

LXXI.

Forslag til Lov

om

**Domsmagtens, den offentlige Anklagemyndigheds,
Politimyndighedens samt Sagførerbæsenets Ordning.**

(Fremfat i Folkethinget den 17de December 1880 af Justitsminister Nellesmann).

Første Afsnit.

Om Domstolenes Ordning.

Kapitel I.

Om Rigets Inddeling i retslig Henseende.

§ 1.

Riget inddeles i 6 Landsretskredse, nemlig:

1. Den nordsjællandske Landsretskreds, omfattende Kjøbenhavn, Kjøbenhavns, Frederiksborg, Holbæk, samt Bornholms Amter.
2. Den sydsjællandske Landsretskreds, omfattende Sorø, Præsto og Maribo Amter.
3. Fyens Landsretskreds, omfattende Fyens Stift.
4. Den nordjydske Landsretskreds, omfattende Aalborg, Hjørring og Randers Amter.
5. Den mellemjydske Landsretskreds, omfattende Viborg, Thisted og Ringkjøbing Amter.
6. Den sydjydske Landsretskreds, omfattende Veile, Aarhus og Ribe Amter.

§ 2.

Landsretskredsene inddeles i Underretskredse.

Staden Kjøbenhavn og Kjøbenhavns Amtsrådskreds udgjør en Underretskreds; dog kunne saadanne Dele af Kjøbenhavns Amtsrådskreds, hvis Beliggenhed gjør det hensigtsmæssigt, ved Kongelig Anordning indlemmes i andre tilgrændsende Underretskredse.

De øvrige Underretskredsers Antal fastsættes til ikke under 50 og ikke over 58. Grænserne for Underretskredsene bestemmes ved Kongelig Anordning.

Kapitel II.

Om Retterne.

§ 3.

Rigets almindelige Domstole ere Høiestret, Landsretterne og Underretterne (Kjøbenhavns Stadsret samt By- og Herredretterne).

Særlige Domstole ere Rigsretten, Sessionerne, de geistlige og de militære Retter. Landvæsenkommissioner og lignende Myndigheder, som afgjøre eller medvirke ved Afgjørelsen af Anliggender, der ikke høre under nogen af de i denne Paragraf nævnte Retter, berøres ikke af denne Lov.

Høiesteret.

§ 4.

Høiesteret paakjender som øverste Instans for hele Riget alle Sager, som overensstemmende med Lovene om Retspleien paaantes til den.

§ 5.

Ordentlige Medlemmer af Høiesteret kunne, for et Tidrum af 5 Aar ad Gangen, bestilles af Kongen til Formænd for Landsretters særlige Afdelinger under disses regelmæssige Samlinger.

§ 6.

Høiesteret har sit Sæde i Kjøbenhavn. Den bestaar af en Formand, 12 andre ordentlige Medlemmer og indtil 12 overordentlige Medlemmer.

Til som Næstformand at træde i Formandens Sted i paakommende Tilfælde bekliffer Kongen et af Rettens ordentlige Medlemmer.

§ 7.

I Sagers Afgjørelse ved Høiesteret deltage, forsaavidt intet Andet særlig er foreskrevet, mindst 9 Medlemmer af Retten. Haves i nogen Sag ikke et saadant Antal af Rettens ordentlige Medlemmer til Raadighed, kaldes Formanden et eller flere overordentlige Medlemmer til at deltage i Paakjendelsen.

§ 8.

Skriverforretningerne ved Høiesteret samt Oppebørsel af og Regnskabsaflæggelse for Retsprotoller foretaas af en Høiesterets skriver. Ved Skriverkontoret ansættes 3 Fuldmægtige og det øvrige fornødne Kontorpersonale. Høiesterets Formand træffer, efter Forhandling med Høiesterets skriveren, Bestemmelse om Forretningernes Fordeling.

§ 9.

Høiesteret holder i Tiden fra 1ste Oktober til 30te Juni Møde 5 Dage om Ugen, forsaavidt Sagernes Mængde udkræver det. I Slutningen af Juli og August Maaned holdes overordentlige Retsmøder til Afgjørelser i Straffesager, i hvilke den Anklagede er fængslet, eller som af andre Grunde ikke taale Opsættelse, samt til Afgjørelse af de i denne Lovs § 50, jfr. § 48, omhandlede Spørgsmaal.

Retten træffer og offentliggjør nærmere Bestemmelser om Dag og Tid for Mødernes Afholdelse.

Beslutninger af Retten, som gaa ud paa i Henhold til Lovene om den borgerlige Retspleie og Strafferetspleien at tilstede Afgjørelser fra de almindelige procesuelle Regler, ere ikke bundne til de foreskrevne eller vedtagne Mødetider.

II.

Landsretter.

§ 10.

Den nordsjællandske Landsret har Sæde i Kjøbenhavn.

Den sydsjællandske Landsret har Sæde i Bordingborg.

Den fynske Landsret har Sæde i Odense.

Den nordjydske Landsret har Sæde i Aalborg.

Den mellemjydske Landsret har Sæde i Viborg.

Den sydjydske Landsret har Sæde i Veile.

§ 11.

Landsretternes Domsmyndighed omfatter dels Behandling og Paafjendelse i første Instants af Retsager i det Omfang, som bestemmes ved Lovene om den borgerlige Retspleie og Strafferetspleien, dels Prøvelse i anden Instants af Underretternes Behandlinger og Afgjørelser overensstemmende med de nævnte Love. Endvidere kan der til Landsretten finde Besværing Sted over Underrettens Handlinger i de i § 25 a, c og o ommeldte Forhold, hvorved Loven om den borgerlige Retspleie § 360 finder Anvendelse.

§ 12.

Den nordsjællandske Landsret bestaar af en Formand og 15 andre Medlemmer. Det øvrige Landsretter bestaa hver af en Formand og 8 andre Medlemmer.

Medlemmer af Høiestret kunne bestilles til at virke ved en Landsret paa den i § 5 foreskrevne Maade.

Justitsministeren kan bestille en eller flere af de i Landsretskredsen ansatte Underretsdommere eller, naar Forholdene gjøre det ønskeligt, andre Mænd, der ere i Besiddelse af de foreskrevne Egenstaber, til at tiltræde Landsretternes særlige Afdelinger, naar de i Medfør af § 20 holde Møde udenfor Rettens Sæde; dog maa mindst 3 Dommere høre til de i denne Paragrafs 1ste og 2det Stykke nævnte Personer. Bestikkelsen gjælder kun for en enkelt Samling.

§ 13.

I Søs- og Handelsfager (Lov 19. Febr. 1861 §§ 12 og 13) tiltrædes den nordsjællandske Landsret af 4 sø- og handelskyndige Dommere. I Henseende til denne Tiltrædelse forbliver det ved Reglerne i Loven af 19de Febr. 1861; dog kan der ved Kongelig Anordning fastsættes saadanne Ændringer i Sammensætningen af den i Lovens § 3 ommeldte Valgforamling, der gaa ud paa at give Byraadene udenfor Kjøbenhavn og Kommunalbestyrelsen for Frederiksberg Ret til at vælge et forholdsmæssigt Antal Medlemmer af samme. Fremdeles kan det ved Kongelig Anordning fastsættes, at ogsaa andre Landsretter i Søs- og Handelsfager skulle tiltrædes af sø- og handelskyndige Dommere, hvorved Reglerne i Lov af 19de Februar 1861 gjøres anvendelige med de ved Forholdene paabudte Lempelser.

§ 14.

Til Sageres Behandling bestaar der ved hver Landsret dels en Hovedafdeling, dels en særlig Afdeling; ved den nordsjællandske Landsret bestaar der to særlige Afdelinger, den første for Kjøbenhavn med Kjøbenhavns Amtsrådskreds (§ 2), den anden for Roeskilde Amtsrådskreds, Frederiksberg, Holbæk og Bornholms Amter.

Ved Landsretternes Hovedafdelinger behandles alle Sager, som i Henshold til Loven

om den borgerlige Retspleie samt denne Lovs § 11 i Slutningen, § 50 og § 143 høre under Landsretten.

Ved Landsretternes særlige Afdelinger behandles de Sager, som indbringes for Landsretten i Henhold til Lov om Strafferetspleien. Til Behandling ved den nordsjællandske Landsrets anden særlige Afdeling kunne tillige henvises borgerlige Retstrætter fra Bornholm, forsaavidt det med Hensyn til forestaaende Bevisførelse skjønes hensigtsmæssigt, at Hovedforhandlingen foregaar paa denne D.

Naar den nordsjællandske Landsrets anden særlige Afdeling eller de øvrige Landsretters særlige Afdelinger holde Møde udenfor Rettens Sæde, overtages deres Hverv i ny indkomne Sager i fornødent Omfang henholdsvis af den første særlige Afdeling eller af Rettens Hovedafdeling.

§ 15.

Kongen beskifter for et Tidrum af 5 Aar ad Gangen 2 Medlemmer af den nordsjællandske Landsret og 1 Medlem af hver af de øvrige Landsretter til Formænd for Retternes særlige Afdelinger. Er det i Medfør af § 5 overdraget et Medlem af Høiesteret at være Formand for en saadan Afdeling under dens regelmæssige Samlinger, paahviler det de nævnte Formænd at lede Behandlingen af de under Afdelingen hørende Sager, som ikke behandles i de nævnte Samlinger, og at træde i det paagældende Høiesteretsmedlems Sted i Tilfælde af Forfald.

Kongen beskifter for et Tidrum af 5 Aar ad Gangen et Medlem af den nordsjællandske Landsret til Formand ved de Sagers Behandling, der afgjøres under Medvirkning af sø- og handelskyndige Dommere.

§ 16.

I Sagers Behandling ved Landsretterne deltage efter Omstændighederne 5 eller 3 Dommere. 3 Dommere deltage i de Tilfælde, hvor det i Lovene om Retspleien særlig er bestemt. Forsaavidt Landsrettens Hovedafdeling ved Afgjørelsen af sø- og handelsretssager tiltrædes af valgte sø- og handelskyndige Dommere, deltager kun eet af Landsrettens Medlemmer som Formand i Sagens Behandling.

Er Forundersøgelse i en Straffesag overdraget et Medlem af Landsretten, behandler han Sagen som Enkeltdommer.

§ 17.

Landsrettens Formand afgjør efter Forhandling med Rettens øvrige Medlemmer det Fornødne med Hensyn til Tilfaldelse af Medlemmerne til Rettens Afdelinger og de enkelte Sager, dog med Jagttagelse af § 15.

§ 18.

Skriverforretningerne samt Oppebørsel af og Regnskabsaflæggelse for Retsprotoller forestaas ved hver Landsret af en Rets skriver, ved den nordsjællandske Landsret af 2 Rets skrivere, den ene særlig for sø- og handelsager, hvilken tillige overtager de i Loven af 19de Februar 1861 § 16 1ste Punktum ommeldte Forretninger. Ved Skriverkontorerne ansættes foruden det iøvrigt fornødne Kontorpersonale 1 Fuldmægtig, ved det nordsjællandske Landsrets almindelige Skriverkontor 4 Fuldmægtige, ved det særlige Skriverkontor for sø- og handelsager 1 Fuldmægtig. Landsrettens Formand træffer, efter Forhandling med Landsretsskriveren Bestemmelse om Forretningernes Fordeling.

§ 19.

Landsretternes Hovedafdelinger holde Møder ved Rettens Sæde. Ved Anordning bestemmes for hver enkelt Ret, til hvilke Tider og paa hvilket Sted de ordentlige Møder afholdes. Overordentlige Møder kan Landsrettens Formand af særegne Grunde beramme.

§ 20.

Landsretternes særlige Afdelinger sammentræde dels i regelmæssig tilbagevendende Samlinger, dels i Møder imellem Samlingerne.

Den nordsjællandske Landsrets første særlige Afdeling holder regelmæssige Samlinger i Kjøbenhavn een Gang i Løbet af hver Maaned.

Den nordsjællandske Landsrets anden særlige Afdeling holder regelmæssige Samlinger een Gang hver tredie Maaned paa de Steder i Afdelingskredsen, som fastsættes ved Bekjendtgjørelse af Justitsministeren. Paa Bornholm finder dog, naar Forholdene lægge Hindringer i Veien, ingen Samling Sted i Vintermaanederne.

De øvrige Landsretters særlige Afdelinger holde regelmæssige Samlinger een Gang hver tredie Maaned dels ved Rettens Hovedsæde, dels paa andre Steder i Landsretskredsen, som fastsættes ved Bekjendtgjørelse af Justitsministeren.

Bed Bekjendtgjørelse af Justitsministeren fastsættes fremdeles Tiden for de nævnte Samlingers Begyndelse, Følgeordenen mellem de Steder, hvor Samling skal holdes, samt de Dele af Kredsen, som henlægges til de forskjellige Samlingssteder.

I de ovenmeldte Samlinger behandles Straffesager, som ere henviste til Hovedforhandling med eller uden Rævninger, eller i hvilke der ifølge Paaanke fra Underretten skal finde Hovedforhandling med ny Bevisførelse Sted, fremdeles paa Bornholm de borgerlige Retsretter, som maatte være henviste til den nordsjællandske Landsrets anden særlige Afdeling, og i hvilke Bevisførelse er berammet. Rævningesager behandles først; dog kunne andre Sager indskydes, naar det kan ske uden Forhaling for Rævningesagerne.

Bed Samlingerne udenfor Rettens Hovedsæde medfølger det fornødne Skriverpersonale fra Landsrettens Skriverkontor.

§ 21.

Bed de særlige Afdelingers Møde mellem Samlingerne blive Rævningesager ikke behandlede. Møderne holdes ved Rettens Sæde og bestemmes paa den i § 19 angivne Maade.

§ 22.

Fører et Medlem af Landsretten Forundersøgelsen i en Straffesag, berammer han Tid og Sted for Retsmøders Afholdelse overensstemmende med Reglerne i Loven om Strafferetspleien.

III.

Underretter.

§ 23.

Kjøbenhavn med Kjøbenhavns Amtsrådskreds (§ 2) henlægges under Kjøbenhavns Stadsret. Hver af de andre i § 2 nævnte Kredse henlægges under en By- og Herredsret eller Herredsret.

§ 24.

Underrettens Birkkreds omfatter Behandling og Paakjendelse af Retsager samt Foretagelse af Rets handlinger i det Omfang, som bestemmes ved Lovene om den borgerlige Retspleie og Strafferetspleien.

§ 25.

Til Underretternes Birkkreds henhører fremdeles udenfor den egentlige Retspleie:

- a) Tinglæsningsvæsenet;
- b) Formandskabet i Landvæsenkommissioner overensstemmende med Lov af 30te Decbr. 1858 § 2;

- c) De Retsbetjentene ved Lov af 23de Januar 1862 angaaende Tiendeveberlagets Berigtigelse paahvilende Forretninger;
- d) Udmeldelse af Syns- og Skjønsmænd udenfor Retspleien, forsaavidt den ikke kan ske af Øvrigheden;

samt udenfor Kjøbenhavns Stadsrets Omraade:

- e) De ved Lov af 26de Mai 1868 om Umyndiges Midlers Forvaltning § 7, jfr. Beskjendtgjørelse af 11te Mai 1869, og ved samme Lovs § 10 til Skifteretterne henlagte Forretninger, forsaavidt Loven om den borgerlige Retspleie ikke medfører Forandring heri;
- f) Notarialforretninger.

Den for Kjøbenhavn nugældende Ordning med Hensyn til de under Litra e nævnte Forretninger udvides til at gjælde for Kjøbenhavns Stadsrets Omraade. Notarialbøsenets Ordning i sidstnævnte Retskreds fastsættes ved særlig Anordning.

§ 26.

Kjøbenhavns Stadsret bestaar af en Formand og indtil 14 andre Medlemmer.

I Sø- og Handelsager, som høre for Kjøbenhavns Stadsret, samt ved Konkursbehandling af Handlendes, Fabrikanters og Skibshederes Boer tiltrædes det paagjældende Kammer af Stadsretten (§ 27) af 2 sø- og handelskyndige Medlemmer efter de nu ved Sø- og Handelsretten gjældende Regler. Det Medlem af Stadsretten, hvem Kammeret er overdraget, er Formand.

Til Retten hører et Skriverkontor, som forestaas af en Bysskriver, samt et Pante- og Brevskriverkontor, som forestaas af en Pante- og Brevskriver. Ved Skriverkontoret ansættes indtil 14 Fuldmægtige, ved Pante- og Brevskriverkontoret 4 Fuldmægtige; hvert især forsynes med det iøvrigt fornødne Kontorpersonale.

§ 27.

Til Baretagelse af de i §§ 24—25 ommeldte Forretninger er Stadsretten delt i et til Dommernes svarende Antal Kamre, som hvert overtages af en Dommer, der behandler de til Kammeret henlagte Sager som Enkeltdommer. Forretningernes Fordeling mellem Kamrene bestemmes af Formanden med Justitsministerens Billigelse. Formanden fordeler, efter Forhandling med Rettens øvrige Medlemmer, Kamrene imellem Medlemmerne. Naar det gjøres fornødent, kan Formanden overdrage til et Medlem af Retten midlertidig eller i enkelte Sager tillige at udføre Forretninger i et andet Kammer end det ham tildelte.

§ 28.

Skjøde- og Pantebøgenes Førelse hører under Pante- og Brevskriverkontoret. Beslutninger vedkommende Førelsen kunne tages af Pante- og Brevskriveren eller en Fuldmægtig. Stadsrettens Formand fastsætter, efter Forhandling med Pante- og Brevskriveren, Forretningernes Fordeling.

Thinglæsninger og Aflysninger foregaa ved de Kamre, som behandle borgerlige Domsager; Formanden fastsætter Fordelingen med Justitsministerens Billigelse.

§ 29.

Skriverforretningerne ved Stadsrettens forskellige Kamre samt Oppebørsel af og Regnskabsaflægning for Retsprotokler høre under Rettens Skriverkontor. Fogedforretninger, og de til Skistesforvaltningen hørende Forretninger kunne, forsaavidt der ikke derved bliver Spørgsmaal om Afgjørelse af Tvistigheder, efter Dommerens Bestemmelse udføres af den Fuldmægtig, som er tildelt det paagjældende Kammer.

Stadsrettens Formand fastsætter, efter Forhandling med Bysskriveren, Forretningernes Fordeling.

§ 30.

Om Tiden for ordentlige Møder i de Kamre af Stadsretten, der behandle Domsager, træffer Stadsrettens Formænd med Justitsministeriets Billigelse Bestemmelser, som offentliggøres; overordentlige Møder kunne berammes af Dommeren i det paagældende Kammer. Møder i andre Sager berammes af Dommeren overensstemmende med Lovene om Retspleien.

§ 31.

By- og Herredsretterne bestaa hver af en Dommer og en Retskriver.

Retskriveren har paa eget Ansvar at føre Retsbogen i alle Retsmøder, derunder dog ikke indbefattede Møder af Foged- og Skifteretterne, eibeller i paatrængende Tilfælde Møder under Forundersøgelsen i Straffesager, fremdeles at meddele Udskrifter af Retsbøgerne samt efter Dommerens Anvisning at besørge alle de under Retten hørende Skriverforretninger og Udfærdigelser. Han opbevarer de befalede Retsgebyrer og aflægger Regnskab derfor; han foreskaar og foretager de Thinglæsning og Aflysning af Dokumenter vedkommende Forretninger, dog at Afgjørelse af, hvorvidt en saadan bør finde Sted, i Tvivlstilfælde henhører under Dommeren, samt fører Skøde- og Pantebøgerne. Endvidere forestaar han udenfor Kjøbenhavns Stadsrets Omraade Notarialforretningerne.

Paa Dommerens Begjæring kan der af Landsrettens Formand meddeles Retskriveren Bemyndigelse til i Dommerens Forsald og paa hans Ansvar at udføre Fogedforretninger og de til Skifteforvaltningen hørende Forretninger. Bemyndigelse til paa Dommerens Ansvar at udføre de nævnte Forretninger kan ogsaa paa hans Begjæring af Landsrettens Formand meddeles andre dertil egnede Mænd enten for Tilfælde, hvor Dommeren har Forsald, eller for et bestemt Tidsrum, hvor de stedlige Forhold maatte udkræve det for større eller mindre Dele af Retskredsen.

Paa Retskriverens Begjæring kan Landsrettens Formand give dertil egnede Mænd Bemyndigelse til paa Retskriverens Ansvar at udføre Notarialforretninger enten for Tilfælde, hvor Retskriveren har Forsald, eller for et bestemt Tidsrum, hvor de stedlige Forhold maatte udkræve det for større eller mindre Dele af Retskredsen.

Med Hensyn til Udpantningers Foretagelse ved Sognesogeden gjælde Reglerne i Lov om den borgerlige Retspleie 7de Afsnit 2den Hovedafdeling.

§ 32.

Forsaaavidt der i Henhold til § 13 ved Kongelig Anordning er truffet Bestemmelse om, at sø- og handelskyndige Dommere skulle tiltræde en Landsret i Sø- og Handelsager, kan det i Forbindelse dermed, hvor Forholdene tilstede det, bestemmes, at By- og Herredsretter skulle tiltrædes af 2 sø- og handelskyndige Medlemmer i Sø- og Handelsager samt ved Konkursbehandling af Handlendes, Fabrikanters og Skibsbederes Boer.

§ 33.

Ved Kongelig Anordning bestemmes By- og Herredskredsens Thingsteder.

Tildeles der en Retskreds flere Thingsteder, fastsætter Anordningen de Dele af Kredsen, som med Hensyn til Rettens ordentlige Møder skulle henhøre til ethvert af disse. Thinglæsning og Aflysning af Dokumenter skal dog for hele Retskredsen foregaa ved det Thingsted, der i Anordningen betegnes som Hovedthingsted; men Retskriveren er pligtig ved de ordentlige Retsmøder paa ethvert Thingsted i Kredsen at modtage Dokumenter, som indleveres til Thinglæsning eller Aflysning, samt efter Forudbegjæring at udlevere thinglæste og aflyste Dokumenter.

Dommeren skal have Bolig ved Kredsens Thingsted eller, naar Kredsen har flere Thingsteder, ved Hovedthingstedet. Dog kan Justitsministeren tilstede Afvigelse herfra.

§ 34.

Bed Anordning bestemmes Tiden for de ordentlige Retsmøder til Domsfagers Behandling paa ethvert af Retsfredens Thingsteder; herved iagttages, at der fastsættes forskjellige Thingdage for de forskjellige Thingsteder. Dommeren berammer i hvert enkelt Tilfælde Tiden for andre Retsmøder.

IV.

Særlige og ekstraordinære Retter.

§ 35.

Med Hensyn til Rigsrettens, Sessionernes, de geistlige og militære Retters Ordning forbliver det ved de gjældende Regler.

§ 36.

I Stedet for den i Frdn. om Strandinger af 28de December 1836 § 32 paabudte Afholdelse af Extraret træder et under Politimesterens Forjæde afholdt, behørig bekendtgjort Møde. Nærmere Regler om dette Møde fastsættes ved Anordning.

§ 37.

Regjeringens Ret til, udenfor den militære Retspleie, at anordne ekstraordinære Retter bortfalder. Dog kan Kongen, foruden i det i Lov om Spare- og Laanekasser af 28de Mai 1880 § 8 ommeldte Tilfælde, undtagelsesvis, naar Begjæring derom maatte indkomme, med Indvilgelse af samtlige de paa en dertil berammet Skiftesamling mødende Fordringshavere, bestille Skifteskommissarier til i Stedet for den ordinære Skifteret at forestaa Behandlingen og Opgjørelsen af et Konkursbo, der befindes at være af en særegen vidtløftig og indviklet Beskaffenhed.

V.

Almindelige Bestemmelser for Retterne.

§ 38.

Bed de af flere Dommere bestaaende Retter træder i de beskikkede Formands Sted, naar det gjøres fornødent, det ældste tilstedeværende ordentlige Medlem af Retten.

§ 39.

De Retsbøger, som føres, bekræftes ved de af flere Dommere bestaaende Retter af vedkommende Retsformand og ved By- og Herredsretterne af vedkommende Enkeltdommer.

Retsbøgernes Indretning bestemmes indensfor de ved Lov eller Anordning dragne Grændser, for de af flere Dommere bestaaende Retter af Formanden i den vedkommende Ret, for By- og Herredsretternes Vedkommende af Landsrettens Formand.

§ 40.

Om Søn- og Helligdage afholdes ikke Retsmøder, undtagen i paatrængende Tilfælde. Om Tilfældet er paatrængende, afgjøres af vedkommende Retsformand eller Enkeltdommer.

I den stille Uge og i Tiden fra 24de Decbr. til 6te Januar bortfalde de ordentlige Retsmøder.

Kapitel III.

Om Dommere og Retsskrivere m. v.

I.

Om Dommere.

§ 41.

Faste Dommere ved Rigets almindelige Domstole bestilles af Kongen.

Kun fuldmyndige, uberygtede, vederhæftige Mænd, som have underkastet sig den fuldstændige juridiske Examen med bedste Karakter, kunne bestilles.

Foranstaaende Regler gjælde ogsaa om de overordentlige Medlemmer af Høiestret.

§ 42.

Den, der skal bestilles til ordentligt Medlem af Høiestret, skal først ved at votere i 3 eller 4 Sager for Høiestret godtgjøre sin Dygtighed til at have Sæde i Retten, medmindre han allerede i anden Egenkab har deltaget i Sagers Paakjendelse ved Høiestret eller tidligere har været Medlem af en Landsret.

§ 43.

Til midlertidig at beklæde et Dommerembede, naar det paa Grund af Embedsledighed eller en fast Dommers Forsald maatte være nødvendigt, beklæder Justitsministeren.

I paatrængende Tilfælde samt, naar den faste Dommers Forsald skjønes at ville blive kortvarigt, kan Landsrettens Formand bemyndige til midlertidig at forestaa Dommerembedet ved en By- og Herredsret. Herom skal Meddelelse strax ske til Justitsministeren, som træffer endelig Bestemmelse.

Den, som bestilles til midlertidig at beklæde et Dommerembede, maa være i Besiddelse af de samme Egenkaber, som udkræves til at beklæde Embedet som fast Dommer. Dog er det ved By- og Herredsretterne med Hensyn til Examensfordringen tilstrækkeligt, at den Paagjældende har underkastet sig den fuldstændige juridiske Examen med Karakteren haud illaudabilis eller den juridiske Examen for Ustuderede med Karakteren Bekvem.

§ 44.

Naar det paa Grund af en Dommers Udelukkelse eller Fritagelse formedelt Inhabilitet maatte være nødvendigt, beklæder Justitsministeren eller, ved By- og Herredsretterne, Landsrettens Formand en Sættedommer.

Med Hensyn til Sættedommere finde Reglerne i § 43 Idie Stykke Anvendelse.

§ 45.

Den Bemyndigelse, som kan gives til paa Dommerens Ansvar at udføre visse Dommeren ved en By- og Herredsret paahvise Embedsforretninger, kan kun meddeles Mænd, som have de i § 41 angivne Egenkaber; dog er det tilstrækkeligt, at den Paagjældende opfylder den i § 43 i Slutningen angivne Fordring med Hensyn til juridisk Examen.

§ 46.

Dommereden fastsættes ved Kongelig Anordning. Den aflægges ogsaa af Høiestrets overordentlige Medlemmer, midlertidig ansatte Dommere, Sættedommere, de i § 31 omhandlede Dommerfuldmægtige samt de Fuldmægtige ved Kjøbenhavns Stadsrets Skriverkontor, som efter § 29 kunne komme til at udføre Dommerforretninger.

§ 47.

Overtredelse af de Dommere efter Lovene paahvilende Pligter paadrager Ansvar til Straf og Erstatning efter de hidtil gjældende Regler. Dog ophæves de af Straffelovens Kap. 13 ikke berørte ældre Straffebestemmelser for Dommere, selv hvor disse ikke paa Grund af Forandringerne i Retspleien med Nødvendighed bortfalde, saaledes at Strafsansvaret her- efter i alle Tilfælde bedømmes efter Straffeloven.

Erstatningsansvar maa som hidtil gøres gjældende ved Paaanke, forsaavidt det ikke efter Loven om Strafferetspleien kan paakjendes i Forbindelse med Spørgsmaal om Straf. Forsøgning til Straf sker ved en selvstændig Straffesag. Er høiere Straf end Bøder ei for- skyldt, kan Straffen dog ogsaa paalægges uden selvstændig Straffesag, dels i Paaanketilfælde, dels udenfor Paaanke i Kraft af Retternes Tilsynsmyndighed, jfr. § 50.

§ 48.

Gjør en Dommer sig skyldig i Forsømmelse eller Stjodesløshed i Embedsførelse, der dog ikke er af en saadan Beskaffenhed, at den ifølge Lovgivningen paadrager Straf, eller ud- viser han iøvrigt utilbørligt eller usømmeligt Forhold, som dog ikke har den i § 49 ommeldte Karakter, paahviler det Formanden for den Ret, af hvilken han er Medlem, med Hensyn til Landsretternes Formænd Høiesterets Formand, samt med Hensyn til Kjøbenhavns Stadsrets Formand og Dommere ved By- og Herredsretterne vedkommende Landsrets Formand at give fornøden Advarsel eller Trettesættelse. Er Begjæring herom af Justitsministeren rettet til Formanden for en Landsret eller for Kjøbenhavns Stadsret, men denne vægrer sig, kan Spørgsmaalet forelægges Høiesteret til Afgjørelse efter Reglerne i § 51.

§ 49.

Gjør en Dommer sig skyldig i et Forhold, der maa svække eller gjøre ham uværdig til den Agtelse og Tillid, som Dommerkaldet forudsætter, uden at være Overtredelse af en egentlig Embedspligt, drager saadant Forhold til Følge efter Omstændighederne Trettesættelse. Unddragelse af Embedsindtægter paa bestemt Tid, Afskedigelse med den Virkning, at den pen- sionsberettigede Dommers Pension bestemmes ved Lov, eller, hvis det paagjældende Forhold er en i den offentlige Mening vanærende Handling, Embedets Forbrydelse, for midlertidig beskikkede Dommere samt de i § 31 3die Stykke ommeldte Mænd efter Omstændighederne Dphør af den meddelte Bestikkelse eller Bemyndigelse.

Om ovennævnte Retsfølger skulle indtræde, afgjør vedkommende Ret i Kraft af sin Tilsynsmyndighed, jfr. § 50, dog, hvad Spørgsmaal om Embeds Forbrydelse angaar, kun naar det ikke er paakjendt under den i Anledning af det paagjældende Forhold reiste Straffe- sag, jfr. Lov om Strafferetspleien § 3. Om Dphør af midlertidig Bestikkelse og Bemyndigelse i Henhold til § 31 3die Stykke kan Beslutning tages af den Myndighed, der har meddelt samme.

§ 50.

Tilsynsmyndighed udøves af Høiesteret over de ved denne Ret og Landsretterne be- stikkede Dommere, af Landsretternes Hovedafdeling over de ved Kjøbenhavns Stadsret samt By- og Herredsretterne bestikkede Dommere.

I Kraft af denne Tilsynsmyndighed afgjør Retten følgende Spørgsmaal, nemlig:

- 1) Om Straf, jfr. § 47;
- 2) Om de i § 49 omhandlede Retsfølger;
- 3) Om Suspension paa Grund af svævende Straffesag eller Sag om de i § 49 om- handlede Retsfølger eller paa Grund af indtraadt Uvederhæftighed eller Mandssvagbed;

- 4) Om Afstedigelse paa Grund af vedvarende Aands- eller Legemsfvagthed, der gjør Dommeren uskikket til at varetage sit Embede, naar den Paagjældende ikke vil eller kan begjære sin Afsted.

§ 51.

Retten kan stride til Anvendelse af sin Tilsynsmyndighed, dels af egen Drift eller ifølge Klage af Private, dels ifølge Begjæring af Overstatsanklageren eller Statsanklageren efter Paalæg af Justitsministeriet. Dog er saadan Begjæring nødvendig ved Spørgsmaal om Afstedigelse, Embeds Forbrydelse og Ophor af en af Justitsministeriet meddelt midlertidig Bestikelse.

Førend Afgjorelse træffes, indhenter Retten de Oplysninger og Erklæringer, som den skønner fornødne; det iagttages, at der altid gives den paagjældende Dommer tilstrækkelig Leilighed til at udtale sig; Retten kan lade Vidner m. v. afhøre ved et Medlem af Landsretten efter de i Loven om Strafferetspleien givne Regler. Paa Grundlag af de forelagte og indhentede Oplysninger, Udtalelser og Erklæringer træffer Retten Afgjorelse. Naar det findes hensigtsmæssigt, kan Retten anordne mundtlig Forhandling. Findes et om Straf reist Spørgsmaal ikke at egne sig til Afgjorelse ad denne Vej, henviser Retten paa Dommerens Begjæring eller i Embeds Medsør Sagen til Forsøgning som selvstændig Straffesag.

Landsrettens Afgjorelse kan paaanles til Høiesteret; Paaanten maa anmeldes til Landsrettens Formand inden 8 Dage fra dens Meddelelse til Bedkommende. Landsrettens Formand indsender Sagens Akter og fornøden Udskrift af Retssbøgerne til Høiesterets Formand. Ved Ankens Afgjorelse finde ovenstaaende Regler Anvendelse.

II.

Om Retsskrivere.

§ 52.

Retsskrivere samt Fuldmægtige ved Høiesterets, Landsretternes og Kjøbenhavns Stadsrets Skriverkontorer bestikkes af Kongen eller af Justitsministeren efter de nærmere Regler, som fastsættes ved Lønningsloven.

Til midlertidig at beklæde et af de nævnte Embeder, naar det paa Grund af Embedsleddighed eller Forsald maatte være nødvendigt, bestikker Justitsministeren. I paatrængende Tilfælde samt, naar Forsaldet skønnes at ville blive kortvarigt, kan Landsrettens Formand eller ved Høiesteret dennes Formand give den midlertidige Bemyndigelse. Herom skal Meddelelse strax ske til Justitsministeren, som træffer endelig Bestemmelse.

Til fast eller midlertidig at beklæde de i denne Paragraf nævnte Embeder udtræves, at Bedkommende er en fuldmyndig, uberygtet og vederhæftig Mand, samt at han har underkastet sig den fuldstændige juridiske Examen i det Mindste med Karakteren haud illaudabilis eller den juridiske Examen for Ustuderede med Karakteren Bekvem. De her nævnte Embedsmænd aflægge den sædvanlige Embedsbed.

§ 53.

Naar nogen af de i § 52 nævnte Embedsmænd paa Grund af Inhabilitet er udelukket, bestikker Landsrettens Formand eller ved Høiesteret dennes Formand i fornødent Fald en Mand, som har de i § 52 3die Stykke angivne Egenstaber, til at fungere i Sagen.

§ 54.

Med Hensyn til Retsskriveres Ansvar til Straf og Erstatning for Overtrædelse af deres Embedspligter finde Reglerne i § 47 tilsvarende Anvendelse.

Ligeledes finde Reglerne i §§ 48, 49, 50 og 51 tilsvarende Anvendelse, dog at der ved ingen Indskrænkning skal i Kongens Ret til efter de gjældende Regler at suspendere og afskedige Retskrivere. Tilsynsmyndigheden udøves af Høiesteret over Retskrivere og Fuldmægtige ved denne Ret, over de andre i § 52 nævnte Embedsmænd af vedkommende Landsrets Hovedafdeling.

III.

Om Retsbude, Stævningmænd m. v.

§ 55.

Ved Høiesteret, Landsretterne og Kjøbenhavns Stadsret ansætter Rettens Formand det fornødne Antal Retsbude. Ved Landsretternes Samlinger udenfor Rettens Hovedsæde er det ved By- og Herredretten paa Samlingsstedet ansatte Retsbud pligtigt at gjøre Tjeneste.

Ved hver By- og Herredret ansætter vedkommende Dommer et Retsbud. Naar Retsbudet i Medfør af den ovenstaaende Bestemmelse gjør Tjeneste ved Landsretten, kan der bestilles ham en Medhjælper til midlertidig at udføre hans Tjeneste ved By- og Herredretten.

§ 56.

I hver af de i § 2 ommeldte Retskredse ansættes det fornødne Antal Stævningmænd.

De ved Landsretterne, Kjøbenhavns Stadsret samt By- og Herredretterne ansatte Retsbude kunne benyttes som Stævningmænd for vedkommende Rets Omraade i det Omfang og paa den Maade, som Rettens Formand nærmere bestemmer. De Stævningmænd, som yderligere efter Justitsministerens Bestemmelse behøves, bestilles af Landsrettens Formand. Fortegnelse over Retskredsens Stævningmænd opslaas paa Thingstederne samt henholdsvis i Landsretternes og Kjøbenhavns Stadsrets Lokaler, og bekendtgjøres tillige aarlig og oftere, naar Forandring sker, i de Aviser, som dertil af Justitsministeren bestemmes.

§ 57.

Enhver Stævningmand afgiver til Landsrettens Formand en edelig Erklæring om, at han med Trofast og Samvittighedsfuldhed vil opfylde de ham efter Lovene om Retspleien og den ham meddelte Instrux paahvilende Pligter. Dommeren i Retskredsen har at vejlede dem med Hensyn til deres Pligter.

§ 58.

Det underordnede Personale ved Høiesterets, Landsretternes og Kjøbenhavns Stadsrets Skriverkontorer ansættes af vedkommende Rets Formand.

IV.

Om Løn, Dagpenge m. v.

§ 59.

De ved Rigets almindelige Retter ansatte Embedsmænds Løn, Dagpenge under Embedsreiser m. v., endvidere Dagpenge for Dommere, som i Henhold til § 12 3die Stykke tiltræde Landsretten, og Bederlag til Sættedommere, endelig de Stævningmænd tilkommende Godtgjørelser fastsættes, forsaavidt det ikke alt er sket, ved en særlig Lov, som træder i Kraft samtidig med nærværende Lov. De Beløb, der tillægges Retterne til Bestribelse af Kontorudgifter, til Trykning af Ekstrakter ved Høiesteret m. v., fastsættes, forsaavidt ikke anderledes bestemmes ved særlig Lov, ved Finantsloven.

Andet Afsnit.

Om Rævnningernes Kaldelse.

Kapitel I.

Almindelige Bestemmelser.

§ 60.

For hvert Aar, regnet fra 1ste Juni til 31te Mai, vælges for hver af Rigets Rævningskredse, paa Grundlag af de i Kommunerne forte Grundlister, et Antal Mænd til at udføre Rævningshvervet. Blandt disse udtages Rævningerne for den enkelte Samling ved Lodtrækning, og blandt de saaledes Udtagne atter Rævningerne for den enkelte Sag, ligeledes ved Lodtrækning.

Rævningskredse ere de Dele af Landsretskredsene, som ere henlagte til ethvert af de Steder, hvor Landsretternes særlige Afdelinger holde Samlinger (§ 20) til Straffesagers Paafjendelse.

§ 61.

Til Rævning kan med de af §§ 62—64 følgende Undtagelser kaldes Enhver, som har Valgret til Folkethinget, medmindre han paa Grund af legemlige Mangler eller utilstrækkeligt Kjenndskab til det danske Sprog er ude af Stand til at fyldestgjøre en Rævnings Pligter. Den for Valgretten gjældende Betingelse med Hensyn til Boligen bliver her at anvende saaledes, at den Paagjældende i det Aar, der gaar forud for Rævningeaarets Begyndelse, skal have havt Bopæl i Rævningskredsen.

§ 62.

Udelukkede fra at være Rævninger ere: Ministre, Departementschefer, ordentlige Medlemmer af Høiesteret samt Dommere i Landsretterne og Underretterne, som ikke blot ere beskikkede for en enkelt Sag, offentlige Anklagere, forsaavidt Beskikkelsen ikke blot angaar en enkelt Sag, Overoverbringer, Politiets Embeds- og Bestillingsmænd, Folketings og de anerkjendte Trossamfundes Geistlige.

§ 63.

Fritagen for at være Rævning er Enhver, som udelukkende eller væsentligt ernærer sig ved egne Hænders Gjerning.

§ 64.

Følgende Personer kunne begjære sig fritagne for Rævningshvervet:

- 1) Rigsdagsmænd, medens Rigsdagen er samlet,
- 2) Tjenstgjørende Militærpersoner, dog ikke derunder indbefattet de ved Bornholms Bæbning Ansatte,
- 3) Sold- og Postembedsmænd samt de ved Jernbaner og Telegrafer ansatte Personer,
- 4) Praktiserende Læger samt Apothekere, der drive deres Næring uden Hjælp af en pharmaceutisk Kandidat,
- 5) Lodser,
- 6) de, som inden Rævningeaarets Begyndelse fylde 65 Aar,
- 7) de, som paa Grund af Helbredstilstand eller Formue- eller Familieforhold ikke uden overhængende Fare for deres Velfærd kunne opfylde Rævningspligten,
- 8) de, som efter den kommunale Rævningelistes Berigtigelse have søstet Bopæl i en anden Rævningskreds,

9) de, der have været indkaldte som Rævnings under en Samling og givet behørigt Møde, om de end ikke maatte være komne til at medvirke i nogen Sag, indtil det løbende Rævningsaars Slutning.

§ 65.

Ingen kan kaldes til Rævning, som ikke er optagen paa Grundlisten (§ 66 ff.) og Rævningekredsens Rødsliste (§ 72 ff.). Efter den forstnævnte Listes endelige Berigtigelse af Kommunalbestyrelsen kan Ingen optages paa den uden ifølge Forandring af Kommunalbestyrelsens Kjendelse efter Paaante.

Grunde, der udelukke fra Rævningehvervet (§§ 61 og 62), men som maatte være blevne upaaagtede eller først ere opstaaede efter Udløb af lovbestemte Frister, skulle af den paa-gjældende Myndighed tages i Betragtning uden Hensyn til de nævnte Frister.

Krav paa Fritagelse for Rævningehvervet af Grunde, som først ere opstaaede efter Udløbet af lovbestemte Frister, er ikke afstaaet.

Kapitel II.

Grundlisterne.

§ 66.

I enhver Kjøbstad og Landkommune skal der efter Foranstaltning af Kommunalbestyrelsen aarlig affattes en Liste over de i Kommunen bosatte Mænd, som efter § 61 kunne kaldes til Rævninger med Udelabelse af dem, der ere udelukkede fra Rævningehvervet efter § 62, eller som ere fritagne for dette Hverv efter § 63, uden at have forlangt Optagelse paa Listen, eller som i Henhold til § 64 Nr. 2—6 have fremsat Begjæring om ikke at optages paa Listen.

De Landdistrikter, som med Hensyn til Fattig- eller Skolevæsen have kommunal Bestyrelse sælles med en Kjøbstad (Lov om Landkommunernes Styrelse § 4, Lov om Kjøbstadkommunernes Styrelse § 15), henregnes i den her omtalte Henseende til Kjøbstaden.

For Kjøbenhavn affattes en Rævningeliste for hver af de Kredse, i hvilke Staden er delt med Hensyn til Valg til Folkethinget. Foranstaltning dertil træffes af den samlede Kommunalbestyrelse ved et Udvalg af 5 Medlemmer, af hvilke to udnævnes af Magistraten og tre af Borgerrepræsentanterne.

§ 67.

De nævnte Lister skulle i forskjellige Rækker indeholde de efter Bogstavfølge indførte og med Lebenumre betegnede Personers fulde Navn, Fødsels Aar og Dag, Livsstilling og Bopæl samt Plads til de Bemærkninger, som efter nedenstaaende Regler kunne blive at indføre paa Listen.

Listernes Fornøjelse sker paa Grundlag af det løbende Aars Lister ved fornøden Berigtigelse og Fuldstændiggjørelse.

Hvert Aars 1ste Februar skulle, paa den for offentlige Kundgjørelser paa vedkommende Sted brugelige Maade, de i § 63 nævnte Personer, som ønske Optagelse paa Listen, og de i § 64 Nr. 2—6 nævnte Personer, som ønske Udelabelse af Listen, opfordres til inden den 15de Februar at indgive skriftlig Begjæring derom til Kommunalbestyrelsen. Saadan Begjæring kan af de i § 64 Nr. 6 nævnte Personer fremsættes een Gang for alle; iøvrigt have de ommeldte Begjæring kun Gyldighed for det paaagjældende Aar.

§ 68.

Fra 1ste til 8de Marts, begge Dage indbefattede, skulle Listerne fremligge til almin-

deligt Eftersyn i Overensstemmelse med de i Lov 12te Juli 1867 § 12 for Valglisterne til Folkethinget foreskrevne Regler.

Indsigelser mod Listen skulle fremsættes skriftlig for Kommunalbestyrelsen under Angivelse af Grunden, hvorpaa de støttes, inden 3 Dage fra Udløbet af den Tid, i hvilken Listen fremligger.

Indsigelse kan fremsættes af Enhver, som tror uden Foie at være optagen paa eller udeladt af Listen, samt af enhver til Folkethinget valgbar Beboer af Kommunen, som formener, at Nogen er optagen paa Listen, der mangler de i § 61 foreskrevne Betingelser, eller som er udelukket efter § 62, eller at Nogen er udeladt af Listen, som opfylder de i § 61 foreskrevne Betingelser, uden at høre til de ifølge § 62 udelukkede eller til de ifølge §§ 63 og 64 Nr. 2—6 til Fritagelse berettigede Personer.

De fremkomne Indsigelser paakjendes af Kommunalbestyrelsen, i Kjøbenhavn af det i § 66 nævnte Udvalg, under Jagttagelse af de i Lov 12te Juli 1867 om Valgene til Rigsdagen § 14 foreskrevne Regler. Kjendelsen kan paaankes til Udvalget for Aarslistens Dannelse af den, som har fremsat en Indsigelse, der ikke er bleven tagen til Folge, eller af den, som mod sin Paaastand er bleven optagen eller udeladt af Listen. Meddelelse om, at Paaanke vil finde Sted, skal inden 3 Dage efter Kjendelsens Afsigelse gøres til Kommunalbestyrelsen.

§ 69.

Den efter Afgjørelsen af fremsatte Indsigelser berigtigede Liste underskrives af Kommunalbestyrelsens — i Kjøbenhavn det i § 66 ommeldte Udvalgs — Formand og indsendes af ham inden 1ste April til Formanden for Udvalget til Aarslistens Dannelse (§ 72). Saa skal og Afskrift af de Kjendelser, mod hvilke Paaanke, overensstemmende med § 68 i Slutningen, er anmeldt, indsendes med fornødne Oplysninger.

§ 70.

I Tilfælde af Forsømmelse med Listernes Indsendelse skal Formanden for Udvalget til Aarslistens Dannelse, i fornødent Fald ved Anvendelse af passende Evangsboeder, drage Omhu for, at de savnede Lister uophødelig indsendes. Opdages det, at Listen i nogen Kommune ikke paa lovbefaleet Maade er bragt istand, paalægger han Kommunalbestyrelsen ufortøvet at træffe de i Loven befalede Foranstaltninger, om fornødent med Forkortelse af de lovbestemte Friste, og gjør Indberetning herom til Justitsministeren.

§ 71.

Derjom hidtil upaaagtede eller senere opstaaede Grunde, som udelukke nogen paa Grundlisten opført Person fra Røvningshvervet, efter den i § 68 ommeldte Frists Udløb maatte komme til Kommunalbestyrelsens Kundskab, skal derom ved Indsendelse af Listen eller senere, saa snart se kan, gøres Meddelelse, ledsaget af fornødne Oplysninger, til Formanden for Udvalget for Aarslistens Dannelse, saafremt enten Valget til denne Liste endnu ikke har fundet Sted, eller den Paaagjældende ved Valget er bleven optaget paa den. Herom skal Kommunalbestyrelsen samtidig underrette den, om hvis Udelukkelse der er Tale.

Kapitel III.

Røvningskredsens Aarsliste.

§ 72.

Paa Grundlag af de i Kommunerne førte Grundlister foretages Valg af de Mænd,

som skulle opføres paa Rævningskredsens Aarsliste, ved et aarlig for hver Kreds dannet Udvalg. Dette bestaar af 5 Medlemmer, nemlig en af Kongen bestilket Formand, to af vedkommende Landsrets Formand og to henholdsvis af det eller de Amtsraad, som findes i Kredsen, og af de til Kredsen hørende Kjøbstæders Kommunalbestyrelser valgte Mænd.

De nærmere fornødne Regler om de to sidstnævnte Udvalgsmedlemmers Valg fastsættes af Justitsministeren.

Udvalgets Medlemmer ere berettigede til Godtgjørelse for Befordring med $1\frac{1}{2}$ Kr. for hver løbende Mil; de Udlæg, som Udførelse af de Udvalgets Formand i de følgende Paragrafer paalagte Forretninger medføre, godtgjøres efter Regning.

§ 73.

Formanden for det i § 72 nævnte Udvalg sammenkalder Møde af Udvalget paa det Sted, hvor Reiten skal sammentræde med Rævningerne, saa betids, at Aarslisten kan være affattet inden 1ste Juni. Om Mødets Tid og Sted skal 14 Dage forud Bekjendtgjørelse indrykkes i de af Justitsministeren bestemte Aviser, med Opfordring til dem, som i Medfør af § 68 i Slutningen agte at paaauke en Kjendelse af Kommunalbestyrelsen, samt til de paa Grundlisterne opførte Personer, der maatte mene at have et ved § 63 eller § 64 Nr. 2—5 og 7—8 hjemlet og ikke ved Forsømmelse (§ 65 i Slutningen) afskaaet Krav paa Fritagelse, om senest Dagen før det berammede Møde skriftlig og med Angivelse af Grund at indgive deres Anke eller Begjæring til Udvalgets Formand.

§ 74.

Udvalget afgjør først de Spørgsmaal om Optagelse paa eller Udeladelse af Grundlisterne, som ifølge §§ 71 og 73 ere forelagte det. Mødet er under Behandlingen og Afgjørelsen af disse Spørgsmaal offentligt. Der gives dem, hvem Afgjørelsen angaar, og som ere mødte eller have ladet møde, Leilighed til at udtale sig og til at fremsøre medbragte Bevisligheder.

Udvalgets Afgjørelser, som paategnes Grundlisten, kunne ikke paaankes.

§ 75.

Blandt dem, som ere opførte paa de efter de i forrige Paragraf omtalte Afgjørelser berigtigede Grundlister, vælger derefter Udvalget for den Rævningskreds, til hvilken Kjøbenhavn hører, et Antal af 600, Udvalget for hver af de øvrige Rævningskredse et Antal af 200 Mænd, som det paa Grund af deres Dygtighed, Retssindighed og Selvstændighed anser for mest egnede og værdige til Rævningshvervet. Kun forsaavidt det kan forenes med det angivne Hensyn, skal Udvalget tage Hensyn til ligelig Fordeling mellem Rævningskredsens Kommuner.

Alle offentlige Myndigheder ere pligtige, forsaavidt de ere istand dertil, at meddele Udvalget de Oplysninger, som det forlanger til Opfyldelsen af sit Øverv.

Udvalgets Møde ved Foretagelse af det ommeldte Valg er ikke offentligt.

§ 76.

De saaledes valgte Mænd opføres med deres fulde Navn, Livsstilling og Bopæl efter Bogstavsfølge og under Løbenumre paa en særegen Liste, som underskrives af Udvalgets Medlemmer og udgjør Rævningskredsens Aarsliste.

Listen opslaaes paa Rævningskredsens Thingsteder. Exemplarer af den skulle være til Salg.

Grundlisterne tilbageendes til vedkommende Kommunalbestyrelser.

Kapitel IV.

Rævningerne for den enkelte Samling.

§ 77.

Fjorten Dage før hver Samling til Rævningefagers Paafjendelse afholder det i § 72 nævnte Udvalg et offentligt Møde paa det Sted, hvor Samlingen skal holdes, for ved Lodtrækning at udtage Rævninger for den forestaaende Samling. Mødets Tid og Sted lader Formanden 14 Dage forud bekendtgjøre i de af Justitsministeren bestemte Tidender med Opfordring til de paa Aarslisten opførte Personer, som mene at have et ved § 63 eller § 64 Nr. 1—5 og 7—8 hjemlet og ikke ved Forsømmelse afskaaet Krav paa Fritagelse, om senest Dagen før det berammede Møde skriftlig med Angivelse af Grund at indgive deres Begjæring til Udvalgets Formand.

Denne lader før Mødet de Navne, som findes paa Aarslisten, og som ikke ifølge Afgjørelser, trufne i Anledning af tidligere Samlinger i Rævningeaaret, eller i Medfør af Reglen i § 91 maatte være udgaaede, afskrive paa Sedler med deres paa Aarslisten opførte Lobenumre.

§ 78.

Paa Mødet afgjør Udvalget først de Spørgsmaal om Fritagelser eller om Udsettelse af Aarslisten, som ifølge §§ 71 og 77 maatte være forelagte det. Med Hensyn til disse Afgjørelser gjælde Reglerne i § 74.

Tages en Begjæring om Fritagelse til Følge, bliver det særligt at bestemme, om Fritagelsen alene har Hensyn til den forestaaende Samling eller skal gjælde for Aarslistens hele Varighed. I sidste Fald som og, naar en Afgjørelse gaar ud paa, at en paa Aarslisten optagen Person mangler Betingelserne for at være Rævning, gjøres paa Aarslisten Bemærkning om, at den Paagjældende udgaar af Listen.

§ 79.

De Sedler, som ikke ifølge de i forrige Paragraf omtalte Afgjørelser maatte blive at lægge tilside, sammenholdes derefter med Aarslisten og eftertælles, hvorefter der strides til Lodtrækning af 30 Hovedrævninger og 10 Hjælperævninger for den forestaaende Samling.

Til den Ende blive først de Sedler, der indeholde Navne paa Personer, som bo paa det Sted, hvor Retten skal holdes, eller i Nærheden af det, lagte i en Urne, og blandt dem 10 Sedler udtrukne af Formanden, een for een. Ethvert udtrukket Navn oplæses strag og optegnes paa en Liste. Derefter lægges ogsaa de andre Sedler i Urnen, og 30 Sedler udtages af Formanden, een for een; ethvert udtrukket Navn oplæses strag og optegnes paa en anden Liste. De udtrukne Numre forsynes med Lobenumre efter den Orden, i hvilken de udtrækkes.

Den sidste Liste er Samlingens Hovedliste, den første Hjælpelisten. Begge Listes underskrives af Udvalgets Formand. De nævnte Listes gjælde for hele den forestaaende Samling, om denne endog maatte fortsættes udover den 31te Mai.

§ 80.

Bed Lodtrækningen til Hjælpelisten blive de Personer, som have været opførte paa Hjælpelisten ved tidligere Samlinger i Rævningeaaret, men ikke have været indkaldte, samt de Personer, der have været indkaldte under tidligere Samlinger, men ikke have gjort Krav paa den i § 64 Nr. 9 hjemlede Fritagelse, ikke medtagne, forsaavidt der foruden dem paa Aarslisten findes opført et tilstrækkeligt Antal saadanne Personer, som komme i Betragtning til Hjælpelisten.

§ 81.

Gjenparter af Hovedlisten og Hjælpe listen skulle mindst en Uge før Samlingens Begyndelse tilstilles Formanden for den foresaaende Retsamling og Statsanklageren; fremdeles tilstilles Gjenparter, mindst 6 Dage før Samlingen eller Dagen, til hvilken Indstævning er fket, mulige Privatanklagere samt hver af de Anklagede og deres beskikkede Forsvarere. Finder Indstævning med kortere Varfel Sted, afkortes denne Frist saaledes, at den bliver een Dag kortere end Varfelt. Til den Anklagede sker Meddelelsen paa den i Lov om Strafferetspleien § 95 ff. foreskrevne Maade. Indsigelse, der gaar ud paa, at Gjenpart ikke er meddelt paa foreskreven Maade, maa fremsættes, førend Lodtrækning af Rævninger til Sagen begynder.

§ 82.

Udvalgets Formand drager Omsorg for, at de paa Hovedlisten opførte Personer paa den i Lov om Strafferetspleien § 95 ff. foreskrevne Maade indkaldes med en Uges Varfel til at give Møde i Retten ved en Tilfigelse, som angiver Tid og Sted for Rettens Holdelse og indeholder Paamindelse om Pligten til betimelig Angivelse af mulige Fritagelsesgrunde eller Forsald samt om Følgerne af Forsømmelse i denne Henseende og af Udeblivelse uden lovligt Forsald.

Paa lignende Maade gives der de paa Hjælpe listen opførte Personer Tilfigelse om, at de under den foresaaende Retsamling skulle holde sig beredte til efter Indkaldelse at møde til Udøvelse af Rævningehvervet.

§ 83.

Hvis nogen af de tilfagte Hoved- eller Hjælpenævninger mener at have noget ikke ved Forsømmelse afkåret Krav paa Fritagelse eller at have lovligt Forsald, bør han ved Tilfigelsens Forlyndelse eller saa snart, som det bliver ham muligt, opgive Saadant enten for Stævningssmanden, der paategner Tilfigelsen Bemærkning herom, eller skriftligt til Udvalgets Formand, samt meddele de Oplysninger i saa Henseende, som staa til hans Raadighed.

Forsømmelse af betimelig Anmeldelse af Fritagelsesgrunde medfører deres Fortabelse.

§ 84.

Finder Udvalgets Formand efter de foreliggende Oplysninger, at en fremsat Begjæring om Fritagelse bør tages til Følge, eller at et opgivet Forsald er gyldigt, eller at det ved de i § 71 nævnte Meddelelser er oplyst, at Grunde ere forhaanden, som udelukke nogen af de udtrukne Hoved- eller Hjælpenævninger fra Rævningehvervet, foretager han i et offentligt Dagen forud bekendtgjort Møde paa lignende Maade, som i §§ 70—80 foreskrevet, ny Lodtrækning til Fuldstændiggjørelse henholdsvis af Hovedlisten og Hjælpe listen.

Med Hensyn til de ved denne Lodtrækning udtrukne Rævninger iagttages Reglerne i §§ 81 og 82 snarest muligt; de der ommeldte Fristes forkortes saa meget, som Omstændighederne gjøre nødvendigt.

Finder Udvalgets Formand ikke tilstrækkelig Grund til at tage Hensyn til fremsatte Begjæringer om Fritagelse eller opgivne Forsald, lader han Meddelelse derom forkynde for Paagjældende paa den i § 82 bestemte Maade med Betydning om, at Spørgsmaalet kan indbringes til Afgjørelse af Retten ved Samlingens Begyndelse.

De af Formanden i Henshold til denne Paragrafs 1ste Stykke trufne Afgjørelser om Fritagelse og Udelukkelse have kun Gyldighed for den foresaaende Retsamling.

§ 85.

Dagen før Retsamlingens Begyndelse blive Rarlisten, den endelige Hovedliste og Hjælpe liste for Samlingen og de paategnede Tilfigelser til Hoved- og Hjælpenævningerne at

tilfælde Rettens Formand. Fremdeles skal Udvalgets Formand til samme Tid eller senere snarest muligt tilfælde Rettens Formand de Meddelelser, som efter § 81 maatte komme ham tilhørende om tidligere upaaagtede eller senere opstaaede Grunde, som udelukke nogen af de paa Samlingens Lister opførte Personer fra Rævningehvervet.

§ 86.

Enhver Rævning, som efter Indkaldelse møder i Samlingen, adspørges, saa snart han efter Paaraab første Gang fremstiller sig, af Rettens Formand, om han maatte mene sig udelukket fra dette Hverv ved nogen tidligere upaaagtet eller senere opstaaet Grund. Tre flige Udelukkelsesgrunde Rettens Medlemmer eller Statsanklageren bekyndte, skulle de derom gjøre Meddelelse.

De herefter eller under Samlingens Lob opstaaende Spørgsmaal om Udelukkelse eller fritagelse afgjøres uden Paaanke af Retten uden Rævninger. Afgjørelserne have kun Gyldighed for den løbende Samling. Paategning om dem sker paa vedkommende Samlingsliste.

§ 87.

Enhver Rævning, som udebliver efter behørig Indkaldelse, uden at lovligt Forsald oplyses, eller som, efter at være mødt, uden Orlov eller oplyst lovligt Forsald unddrager sig Oplysningen af de ham som Rævning paahvilende Pligter, isalder en Bøde, første Gang fra 40 til 400 Kr., og i Gjentagelsestilfælde fra 100 til 1000 Kr.

Spørgsmaal om Rævningers Ansvar efter denne Paragraf afgjøres af Retten uden Rævninger.

Den affagte Kjendelse forkyndes snarest mulig for den paagjældende Rævning. Denne har i 8 Dage fra Kjendelsens Forkyndelse Afgang til at fremkomme med Oplysninger for Retten om, at behørig Indkaldelse ei har fundet Sted, eller at han har havt lovligt Forsald. Findes disse skyldgjørende, ophører Retten sin Kjendelse. Andre Retsmidler mod den affagte Kjendelse finde ikke Sted.

§ 88.

Har en udebleven Rævning, for hvis Vedkommende lovligt Forsald er oplyst, ikke oplyst den ham efter § 83 paahvilende Pligt til betimelig Anmeldelse og Meddelelse af Oplysninger, eller møder en Rævning for sent, men inden Lodtrækning af Rævninger til nogen Sag er begyndt den paagjældende Dag, kan Retten idømme ham en Bøde indtil 20 Kr Imod denne Kjendelse finder intet Retsmiddel Sted.

§ 89.

Rettens Formand kan meddele en Rævning Orlov under Samlingen for en bestemt Tid.

§ 90.

Viser det sig under Samlingen, at det til Lodtrækningen af Rævninger til en Sag fornødne Antal (Lov om Strafferetpleien § 313) ikke kan staves tilveie ved Indkaldelse af de tilfagte Hjelpe-rævninger, foranstalter Rettens Formand Tallet udfyldt ved Lodtrækning blandt de paa Aarslisten opførte Personer, som ere bosatte paa eller nær ved det Sted, hvor Retten holdes. Herved bliver Reglen i § 80 at iagttage. De udtrukne Personer, hvis Navne tilføres Hjelpe-listen og strag-meddeles Anklageren, den eller de Anklagede og deres bestilte Forsvarere, indkaldes strag efter Reglerne i § 82 med Aftens Varjel.

§ 91.

Bed Samlingens Slutning adspørger Rettens Formand de Rævninger, som have

været indkaldte og have opfyldt deres Pligter som Rævninger, om de gjøre Krav paa den dem ved § 64 Nr. 9 hjemlede Fritagelse. I bekræftende Fald gjøres Bemærkning derom paa Rædslisten. Tillige udfærdiges der de ovenmeldte Rævninger paa Forlangende uden Betaling Bidnesbyrd af Rettens Skriver om, at de have givet behørig Nøde i Samlingen.

§ 92.

Der tilkommer de Rævninger, som bo længere end 1 Mil fra det Sted, hvor Retten holdes, Godtgjørelse for Befordring frem og tilbage med $1\frac{1}{2}$ Kr. for hver løbende Mil.

§ 93.

Rædslisten samt Samlingens Hovedliste og Hjælpeliste tilbagesendes efter Samlingens Slutning til Formanden for Udvalget til Rædslistens Dannelse.

Udtagelse af Rævninger til den enkelte Sag sker efter Reglerne i Lov om Strafferetspleien.

Credie Affnit.

Om den offentlige Anklagemyndigheds Ordning.

§ 94.

De offentlige Anklagere ere Overstatsanklageren ved Høiestret, Statsanklagerne ved Landsretterne samt de til disses Bistand bestillede Mænd.

De offentlige Anklagere virke i Retsspleien, og særlig for Forsøgning af Forbrydelse, efter de nærmere Regler i Lovene om Retsspleien.

§ 95.

Overstatsanklageren bestilles af Kongen. Til midlertidig at fungere som Overstatsanklager i Tilfælde af Embedsleddighed eller Forsald kan Justitsministeren bestille.

Overstatsanklageren virker ved Høiestret og fører Tilsynet med de offentlige Anklagere efter de nærmere Regler i Lovene om Retsspleien.

Overstatsanklageren har Embedskontor i Kjøbenhavn.

§ 96.

Til Bistand ved Udførelsen af Overstatsanklagerens Hverv bestiller Kongen en Statsanklager.

Justitsministeren kan efter Forhandling med Overstatsanklageren give ogsaa Andre Bemyndigelse til at optræde i en enkelt Sag for Høiestret som Overstatsanklager.

§ 97.

For hver af Rigets Landretsredsse bestiller Kongen en Statsanklager. Til midlertidig at fungere som Statsanklager i Tilfælde af Embedsleddighed eller Forsald kan Justitsministeren bestille.

Statsanklageren virker ved Landsretterne og Underretterne efter de nærmere Regler i Lovene om Retsspleien.

Statsanklagerne have Embedskontor ved den Landrets Hovedsæde, for hvis Kredse de bestilles.

§ 98.

Til de dem paahvilende Hvervs Udførelse have Statsanklagerne Bistand af de bestillede Hjælpe-Statsanklagere og Anklagere ved Underretterne.

Hver Statsanklager bestilles der af Justitsministeren 1, Statsanklageren for den første sjællandske Landsretskreds 2 Hjelpe-Statsanklagere.

Overstatsanklageren bestiller efter Forslag af Statsanklageren Anklagere ved Underretterne, een eller efter Omstændighederne flere ved hver Underretskreds, til efter Paalæg af Statsanklageren at udføre Anklager for Underretten.

Bemyndigelse til i en enkelt Sag at optræde for Landretten som Statsanklager kan efter Forhandling med denne gives af Justitsministeren; Bemyndigelse til i en enkelt Sag at udføre en Anklage for Underretten kan efter Forhandling med Statsanklageren gives af Overstatsanklageren.

§ 99.

Kun uberygtede, vederhæftige Mænd kunne bestilles til eller handle som offentlige Anklagere.

Den, der bestilles til Overstatsanklager eller Statsanklager, eller som bemyndiges til at optræde for Høiestret i en enkelt Sag, skal fyldestgjøre de Betingelser, der ifølge § 112 og § 113 Litr. a udkræves for at blive Høiestretsagsfører.

Den, der bestilles til Hjelpe-Statsanklager, eller som bemyndiges til at optræde for Landretten i en enkelt Sag, skal fyldestgjøre de Betingelser, der ifølge § 112 og § 113 Litr. b udkræves for at blive Sagsfører ved Landretterne.

Den, der bestilles til Anklager ved Underretten eller bemyndiges til i en enkelt Sag at udføre en Anklage for Underretten, skal fyldestgjøre de Betingelser, som ifølge § 112 og § 113 Litr. c udkræves for at blive Sagsfører ved Underretterne.

§ 100.

Udøvelse af Sagsførervirksomhed er uforenlig med Stillingen som Overstatsanklager, Statsanklager og Hjelpe-Statsanklager. Dog skal den Anklager, der har Bestikkelse som Sagsfører, med sine Foresattes Tilladelse kunne overtage Udførelsen af enkelte borgerlige Retssager.

Virksomhed som Sagsfører udelukker ikke fra Bestikkelse som Anklager ved Underretten, ei heller fra Bemyndigelse til ellers at optræde som Anklager i en enkelt Sag.

§ 101.

De offentlige Anklagere aflægge en særegen Ed, hvis Formular Justitsministeren foreskriver.

§ 102.

For Pligtovertrædelser i deres Hvervs Udførelse paadrage de offentlige Anklagere sig Ansvar til Straf og Erstatning efter Lovgivningens almindelige Forrifter. Saadant Ansvar forfølges efter de almindelige Regler, hvor ikke Andet er særlig hjemlet i Lovene om Retsspleien.

§ 103.

De offentlige Anklagere ere Justitsministeren underordnede og staa med Hensyn til deres Hvervs Udførelse under dennes Tilsyn.

§ 104.

Bed særlig Lov fastsættes Overstatsanklagerens, Statsanklagerens og Hjelpe-Statsanklagerens Løn, Dagpenge under Embedsreiser, Kontorholdsgodtgørelse m. B.

Anklagere ved Underretterne samt de Mænd, der bemyndiges til at optræde som Anklagere i en enkelt Sag, erholde Vederlag af det Offentlige for den enkelte Sag. Retten fastsætter i Dommen eller, hvis Sagen afsluttes ved Kjendelse, i denne Vederlaget efter Arbeidets Betydning og Omfang.

Fjerde Affnit.

Om Politimyndighedens Ordning.

§ 105.

Riget deles i Politikredse, svarende til Underretskredsene. Som en Følge heraf forenes Kjøbenhavns Amtsrådskreds med Staden Kjøbenhavn til en Politikreds, jfr. dog denne Lovs § 2.

Politiet i Kjøbenhavn og Kjøbenhavns Amtsrådskreds forestaas af en Politidirektor, i de andre Politikredse af en Politimester. De nævnte Embedsmænd bekliffes af Kongen.

§ 106.

Politiets Virksomhed omfatter dels udenfor Retspleien Omsorg for offentlig Orden og Vel samt Lovens Haandhævelse overensstemmende med de gjældende Love og Vedtægter, dels Virksomhed i Retspleien efter Lovene om denne, herunder særlig Efterforskning og Forsøgning af Forbrydelser samt Bestyrelse af Arresthusene.

Andre Forretninger end de forannævnte, som efter den hidtil gjældende Ret have været henlagte til Herredsfogden, Birkedommeren eller Byfogden, og som ikke ifølge Reglerne i denne Lovs Iste Affnit gaa over til Retterne, varetages indtil videre af Politimesteren — for gamle Kjøbenhavns Amts Vedkommende af Politidirektøren —, dog at udenfor Kjøbenhavn den Vridigheden efter D. L. 3—16—3 tilkommende Afgjorelsesret og de Vridigheden paa hvilende Forretninger med Hensyn til borgerlige Vielser gaa over til vedkommende Amtmand.

I de Kommuner, i hvis Bestyrelse Underovridigheden paa Landet efter de hidtil gjældende Regler indtræder som Formand med samme Stilling som Borgmesteren i Kjøbstæderne, bekliffes Formanden for Fremtiden af Kongen, indtil anderledes bestemmes ved Lov.

§ 107.

De nærmere Regler for Inddragelsen af Kjøbenhavns Amtsrådskreds under Kjøbenhavns Politi fastsættes ved særlig Lov.

§ 108.

Med Hensyn til Ordningen af Politiet i Rigets andre Politikredse gjælde følgende nærmere Regler:

- 1) Til Politimesterens Bistand kan der af Justitsministeren bekliffes en Politifuldmægtig for hver Kreds; denne har, hvor han handler i Medfør af den ved Regulativ fastsatte Fordeling af Forretningerne eller efter Paalæg af Politimesteren, eller hvor denne ikke er tilstede, samme Embedsmyndighed som Politimesteren.
- 2) Enhver Politikreds forsynes med det fornødne Antal Politibetjente.

Servecd iagttages, at der for enhver Kjøbstad i Kredsen, hvis Indvaanerantal er under 1500, beregnes foruden særligt Natopsyn mindst 1 Politibetjent, for Kjøbstæder, som have mellem 1500 og 3000 Indvaanere, mindst 2 Politibetjente, endvidere mindst 1 Politibetjent for hver 1500, hvormed Indbyggerantallet overstiger 3000, dog ikke mere end 8 ialt. Forøgelse af det her fastsatte Antal kan finde Sted, naar vedkommende Kommunalbestyrelse bevilger de fornødne Midler, og Justitsministeriet meddeler Samtykke dertil. Naar der for en Kjøbstad beregnes mere end 4 Politibetjente, skal en af dem være Overbetjent, hvilken i Politimesterens Forsald kan handle paa dennes Begne.

For Landet beregnes mindst 1 bereden Politibetjent for hver 5000 Indbyggere af Kredsens Landbefolkning, saaledes at det mulig overflødende Antal regnes som fulde 5000, forsaavidt det overstiger Halvdelen. Overstiger det for Landet beregnede Antal Politibetjente 4, ansættes den ene som Overbetjent med Bemyndigelse til i Politimesterens Forsald at handle paa dennes Vegne. Forsøgelse af det for Landet beregnede Antal Betjente kan finde Sted, naar Amtsraadet bevilger de fornødne Midler, og Justitsministeren giver Samtykke dertil.

Enhver i en Politikreds ansat Politibetjent kan udøve den ham efter hans Stilling tilkommende Myndighed og kan af Politimesteren beordres til at gjøre Tjeneste paa ethvert Sted i Kredsen.

- 3) Det underordnede Personale antages paa 3 Maaneders Opfyldelse af Amtmanden efter Indstilling af Politimesteren og kan ligeledes efter dennes Indstilling affedigelses af Amtmanden. Sognefogderne og lignende Bestillingsmænd bistaa Politiet efter de gjældende Regler. Det særegne Rystpolitii bortfalder, naar nærværende Lov træder i Virksomhed.
- 4) I hver Politikreds skal der være en Hovedstation samt, forsaavidt der for Kredsen bestilles en Politifuldmægtig, en Vistation, begge med Bagstue, Kontor og Opbeholdssted for Anholdte. Hovedstationen skal være paa det Sted, hvor Kredsens Hovedthingssted er; her skal ogsaa Politimesteren have Bolig. Justitsministeren bestemmer efter Forhandling med vedkommende Amts- og Byraad Stedet for Vistationen; ved denne skal Politifuldmægtigen have Bolig.
- 5) Angaaende den almindelige Fordeling af Forretningerne mellem Politimesteren og Politifuldmægtigen udsærdiger Justitsministeren et Regulativ. De nærmere Forskrifter i Henseende til det underordnede Personales Antagelse, Lønning og Affedigelse, samt om dets Tjenesteforhold og Pligter, fastsættes dels ved Regulativer, dels ved særlige Instruer. Disse udsærdiges ligeledes af Justitsministeren, efterat der er givet Amtsraadene og Byraadene Leilighed til at udtale sig.
- 6) Politimesteren og Politifuldmægtigen lønnes af Statskassen. Lønnen, Kontorholdsvederlag og Dagpenge under Embedsreiser m. B. fastsættes ved særlig Lov. Hvorvidt der ivoirigt af Statskassen skal ydes noget Tilskud til Udgifterne ved Politiet, bestemmes ved særlig Lov.

§ 109.

Politimyndighederne ere Justitsministeren underordnede og staa under hans overste Tilsyn.

Politiet udenfor Kjøbenhavns Politikreds staaer i sin Virksomhed for Esterforskning og Forsøgning af de Forbrydelser, som hore under Statsanklagerens Virkekreds, under dennes Overtilsyn. Med Hensyn til sin øvrige Virksomhed staaer Politiet udenfor Kjøbenhavns Politikreds under Amtmandens Overtilsyn. Politidirektøren i Kjøbenhavn staaer i sin Embedsvirksomhed i det Hele som hidtil umiddelbart under Justitsministeren.

§ 110.

For Pligtovertrædelser i deres Hvervs Udsørelse paadrage Politiets Embeds- og Bestillingsmænd sig Ansvar til Straf og Erstatning efter Lovgivningens Forskrifter. Saadant Ansvar forfølges efter de almindelige Regler, hvor ikke Andet er særlig hjemlet ved Lovene om Strafferetspleien eller ved Lovene af 11te Februar 1863 og 4de Februar 1871.

Med Hensyn til Politiets Virksomhed for Esterforskning og Forsøgning af Forbrydelser finde Reglerne i Lov om Strafferetspleien §§ 24—26 Anvendelse med fornøden Bempelse.

Femte Afsnit.

Om Sagsførervæsenet.

Kapitel I.

Om Sagsføreres Bestikelse og deres Afgang til at benytte Fuldmægtig m. m.

§ 111.

Sagsførere bestikkes af Justitsministeriet under Sagttagelse af de i denne Lov indeholdte Forkrifter.

§ 112.

Almindelige Betingelser for at kunne udøve Sagsførervirksomhed ere, at den Paagjældende

- a) har opnaaet 30 Aars Alderen,
- b) har Indfødsret,
- c) ikke er ude af Raadigheden over sit Bo,
- d) godtgjør, at han har ført en retsaffen Wandel.

§ 113.

Foruden de i § 112 angivne almindelige Betingelser udfordres for de forskjellige Arter af Sagsførere følgende særegne Betingelser:

- a) For at blive Høiestretsagsfører udfordres, at den Paagjældende har bestaaet den fuldstændige juridiske Examen med Karakteren laudabilis, samt at han enten i 3 Aar har været i Virksomhed som Sagsfører ved Landsretterne eller Hjelpe-Statsanklager eller i lige Tid været i Virksomhed som Universitetslærer i Lovlyndighed eller Dommer.
- b) For at blive Sagsfører ved Landsretterne udfordres, at den Paagjældende har underkastet sig den fuldstændige juridiske Examen idetmindste med Karakteren haud illaudabilis, samt at han enten i 3 Aar har været i Virksomhed som Sagsfører ved Underretterne eller som Anklager ved Underretten, eller i 5 Aar stadig har arbejdet under en Høiestrets- eller Landsretsagsførers Tilsyn og Veiledning og deltaget i dennes Forretninger, forsaavidt de kunne udføres ved Andre, samt derhos flittigen været Tilhører ved Retsforhandlingerne for en Landsret, eller ogsaa, at han i mindst eet Aar har været i Virksomhed som Dommer eller Universitetslærer i Lovlyndighed.
- c) For at blive Sagsfører ved Underretterne udfordres, at den Paagjældende har underkastet sig enten den fuldstændige juridiske Examen med idetmindste Karakteren haud illaudabilis eller den juridiske Examen for Ustuderede med Karakteren Bekvem, samt at han enten i 5 Aar stadig har arbejdet under en Sagsførers eller Statsanklagers Tilsyn og Veiledning og deltaget i dennes Forretninger, forsaavidt de kunne udføres ved Andre, samt derhos flittig været Tilhører ved Retsforhandling, eller ogsaa, at han i lige Tid har været Rets skriver eller stadig har været i Virksomhed som Fuldmægtig, Kopist eller Assistent under en Ret.

Den, der er i Besiddelse af de Egenstaber, som udfordres for en høiere Art af Sagsførervirksomhed, er altid berettiget til at stedes til en ringere Art af Sagsførervirksomhed.

§ 114.

Den, der paa fyldestgjørende Maade for Justitsministeriet oplyser, at han er i Besiddelse af de fornødne Egenstaber, som udfordres for at blive Sagsfører af den ene eller den

Forst. t. 2. om Ordningen af Domsmagten, den offentlige Anklagemyndighed m. m.

anden Art, er berettiget til at blive stedt til at gjøre den for Sagsførere af denne Art foretagne Prøve, jfr. § 115. Om de forelagte Oplysninger gives der Sagsførerraadet Leilighed til at ytre sig i de Tilfælde, som ommeldes i § 144.

Dog kan den, der to Gange har fremstillet sig til Prøven, ikke oftere stedest til dens Afslæggelse.

§ 115.

Sagsførerprøven bestaar i, at den Paagjældende for en Ret af den Art, for hvilken han vil opnaa Berettigelse til at procedere, skal udføre 3 Sager, af hvilke mindst 1 er civil, som han selv skal forfatte sig, og at hans Udførelse af disse Sager af vedkommende Domstol kjendes forsvarlig.

Ingen Domstol kan vægre sig ved at stede den, som af Justitsministeriet er kjendt berettiget dertil (§ 114), til at aflægge saadan Prøve.

§ 116.

For Bestikkelserne som Høiesteretsjagfører, Landsretsjagfører og Underretsjagfører erlægges Gebyrer henholdsvis 200, 120 og 60 Kr. — Gebyrerne tilfalde Statskassen.

Forinden Bestiknelsen udleveres til Vedkommende, har han at underskrive en edelig Forsikring om, at han med Flid og Trofasthed vil udføre de Sager, der betros ham, og at han i det Hele vil samvittighedsfuldt opfylde sine Pligter som Sagsfører.

§ 117.

Udøvelsen af Sagsførervirksomhed kan ikke forenes med noget Dommer- eller Retsriver-Embede, noget Embede som Overstatsanklager eller Statsanklager, nogen Vvrighedspost eller Ansættelse i Politiets Tjeneste, ei heller med privat Tjenesteforhold hos en Amtmand eller Retsbetjent. Hvorvidt forøvrigt nogen offentlig Embeds- eller Bestillingsmand tillige kan udøve Sagsførervirksomhed, bestemmes af Kongen.

Unsker en Sagsfører, som befinder sig i nogen af de Stillinger, der ikke tilstede den almindelige Udøvelse af Sagsførervirksomheden, i et enkelt Tilfælde at overtage Udførelsen af en Rets sag, skal dette dog ikke være ham forment, naar han dertil erholder sine Foresattes Tilladelse.

Den, der uden at være Sagsfører, tilfredsstiller Betingelserne for at kunne blive Sagsfører af den ene eller den anden Art, kan der af Retten gives Tilladelse til i et enkelt Tilfælde at udføre en Sag, forudsat at han dertil kan erholde sine Foresattes Tilladelse, forsaavidt han er Embedsmand.

§ 118.

Den, der bestilles som Høiesterets- eller Landsretsjagfører, er, saalænge han vil benytte Bestiknelsen, forpligtet til at have Kontor i eller ved den Stad, hvor henholdsvis Høiesteret eller en Landsret har sit Sæde. Underretsjagførerne ere forpligtede til, inden Bestiknelsen udleveres dem, at anmeldte for Justitsministeriet, i hvilken Underretskreds de ville have Kontor. Ingen Sagsfører maa have Kontor i flere Underretskredse. Høiesteretsjagførere og Landsretsjagførere, som ikke have Kontor i eller ved den Stad, hvor henholdsvis Høiesteret eller en Landsret have Sæde, blive, saalænge de beholde Kontor udenfor de sidstnævnte Steder at betragte som Underretsjagførere og ere uberettigede til at procedere for Høiesteret og Landsretterne. Underretsjagførere maa ikke have Kontor i Kjøbenhavns Underretskreds. Enhver Sagsfører, som flytter sit Kontor til en anden Retskreds, skal inden 14 Dage efter Flytningen anmeldte denne for Justitsministeriet.

§ 119.

Høiesteretsagsførerne ere berettigede til at give Møde for alle Landets Domstole, Landsretsagsførerne for alle Lands- og alle Underretter, Underretsagsførerne for enhver Underret udenfor Kjøbenhavn, Alt forsaavidt der ved vedkommende Ret kan gives Møde af Sagsførere.

Ingen Sagsfører kan give Møde eller lade møde for en af en enkelt Dommer beslægtet Ret, i hvilken Dommeren er beslægtet eller besvogret med ham i anden Grad a Sidelinien eller nærmere.

§ 120.

Hvor under Domsager mundtlig Forhandling finder Sted, er det ikke tilladt Sagsførere at give Møde ved Fuldmægtig, men dersom en Sagsfører ikke kan eller ikke vil udføre Sagen i egen Person, maa dette ske ved en anden til Møde for vedkommende Domstol berettiget Sagsfører.

Dog skal det være tilladt for Sagsføreren ved enhver uberygtet Person at framsætte og begrunde Begjæring om Sagens Udsættelse paa Grund af Forhold, hvorved Sagsføreren selv hindres i at give Møde.

§ 121.

Udenfor Domsager er det Sagsførere tilladt uden særlig Angivelse af Grund at lade møde for sig ved deres faste Fuldmægtige.

Med Angivelse og i fornødent Fald Bevisliggjørelse af lovligt Forsald kunne Sagsførere under de i denne Paragraf omhandlede Rettergangsforetagender give Møde ved enhver uberygtet myndig Mandsperson.

§ 122.

Enhver Sagsfører er berettiget til at have een fast Fuldmægtig. For at kunne blive fast Fuldmægtig for en Sagsfører udfordres, at den Paagjældende er en myndig og uberygtet Mandsperson, har underkastet sig enten den fuldstændige juridiske Examen eller den juridiske Examen for Ustuderede, samt at han er anmeldt ved den paagjældende Ret som Sagsføreren faste Fuldmægtig. Saadanne Anmeldelser indføres enten i Retssprotokollen eller i en særlig dertil bestemt Bog, efter at det er undersøgt, om den Paagjældende tilfredsstiller de foreskrevne Betingelser.

§ 123.

Til Udførelsen af offentlige og beneficerede Sager, forsaavidt dette ikke sker ved Embedsagsførere, antager Justitsministeriet efter Overenskomst et tilstrækkeligt Antal af de til Møde i vedkommende Ret berettigede Sagsførere, dog med Forbehold af den Ret, som er indrømmet de af Kongen udnævnte Sagsførere.

Kapitel II.

Om Sagsførernes Rettigheder og Pligter.

§ 124.

Sagsførerne ere paa den Maade og med de Begrændsninger, som i Rettergangsloven bestemmes, eneberettigede til at udføre Retssager for Andre.

§ 125.

Ingen Sagsfører er, bortset fra de Tilfælde, hvor han hertil kan beordres, pligtig at paatage sig Udførelsen af en Retssag.

§ 126.

Sagsførere ere pligtige med Flid og Trofast at udføre de dem betroede Sager samt at afholde sig fra Alt, hvorved de kunne staa deres Mandant. Brud paa deres Pligter i denne Henseende anses og straffes som Brud paa Embedspligter.

§ 127.

Ligesom ingen Sagsfører maa paatage sig Udførelsen af vitterlig vrang og uretfærdige Sager, saaledes maa han ei heller i Udførelsen af de ham betroede Sager betjene sig af noget ham vitterlig usandt Foregivende eller nogen ham vitterlig Fortielse eller Benægtelse af Sandheden, være sig med Hensyn til Sagens Sammenhæng eller andre Forhold eller Omstændigheder, som komme i Betragtning ved Sagens Behandling.

§ 128.

Sagsførerne ere pligtige at fremme de dem betroede Sager med den Hurtighed, som Tilfældets Beskaffenhed tillader. De maa som en Følge heraf ikke forhale Sagerne ved unødvendige Udsættelser, grundløse Formalitetsindsigelsler eller andre Udflugter.

§ 129.

Sagsførerne ere pligtige at vise Retten Lydighed og Agtelse. Ligesom derfor usømmelig Tale eller Skrivemaade af Sagsførere belægges med høiere Straf end et lige Forhold udvist af Andre, saaledes skal enhver Undladelse af at efterkomme Paalæg, som Retten lovligen giver en Sagsfører, anses og straffes som Brud paa Embedspligter.

§ 130.

Hvad enten Overenskomst om Bederlag er sluttet isørveien eller ikke, maa ingen Sagsfører kræve høiere Betaling, end der skjønes billigt, for den Bistand og Tjeneste, han i saadan Egenkab yder, være sig i Udførelsen af Retsager eller ved Meddelelsen af Raad og Veiledning i andre juridiske Anliggender.

Forøvrigt er det ikke forbudt at betinge sig høiere Betaling for det Tilfælde, at Sagen vindes, end for det Tilfælde, at den i det Hele eller for en Del tabes, ligesaa lidt som det er forbudt at betinge sig en vis Andel i Sagens Gjenstand, naar dog det Bederlag, som saaledes tilflyder Sagsføreren, ikke i det Hele skjønes at være ubilligt.

§ 131.

Overtrædelse af de Sagsførerne ifølge denne Lov paahvilende Pligter kan ikke undskyldes med, at Mandanten har forlangt eller indvilget i det Foretagne eller Undladte.

§ 132.

Straffelovens 13de Kapitel om Forbrydelser i Embedsforhold er anvendeligt paa Sagsførere, forsaavidt som de enten overtræde de i nærværende Lov givne Forrifter eller isøvrigt forse sig i deres Virksomhed som Sagsførere.

De i Rettergangslovene hjemlede Rettergangsbøder kunne paalægges Sagsførere i alle Tilfælde, hvor det stedfundne lovstridige Forhold maa tilregnes dem.

§ 133.

Naar den Straf, som skal paalægges en Sagsfører, ikke er høiere end Bøder, og ingen særlig Bevisførelse udfordres for at oplyse det strafbare Forhold, kan Straffen paalægges under den Sag, med Hensyn til hvilken Forseelsen er begaaet, enten ved en særskilt Kjendelse eller ved den endelige Dom.

Kapitel III.

Om Ophor af Retten til Sagsførervirksomhed.

§ 134.

Retten til at udføre Sagsførervirksomhed ophører, naar Sagsføreren i Henshold til Bestemmelserne i Straffelovens Kap. 13 dømmes til Fortabelse af sin Ret til at udøve Sagsførervirksomhed.

§ 135.

Justitsministeriet fratager, efter desangaaende at have hørt Sagsførerraadet, Sagsførere deres Ret til at udøve Sagsførervirksomhed, naar de ved Dom findes skyldige i en i den offentlige Mening vanørende Handling. Dog skal den Sagsfører, som tror sig forurettet ved Justitsministeriets Afgjørelse, i en Tid af 14 Dage efter dennes Meddelelse til ham, være berettiget til at forlange Domstolens Afgjørelse af Spørgsmaalet, i hvilket Diemed det Offentlige da har at anlægge Sag imod Sagsføreren og under denne søge Justitsministeriets Bestemmelse fjendt ved Magt at stande.

§ 136.

Kommer en Sagsfører under Konkurs eller bliver umyndiggjort, har Justitsministeriet at fratage ham Retten til at udøve Sagsførervirksomhed, saalænge Konkursbehandlingen staar paa eller Umyndiggjørelsen vedvarer.

Kapitel IV.

Om Sagsførerkreds og Sagsførerraad.

§ 137.

Enhver Sagsfører skal henhøre til den Sagsførerkreds, i hvilken hans Kontor er beliggende.

Sagsførerkredsene falde sammen med Landretskredsene.

§ 138.

Enhver Sagsførerkreds skal have en Bestyrelse, der under Navn af Sagsførerraad repræsenterer Kredens Sagsførere. Et overordnet Sagsførerraad (§ 148) repræsenterer Sagsførerne i det Hele i Forhold til de offentlige Myndigheder.

§ 139.

Enhvert Sagsførerraad skal bestaa af en af Justitsministeren blandt Kredens Sagsførere udnævnt Formand, og af et Antal af og blandt Kredens Sagsførere valgte Medlemmer, som Justitsministeren bestemmer, saaledes at det samlede Antal Medlemmer bliver ulige. Dog skal Raadet for den nordsjællandske Landretskreds bestaa af ialt 9 Medlemmer, hvoraf mindst 3 Høiesteretsagsførere.

Raadenes Medlemmer vælges paa almindelige Møder af og blandt de Sagsførere, som have Kontor i vedkommende Kreds og som yde det i § 143 fastsatte Bidrag. Lige med Sagsførere i Henseende til Valgret og Valgbarhed til Sagsførerraadene staa Rænd, som have opgivet deres Sagsførervirksomhed og ikke ere gaaede over i noget Statsembede. Valgene gjælde for 6 Aar; første Gang afskaar dog efter Lodtrækning den ene Halvdel af de valgte

Medlemmer; den anden Halvdel efter 6 Aar; siden finder Omvalg Sted hvert 3die Aar for Halvdelens Bedkommende. Gjenvalg kan finde Sted.

Naar et Sagsførerraad i Valgperioden bliver usudtalligt, skal der sammenkaldes et almindeligt Møde, paa hvilket der for Resten af Valgperioden vælges Medlemmer af Sagsførerraadet til de ledige Pladser. Enhver Sagsfører, som vælges til Sagsførerraadet, er, naar han vil udøve Sagsførervirksomhed, pligtig at modtage det paa ham faldne Valg og vedblive at være Medlem af Raadet i den Tid, for hvilken han er valgt, medmindre Justitsministeriet finder de af ham ansøgte Undskyldningsgrunde fyldestgjørende. Den Sagsfører, der har naaet 65 Aars Alderen, er dog berettiget til at undslaa sig for Valgets Modtagelse.

Naar et Medlem af et Sagsførerraad flytter sit Kontor udenfor Sagsførerkredsen eller mister Retten til at udøve Sagsførervirksomhed, det være sig for bestandig eller for en bestemt Tid, udtræder han af Sagsførerraadet, og det Samme skal gælde, naar han gjør sig skyldig i et saadant Forhold, at han efter det overordnede Sagsførerraads Skjøn ikke længere bør være Medlem af Sagsførerraadet.

§ 140.

Enhvert Sagsførerraad vedtager et Forslag til sin Forretningsorden, der stadfæstes af Justitsministeriet, naar det, efterat have modtaget det overordnede Sagsførerraads Erklæring, ikke finder noget mod dens Indhold at erindre. Har Ministeriet Erindringer at gjøre ved Sagsførerraadets Forslag, gives der Raadet Leilighed til at høre sig herover, og Ministeriet fastsætter da endelig Forretningsordenen efter at have modtaget Raadets Erklæring. I Forretningsordenen bestemmes, hvormange af Sagsførerraadets Medlemmer der skulle være tilstede, for at det ghyldig kan tage Beslutninger.

§ 141.

Enhver Sagsførerkredsens Medlemmer sammenkaldes af Sagsførerraadets Formand ved offentlig Bekjendtgjørelse med mindst 14 Dages Barsel, dels for at foretage de Valg af Medlemmer af Sagsførerraadet, som efter nærværende Lov skulle foretages, dels for at afhandle andre Gjenstande vedkommende Sagsførerstandens Forhold og Interesser, naar Sagsførerraadet finder dette hensigtsmæssigt, eller det forlanges af det overordnede Sagsførerraad eller af mindst en Fjerdedel af Sagsførerkredsens Medlemmer. Første Gang, efter at denne Lov er traadt i Kraft, sammenkaldes Sagsførerkredsens Medlemmer til Valg af Sagsførerraad af vedkommende Landsrets Formand, som har at lede Valget.

§ 142.

Dersom der paa et Møde, som er sammenkaldt til Valg af Medlemmer af et Sagsførerraad, ikke møder mindst en Trediedel af Kredsens Sagsførere, vælges de Medlemmer af Sagsførerraadet, som skulde have været valgte paa Mødet, for den paagældende Valgperiode af det overordnede Sagsførerraad.

§ 143.

Enhver Sagsfører, som udøver Sagsførervirksomhed, er pligtig aarligt at betale et Bidrag til Udgifterne ved Sagsførerraadets Virksomhed af 10 Kroner, som indbetales til Formanden for Kredsens Sagsførerraad, og som, naar en Sagsfører sorgjæves er krævet, kan inddrives ved Udpantning. Det overordnede Sagsførerraad kan dog fritage usormuende Sagsførere for at erlægge Bidrag. Inden Udgangen af hvert Aars Februar Maaned indsende Formændene for de enkelte Kredse Regnskab over Indtægter og Udgifter tilligemed en Beretning om Raadets Virksomhed i det forløbne Kalenderaar til Formanden for det overordnede Sagsførerraad. Dette reviderer og deciderer Regnskaberne, hvorefter disse tilligemed Beretningerne indsendes til Justitsministeriet. Det overordnede Sagsførerraad bestemmer aarligt,

hvor meget af de enkelte Sagsførerkredsens Kassebeholdning der skal afgives til det overordnede Sagsførerraad. Af det saaledes afgivne Beløb afholdes først Udgifterne ved det overordnede Sagsførerraads Virksomhed, og Restbeløbet kan, naar Justitsministeriet stadfæster Bedtægterne for et Understøttelsesfond for trængende Sagsførere, deres Efter og Børn, tilfalde dette Fond, hvilket ogsaa samtlige Bøder, som efter Sagsførerraadets Kjendelse paalægges Sagsførere, skulle tilfalde.

§ 144.

For enhver Sagsførerkreds kan der angaaende Kredsens indre Anliggender oprettes Bedtægter, som dog ikke maa indeholde Noget, der strider mod Lovgivningen. Saadanne Bedtægter skulle behandles paa et almindeligt Møde af Kredsens Sagsførere og vedtages med absolut Stemmeerherd, hvorefter de ere bindende for samtlige Medlemmer af Sagsførerkredsen, naar Justitsministeriet, efterat have modtaget det overordnede Sagsførerraads Erklæring, stadfæster dem.

§ 145.

Ethvert Sagsførerraad skal efter Evne virke for, at de til dets Kreds hørende Sagsførere, saavel i deres egentlige Sagsførervirksomhed, som i deres øvrige juridiske Forretninger ikke alene holde sig Lovene efterrettelige, men ogsaa undgaa Alt, hvad der ikke stemmer med den Hæderlighed, Samvittighedsfuldhed og Paalidelighed eller med den Agtelse for Statsmyndighederne, som en offentlig beskikket Sagsfører altid maa udvise, ligesom Sagsførerraadet med bindende Virkning for Sagsførerne skal afgjøre de det af Private forelagte Tvistigheder angaaende Bederlag for de af Sagsførerne for disse udførte Forretninger.

§ 146.

Sagsførerraadet har Ret til i ethvert Tilfælde, hvor en Sagsfører har gjort sig skyldig i et Forhold, der ifølge Indholdet af § 145 efter Raadets Ekshon giver Anledning til Paatale, at affordre paagjældende Sagsfører en Erklæring, samt at indhente enhver anden Oplysning, Raadet maatte anse ønskelig eller nødvendig. I Henhold til de fremkomne Oplysninger kan Raadet give Sagsførerne en Advarsel. Men finder Raadet, at Forholdet er af en alvorligere Beskaffenhed, forelægger det den hele Sag med alle de erhvervede Oplysninger for det overordnede Sagsførerraad, hvilket sidste da enten kan tilkjende Sagsføreren en Frettesættelse eller forbyde Sagsføreren Udførelsen af enkelte Sager eller Forretninger, eller paalægge ham Bøder indtil 200 Kr. eller suspendere ham fra Sagsførervirksomheden i en vis Tid, dog ikke længere end for 1 Aar. Bøderne kunne inddrives ved Udpantning.

Dog kunne de nævnte Straffe ikke anvendes, uden at den Paagjældende har havt tilstrækkelig Leilighed til at erklære sig over de ham gjorte Bedrøvelser og fremkomne med si Forsvar, mundtligt eller skriftligt efter Raadets nærmere Bestemmelse.

§ 147.

Sagsførerraadene skulle føre Tilsyn med de Mænd, som forberede sig til Sagsførervirksomheden ved den paagjældende Landsret eller de under samme hørende Retter. Ethvert Andragende fra saadanne Mænd om Beskikkelse som Sagsførere skal forelægges Sagsførerraadet i den eller de Kredse, hvor Bedkommende har gjort Tjeneste, til Erklæring, hvilken Erklæring skal afgives inden en af Justitsministeriet fastsat Frist. Dersom denne Erklæring gaar ud paa, at den Paagjældende ikke har ført en retsaffæren Bandel, har indladt sig paa Forretninger af den Art, som en hæderlig Forretningsmand ikke bør besætte sig med eller i sin Forretningsvirksomhed har vist sig upaalidelig eller uordentlig, eller at det ikke kan antages,

at han i tilbørlig Grad har deltaget i Sagsførerforretningers Udførelse eller med tilbørlig Flid deltaget i Retsforhandlingerne, skal der gives Andrageren Leilighed til at ytre sig herom. Fastholder han sit Andragende, indhentes atter Sagsførerraadets Erklæring, og dersom Raadet fremdeles tilraader, at han ikke beskiftes, kan Beskiftelsen ikke meddeles ham, medmindre Justitsministeriet, efter at have hørt det overordnede Sagsførerraad, finder, at Sagsførerraadets Erklæring ikke er grundet, og at Vedkommende, navnlig ved Attester fra de Dommere, i hvis Retskreds han har virket, paa en sydfestgjørende Maade har godtgjort at have opfyldt Betingelserne for at erholde Beskiftelse. Naar en Sagsfører søger Beskiftelse som Sagsfører ved en Ret, der er overordnet den, ved hvilken han hidtil har virket, skal det overordnede Sagsførerraads Erklæring indhentes, og Beskiftelsen nægtes, hvis dette, efterat have givet Andrageren Leilighed til at udtale sig skriftligt eller mundtligt, erklærer, at samtlige dets Medlemmer ere enige i, at hans Forretningsvirksomhed har været af den Veffaffenhed, at hans Andragende ikke bør tages til Følge. Dersom kun Flertallet af Raadets Medlemmer udtale sig imod, at Andragendet bevilges, afgjør Justitsministeriet Sagen.

§ 148.

Det overordnede Sagsførerraad bestaar af en af Justitsministeriet udnævnt Sagsfører som Formand, der, hvis han er Medlem af noget af de underordnede Sagsførerraad, maa udtræde af samme, og 10 Sagsførere, som ved en Fremgangsmaade, der nærmere bestemmes af Justitsministeriet, vælges af Sagsførerraadene for 4 Aar af og blandt deres Medlemmer, saaledes at Sagsførerraadet for 1ste Kreds vælger 5, deraf mindst 2 Høiesteretsagsførere, medens Sagsførerraadene for de øvrige Kredse hør vælge et Medlem. Naar et Medlem af det overordnede Sagsførerraad afgaar, vælges strax et nyt Medlem i hans Sted af vedkommende Sagsførerraad.

Det overordnede Sagsførerraad samles i Kjøbenhavn mindst 2 Gange om Aaret, og forøvrigt saa ofte Formanden finder det nødvendigt eller mindst 4 Medlemmer af Raadet forlange det, navnlig naar Formanden eller 4 Medlemmer finde, at der foreligger Sager, som ikke bør afgjøres ved skriftlig Forhandling. Forøvrigt skulle lignende Regler som de, der i § 139 ere bestemte om Sagsførernes Forpligtelse til at modtage Valg og om Ophør af Vedkommendes Stilling som Medlem af Raadet, gjælde om Medlemmer af det overordnede Sagsførerraad, dog at intet Medlem kan slettes fra dette, medmindre Justitsministeriet billiger det overordnede Sagsførerraads derom fattede Beslutning. For at det overordnede Sagsførerraad gyldig kan tage Beslutninger, maa mindst 7 Medlemmer være tilstede; iøvrigt vedtager det selv sin Forretningsorden, som stadfæstes af Justitsministeriet, naar dette Intet finder mod dens Indhold at erindre.

§ 149.

Enhver Sagsfører er berettiget til at indanke et Sagsførerraads ham vedkommende Beslutning for det overordnede Sagsførerraad, naar han inden 8 Dage, efterat Beslutningen er ham meddelt, anmelder dette for sidstnævnte Raad. Dette undersøger da Sagen og tager sin Beslutning, efter at have givet vedkommende Sagsførerraad, den paagjældende Sagsfører og efter Omstændighederne den Privatmand, som har ført Klage, Leilighed til at ytre sig skriftligt eller mundtligt og efter overhovedet at have indhentet alle de Oplysninger, som Raadet finder nødvendige til Sagens Afgjørelse.

Paa samme Maade undersøger og afgjør det overordnede Sagsførerraad Sagen, naar en Privatmand, der har ført Klage over en Sagsfører for den ham vedkommende Kredses Sagsførerraad, er misfornøiet med dets Afgjørelse og i saa Henseende inden 8 Dage, efterat Beslutningen er ham meddelt, henvender sig til det overordnede Sagsførerraad. Det over-

ordnede Sagsførerraad kan ogsaa, naar det finder Anledning dertil, paalægge et Sagsførerraad at gjøre et en Sagsførers Forretningsvirksomhed vedrørende Forhold til Gjenstand for Underfølgelse, ligesom det kan forlange Oplysninger af de enkelte Sagsførerraad om de til deres Kredse hørende Sagsføreres Forhold i deres juridiske Forretningsvirksomhed.

§ 150.

Det overordnede Sagsførerraad kan, naar det finder saadant hensigtsmæssigt, indkalde samtlige Medlemmer af Sagsførerraadene for de enkelte Kredse til Møder til Forhandling om Gjenstande vedkommende Sagsførerstandens Forhold og Interesser.

§ 151.

Det overordnede Sagsførerraads Formand affatter aarligt en Beretning om Raadets og de enkelte Sagsførerraads Virksomhed, og Exemplarer af denne Beretning tilstilles Justitsministeriet og alle Landets Dommere og Sagsførere.

§ 152.

Naar det overordnede Sagsførerraads Beslutning i en samme forelagt Sag gaar ud paa at paalægge en Sagsfører Bøder af over 100 Kroner, Forbud mod Udførelsen af enkelte Sager eller Suspension, kan den paagældende Sagsfører fordre Beslutningen, forinden den kan træde i Virksomhed, prøvet paa den nedensfor angivne Maade, naar han inden 14 Dage forlanger det ved en Skrivelse til Høiesterets Formand.

Høiesterets Formand har da at kalde det overordnede Sagsførerraad og den paagældende Sagsfører til et Møde med Høiesterets Medlemmer. Det overordnede Sagsførerraad kan give Møde ved saamange af dets Medlemmer, som det finder fornødent.

I Mødet, som holdes for lukkede Døre, gives der alle Vedkommende Leilighed til at udtale sig, hvorefter Høiesteret enten stadfæster eller forandrer Beslutningen.

§ 153.

Sagsførerraadenes Vellemkomst, forsaavidt den i Medfør af denne Lov begjæres af det Offentlige, Private eller Sagsførere, skal ydes uden Betaling.

§ 154.

Medlemmerne af Sagsførerraadene erholde intet Vederlag, men ere berettigede til at erholde bevislige Udgifter, navnlig Befordringsudgifter i Anledning af Møderne, godtgjorte, og Dagpenge — 6 Kroner om Dagen — for hver Dag, de i deres nævnte Egenkab tilbringe udenfor deres Hjem, hvilke Udgifter udredes af det i § 143 omtalte Fond.

§ 155.

Enhvert Medlem af Sagsførerraadene er pligtig at indfinde sig til de Møder, hvortil han i Henhold til denne Lov behørig tilsiges, medmindre han har saadant Forsald, som vedkommende Sagsførerraad eller efter Omstændighederne det overordnede Sagsførerraad finder gyldigt. Udebliver han fra Møderne uden gyldigt Forsald, betaler han hver Gang en Bøde af 40 Kroner, som tilfalder det i § 143 nævnte Fond.

§ 156.

Naar noget Sagsførerraad forholder en Sag eller unblader inden en det forelagt Frist at afgive en affordret Erklæring, kan Justitsministeriet, for et underordnet Sagsførerraads Vedkommende, efter at Ministeriet har hørt det overordnede Sagsførerraad, paalægge Raadet eller dets Formand at fremme Sagen inden en ny Frist, under en daglig Bøde, som tilfalder det i § 143 omtalte Fond.

Sjette Afsnit.

Lovens Træden i Kraft, Overgangsbestemmelser.

§ 157.

Denne Lov træder i Kraft 2 Aar fra den Dag at regne, da det Nummer af Lovtidenden udgaar, hvori den kundgjøres.

De i §§ 20, 33 og 34 ommeldte Anordninger og Bekjendtgørelser udgaa i betimelig Tid før det Tidspunkt, da Loven efter foranstaaende Bestemmelse træder i Kraft. Fremdeles bliver der før det nævnte Tidspunkt at drage Omsorg for Affattelsen af de i 2det Afsnit Kap. 2 og 3 omtalte Lister.

Loven gjælder ikke for Færøerne; den nordsjællandske Landsret er Overret for Færøerne.

§ 158.

De Spørgsmaal, som opstaa ved Sammenlægning eller Deling af hidtilværende Underretskredse med Hensyn til Bidrag til Arresthusets Opførelse eller Vedligeholdelse, og andre for en Retškreds fælles Anliggender afgjøres af Justitsministeren i Forening med Indenrigsministeren efter Forhandling med vedkommende kommunale Myndigheder.

§ 159.

Naar flere hidtilværende Underretskredse sammenlægges, gaa deres Skjode- og Pante-protokoller over til Hovedthingstedet for at afbenyttes for hele Retškredsen. Deles en hidtilværende Underretskreds, blive de fornødne Afskrifter af Skjode- og Pantebøgerne at udsærdige og Betalingen herfor at udrede af Statskassen.

§ 160.

Sager og Anliggender, som paa den Tid, da nærværende Lov træder i Kraft, svæve for Retten, gaa over fra de hidtil bestaaende Retter til de nye efter følgende Regler:

- 1) Sager og Anliggender, som svæve ved en Ret i første Instants, gaa efter Bestaaffenheden af de Regler, der finde Anvendelse paa den fortsatte Behandling, over enten til den Landsret eller den Underret, under hvilken den paagjældende Retškreds henlægges. Finder en Deling Sted af en hidtilværende Underretskreds, før Overgangen i alle Tilfælde, hvor Børnethinget beror paa stedlige Hensyn, til den Ret, under hvilken den paagjældende Del af Retškredsen henlægges, i andre Tilfælde til den Ret, under hvilken den større Del af Retškredsen er henlagt;
- 2) Sager, som svæve ved Landsoverretten i Kjøbenhavn eller i Viborg, gaa over henholdsvis til den nordsjællandske Landsret eller den mellemjydsk Landsret.

§ 161.

De nuværende Dommere og andre Embedsmænd ved Landsover- samt Hof- og Stadsretten i Kjøbenhavn, Kriminal- og Politiretten samt Sø- og Handelsretten sammesteds og Landsoverretten i Viborg ere pligtige at modtage Bestikfelse ved de nye Landsretter, og de nuværende Underdommere og Underretsskrivere at modtage Bestikfelse ved de nye Underretter, dog uden Formindfelse i deres hidtil havde Embedsindtægter, og saaledes, at den Embedstid, der med Hensyn til Beregning af Alderstillæg har været lagt til Grund for Udregningen af Embedslønningen i den Stilling, de hidtil have beklødt, ogsaa kommer dem til Gode i de nye Stillinger, i hvilke de saaledes ere pligtige at modtage Bestikfelse.

Forsaauidt der i nærværende Lov gjøres strengere Fordringer i Henseende til juridisk Examen for Dommere og andre Retsembedsmænd end efter de hidtil gjældende Regler, forbliver det dog ved disse med Hensyn til de Mænd, der alt ere beskiftede som saadanne, samt med Hensyn til de Mænd, som nu have bestaaet juridisk Examen og beskiftes i Løbet af 10 Aar fra denne Lovs Træden i Kraft.

§ 162.

De Spørgsmaal, som opstaa ved Sammenlægning eller Deling af hidtilværende Politikreds med Hensyn til de for en Politikreds sættes Anliggender, afgjøres af Justitsministeren i Forening med Indenrigsministeren efter Forhandling med vedkommende kommunale Myndigheder.

§ 163.

De nuværende Underretsdommere ere pligtige at modtage Bestikkelse som Politimestre dog uden Formindskelse i deres Embedsindtægter, og saaledes, at den Embedstid, der med Hensyn til Beregning af Alderstillaag har været lagt til Grund for Udregningen af Embedslønningen i den Stilling, de hidtil have beklædt, ogsaa kommer dem til Gode i de nye Stillinger, i hvilke de saaledes ere pligtige at modtage Bestikkelse.

§ 164.

Med Hensyn til de Auktioner, der ikke ere omhandlede i Loven om den borgerlige Retspleie, forbeholdes det ved særlig Lov at træffe nærmere Bestemmelser om, ved hvem og under hvilke Former de blive at afholde.

§ 165.

Indtil Sagsførerraadene overensstemmende med VIte Afsnit, Kapitel IV., ere daunede, hvorom offentlig Bekjendtgjørelse skal udgaa fra Justitsministeriet, kan der ikke udfærdiges nogen Sagsførerbestikkelse. I det første Aar fra den nævnte Bekjendtgjørelses Datum at regne bliver, forsaavidt den Paagjældende isvrigt opfylder de Betingelser for at stedes til Sagsførervirksomhed, som denne Lov foreskriver, Sagsførerbestikkelse at meddele Vedkommende, selv om han kun har gjort 3 Aars Tjeneste som Fuldmægtig hos en Amtmand eller som autoriseret Dommerfuldmægtig eller som autoriseret Fuldmægtig hos en Sagsfører og selv om han kun har fyldt 25 Aars Alder. Bestemmelsen i § 118 skal ikke være til Hindrer for, at de Underretssagsførere, som inden den 1ste Januar 1881 have havt Kontor indenfor Kjøbenhavns Underretskredsens Omraade, kunne vedblive at have Kontor sammesteds.

LXXII.

Forslag til Lov

om

den borgerlige Retspleie.

(Fremfat i Folkethinget den 17de December 1880 af Justitsminister Mellemann).

Første Afsnit.

Almindelige Bestemmelser.

Kapitel I.

Om Retternes Birketreds.

§ 1.

Enhver borgerlig Retstrætte, som ikke ved særlig Lovforordning er henlagt til eller ifølge Parternes Overenskomst (jfr. § 8) indbringes for Underretterne, behandles og paalægges i første Instans af Landsretterne.

§ 2.

Til Underretterne henlægges:

- a) Søgmaal angaaende private Formuerettigheder, naar Gjenstanden for samme i Penge eller Penges Værd ikke overstiger 400 Kr.
- b) Sager angaaende Skatter, Afgifter og andre lignende Ydelser af offentligretlig Betskaffen til Stat, Kommune, Embeder og andre offentlige Indretninger, naar Gjenstanden for samme ikke overstiger 400 Kr.
- c) Sager angaaende Servituter og mindre omfattende (partielle) Brugsrettigheder uden Hensyn til Værdien.
- d) Sager, hvorved Paterniteten til uægte Børn søges oplyst, for at Underholdningsbidrag kan paalægges Faderen.
- e) Sager, i hvilke Eksekutivproces anvendes (§ 385, jfr. § 381.)

§ 3.

Sagens Værdi bestemmes efter Paastanden. Bestaar Søgmaalet af flere Poster eller Forbringinger, sammenlægges disse.

Der tages intet Hensyn til Procesomkostninger og de ved Klagefristets Dato endnu ikke forfaldne Renter, ei heller til senere Afslag i eller Nedsættelse af Paastanden.

§ 4.

Imod Sogsmaal, der i Genhold til § 2 Littr. a. ere anlagte ved Underretterne, kunne Modfordringer, naar iøvrigt de almindelige Betingelser for disses Fremsettelse ere tilstede (§ 101), gjøres gjældende. Selvstændig Dom for Modfordringen kan dog, hvis Modparten modfætter sig det, kun gives, forsaavidt Dommen ikke herved kommer til at lyde paa noget høiere Beløb end 400 Kr. (§ 2 Littr. a, jfr. § 3).

Imod Sogsmaal, der i Genhold til de andre Bestemmelser i § 2 ere anlagte ved Underretterne, kunne Modfordringer, naar iøvrigt de almindelige Betingelser for deres Fremsettelse ere tilstede (§ 101), gjøres gjældende, dog ikkun forsaavidt de efter Lovgivningens Regler kunde forfølges ved Underretterne, dersom de gjordes gjældende under en selvstændig Sag.

Imod Sogsmaal, der svøve for Landsretterne, kunne Modfordringer fremsøres uden Hensyn til, at de, i og for sig betragtede, vilde henhøre under Underretterne.

§ 5.

Naar Sagen ifølge den oprindelige Paastand retteligen er begyndt ved Underretten, forbliver den ved denne, uagtet Retten under Processen maatte tillade at udvide eller forhøje Paastanden (jfr. § 168). Ved sliq Tilladelses Meddelelse bliver der dog særligt at se hen til, at Sagens Værdi ikke imod Modpartens Protest i betydelig Grad forøges udover den i § 2 Littr. a bestemte Grænse.

Er Underrettens Kompetence ikke begrundet ved Sagens Værdi alene, men ved dens Bessaffenhed (jfr. § 2 Littr. b, c, d og e), kan en Udvidelse af Paastanden ikke uden Modpartens Samtykke foregaa saaledes, at Fordringer af anden Bessaffenhed indbrages under Sagen.

§ 6.

Enhører en Sag, hvorunder flere Fordringer indtales, ifølge den samlede Paastand under Landsretterne (§ 3), ophøre disse ikke at være kompetente, fordi Fordringer eller Spørgsmaal udskilles til særskilt Behandling og Paaafjendelse i Genhold til § 102, selv om disse, for sig betragtede, vilde høre under Underretterne.

§ 7.

Er Sagens Værdi afgjørende for Kompetencespørgsmaalet, maa den Part, som paa-taar den høiere Værdi, føre Bevis derfor.

Iøvrigt paahviler det Sagløgeren at oplyse, at Sagen hører under Underretterne.

§ 8.

Parterne kunne, naar de derom ere enige, retsgyldigen lade enhver Sag behandle ved Underretterne, selv om den ifølge de almindelige Regler ikke henhører under disse.

§ 9.

Lyder Paastanden ikke paa Penge, maa Værdien af dens Gjenstand i Tilfælde af Tvist fastsættes ved Ekspert, medmindre Retten uden dette kan afgjøre Spørgsmaalet.

Indeholder Paastanden flere Alternativer, skal det af disse, som bestaar i rede Penge eller dog uden særlig Ekspertforretning kan ansættes hertil, være bestemmende, selv om det er nævnt som det subsidiaire.

§ 10.

Dreier Sagen sig om Rettigheden til periodiske Ydelser eller Indtægter, bliver dens Værdi at bestemme efter følgende Regler:

- a) Tre aarlige Ydelsler eller Indtægter erhvervede, betingede eller tilfagte for bestandig, eller for flere end de ved Rettighedens Stiftelse levende Personers Livstid, eller for et bestemt Tidrum, der ikke er kortere end 25 Aar, bliver Værdien af Rettigheden at sætte lig med det 25dobbelte af et Aars Beløb.
- b) Tre aarlige Ydelsler eller Indtægter erhvervede, betingede eller tilfagte for en Enkeltts eller flere ved Rettighedens Stiftelse levende Personers Livstid eller ibrigt paa ubestemt Tid, sættes Rettighedens Værdi lig med det 5dobbelte af et Aars Beløb.
- c) Kunne Ydelsler eller Indtægter ifkun oppebæres et bestemt Antal Gange, sættes Rettighedens Værdi lig med en enkelt Ydelses Beløb taget dette Antal Gange, dog ingenfinde over 25.

Ved Anvendelsen af de i Litt. a og b indeholdte Forrifter ses der alene hen til, hvad Ydelslerne eller Indtægterne tilsammentagne udgjøre for et Aar.

Er Beløbet af aarlige Ydelsler eller Indtægter ikke lige stort de forskjellige Aar, tages Gjennemsnitsbeløbet som Enhed.

§ 11.

S de i de tvende foregaaende Paragrafer omhandlede Tilfælde er Rettens Afgjorelse, forsaavidt den gaar ud paa at erklære sig kompetent til at paakjende Sagen, ikke Gjenstand for Paaanke; nægter Retten at antage Sagen, er dens Afgjorelse Gjenstand for Besværing til høiere Ret.

Kapitel II.

Om Børnething.

§ 12.

Følge de i dette Kapitel indeholdte Forrifter i Forbindelse med §§ 399, 410, ifr. §§ 411, 417, 419, 421, 567 620 og 635 afgjores det, ved hvilken af flere Retter i første Instans af samme Art (Underretter eller Landsretter) en Sag skal anlægges.

§ 13.

Retsager skulle anlægges ved Sagsøgtens Hjemthing, medmindre Loven hjemler Undtagelse herfra.

§ 14.

Hjemthinget er den Ret, i hvis Kreds Sagsøgte bor. Dersom Sagsøgte har Bopæl i flere forskellige Retskredse, anses han for at have Hjemthing i dem alle.

Indlænding, som ikke har Bopæl nogetsteds i Riget, kan sagsøges ved Retten paa det Sted, hvor han opholder sig ved Sagens Anlæg, eller, dersom han ikke nogetsteds i Riget antræffes og heller ikke vides at have Bopæl i Udlandet, ved Retten paa det Sted, hvor han vides sidst at have opholdt sig.

§ 15.

Danske Gesandter ved fremmede Hoffer saavelsom andre med Exterritorialitetsret forsynede danske Embedsmænd, der ifølge deres Embedsstilling have Bopæl i Udlandet, anses for at have Hjemthing i Kjøbenhavn, forsaavidt de ikke vedligeholde Bopæl for sig eller Familie paa noget andet Sted i Riget. Det Samme gjælder, indtil anderledes bestemmes, om danske Underjaatter, som ifølge traktatmæssige Bestemmelser ikke kunne sagsøges i det Land, hvor de have Bopæl.

§ 16.

Stiftelser, Kommuner, Korporationer saavel som Selskaber og Foreninger, være sig med politiske eller sociale eller med rent formueretlige Formaal, have, forsaavidt ikke Andet retsoplydigen er fastsat i de for dem gjældende Bestemmelser, Hjemthing i den Retskreds, hvor deres Bestyrelse har sit Sæde. Firmaer, Selskaber og Foreninger, der ifølge Lov af 23de Januar 1862 § 2 Nr. 1 og § 6 Nr. 1 ere pligtige at opgive et Hjemsted, have Hjemthing ved dette Steds Ret.

Retsfager, der angaaende Forenings- eller Selskabsanliggender reises af Foreningen eller Selskabet mod de enkelte Medlemmer eller opstaa mellem disse indbyrdes, kunne anlægges ved Korporationens, Foreningens eller Selskabets Hjemthing.

§ 17.

Sager imod Staten kunne anlægges ved den Ret, i hvis Kreds den Embedsmand, som paa Statens Vegne bliver at stævne, har sit Embedskontor, eller hvor Middelpunktet for hans Embedsvirksomhed er.

§ 18.

Naar Noget for at udøve Handel, Fabriksvirksomhed, Befordring af Gods eller Personer, Assurance eller anden Næringsvei holder Etablisement eller fast Agentur, hvorfra Retshandler affluttes umiddelbart med Trediemand, kunne Retsfager i Anledning af de fra Etablisementet eller Agenturen affluttede Retshandler anlægges mod ham ved den Ret, under hvilken paagjældende Etablisement eller Agentur har sit Sæde, selv om han ikke der har Hjemthing.

§ 19.

Den, der ved Forvalter eller paa anden Maade ved egne Folk lader drive en Kjøbstad- eller Landeindom som selvstændig Bedrift, kan i Sager hidrørende fra denne Bedrift sagsøges paa det Sted, hvor Eiendommen er beliggende.

§ 20.

Personer, der som Dyende, Fabrikarbeidere, Haandværkere, Læringe, Studerende, eller af anden Grund for længere Tid opholde sig udenfor deres Hjem, kunne sagsøges paa dette deres Opholdssted i Anledning af der paadragne Forpligtelser.

Det Anførte skal ogsaa gjælde om Militærpersoner, der aftjene deres Værnepligt, Straffanger og Baretægtsarrestanter, Sindssyge og andre Personer, som have et ikke i deres egen fri Beslutning grundet Ophold for længere Tid udenfor deres Hjem.

§ 21.

Sager angaaende Rettigheder over urørlige Ting — være sig Eiendomsret, Panteret, Brugsrettigheder, Servitutrettigheder, Grundbyrderettigheder eller andre — skulle anlægges ved den Ret, under hvilken Eiendommen er beliggende.

Søgsmaal, hvorved Fordringer, der ere forbundne med Pant i fast Eiendom, eller hvorved enkelte forfaldne Grundbyrdeydelsler indtales, kunne anlægges paa det Sted, hvor den behæftede eller bebyrdede Eiendom er beliggende.

Ligger en fast Eiendom i flere Retskredse, anses den med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor de i denne Paragraf omhandlede Sager skulle eller kunne anlægges, for at være beliggende i den Retskreds, hvorunder Eiendommens Bygninger, navnlig Stuehuset, høre. Findes saadanne ikke eller er Stuehuset beliggende i flere Retskredse, kan Sagen efter Sagsøgerens Valg anlægges i enhver af disse.

§ 22.

Søgsmaal, som gaa ud paa at gjøre Arverettigheder eller Fordringer paa Legater eller Døds-gaver gjældende, eller som paa anden Maade angaa Delingen af Dødsboer, saavel som Søgsmaal, hvorved Fordringer paa Arveladeren gjøres gjældende mod Arvingerne som saadanne, kunne anlægges ved den Ret, som i Dødsøieblikket var den Afdødes Hjemthing.

§ 23.

Søgsmaal til Tilbagebetaling af, hvad Noget som Arving eller Kreditor i et under offentlig Skiftebehandling staaende Bo ifølge foreløbigt Udlæg eller endelig Udlodning, som senere i det Hele eller for en Del er funden urigtig, har modtaget, kan anlægges ved Retten paa det Sted, hvor Skiftet holdtes.

§ 24.

Den, der i Medfør af offentligt eller privat Hverv har havt andres Midler under Forvaltning eller skal aflægge Regnskab for dem, kan sagsøges for sin Forvaltning eller sit Regnskab ved Retten paa det Sted, hvorfra Forvaltningen er ført, eller hvor Regnskabet skulde aflægges.

Sammebeds kunne ogsaa anlægges Sager, som i Anledning af Forvaltningen eller Regnskabet reises af den, der har ført samme, imod den, for hvem han har ført den eller det.

§ 25.

Søgsmaal til Opfyldelse eller Ophævelse af en Retshandel eller i Anledning af dens Misligholdelse eller ikke behørig Opfyldelse kunne anlægges ved Retten paa det Sted, hvor Retshandelen ifølge Parternes udtrykkelige eller stilliende Vedtagelse, ifølge Lovens Bestemmelser eller ibrigt ifølge de foreliggende Omstændigheder skulde opfyldes.

Tillkommer der Sagsøgte et Valg mellem flere bestemte Opfyldelsessteder, kan Sagen, saalænge Sagsøgte ikke maa anses at have erklæret sig for et af dem, anlægges ved Retten paa ethvert af disse Steder.

§ 26.

Sager, hvorved der søges Erstatning eller Opreisning i Anledning af retsstridige Skadetilføielser eller andre Retskrænkelser, kunne anlægges paa det Sted, hvor Skadetilføielsen eller Retskrænkelsen er foregaaet. Har den retsstridige Skadetilføielse eller Retskrænkelsen, hvorover der klages, været udøvet i flere Retstredse, kan Sagen anlægges i hvilken som helst af disse.

§ 27.

Modfordringer, forsaavidt disse ifølge § 101 kunne fremsættes, behandles ved den Ret, hvor Hovedsagen er anhängiggjort, saafremt denne ikke ifølge Modfordringens Bestaaffenhed er udelukket fra at kunne paakjende den, jfr. § 4.

§ 28.

Naar flere Sagvoldere skulle eller dog kunne sagsøges under Et, og Sagen ikke ifølge denne Lov har noget særligt Bærning, kan den anlægges ved enhver Ret, som for nogen af Sagvolderne er Hjemthing.

§ 29.

Den i § 594 1ste Stykke omhandlede Arrestforfølgningssag kan anlægges ved Retten paa det Sted, hvor Arresten er gjort, eller, dersom den udstrækkes til Gjenstande, der

forefindes i flere Retskrebsse, hvor den er begyndt, alt forsaavidt der ikke gives nogen anden Ret i Riget, ved hvilken Sagen, bortset fra Arresten, kunde anlægges.

§ 30.

Kan Sagen i Medhold af denne Lov anlægges ved flere forskjellige Retter, har Sagsøgeren Valget, forsaavidt ikke Andet fremgaar af Lovens Forrifter.

§ 31.

Naar Parterne vedtage det, kunne de indbringe deres Sag for hvilken af samtlige ligeartede Retter i første Instants de ville, uden at Rettens Samtykke behøves. Saadan Enighed mellem Parterne antages at finde Sted, naar ikke den mødende Sagsøgte paa behørig Maade og i rette Tid under Sagen fremsætter Bærningssindsigelse, jfr. §§ 173—176.

§ 32.

Ublændinge kunne sagsøges her i Riget, forsaavidt nogen Ret ifølge de foranstaaende Regler kan anses som Bærning i Sagen.

Gives der ingen Ret i Riget, ved hvilken Sagen imod Ublændingen herefter kan anlægges, skal det, forsaavidt ikke særlige traktatmæssige Bestemmelser ere til Hindre derfor, være Indlændinge tilladt i Sager angaaende Formueretsforhold at sagsøge Ublændingen i den Retskreds, hvor han opholder sig eller har Gods.

Kapitel III.

Om de Tilfælde, hvor Rettens Personer som inhabile skulle eller kunne udelukkes fra eller fritages for at handle i Sagen.

§ 33.

Ingen Dommer maa handle i en Sag, naar han

- 1) selv er Part i Sagen eller af dens Udfald kan have Skade eller Fordel, saavel som naar det iøvrigt under Sagen bliver nødvendigt at bedømme hans egen tidligere Færd.
- 2) er beslægtet eller befvogret med nogen af Parterne i op- eller nedstigende Linie eller i Sidelinien saa nær som Søstende, eller er en af Parternes Ugtefælle, Børge, Kurator, Adoptiv- eller Pleiefader, Adoptiv- eller Pleiesøn.
- 3) er beslægtet eller befvogret i op- eller nedstigende Linie eller beslægtet i Sidelinien saa nær som Søstende med nogen i Sagen optrædende Sagsfører eller anden Rettergangsfuldmægtig for nogen af Parterne.
- 4) har aflagt Vidnesbyrd eller været Syns- eller Ekjønsmænd i Sagen eller handlet i den som Sagsfører eller iøvrigt som Rettergangsfuldmægtig for nogen af Parterne.
- 5) som Dommer har handlet i Sagen i den underordnede Instants.

Med Anvendelse af den under Nr. 1 givne Regel bliver dog at iagttage, at den Omstændighed, at Dommeren, fordi flere Embedsvirksomheder ere forenede i hans Person, tidligere af den Grund har havt med Sagen at gjøre, ikke i og for sig medfører Inhabilitet, naar der dog ikke efter de foreliggende Omstændigheder er Grund til at antage, at han har nogen særegen Interesse i Sagens Udfald.

§ 34.

I de i foregaaende Paragraf omhandlede Tilfælde er Dommeren, hvis han er Enkeltdommer, pligtig efter Kjendelse, affagt af ham selv, at vige sit Sæde. Beklæder han

Forsl. t. L. om den borgerlige Retspleie.

Retten i Forening med andre Dommere, er han pligtig at gjøre Retten Meddelelse om de Omstændigheder, som ifølge foregaaende Paragraf formenes at medføre hans Inhabilitet, hvorefter Afgjørelse træffes af Retten, uden at han selv er udelukket fra at deltage i Paa- kjendelsen af Spørgsmaalet.

§ 35.

Parterne kunne ikke blot fordre, at en Dommer skal vige sit Sæde i de i § 33 angivne Tilfælde, men enhver af dem kan fremsætte Indsigelse mod, at en Dommer beklæder Retten, naar andre Omstændigheder foreligge, som ere egnede til at vække Tvivl om hans fuldstændige Upartifflighed. I Tilfælde af den sidstnævnte Betskaffen kan ogsaa Dommeren selv, naar han frygter for, at Parterne ei kunne have fuld Tillid til ham, vige sit Sæde, selv om ingen Indsigelse mod ham fremsættes.

De Spørgsmaal, som maatte opstaa i Genhold til nærværende Paragraf, afgjøres paa den samme Maade, som i § 34 er bestemt med Hensyn til de i § 33 omhandlede Tilfælde.

§ 36.

Indsigelse mod, at en Dommer beklæder Retten, maa fremsættes ved den mundtlige Forhandlings Begyndelse, forinden andre Formalitetsindsigelser eller i al Fald i Forbindelse med dem. Senere Fremsettelse af den heromhandlede Indsigelse tillades ikkun, hvor det skjønnes at have været umuligt for Parten at fremkomme med den i rette Tid, eller Parten har været i ham utilregnelig Uvidenhed om de Omstændigheder, som begrunde Indsigelsen.

Dommeren er pligtig, hvor han af egen Drift skal eller vil vige sit Sæde, at gjøre dette, forinden den mundtlige Forhandling begynder, medmindre den Omstændighed, som begrunder hans Inhabilitet, er indtraadt senere.

§ 37.

Spørgsmaal, om en Dommer af egen Drift skal eller maa vige sit Sæde, afgjøres, uden at Parterne have Afgang til at ytre sig.

Indsigelse fra Parternes Side mod en Dommers Habilitet behandles i processuel Henseende som andre Formalitetsindsigelser.

§ 38.

Kjendelser, hvorved en Underretsdommer erklærer at ville vige sit Sæde, eller hvorved det paalægges eller tillades en Dommer i en af flere Medlemmer bestaaende Ret at vige sit Sæde, kunne ikke angribes ved noget Retsmiddel. Smød Kjendelser, hvorved Indsigelser mod en Dommers Habilitet forkaftes, eller hvorved Dommerens egen Begjæring om at maatte vige sit Sæde afflaas, kan der finde Besværing Sted fra Partens Side. Naar det strax forlanges, kan i denne Anledning en kort Udsættelse af Sagen tilstaa.

§ 39.

Fra det Dieblit af, da Retskjendelse for, at en Dommer skal eller maa vige sit Sæde, er affagt, er denne Dommer kun berettiget til at foretage saadanne Handlinger i Sagen, som ei kunne opsættes.

§ 40.

De om Dommere givne Forrifter finde ogsaa Anvendelse paa Retskrivere. Afgjørelsen af Habilitetspørgsmaalet tilfalder den Ret, ved hvilken Retskriveren er ansat.

Kapitel IV.

Om Forening af Søgemaal under samme Retssag.

§ 41.

Flere Søgemaal mellem de samme Parter kunne forenes under een Retssag, uagtet de hvile paa forskjellige faktiske og retlige Grunde og ere af ulige Bessaffenhed, naar Retten er kompetent med Hensyn til dem alle, og samme Procesart er anvendelig paa dem (§ 3, jfr. § 6).

§ 42.

Flere Parter kunne sagsøge eller sagsøges i Forening under samme Retssag; dog udsfordres hertil, forsaavidt Søgemaalene ikke have fælles Oprindelse, eller jærlig Lovforskrift hjemler deres Forening, at ingen af Parterne gjør Indsigelse derimod.

§ 43.

Enhver, der tror sig i det Hele eller for en Del berettiget til den Ting eller den Rettighed, som er Gjenstand for en Retstrætte i første Instants imellem Andre, kan under Sagttagelse af Reglerne i femte Affnit indtræde i den begyndte Sag og gjøre sin Fordring gjældende ved et imod de oprindelige Parter rettet Søgemaal (Intervention).

Intervention kan ikke finde Sted, naar den Ret, for hvilken Sagen svæver, ikke ved Parternes Samtykke kunde gjøres kompetent til at paafjende Interventionsøgemaal, dersom det anlagdes særskilt.

§ 44.

Enhver, der har en retlig Interesse i, at en Part vinder en for Retten svævende Sag, kan indtræde i Sagen til denne Parts Understøttelse (Biintervention) og faa Afgang til at ytre sig i Sagen i Overensstemmelse med de nærmere Regler i femte Affnit.

§ 45.

Sagsøgeren kan andrage paa at maatte tilstævne (adcitere) Trediemand for at faa Dom over ham enten alternativt eller tilsammen med Sagvolderen. Saadant Andragende kan dog ikke tages til Følge, naar det maa tilregnes Sagsøgeren som en Forsømmelse, at den paagjældende Trediemand ikke fra Begyndelsen af er bleven inddraget under Søgemaal, lige saa lidt som naar Trediemand skjønes ikke at være pligtig at svare for den Ret. Iøvrigt blive de i femte Affnit givne Regler at iagttage.

§ 46.

Bed Anvendelsen af de i dette Kapitel indeholdte Regler forbeholdes der dog Retten den samme ved § 102 tillagte Myndighed.

Kapitel V.

Om Sagens Parter.

§ 47.

Hvo der er ret Sagsøger eller Sagvolder, afgjøres efter Lovgivningens almindelige Regler.

§ 48.

Egeledes afgjøres det efter Lovgivningens almindelige Regler, om det ifølge Retsforholdets Betsaffenhed er nødvendigt, at flere Personer maa optræde som Processæller for at udgjøre ret Sagsøger eller Sagvolder.

§ 49.

Hvor et nødvendigt Processællestab mellem flere Personer finder Sted, anes, naar i et Retsmøde en eller flere af disse udeblive, medens en eller flere af dem give Møde, den eller de, der møde, for at repræsentere de Udeblivende.

§ 50.

Myndig til som Sagsøger at raade over Retsstrætter angaaende Formueretsforhold er den, som ifølge den borgerlige Rets Regler vilde kunne paa egen Haand eftergive det i Paastanden indeholdte Retskrav. Myndig til som Sagvolder at raade over Retsfager angaaende Formueretsforhold er den, som ifølge den borgerlige Rets Regler paa egen Haand kunde ved Overenskomst paatage sig det, hvorpaa Paastanden gaar ud. I Sager, som ikke angaa Formuerettigheder, er i Almindelighed den, som er ret Sagsøger eller Sagvolder, ogsaa raadig over Sagen, forsaavidt han er personlig myndig.

Bed Anvendelsen af foranstaaende Regler tages der dog kun Hensyn til Retsfagens oprindelige Gjenstand, ikke til Rettergangsomskostninger eller Rettergangsbeder.

§ 51.

Hvo der, naar en Part ikke er myndig til at raade over Retsfagen, skal optræde for eller med ham eller hende, for at Retsfagen gyldigen kan udføres, afgjøres efter den borgerlige Rets Regler.

§ 52.

Retten har i Reglen ikke paa Embeds Vegne af egen Drift at aftræve Parterne Bevis for, at de ere myndige til at raade over Processen. Afvisning paa Grund af Sagsøgerens eller Sagvolderens Mangel paa Myndighed til at raade over Retsfagen, finder derfor ordentligvis kun Sted efter Paastand.

Parterne ere udelukkede fra at fremkomme med Indsigelser angaaende manglende Myndighed til at raade over Retsfagen, naar Forhandlingen af Sagens Realitet er begyndt, jfr. § 176 sammenholdt med § 174.

§ 53.

Er der ifølge den Raade, hvorpaa Parterne i Processkrifterne betegnes, eller iøvrigt ifølge de foreliggende Dplysninger Grund til at antage, at Rogen af dem mangler Myndighed til at raade over Retsfagen, kan Retten dog paa Embedsvegne afvise Sagen enten strax eller naar Sagsøgeren ikke fremkaffer de fornødne Dplysninger om hans egen og Modpartens Myndighed til at raade over Sagen, efterat dette af Retten er ham paalagt, jfr. § 175 sidste Stykke.

§ 54.

Enhver kan baade som Sagsøger og som Sagvolder gaa i Rette for sig selv. Han kan baade udføre sin Sag under den mundtlige Forhandling og affatte de fornødne Processkrifter.

§ 55.

Dog kan den, som gjør en ham efter Angivende tiltransporteret Fordring gjældende, afvises af Retten ved en Beslutning, som ikke er Gjenstand for Paaanke, naar Retten skjønner, at Transporten i Virkeligheden kun er udfærdiget for at sætte ham istand til at udføre Sagen for Cedenten.

§ 56.

Ved Domsfagers Udførelse for Landsretterne kan Retten, naar de af Parten selv affattede Processkrifter findes uforstaaelige, tilbagegive disse og tilkjendegive Parten, at han maa lade sin Sag udføre for sig af en Sagfører; ligeledes kan en Part, der selv udfører sin Sag, afvises under de mundtlige Forhandlinger og henvises til at lade en Sagfører møde for sig, naar det viser sig, at han ikke med den fornødne Klarhed og Rolighed kan fremstille Sagen. Retten træffer i de anførte Tilfælde de fornødne Bestemmelser med Hensyn til Sagens Udsættelse. Efterkommes ovenomhandlede af Retten givne Paalæg, som ei ere Gjenstand for Paaanke, ikke, anses Parten som den, der ikke har indgivet de paagjældende Processkrifter, og som den, der udebliver under paagjældende mundtlige Forhandling.

Kapitel VI.

Om Rettergangsfuldmægtige.

§ 57.

Den, der ikke i egen Person vil udføre sin Rets sag, er i Domsfager pligtig at benytte som Fuldmægtig en til Møde for paagjældende Domstol berettiget Sagfører.

Ingen anden Fuldmægtig end en saadan stedes til at give Møde for Parten under den mundtlige Forhandling, eller til at affatte Processkrifter for ham.

Retten har paa Embedsvegne at afvise Personer, der ikke ere berettigede til for den at give Møde for Andre, og at tilbagegive Processkrifter, som ere underkrevne af saadanne.

§ 58.

Dog skal det være tilladt at benytte som Fuldmægtig ved Domsfagers Udførelse Personer, der ere beslagtede eller besvogrede med Parten i den op- eller nedstigende Linie eller i Sidelinien saa nær som Søffendebarn, Partens Wgtfælle, Børge, Kurator, Adoptiv- eller Pleieforældre, Adoptiv- eller Pleiebørn og Personer, der staa i fast Ejeneste hos Parten.

Den, der foregiver at staa i et af de ovennævnte Forhold til Parten, maa være rede til at føre Devis herfor, naar det af Retten eller Modparten forlanges; dog kan Retten undtagelsesvis tilstaa en passende Udsættelse hertil.

§ 59.

Under Skiftebehandlinger er det tilladt at lade møde for sig ogsaa ved Andre end de i de tvende foregaaende Paragrafer omhandlede Personer, og det samme gjælder under Fogedforretninger for dens Bedkommende, imod hvem Rets handlingen er rettet.

§ 60.

Den, der ifølge de tvende foregaaende Paragrafer møder som Fuldmægtig for Parten, maa være personlig myndig og uberygget.

Naar i nævnte Tilfælde den Mødende, skjøndt ikke Sagfører, maa antages at søge

Næringsvei ved at udføre Retssager for Andre, kan Retten afvise ham ved en Beslutning, der ikke er Gjenstand for Paaanke.

§ 61.

Det, der i § 56 er bestemt om Rettens Myndighed til at tilbagevise Processkrifter som ere affattede af Parten selv, eller til at udelukke Parten selv fra den mundtlige Forhandling, skal under lige Betingelser gjælde med Hensyn til Rettergangsfuldmægtige, der ikke ere Sagførere.

§ 62.

Befuldmægtigelse til ved en Domstol at udføre en Retssag giver Fuldmægtigen Ret til at foretage alle til den Sags Udførelse hørende Process handlinger, derunder indbefattet at tage til Gjenmæle mod Modfordringer, saavelsom imod Interventions- og Tilstøvningsøgemaal. Navnlig indeholder Befuldmægtigelsen fornøden Bemyndigelse til at afgive Tilstaaelser og Indrømmelser, fremsætte Benægtelser og Indsigelser, føre Beviser, forlange Udsættelser, slutte Proceduren ved at indlade Sagen eller søge den hævet, udeblive eller undlade at erklære sig m. m.

Det kommer ved Bedømmelsen af Fuldmægtigens Bemyndigelse til at handle ikke i Betragtning, om det af ham foretagne i det givne Tilfælde er et henfigtmæssigt Skridt i Sagen eller ikke.

§ 63.

Derimod indeholder Befuldmægtigelsen til at udføre en Retssag for en Domstol ikke Bemyndigelse til at foretage Noget, der gaar ud herover. Befuldmægtigelse til at udføre en Domsag bemyndiger saaledes ikke til at paaanke Sagen for højere Ret, men derimod vel til at andrage om ny Foretagelse af Sagen ved samme Ret, ikke heller til at lade Dommen erkevere, oppebære det Tildømte eller til at foretage Arrest, Forbud eller andre Sikkerheds handlinger. Ei heller indeholder Befuldmægtigelsen til at udføre en Domsag nogen Bemyndigelse til at forlige eller volgbige Sagen.

§ 64.

Ved andre Retshandlinger end Domsager blive Befuldmægtigens Virkninger at bestemme efter Retshandlingens Natur og Henfigt.

Befuldmægtigelse til at foretage Eksekution indeholder saaledes fornøden Bemyndigelse til at modtage udlagt Gods, træffe Bestemmelser om dets Bestyrelse og Forvaring, fremme Ewangsauktionen, samtykke i Auktionskonditionerne, oppebære Auktionsprovenuet paa Partens Begne m. m., saavelsom ogsaa til at modtage frivillig erlagt Betaling eller Fyldestgjørelse af det Krav, hvorfor der gjøres Eksekution.

Befuldmægtigelse til at varetage en Parts Tarv ved et Skifte indeholder Bemyndigelse til at afgive alle til Skiftets Fremme fornødne Erklæringer i Partens Sted, selv om de gaa ud paa at opgive Rettigheder, saasom at stemme for Ewangsafford, indrømme Gjenstand, samtykke i Salg underhaanden m. m.

Befuldmægtigelse til at møde ved Arrest- eller Forbudsforretninger indeholder fornøden Bemyndigelse til at foretage alle de til Forretningens Fremme fornødne Skridt, stille og modtage Sikkerhed, tage fornøden Bestemmelse angaaende Bevaringen og Sikringen af Gjenstande m. v.

Den, der har Befuldmægtigelse til at udføre nogen Retshandling af den i nærværende Paragraf omhandlede Bessaffenhed, anses selvfølgelig ogsaa for tilstrækkelig bemyndiget

til at opretholde den og tage til Gjemme, naar den for samme Ret søges ophævet eller forandret.

Besuldmægtigelse til at give Møde for den, mod hvem nogen Retshandling af den i nærværende Paragraf omhandlede Art er rettet, bemyndiger til at foretage alle Skridt, sigtende til at forhindre, at der tillægges Retshandlingen Fremme, eller til at opnaa dens Ophævelse af samme Ret.

§ 65.

Er den, der ifølge Besuldmægtigelse møder for en Part under Retshandlinger af den i foregaaende Paragraf omhandlede Art, ikke Sagfører, anses han dog ikke for bemyndiget til at udføre de Dviftigheder, som maatte blive behandlede og afgjorte under Forretningen, medmindre han særlig er besuldmægtiget ogsaa hertil.

§ 66.

Indskrænkninger i den Bemyndigelse, som ifølge § 62, jfr. § 63, skal antages at være indeholdt i Besuldmægtigelsen til at udføre en Domsag, have i Forhold til Modparten ingen Gyldighed.

Bed de i § 64 omhandlede Retshandlinger kan Besuldmægtigelsen med Virkning overfor Modparten indskrænkes til enkelte Møder saavel som til enkelte Retshandlinger.

§ 67.

Naar en Part til Sagens Udførelse samtidig benytter flere Sagførere eller andre Procesfuldmægtige, agtes enhver især af dem for bemyndiget til at foretage alle de procesuelle Handlinger, som ifølge Besuldmægtigelsens Natur anses for indbefattede i den. Afvigende Bestemmelser af Parten ere uden Virkning i Forhold til Modparten.

§ 68.

En Rettergangsfuldmægtigs Handlinger eller Undladelser ere, forsaavidt som de falde indenfor Bemyndigelsens Grændser, ligesaa bindende for Parten, som om de vare foretagne af denne selv.

Dog kunne Tilstaaelser eller andre Erklæringer om det Faktiske i Sagen, som fremkomme i de mundtlige Forhandlinger, tilbagefalde eller berigtiges af Parten selv, naar dette sker strax og umiddelbart, efterat Partens Rettergangsfuldmægtig har talt.

§ 69.

Rettergangsfuldmægtigens Bemyndigelse til at handle for en Part ophæves i Forhold til Modparten ikke derved, at Parten er død, kommen under Konkurs eller har mistet sin Myndighed til at raade over Sagen, ei heller derved, at Parten er bleven myndig til selv at raade over Processen, men kun ved en udtrykkelig Tilkjendegivelse om Besuldmægtigelsens Ophør til Modparten eller dennes Rettergangsfuldmægtig.

§ 70.

Retten paaser paa Embedsvegne, at den, der møder som Rettergangsfuldmægtig for en Part, er besuldmægtiget hertil.

Dog afkræves der ikke paa Embedsvegne Sagførere Bevis for, at de ere besuldmægtigede for Parten, og naar deres Besuldmægtigelse benægtes af Modparten, kunne de forlange Udsættelse for at tilvejebringe det fornødne Bevis.

Andre Rettergangsfuldmægtige end Sagførere maa være i Stand til strax for Retten og Modparten at føre Bevis for Besuldmægtigelsen, da de ellers afsjæs.

§ 71.

Som tilstrækkeligt Bevis for Besuldmægtigelse til at møde i Rettergang anses en af vedkommende Part til Retsprotokollen afgiven Erklæring.

Naar skriftlig Fuldmagt benyttes, maa Partens Underskrift paa den i Landsretsfager i det Mindste være attesteret af tvende Bitterlighedsvidner.

§ 72.

Naar en iøvrigt til at møde for en Part berettiget Person erklærer at ville varetage Partens Sag og forpligte sig til at tilvejebringe dennes Billigelse, og ingen Anden giver Møde for Parten, kan han af Retten stedes hertil enten mod eller uden Sikkerhedsstillelse. Den Paagjældende har da inden næste Retsmøde eller dog inden en anden af Retten bestemt Frist at tilvejebringe Partens Godkjendelse af hans Handlinger; i modsat Fald afvises han og har at tilsvare Modparten de ved Retsmøderne foranledigede Omkostninger saavel som muligt Tab ved Sagens Forhaling.

§ 73.

Naar en Rettergangsfuldmægtig afvises enten paa Embedsvegne eller efter Paastand, anses paagjældende Part for udebleven fra det Retsmøde, hvori Afvisningen finder Sted, medmindre Retten i Genhold til Lovens Bestemmelser udsætter Sagen, i hvilket Tilfælde Udeblivelse først antages at finde Sted, naar der ikke sker behørigt Møde for Parten i det Retsmøde, til hvilket Sagen er udsat.

§ 74.

Om end en Part iøvrigt lader sin Sag udføre ved en Rettergangsfuldmægtig, er han dog ikke udelukket fra selv at ytre sig under den mundtlige Forhandling, umiddelbart efterat hans Rettergangsfuldmægtig har talt.

§ 75.

Forholdet imellem Parten selv og hans Sagfører eller anden Rettergangsfuldmægtig, saasom med Hensyn til Krav paa Godtgjørelse for Udlæg og Betaling for Arbejde, med Hensyn til Berettigelsen til at tilbagekalde Fuldmagten eller til at frasige sig den m. v., bestemmes efter den hidtil gjældende Ret.

Kapitel VII.

Om Retsmøder og Retsbøger.

§ 76.

Alle Retsmøder ere offentlige; dog kan Retten ifølge Andragende fra nogen af Parterne eller paa Embedsvegne bestemme, at Dørene skulle lukkes og Tilhørerne fjernes, naar Sagens offentlige Forhandling kunde vække Forargelse eller medføre en Forstyrrelse af den offentlige Orden; i saadanne Tilfælde kan enhver af Parterne fordrø, at der tilstedes tre af ham opgivne Personer Adgang, ligesom Rettens Formand kan tillade enkelte Andre at overvære Forhandlingerne. Domme affiges altid i offentligt Møde.

§ 77.

Retten's Bestemmelse, at Dørene skulle lukkes, sker ved upaaankelig Kjendelse, efterat Parterne have havt Leilighed til at udtale sig. Kjendelsen affiges offentligt.

Bestemmelse om, at Dørene skulle lukkes, kan træffes saavel ved Forhandlingens Begyndelse som i Løbet af denne; den kan strax eller senere indskrænkes til en Del af Forhandlingerne.

§ 78.

Retssmøder affholdes ikke om Søn- og Helligdage, undtagen i paatrængende Tilfælde og selv da ikke i Tiden fra Kl. 9 Formiddag til Kl. 4 Eftermiddag.

Retten's Formand afgjør uden Paaanke, om Tilfældet er paatrængende.

§ 79.

Af Retsskriveren føres en Sagliste, paa hvilken Sagerne optages i den Orden, hvori de indkomme.

For hver enkelt Retssdag affattes af Retten's Formand med Retsskriverens Bistand en Rettsliste, paa hvilken optages de Sager, som i Henhold til stedfundne Berammelser eller Udsættelser skulle komme for.

Rettslisten indføres strax i en Protokol, i hvilken samtlige Rettslister efterhaanden samles, og den bekjendtgjøres ved Opflag i Retsslokalet mindst 3 Dage forud for Retssdagen. Naar dertil er Anledning (jfr. nedenfor og § 172), kan der dog indtil Aftenen forinden denne gjøres Forandring i eller Tillæg til Rettslisten.

Retten's Formand afgjør, i hvilken Orden de Sager, der ere ansatte til Forhandling paa samme Retssdag, skulle foretages. Sager, som ikke naa at komme til Forhandling, overgaa uden videre paa Rettslisten for næste Retssdag, medmindre Formanden bestemmer anderledes.

Retten's Formand er bemyndiget til at udslette en Sag af Rettslisten og overføre den paa Rettslisten for en af de paafølgende Retssdage, dog at Udsættelsen ikke overstrider en Uge, naar der er Grund til at antage, at Sagen enten af Hensyn til Retten's Forretninger, Dommerpersonalet eller andre Aarsager, saasom Forhindringer for Sagførere, Parter, Vidner, Synsmænd eller desl., ikke vil kunne forhandles paa den oprindelig fastsatte Tid. Oplysninger i denne Henseende kunne baade mundtligt og skriftligt meddeles Retten's Formand, saavel under Retssmøder som udenfor disse.

Naar en Sag ifølge denne Paragraf overføres paa Rettslisten for en følgende Retssdag, lader Retten's Formand, for at forebygge forgyæves Møder, alle Bedkommende saa hurtigt som muligt underrette derom.

§ 80.

Naar Hensyn til Retsspersonalet eller Retten's øvrige Forretninger kræver det, kan Formanden afbryde begyndte Retssmøder eller affige eller udsætte berammede Retssmøder, hvorom da Underretning snarest muligt bliver at give alle Bedkommende.

Naar et Retssmøde ophører til fastsat Klokketid eller ifølge Retten's Bestemmelse, fortsættes afbrudte Forhandlinger i det næste paafølgende Retssmøde, medmindre Retten's Formand bestemmer anderledes. Affiges eller udsættes et berammet Retssmøde, overgaa Sagerne til det næste Retssmøde, der holdes, medmindre særlig Bestemmelse træffes om en anden Tid til deres Foretagelse.

§ 81.

Retten's Formand vaager over, at Forhandlingerne foregaa med den tilbørlige Orden og Bærdighed. Han er til den Ende berettiget til at afbryde og tilrettevise Parterne, Vidnerne

Forsl. t. L om den borgerlige Retspleie.

eller Andre, naar de tillade sig upassende Udlødelser eller utilbørlige personlige Angreb, eller naar de gaa udenfor Sagen i deres Bevisførelse, Udvikling eller Beretning.

Personer, der ved støiende eller anden utilbørlig Adfærd forstyrre Forhandlingerne eller tilfidesætte den Agtelse, som skyldes Retten, kunne udvises af Retslokalet. Bliiver det i Genhold hertil nødvendigt at fjerne nogen af Parterne, kan Retten enten udsætte Sagen eller efter Modpartens Andragende bestemme, at den bortviste Part skal anses som udebleven.

For Fornærmelser mod Retten eller nogen af de i samme Mødende, Uhygighed imod Formandens Paamindelser og Befalinger eller Uordener af mere strafværdig Natur end de ovenanførte, kan Retten ved en Kjendelse, der affiges strax, paalægge Straf af Bøder indtil 40 Kr. eller simpelt Fængsel indtil 8 Dage. Saadan Kjendelse er upaaankelig, og Retten kan, hvor den lyder paa Fængselsstraf, bestemme, at den øieblikkelig skal fuldbyrdes.

De Ordensstraffe, som paalægges i Genhold til denne Paragraf, medføre ingen Indskrænkning i Afgangen til at drage den Skyldige til Ansvar efter Straffelovens almindelige Bestemmelser, hvor disse iøvrigt ere anvendelige.

Politiet er forpligtet til uvægerlig og øieblikkelig at yde Retten Bistand til Udførelsen af denne Paragrafs Forskrifter.

§ 82.

De Forretninger, som ifølge denne Lov paahvile Formanden i Kollegialretterne, udføres ved de Retter, som beklædes af en Enkeltdommer, af denne.

§ 83.

Angaaende alle Rets handlinger optages Beretning i Retsbogen.

I Retsbogen indføres først Angivelse af:

- 1) Tiden og Stedet for Retsmødet.
- 2) De Personers Navne, der have fungeret som Dommere og som Protokolførere.
- 3) Sagens Nummer og Parternes Navne (Rubrum af Sagen).
- 4) De, der have givet Møde i Sagen som Parter eller paa disses Begne.

§ 84.

Retsbogen skal indeholde en kort Fremstilling af Forhandlingernes Gang i Almindelighed.

Parternes Udviklinger og Vidners og Synsmænds Forklaringer optages ved Landsretterne ikke i Retsbogen, men Protokolføreren har i en særskilt Bog til Brug for Retten og efter Formandens nærmere Anvisning at optegne det Væsentlige af Vidnernes og Synsmændenes Forklaringer, uden at dog nogen Oplæsning for eller Vedtagelse af de Paagjældende finder Sted.

Naar Vidners, Synsmænds eller Parternes Forklaringer afgives for en anden Ret end den, for hvilken Hovedforhandlingen foregaar (§§ 96, 181, 203 og 232), blive de i deres Helhed at indføre i Retsbogen samt at oplæse til Vedtagelse af de Paagjældende, jfr. § 224.

Bed Underretterne bliver det Væsentlige af Parternes Erklæringer over Sagens Sammenhæng og af Vidners og Synsmænds Forklaringer at protokollere og derefter at oplæse til Vedtagelse, dog kun forsaavidt Sagens Gjenstand har en Værdi af over 40 Kr.

§ 85.

Fuldstændigt optages i Retsbogen:

Rettens Domme, Kjendelser og øvrige Beslutninger;

Parternes Paastande for Underretterne, samt for Landsretterne Indsigelser og Paastande vedrørende Sagens Formalitet efter § 175;

Nye Paaastande og faktiskke Anbringender, saavel som Forandringer i, Tillæg til eller Opgivelser af tidligere fremsatte Paaastande, Benægtelser, Indsigelser eller faktiskke Anbringender, forsaavidt herom efter § 168, jfr. § 169, kan blive Spørgsmaal udenfor de skriftlige Sagsfremstillinger og Tillæg til samme;

De i § 194 omhandlede Indsigelser og Forlangender.

§ Retsbogen gjøres fremdeles Bemærkning om Overleverelsen eller Fremlæggelsen af alle skriftlige Fremstillinger, Dokumenter, Breve, Forkyndelser, Meddelelser og andre Aktstykker, som derhos blive at forlyne med Fremlæggelsespaategning.

§ 86.

Klagekriftet, Parternes øvrige Skrifter og Sagsfremstillinger forblive i Rettens Arkiv. Dokumenter og Aktstykker, der benyttes som Bevis, tilbageleveres Parterne, naar Sagen er paadømt, imod at disse til Retten indlevere bekræftede Gjenparter. Dog fordres ikke Gjenpart af Dokumenter, der kun ere Udskrifter af Embedsprotokoller, eller af Handelsbøger, Regnskabsbøger eller andre saadanne Dokumenter, som ere af særdeles betydeligt Omfang.

§ 87.

Retsbogen underskrives af den, der har fungeret som Formand, og af Protokolføreren.

§ 88.

Retskriveren har at samle de enhver Sag vedkommende Dokumenter og bevare dem eller de Gjenparter, som ifølge § 86 afgives i Stedet for Originaler, der tilbageleveres.

Søvrigt bestemmes det nærmere ved Anordning for enhver enkelt Ret, hvilke Bøger der skulle føres ved den, samt hvorledes de skulle indrettes.

§ 89.

Parterne saavel som enhver Anden, som deri har retlig Interesse, kan hos Retskriveren forlange Udskrift af Retsbøgerne samt af de øvrige ved Retten beroende og til Sagen hørende Dokumenter, imod herfor at erlægge spørtelmæssig Betaling.

Der som Retskriveren nægter at meddele en forlangt Udskrift, kan den, som har begjært en saadan, skriftlig fremsætte behørig begrundet Anke, der afleveres til Retskriveren, som indsender denne med sin Erklæring til Retten, som derefter ved Kjendelse afgjør Spørgsmaalet. Mod denne Kjendelse kan der iværksættes Besværing efter de almindelige Regler herom

Kapitel VIII.

Om Prosesmaaden i Almindelighed.

§ 90.

Samtlige til Prosesfens (derunder Bevisets) Førelse fornødne Skridt iværksettes af Parterne. En Indgriben af Retten finder kun Sted, saavidt Loven hjemler det.

§ 91.

Retsager forhandles mundtligt. Skrift anvendes kun, forsaavidt Loven hjemler det.

Ved den mundtlige Forhandling benyttes frit Foredrag; Dplæsning af skrevne Bevisdokumenter, Fremstillinger eller Udsvilinger tilstedes alene, hvor Loven hjemler saadant. Og-
jaa Beviser fremsættes, saavidt muligt, i frit mundtligt Foredrag; dog tillades Dplæsning, hvor det kommer an paa ordret Gjengivelse.

Naar Dplæsning skal finde Sted, foregaar den enten ved Parten selv eller ved Protokolføreren efter Formandens Bestemmelse.

§ 92.

Rets sproget er dansk. Ingen skriftlig eller mundtlig Henvendelse fra Parterne til hinanden eller til Retten maa ske i noget andet Sprog. Afhørelse af Personer, der ikke ere det danske Sprog nægtige, foregaar ved Hjælp af en edsvoren Tolk; dog kan ved Underretterne Tilfaldelse af Tolk undlades, naar Parterne ikke gjøre Fordring herpaa, og Retten tiltror sig fornødent Kjendskab til det fremmede Sprog.

Dokumenter, der ere affattede i fremmede Sprog, maa ledsages af en Oversættelse, der skal være autoriseret af en offentlig ansat Translatør, medmindre Parterne anerkjende dens Rigtighed.

Forhandling med og Afhørelse af Døve, Stumme og Døvstumme foregaar enten ved Hjælp af Personer, der ere kyndige i Tegnsproget, og som forud tages i Ed, eller ved skriftlige Spørgsmaal og Svar.

§ 93.

Retten's Formand leder de mundtlige Forhandlinger. Han giver Parterne Ordet i den Orden, hvori disse have at ytre sig, og han slutter Forhandlingerne, naar han anser de foreliggende Emne for tilstrækkeligen drøftet. Ordet kan fratages den Part, som ikke vil rette sig efter Formandens Bødelse, og han maa da bære det Tab, som kan følge heraf.

§ 94.

Enhver af Parterne er pligtig bestemt og utvetydigt at angive de Kjendsgjæringer, paa hvilke han støtter sine Paastande, saavel som bestemt og utvetydigt at erklære sig over de af Modparten anførte Kjendsgjæringer.

Om en ikke særskilt og udtrykkelig benægtet Kjendsgjærning skal anses for indrømmet eller bestridt, afgjør Retten efter et Skjøn over Forhandlingerne i det Hele.

§ 95.

Retten skal ved hensigtsmæssige Spørgsmaal til Parterne søge at fjerne Uklarhed, Tvetydighed eller Usuldstændighed i Fremstillingen af Sagen og i andre afgivne Erklæringer og Dplysninger.

Det er endvidere Retten tilladt at stille Spørgsmaal til Parterne, forsaavidt dette er fornødent, for at deres Fremstilling af Sagen fuldstændig kan forstaaes, eller de fornødne Bestemmelser om Processens Gang, derunder Bevisets Førelse, kunne træffes.

Saavel Retten's Formand som dens enkelte Medlemmer kunne stille Spørgsmaal.

§ 96.

Retten kan efter Modpartens Paastand indkalde en Part til personligt Møde for at besvare Spørgsmaal sigtende til Sagens Dplysning.

Er Parten syg eller paa anden Maade forhindret i at møde, eller vilde hans Fremstilling for den Ret, hvor Sagen forhandles, medføre uforholdsmæssige Omkostninger eller anden Ulempe, kan Retten, forsaavidt Parten befinder sig indenfor Landets Grænser, bestemme, at han skal afhøres ved Underretten paa det Sted, hvor han opholder sig, over bestemt opgivne Spørgsmaal, der ikke i Forveien maa meddeles ham; disse affattes skriftligt af Retten eller af Modparten under Retten's Tilsyn og tilstilles derefter vedkommende Underret. Modparten er berettiget til at give Møde ved Afhøringen, om hvis Foretagelse han derfor skal underrettes, og fremsætte yderligere Spørgsmaal.

Enhver Part kan frivilligt fremstille sig under Bevisforhandlingen og begjære personlig at afgive sin Forklaring. Dette tilstedes ham i Almindelighed, medmindre Retten anser det for at være uden Nytte i Henseende til Sagens Oplysning. Den Part, der fremstiller sig for at afgive Forklaring, er pligtig at besvare de yderligere Spørgsmaal, som Modparten eller Retten maatte gjøre ham.

§ 97.

Naar en Part, der er tilsaagt til personligt Møde, uden oplyst lovligt Forsald udebliver, eller naar der ikke svares paa de ifølge de tvende foregaaende Paragrafer stillede Spørgsmaal, eller Svaret ikke har tilstrækkelig Bestemthed, kan Retten fortolke Udeblivelsen, Lavsheden eller Ubestemtheden paa den for Modparten gunstigste Maade og navnlig henholde sig til dennes Forklaring.

§ 98.

Retten kan paalægge en Part at fremlægge Situationskort, Stamtavler, Grundrids, Tegninger og andre lignende Anskueligheden besvarende Midler til Faktums Forstaaelse, naar Sagen ikke uden dette kan paadømmes med tilstrækkelig Sikkerhed.

Begrer Sagsøgeren sig herved, kan Sagen afvises; er det Indstævnte, behandles han efter Reglerne i § 97.

§ 99.

Antager Retten, at der er Omstændigheder tilstede, som kunne medføre Afvisning paa Embedsvegne, kan den standse Forhandlingerne og opfordrer da Parterne til at erklære sig over Afvisningsspørgsmaalet.

Naar Afvisningsdom ikke affiges, fortsættes derefter Forhandlingerne.

§ 100.

Bed Klagefristets Meddelelse til Modparten anses Sagen for anhängiggjort, ligesom en Modfordring er at anse som anhängiggjort ved Meddelelsen af det Tilvarskrift, hvori den fremsættes, forsaavidt der paaftaas selvstændig Dom for samme.

Indtil Sagsøgeren mundtligt har neblagt sin Paaftand og har fremlagt sin Sagsfremstilling i Retten, forsaavidt en saadan er nødvendig, staar det ham frit for at høre Sagen, imod til den Sagsøgte at udrede Erstatning for Uleilighed, Udgifter og Tidspilde, dog at Sagsøgeren ikke derved kan forhindre, at der gives den Sagsøgte Dom for Modfordringer. Efter det anførte Tidspunkt kan Sagsøgeren derimod ikke ensidig høre Sagen.

§ 101.

Bed Sagens Anhängiggjørelse begrundes Ret for Modparten til at fremsætte Modfordringer, forsaavidt som disse enten have sælles Oprindelse med Hovedfordringen eller dog i Mangel heraf ere udjævnelige (komputable) med den. Der kan gives selvstændig Dom for Modfordringen.

Under Proceduren behandles Modfordringen aldeles som en Bestanddel af Indstævntes Forsvar. Den fremsættes og forhandles i Forbindelse med hans Indsigelser paa samme Maade som disse. Dog kan Retten udøve den samme ved § 102 tillagte Myndighed ogsaa med Hensyn til Modfordringer.

§ 102.

Retten kan bestemme, at flere for den svævende Retsager imellem de samme Parter skulle forhandles i Forbindelse med hverandre. Samme Myndighed har Retten ogsaa med

Hensyn til Retsfager imellem forskjellige Parter, naar Søgsmaalenes Forening ikke vilde stride imod § 42.

Er flere Søgsmaal forenede under een Retsfag, kan Retten anordne, at en Afskillelse skal finde Sted, og at et eller flere af Søgsmaalene forhandles og paadømmes særskilt.

Frembyder Sagen flere Stridspunkter, kan Retten bestemme, at Forhandlingerne foreløbigt skulle indskrænke sig til et eller nogle af disse; enkelte Søgsmaalgrundene eller enkelte Indsigelser kunne som en Folge heraf gøres til Gjenstand for særskilt Procedure.

§ 103.

Er et Retsforhold, hvis Fastsættelse vil faa Indflydelse paa Sagens Udfald, Gjenstand for en ved samme eller en anden Ret svævende Retstrætte, eller er det indbragt til Afgjørelse ved administrativ Myndighed, kan Retten enten efter Paastand eller paa Embeds Begne bestemme, at Sagens Forhandling i det Hele eller tildels skal udsættes, indtil hin Retstrætte er paadømt, eller den administrative Afgjørelse er truffen.

§ 104.

Opstaar der under en Sag Mistanke om en begaaet strafbar Handling, eller de allerede er begyndt en Forundersøgelse mod en af Sagens Parter, kan Retten udsætte Forhandlingen, indtil Straffesagen har fundet sin Afgjørelse.

§ 105.

Ved Udøvelse af den i §§ 102—104 hjemlede Myndighed har Retten at virke hen til, at den størst mulige Orden, Klarhed og Simpeltid i Forhandlingerne opnaas.

§ 106.

De i §§ 98, 99, 102, 103 og 104 omhandlede Bestemmelser kunne træffes paa ethvert Trin af Forhandlingerne, ligesom de kunne tilbagefalde, naar Retten anser dette for hensigtsmæssigt.

Retten anordner det Fornødne med Hensyn til Udsættelse af Sagen, naar den benytter sin i §§ 98, 99, 102, 103 eller 104 omhandlede Myndighed.

§ 107.

De i §§ 98, 99, 102, 103 eller 104 indeholdte procesledende Bestemmelser ere ikke Gjenstand for Retsmidlers Anvendelse.

Kapitel IX.

Om Forkyndelser og andre processuelle Meddelelser.

§ 108.

Forkyndelser og andre processuelle Meddelelser skulle, forsaavidt ikke Loven eller Parternes Overenskomst medfører Undtagelse, foregaa ved en Stævningsmand. Denne har ved Forretningens Udførelse som Vidne at tiltage en anden Stævningsmand eller, saafremt Tiden ei tillader at faa en saadan tilkaldt (§ 109 næstsidste Stykke), en god Mand.

Enhver beskiftet Stævningsmand kan med fuld Retsvirkning iværksætte Forkyndelser og Meddelelser under Jagttagelse af de i Loven givne Forrifter. Gyldigheden af det Foretagne svækkes ikke derved, at Stævningsmanden har handlet udenfor den Retskreds, i hvilken han er ansat.

§ 109.

Det, der skal forkyndes eller meddeles, maa foreligge i skriftlig Udfærdigelse.

Parten kan begjære Foretagelsen af Forkyndelser og Meddelelser enten umiddelbart hos en Stævningsmand eller, forsaavidt Forkyndelsen skal ske paa et andet Sted end det, hvor Parten opholder sig, igjennem vedkommende Underdommer, som imod Forudbetaling af alle dertil medgaaende Udgifter er pligtig at besørge Begjæringen videre til en Stævningsmand.

De for en Retskreds beffittede Stævningsmænd ere pligtige at besørge alle Forkyndelser og Meddelelser indenfor Retskredsens Grænser. Dog maa en Stævningsmand ikke paatage sig Forretningen eller deltage i samme, naar nogen af Parterne er hans Egtfælle eller er ham beslægtet eller besvogret i den lige op- eller nedstigende Linie eller i første Sidelinie, eller han selv er Part i Sagen eller af dens Udfald kan have Glæde eller Fordel.

Begjæring om Forkyndelser og Meddelelser skulle efterkommes snarest muligt og i Byerne senest inden 24 Timer og paa Landet senest inden 48 Timer efter Modtagelsen.

Vedkommende Part kan forlange, at Stævningsmanden skal undertegne en ham forelagt skriftlig Tilstaaelse for, at han til den angivne Tid har modtaget Begjæringen.

§ 110.

Ved Anordning gives der en Instrux samt de fornødne Disciplinarbestemmelser for Stævningsmænd.

§ 111.

Om Forkynders eller Meddelelers Sværkættelse gjælde følgende Regler:

a) Dersom Vedkommende har Bopæl indenfor Kongerigets Grænser, kan Forkyndelsen eller Meddelelsen gyldigen ske der; er han tilstede, for ham selv personlig; men angives han at være fraværende — i hvilket Tilfælde det i Paategningen bør opgives, om Fraværelsen er begrundet i Vortreise, og i saa Fald tillige, hvor han antages at opholde sig —, da for hans Egtfælle, Børn over 18 Aar, Tjenestefolk eller andre til Husstanden hørende vorne Personer, som ere der tilstede; ere saadanne ikke at antræffe, for hans Husvært, Principal, Husbonde, Løremester eller Arbeidsherre, forsaavidt som denne der træffes tilstede.

Har den Paagjældende ikke Bopæl indenfor Kongerigets Grænser, kan Forkyndelsen eller Meddelelsen ske paa hans midlertidige Opholdssted i Riget; træffes han der tilstede, for ham selv personlig, men i modsat Tilfælde for dem, hos hvem han er til Huse.

b) Forkyndelse eller Meddelelse til Vedkommende personlig er altid gyldig, selv om han antræffes udenfor sin Bopæl eller sit Opholdssted; dog maa Forkyndelsen eller Meddelelsen ikke ske i Kirken eller paa andet Sted, medens Gudstjenesten eller kirkelige Handlinger der foregaa.

§ 112.

Den Stævningsmand, af hvem Forretningen udføres, skal bestræbe sig for at iværksætte Forkyndelsen paa en af de i foregaaende Paragraf angivne Maader, og han har til den Hensigt ikke blot at handle efter det, som af den forkyndende Part opgives ham, men han bør selv efter bedste Evne søge alle fornødne Underretninger.

Har han ikke kunnet iværksætte Forkyndelsen eller Meddelelsen paa nogen af de i foregaaende Paragraf angivne Maader, skal han i Forbindelse med den anden Stævningsmand paatægne Udfærdigelsen (§ 88) Attest herom og strax overlevere den til Politiet, der skal søge snarest muligt at iværksætte Forkyndelsen eller Meddelelsen. Lykkes dette ikke, fordi Paagjældende ikke findes at have Bolig eller Opholdssted i Retskredsen og ei heller personlig antræffes der, har Politiet at tilbagegive Udfærdigelsen til Parten med Paategning om det

Stedfundne samt om, hvad der er Politiet bekendt angaaende Paagjældendes Bolig eller Opholdssted.

Gaar Politiets Opgivelse ud paa, at Paagjældende har Bopæl eller Opholdssted andetsteds i Riget, bliver Forlyndelsen at iværksætte der i Overensstemmelse med de foranstaaende Regler. Ser Politiet sig ikke istand til at opgive Paagjældendes Bopæl eller Opholdssted inden Riget, og kan det heller ikke opgives, om og hvor Paagjældende har Bopæl i Udlandet, er Parten berettiget til at lade Forlyndelsen eller Meddelelsen ske ved 3 Gange gjentagen Indrykkelse i den almindelige Tidende, som ved lgl. Anordning bestemmes til retslige Bekjendtgørelser, hvorhos dog bliver at iagttage, at dersom det af Parten vides eller af Politiet er opgivet, hvor Paagjældende for Tiden opholder sig i Udlandet, skal Udfærdigelsen tillige tilstilles ham pr. Post i betalt Brev, der skal anbefales.

§ 113.

Har det været Parten bekendt, at Paagjældende har Bopæl i Udlandet, eller indeholder Politiets Paategning Angivelser, gaaende ud herpaa, skal Forlyndelsen eller Meddelelsen, uanset Bestemmelserne i foregaaende Paragrafs Slutning, altid foretages paa den ved Stedets Love hjemlede Maade. Parten kan fordrø, at Retten skal udstede de i saa Henseende fornødne Begjæringer til paagjældende fremmede Myndigheder. Skulde disse vægre sig ved at iværksætte Forlyndelsen eller Meddelelsen, er Parten berettiget til at gaa frem paa den i Slutningen af foregaaende Paragraf angivne Maade.

§ 114.

Parterne kunne vedtage, at et opgivet Sted skal agtes for Bopæl, og dette bliver da, forsaavidt der foresindes Personer, som enten ifølge § 111 ere pligtige at modtage Forlyndelsen eller erklære sig for befuldmægtigede hertil, ved Anvendelsen af de foregaaende Regler, at behandle som den virkelige Bopæl.

§ 115.

Den til Forlyndelsens eller Meddelelsens Foretagelse antagne Stævningsmand behøver ikke at godtgjøre sin Bemyndigelse til den enkelte Forretning for den eller dem, til hvem Forlyndelsen eller Meddelelsen sker.

De Personer, for hvem Stævningsmanden i Medfør af de foregaaende Bestemmelser mener at burde foretage Forlyndelsen eller Meddelelsen, kunne i Reglen ikke vægre sig ved at modtage den. Ubesøiet Nægtelse medfører Forpligtelse til at betale Udgifterne ved Forretningen. Stævningsmanden har derhos i heromhandlede Tilfælde strax at opfordre Politiet til at overtage Forlyndelsen eller Meddelelsen; den, der ubesøiet har nægtet at modtage Forlyndelsen eller Meddelelsen, skal da endvidere betale Politiet en passende af Politimesteren fastsat Godtgjørelse for den forarsagede Uleilighed.

§ 116.

De Personer, for hvem Forlyndelsen eller Meddelelsen ifølge § 111, ifr. § 114, foregaaer, naar rette Bedkommende ikke træffes, ere pligtige at underrette denne om det Stedfundne, naar det kan ske uden Udgift eller Besvær. Tilfidesættelse af denne Pligt medfører Erstatningsansvar.

§ 117.

Naar Stævningsmænd og Parter have iagttaget de i §§ 111—115 givne Regler, anses Forlyndelsen eller Meddelelsen for lovtlig, uagtet den ikke ved de trufne Foranstaltninger maatte komme til Paagjældendes Kundskab.

§ 118.

Forkyndelser og Meddelelser skulde foregaa imellem Kl. 7 Morgen og Kl. 8 Aften. Paa Søn- og Helligdage maa de ikke foregaa i Tiden fra Kl. 9 Frm. til Kl. 4 Eftm.

§ 119.

Det, der skal forkyndes eller meddeles, maa overgives Stævningsemændene i dobbelt Udfærdigelse.

Naar de til Forkyndelsens eller Meddelelsens Sværtsættelse befalede Skridt ere foretagne, forsyner Stævningemanden og den, der har været ham behjælpelig, begge Exemplarer med Paategning herom. Det ene Exemplar overgives til den eller dem, for hvem Forkyndelsen eller Meddelelsen sker, og det andet Exemplar tilbagegives den, der har begjært Forretningen.

Paategningen skal indeholde fornøden Angivelse af Dag og Time, paa hvilken, Stedet, hvor, og Personerne, for hvem Forkyndelsen eller Meddelelsen er sket. Naar Forkyndelsen eller Meddelelsen ikke er sket til Bedkommende selv, skal det tillige i Paategningen bemærkes hvorledes man i denne Anledning har forholdt sig.

Paategningen afgiver Bevis for det, som ifølge den er passeret; dog er Modbevis ikke ubeløst.

Benyttes Avisbejendtgjørelse, er det ikke nødvendigt, at Udfærdigelsen, der skal forkyndes eller meddeles, optages fuldstændigt, men det er tilstrækkeligt, at dens Indhold meddeles i Udtoget, samt at det bemærkes, at Udfærdigelsen selv henligger til Modtagelse paa vedkommende Rets Skriverkontor. Det maa udtrykkeligt udtales i Bejendtgjørelsen, at Forkyndelsen eller Meddelelsen forgyves er søgt iværksat paa den i denne Lovs §§ 111 og 112 bestemte Maade. Det fornødne Bevis for dens Foretagelse føres ved Fremlæggelse af paagjældende Numre af Tidenden.

Sker Meddelelse pr. Post, har vedkommende Postembedsmand paa Forlangende at forsyne det ene Exemplar, forinden det tilbagegives den, der har begjært Afkendelsen, med Paategning om, at et ligelydende Exemplar er affendt til nærmere betegnet Adresse i betalt og anbefalet Brev. Paategningen indeholder Bevis for det Stedsfundne, indtil Modbevis føres.

§ 120.

Benytte begge Parterne Sagførere til at udføre Processen, kunne Forkyndelser og Meddelelser, der foresalde under Sagens Gang, ske umiddelbart fra den ene Sagfører til den anden, uden Stævningsemænds Mellemkomst, blot imod simpelt Modtagelsesbevis.

Forkyndelsen eller Meddelelsen kan gyldigen afleveres paa Sagføreren's Kontor til enhver Tid, dette er aabent, og Modtagelsesbeviset kan udstedes af Sagføreren's der tilstedeværende Fuldmægtige eller andre Kontorbetjente.

§ 121.

Naar en Bestemmelse med Hensyn til Sagens videre Foretagelse eller Processhandlingers Sværtsættelse træffes af Retten i et behørigt afholdt Møde, er ingen særlig Forkyndelse eller Meddelelse nødvendig; men alle Bedkommende, som have været pligtige at møde, antages herved at have erholdt fornøden Underretning.

§ 122.

Meddelelser, som udgaa fra Retten, ske paa den Maade, Rettens Formand i hvert enkelt Tilfælde anser for hensigtsmæssig, og uden at hans Bestemmelser herom ere Gjenstand for Paaanke. Det er ham tilladt at tilstille Meddelelsen pr. Post.

Forst. t. 2. om den borgerlige Retspleie.

§ 123.

Klagekriftet, den endelige Dom samt de Skrifter, hvorved Retsmidlernes Anvendelse indledes, maa altid meddeles eller forkyndes paa den i §§ 108—119 bestemte Maade og i Reglen for vedkommende Part, om endog han under Processen er eller har været repræsenteret af en Sagfører eller Andre.

§ 124.

Indkaldelser og Meddelelser til Militære, hvilke med de af Forholdets Natur flydende Bømpelser blive at iværksætte efter de i dette Kapitel givne Regler, skulle tillige anmeldes for Afdelingschefen, som foranlediger Paagjældendes Møde for Retten, hvor Saadant gjøres fornødent.

Kapitel X.

Om Procesomkostningerne.

§ 125.

Enhver Part har at betale de Omkostninger, som foranlediges ved processuelle Skridt, der af ham begjæres eller sættes i Bevægelse, dog med Forbehold af Ret til at faa dem erstattede af Modparten ifølge nedenstaaende Regler.

Omkostningerne ved processuelle Skridt, som Retten anordner, kunne foreløbig kræves betalte enten af den Part, i hvis Interesse Retten anser det Foretagne for at være, eller af begge Parter i det af Retten bestemte Forhold.

§ 126.

Den tabende Part er pligtig at erstatte Modparten de ham ved Retsagen paaførte Udgifter, forsaavidt ikke Parten maa anses selv at have truffet en anden Overenskomst.

Udgifter, der ikke have været fornødne for Sagens forsvarelige Udførelse, erstattes ikke. Hvilke Udgifter der i det givne Tilfælde have været fornødne, afgjør Retten ifølge et frit Skjøn. Beløbet ansættes under Et til en rund Sum, saaledes at de virkelig fornødne Udgifter saavidt muligt erstattes fuldt ud.

Den Omstændighed, at enkelte Sagsmaalsgrunde eller Indsigelser ved den endelige Dom forkastes eller enkelte Beviser anses for ikke at oplyse Noget i Sagen, medfører ikke i sig selv, at de herpaa anvendte Udgifter skulle som ikke fornødne udelukkes fra Erstatning.

§ 127.

Før tabende agtes den Part, som efter Processens Anhængiggjørelse hæver Sagen, afstaa fra sin Fordring eller anerkjender Modpartens Fordring.

Dette gjælder dog ikke, forsaavidt Sagsøgte lovlig har tilbudt Sagsøgeren, hvad der kan tilkomme denne, men Sagsøgeren bør da erstatte Sagsøgte Udgifterne ved den derefter faldbende Del af Processen.

§ 128.

Naar Sagen i det Hele afvises, betragtes den med Hensyn til Procesomkostninger som tabt af Sagsøgeren.

§ 129.

Processæller hæfte solidariff for Processomkostningerne. Dog kan Retten, naar Omstændighederne tale derfor, paalægge en enkelt eller enkelte af dem at udrede visse Dele af Omkostningerne.

§ 130.

Forfaavidt en Sags Udfald er gjort afhængig af den ene Parts Ed, bliver den ogsaa i Henseende til Processomkostningerne at betragte som vunden eller tabt af ham, efterjom Eden aflægges eller ikke.

Dog kan Retten, naar en Part har tilveiebragt en saadan Sandshylighed for et af ham fremsat Anbringendes Rigtighed, at det paa Grund heraf ved Dommen paalægges Modparten edelig at fragaa det, fritage den Bevispligtige for at erstatte Modparten Processomkostningerne, uanset at denne maatte aflægge Eden.

§ 131.

Naar hver især af Parterne for en Del taber og for en Del vinder Sagen, blive Processens Omkostninger at ophæve eller at dele i det af Retten bestemte Forhold.

Dog kan Retten paalægge en Part at erstatte Modparten Processens Omkostninger, naar dennes Paastand kun i en mindre betydelig Grad har overstredet det Tilfjendte og ingen særskilte Omkostninger ere foranledigede ved Overstridelsen.

§ 132.

Den Part, som ved Anvendelse af Retsmidlerne (Paaanke, Bepværing eller ny Foretagelse af Sagen) ikke opnaar nogen Forandring af Dommen eller Kjendelsen, anses forfaavidt som tabende og har derfor at erstatte Modparten de ved Retsmidlets Brug foraarsagede Omkostninger.

§ 133.

Opnaas der ved Anvendelsen af Retsmidlerne (Paaanke, Bepværing eller ny Foretagelse af Sagen) en Forandring i den faldne Dom eller Kjendelse, bliver der med Hensyn til Omkostningerne ved Retsmidlets Gjennemførelse saavelsom med Hensyn til Omkostningerne ved Sagens tidligere Behandling, forfaavidt herom skal træffes Afgjørelse, i Reglen at forholde efter de i §§ 126 og 131 givne Regler og Omkostningerne enten at paalægge Modparten eller at ophæve eller dele, dog at Retten paa Grund af særlige Omstændigheder skal være berettiget til at bestemme anderledes.

Naar Hovedsagens Behandling som en Følge af den i Anledning af Retsmidlet truffne Afgjørelse skal fortsættes, kan Afgjørelsen af Spørgsmaalet om Omkostningerne saavel ved Retsmidlets Anvendelse som ved Sagens tidligere Behandling opsættes til den endelige Dom.

§ 134.

Den Part, som ved tilregnelig Feil eller Forsømmelse har foranlediget spildte Møder, ufornødne Udsættelser, unyttig Bevisførelse eller andre overflødige og hensigtsløse processuelle Skridt, er, selv om han isøvrigt vinder Sagen, pligtig at erstatte Modparten de ham derved foraarsagede Udgifter.

§ 135.

Angaaende Omkostningerne ved enkelte Processehandlinger eller Processaffnit kan der fra træffes Afgjørelse af Retten, naar saadan Afgjørelse, saafom i de i foregaaende Paragraf

omhandlede Tilfælde, er uafhængig af Hovedsagens Udfald; saadan særskilt Afgjørelse kan gøres til Gjenstand for Besværing til høiere Ret. Er særskilt Afgjørelse ikke tilførn truffen, gives der i den endelige Dom de fornødne Bestemmelser om saadanne enkelte Processhandlinger og Processaffnit.

§ 136.

Sagsførere og andre Rettergangsfuldmægtige kunne ifølge paagjældende Parts Paastand under Hovedsagen dømmes til at bære de Omkostninger, som de ved pligtstridig Dpfsørsel have forarsaget. Den, der nedlægger saadan Paastand, skal drage Omkostningerne for, at der gives Sagsføreren eller Rettergangsfuldmægtigen fornøden Leilighed til at udtale sig om den.

§ 137.

Bestemmelsen i foregaaende Paragraf er ogsaa anvendelig paa Dommere i underordnede Instantser, naar Hovedsagen indbringes for høiere Ret, dog saaledes at den Dommer, over hvem Paastanden agtes nedlagt, skal underrettes herom, samtidigt med at Ankekriftet tilstilles Modparten. Dommeren er da berettiget til at give Møde for den høiere Ret og fremføre sit Forsvar. I Tilfælde af Besværing er det tilstrækkeligt, at Paastanden over Dommeren optages i Besværingsskriftet eller i den Tilførsel i Retsbogen, der træder i Stedet for dette (§ 321).

§ 138.

En Udlandning er, naar han optræder som Sagsøger, og der af Sagsøgte fremsættes Forlangende derom i det i § 163 nævnte Retsmøde, pligtig til inden en af Retten bestemt Frist at stille en efter dens Skjøn passende Sikkerhed for de Processomkostninger, som det kan blive paalagt ham at tilsvare Sagsøgte. Over Rettens Afgjørelse i denne Henseende kan der finde Besværing Sted.

Kapitel XI.

Om Meddelelse af fri Proces.

§ 139.

Fri Proces kan meddeles, naar:

- 1) den Paagjældendes Forfatning er saadan, at han ikke uden at savne det Nødvendige til sin og Families Underholdning eller til Fortsættelse af sin Næringsdrift kan afholde de med Sagens Udførelse forbundne Omkostninger og Udgifter, hvorom i Almindelighed skal tilveiebringes Attester, i Kjøbenhavn fra vedkommende Nodemester og udenfor Kjøbenhavn enten fra vedkommende Byraad (Sogneraad) eller fra Præst eller Underøvrighed;
- 2) det efter de Oplysninger, som kunne have om Sagens Bestaenhed, er at formode, at Paagjældende har rimelig Grund til at procedere;
- 3) det i Tilfælde, hvor Forligsmægling ved Forligskommissionen skal finde Sted, ved Attest fra denne oplyses, at Paagjældende ikke under den befalede Forligsmægling har vist sig uvillig til Sagens mindelige Afgjørelse.

§ 140.

Bed Meddelelse af fri Proces opnaas:

- 1) Fritagelse for Betaling af Retssgebyr og for Brug af stemplet Papir.

- 2) Fritagelse for Udgifter til Støvningsmænd, til Brevporto og Avisbefjendtgjørelser samt til Rejsendgifter, Diæter og anden Betaling til Vidner, Syns- og Skøns- mænd o. desl., hvilke Udgifter i saa Fald affholdes af det Offentlige.
- 3) Understøttelse ved Bestikkelse af Sagsførere til uden Bederlag af Parten at udføre Sagen, forsaavidt saadan Sagsførerhjælp ikke skønnes at være unødvendig.
- 4) Meddelelse uden Betaling af de Udskrifter og Beskrivelser, som maatte behøves.

Meddelelse af fri Proces har ingen Indflydelse paa Forpligtelsen til at erstatte Modparten Processens Omkostninger, ligesaa tidt som paa dennes Forpligtelse til at udrede Processens Omkostninger i samme Omfang, som om fri Proces ikke var meddelt.

§ 141.

Andragende om at erholde fri Proces fremsættes skriftligt, forsaavidt Underrets- og Landsretssager angaar, for Formanden i vedkommende Landsret og, forsaavidt Høiesteretsager angaar, for Høiestrets Formand.

Bevilges Andragendet, har vedkommende Formand efter Omstændighederne at bestikke en Sagsfører til at udføre Sagen og træffe de videre fornødne Bestemmelser.

§ 142.

Den givne Tilstaaelse af fri Proces bortfalder, naar Parten dør. Den kan tages tilbage, naar de Forudsætninger, under hvilke den er meddelt, vise sig ikke at være tilfede eller at være bortfaldne.

§ 143.

Meddelelse af fri Proces udstrækker sine Virkninger til hele Sagen i den Instants, derunder til den for at opnaa ny Foretagelse af Sagen for samme Ret foreskrevne Procedure, samt til Eksekutionen.

Naar Retshandlinger skulle foretages efter Begjæring af udenlandsk Myndighed, be-
 stikkes der af Rettens Formand, saavidt fornødent gjøres, Sagsførere til at varetage Parternes
 Løb, og Sagen behandles foreløbig, som om fri Proces var meddelt, men Regning indgives
 til vedkommende udenlandske Myndighed over Retsgebyrer, Stempelafgifter og andre af Sa-
 gen flydende Omkostninger samt over de Salærer, Retten finder, at der tilkommer de bestik-
 kede Sagsførere.

§ 144.

Imod Afgjørelser, hvorved fri Proces tilstaaes, findes intet Retsmiddel; imod Af-
 gjørelser, ved hvilke den nægtes eller tages tilbage, kan Besværing til Høiestret finde
 Sted.

§ 145.

Justitsministeriet skal i samme Omfang som hidtil være berettiget til ogsaa udenfor
 de i § 139 opstillede Betingelser at anordne, at fri Proces skal tillægges offentlige Myndig-
 heber, Stiftelser, Embedsmænd m. m., og det paahviler derfor vedkommende Retsformand (§
 141) at iagttage det Fornødne til Udførelsen heraf.

Kapitel XI.

Om Rettergangsboeder.

§ 146.

Skjønes det, at en Part uden nogen rimelig Grund har anlagt Retsfag eller anvendt Retsmidler eller sat sin Modpart i den Nødvendighed at anlægge Retsfag eller anvende Retsmidler, bliver han herfor ved den endelige Dom i Sagen at anse med Bøder fra 40 til 400 Kr.

§ 147.

Samme Straf idømmes for at have brugt opdigtede Udsættelsesgrunde eller andre Udflugter til at forhale Sagen eller til at stille Modparten ved hans Ret, saavel som for ikke at have givet behørigt Møde ved den befalede Forligsmægling.

§ 148.

De i §§ 146 og 147 givne Straffebestemmelser medføre ingen Indskrænkning i Afgangen til at drage den Skyldige til Ansvar efter Straffelovens almindelige Bestemmelser, hvor disse iøvrigt ere anvendelige.

§ 149.

Straf i Genhold til §§ 146 og 147 kan ved Dommen i Hovedsagen paalægges ikke blot Parten, men ogsaa hans Rettergangsfuldmægtig eller efter Omstændighederne begge, forsaavidt det maa antages, at de ere skyldige eller medskyldige i det stedfundne ulovlige Forhold.

§ 150.

Sagførere, der ved opdigtede Udsættelsesgrunde eller andre Udflugter forhale Retsfager, anses ved den endelige Dom med Bøder fra 80 til 800 Kr. For andet ulovligt Ophold af Sagen anses de med Bøder fra 20 til 400 Kr.

§ 151.

For Skodesløs eller forsømmelig Afærd i Udførelsen af Retsfager, saavel som for Efterladenhed i at fremme Retsfager, der ikke falder ind under Bestemmelserne i den foregaaende Paragraf, anses Sagføreren ved den endelige Dom med Bøder fra 20 til 400 Kr.

§ 152.

Ogsaa for andre Pligtovertredelser, være sig overfor Modparten eller overfor Mandanten, end de i foregaaende Paragrafer omhandlede, kan Sagføreren straffes under Hovedsagen, naar Straffen ikke overstiger Bøder og ingen særlig Bevisjorelse udfordres for at oplyse det strafbare Forhold.

§ 153.

De i dette Kapitel omhandlede Straffe idømmes paa Embedsvegne, naar Retten af det i Sagen Foregaaede kan skjøne, at Betingelserne for Straffens Anvendelse ere tilstede.

Kapitel XIII.

Om den tvungne Forligsprøve.

§ 154.

Gjenstand for tvungen Forligsmægling ere alle borgerlige Domsager i første Instans. Dog er Forligsprøve ei fornøden:

- a) naar Sagsøgte ikke har Bopæl her i Landet;
- b) naar Modfordringer gjøres gjældende, om endog selvstændig Dom for dem paastaas;
- c) naar Eksekutivproces anvendes, jfr. § 382.

§ 155.

I Underretssager foregaar Forligsmæglingen ved Retten paa den Maade, som hidtil har været gjældende med Hensyn til private Politisager.

§ 156.

I Landsretssager foregaar Forligsmæglingen ved Forligskommissionen under Sagtægelse af de hidtil herom gjældende Regler.

§ 157.

Selv om der ikke fremsættes Formalitetsindsigelser hentebe fra Mangler ved Forligsmæglingen, har Retten ved Begyndelsen af den mundtlige Forhandling og forinden Realitetsproceduren af egen Drift at undersøge, om behørig Forligsmægling har fundet Sted. Befindes dette ikke at være Tilfældet, bliver Sagen at afvise eller efter Rettens nærmere Bestemmelse at udsætte, for at behørig Forligsmægling kan finde Sted.

Naar overhovedet Forlig har været forsøgt i Anledning af Sagen, er Forligsklagens Indhold ikke til Hinder for en senere Udvidelse eller Forandring af Søgsmålsgrunde eller Paastande.

§ 158.

De lovbefalede Følger af Indstævntes Udeblivelse fra Forligsmæglingen eller af Mangel af personligt Møde ved den gjøres først gjældende ved den endelige Dom.

Andet Afsnit.

Om Procesmaaden ved Landsretterne.

Kapitel I.

Om de Skrifter, som veksles mellem Parterne og om de Skrifter, som skulle forelægges Retten forinden den mundtlige Forhandlings Begyndelse.

§ 159.

Processen indledes med Sagsøgerens Klageskrift. Dette skal indeholde:

- a) Sagsøgerens Navn og Bopæl samt den af ham antagne Sagsførers Navn og Bopæl eller en Erklæring om, at ingen Sagsfører agtes benyttet; Sagsøgtens Navn og derhos hans Bopæl eller Dpholdssted, forsaavidt den eller det vides. Fremdeles skal nævnes en Person,

boende paa det Sted, hvor Sagen anlægges, til hvem alle processuelle Meddelelser kunne gjøres med samme Virkning, som om de vare gjorte til Sagsøgeren selv. Undblivelse af dette bevirker, at saadanne Meddelelser gyldigen kunne afgives paa Rettens Skriverkontor.

b) Angivelsen af den Paastand, Sagsøgeren agter at nedlægge, i Forbindelse med en tilstrækkelig og tydelig Fremstilling af de faktiske Omstændigheder, hvorpaa Sagsøgeren støtter den.

c) Dpfordring til Sagsøgte til at møde for den i Klagekriftet benævnte Ret paa den Dag, som Rettens Formand ved Paategning paa Klagekriftet bestemmer. — Sagsøgeren maa drage Omsorg for, at Forlyndelsen iværksættes saa betimeligt, at Sagsøgte faar den fulde Varfelsesfrist (§ 161).

Med Klagekriftet maa følge bekræftet Gjenpart af de Dokumenter, ved hvilke Sagsøgeren vil bevise sin Paastand, samt Tilbud om at forevise Sagsøgte Originalerne, der til denne Hensigt maa henlægges paa Rettens Skriverkontor i en nærmere angiven Tid af mindst 8 Dage umiddelbart efter Klagekriftets Meddelelse. Ved Dokumenter af betydeligere Omfang, saavel som hvor det iøvrigt er forbundet med særegen Vanskelighed eller Bekostning at tage Gjenpart, bortfalder Forpligtelsen til at tilstille Modparten Gjenpart, og Tilbud om at forevise Originalen er tilstrækkelig.

Tillige skal Klagekriftet være bilagt med Bevis for, at Forslagslovgivningen er efterkommet.

§ 160.

Klagekriftet indleveres til Retten, for at denne kan beramme Dagen, da Sagen skal foretages. Efterat der er gjort Paategning herom paa Klagekriftet, tilbagegives dette til Sagsøgeren til videre Foranstaltning, og Sagen opføres paa Rettens Sagliste (§ 79).

§ 161.

Ved Berammelsen af den Dag, da Sagen skal foretages (Tægtedagen), er at iagttage, at der gives Sagsøgeren den fornødne Tid til at besørge Klagekriftets Meddelelse til den Sagsøgte med behørigt Varfel. Bor eller opholder den Sagsøgte sig i Landsretskredsens, bør Klagekriftet meddeles ham senest 14 Dage, og hvis han bor eller opholder sig udenfor Kredsens, men dog inden Kongerigets Grænser (heri ikke indbefattet Kolonierne og Bilandene), senest 3 Uger før det til Sagens Foretagelse berammede Retsmøde. Bor eller opholder han sig udenfor Kongeriget, eller vides det ikke, hvor han bor eller opholder sig, bestemmer Rettens Formand Varfelet, hvilket ogsaa gjælder, hvor det almindelig foreskrevne Varfel paa Grund af særegne Forhindringer for Samsværelsen i det enkelte Tilfælde maatte anses for utilstrækkeligt.

§ 162.

Sagsøgte har under den i § 171 bestemte Følge af Undblivelse af at afgive et Tilvarskrift til Sagsøgeren senest 4 Dage, før Sagen skal foretages i Retten.

Det skal indeholde:

a) Angivelse af den af Sagsøgte antagne Sagsførers Navn og Bolig samt Opgivelse af en paa det Sted, hvor Sagen anlægges, boende Person, til hvem alle processuelle Meddelelser paa Sagsøgtes Vegne kunne gjøres. Undblivelse af dette sidste har den i § 159 Lit. a i Slutn. angivne Virkning.

b) Angivelse af den Paastand, Sagsøgte agter at nedlægge, og de Benægtelser samt de Indsigelser i Formaliteten og Realiteten, han vil benytte, ledsaget af en tilstrækkelig og tydelig Fremstilling af de Punkter, hvori Sagsøgte er uenig med Sagsøgeren i Henseende til Sagens Sammenhæng, og af de særlige Omstændigheder, hvorpaa han støtter sit Forsvar,

samt derhos, forsaavidt Sagsøgte vil fremsøre Modfordringer, af de Kjendsgjerninger, hvorpaa disse støttes.

Med Tilvarsffristet maa følge bekræftede Gjenparter af de Dokumenter, som Sagsøgte agter at benytte ved sit Forvar eller til Støtte for sine Modfordringer, samt Tilbud om at forevise Originalerne, der til denne Hensigt maa henlægges paa Rettens Skriverkontor samtidig med Tilvarets Afgivelse; dog finder den i § 159 næstsidste Stykke indeholdte Regel ogsaa Anvendelse paa Sagsøgte.

Derksom Sagsøgte ikke afgiver Tilvarsffrist paa den heromhandlede Maade, kunne alle Meddelelser fra Sagsøgeren til ham afleveres paa Rettens Skriverkontor, medmindre han inden 4 Dage førend det berammede Retsmøde giver Sagsøgeren en skriftlig Meddelelse af det i Litr. a omhandlede Indhold.

§ 163.

Bejærer ingen af Parterne at give yderligere skriftlige Meddelelser til Modparten, sluttes Skriftvevlingen strax i det ved Parfelsepaategningen bestemte Retsmøde, og der berammes en Tid til den mundtlige Forhandling. Denne kan iøvrigt, naar Parterne derom ere enige, og de medbringe saadanne Sagsfremstillinger, som omhandles i §§ 165 og 166, eller deres Klage- og Tilvarsffrist er egnet til at benyttes hertil ifølge § 165 2det Stykke, foregaa i det samme Retsmøde.

Forlange Parterne eller nogen af dem at faa Afgang til yderligere skriftlig Meddelelse til Modparten, kan Retten bestemme en Frist, inden hvilken de fornødne gjensidige Meddelelser maa foregaa, og i Forbindelse hermed berammer den da til en passende Tid derefter et Møde, i hvilket den mundtlige Forhandling finder Sted, medmindre Retten undtagelsesvis maatte indrømme nogen af Parterne Udsættelse hermed, fordi han ikke har været istand til inden den fastsatte Frist at foranstalte den fornødne Meddelelse til Modparten, i hvilket Tilfælde et senere Retsmøde berammes til den mundtlige Forhandling.

§ 164.

Parterne, saavel begge som hver især af dem, kunne tilljendegive, at de ikke bejære at stedes til forsat Skriftvevling, ved at udeblive i det i foregaaende Paragraf omhandlede Retsmøde. Den Udeblevne anses som Følge heraf som samtykkende i, at Skriftvevlingen sluttes.

§ 165.

Naar Tiden til Sagens mundtlige Forhandling er berammet, har Sagsøgeren 3 Dage forinden og Sagsøgte senest Kl. 12 Middag Dagen forinden Retsmødet gjensidigen at tillille hinanden skriftlige Sagsfremstillinger, medmindre der samtidig med Retsmødets Berømmelse maatte af Retten være fastsat andre Frister.

Naar Skriftforberedelsen indskrænker sig til et Klage- og Tilvarsffrist, kunne disse Skrifter, forsaavidt de i Henseende til Indhold og øvrige Bestaafenhed tilfredsstille Forfritterne i næste Paragraf, tillige fremlægges som Sagsfremstillinger.

§ 166.

I Sagsfremstillingerne have Parterne punktvis at fremsætte deres Paastande, principale og subsidiaire, saavel i Henseende til Formalitet som i Henseende til Realitet, med en saadan Noiagtighed og Fuldstændighed, at det sikkert og tydeligt kan ses, hvad hver især af dem ønsker fastsat ved Dommen. Det bør tillige kort og sammentrængt, uden al Bidtøftighed eller Udvikling, angives, paa hvilke Kjendsgjerninger Paastandene støttes, og hvilke Erklæringer der afgives over de af Modparten paaberaabte Kjendsgjerninger. Udviklinger af

Forsl. t. L. om den borgerlige Retspleie.

Retspørgsmaal maa ikke findes i Sagsfremstillingerne, hvorved dog ikke er udelukket, at de retslige Synepunkter angives, hvor dette er fornødent for at forstaa Meningen eller Hensigten med Paastanden.

§ 167.

Den mundtlige Forhandling foregaar paa Grundlag af Sagsfremstillingerne.

Fremføres der i det til den mundtlige Forhandling berammede Retsmøde den Indsigelse, at Modpartens Sagsfremstilling indeholder Paastande, Indsigelser, Benægtelser eller faktiske Anbringender, paa hvilke vedkommende Part ikke gennem den forudgaaede Skriftverling er bleven behørigt forberedt, har Retten efter Undersøgelse af Skriftverlingen, at afgjøre, om Indsigelsen er begrundet. Findes dette at være Tilfældet, bliver der efter vedkommende Parts Begjæring at give ham Leilighed til, og om fornødent, passende Udsettelse til at forandre eller fuldstændiggjøre den af ham afgivne Sagsfremstilling. De derved forvoldte Omkostninger kunne paalægges den Part, som er gaaet udenfor eller afvejet fra Skriftverlingen. Særligt bliver den forberedende Skriftverling ikke at oplæse eller at fremlægge.

§ 168.

Efterat den mundtlige Forhandling er endt, og Sagen er optagen til Dom eller Beviskjendelse, kan ingen af Parterne uden Modpartens Samtykke forandre de i Sagsfremstillingerne indeholdte Paastande eller fremkomme med nye Paastande ei heller fremsætte nye Benægtelser, Indsigelser eller Sagsmaatsgrunde; derimod er det paa ethvert Trin af Sagen tilladt at frasalde eller indskrænke sine Paastande, Benægtelser, Indsigelser eller faktiske Anbringender.

Saa længe den mundtlige Forhandling ikke er endt ved, at Sagen er optagen til Dom eller Beviskjendelse, kan Retten uden Modpartens Samtykke tillade, at Paastandene forandres eller udvides, saavel som at nye faktiske Anbringender fremsættes, naar det efter Omstændighederne findes undskyldeligt, at vedkommende Part ikke er fremkommen hermed tidligere. Den Part, som vil fremsætte forandrede Paastande eller nye Anbringender, bør dog i Reglen 3 Dage forud for Retsmødet give sin Modpart fornøden skriftlig Meddelelse om det, hvormed han vil fremkomme; kun under særegne Omstændigheder kan Fremsættelsen af forandrede Paastande eller nye Anbringender tillades uden saadan forudgaaende skriftlig Meddelelse.

§ 169.

Den Part, hvem det i Henhold til foregaaende Paragraf tillades at fremsætte nye eller forandrede Paastande eller faktiske Anbringender, har at fremlægge en skriftlig Fremstilling af dem som Tillæg til hans Sagsfremstilling; kun hvor der har manglet Tid til et tilveiebringe en saadan, kan det tillades ham i Retsmødet at lade det Fornødne herom diktere til Retsbogen.

Har en Part under Forhandlingerne frasaldet eller indskrænket Paastande, Benægtelser, Indsigelser eller desl., eller har han gjort Indrømmelser eller Tilstaelser, er Modparten berettiget til at faa fornøden Tilførsel herom optagen i Retsbogen.

§ 170.

Den, der undlader i det til den mundtlige Forhandling bestemte Møde at fremlægge Sagsfremstillinger, saavel som den, der forsømmer at meddele Modparten disse forud i rette Tid, anses for udebleven.

Dog kan Retten, naar Parten oplyser, at han har været hindret i eller ikke havt tilstrækkelig Tid til at efterkomme de nævnte Lovforskrifter, eller, naar der iøvrigt hertil er tilstrækkelig Grund, udsette Sagen og samtidig dermed bestemme nye Friste, inden hvilke det Forsømte skal foretages.

§ 171.

Derfor Sagsøgte undlader at meddele Sagsøgeren Tilvarsfrist paa den i § 162 bestemte Maade, anses han at samtykke i, at Sagen gaar til mundtlig Forhandling i det ved Barfelsespaategningen berammede Møde. Sagsøgeren er derfor berettiget til 3 Dage forinden dette Retsmøde at meddele Sagsøgte sin Sagsfremstilling, og Sagsøgte bliver da pligtig til senest inden Middag Kl. 12 Dagen forinden Mødet at meddele Sagsøgeren sin Sagsfremstilling, dersom han ikke i Overensstemmelse med Reglen i § 170 1ste Stykke vil anses for udebleven.

§ 172.

Al Skriftvægling, derunder ogsaa Klageffrisks Meddelelse forud for det i § 167 omhandlede Retsmøde, kan aldeles bortfalde efter Overenskomst imellem Parterne. Disse kunne da, naar de senest Dagen forud anmelde Sagen for Retten til Optagelse paa Saglisten og Opførelse paa Tillægget til Retsslisten efter § 79, fremstille sig i et ordentligt Retsmøde og overgive til Retten saadanne Sagsfremstillinger, som omhandles i § 166, med Begjæring om, at Sagen maa blive mundtligt forhandlet enten strax eller senere efter Rettens nærmere Bestemmelse.

Kapitel II.

Om Sagens Behandling, efterat den mundtlige Forhandling er begyndt.

§ 173.

I det i § 163 omhandlede ved Barfelsespaategningen bestemte Retsmøde kan enhver af Parterne fremkomme med Formalitetsindsigelser, forsaavidt Retten ikke, efter Indsigelsernes Bestaafenhed maatte finde det rigtigere at udskyde Afgjørelsen af dem til et senere Trin af Sagens Behandling.

Gaa den Sagsøgtes Anker ud paa, at Klageffristen ikke er behørigt meddelt, eller at der ikke er givet ham behørigt Barfel, bliver Sagen i Tilfælde af, at Ankerne findes grunde, dog ikke at afvise, forsaavidt Manglerne kunne afhjælpes ved, om fornødent, at give den Sagsøgte en yderligere Frist til at fremkomme med sit Tilvar.

§ 174.

Derfor Formalitetsindsigelserne ikke i Henhold til foregaaende Paragraf ere afgjorte tidligere, have Parterne i det til den mundtlige Forhandling bestemte Retsmøde, at fremkomme med deres Formalitetsindsigelser, forinden Forhandlingerne om Sagens Realitet begynde. Formalitetsindsigelserne blive da særskilt at forhandle og paakjende, medmindre Retten efter en af Parternes Begjæring bestemmer, at Forhandlingen og Paakjendelsen skal foregaa i Forbindelse med Realiteten. Samtlige Formalitetsindsigelser maa fremsættes paa engang; de ikke medtagne maa anses som frafaldne. Formalitetsproceduren foregaa enten strax eller i et følgende Retsmøde, dersom Retten finder Grund til at udsætte Forhandlingen.

§ 175.

Imod Sagsøgerens Protest kan der ikke tages Hensyn til andre Formalitetsindsigelser fra den Sagsøgtes Side end dem, som han efter Omstændighederne igjennem sit Tilvarsfrist eller sin Sagsfremstilling har meddelt Sagsøgeren, eller som gaa ud paa, at denne ikke har sat ham istand til at give ham behørigt Barfel til at fremkomme med sit Tilvarsfrist.

Dog gjælder det ikke om de Indsigelser, som ifølge deres Bessaffenhed af Retten skulle tages i Betragtning paa Embedsvegne.

Forsaauidt Formalitetsindsigelser ikke indeholdes i Tilsvaarskriftet eller Sagsfremstillingen, blive de fortellig at tilføre Retsbogen.

Skulde undtagelsesvis særskilt Bevisførelse behøves, for at Formalitetspørgsmaal kunne afgjøres, anordner Retten det Fornødne med Hensyn til Sagens Udsættelse m. v.

§ 176.

Naar Formalitetsindsigelser ikke fremsættes, eller de, der fremsættes, ere paakjendte, skrives der, forsaauidt ikke Afvisning finder Sted, eller Sagen udsættes ifølge § 157, til Forhandling af Sagens Realitet.

Under denne Forhandling have Parterne at fremstille Sagens Sammenhæng under behørig Paaberaabelse af de fremlagte Dokumenter samt at udvikle de Retsfættninger, som formenes at komme til Anvendelse, og i Genhold dertil at nedlægge deres Paastande. Derhos kunne Parterne i Løbet af Forhandlingerne fremkomme med deres Tilbud og Begjæringer om at maatte føre Bevis for Omstændigheder, paa hvilke Sagens Afgjørelse formentlig vil komme til at bero. Derimod finder der paa dette Trin af Sagen ikke iøvrigt nogen Forhandling Sted om Bevisets Førelse.

Bed Realitetsforhandlingens Begyndelse oplæses Parternes skriftlig fremsatte Paastande. Det beror paa Retten, om og hvorvidt Sagsfremstillingerne iøvrigt skulle oplæses under Forhandlingerne.

§ 177.

Med Forhandlingerne fortsættes uafbrudt i det begyndte og de paafølgende Retsmøder, indtil Sagen er tilstrækkelig afhandlet. Naar dette er Tilfældet, slutter Formanden Forhandlingerne, og Sagen optages. Hver af Parterne har Afgang til i Reglen to Gange at faa Ordet.

§ 178.

Findes Sagen, efterat den i Genhold til de foregaaende Bestemmelser er optagen, moden til i det Hele eller for en Del (§§ 272 og 273) at afgjøres ved endelig Dom, affiges en saadan.

§ 179.

Fremgaar det derimod af de stedfundne Forhandlinger, at der savnes Bevis for Omstændigheder, som ville være af Betydning ved Sagens Afgjørelse, har Retten ved en Kjendelse at bestemme, hvilke disse Omstændigheder ere, uden Hensyn til om der af Parterne er fremsat Begjæringer om at stedes til Bevisførelse for dem eller ikke.

Kjendelsen skal med tilstrækkelig Tydelighed og Bestemthed angive, hvad der af Retten antages at skulle bevises, men den skal ikke indeholde nogen Udtalelse om, hvem af Parterne Bevisbyrden paahviler. Iøvrigt ere de i Kjendelsen indeholdte Forudsættninger om Retsforholdets faktiske eller rettlige Egenstaber ikke bindende for Retten ved dens endelige Paakjendelse af Sagen.

§ 180.

I et hertil berammet nyt Retsmøde har enhver af Parterne efter 3 Dage forud gjort skriftlig Meddelelse til Modparten at opgive, hvilke Beviser han ifølge den affagte Kjendelse, agter at benytte, og hvad han ved disse vil godtgjøre, i hvilken sidste Henseende det dog bemærkes, at naar Bevis agtes ført indirekte, behøver dette blot i Almindelighed at beskrives,

og det er ikke nødvendigt, at Parten betegner alle de enkelte Data, af hvilke Bevislutningerne skulle udtrækkes. Fremdeles maa alle øvrige Bemærkninger med Hensyn til Bevisførelsen, som kræve en Bestemmelse af Retten, fremsættes.

Modbeviser behøve ikke at meddeles Modparten forud for Retsmødet, men det er tilstrækkeligt, at de opgives i dette.

Retten kan modsætte sig Benyttelsen af et Bevis, hvis Tilveiebringelse vilde medføre en uforholdsmæssig Udsættelse af Sagen.

§ 181.

Efterat Parterne have udtalt sig, træffer Retten de til Bevisførelsens Forberedelse fornødne Bestemmelser, og navnlig afgjøres det:

a) Om de af Parten opgivne Bidner skulle indkaldes, saavel som om Syns- og Skjønsmænd skulle udmeldes.

b) Om Bidnerne og Synsmændene skulle møde under den mundtlige Forhandling, eller om deres Afhørelse skal ske ved Underretten (§§ 203 og 232). I første Tilfælde udsteder Retten fornøden Indkaldelse; i sidste Tilfælde kan Parten med en Udskrift af Rettens Bestemmelse henvende sig til vedkommende Underret og af denne fordrø Indkaldelse udstedt.

c) Om nogen af Parterne i Henhold til § 96 skal fremstille sig til personlig Afhørelse, samt om Afhørelsen skal finde Sted under den mundtlige Forhandling eller for Underretten.

d) Om det skal paalægges Modparten eller Trediemand at fremkomme med Dokumenter, hvoraf de angives at være i Besiddelse, jfr. nedenfor §§ 241—243.

e) Til hvilken Tid Bevisførelsen i Forbindelse med hele den øvrige mundtlige Forhandling af Sagen skal foregaa. Ved Bestemmelsen heraf bliver der at drage Omsorg for, at begge Parterne kunne være istand til under bemeldte Forhandling at fremsøre de Bidner og øvrige Beviser, som af dem skalde benyttes for Retten.

§ 182.

I Reglen tillades det ikke Parterne under Bevisførelsen og den i Forbindelse med samme staaende øvrige mundtlige Forhandling af Sagen at betjene sig af andre Beviser end dem, hvis Førelse Retten i Henhold til foregaaende Paragraf har tilstedet. Efterat de i foregaaende Paragraf omhandlede Bestemmelser ere tagne, kan det derfor kun, hvor særegne Omstændigheder retfærdiggjøre det, tillades Parten at føre Bidner eller andre Beviser, som ikke have været angivne i det der omhandlede Retsmøde. Modparten har Krav paa, at saadanne Beviser skriftlig anmeldes for ham senest 3 Dage forinden det Retsmøde, hvori de skulle føres.

§ 183.

Saa vel den i § 180 omtalte Forhandling som selve Bevisførelsen og den sig hertil knyttende mundtlige Forhandling af Sagen kan finde Sted i det første til Forhandling af Sagens Realitet bestemte Møde (§ 176), naar Retten tillader det, og Parterne derom ere enige samt rede til paa Stedet at føre deres Bidner eller andre Beviser.

§ 184.

Til den fastsatte Tid (§ 181 lit. e) finder Bevisførelsen og den øvrige mundtlige Forhandling Sted, medmindre Udsættelse gives enten af Hensyn til Retten selv eller ifølge Parternes Begjæring.

Saadan Udsættelse finder ikkun Sted: a) hvor uovervindelige Forhindringer for

Retten, Sagførere, Parter, Vidner eller Synsmænd, Umuligheden af at faa Beviserne rede til den fassatte Tid eller andre saadanne særegne Grunde ere tilstede, eller b) hvor det i Genhold til § 182 undtagelsesvis tillades Parten at føre Vidner eller andre Beviser, som ikke have været angivne i det i § 180 omhandlede Møde.

§ 185.

Bestemmelsen om Sagens Udsættelse kan tages saavel forinden det berammede Retsmøde som i dette selv.

Saavidt muligt bør Udsættelsen dog bestemmes forinden selve Retsmødet.

Som en Folge heraf ere Parterne eller den af dem, som maatte ønske sig Udsættelse, pligtige til besangaaende at henvende sig til Rettens Formand saa betimeligt, at der om Udsættelsen, forsaavidt Retten, hvem Spørgsmaalet ved Formandens Foranstaltning forelægges snarest muligt, maatte indrømme saadan, kan blive meddelt Underretning saavel til Modparten som til de allerede til det berammede Retsmøde indkaldte Vidner og Skjønsmænd, saaledes at disse kunne undgaa unyttigt Møde. Forsømmelse hermed har til Folge, at det kan paalægges vedkommende Part, naar Modparten eller Vidnerne eller Skjønsmændene indfinde sig i det oprindeligt til Sagens Forhandling berammede Retsmøde og nedlægge Paaastand derpaa, at betale disse en ved Rettens Skjøn bestemt Godtgjørelse for det spildte Møde.

Er det Retten, der uden Begjæring fra Parterne af Hensyn til den selv eller paa Grund af Meddelelser om Forfald for Vidner eller Skjønsmænd anser det nødvendigt ifølge Bestemmelsen i § 79 at udsætte Sagens Forhandling, har den besangaaende saavidt muligt at meddele Parterne og de af dem opgivne indkaldte Vidner, Skjønsmænd m. v. Underretning forinden det oprindeligt berammede Retsmøde.

§ 186.

Er der ikke forinden det berammede Retsmøde taget Bestemmelse om sammes Udsættelse, kan saadan Bestemmelse vel, naar Omstændighederne gjøre det nødvendigt, tages i selve Retsmødet, men Parterne maa da, forinden Bevisførelsen begynder, fremsætte deres Begjæring herom, hvad enien den grundes paa, at det ikke naaget al anvendt Flid har været muligt at faa Beviserne rede til den fassatte Tid, eller at stævnte Vidner eller udmeldte Syns- eller Skjønsmænd med eller uden lovligt Forfald udeblive eller anmelde Indsigelser eller derpaa, at nye Vidner eller andre Beviser skulle føres, jfr. § 182.

§ 187.

Efter Bevisførelsens Begyndelse udsættes Sagens Forhandling kun, naar Vidner eller Syns- og Skjønsmænd nægte at besvare Spørgsmaal, og af denne Grund enten Kændersers Paaanke eller Tvangsmidlers Anvendelse er nødvendig.

Finder Udsættelse Sted, efterat Bevisførelsen er paabegyndt, skal den hele Bevisførelse paany foregaa, og altsaa den allerede stedfundne gjentages til den Tid, Retten berammer til den videre Forhandling af Sagen.

Naar Bevisførelsen og den sig hertil knyttende mundtlige Forhandling udsættes, tilkendegives det alle Vedkommende, at de skulle møde igjen til den Tid, Retten enten opgiver i selve Retsmødet eller, hvis dette ikke lader sig gjøre, senere nærmere bestemmer, i hvilket Tilfælde der alene bliver i sin Tid at give dem nærmere Meddelelse om Sagens Foretagelse.

§ 188.

Under Bevisførelsen have Parterne at gjentage deres Fremstillinger af Sagens Sammenhæng i det Omfang, som Retten anser for nødvendigt.

Slutningsforhandlingen (§ 195) knytter sig umiddelbart til Bevisforhandlingen.

Forhandlingerne fortsættes uafbrudt i det begyndte og de paafølgende Retsmøder, der saavidt muligt skulle holdes paa de umiddelbart efter følgende Dage, uden Hensyn til at disse ikke ere de for Retten bestemte almindelige Retsdage. Forhandlingen regnes ikke for afbrudt, fordi der indtræder en Standsning i den, saasom fordi en Kjendelse maa affiges, eller et Bidnes Ankomst oppebides, naar Retten dog ikke skrider til nogen anden Sags Foretagelse.

§ 189.

I Reglen gives Ordet først til Sagsøgeren og derpaa til Sagsøgte, medmindre Rettens Formand finder Grund til at bestemme, at Parterne i en anden Orden skulle fremføre deres Beviser. Han bestemmer ligeledes, om Parternes Afhørelse skal finde Sted, forinden Vidner og Syns- eller Skjønsmænd afhøres, eller efter disse Afhørelse.

§ 190.

Parterne afhøre selv de af dem fremstillede Vidner. Saasnart et Vidne har besvaret et forelagt Spørgsmaal, kan Modparten nærmere udforsge det med Hensyn hertil. Dog kan den, der fører Vidnet, modsætte sig Afbrydelsen, naar hans egen Tilspørgsel om det paa-gjældende Punkt endnu ikke er tilendebragt. Naar et Vidnes Afhørelse er fuldbendt, kan Modparten, inden det aftræder, faa det underkastet en ny Afhørelse, hvortil den, som oprindel- lig har ført Vidnet, atter kan stille Modspørgsmaal.

Retten kan stille Spørgsmaal til Vidnet, saavel til nærmere Opklaring af Punkter, hvorom Parterne have spurgt Vidnet, som til selvstændig Dplysning om Sagen.

I Reglen maa et Vidne ikke høre paa de foregaaende Vidners Forklaring, medmindre Retten bestemmer anderledes.

§ 191.

Rettens Formand vaager over, at Vidneforhørene foregaa med Orden og Bærdighed. Han kan overtage Vidnets Afhørelse og forbyde Parten umiddelbart at forhandle med Vidnet, naar denne ikke vil rette sig efter hans Paalæg og Frettesættelser; han kan gribe ind, naar Parten i Vidnets Afhørelse gaar udenfor Sagen, og han kan slutte Vidneforhøret, naar det skjønes, at intet Videre til Sagens Dplysning kan ventes at ville fremkomme ved dets Fortsættelse.

§ 192.

Naar udmeldte Syns- eller Skjønsmænd have afgivet deres Forretning, kunne baade Parterne og Retten stille Spørgsmaal til dem. Deres Afhørelse foregaaer efter de om Vidner gjældende Regler. Dog kunne Syns- eller Skjønsmændene i Reglen raadslaa om Svaret, medmindre Retten ifølge Paastand eller paa Embedsvegne bestemmer, at de skulle afhøres enkeltvis.

§ 193.

Naar en Part har afgivet Forklaring af egen Drift, er Modparten berettiget til at stille yderligere Spørgsmaal til ham i Dverensstemmelse med de i § 96 givne Regler.

§ 194.

Dviftigheder, som opstaa under Bevisførelsen i Anledning af Indsigelser eller Forlan- gender af Parter, Vidner, Syns- eller Skjønsmænd, paakjendes af Retten, efterat Bedkom- mende have yttret sig. I Retsbogen maa optages en noiagtig Angivelse af Indsigelsens eller

Forlangendets Indhold samt af Modpartens Paastand i denne Anledning. Den nærmere Begrundelse og Udvikling foregaar mundtligt.

I Reglen affiges Kjendelse strax; men dersom det findes nødvendigt, kan Sagen udsættes, for at Retten kan raadslaa. Saadan Udsættelse bør dog altid være saa kort som mulig og ikke uden største Nødvendighed være længere end til næste Dag.

Foregaar Bevisbehandlingen for en anden Ret end den, ved hvilken Sagen isvrigt behandles, afgjøres opstaaede Tvistigheder af hin.

Iøvrigt komme de i Kapitlet om Bevis givne nærmere Regler til Anvendelse.

§ 195.

Naar Bevisførelsen er endt, udtale Parterne sig endelig over Bevisførelsens Resultat samt over Sagen i det Hele, derunder ogsaa over Retspørgsmaalene i samme.

Retten's Formand slutter Forhandlingerne jaavel over Sagen i det Hele som over enkelte Punkter, naar disse skjønnes at være tilstrækkeligt behandlede.

Naar Parterne have udtalt sig, eller Formanden slutter Forhandlingerne, optages Sagen til Dom.

Kapitel III.

Om Bevis og Bevisførelse.

§ 196.

Bevis kan føres baade direkte og indirekte. Alt, hvad der efter sin Natur er istand til at bidrage til Sagens Oplysning, kan benyttes som Bevis. Undtagelse herfra finder kun Sted, hvor Loven hjemler det.

§ 197.

Om Noget er bevist eller ikke, afgjøres af Retten, uden at denne i sit Skjøn herover er bunden eller begrænset ved andre Regler end dem, som Loven hjemler.

§ 198.

Spørgsmaal om Bevisbyrden afgjøres efter den hidtil gjældende Ret. Parterne kunne ikke fordrø nogen foreløbig eller særskilt forudgaaende Bestemmelse af Retten om Bevisbyrdens Fordeling, men maa selv afgjøre, hvilke af de Omstændigheder, for hvilke Retten har fordret Bevis, det tilkommer dem at bevise, og i Overensstemmelse hermed begjære Adgang til at føre Bevis.

§ 199.

Er der imellem Parterne Strid, om en Skade er forarsaget, eller hvilken Erstatning der skal gives, har Retten, naar den ifølge de Oplysninger, som foreligge eller indhentes (§ 264), maa anses for at være istand hertil, at afgjøre disse Spørgsmaal efter et frit Skjøn over alle i Betragtning kommende Omstændigheder. Erstatningen anslaaes i Reglen til en rund Sum.

§ 200.

Retten har efter frit Skjøn at afgjøre, om og hvorvidt Domme, der i Straffesager ere overgaaede nogen af Sagens Parter, i den foreliggende Sag skulle anses for at afgive Bevis.

§ 201.

Sætninger af fremmed Ret behøve kun at bevise, forsaavidt de ikke ere Retten bekendte. Ved Udfindelsen af, hvad der er fremmed Ret, ere Dommerne ikke indskrænkede til at benytte de af Parterne fremsførte Beviser, men de ere beføiede til selv at anstille Undersøgelse herom.

Hvad der er sagt om fremmed Ret, gjælder ogsaa om indenlandste Sædvaner og saadanne specielle Bestemmelser, som Retten ikke er forpligtet til at kjende.

Første Underafdeling.

Om Bidnebeviset.

§ 202.

Enhver er pligtig at vidne, naar han paa lovlig Maade indkaldes hertil.

Dog behøver ingen at møde til Bidnebyrds Afslæggelse udenfor den Landsretskreds hvori han bor, dersom han derved vilde faa længere at reise hen til Retten end 18 Mile paa Jernbane eller 6 Mile paa anden Maade eller en tilsvarende Veilængde delvis paa Jernbane og paa anden Maade.

Den, der indkaldes for at vidne for en Ret, som holdes udenfor den Underretskreds, hvori han bor, og som maa tilbagelægge en længere Vej end 3 Mile paa Jernbane eller 1 Mil paa anden Maade for at naa til Retten, kan fordr sine Reiseudgifter godtgjorte med 1 Kr. for hver løbende Mil samt Dæropenge af 4 Kr. for hver Dag. De Udgifter, paa hvilke Bidnet har Krav, eller, hvis disse ikke kunne anslaaes bestemt, tilbørligt Forflud paa samme, maa tilbydes betalte samtidigt med Indkaldelsens Forkyndelse.

§ 203.

Bidnets Afhørelse foregaar i Reglen for den Ret, som dommer i Hovedsagen.

Hvor Bidnet ifølge § 202 ikke er pligtigt at møde for denne, føres det for Underretten paa det Sted, hvor det bor.

Bidnets Afhørelse ved Underretten paa det Sted, hvor det bor, kan endvidere anordnes:

- a) naar Parterne ere enige herom,
- b) naar Retten skønner, at Bidnets Udsagn ikke angaar væsentlige Punkter i Sagen, eller naar dets Fremstilling vil medføre Udgifter for Parterne og Ulemper for Bidnet, som ikke staa i noget rimeligt Forhold til det Udbytte i Henseende til Sagens Oplysning, der kan ventes af Bidnets Afhørelse for dem, der skulle domme i Sagen,
- c) naar Bidnet er sygt, og det ikke findes hensigtsmæssigt at udsætte Sagen af den Grund, eller naar Bidnet formedelst høi Alder eller Legemsvagthed ikke kan taale at reise.

Kan Bidnet i de under Lit. c nævnte Tilfælde ikke forlade sin Bolig, sættes Underretten der.

§ 204.

Militære af Hæren og Flaaden ere pligtige at aflægge Bidnebyrd for de borgerlige Domstole overensstemmende med Reglerne i denne Lov.

§ 205.

Indkaldelse til at møde og aflægge Bidnebyrd udgaar efter Partens Begjæring fra den Ret, for hvilken Bidnet skal møde (§ 181). Indkaldelsen overgives Parten, der

Forsl. t. L. om den borgerlige Retsspleie.

har at besørge dens Forkyndelse for Bidnet saa betimeligt, at dette erholder det fornødne Barjel.

Skulle Bidner føres i Udlandet, kan paagjældende Part forlange, at Retten skal udstede de i saa Henseende fornødne Begjæringer til de udenlandske Myndigheder.

For Forkyndelsen ere de i §§ 108—119 givne Regler gjældende, dog at Forkyndelse for Bidnet personligt, naar det opholder sig her i Landet, bør søges iværksjæt, saavidt som det er muligt, jfr. § 111 Lit. b.

§ 206.

Indkaldelsen skal indeholde:

Bidnets Navn og Bopæl eller Opholdssted;

Ravnene paa Sagens Parter samt en almindelig Angivelse af dens Gjenstand; særligt maa fremhæves, hvilken af Parterne der lader Bidnet indkalde;

Betegnelse af den Ret, for hvilken der skal vidnes, samt Tiden og Stedet, naar og hvor Mødet skal foregaa.

Det maa iagttages, at Bidnet, hvis det bor indenfor Landsretskredsens Grænser, faar 1 Uges og ellers 2 Ugers Barjel.

Indkaldelsen skal indeholde en Bemærkning om det Ansvar, som Udeblivelse medfører, og derfor bør paa Indkaldelsens Bagside forefindes en Afstrift af denne Lovs §§ 218 og 220.

§ 207.

Bidnesbyrd maa ikke aftræves:

- 1) Folketjens og anerkjendte Trossamfunds Præster om det, som i Skriftemaal eller iøvrigt i deres Egenkab som Sjælesørgere maatte være dem betroet.
- 2) Sagførere angaaende det, som de ved Partens Fortrolighed have erfaret i en borgerlig Retsstrætte eller Straffesag, der har været dem betroet til Udførelse, eller hvori deres Raadsforjel har været brugt.
- 3) De ved den tgl. Fødselsstiftelse i Kjøbenhavn ansatte Embedsmænd, Betjente og Jordemødre angaaende de Fruentimmers Evangerkskab og Barnefødsel, som forløses paa Stiftelsen.

Samtykker den, der har Krav paa Hemmeligholdelsen, eller er det iøvrigt klart, at Bidnesbyrdets Afslæggelse ikke strider mod dennes Dnsfte, finde de i foranstaaende Nr. 1—3 givne Regler ikke Anvendelse.

- 4) Embedsmænd og Andre, der handle i offentligt Hverv, angaaende Embedshemmeligheder samt angaaende andre Anliggender, om hvilke det paaligger dem at iagttage en ubetinget og ubrødelig Tavshed.

Retten har paa Embeds Vegne, saavidt muligt, at forebygge, at Bidnesbyrd modtages i de ovenangførte Tilfælde. Den kan efter Omstændighederne endog nægte at udstede Indkaldelse, naar det er klart, at den tilfattede Bidnesforjel ikke vil kunne tilstedes.

§ 208.

Bidnet kan nægte at svare:

- 1) Naar det maa antages ikke at kunne besvare vedkommende Spørgsmaal uden at udfige Noget, som umiddelbart udsætter det selv, dets Hgtefælle, Forældre eller Børn for Beskjæmmelse eller for Straf.
- 2) Naar det maa antages ikke at kunne besvare vedkommende Spørgsmaal uden at udfige Noget, som udsætter det selv, dets Hgtefælle, Forældre eller Børn for Formuetab, der ikke kan anses for ganske uvæsentligt, eller for anden dermed i Klasse staaende Skade;

dog kan Vidnesbyrd ikke nægtes angaaende Retshandler, ved hvilke Vidnet har ladet sig bruge som Bitterlighedsvidne, eller hvor det som Hjemmelsmand, Borgen eller Fuldmægtig af Hensyn til Parten naturligen maa anses for pligtig til at give Oplysning om Forholdet.

- 3) De i § 207 omhandlede Personer kunne nægte deres Vidnesbyrd, dersom Retten ikke paa Embeds Begne har vægret sig ved at modtage det.

§ 209.

Børn under 15 Aar maa ikke edfæstes.

Ei heller kan den edfæstes, som er tiltalt for eller funden skyldig i Mened, eller den som ikke kan antages at tillægge Eden den Betydning, samme efter sit Begreb skal have.

Ei heller maa edfæstes Personer, som lide af væsentlig Forstands- eller Hufommelses- svækkelse.

De i denne Paragraf omhandlede Personer ere undergivne den almindelige Forpligtelse til at møde og forklare uden Ed som Vidner.

Dog bør Afhørelsen af Affindige eller andre Personer, som ei ere istand til at afgive en fornuftig Forklaring, ikke tilstedes.

§ 210.

I Reglen skal enhver Vidneforklaring beediges, jfr. dog § 212, 1ste Stykke. Afhørelse uden Ed finder kun Sted, naar Bedkommende ikke maa edfæstes (§ 209), eller naar der mangler en for det Trossamfund, hvortil han hører, anvendelig Edsformular.

En høitidelig Forsikring i Eds Sted og med samme Virkning som denne, tillades kun, hvor særlig Lov hjemler det for visse Trossamfund.

§ 211.

Efterat Vidnet er paaraabt, stiller Rettens Formand de Spørgsmaal til det, som ere nødvendige for at forviise sig om dets Identitet, samt om fornødent, for at afgjøre, om der er Noget til Hindre for Vidnesbyrdets Modtagelse eller Vidnets Edfæstelse.

§ 212.

Derefter edfæstes Vidnet, medmindre Parterne vedtage, at dets Forklaring skal gjælde uden Ed.

Den, der uden skjellig Grund nægter at gjøre Ed, anses som den, der vægter sig ved at svare.

Bed Edens Afleggelse lover og sværger Vidnet, at det vil udsige den rene Sandhed og i sine Svar paa Spørgsmaalene Intet forfølge, som kan tjene til Sagens Oplysning. Forinden Eden aflægges, skal Rettens Formand indskræpe Vidnet Edens Hellighed og betyde det Straffen for Mened. Det beror paa Formanden at lade denne Forberedelse af Vidneafhøringen foregaa enkeltvis for hvert Vidne eller under Et for flere eller samtlige Vidner i Sagen.

§ 213.

Efter Edfæstelsen foregaaer Vidnets Afhørelse.

Det kan i Henhold til den aflagde Ed udspørges jaavel om Sagen selv som angaaende alle Omstændigheder, der kunne have Indflydelse paa dets Forpligtelse til at vidne eller paa dets Troværdighed.

§ 214.

Den Part, der har ladet Vidnet indkalde, kan, naar Vidnet har givet Møde, ikke uden Modpartens Samtykke frasalde dets Afhørelse med den Virkning, at Modparten afskjæres fra at stille Spørgsmaal til Vidnet.

§ 215.

Et Vidne, som anser sig for berettiget til i det Hele eller for en Del at nægte at vidne i den Sag eller for den Ret, maa dog med den af § 218 flydende Indskrænkning møde efter Indkaldelsen og fremsætte sin Indsigelse til Paatjendelse af Retten.

Gaar Indsigelsen ud paa, at Vidnet overhovedet kan nægte at give Møde som Vidne i den Sag eller for, den Ret, maa den fremsættes forinden Edfæstelsen.

Vidnet maa oplyse Omstændigheder, af hvilke det kan sees, at Indsigelsen er grundet

§ 216.

Kjendelser, ved hvilke det trods fremsat Indsigelse paalægges Noget at vidne, kunne gjøres til Gjenstand for Besværing til høiere Ret.

Der gives i saa Fald Vidnet en af Retten fastsat Frist til at iværksætte de til Besværingens Iværksættelse nødvendige Skridt. Udløber denne uden at være benyttet, eller fremmes Sagen ikke behørig, anses Besværingen for frasalbet.

§ 217.

Retten kan paa Grund af et Vidnes Indsigelse imod at afgive Forklaring eller imod at møde udsætte Sagen, naar vedkommende Part begjære dette.

Udsættelsen kan gives paa bestemt Tid eller indtil videre. I sidste Tilfælde kan den Part, som ønsker at fremme Sagen, melde sig hos Rettens Formand, naar Hindringerne ere hævede, og forlange, at han skal beramme en Tid til Sagens Foretagelse samt indkalde alle Vedkommende til Møde.

Ved Forhandlingens Gjenoptagelse bliver da at iagttage Bestemmelsen i § 187 2det Stykke.

§ 218.

Udebliver et indkaldt Vidne uden oplyst lovligt Forsald, og vil Parten ikke frasalde dette Vidnes Hørelse, har Retten, naar Indkaldelsen skjønes at være lovlig iværksat, og Vidnet ikke ses at ho saa langt horte, at det ikke er pligtig at give Møde, strax at affige en Kjendelse ved hvilken der idømmes Vidnet:

- a) en Bøde fra 20—200 Kr. og
- b) Erstatning for Udgifterne ved det forgjæves afholdte Retsmøde, ligesom
- c) Vidnet paany befales at møde til en opgivet Tid, til hvilken Sagens Forhandling udsættes.

Den Part, der fører Vidnet er pligtig at lade Kjendelsen med Fristforelæggelsen betimeligt forkynde for Vidnet. Forsømmes dette, anses Vidnets Hørelse uden videre for frasalbet. Men iagttages det, serger det Offentlige for Straffens Fuldbgyrdelse, medens det overlades til Vedkommende selv, om han vil inddrive Erstatningen.

§ 219.

Møder Vidnet ikke til den paany fastsatte Tid, og vil Parten ikke frasalde dets Hørelse, har Retten, naar Kjendelsens og Fristforelæggelsens Fortyndelse skjønes at være lovlig iværksat, strax at affige en ny Kjendelse, hvorved:

- a) Omkostningerne ved det atter forgjæves afholdte Møde paalægges Vidnet,

- b) et nyt Møde berammes til Sagens Foretagelse,
 c) Bidnet beordres strax hensat til Forvaring paa offentlig Bekostning, indtil det i det berammede Retsmøde har været fremstillet og besvaret de det lovligen gjorte Spørgsmaal; dog har Bidnet Adgang til Væsladelse mod saadan Sikkerhed, som Retten finder tilstrækkelig.

For Iværksættelsen af den under Littr. c givne Bestemmelse sørger Rettens Formand, hvorimod det berøer paa Parterne selv at gjøre Execution for de tildømte Omkostninger.

§ 220.

Er der i Medfør af de foregaaende Paragrafer idemt et udeblevet Bidne Straf og Erstatning, har Bidnet, naar det fremstilles eller møder for Retten til Bidnesbyrds Afslæggelse, Adgang til at fremkomme med Oplysninger om, at det har havt lovligt Forsald, eller at behørig Indfaldelse ikke har fundet Sted. Findes disse Oplysninger fyldestgjørende, op hæver Retten den over Bidnet affagte Kjendelse. Dog kan Retten, hvis det findes, at Bidnet vel har havt lovligt Forsald, men det har forsjømt at anmelde saadant for Retten saa betimelig, at Bestemmelsen i § 185 sidste Stykke kunde komme til Anvendelse, efter Omstændighederne indskrænke sig til at nedsætte den idømte Straf eller de Bidnet paalagte Omkostninger.

Nægter Retten at tage Bidnets Indsigelse til Følge, forsaavidt den fremsættes i det Møde, hvortil Bidnet er indkaldt, eller at ophæve den Kjendelse, som ifølge §§ 218 og 219 maatte være affagt over Bidnet, kan Bidnet erholde en Frist til at iværksætte Besværing.

Fremsetter Bidnet ikke Begjæring om den ifølge § 218 affagte Kjendelses Ophævelse i det Møde, til hvilket Sagens Forhandling er udsat, anses Besværing over Kjendelsen for frasaldet, og der kan da ikke heller iværksættes nogen Besværing over den i Tilfælde af forfat Udeblivelse faldne Kjendelse.

§ 221.

Bægter et Bidne sig ved at svare, uden at ville iværksætte Besværing eller efter ved Høiesteret at være kjendt pligtig til at vidne, og vil Parten ikke frasalde det fremsatte Spørgsmaal, beordrer Retten Bidnet strax hensat til Forvaring paa offentlig Bekostning.

Gjør Bidnets Bægning det nødvendigt at udsætte Sagen, dømmes det derhos til at erstatte de ved det forgjæves afholdte Møde forvoldte Udgifter.

Bidnet forbliver i Forvaring, indtil det bekvemmer sig til at svare. Det har i saa Fald at tilkjendegive Rettens Formand dette, hvorefter han paa Bidnets Bekostning indkalder alle Vedkommende til Møde.

Dog bliver Bidnet saavel i heromhandlede som i det i § 219 nævnte Tilfælde at løslade efter 6 Maanedes Forløb, saavel som naar Parten tilkjendegiver, at han frasalder dets Forelse.

§ 222.

Naar et Bidne er afført, forbliver det tilstede under den senere Devisførelse, indtil Formanden tillader det at forlade Retten enten ubetinget eller imod at blive tilstede i Nærheden.

Bidnerne maa ikke forelægge Parterne eller hverandre Spørgsmaal, men de kunne begjære af Formanden paany at stedes til Afhørelse, naar de i Løbet af Forhandlingerne ville fuldstændiggjøre eller berigtige deres egne eller et andet Bidnes eller Parternes Udsagn. De kunne ligeledes efter Parternes Begjæring eller Rettens Beslutning afhøres paany, naar dertil findes Anledning.

Bidner, hvis Udsagn staa i Strid med hinanden, kunne efter Parternes Begjæring eller Rettens Beslutning stilles imod hinanden.

Forlader et Bidne ubesøiet Retsslofalet, eller overtræder det Formandens Paalæg om at blive tilstede i Nærheden, kan det behandles paa den Maade, som i § 221 er bestemt om det Bidne, der ubesøiet nægter at svare.

§ 223.

De i det foregaaende omhandlede Tvangsmidler imod Bidnet bringes til Anvendelse af den Ret, for hvilken Bidnet er indkaldt til at møde.

§ 224.

Afhøres et Bidne ikke under Bevisforhandlingen, men for en Underret, enten i Genhold til Rettens Bestemmelse ifølge § 181, jfr. § 203, eller fordi Bidnet er afhørt forinden Bevisforhandlingen, jfr. § 373, skal dets Udsagn fuldstændigt nedskrives, oplæses for Bidnet og tiltrædes af dette, i Overensstemmelse med de hidtil gjældende Regler.

Den Part, som vil benytte Bidneforklaringen, kan da under Bevisforhandlingen fremlægge og lade oplæse en Udskrift af den oplagne Protokol.

Anden Underafdeling.

Om Bevis ved Syn eller Skjon.

§ 225.

Fremsettes Begjæring om Optagelse af Syn eller Skjon, udmelder Retten, hvor den tager Begjæringen til Følge, jfr. § 181, en eller flere Syns- eller Skjonsmænd. Antallet bestemmer Retten, forsaavidt ingen særlig Forordning herom er givet.

Findes der ikke sagkyndige Personer, som kunne benyttes, indenfor Retsskredsen, eller er den Ting, som skal være Gjenstand for Forretningen, udenfor Retsskredsen, kan Retten udmelde Mænd af andre Retsskredse, saafremt det oplyses, at disse ere villige til at efterkomme Udmeldelsen. I modsat Tilfælde har Retten at begjære de fornødne Sagkyndige udmeldt af den Landsret eller af den Underret, i hvis Kreds saadanne formenes at bo. Disse ere da pligtige at foretage Syns- eller Skjonsforretningen, ligesaafuldt som om de boede i den Retsskreds, hvor Hovedsagen føres.

§ 226.

Enhver af Parterne kan gjøre Genstilling til Retten om Valget af Syns- eller Skjonsmændene, men Retten er ikke bunden herved.

Personer, der paa Grund af deres Forhold til Parterne eller Sagen vilde være inhabile som Dommere, maa ikke udmeldes.

Udmeldes kunne ifkun uberygtede Personer, som høre til et Trossamfund, for hvilket en anvendelig Eidsformular er forskrevet eller høitidelig Forsikring i Eids Sted hjemlet, og som ikke vilde være udesukkede fra at edsværes som Bidner.

§ 227.

Retten bør, forinden Udmeldelsesdekretet affiges, meddele Parterne, hvilke Personer der agtes udmeldte, og give dem Adgang til at fremkomme med deres Indsigelser imod disse. Indsigelser, der ikke gjøres gjældende strax ved Udmeldelsen, kunne ifkun tages i Betragtning, naar Parten oplyser, at han uden Brøde fra sin Side har været ude af Stand til at frem-

satte dem tidligere. Den Part, der agter at fremsætte saadanne Indsigelser, har inden 8 Dage efter Udmeldelsen at indkalde Modparten til et Møde for den Ret, der har foretaget Udmeldelsen, og i dette at fremsætte sine Indsigelser. Rettens Kjendelse kan, naar den taget Indsigelserne tilfølg, ikke angribes ved Retsmidler; nægter den at tage Indsigelserne tilfølg, kan der finde Besværing Sted over dens Afgjorelse.

§ 228.

Enhver, der er pligtig at vidne, er ogsaa pligtig at modtage Udmeldelse som Syns- eller Skjønsmænd; dog gjælde de om Vidner givne Afstandsbestemmelser ikke om Syns- eller Skjønsmænd.

Statens Embedsmænd og Bestillingsmænd maa fritages, naar de ved Skrivelse fra de dem foresatte Myndigheder oplyse, at de ikke have Tid, eller at Forretningens Foretagelse isøvrigt kommer i Strid med deres offentlige Pligter.

Syns- og Skjønsmænd erholde, forsaavidt det dem paalagte Hverv kræver deres Nærværelse mere end en $\frac{1}{2}$ Mil borte fra deres Hjem, i Bederlag for Befordring $1\frac{1}{2}$ Kr. for hver løbende Mil samt derhos i Lørepeng 6 Kr. for hver Dag, de ere fraværende fra Hjemmet. Disse Udgifter eller, hvis de ikke kunne anslaaes bestemt, passende Forstod paa dem skulle tilbydes forud. Syns- og Skjønsmænd have derhos Krav paa Godtgjorelse af havte Udlæg og paa sportelmæssig Betaling for deres Forretnings Udførelse. Har denne udkræret særlig Meie eller Tidsanvendelse eller særegne Fagkundskaber, kan Rettens Formand forhøje den sportelmæssige Betaling efter sit Skjøn.

Udenfor de heromhandlede Betalinger maa Syns- eller Skjønsmænd under den i Straffelovens § 117 bestemte Straf Intet modtage af Parterne for deres Forretning.

§ 229.

Til Forretninger, ved hvilke der udkræves særegne videnskabelige Kundskaber eller Færdigheder, som forudsætte saadanne, bør i Reglen kun udmeldes Personer, der ifølge offentlig Stilling eller dog ifølge offentlig aftagne Prøver maa anses for duelige hertil.

Udkræves andre særegne Indsigter eller fagmæssige Færdigheder, maa i Reglen vælges Personer, som ifølge Livsstilling eller sædvanligt Erhverv ere kyndige i de omspurgte Retninger.

§ 230.

I Udmeldelsesdekretet maa det angives tydeligt, hvad der er Forretningens Gjenstand og Viemed. Tillige nævnes den Tid, da Berættelseforhandlingen skal foregaa (§ 181), og det paalægges de Udmeldte til den Tid at møde for at aflevere og beedige deres Forretning. I Reglen skal Forretningen afgives i Form af en skriftlig Erklæring, undertegnet af de Udmeldte. Men hvor Sagens Bessaffenhed tillader det, kan Retten i Udmeldelsesdekretet tilstede de Udmeldte at afgive deres Syn eller Skjøn mundtlig til Retsbogen.

§ 231.

Parten har snarest muligt og senest inden 3 Dage at gjøre de fornødne Skridt til, at Udmeldelsesdekretet kan blive forkyndt for de Udmeldte i Overensstemmelse med de for Vidner i § 205 angivne Regler.

Tillige have Parterne at give de Udmeldte Leilighed til at bese eller gjøre sig bekendte med Forretningens Gjenstand, forsaavidt denne er i deres Bærge eller under deres Raadighed. Naar en Part vægrer sig ved at efterkomme Synsmændenes og Modpartens Opfordring i saa Henseende, bliver han at behandle efter Grundsætningerne i denne Lovs § 97.

Er Forretningens Gjenstand i Trediemands Børge og nægter han de Udmeldte Afgang til at iagttage den, have Synsmændene herom at afgive Forklaring i Retsmødet. Skjønner Retten, at Trediemands Børging ifølge Grundsætningerne i § 242 er ubesøiet, paalægges det denne at tilfede Synsmændene Afgang inden en vis Frist, og Sagen udsættes. De i § 243 omhandlede Regler blive iøvrigt i saadant Tilfælde at anvende.

Syns- og Skjønsmændene skulle paa Parternes egen Bekostning give disse Underretning om, naar og hvor Forretningen foregaar, ligesom de ogsaa, naar Forretningen afgives skriftligt (§ 230), have at meddele Parterne Gjenpart af den eller dog at give dem Afgang til at gjøre sig bekendte med den senest 3 Dage forinden Bevisforhandlingen.

§ 232.

Til den i Udmeldelsesdekretet fastsatte Tid møde Syns- eller Skjønsmændene i Retten og aflægge Ed paa deres Forretning, som de oplæse og overgive til Retten. Ere de ikke enige, maa det fremgaa af Forretningen, af hvilken Anskuelse de enkelte Syns- eller Skjønsmænd ere.

Naar Syns- eller Skjønsmændene bo eller opholde sig langt fra det Sted, hvor Hovedsagen behandles, kan Retten, hvis Syns- eller Skjønsmændenes Fremstillelse under Hovedforhandlingen skjønnes at kunne undværes, i Udmeldelsesdekretet bestemme, at de skulle møde og afhjæmle deres Forretning samt besvare fremsatte Spørgsmaal for en af Retten bestemt Underdommer.

Tiden herfor fastsættes saaledes, at den afhjæmlede Forretning befreven kan fremlægges og oplæses under Hovedsagens Forhandling.

§ 233.

Klage over Syns- og Skjønsmænds Fremgangsmaade ved deres Forretning fremkættes for den udmeldende Ret, der kan paalægge dem at omgjøre eller fuldstændiggjøre Forretningen. De herved nødvendiggjorte Udsættelser bestemmes af Retten.

§ 234.

Imod Syns- eller Skjønsmænd, der uden lovligt Forfald udebtive, eller uden tilstræffelig Grund forsømme at gjøre deres Forretning færdig, eller nægte at deltage i Forretningen, eller ubesøiet vægre sig ved at efterkomme Rettens Paalæg om at omgjøre eller fuldstændiggjøre Forretningen, anvendes de i §§ 218—219 for Vidner bestemte Tvangsmidler, med de Bempelser, som følge af Forholdets Natur. Imod Syns- eller Skjønsmænd, der nægte at besvare de til dem i Retten stillede Spørgsmaal, komme Reglerne i § 221 til Anvendelse.

Dog kan Retten, naar dette er muligt og efter Omstændighederne kan bidrage til Sagens Fremme, efter paagældende Parts Begjæring udnævne andre Syns- eller Skjønsmænd enten strax, eller naar de anordnede Tvangsmidler uden Frugt ere anvendte. Parten anses naar han fremsætter en saadan Begjæring, at strafalde yderligere Tvangs Anvendelse mod den eller de gjenstridige Syns- eller Skjønsmænd.

§ 235.

Have Syns- eller Skjønsmænd Forfald, eller har det været dem umuligt at gjøre Forretningen færdig, komme de i § 220 givne Regler til Anvendelse med de Bempelser, som følge af Forholdets Natur.

§ 236.

Med Hensyn til Indsigelser fra Syns- eller Skjønsmændenes Side saavel som Be-

sværing over de Kjendelser, hvorved Noget paalægges dem, forholdes efter de om Vidner givne Regler.

§ 237.

De om Vidner givne Regler skulle med de Kempelser, der følge af Sagens Natur, anvendes paa Syns- og Ekjønsmænd, forsaavidt denne Lovs Forrifter ikke ere til Hinder derfor.

§ 238.

Retten er ikke bunden ved Syns- eller Ekjønnsforrettningens Resultat og kan paabyde Foretagelse af ny Forretning enten af de samme eller andre Syns- eller Ekjønsmænd.

§ 239.

Med Syns- eller Ekjønnsforrettning's Optagelse, forinden dette efter de almindelige Regler kan ske under Hovedforhandlingen, forholdes efter Bestemmelserne i sjette Afsnit Kapitel I.

Tredie Underafdeling.

Om Bevis ved Dokumenter.

§ 240.

Dokumenter, som ere i Partens Besiddelse, eller som han uden Rettens Medvirkning kan forstaafe sig, maa i Reglen forelægges Retten i det til den mundtlige Forhandlings Begyndelse bestemte Møde, efterat de forud have været meddelte Modparten enten i Overensstemmelse med Reglerne i §§ 159 og 162 eller, hvis dette ikke har kunnet ske, senest 3 Dage forud. Dog kunne de forelægges senere under Sagen eller uden foregaaende Meddelelse til Modparten, naar dette i Henhold til Grundsætningerne i § 168 tillades af Retten.

§ 241.

Veraaber en Part sig paa Dokumenter, der ere i Modpartens Bærg eller under hans Naadighed, kan han opfordre denne til under Bevisforhandlingen at fremlægge dem for Retten efter 3 Dages forudgaaende Meddelelse til Parten selv. Opfordringen maa ledsages af en Angivelse af de Kjendsgjerninger, som ved Dokumentet skulle bevises. Ubesoiet Bægring ved at fremkomme med Originaldokumentet eller bekræftet Gjenpart, hvor dette er tilstrækkeligt, kan Retten i saa Fald tillægge Virkning i Overensstemmelse med Grundsætningerne i § 97. Det Samme gjælder ogsaa, naar Vedkommende for at hindre Dokumentets Fremlæggelse har ødelagt det eller uden Nødvendighed givet det fra sig.

Vaastaar vedkommende Part, at der i Dokumentet tillige indeholdes Oplysninger, som ere denne Sag uvedkommende, og som han ikke ønsker bekendtgjorte, bestemmer Retten, paa hvilken Maade Dokumentet skal fremlægges.

Rægter vedkommende Part at være i Besiddelse af det angivne Dokument, paahviler det den, som fordrer dets Fremlæggelse, at bevise hans Besiddelse deraf.

De i denne Paragraf omhandlede Opfordringer til at fremlægge Dokumenter skulle i Reglen fremsættes i det i § 180 omhandlede Retsmøde, i hvilket Forhandling finder Sted og foruoden Kjendelse affiges.

§ 242.

Trediemand er pligtig til paa Opfordring at fremkomme med Dokumenter, naar ved-

Forsl. t. L. om den borgerlige Retsspleie.

kommande Part enten er Meddeier af dem eller isvrigt paa Grund af Rettsforholdets Bestaaen-
 seshed har en af Processen uafhængig Ret til at benytte dem som Bevis for sine Rettigheder.

Men selv hvor dette ikke er Tilfældet, skal Trediemand være pligtig at bidrage til
 Sagens Oplysning ved at give Retten og Parterne Afgang til Benyttelse eller Besigtelse
 af Dokumenter, der ere hans Raadighed undergivne, men dog kun, forsaavidt Dokumenternes
 Fremførelse ikke vilde kunne skade ham selv eller paadrage ham Udgifter eller betydelig Mei-
 lighed.

§ 243.

Den Part, der vil benytte et under Trediemands Raadighed værende Dokument som
 Bevis har i Reglen i det i § 180 omtalte Retsmøde at fremsætte Begjæring om, at det
 maa paalægges Trediemand paa Partens egen Bekostning under Bevisforhandlingen at frem-
 lægge Dokumentet efter 3 Dage forudgaaet Meddelelse til Parterne. Saadan Begjæring maa
 indeholde en nøiagtig Opgivelse af de Fakta, der ved Dokumentet skulde bevises, samt nær-
 mere Forklaring angaaende de Grunde, hvorfor Parten antager, at den opgivne Trediemand
 er i Besiddelse af Dokumentet og pligtig at fremlægge det.

Retten kan derefter ved Kjendelse paalægge Trediemand at fremkomme med Doku-
 mentet uden Hensyn til, om han bor i Retsskredsen eller ikke. Vedkommende Part har at
 drage Omsorg for denne Kjendelses ufortøvede Forkyndelse for Trediemand; Forjømmelse her-
 med anses som Frasædelse af Begjæringen om Dokumentets Fremførelse. Trediemand kan
 enten møde eller lade møde eller i behørig Tid oversende det forlangte Dokument til Rettens
 Formand, som derefter besørger det meddelt Modparten og fremlagt.

Under Bevisforhandlingen maa enten Dokumentet efter behørig forudgaaet Meddelelse
 fremlægges eller de Indsigelser fremsættes, vedkommende Trediemand tror at kunne gjøre.
 Disse forhandles og paafendes efter de om Bidner givne Regler i §§ 215 og 216, ligesom
 de paa samme Maade ere Gjenstand for Besværing til høiere Ret.

Imod den Trediemand, der ubesøiet udebliver eller undlader at efterkomme Rettens
 Paalæg, anvendes de for Bidner foreskrevne Tvangsmidler, jfr. §§ 218—219.

Med Bevisforhandlingens Udsættelse i Anledning af Trediemands Indsigelser eller
 Bægning forholdes efter Reglerne i § 187, jfr. § 217.

§ 244.

Om offentlige Dokumenter afgive fuldt Bevis for det, som efter deres Indhold skal
 have fundet Sted, afgjøres efter de hidtil gjældende Regler.

Modbevis er ikke udelukket.

§ 245.

Bekræftede Gjenparter af offentlige Dokumenter have samme Beviskraft med Hensyn
 til Indholdet som Originalen, naar Bekræftelsen tilfredsstiller Fordringerne til et offentligt
 Dokument.

§ 246.

Privatdokumenters Beviskraft bedømmes efter de hidtil gjældende Regler, forsaavidt
 denne Lov ikke bestemmer anderledes.

§ 247.

Hvorvidt et Dokument's Beviskraft svækkes eller ophæves ved Makulering, Sønderriv-
 ning, Udstrøgning og desl., afgjøres ved Rettens Skjøn.

Ligeledes afgjør Retten efter sit Skjøn, hvilken Betydning der skal tillægges Mangler
 eller Uregelmæssigheder ved dets Udstedelse.

§ 248.

Indenlandste offentlige Dokumenter skulle formodes at være ægte, naar deres Udseende og Form ikke frembyder nogen særlig Tvivlsgrund.

Om et udenlandst offentligt Dokument skal formodes at være ægte, afgjøres af Retten. Er det paa behørig Maade forsynet med diplomatisk Legalisations, nyder det samme Ægthedsformodning som et indenlandst offentligt Dokument.

§ 249.

Et Privatdokuments Ægthed maa bevises. Til saadant Bevis er det, naar der ikke skjønes at være Grund til at antage en Forfalskning, i Reglen tilstrækkelig, at Underskriftens Ægthed godtgjøres.

§ 250.

Om Regnskabsbilag skulle formodes at være ægte i Forhold til den, til hvem Regnskabet aflægges, afgjøres ved Rettens Skjø, medmindre særlige Lovbestemmelser indeholde andre Regler.

§ 251.

Privatdokumenter af saadan Art, at deres Ægthed ikke kan oplyses ved Vidnebevis eller ved Parternes egne Erklæringer, kunne holdes for ægte, naar Stedet, hvor Dokumentet findes, Maaden, hvorpaa det er bevaret, eller andre Omstændigheder i overveiende Grad tale derfor.

§ 252.

Beviset for et Privatdokuments Ægthed bliver at føre og bedømme efter de almindelige Regler, hvorved ogsaa den Retten i denne Lovs § 257 givne Myndighed til at tilstede den Bevispligtige at udfylde Beviset ved sin Ed kommer til Anvendelse.

§ 253.

Producenten af et Privatdokument kan, selv om han ikke har tilveiebragt nogen Formodning for dets Ægthed, forlange, at det paalægges den, mod hvem Dokumentet fremlægges, edelig at benægte sin Underskrift med den Virkning, at Dokumentet under Sagen holdes for ægte, hvis Eden ikke aflægges.

§ 254.

Den, der imod bedre Vidende har nægtet Ægtheden af et Dokument, bliver ved den endelige Dom at anse med Bøder fra 200 til 400 Kr., uden at herved er udelukket det Ansvar, som efter Straffelovgivningens almindelige Regler maatte være paadraget.

§ 255.

Om en Part ved senere Uttringer eller Foretagender har affaaret sig fra at bestride et Dokuments Ægthed eller Beviskraft, afgjøres ved Rettens Skjø.

Fjerde Underafdeling.

Om Parts Ed.

§ 256.

Parterne kunne vedtage, at Antagelsen eller Ikke-Antagelsen af et omtvistet Faktum

skal hero paa, at den ene eller den anden af Parterne med Ed bekræfter, at han veed eller endog blot, at han ikke veed rettere, end at det har eller ikke har fundet Sted.

Saadan Vedtagelse lægges da til Grund ved Kjendelsens eller Dommens Afgjælse. Vedtagelsen indføres ordret i Retsbogen, oplæses og vedtages af Parterne.

§ 257.

Retten kan efter sit Skjøn over Bevisførelsens Resultat enten tillade den Bevispligtige at bekræfte fremsatte faktiske Anbringender med Ed og derved fyldestgjøre den ham paahvilende Bevispligt, eller paalægge den Bevispligtiges Modstander edelig at fragaa imod ham anførte Kjendsgjerninger med den Virkning, at disse ikke anses for tilbørligt benægtede, dersom Eden ikke aflægges. Ere de Handlinger, angaaende hvilke Eden skal aflægges, ikke foretagne af Parten selv, men af Trediemand, i hvis Sted han er traadt eller ved hvis Foretagender han er bunden, kan Sagens Udfald gjøres afhængig af saadan Trediemands Ed i Stedet for af vedkommende Parts egen.

§ 258.

Retten er i Udøvelsen af den samme ved § 257 tillagte Myndighed ikke bunden ved Lovregler, men det er overladt til dens Skjøn, haade om Ed skal tilstedes eller paalægges nogen af Parterne, og hvilken.

Dog kan — foruden hvad der er bestemt med Hensyn til Privatdokumentets Egtighed i § 253 — den, der støtter sin betimelig paatalte Fordring paa lovligen ført Handelsbog, uden al videre Bevisførelse forlange, at Retten enten skal paalægge Modparten at fralægge sig Fordringen med Ed, eller tilstede, at Handelsbogens Fører bekræfter Fordringens Rigtighed med Ed.

I Sager angaaende Underholdningsbidrag til uægte Børn skal Barnemoderen ligeledes være besejret til uden videre Bevis at forlange Sagens Afgjørelse ved Parts Ed, saaledes at Retten ifølge Sagens Omstændigheder kan afgjøre, om Eden skal aflægges af hende eller den, der sigtes som Barmeføde

§ 259.

Naar Sagens Afgjørelse skal ske ved Parts Ed, tilstedes eller paalægges Eden i den endelige Dom.

Denne bliver ifølge heraf at affatte alternattot, ligesom efter de hidtil gjældende Regler.

§ 260.

For Edens Aflæggelse fastsættes i Dommen en Frist af 4 Uger.

I det til Edens Aflæggelse bestemte Retsmøde skal Eden aflægges, saafremt Sagen ikke er paaanket til højere Ret, eller Andragende om fornyet Foretagelse af Sagen er indgivet. Den Edspligtige, der udebliver uden lovligt Forsald, anses for at have nægtet Edens Aflæggelse. Modpartens Udeblivelse er ingen Hindring for Edens Modtagelse.

Skjønnes et anmeldt Forsald lovligt, kan Retten give den fornødne Udsættelse.

§ 261.

Eden aflægges i Reglen for den Ret, der har affagt Dommen. Dog kan det, hvis den Edspligtige bor udenfor Landsretskredsen, eller stedlige Forhold lægge betydelige Hindringer i Veien for Edens Aflæggelse for Landsretten inden den foreskrevne Frist, i Dommen bestemmes, at han skal have Valget mellem at aflægge Eden for den Ret, der har affagt Dommen, eller for Underretten paa det Sted, hvor han bor eller opholder sig. Vælger han dette Sidste, har han at henvende sig til vedkommende Underdommer for at faa et Møde

berammeth til Edens Afslæggelse inden den fastsatte Frist, ligesom han har med et Brev af mindst en Uge at kalde Modparten til dette Møde.

Ret kan sættes paa den Edspligtiges Bopæl, naar denne paa Grund af Sygdom ikke kan forlade samme.

Forinden Eden aflægges, kan Retten gjøre Parten passende Forestillinger og ved Spørgsmaal forviise sig om, at han tilfulde forstaar Edsihemaet. Finder Retten i Henhold hertil eller paa Grund af den Raade, hvorpaa Parten udtaler sig om Sagen, Betænkkeligheder ved at modtage Eden, kan den udsætte Sagen til et følgende Retsmøde eller endog nægte at stede ham ti Edsafslæggelse ved en Kjendelse, hvorover der kan føres Besværing efter de almindelige Regler.

De Erklæringer eller Udtalelser af Parten, som have fremkaldt Rettens Betænkkelighed, tilføres Retsbogen.

§ 262.

Er den Edspligtige efter Dommens Afgielse, men forinden Edsfristens Udløb afaaet ved Døden eller bleven affindig eller domfældt for Mened, kunne de, der træde i hans Sted eller varetage hans Anliggender, forlange ny Foretagelse af Sagen (§ 328, ifr. § 327).

Kapitel IV.

Om Domme og Kjendelser.

§ 263.

Kjendelser affiges snarest muligt og i Reglen senest Dagen efter, at Forhandlingen om det omtvistede Punkt er tilende.

Parterne og efter Omstændighederne Vidner, Syns- og Skjønsmænd have at give Møde til den af Retten for Kjendelsens Afgielse bestemte Tid, om hvilken de underrettes enten i Retsmødet eller ved Formandens Foranstaltning.

Videre Forkyndelse eller Meddelelse af Kjendelser er ufornøden, naar de Paagjældende paa behørig Raade have faaet Anledning til Møde ved Afgielsen.

Kjendelser maa begrundes, og de faktiske Omstændigheder, hvorpaa de bygges, maa nøiagtig angives, naar Retsbogen ikke indeholder det Fornødne i saa Henseende. Andre Bestemmelser af Retten, som ikke gaa ud paa at afgjøre opstaaede Tvistigheder, behøve ikke at begrundes.

Tovrigt komme de nedenfor om den endelige Doms Vedtagelse givne Regler til Anvendelse paa Kjendelser og andre Bestemmelser af Retten.

§ 264.

Derfor Retten, efterat Optagelse til Dom er sket, finder Grund til at stille nye Spørgsmaal af den i § 95 omhandlede Bestaaenhed til Parterne eller til at indhente Syn eller Skjøn, er den berettiget til at indkalde Parterne til et Møde, i hvilke de have at besvare de dem forelagte Spørgsmaal og det kan derhos, hvor det udfordres, paalægges dem efter Rettens nærmere Anvisning at fremskaffe Syns- eller Skjønnsbevis. Retten er, dersom den ikke finder Parternes Tilfaldelse fornøden, berettiget til ogsaa uden saadan at afkræve Sagkyndige deres skriftlige eller mundtlige Udtalelser om de tvivlsomme Punkter.

Udgifterne ved de i denne Paragraf omhandlede Foranstaltninger udredes forfrubvis

af det Offentlige, indtil det ved den endelige Dom kan afgjøres, hvo af Parterne det skal bære dem.

§ 265.

Ved Dommen skal Sagen paafjendes endelig uden anden Henvisning til paafølgende Proceshandling end den, der hjemles ved § 259.

Bevis ved Syn eller Skjøn kan ikke henstydtes til Optagelse efter den endelige Doms Afgjøelse.

§ 266.

Den endelige Dom skal bestaa af:

- 1) En Fremstilling af Sagens faktiske Sammenhæng.
- 2) De egentlige Domsgrunde (Præmisserne).
- 3) Doms slutningen (Konklusionen).

§ 267.

Alle de faktiske Data, paa hvilke Dommen bygges, maa fuldstændigt og nøiagtigt angives i den. Kjendsgjerninger, som have været Gjenstand for Parternes Forhandling, men som efter Rettens Opfattelse af Sagen ikke komme i Betragtning, kunne forbigaaes i Dommen, medmindre Retten skjøner, at der dog muligvis af Høiesteret kan blive tillagt disse Kjendsgjerninger Betydning, i hvilket Tilfælde Dommen bør indeholde fornøden Udtalelse, om de kunne anses beviste eller vedgaaede. Ligeledes maa Dommen udtale sig angaaende Kjendsgjerninger, der have været Gjenstand for Forhandling under Sagen, naar Saadant særligt er begjært af Parterne.

Den i Dommen givne Fremstilling af Parternes mundtlige Angivelser og Ytringer afgiver fuldt Bevis for disse, forsaavidt ikke Modbevis imod den føres.

§ 268.

Domsgrundene indeholde en Fremstilling af Retssætningerne saavel som af disses Anvendelse paa det Faktiske i Sagen. Anser Retten en af de anførte Søgmaalsgrunde eller Indsigelser for tilstrækkelig til at begrunde det paastaede Resultat, er den ikke pligtig af indlade sig paa nogen Bedømmelse af de andre. Kun de Kjendsgjerninger, som ifølge Rettens Opfattelse ligge til Grund for Dommen, bedømmes i Præmisserne.

§ 269.

Doms slutningen affattes paa hidtil brugelig Maade.

§ 270.

Alle Paastande, som ere stillede paa behørig Maade i Overensstemmelse med §§ 166, 167, 168 og 169, maa paafjendes udtrykkeligt eller stilltiende. Derimod tages ikke Hensyn til de Tilføielser eller Forandringer i Paastandene, som uden Hjemmel i disse Paragrafers Bestemmelser maatte være foretagne.

Søvrigt affiges Dommen paa Grundlag af den mundtlige Forhandling og Bevisførelse. Hvorledes Sagens faktiske Sammenhæng skal antages at være, afgjør Retten efter frit Skjøn i Genhold til det samlede Indhold af Forhandlingerne og den stedfundne Bevisførelse.

§ 271.

Dommen kan ikke tilfjende en Part Mere, end han har paastaet. Det gælder ogsaa om Biforbringor, saasom paa Renter, Frugter eller Skadeserstatninger. Om Proces-

omkostninger og Rettergangsboeder giver Dommen de Bestemmelser, hvortil der efter Sagens Bessaffenhed findes Anledning, selv om ingen udtryffeligg Paastand herpaa er nedlagt.

I Dommen maa der ikke tages Hensyn til Sogsmaalsgrunde eller Indsigelser, som ikke ere gjorte gjældende af Parterne, om det end af Sagens Forhandling kan ses, at de kunde have været benyttede.

§ 272.

Ere flere Sogsmaal forenede under Sagen (§§ 41 og 42), kan Retten, saasnart noget af disse er modent til Paafjendelse, affige Dom deri.

§ 273.

Retten kan affige Dom angaaende enkelte af de fremsatte Sogsmaalsgrunde eller Indsigelser saavelsom angaaende Modfordringer, ikke blot hvor særskilt Forhandling af dem er anordnet (§ 102, sidste Stykke), men ogsaa hvor de, uden at dette er Tilfældet, ere modne til Paafjendelse (§ 178). Er en Forbring omtvistet baade i Henseende til dens Tilværelse og til dens Beløb, kan Retten først ved Dom paafjende Spørgsmaalet om Forbringens Tilværelse.

Domme af den Art, som de i foregaaende Stykke omhandlede, ere dog kun at anse som Bestanddele af den endelige Dom, i hvilken de blive at optage og lægge til Grund; de kunne kun fuldbyrdes i Forbindelse med denne, medmindre Retten særlig bestemmer, at de mod eller uden Sikkerhedsstillelse strax kunne fuldbyrdes.

§ 274.

Den endelige Dom affiges snarest muligt efter Forhandlingernes Slutning. Dersom det ikke ved Dptagelsen tilkjendegives Parterne, naar Dommen vil blive affagt, skulle de af Rettens Formand eller af det ældste i Paafjendelsen deltagende Medlem tilfignes til at høre Dommen affiges. De Medlemmer af Retten, som skulle deltage i Dommens Affigelse, maa ikke paahøre de mundtlige Forhandlinger i nogen anden Sag, førend Dommen er vedtaget.

§ 275.

Dommen vedtages efter en forudgaaet Afstemning inden lukkede Døre. Dog er hermed ikke udelukket, at en Raadsførsel kan foregaa, inden der strides til at stemme.

I Afstemningen maa kun de Dommere deltage, som have overværet den mundtlige Forhandling og Berisførelsen i Sagen.

§ 276.

I Dommens Affigelse deltage fem Medlemmer af Retten. Dersom en eller flere Suppleanter medtages til at overvære Sagens Forhandling, deltage disse kun i Afstemningen, naar nogen af de fem, som skulle affige Dommen, hindres i at høre Sagen tilende.

§ 277.

Det yngste i Dommens Affigelse deltagende Medlem af Retten afgiver først sin Stemme, og derefter stemme de øvrige i den ved Tjenestealderen bestemte Orden.

§ 278.

Rettens Formand eller det ældste i Paafjendelsen deltagende Medlem forestaar Afstemningen og samler Stemmerne.

Dpstaar der Uenighed om, hvorledes Spørgsmaalene skulle stilles, eller om Afstemningens Resultat, tilkommer Afgjørelsen Retten.

§ 279.

Sagens faktiske Sammenhæng, saaledes som denne i Henhold til Bevisførelsen antages at være (§ 266 Nr. 1), gjøres til Gjenstand for en særskilt Vedtagelse, forsaavidt Saadant ifølge Sagens Beskaffenhed skjønnes at være nødvendigt af Hensyn til mulig Paaante.

§ 280.

For Bedømmelsen af Sagens faktiske Sammenhæng, hvor dette i Henhold til § 279 bliver Gjenstand for særskilt Vedtagelse, saavel som for Dommens Resultat i det Hele, maa der være Stemmeflerhed.

De Dommere, der ved de enkelte Afstemninger, hvortil Sagen maatte give Anledning, have befundet sig i Mindretallet, kunne ikke undslaa sig ved at deltage i de senere Afstemninger.

§ 281.

Afstemningen foregaar mundtlig. De afgivne Stemmer indføres udtogsvis i en Stemmegivningsprotokol. Hver enkelt Dommer har Ret til at paase, at hans Stemme rigtigheden gjengives.

§ 282.

Efterat Dommen paa den i de foregaaende Paragrafer bestemte Maade er vedtaget, affattes Udcast til Dommen efter Foranstaltning af Rettens Formand, hvilket Udcast derefter forelægges til Godkjendelse.

Efter saaledes at være endelig affattet underskrives Dommen af Rettens Formand og Retskriveren. Dens Afvigelse foregaar derved, at den oplæses i et Retsmøde.

§ 283.

Retten kan paa Andragende af en af Parterne berigtige i Dommen indløbne Skrivfeil i Henseende til Ord, Navne eller Tal, blotte Regningsfeil samt saadanne Feil og Forglemmelser, som alene vedrøre Udfærdigelsens Form, saavel som ogsaa berigtige den i Dommen indeholdte Fremstilling af Sagens faktiske Sammenhæng (§ 266, 1), forsaavidt denne erkjendes at lide af Feil, bestaaende i Forbigaaelser, Uklarheder eller Modsigelser. Andragendet maa fremsættes skriftligt inden 10 Dage efter Domsaffigelsen.

Finder Retten Anledning til at skjænke Andragendet Opmærksomhed, tilkjendegives det Andrageren, at han har at møde til en af Rettens Formand fastsat Tid. Modparten tilfiges af Rettens Formand til at møde paa denne Tid, og samtidigt med Tilfigelsen tilstilles der ham Gjenpart af Andragendet. Efterat have hørt begge Parter, hvis de have Noget at bemærke, tager Retten derefter Beslutning i Anledning af Andragendet; dog kan der, selv om Berigtigelse indrømmes i Henseende til den i Dommen indeholdte Fremstilling af Sagens Sammenhæng, ikke iøvrigt foretages nogen Forandring i Domsgrundene eller Doms slutningen (§ 266, 2 og 3).

Den i Henhold til Rettens Beslutning berigtigede Dom er at anse som den endelige Dom i Sagen. Rettens Beslutning angaaende Berigtigelsen kan ikke paaantes særskilt.

Kapitel V.

Om Udeblivelser.

§ 284.

Med Hensyn til Udeblivelser i de til Skriftvevlingens Ordning og Ledelse bestemte Retsmøder gjaelber Reglen i § 164. Tvoerigt komme nedenstaaende Regler om Udeblivelser til Anvendelse.

§ 285.

Udebliver Sagsogeren fra den mundtlige Forhandling i det Retsmøde, hvori denne skal begynde, bliver Sagen at afvise. Sagsogte, som har givet Møde, kan derhos efter Paastand faa sig tilkjendt Kost og Tæring, naar han godtgjør, at han i rette Tid har tilstillet Sagsogeren sin Sagsfremstilling.

Har Sagsogeren forsømt i rette Tid at afgive sin Sagsfremstilling, kan Sagsogte, hvis Retten ikke finder Grund til at give Udsættelse ifølge § 170 i Slutningen, forlange, at han skal anses som udebleven, selv om han indfinder sig i Retsmødet.

§ 286.

Moder Sagsogte ikke til den mundtlige Forhandling af Sagen i det Retsmøde, hvori denne skal begynde, naaget han ses paa behørig Maade at være kaldet til Mødet, har Retten at anse de i Sagsogereens mundtlige Fremstilling og Udvikling af Sagen anførte Kjendsgjerninger for sande og affige Dom i Overensstemmelse med den i hans Sagsfremstilling indeholdte Paastand, forsaavidt de ere i Stand til at begrunde denne og ikke ere i Strid med eller ligge helt udenfor hans skriftlige Sagsfremstilling. Tvoerigt kan Retten, hvor den dertil finder Anledning, i den udeblevne Sagsogtes Interesse opfordre Sagsogeren til at erklære sig nøiere angaaende Sagens Sammenhæng.

Har Sagsogte forsømt i rette Tid at tilstille Sagsogeren sin Sagsfremstilling, kan denne, hvis Retten ikke finder Grund til at give Udsættelse ifølge § 170 i Slutningen, forlange, at han skal anses som udebleven, selv om han indfinder sig i Retsmødet.

§ 287.

Derfom det fremgaar af Forkyndelsespaategningen paa Klageskriftet, at Sagsogte ved dets Forkyndelse angaves at være fraværende paa længere Tid fra sin Bopæl, skal Retten være bemyndiget til ikke strax at lade de i foregaaende Paragraf ommeldte Følger af Sagsogtes Udeblivelse indtræde, men den kan udsætte Sagen, ligesom den ogsaa tillige efter Omstændighederne kan paalægge Sagsogeren at iværksætte en ny Forkyndelse af Klageskriftet med et af Retten nærmere bestemt Varfel.

§ 288.

Naar en Part udebliver i det i § 150 omhandlede Retsmøde, hvis Hensigt er at forberede Bevisførelsen, anses han som den, der ikke ønsker Vidner indkaldte, Synsmænd udmeldte eller Modparten afhørt, medens han paa den anden Side fortaber de Indsigelser, han kunde gjøre mod Modpartens Begjæringer i saa Henseende.

Dog er han ikke udelukket fra senere at andrage paa at maatte fremføre nye Beviser, hvor dette maatte finde Hjemmel i Grundsætningerne i § 182.

Naar Beviser skulle optages udenfor den Ret, hvor Hovedsagen behandles, forhindrer Udeblivelse af den Bevisførendes Modpart ikke, at Bevisbehandlingen fremmes. Udebliver den Bevisførende, bortfalder Bevisets Førelse.

§ 289.

Udebliver en Part under Bevisforhandlingen (§ 188), fremmes Sagen paa sædvanlig Maade af den mødende Part. Retten lader den af den udeblevne Part indgivne Paa-stand oplæse, ligesom Retten ogsaa i hans Interesse kan stille Spørgsmaal til Vidner, Skjønsmænd og den mødende Modpart.

Dom affiges paa Grundlag af de i Sagen stedfundne Forhandlinger.

§ 290.

Udeblive i noget Retsmøde begge Parter, hæves Sagen strax af Retten.

Kaar den ene Part udebliver, staaar det altid den mødende Part frit for at lade sig anse som udebleven ved enten udtrykkeligt at begjære dette eller ved at undlade at fremme Sagen.

§ 291.

Udeblivelse i de Møder, til hvilke en Forhandling udsættes, eller i hvilke den fortsættes, behandles efter de ovenfor i §§ 285—290 givne Regler, dog med den nærmere Bestemmelse, at det, som forinden Udeblivelsen er anført af Parten, ikke taber sin Betydning eller Virkning, men af Retten bliver at tage i Betragtning ved Domsaffigelsen ifølge de almindelige Regler.

§ 292.

Tillades det i Tilfælde, hvor den ene Part udebliver, den mødende Part at foretage Forandringer i Paastandene eller at fremsætte nye Anbringender, uden at forudgaaende skriftlig Meddelelse til Modparten herom er stet (jfr. § 168 sidste Stykke i Slutningen) kan Retten udsætte Sagen og paalægge den mødende Part at underrette Modparten om det Stedfundne.

Credie Affnit.

Om Rettsmidlerne imod Landsretternes Handlinger.

§ 293.

Rettsmidlerne imod Landsretternes Handlinger ere:

- 1) Paaanke og Bepværing til Høiesteret;
- 2) Andragende til den samme Ret om ny Foretagelse af Sagen.

Kapitel I.

a. Paaanke til Høiesteret.

§ 294.

Kun Domme, hvormed Sagen endes i den paagjældende Instants, ere Gjenstand for Paaanke.

Dommens Bestemmelse med Hensyn til Procesomkostninger kan ikke paaankes uden i Forbindelse med Hovedsagen, jfr. dog § 135.

Kjendelser, der affiges, eller Bestemmelser, der tages under Behandlingen, kunne uden for de Tilfælde, hvor Bepværing finder Anvendelse, ikke særskilt paaantes af Sagens Parter.

Paakjendendes enkelte Stridspørgsmaal i Henhold til §§ 272 og 273 særskilt forinden Sagen i det Hele, kunne disse Afgjørelser først paaantes i Forbindelse med Slutningsdommen, af hvilken de ere at anse som Bestanddele.

§ 295.

I Forbindelse med den endelige Dom kunne de samme forudgaaende Kjendelser og Beslutninger af Retten paaantes.

En Kjendelses eller Beslutnings Forandring ved Paaante medfører Ugjældigheden af de Dele af Sagens Behandling, som afhænge af eller bero paa den.

§ 296.

Den Part, som vil benytte Paaante, kan ikke samtidigt hermed andrage paa ny Foretagelse af Sagen, hvorimod Saadant staar ham aabent, naar han ikke ved Paaanten har kunnet opnaa sin Hensigt. Den, der andrager paa ny Foretagelse af Sagen, anses for at have givet Aftald paa Paaante af den affagte Dom, undtagen i det Tilfælde, at ny Foretagelse nægtes, fordi Retten antager, at Partens Diemed kan opnaas ved Paaante (§ 328). Andrager den anden Part paa ny Foretagelse af Sagen, blive Forhandlingerne om dette sidste Retsmiddels Tilstedelse at udsætte, indtil Paaanten er bragt tilende.

§ 297.

Krænkelser af Rettergangsreglerne afgiver Grunde til Paaante, medmindre denne Lov anviser Parterne at benytte Bepværing som Retsmiddel eller ganske udelukker Paaante.

Som Tilfælde, i hvilke Paaante paa Grund af Rettergangsreglernes Krænkelser kan finde Sted, fremhæves særligt:

- a) At Retten ikke har været lovligen beklædt.
- b) At Retten har været inkompetent, eller at Retten har afvist Sagen, skjønt den var kompetent.
- c) At Retten er gaaet udenfor Grænserne for Domstolenes Virkefærd i Forhold til de andre Statsmyndigheder.
- d) At Sagen er anlagt eller fremmet paa urigtig Maade, navnlig at Parterne ikke have faaet de lovbestemte Forhørdelser og Meddelelser eller de fornødne Friste for at kunne varetage deres Lær.
- e) At Retten har feilet i sine Afgjørelser med Hensyn til Beriset ifølge 2det Afsnit's Kapitel II eller med Hensyn til de enkelte Bevisers Førelse.
- f) At Retten i sin Paakjendelse ikke har holdt sig indenfor Parternes Paastande eller øvrige Procedure, eller at Retten har forsømt at paakjende Noget, der burde have været paakjendt.
- g) At Domme eller Kjendelser ikke i Overensstemmelse med §§ 267 og 268 ere forsynede med de fornødne Angivelser af Fakta eller af Domgrunde.
- h) At Domsslutningen er behæftet med væsentlige Mangler, som i det Hele eller for en Del udelukke Parten fra den tilsigtede Retsnydelse.
- i) At Parterne ikke have havt den til at raade over Processen fornødne Myndighed.

§ 298.

Finder Høiesteret, at en Krænkelser af Rettergangsreglerne har fundet Sted, kan den tilintetgjøre enten hele den stedfundne Behandling eller de Dele af den, som staa i Forbindelse med eller hvile paa den begaaede Feil.

Hjemvies Sagen tillige til ny Behandling, bliver derhos at bestemme, fra hvilket Punkt denne skal tage sin Begyndelse; dog bliver herved at iagttage, at Hjemvisning paa Grund af Feil ved Hovedforhandlingen maa medføre den hele Hovedforhandlings fuldstændige Gjentagelse.

§ 299.

I Henseende til Sagens Realitet kan Paaante til Høiesteret til Underkjendelse og Forandring af Landsrettens Dom finde Sted, naar Landsretten har feilet i Opfattelsen af den materielle Ret eller dens Anvendelse paa det foreliggende Tilfælde eller i Henseende til den rettlige Burdering og Opfattelse af de i Dommen som beviste antagne Kjendsgjerninger eller af Sagsfremstillingerne eller de fremlagte Dokumenter i og for sig betragtede. Derimod kan Høiesteret ikke underkende Landsrettens Bedømmelse af Resultatet af en Bevisførelse ved Vidner, Syn og Skøn eller Parternes personlige Afhørelse, hvad enten dette Resultat stottes paa de nævnte Bevismidler alene eller paa disse i Forbindelse med fremlagte Dokumenter.

Hvor Høiesteret forandrer Landsrettens Dom, kan dermed forbindes Hjemvisning til ny Behandling af Sagen ved Landsretten i det Omfang og paa den Maade, som Høiesteret anser for nødvendig.

§ 300.

Til Grundlag for Høiesterets Paaafjendelse af Sagen tjener Landsrettens Dom i Forbindelse med de under Sagen affagte Kjendelser, Sagsfremstillingerne, de som Bevis producerede Dokumenter samt en Udskrift af det, som under Forhandlingerne er tilført Retaprotokollen (§§ 83, 84, 85).

§ 301.

Alle Domme, Kjendelser og andre Beslutninger af Landsretterne kunne, forsaavidt denne Lov ikke bestemmer anderledes, paaantes til Høiesteret.

Naar Vidners, Synsmænds eller Parters Afhørelse i Henhold til Bestemmelserne i §§ 96 og 181, jfr. §§ 203 og 232, foregaa for en Underret, betragtes dennes Kjendelser eller Beslutninger i Henseende til Paaanten, som om de vare udgaaede fra en Landsret.

§ 302.

Paaante maa iværksettes inden 4 Uger fra Dommens Afvigelse at regne, medmindre Retten i Henhold til denne Lov særlig fastsætter en anden Frist, jfr. § 336.

§ 303.

Dog kan Paaante undtagelsesvis tilstedes indtil 1 Aar efter den endelige Doms Afvigelse, naar der oplyses Omstændigheder, som tilstrækkelig undskyldte, at den i foregaaende Paragraf omhandlede Ankefrist er gaaet ubenyttet hen.

§ 304.

Den Part, som i Henhold til foregaaende Paragraf vil paaante en Dom efter Udlobet af den i § 302 fastsatte Tid, har at indgive et skriftligt Andragende herom til Høiesterets Formand, hvori han maa anføre de Omstændigheder, som formentlig berettiger ham til Sagens Paaante. Høiesterets Formand har derefter i Forening med to Medlemmer af Retten at afgjøre, om Paaante kan tilstedes. Modparten kan opfordres til at erklære sig over Andragendet, ligesom den Part, der vil paaante, paa Opfordring af Høiesterets Formand, har at tilvejebringe de fornødne Beviser. Saavidt muligt skal i saadant Tilfælde Beviset føres ved Dokumenter. Et Vidneforjel mundaagelig, foregaaer denne ikke ved Høieste-

ret, men Bidnerne fores ved Underretten paa det Sted, hvor de bo eller opholde sig, i de Former og paa den Maade, som naar Bidner afhøres førend Hovedforhandlingen, og Udskrift af det Stedfundne fremlægges i Overensstemmelse med Reglerne i § 224. Tilstedes Paaanken, erholder vedkommende Part en Udsærdigelse herom, der maa meddeles Modparten i Forbindelse med den i § 306 omhandlede Underretning om Paaanken.

§ 305.

Paaante er ubeluffet:

a) Naar Ankeskriften er udløbet, og Sagens Fremme ikke tilstedes i Henhold til foregaaende Paragraf.

b) Naar Parten udtrykkeligt eller stiltiende har givet Afkald paa Paaante. Saadant Afkald paa Paaante kan ikke gyldigen gives, førend efterat den Retssagsgjorelse, om hvis Paaante der er Tale, er truffen.

§ 306.

Paaante iværksettes derved, at Parten paa den i §§ 108—119 foreskrevne Maade meddeler Modparten en skriftlig Underretning om, at han agter at paaante, i Forbindelse med en summarisk Angivelse af Ankens Gjenstand og Hensigt. Enhver af Parterne kan iværksette selvstændig Paaante under Sagtagelse af de almindelige Regler herom. Efter Paaante fra begge Sider, blive de tvende Anker i Reglen at forene til samtidig Forhandling (§ 102 1ste Stykke).

§ 307.

Eneft 4 Uger, efterat den i § 306 omtalte Underretning er given, skal den ankende Part, dersom han ikke vil anses for at have frasaldet Paaante, meddele Modparten sit Ankeskrift.

Ankeskriftet skal indeholde:

a) En fuldstændig og tydelig Angivelse af Ankegrundene og den eller de Paaastande, som agtes nedlagte.

b) Angivelse af den Sagsførers Navn, som maatte være antaget, eller, dersom Sagsfører ikke agtes benyttet, af en i Kjøbenhavn boende Mand, hvem alle processuelle Meddelelser paa Partens Begne kunne gjøres.

c) En paa Høiestrets Skriverkontor given Paaategning, hvorved en Tid bestemmes til Sagens Foretagelse i Høiestret; dog bliver herved at iagttage, at der skal lades paagjældende Part en Barselsfrist af mindst 8 Uger.

§ 308.

Inden Halvdelen af den i Ankeskriftet indeholdte Barselsfrist er udløbet, skal den Ankendes Modpart tilstille denne en Meddelelse om, hvilken Sagsfører han har antaget, eller, dersom Sagsfører ikke agtes benyttet, en Opgivelse af en i Kjøbenhavn boende Mand, hvem alle processuelle Meddelelser paa Partens Begne kunne gjøres.

Bil Modparten, som ikke har anstillet selvstændig Paaante, kontrapaaante, har han derhos inden fornævnte Frist at overgive den Ankende et Tilvarskskrift, som indeholder Underretning om Kontraankens Gjenstand og Hensigt, derunder den eller de Paaastande, som agtes nedlagte, i Eighed med, hvad der i § 307 Lit. a er bestemt.

§ 309.

Naar Paaante finder Sted, erholder den Ankendes Modpart herved Ret til at kontrapaaante Dømmen i sin Interesse, selv om han ellers ifølge de almindelige Regler vilde være ubeluffet fra at anstille selvstændig Paaante.

Kontrapaaante iværksettes ved Paastandens Optagelse i Tilsværskriftet (§ 308 sidste Stykke).

§ 310.

At den Ankende efter Tilsværskriftets Overleverelse hæver Sagen, har ingen Indflydelse paa Kontrapaaanten, men Sagen kan fremmes videre til dens Afgjørelse.

Findes Paaanten ulovstiftet, saaledes at Afvisning enten paa Embeds Begne eller efter Paastand finder Sted, bortfalder hermed ogsaa Kontrapaaanten.

§ 311.

Afvises en Sag fra Høiesteret, skal det, uanset at Ankefristen imidlertid maatte være udløben, staa Parten frit for at indaane Sagen paany, naar nyt Ankefriskt tilstilles Modparten inden 14 Dage fra Afvisningsdommens Afgivelse. Denne Ret kan kun benyttes en Gang.

Dog gjælder det Anførte selvfølgelig ikke, naar Afvisningsgrunden var Ankefristens Overstridelse.

Naar Sagen i Genhold til denne Paragraf paany antages til Paakjendelse, træder Retten til at kontrapaaante i Live igjen.

§ 312.

Fra den Tid, som bestemmes i den Ankefristet givne Paategning, maa Parterne være rede til at fremstille sig, naar Sagen efter sin Tur falder til Foretagelse. Ankefristet og Tilsværskriftet, hvor Kontrapaaante finder Sted, overgives da til Retten, som fastsætter en Tid til den mundtlige Forhandling, forsaavidt Høiesteret ikke ifølge Sagens Befæstethed efter Opfordring fra Parternes Side eller uden saadan finder Anledning til at bestemme, at den skal behandles skriftligt. Bestemmelse herom kan tages af Høiesterets Formand i Forening med 2 af Rettens Medlemmer.

§ 313.

I det til den mundtlige Forhandling bestemte Retssmøde fremsætter enhver Ankende sine Paastande og begrundes dem, under Henvisning til og Oplæsning af Landsrettens Dom og Kjendelser samt øvrige Dokumenter, der kunne komme i Betragtning, hvorefter Modparten imødegaaar disse og iøvrigt svarer paa Anken samt begrundes sin Kontraante, hvis en saadan er fremsørt.

Under den mundtlige Forhandling have Parterne Ret til hver at erholde Ordet en Gang. Om yderligere Ordvevling kan tillades, beror paa Formandens Bestemmelse, ligesom denne i det Hele leder Forhandlingerne i Overensstemmelse med Reglen i § 93.

§ 314.

Parterne kunne ikke for Høiesteret fremkomme med faktiske Aubringender, der ligge udenfor, hvad der er fremsørt for Landsretten.

De i Anke- og Tilsværskrifterne frem^{satte} Paastande kunne ved den mundtlige Forhandling vel nærmere forklares og tydeliggjøres, men i Reglen ikke forandres, og ligeledes kunne kun de i de nævnte Skrifter optagne Anke- eller Kontrapaaante Grunde paaberaabes til Paastandenes Begrundelse.

Dog kan Høiesteret, naar særegne Grunde tale derfor, tillade, at Paastande forandres, saavel som, at nye Anke- eller Kontraante Grunde paaberaabes. Findes det, at Modparten af Hensyn hertil behøver Tid til sit Forsvar eller sit Angreb, kan Høiesteret udsætte Sagens videre Forhandling.

§ 315.

Forinden Forhandling angaaende Paaankens Gjenstand begynder, undersøger Høiesteret paa Embeds Begue, om Paaankens Fremme kan tilstedes, samt om den er iværksat i rette Form og i rette Tid.

Reises der af Modparten Spørgsmaal om Sagens Afvisning fra Høiesteret, afgjøres dette ligeledes, førend Sagen selv forhandles.

Der gives Parterne Leilighed til at ytre sig om Afvisningsspørgsmaalet.

§ 316.

Høiesteret paakjender ifkun Landsrettens Dom, saavidt paaanket er. Tøvrigt forbliver det ved den stedfundne Afgjorelse.

Naar Sagens Forhandling er tilende, affiges Dom enten strax eller dog snarest muligt. Sagen ny Sag maa foretages, forinden Dommen i den foregaaende Sag er vedtaget.

§ 317.

I Domsaffigelsen deltage mindst ni Dommere. Tøvrigt komme de om Dommens Vedtagelse m. v. for Landsretterne givne Regler til Anvendelse.

Dommen skal være forsynet med Grunde.

§ 318.

Naar Høiesterets Dom gaar ud paa Hjemvisning, maa den heri interesserede Part henvende sig til Landsretten med skriftlig Begjæring om Sagens Foretagelse. Han har i Forbindelse hermed at forelægge en Udskrift af Høiesteretsdommen for Landsrettens Formand, hvorefter denne tilfiger Modparten til Møde og erklærer Sagen for gjenoptaget. Herefter er det Parternes Sag at fremme Sagen i Overensstemmelse med de almindelige Regler.

Landsretten er forpligtet til ved Sagens Behandling og Afgjorelse at følge de af Høiesteret udtalte Retsankuelser.

§ 319.

Udebliver den Ankende ved Høiesteret i det i § 312 ommeldte Møde eller ved den mundtlige Forhandling anses han for at frasalde Sagens Paaanke. Retten hæver Sagen og tilkjender den mødende Modpart efter herom nedlagt Paaastand Kosti og Læring, hvis han i rette Tid har afgivet den i § 308 omhandlede Meddelelse.

Udebliver Modparten, kan den Ankende fra sin Side fremme Sagen paa sædvanlig Maade. Dom affiges paa Grundlag af Landsrettens Dom og samtlige de fremlagte Dokumenter. Har den Ankendes Modpart anstillet Kontrapaaanke, bortfalder den.

Undblivelse af i rette Tid at tilstille Modparten den i § 308 omhandlede Meddelelse eller i Tilfælde af Kontrapaaanke Tilsvaretskift, agtes lige med Udeblivelse. Dog kan Høiesteret, naar Omstændighederne tale derfor, tillade Tilsvaretskiftets senere Overlevering, naar den Ankendes Modpart i det i § 312 omhandlede Møde fremsætter Begjæring derom og meddeler de fornødne Oplysninger. Retten bestemmer da de fornødne Frister og Udsættelser.

b. Besværing til Høiesteret.

§ 320.

Besværing til Høiesteret benyttes kun som Retsmiddel mod Landsrettens Handlinger i de Tilfælde, hvor denne Lov bestemmer det, samt hvor Parten vil beklage sig over Afgjørelser af Retten eller dens Formand, hvorved Begjæring og Andragender vedkommende den

processuelle Fremgangsmaade afslaaes, uden at nogen Forhandling mellem Parterne for Retten er gaaet forud for Afgjørelsen.

§ 321.

Besværingen iværksættes derved, at et Besværingsskrift indgives til den Ret, over hvis Handlinger eller Afgjørelser man vil besvære sig, indeholdende en Fremstilling af Besværingsskuden og det Andragende, som i den Aaledning gøres.

Distat til Retsbogen kan benyttet istedetfor Indgivelse af Besværingsskrift ved Underretterne, men ved Landsretterne kun, naar Besværing fremsættes af Bidner, Eynes- og Skjensmænd eller Trediemand, hvem Fremlæggelsen af et Dokument er paalagt.

§ 322.

Retten indsender inden Udløbet af en Uge Besværingsskriftet eller Afsskrift af Retsbogen forsynet med Afsskrift af den paaklagede Kjenndelse og øvrige Aktstykker, til Høiesteret, hvorhos Retten tillige kan ledsage Besværingen med dens egen Erklæring over Sagen. Om den stedfundne Indsendelse gives der strax den, der har iværksat Besværingen, saavel som Modparten Underretning.

§ 323.

I Løbet af en Uge fra denne Meddelelse har den, som besværer sig, og Modparten Abgang til at indsende til Høiesteret skriftlige Udtalelser om Spørgsmaalet. Senere indsendte Udtalelser ere ikke udelukkede fra at tages i Betragtning, saalænge Afgjørelse ikke har fundet Sted.

§ 324.

Førend Afgjørelse træffes, kan Høiesteret efter sit Skjøn indhente yderligere Oplysninger og Erklæringer fra Retten eller Parterne. Nye faktiske Anbringender og Beviser kunne tages i Betragtning.

§ 325.

Paa Grundlag af de indsendte Akter og skriftlige Udtalelser og Erklæringer træffer Høiesteret snarest mulig Afgjørelse ved Kjenndelse. Naar særlige Grunde tale derfor, kan Høiesteret dog, saavel af egen Drift som efter Begjæring af nogen af Parterne, anordne mundtlig Forhandling og til den Hensigt opfordre Parterne til at give Møde. Udebliver i saa Fald den, der besværer sig, afvises Besværingen. Udebliver Modparten, er dette ikke til Hindrer for, at Sagen paafjendes, efterat den Klagedes mundtlige Fremstilling er hørt.

§ 326.

Hvor denne Lov ei bestemmer anderledes, er Besværingsskriftet 2 Uger. Opreisning mod Forsømmelse med at fremkomme med Besværing kan gives efter Reglen i § 304, dog ikke længere end i 6 Maanedes.

Besværing til høiere Ret har ikke opsættende Virkning, undtagen forsaavidt dette følger af denne Lovs Forskrifter. Dog kan ogsaa ellers saavel den Ret, mod hvis Afgjørelse Besværing finder Sted, som den Ret, til hvilken Besværing sker, anordne saadan Opsættelse.

Forsømmelse med at benytte en til Besværing iværksættelse givne Udsættelse anses som Frasædelse af Besværingen.

Kapitel II.

Ny Foretagelse af Sagen ved den samme Ret.

§ 327.

Enhver af Parterne kan andrage paa, at den affagte Dom maa blive ophævet ved Kjendelse af den Ret, som har affagt den, og Sagen foretaget paany enten i det Hele eller for en Del:

- 1) naar Parten maa antages at være istand til at føre nyt og bedre Bevis, og det ikke kan lægges ham til Last som en Forsømmelse, at saadant Bevis ikke blev ført under Sagen;
- 2) naar Modparten har gjort sig skyldig i løgnagtige Forklaringer eller andet svigagtigt Forhold i Processens Førelse;
- 3) naar de i Sagen optraadte Vidner eller Synsmænd have forklaret eller erklæret urigtigt, eller benyttede Dokumenter have været falske eller forfalskede;
- 4) naar nogen af Dommerne eller de andre i Sagen handlende Embedsmænd ved retskraftig Dom for deres Forhold i Sagen er funden skyldig til Straf efter Straffelovens §§ 120, 123, 124, 125, 133, 134 eller 141;
- 5) naar Parten, uagtet de procesuelle Forskrifter og Regler ere blevne iagttagne overfor ham, uden egen Brode er bleven forhindret i eller udelukket fra at varetage sit Løb ved at give Møde, foretage ham paabudne Skridt i Processen o. desl.

Parterne kunne ikke gyldig give Afkald paa deres Ret til at begjære ny Foretagelse af Sagen, førend efterat den Retsafgjørelse, med Hensyn til hvilken der er Spørgsmaal om ny Foretagelse af Sagen, er truffen.

§ 328.

Ny Foretagelse af Sagen bevilges, naar Retten skønner, at nogen af de i § 327 nævnte Omstændigheder kan have haft en for Parten skadelig Indflydelse paa selve Sagens Udfald, og at den fornødne Retshjælp ikke er opnaaet eller ikke skønnes at kunne opnaas ved Paaanke. Fremdeles bliver ny Foretagelse af Sagen at bevilge i det i § 262 nævnte Tilfælde.

§ 329.

Andragende om ny Foretagelse af Sagen fremsættes inden 4 Uger efter Dommens Affsigelse eller dog inden 4 Uger, efter at Parten har faaet Kundskab om den Omstændighed, hvorpaa han ifølge § 327 støtter sin Begjæring.

Efter Udløbet af 1 Aar fra Dommens Affsigelse kan intet Andragende om ny Foretagelse af Sagen modtages.

Paaanker Modparten Sagen til høiere Ret, efterat Andragende om ny Foretagelse af Sagen er fremsat, bliver Paaankens videre Fremme at udsætte, indtil Spørgsmaalet om ny Foretagelse af Sagen er afgjort, og, hvis denne tilstedes, den nye Behandling er tilendebragt.

§ 330.

Den Part, der vil andrage paa ny Foretagelse af Sagen, har i et til Retten indgivne skriftligt Andragende at angive de Omstændigheder, hvorpaa han støtter sig. En Udskrift af Dommen skal ledsage Andragendet.

§ 331.

Anser Retten sig, ifølge hvad der indeholdes i Andragendet og Dommen, tilstrækkelig overbevist om, at ny Foretagelse af Sagen bør nægtes, kan den ved Kjendelse strax afvise Andragendet.

Forsl. t. L. om den borgerlige Retsspleie.

§ 332.

Finder Retten ikke Grund til strax at afvise Andragendet om en ny Foretagelse af Sagen, har Formanden at forsyne en Gjenpart af Andragendet med en Paategning, hvorved en Tid til Spørgsmaalets Behandling berammes. Denne Gjenpart i Forbindelse med Domsudskriften har den andragende Part derefter at meddele Modparten.

Ved Sagens Berammelse bestemmer Retten Varsetid, der dog ikke bør være under 14 Dage. Der bør levnes paagældende Part fornøden Tid til at sørge for Forfyndelsens Sværkættelse.

Forsømmer den forfølgende Part usfortøvet at iværksætte Forfyndelsen eller iøvrigt at iagttage det Fornødne til Sagens Fremme, anses han at frasælde ny Foretagelse af Sagen.

§ 333.

Paa den berammede Tid møde Parterne, og en mundtlig Forhandling finder Sted angaaende det Spørgsmaal, om ny Foretagelse af Sagen i Genhold til det indgivne Andragende skal bevilges.

Bil den andragende Parts Modpart ogsaa for sit Vedkommende begjære ny Foretagelse af Sagen, har han seneft i dette Møde at fremkomme med sin Paastrand derom.

§ 334.

I Reglen have vedkommende Parter at medbringe de fornødne Beviser for de Kjendtgjæringer, hvorpaa Begjæringen om Sagens ny Foretagelse støttes, saaledes at Spørgsmaalet herom kan blive afgjort i det samme Retssmøde. Bevis i den omhandlede Henseende maa som Følge heraf i Reglen føres ved Dokumenter.

I Nødstilfælde kan det dog, naar iøvrigt Formodning er tilveiebragt for Rigtigheden af det Anførte, tilstedes, at yderligere Bevis derfor føres ved Vidner, til hvilken Ende Landsretten da kan tilstaa den fornødne Udsættelse. Vidneforsølen foregaar for Underretten paa det Sted, hvor Vidnerne bo eller opholde sig i Overensstemmelse med Reglerne i § 224.

Ogsaa hvor Vidneforsøel ikke skal finde Sted, kan Retten, naar særegne Omstændigheder tale derfor, undtagelsesvis udsætte Sagen til et paafølgende Retssmøde, i hvilket Afgjærelsen da maa finde Sted.

§ 335.

Naar Forhandlingerne ere endte, bestemmer Retten ved Kjendelse, til hvis Affigelse Partene maa kaldes, om ny Foretagelse af Sagen skal finde Sted.

Bevilges den, bliver tillige ved Kjendelsen den affagte Dom at ophæve, og Retten bestemmer efter Proceduren, fra hvilket Punkt den stedfundne Behandling skal falde bort.

§ 336.

Kjendelser af Retten, hvorved ny Foretagelse af Sagen tilstaaes eller nægtes, kunne paaankes. Gaar Kjendelsen ud paa, at Andragendet om ny Foretagelse af Sagen skal tages til Følge, maa den hermed misfornøiede Part strax ved Kjendelsens Afvigelse erklære Paaanke, til hvis Sværkættelse Retten indrømmer den fornødne Frist. Ere de til Paaanke fornødne Ektridt ikke foretagne inden den Tid, og forfølges Sagen derefter ikke paa behørig Maade anses Paaanke for frasældet. Nægtes Andragendet om ny Foretagelse af Sagen kan Paaanke iværksættes indtil Udlobet af den sædvanlige Frist (§ 302).

§ 337.

Anfækskrift (§ 307) maa i de i § 336 omhandlede Tilfælde meddeles Modparten

inden Paaankfristens Udlob. Varselsfristen (§ 307 Lit. g) indskrænkes til 4 Uger. Søvrigt foregaaer Paaanken efter de almindelige Regler.

§ 338.

Er ny Foretagelse af Sagen bevilget, har den Part, som herpaa har andraget, inden 8 Dage fra Kjendelsens Afvigelse at henvende sig til Landsrettens Formand med skriftlig Begjæring om, at denne vil beramme et Retsmøde til Sagens fornyede Foretagelse og tilfige Modparten til dette.

I det omhandlede Retsmøde har vedkommende Part at stille de Andragender, som ere fornødne, for at Sagen paany kan foretages i Overensstemmelse med den affagte Kjendelse (§ 335). Retten fastsætter i Henhold hertil de fornødne Frister og Møder for Sagens videre Forhandling.

Forjømmelse fra Partens Side med at fremme Sagen i Overensstemmelse med denne Paragraf, anses for Fravalgelse af Sagens fornyede Foretagelse.

§ 339.

Bed den fornyede Behandling af Sagen blive de i denne Lovs andet Afsnit givne Regler at følge med de Indskrænkninger, som flyde af de i dette Kapitel indeholdte Forrifter. Skulde det ikke være muligt paany at afhøre førte Vidner eller Parter eller paany at iværksætte Syn og Ekson, kan Retten forsaavidt henholde sig til de Dplysninger om de paagjældende faktiske Omstændigheder, der indeholdes i den ophævede Dom.

§ 340.

Ny Foretagelse af Sagen kan, naar undtages det i § 327 Nr. 1 omhandlede Tilfælde, finde Sted, ogsaa naar Dom i Høiestret er gaaet. Andragendet maa da henvendes til Høiestret. Bevilges Sagens fornyede Foretagelse, ophæver Høiestret den affagte Dom, saavidt nødvendigt er, og henviser Sagen til Behandling ved den Landsret, som har affagt Dommen, hvorefter Sagens videre Behandling sker ifølge foranstaaende Regler.

§ 341.

Udeblivelse under de angaaende Sagens fornyede Foretagelse stedfindende Forhandlinger har for den andragende Parts Vedkommende den Følge, at han anses for at fravalde sit Andragende, for Modpartens Vedkommende den Følge, at Sagen afgjøres efter de fra den andragende Parts Side fremkomne Dplysninger og Forklaringer.

Søvrigt komme de i andet Afsnits Kap. V givne Regler om Udeblivelse til Anvendelse.

Fjerde Afsnit.

**Om Behandlingen af og Retsmidlerne i de Sager, der i første Instants paa-
kjendes af Underretterne.**

§ 342.

De i andet Afsnits første Kapitel omhandlede skriftlige Sagsfremstillinger og øvrige skriftlige Meddelelser mellem Parterne bortfalde, naar Sagen behandles ved Underretten.

§ 343.

Sagsøgeren begynder Sagen med at tilstille Underdommeren sin Klage.

§ Reglen skal han selv besørge Klagen skriftlig affattet; dog kan han, naar Sagens Gjenstand er under den i § 354 bestemte Bærbi, begjære af Underdommeren, at denne skal være ham behjælpelig hermed. Klageskriftet skal, foruden Parternes Navne og Bopæle eller Opholdssteder, indeholde en kort Fremstilling af de Grunde, hvorpaa Sagsmaalet støttes, samt en noiagtig Angivelse af den Paastand, der agtes nedlagt.

Dommeren forsyner Klageskriftet med en Paa tegning, hvorved Sagen berammes til Foretagelse i et angivet Retsmøde. Det bliver herved at iagttage, at Klageskriftet kan forsynedes for Sagsøgte med et Bærjel af mindst en Uge. Dog har Dommeren i paatrængende Tilfælde Myndighed til at afforte Bærjelet endog til 24 Timer; men i saa Fald maa Klagen indeholde Dplysning om den paaberaabte Grund.

Dokumenter, som Sagsøgeren vil benytte, bør i Reglen nævnes i Klageskriftet; ligeledes bør Sagsøgte udtruffetigt opfordres til at fremkomme med de Dokumenter, han vil benytte til sit Forsvar i det første Retsmøde.

§ 344.

Klageskriftet tilbageleveres Sagsøgeren, som har at sørge for dets betimelige Forlyndelse for Modparten. Gjenpart af Klageskriftet med den samme givne Berammelsespaategning overleveres i Forbindelse hermed til Sidstnævnte.

§ 345.

Til den berammede Tid møde Parterne. Dommeren har da, forinden Proceduren begynder, at mægle Forlig mellem dem, medmindre Sagen henhører til dem, i hvilke den ved Lov 10de Mai 1854 § 65 ff. anordnede Forligsmægling for Mægleren i Lyndesager har fundet Sted. Kommer Forlig istand, tilføres det Retsbogen.

§ 346.

Kommer Forlig ikke istand, eller skal ingen Forligsmægling foregaa, stride Parterne til mundtlig at udvile deres Sag for Dommeren uden videre Forberedelse ved Skrift. Sagsøgeren fremlægger det behørigt forlyndte Klageskrift og fremstiller Sagen fra sin Side, hvorpaa Sagsøgte har at erklære sig.

Under Sagens Forhandling i Retsmødet bør Dommeren ikke blot søge at fremkalde tydelige og sandfærdige Forklaringer fra Parternes Side om Sagens Sammenhæng, men han har ogsaa, forsaavidt Parterne ikke møde ved Sagsførere, at vejlede dem med Hensyn til, hvilke Handlinger eller Beviser de rettest bør foretage eller fremskaffe.

De fra begge Sider fremsatte Paastande protokolles fuldstændigt, medmindre de i særskilt skriftlig Fremstilling fremlægges til Protokollen. Forsaavidt Saadant efter Omstændighederne maatte anses fornødent, kan Dommeren foranledige Affattelsen af saadanne skriftlige Fremstillinger af Paastandene og dertil tilstaa Udsættelse.

Naar Sagens Gjenstand er over den i § 354 bestemte Bærbi, skulle endvidere Parternes Erklæringer over Sagens Sammenhæng, Viduernes Forklaringer m. v. protokolles, dog ikke ordret, men efter deres væsentlige Indhold. Det Tilførte oplæses og vedfjendes.

§ 347.

Dommeren kan bestemme, om Formalitetsindsigelser skulle forhandles og paafjendes særskilt eller i Forbindelse med Realiteten.

Parterne maa derfor altid være beredte paa at forhandle Realiteten i det første Retsmøde.

§ 348.

Paastande kunne forandres, indtil den i § 346 omhandlede Protokollation eller Fremlæggelse til Protokollen af dem er fket, men efter den Tid, forsaavidt Forandringen gaar ud paa Andet end en Strafalden eller Indskrænkning, kun med Rettens Tilladelse.

Finder Retten, at det ikke kan forlanges af Sagsøgte, at han strax skal svare paa de forandrede Paastande, udsættes Sagen.

Sagsøgte kan fremsætte Modfordringer efter de almindelige Regler (§ 101).

§ 349.

Dokumenter maa, hvad enten de paaberaabes i Klagekriftet eller ikke, fremlægges i Retsmødet; dog kan Retten, forsaavidt det findes, at der ikke har været tilstrækkelig Tid for den Sagsøgte til at fremskaffe et Dokument, eller at det fra den Sagsøgtes Side Fremkomne giver Sagsøgeren Anledning til at fremkomme med yderligere Dokumenter, udsætte Sagen herefter.

Til at gjøre sig bekendt med de fremlagte Dokumenter bør der i Reglen gives Modparten den fornødne Tid i selve Retsmødet.

Finder Retten, at dette Sidste efter Omstændighederne og navnlig Dokumentets Bessaffenhed ikke vil være tilstrækkeligt, kan Sagen udsættes. Den, mod hvem Dokumentet fremlægges, maa, dersom det ikke med Producentens Samtykke kan udlaanes ham, forsynes med en Gjenpart af samme og gives Afgang til paa Retskrivervkontoret at undersøge Dokumentet.

§ 350.

Sagens mundtlige Forhandling skal saavidt muligt søges tilendebragt i eet Retsmøde eller dog i Reglen foregaa uafbrudt om end i flere Retsmøder.

Er Sagen moden til Paakjendelse, uden at videre Bevisførelse foregaa, affiges Dommen. I modsat Tilfælde bestemmes det ved Kjendelse, hvilke Omstændigheder der trænge til at bevises, hvorefter Parterne kunne foreslaa deres Beviser, der føres under Slutningsforhandlingen (§§ 179—195). Retten anordner de fornødne Udsættelser.

Efter Slutningsforhandlingen, under hvilken Beviserne fremsføres, og Sagen iøvrigt udvikles og forklares, affiges Dom snarest muligt (§ 274).

§ 351.

For Underretter ere Bidner, der bo eller opholde sig udenfor Underretskredsens, ikke pligtige at møde, naar de vilde komme til at reise mere end 9 Mile paa Jernbane eller 3 Mile paa anden Maade — eller en tilsvarende Veilængde delvis paa Jernbane og paa anden Maade — for at naa hen til Retten. Naar et Bidne, der bor udenfor Retskredsens, skal tilbagelægge en længere Vej end 3 Mile paa Jernbane eller 1 Mil paa anden Maade, kan det fordre Reiseudgiften godtgjort (§ 202). Dog staar det i saa Fald vedkommende Part frit for, dersom han foretrækker dette, at lade Bidnet afhøre for Underdommeren i den Retskreds, hvor det hører hjemme.

Det i § 206 for Bidner bestemte Varsel kan af Dommeren affortes, naar Omstændighederne tale derfor, endog til 24 Timer.

§ 352.

I Tilfælde af Udeblivelse forholdes efter de ovenfor i §§ 285 til 292 indeholdte Grundsatninger, dog med de Bempelser, som følge af, at ingen Forpligtelse til at fremkomme med Sagsfremstillinger finder Sted ved Underretten, hvorfor de til Undladelse heraf knyttede særlige Udeblivelsesvirkninger ikke komme til Anvendelse.

§ 353.

Hvor de i de foregaaende Paragrafer givne Bestemmelser ikke indeholde afvigende Forskrifter, blive de i andet Affnit om Sagers Behandling for Landsretterne givne Regler at følge med de Indskrænkninger, som flyde af Forholdets Natur.

§ 354.

Naar Sagen, uden Hensyn til de ikke ved Klagefristets Indgivelse forfaldne Renter Procesomkostninger eller Rettergangsboeder, har en Værdi af over 40 Kr., kan den paaankes til den Landsret, i hvis Kreds Underretten ligger.

Er Sagen ikke af den angivne Værdi, høves i Reglen intet Retsmiddel imod Underrettens Handlinger. Dog kan Landsrettens Formand, efter et fra vedkommende Part indgivet skriftligt Andragende, hvormed de fornødne Oplysninger maa følge, tillade, at Sagen antages til Paakjendelse, naar den skjønes at have en almindelig Interesse eller videregaaende betydelige Følger for Vedkommende. Herom meddeles der Modparten Underretning.

Naar en fra Underretten indanket Sag er paakjendt af Landsretten, kan den i Reglen ikke yderligere paaankes. Dog kan Høiesterets Formand i Forbindelse med 2 af ham tiltagne Medlemmer af Retten undtagelsesvis tillade, at Sagen indbringes for Høiesteret, naar den skjønes at have almindelig Interesse eller videregaaende betydelige Følger for Vedkommende. Andragende herom fremsættes og behandles paa den i § 304 angivne Maade.

§ 355.

Med Hensyn til Tiden for Paaankens Sværkættelse gjælde de i §§ 302—304 givne Regler. Den i sidstnævnte Paragraf omhandlede Bestemmelse om Paaankens Tilstedelighed afgives, iøvrigt i Overensstemmelse med Paragrafens Regler, af Landsrettens Formand i Forbindelse med 2 andre af Rettens Medlemmer og er ikke Gjenstand for Paaanke.

Den i § 305 Lit. b angivne Regel finder ogsaa Anvendelse paa Underrettsager.

§ 356.

Paaanken iværksettes ved, at den Ankende inden den foreskrevne Frist til Landsretten indleverer og, efterat have faaet det tilbageleveret med paategnet Berammelse af Dagen til Sagens Foretagelse, for Modparten lader forkynde et Klagefrist, der maa indeholde en Angivelse af Ankens Gjenstand og Hensigt og være bilagt med Udskrift af Underrettens Dom og det sammes Retsbog Tilførte, samt iøvrigt væsentlig være affattet i Overensstemmelse med de i § 159 givne Regler.

Med Hensyn til Baralet til Modparten og dennes Forpligtelse til at meddele Sagsøgeren Tilsværskrift komme tilsvarende Bestemmelser til de i §§ 161—162 indeholdte til Anvendelse.

§ 357.

For Sagens Behandling ved Landsretten gjælde ligeledes, med de af Bestemmelserne i §§ 358 og 359 flydende Bepælselser, de i 2det Affnit om Sagens Behandling ved Landsretten givne Regler.

§ 358.

Naar og forsaavidt den affagte Dom ved Paaanken eller Kontrapaaanken søges forandret i Realiteten, finder en fuldstændig ny Bevisførelse og Sagsudvikling Sted for Landsretten.

Den for Underretten stedfundne Procedure og Bevisførelse er ikke bindende; dog kunne nye Paastande ikke fremsættes for Landsretten, medmindre dette paa Grund af særlige Om-

stændigheder tillades (§ 168), og de for Underretten afgivne protokollerede Erklæringer med Hensyn til Sagens faktiske Sammenhæng ere bindende for Parterne.

Ved Paaanke af Udeblivelsesdomme kunne Omstændigheder, som Parten paa Grund af Udeblivelsen er affaaeren fra at gjøre gjældende, ei heller fremsættes for den overordnede Ret, undtagen hvor der i Henhold til Grundsatningerne i § 327 Nr. 5 vilde være at indrømme ny Foretagelse af Sagen, hvis denne var bleven behandlet ved Landsret.

§ 359.

Bevisførelsen foregaar efter de almindelige Regler i andet Affnit. Vidner og Synsmænd føres derfor i Reglen paany for Landsretten. Dog kunne protokollerede Vidneudsagn for Underretten benyttes ved Landsretten, dersom Landsretten ifølge Sagens Beskaffenhed og øvrige Omstændigheder efter den ene Parts Begjæring finder Tøie til at bestemme, at de skulle gjælde, uden at Vidnerne paany føres for Landsretten.

Hvor efter de almindelige Regler (§ 203) Vidners Afhørelse skulde eller kunde finde Sted ved Underretten, kan Landsretten bestemme, at de ved Underretten allerede afgivne protokollerede Vidneudsagn skulle benyttes, uden at ny Afhørelse behøves.

§ 360.

Bespørgning til Landsretten over Underrettens Handlinger finder Sted i de samme Tilfælde, i hvilke der over Landsrettens Handlinger kan iværksættes Bespørgning til Høiesteret. Fremgangsmaaden er med de af Forholdets Natur flydende Kempelser den samme, som benyttes ved Bespørgning over Landsrettens Handlinger.

Bespørgning kan finde Sted uden Hensyn til Gjenstandens Værdi.

Landsrettens Afgjørelse i Anledning af Bespørgingen er ikke Gjenstand for yderligere Bespørgning til Høiesteret.

§ 361.

Det i tredje Affnits andet Kapitel omhandlede Retsmiddel, ny Foretagelse af Sagen ved den samme Ret, kan ikke anvendes imod Underretternes Domme og Behandlinger.

Femte Affnit.

Om Fremgangsmaaden ved Intervention og ved Tilstævning af Trediemand under den imellem Parterne begyndte Rets sag.

§ 362.

Interventionsføgsmaal anlægges og fremmes efter de om et selvstændigt Søgmaal gjældende Regler, forsaavidt ikke Bestemmelserne i de følgende Paragrafer medføre Afvigelse herfra.

§ 363.

Intervenienten indtræder i Sagen derved, at han tilstiller hver især af de oprindelige Parter et Skrift, hvori han fremskilder Grundene til sit Søgmaal og den Paaastand, han vil nedlægge.

Dette Skrift tilligemed Gjenparter af de Dokumenter, som agtes benyttede, maa meddeles de oprindelige Parter jetteft 5 Dage forinden det af de til Hovedsagens Behandling bestemte Retsmøder, i hvilket Intervententen vil optræde.

§ 364.

§ Retsmødet har Intervenienten at fremlægge og oplæse sit i foregaaende Paragraf omhandlede Skrift og give de fornødne nærmere Forklaringer om sit Søgemaal.

Paastaar nogen af Parterne Intervenientsøgmaalet afvist som ikke hjemlet ved den almindelige Bestemmelse i § 43, bliver Spørgsmaalet herom foreløbig at afgjøre ved Rettens Kjendelse. Afvises Intervenientsøgmaalet, kan Intervenienten iværksætte Besværing herover; i den Anledning kan han forlange Sagens videre Behandling udsat.

§ 365.

De oprindelige Parter ere berettigede til i Anledning af Intervenientsøgmaalet til Retsbogen at fremsætte yderligere eller forandre deres oprindelige Paastande, saa og til at fremkomme med nye Dokumenter. Forsaavidt der ikke har været fornøden Tid til at fremsætte saadanne, eller Modparten begjærer Udsættelse til at gjøre sig nærmere bekendt med nye fremkomne Dokumenter, der ikke forinden Retsmødet ere blevne ham meddelte, kan Retten udsætte Sagen.

Saadan Udsættelse kan ogsaa finde Sted efter Intervenientens Begjæring, for at han kan faa Leilighed til at blive bekendt med de mellem de oprindelige Parter udvelede Skrifter og Dokumenter, hvortil der bør gives ham Afgang i al Fald ved deres Henlæggelse i passende Tid paa Rettens Skriverkontor. Intervenienten kan derefter i det nye Retsmøde til Retsbogen forandre eller udvide sine Søgmaalsgrunde og Paastande.

§ 366.

Det oprindelige Søgemaal og Interventionsøgmaalet forhandles iøvrigt i Forbindelse med hinanden som een Rets sag.

Ved Siden af og foruden den i §§ 102 og 103 indrømmede Myndighed er Retten beføiet til:

- 1) paa Begjæring af de oprindelige Parter eller een af dem at bestemme, at de tvende Søgemaal skulle adskilles for særskilt at forhandles og paafjendes, dersom deres Forening vilde medføre en betydelig Forhaling af den oprindelig anlagte Sag,
- 2) paa Intervenientens eller en af de oprindelige Parters Begjæring at bestemme, at det oprindelige Søgmaals Forhandling skal udsættes, indtil Interventionsøgmaalet er udprocederet, naar Saadant efter de foreliggende Omstændigheder synes hensigtsmæssigt.

§ 367.

Intervenienten er berettiget til at benytte de lovhjemlede Retsmidler imod den stedbundne Behandling og den affagte Dom paa samme Maade, som enhver af de oprindelige Parter.

§ 368.

Den, der blot indtræder i Sagen for at understøtte en af Parterne (Biintervenient), modtager Sagen i den Stilling, hvori den ved hans Indtrædelse befinder sig, og er bunden ved den indtil da førte Procedure. Iøvrigt er han berettiget til at gjøre Angrebs- og Forsvarsmidler gjældende i Sagen, men dog kun, forsaavidt de ikke komme i Modstrid med den Parts Procedure, han vil bistaa.

§ 369.

Retten træffer Bestemmelse om Maaden, hvorpaa Biintervenienten skal have Afgang til at ytre sig i Sagen. Den kan af saadan Art sag udsætte Sagens Forhandling, men har da at drage Omjorg for betimelig og fornøden Underretning til Parterne og andre Vedkom-

mende. Søvrigt er det, som af Biintervenienten anføres, i processuel Henseende at betragte som Bestanddele af den Parts Procedure, til hvis Bistand han indtræder.

§ 370.

Biintervenienten indtræder derved, at han til Retten afgiver en skriftlig motiveret Begjæring om at maatte faa Afgang til at ytre sig i Sagen. Denne Begjæring meddeles Parterne. Paastaar nogen af dem Biintervenienten afvist, bliver Spørgsmaalet herom foreløbig at afgjøre ved Rettens Kjendelse. Afvises Biintervenienten, kan han iværksætte Besværing herover; i den Anledning kan han forlange Sagens videre Behandling udsat.

§ 371.

Tillader Retten Sagsøgeren at tilstævne (adcitere) Trediemand for at faa Dom over ham enten alternativt med eller sammen med Sagvolderen, udsættes Sagen saalænge, som nødvendigt er, for at paagjældende Trediemand paa sædvanlig Maade kan kaldes til at svare som Sagvolder. De i §§ 362, 366 og 367 om Intervention givne Regler finde ogsaa Anvendelse med Hensyn til Tilstævning.

§ 372.

Naar den mundtlige Forhandling om Sagens Realitet er begyndt, kan Intervention eller Tilstævning ikke mere finde Sted, hverken under Sagens Behandling i denne eller i højere Instans. Biintervention kan derimod finde Sted paa ethvert Trin af Sagens Behandling.

Sjette Afsnit.

Særegne Rettergangsarter.

Kapitel I.

Om Bevisers Førelse førind Hovedforhandlingen.

§ 373.

Bidners Førelse og Syns- eller Skjønnsforretnings Optagelse, forinden Bevisforhandling i Sagen foregaar, kan undtagelsesvis finde Sted, naar paagjældende Part staar i Fare for ellers at tabe sit Bevis, enten paa Grund af Bidners Sygdom eller Bortreise, eller fordi Forretningens Gjenstand er udsat for Forandring eller af lignende Grunde.

§ 374.

Den Part, som ønsker Beviset ført, har at indgive skriftligt Andragende herom til den Ret, for hvilken Sagen svæver, hvis den allerede er anhangiggjort, jfr § 100, og ellers til Underretten paa det Sted, hvor Bidnet bor, eller hvor Gjenstanden for Syns- eller Skjønnsforretningen befinder sig.

§ 375.

Andragendet maa indeholde:

- a) Angivelse af den Sag, i Anledning af hvilken, og den Person, imod hvem Beviset skal erhverves;
- b) Noagtig Opgivelse af det, hvorfor Bevis søges tilvejebragt;

- c) Betegnelse af det Bevismiddel, som ønskes tilveiebragt, samt af Vidnernes Navne m. v.;
- d) Angivelse af de Omstændigheder, som i Henhold til § 373 skulle berettigge til Bevisets Optagelse.

§ 376.

Eigesom Retten i det dertil herammede, ordentlige eller overordentlige Retsmøde kan udsørge Parten, saaledes kan den ogsaa paalægge ham paa den i § 304 angivne Maade at oplyse Rigtigheden af de ifølge § 375 Eitr. d paaberaabte Omstændigheder.

Den i saa Henseende fornødne Udfættelse kan tilstaa af Retten.

§ 377.

Antager Retten, at Partens Begjæring er begrundet, tilstedes Bevisets Førelse.

Retten udsteder da Indfaldelse til Vidnerne eller udmelder Syns- og Skjønsmænd i Overensstemmelse med de almindelige Regler herom, jfr. §§ 205, 206, 225, 230. I at bestemme Liden for Vidnernes Førelse eller Forretningens Afhjemling har Retten at sørge for, at der indrømmes den nødvendige Frist.

Antager Retten derimod ikke Partens Begjæring for begrundet, nægtes Begjæringen; men Parten kan da inden en Uge iværksætte Besværing herover til høiere Ret.

§ 378.

Retten meddeler (§ 122) den i Henhold til § 375 Eitr. a. opgivne Modpart, til hvilken Lid Vidnernes Afhørelse eller Syns- og Skjønnsforretningens Afhjemling skal foregaa. Hvis Liden ikke tillader den opgivne Modparts Lilkaldelse, kan Retten befitte en i Retsfredsen hosat Sagfører til at møde og varetage hans Lær imod et passende Salær, som udredes af den Part, der har begjært den særegne Vidneforsel eller Syns- og Skjønnsforretning.

§ 379.

Søvrigt foregaaar Bevisets Optagelse efter de i det Foregaaende givne Regler, saavidt disse ifølge Forholdets Bessaffenhed lade sig anvende.

§ 380.

Vidnernes Forklaringer, Syns- og Skjønnsforretningen, hvis denne ikke er afgivet skriftligt, saavel som Mændenes ved Afhjemlingen givne Svar paa fremsatte Spørgsmaal protokoleres og vedtages.

Det erhvervede Bevis benyttes i sin Lid paa den Maade, at det oplæses under Hovedforhandlingen, men udenfor de i § 203 og 232 næstsidste Stykke omtalte Tilfælde dog kun, forsaavidt det virkelig viser sig at være umuligt under samme at fremføre det paa-gjældende Bevis efter de almindelige Regler.

I Overensstemmelse med de i dette Kapitel indeholdte Forfrifter ster ogsaa Forelsen af Beviser til Brug i Retsfager, som ere anlagte eller skulle anlægges i Udlandet; naar Begjæringen fremkommer fra udenlandske Myndigheder, træde de i Henhold til § 143 sidste Stykke befittede Sagførere i Parternes Sted.

Kapitel II.

Om Eksekutivproces.

§ 381.

Sagsøgeren kan anvende Eksekutivproces:

- 1) I Sager, der anlægges til Indfrielse af Gjældsbreve, naar Skyldneren enten i selve Gjælds brevet eller ved senere Paategning paa samme har underkafstet sig den i nærværende Kapitel omhandlede hurtige Retsforfølgning;
- 2) I Verelsager, hvorved forstaaes de som saadanne i Lov om Verelsager og Verelprotest af 28de Mai 1880 § 1 betegnede Sager.

§ 382.

I de i nærværende Kapitel omhandlede Sager finder ingen Forligsmægling Sted, medmindre Parterne ere enige derom.

§ 383.

Under Sagen kan det ikke tillades Sagsøgte at fremsætte andre Indsigelser i Realiteten, end at han ikke ved Underkriftens Meddelelse var mægtig og myndig til jaaledes at forbinde sig, eller at Underkriften er falsk, eller at der i Dokumentets Indhold er foregaaet en Forsalfkning, efterat Underkriften er meddelt.

I Verelsager kan Sagsøgte endvidere fremsætte de Indvendinger, som angaa selve Verelens Indretning og Indhold eller den til Verelfordringens Vedligeholdelse fornødne Omgang eller andre i Vereloven foreskrevne Betingelser for at kunne gjøre Verelretten gjældende.

I de i § 381 Nr. 1 nævnte Sager kan den Sagsøgte derhos, forsaavidt Søgmaalet foruden paa selve Gjælds brevet støttes paa Transport eller andet udenfor Gjælds brevet liggende Grundlag, fremsætte enhver Indsigelse herimod, ligesom han i disse Sager overhovedet kan fremkomme med enhver Indsigelse, til hvis Godtgjørelse han ikke behøver andre Bevismidler end Dokumenter, som have tilstebe.

Alle andre Indsigelser i Realiteten ere udelukkede fra under Sagen at komme i Betragtning, men det forbeholdes Sagsøgte i Anledning af slike Indsigelser, naar han i sit Tilsvær har opgivet eller idetmindste forbeholdt dem, at anlægge et selvstændigt Erstatningsføgsmaal mod Sagsøgeren.

Dette Erstatningsføgsmaal behandles i alle Henseender efter de almindelige Regler.

§ 384.

Imod de i § 381 Nr. 2 omhandlede Fordringer kunne Modfordringer itkun fremsættes i de i den ovennævnte Lov af 28de Mai 1880 § 4 nævnte Tilfælde og imod de i § 381 Nr. 1 omhandlede kun, forsaavidt Modfordringen selv gaar ind under samme Bestemmelse, eller den indrømmes.

§ 385.

Sager, i hvilke Eksekutivprocessen anvendes, behandles uden Hensyn til Gjenstandens Værdi ved Underretterne efter de ovenfor i fjerde Afsnit givne Regler, hvorved dog bliver at bemærke, at Dommeren er pligtig at drage særlig Omsorg for, at Sagen fremmes med den størst mulige Hurtighed.

§ 386.

Egelsom der ikke kan gives Sagsøgte Udsættelse for at føre Bevis for andre Omstændigheder end de i § 383 omhandlede, jaaledes kan det i Reglen ikke tillades Sagsøgeren under Sagen at føre Bidner, eller lade optage Syn og Ekse og at faa Modparten ind

kaldt til personlig Afhørelse. Dog kan Retten tillade Sagsøgeren at føre Vidner, naar disse blot sigte til at bevise Dokumentets Ægthed.

Naar Sagsøgeren, fordi han anser det nødvendigt i Anledning af Sagsøgtes Tilsvær at tilveiebringe Beviser, som ikke under Sagen kunne tilstedes, hæver denne, kan Retten fritage ham for i Genhold til § 100 at udrede Erstatning til Sagsøgte for havte Udgifter og Meilighed.

§ 387.

Sager af heromhandlede Bestaafenhed kunne i Genhold til § 354 paaantes til Landsretten. Det er en Selsølg, at Proceduren for denue ikke kan omfatte Andet, end det, som i Genhold til ovenstaaende Regler kunde gjøres gjældende for Underretten.

Kapitel III.

Om skriftlig Behandling af Sager.

§ 388.

I vidtloftige Regnskabsager og andre indviklede Retsager kan Retten paa ethvert Trin af Forhandlingerne anordne skriftlig Behandling af Sagen. Saadan Bestemmelse kan ikke angribes ved noget Retsmiddel.

§ 389.

Hvor skriftlig Behandling er anordnet, bortfalder det, som tidligere maatte være mundtlig forhandlet i Sagen, og der iværksettes under Rettens Ledelse en Indlægssverling imellem Parterne, som kan strække sig til Duplik. Retten bestemmer de Frister, inden hvilke Indlægene skulle afgives, ligesom den og, hver Gang en Part har fremlagt Indlæg, bestemmer, om Modparten skal have Udsættelse til at svare derpaa.

Indlægene fremlægges i de dertil bestemte Retsmøder, men de skulle 3 Dage forinden være Modparten meddelte, saa at denne i Retsmødet kan udtale, om han vil svare yderligere.

Ell Afbenyttelse ved Udarbejdelsen af deres Procesfrister kunne Parterne begjære Ublaas af det Fremlagte; vil en af Parterne ikke tilstede, at Dokumenter ublaaens Modparten i Original, maa han lade medfølge Gjenparten, som da blive at bekræfte paa Rettens Justitskontor, hvor der derhos bør gives Adgang til at undersøge Originalerne.

§ 390.

Naar den i foregaaende Paragraf omhandlede Indlægssverling er tilendebragt, optages Sagen, og endelig Dom affiges, dersom den af Retten findes moden hertil.

Fremgaar det af den stedfundne skriftlige Procedure, at der mangler Bevis for Omstændigheder, som ville være af Betydning for Sagens Afgjørelse, har Retten ved Kjendelse at bestemme, hvilke disse Omstændigheder ere, uden Hensyn til, om der af Parterne er fremkommet Begjæring om at stedes til Bevisførelse for dem eller ikke. Retten bestemmer i Forbindelse hermed et Møde til Bevisførelsens Forberedelse.

§ 391.

I det i Slutningen af foregaaende Paragraf omhandlede Møde, have Parterne under Sagtagelse af Reglerne i § 180 at opgive, hvilke Beviser de ville føre, ligesom Retten derefter har at træffe de i § 181 omhandlede Bestemmelser med Hensyn til Bevisets Førelse.

Retten har som en Følge heraf at afgjøre, om Vidner, Synsmænd og Parter skulle møde for at afhøres under den mundtlige Forhandling, eller om deres Afhørelse skal foregaa ved Underretten, jfr. § 181 Lit. b. og c. samt §§ 96, 203 og 232.

De i denne Paragraf omtalte Forhandlinger foregaa mundtligt ligesom efter Hovedreglerne om Sagers Behandling ved Landsretten.

§ 392.

Bevisførelsen for de omtvistede faktiske Punkter foregaaer i et til Slutningsforhandlingen berammet Møde mundtligt i Overensstemmelse med de almindelige Regler eller ved Opklæning af vedkommende Forklaringer, naar Beviset er ført ved Underretten, jfr. § 224 o. fl.

Parterne have strax mundtlig at fremsætte de yderligere Bemærkninger, som de ville knytte til deres tidligere skriftlige Udvillinger; dog kan Retten, naar Beviserne i Sagen have været optagne ved Underretten og altsaa foreligge skriftligt, tillade Parterne inden bestemte Frister at fremlægge et skriftligt Indlæg fra hver Side i Stedet for den mundtlige Slutningsforhandling.

§ 393.

Med de af det Foregaaende følgende Bempelser komme iøvrigt denne Lovs almindelige Regler og Grundsætninger for Proceduren til Anvendelse, ogsaa naar skriftlig Behandling finder Sted.

§ 394.

Dom affiges paa Grundlag af de skriftlige Indlæg i Forbindelse med den mundtlige Bevisførelse og de hertil sig knyttende Slutningsforedrag, eller de skriftlige Beviser og Slutningsindlæg, hvor saadanne benyttes. Paastande, Sogsmaalsgrunde, Indsigelser saavel som overhovedet faktiske Anbringender kunne ikkun komme i Betragtning, forsaavidt de enten indeholdes i de skriftlige Indlæg eller ere optagne i Protokollen ifølge Parternes Begjæring eller Rettens Anordning.

§ 395.

Udebliver nogen af Parterne i et Retsmøde, forinden Sagen er optagen i Henhold til § 390, bliver Sagen efter den mødende Parts Begjæring at optage til Paaafjendelse paa Grundlag af alle de imellem Parterne indtil da veglede Processfrister og Dokumenter.

Saa vel med Hensyn til Udeblivelse i det til Bevisførelsens Forberedelse bestemte Retsmøde og under Slutningsforhandlingen som iøvrigt forholder efter de almindelige Regler om Udeblivelse.

§ 396.

Dommens Affigelse foregaaer efter de almindelige Regler. Dog kan Rettens Formand, naar Omstændighederne tale derfor, anordne, at skriftlig Stemmegivning skal finde Sted.

§ 397.

Med Hensyn til Paaante forholder der efter de almindelige Regler, kun med den Forandring, at Dommen affiges paa Grundlag af de veglede Indlæg samt de gjorte Protokolltilførsler. Derimod kan Paaanten ikke dreie sig om de i § 299 1ste Stykke, sidste Punktum omhandlede Omstændigheder.

§ 398.

Ved Høiesteret kan skriftlig Behandling undtagelsesvis anordnes, naar Sagens Beskaffenhed med Nødvendighed kræver det (§ 312).

Sagen forhandles i saa Fald ved skriftlige Indlæg, ikke mere end to fra hver Side, som veksles mellem Parterne og afgives til Retten i Forbindelse med Sagens Dokumenter inden de Fristen, som Formanden i Høiesteret bestemmer.

Kapitel IV.

Om Behandlingen af Egtteffabsager samt Sager, hvorunder Arvinger søge sig en bortbleven Persons Formue tilkjendt.

§ 399.

Sager angaaende et Egtteffabs Ugylldighed eller Oplosning blive at behandle ved Landsretten for det Sted, hvor Egttemanden har Bopæl eller Opholdssted, eller, dersom han har forladt Landet eller det ikke vides, hvor han er, hvor han sidst havde Bopæl eller Opholdssted her i Riget. Dog, hvis Separation fra Bord og Seng finder Sted, eller Manden har forladt Hustruen, maa Sag mod Hustruen anlægges ved den Ret, som ifølge de almindelige Regler i første Affnit Kapitel II. er hendes Børnething.

§ 400.

Egtteffabsager, hvorved i dette Kapitel forstaaes Sager angaaende et Egtteffabs Ugylldighed eller Oplosning (§ 399), behandles efter de for Landsretsproceduren gjældende Regler, dog med de nærmere Bestemmelser, som gives i efterfølgende Paragrafer.

§ 401.

Dersom Sagsøgte ikke efter Modtagelsen af Sagsøgerens Klageskrift inden den i § 133 bestemte Tid afgiver Tilsvaretskrift og deri opgiver en til Sagens Udførelse antagen Sagsfører, har Sagsøgeren at andrage paa, at der maa blive bekliftet Sagsøgte en Forsvarer af det Offentlige. Forsømmes dette, afvises Sagen.

Salæret til den for Sagsøgte bekliftede Forsvarer udredes af det Offentlige, hvor det ikke paalægges Sagsøgeren som tabende Part at udrede det.

§ 402.

Retten kan uden Hensyn til Modpartens Begjæring paalægge Sagsøgeren at fremstille sig til Afhørelse under Hovedforhandlingen og til der under Ed at bevare de Spørgsmaal angaaende Sagens Gjenstand, som Retten maatte gjøre. Ugrundet Undladelse heraf eller Bægning herved har til Følge, at Sagen afvises.

§ 403.

Ligeledes kan Retten, hvis Sagsøgte vor eller opholder sig i Riget, paalægge denne at fremstille sig til Afhørelse under Hovedforhandlingen og der under Ed at bevare de Spørgsmaal angaaende Sagens Gjenstand, som gjøres af Retten. Ugrundet Undladelse af at møde eller Bægning ved at svare medfører dog kun Virkning efter § 404 2det Stykke.

§ 404.

Indrømmende Proceßerklæringer have ikke Birkning som bindende Grundlag for Stridsførgsmaalets Indhold og Omfang, men der kan alene tillægges dem Betydning som Bevismidler.

Udeblivelse, Tavshed eller ubestemte Erklæringer i de i § 97 omhandlede Tilfælde kunne tages i Betragtning som Bevismidler imod Paagjældende, men der kan iøvrigt ikke i og for sig tillægges dem den i ommeldte Paragraf angivne Retsvirkning.

§ 405.

Parts Ed finder, affet fra de i §§ 402 og 403 omhandlede Tilfælde, ikke Anvendelse i Egttestabsfager.

§ 406.

Dom, grundet paa Sagsøgtes Udeblivelse i Henhold til § 286, maa ikke affiges i Egttestabsfager, men Sagsøgtes Udeblivelse har til Følge, at Sagen udsættes, indtil der ved en af det Offentlige paa Sagsøgerens Begjæring bestiftet Sagfører gives Møde for Sagsøgte.

§ 407.

Hvor Annullation af et Egttestab skal finde Sted i offentlig Interesse uden Hensyn til Egttestællernes eller Kredtemands Vaastand, er Anklageren kompetent til at optræde som Sagsøger paa det Offentliges Begne.

§ 408.

I Sager, hvorunder en bortbleven Persons Arvinger ifølge Frd. 11te Septbr. 1839 søge sig hans Formue tilkjendt enten til Frugtudydelse eller til Eiendom, have Sagsøgerne i Overensstemmelse med Grundsætningerne i §§ 401 og 406 at drage Omfarg for, at et Forsvar for den Bortblevne møder, ligesom de ere pligtige til efter Rettens Anordning at fremstille sig for at afgive edelig Forklaring angaaende de Omstændigheder, paa hvilke Sagens Afgjørelse beror.

Kapitel V.

Om den Fremgangsmaade, som skal iagttages, naar Nogen skal umyndiggjøres eller Ekte skal sættes under fast Lovværgemaal.

§ 409.

Andragende om Umyndiggjørelse kan fremsættes af Paagjældendes Egttestælle, Slægtninge, Børge, Kurator eller Lovværg.

Derhos er i alle Tilfælde Dyrigheden berettiget til gjennem Anklageren at andrage paa Nogens Umyndiggjørelse, naar dette efter de Oplysninger, som enten fra Bedkommende selv, hans Slægt eller Venner eller paa anden Maade ere komne Dyrigheden i Hænde, maa anses for rigtig.

Endelig kan Enhver selv andrage paa at blive umyndiggjort.

§ 410.

Andragende om Umyndiggjørelse indleveres skriftlig til Underdommeren paa det Sted, hvor den Paagjældende, om hvis Umyndiggjørelse der er Spørgsmaal, bor eller opholder sig;

har han ikke bekendt Bopæl eller Dpholdssted, da til Underdommeren paa det Sted, hvor hans sidste bekendte Bopæl eller Dpholdssted er beliggende.

Skriftlige Beviser for de Omstændigheder, ved hvilke Umyndiggjørelsen skal begrundes, skulle saavidt muligt ledsage Andragendet. Skjønnes yderligere Dplysninger fornødne, kan Underdommeren gjøre Bedkommende opmærksom herpaa og opfordre ham til at tilvejebringe dem, ligesom Underdommeren kan indkalde den, der søges umyndiggjort, til at møde for ham.

§ 411.

Er Andragendet udgaaet fra den, om hvis Umyndiggjørelse der er Spørgsmaal, eller indvender han ikke Noget imod det, efterat han af Underdommeren er opfordret til at møde og erklære sig over det, tilfalder det Underdommeren ifølge de foreliggende Dplysninger at afgjøre, om der er tilstrækkelig Grund til Umyndiggjørelsen, og i bekræftende Fald har han da at affige endeligt Umyndighedsdekret, som ikke kan paaanles.

I alle andre Tilfælde har Underdommeren at indsende Andragendet og de samme ledsagende Beviser i Forbindelse med saadan skriftlig Erklæring, hvortil han maatte finde Grund, til Formanden for den Landsret, under hvilken han staar.

Dersom Umyndiggjørelsesgrundene findes at være sandsynliggjorte ved de fremlagte Beviser, og der kan antages at være Fare forbunden med Opsættelse, kan Underdommeren strax forinden Indsendelsen til Landsretten affige et foreløbigt Umyndiggjørelsesdekret, der, da det strax træder i Kraft, bliver at thinglese og iøvrigt offentliggjøre paa den Maade og med de Retsvirkninger, som Pl. 10de April 1841 bestemmer. Samtidig med Dekretets Affigelse bekliffer Underdommeren en foreløbig Bærg.

§ 412.

Landsrettens Formand bekliffer en Sagfører til at varetage dens Løb, som søges umyndiggjort, hvis ikke en Sagfører anmelder sig som antagen af denne, og berammer derefter mundtlig Forhandling af Sagen i et Retsmøde, til hvilket begge Parter indkaldes ved Foranstaltning af Landsrettens Formand og med et af ham bestemt Barjel.

§ 413.

I Retsmødet bliver det, efterat Parterne have ytret sig, ved Rettens frie Skjøn at afgjøre, om endeligt Umyndiggjørelsesdekret skal affiges paa Grundlag af de foreliggende skriftlige Beviser og Erklæringer, eller om en yderligere Bevisførelse behøves.

Findes Andragendet om Umyndiggjørelse allerede efter de foreliggende Dplysninger at burde afvises som ugrundet, ophæver Landsretten det foreløbige Umyndiggjørelsesdekret, dersom et saadant maatte være affagt af Underdommeren.

§ 414.

Skal yderligere Bevisførelse foregaa, berammer Landsretten et senere Møde hertil I dette maa Parterne da fremstille de Vidner og Skjønsmænd og fremkomme med de andre Beviser, som de formene at kunne benytte og forstaafe. Retten kan indkalde den, der søges umyndiggjort, til personlig at møde for den.

Derefter afgjør Retten efter et frit Skjøn, om endeligt Umyndiggjørelsesdekret skal affiges, eller om Andragendet herom skal afvises.

§ 415.

Ubebliver den, der andrager paa Rogens Umyndiggjørelse, i de i §§ 413 og 414 omhandlede Møder, afvises Sagen, dersom ikke Retten i Omstændighederne finder Grund til at udsætte den.

§ 416.

Omkostningerne ved heromhandlede Fremgangsmaade, derunder indbefattet Salær til den ifølge § 412 beskiftede Sagfører, paalægges ved Kjendelsen i Sagen den, der umyndiggjøres. Tages Andragendet om Umyndiggjørelse ikke til Følge, blive Omkostningerne at udrede af den, der har reist Sagen eller af det Offentlige, hvis Sagen er reist af Øvrigheden.

§ 417.

Den ovenangivne Fremgangsmaade bliver ogsaa at anvende, naar der af Andre fremføres Andragende om, at Enke maa sættes under fast Lavværgemaal.

Naar en Enke selv begjærer at blive sat under fast Lavværg, har Underdommeren uden videre Undersøgelse at beskikke en saadan for hende.

§ 418.

Naar endeligt Umyndiggjørelsesdekret er affagt, eller naar det er besluttet, at en Enke skal sættes under fast Værgemaal, paahviler det vedkommende Ret strax at give den til Værges eller Lavværges Udnævnelse kompetente Myndighed Underretning herom.

§ 419.

Naar enten Øvrigheden eller den Person, der er erklæret umyndig eller sat under fast Lavværg, eller nogen af de i § 409 1ste Stykke angivne Personer for Landsretten tror at kunne oplyse, at der ikke længere er Grund til denne Foranstaltnings Vedbliven, har Paagjældende at indgive et Andragende til Formanden for Landsretten i den Kred, hvor den Umyndiggjorte bor, om at maatte blive stedet til i et Retsmøde at begrunde eller lade begrunde en Begjæring om Umyndiggjørelsens Ophævelse. Er Sindssvaghed Umyndiggjørelsesgrunden, kan der dog ikke tages Hensyn til et af den Umyndiggjorte eller af andre paa hans Vegne indgivet Andragende, medmindre det er ledsaget af en Læges anbefaling.

Derefter har Landsrettens Formand at beramme et Retsmøde, om hvilket der, forsaavidt Andragendet er udgaaet fra den Person, som er erklæret umyndig, skal meddeles hans Værges betimelig Underretning; i Retsmødet høres den Paagjældende, og de af ham fremførte Beviser overveies, hvorefter Landsretten enten ophæver det affagte Dekret eller afviser hans Begjæring.

§ 420.

De om Landretsproceduren givne Forrifter komme iøvrigt med de af det Foregaaende følgende Tømpelser til Anvendelse i disse Sager.

Paaanke af eller Besværing over Landsrettens Beslutninger i de i dette Kapitel omhandlede Tilfælde kan ikke finde Sted. Ei heller kan ny Foretagelse af Sagen bevilges i de i dette Kapitel omhandlede Tilfælde.

Kapitel VI.

Om Fremgangsmaaden ved at erhverve Mortifikations- eller Eiendomsdom.

§ 421.

Sager, hvorved Mortifikationsdom søges, blive at anlægge ved Landsretten paa det Sted, hvor vedkommende Dokument er udstedt, forsaavidt der ved Dokumentet gives Pant i

Forfl. t. L. om den borgerlige Retspleie.

fast Eiendom, der hvor denne er beliggende. Sade disse Regler sig ikke anvende, f. Ex. fordi Dokumentet er udstedt af en dansk Undersaat i Udlandet, skal Sagen anlægges i Kjøbenhavn.

Mortifikation af Dplagsbeviser søges paa det Sted, hvor Dplagshuset er beliggende.

Sager, hvorved Eiendomsdom søges, blive at anlægge paa det Sted, hvor Eiendommen er beliggende, eller hvis Sagens Gjenstand er et Gjældsbreve, hvor Mortifikation af dette skulde søges efter Reglerne i denne Paragraf.

§ 422.

Den, der søger Mortifikation, har at fremsætte skriftlig Begjæring om at maatte udstede Indkaldelse til den eller dem, som maatte være Ihændehaver af Dokumentet eller anse sig berettiget til det, ved Landsretten for det Sted, hvor Sagen efter § 421 skal føres.

§ 423.

Den, der søger Mortifikation, skal forsyne sin Begjæring med Oplysninger, som vise, at han er berettiget til at erholde Mortifikation, og navnlig om Maaden, hvorpaa Dokumentet er frakommet ham, hvorhos det paagjældende Dokument maa betegnes med en saadan Tydelighed, at det ikke kan forveksles med andre.

§ 424.

Landsretten afgjør dernæst ved Kjendelse i et Retsmøde, hvortil den, der søger Mortifikation, tilsiges, om offentlig Indkaldelse maa udstedes. Forinden Beslutning herom tages, kan Retten stille Spørgsmaal til den, der søger Mortifikation. Udebliver han, eller befindes hans Svar ufyldstgjørende, kan Retten nægte ham at udstede Indkaldelsen.

De stillede Spørgsmaal og afgivne Svar optages i Retsbogen.

§ 425.

Landsrettens Kjendelse, hvorved den offentlige Indkaldelses Udstedelse nægtes, kan gjøres til Gjenstand for Besværing til Høiesteret. Høiesteret afgjør Sagen paa Grundlag af den indgivne skriftlige Begjæring med tilhørende Oplysninger i Forbindelse med den ifølge § 424 stedfundne Protokolltilførsel.

§ 426.

Liksteds det at udstede offentlig Indkaldelse, udsærdiger Retten en saadan i Overensstemmelse med den indgivne Begjæring, hvorefter den, der søger Mortifikation, har at iværksætte Indkaldelsens offentlige Beskjendtgjørelse ved Indrykkelse 3 Gange i den almindelige Tidende, som ved Rgl. Anordning bestemmes til retslige Beskjendtgjørelser, samt i det af Justitsministeriet hertil bestemte stedlige Blad.

§ 427.

Indkaldelsen skal indeholde den efter Omstændighederne fornødne og mulige Betegnelse af Dokumentet samt Opfordring til den eller dem, der maatte anse sig for berettigede til det, til at møde for at fremkomme med deres Indsigelser mod dets Mortifikation paa en i Indkaldelsen af Retten nærmere bestemt Retsdag, som ikke maa falde tidligere end 12 Uger og ikke senere end 1 Aar efter Indkaldelsens tredie Indrykkelse i de offentlige Tidender. Derhos maa Indkaldelsen indeholde en udtrykkelig Tilkjendegivelse om, at den, der ikke møder og fremsætter Indsigelse, maa vente at se Dokumentet mortificeret.

§ 428.

Møder Ingen og gjør Indsigelse paa den i Indkaldelsen bestemte Retsdag, gives Foretagne Forfølgning m. m.

der, forsaavidt Retten ikke i den brugte Fremgangsmaade ser nogen Hindring derfor, Mortifikationsdom uden Forbehold.

Moder derimod Nogen og fremsætter Indsigelse, kan der under lige Forudsætning forlanges affagt Mortifikationsdom med udtrykkeligt Forbehold af den Mødendes Ret.

§ 429.

Spørgsmaal om den Mødendes Ret til at modsætte sig Mortifikationen afgjøres under en særskilt Sag, der kan anlægges saavel af den, der søger Mortifikation, som af den, der har reist Indsigelse mod Mortifikationen. Med Hensyn til denne Sags Anlæg og Udførelse gjælde i Et og Alt de almindelige Regler.

§ 430.

Naar det ved endelig Dom er afgjort, at den reiste Indsigelse mod Mortifikationen er ugrundet, opnaar den, som har søgt Mortifikation, samme Retstilling, som om den i § 428 2det Stykke omhandlede Dom var givet uden Forbehold.

§ 431.

Mortifikationsdomme som saadanne, hvad enten de ere affagte med eller uden Forbehold, kunne ikke angribes ved Paaante undtagen paa Grund af Feil eller Mangler ved den brugte Fremgangsmaade eller paa Grund af, at Tilfældet ikke egner sig til Mortifikation.

§ 432.

Det har sit Forblivende ved den gjældende Rets Regler om, hvo der kan søge Mortifikation, og hvilke Dokumenter der kunne mortificeres, saavel som angaaende Retsvirkningerne af Mortifikation.

Med Hensyn til Oplagsbevijers Mortifikation bliver der at forholde efter denne Lovs Regler, dog at det, naar Omstændighederne tale derfor, ved Kjendelse kan bestemmes, at de oplagte Brev mod Sikkerhedsstillelse kunne udleveres eller afhændes, forinden Brevet er udløbet.

Bestemmelserne i Frd. 28de Marts 1845 § 17 berøres ikke af denne Lov.

§ 433.

De ovenfor givne Regler om Fremgangsmaaden ved Mortifikationsdoms Erhvervelse komme med de af Forholdets Natur flydende Lempelse til Anvendelse, naar Nogen vil søge Eiendomsdom efter foregaaende offentlig Indkaldelse.

§ 434.

Det har iøvrigt sit Forblivende ved den gjældende Rets Regler om Afgangen til at søge saadan Eiendomsdom saavel som om Retsvirkningerne af den.

Syvende Afsnit.

Om Rettens Tvang til Forpligtelses Opfyldelse.

Første Hovedafdeling.

Om Eksekution og Tvangsauktion.

Kapitel 1.

Almindelige Betingelser for Eksekution.

§ 435.

Eksekution kan ske paa Grundlag af:

- 1) Domme og Kjendelser, assagte af lovligt bestaaende Domstole i Riget, saavel som af andre indenlandske Myndigheder, der efter Lovene ere beføiede til at affige erigible Kjendelser.
- 2) Forlig, indgaaede for de i Riget lovligt bestaaende Forligskommissioner, Retter eller Dørigheder, for de sidstnævntes Bedkommende dog kun, forsaavidt det ved Lovgivningen er dem paalagt at mægle Forlig i saadanne Tilfælde, saavel som for Landvæsenkommissioner og andre Myndigheder, om hvilke Lovene bestemme, at de for dem afsluttede Forlig skulle kunne kræveres.
- 3) Thinglæste Pantebreve, hvorved der for en bestemt angiven Pengesum gives Pant i fast Eiendom, naar de indeholde Parternes Vedtagelse om, at der uden foregaaende Lovmaal og Dom skal kunne gjøres Eksekution i Pantet, samt ere oprettede eller vedtjendte for Notarius publicus eller for to Bitterlighedsvidner; Udløget, som kan ske iffe blot for Kapitalen eller Afdrag paa samme, men ogsaa særskilt for Renter, kan dog iffe udstrækkes til Andet end Pantet.

Udpantning samt Udsættelses- og Indsættelsesforretninger uden foregaaende Lovmaal og Dom kunne finde Sted under de i dette Afsnits anden Hovedafdeling angivne Betingelser.

§ 436.

Fremdeles kan Eksekution iværksættes efter Domme og Kjendelser, assagte af udenlandske Retter eller andre hertil kompetente udenlandske Myndigheder, naar:

- a) Parten i det paagældende Tilfælde efter de danske Loves Grundsatninger kunde drages for den udenlandske Ret eller Myndighed;
- b) Dommen eller Kjendelsen efter det paagældende fremmede Lands Love i den foreliggende Skikkelse og Tilstand giver Adgang til Eksekution;
- c) Dommen eller Kjendelsen iffe gaar ud paa Noget, hvis Gjennemførelse ved Statens Tvangsmyndighed vilde stride imod ufravigelige Forrifter eller Grundsatninger i den danske Ret.

Det bliver at bestemme ved Kgl. Anordning, hvilke Stater der i Henseende til Fuldbyrdselsens af Domme og Kjendelser skulle behandles efter denne Paragraf.

Med Henpaa til Sverig har det sit Forblivende ved Lov om Fuldbyrdselse i Kongeriget Danmark af Domme og Kjendelser, assagte ved svenske Retter m. m. af 19de Februar 1861.

§ 437.

Eksekution foretages af Underdommeren, der i denne sin Virksomhed benævnes Foged. Ved Eksekutionsforretningens Foretagelse har Fogden at sørge for, at tvende gode

Mænd ere tilstede som Vidner. Disse ere tillige uden anden særlig Bemyndigelse kompetente til at foretage de under Forretningen foresaldende Burderinger og andre lignende Skjøn. Skulde de ikke være i Stand til retteligen at anfåa de forekommende Gjenstande, har Fogden at tilkalde andre Mænd, som hertil ere stilledede. Saavel Vidnerne som de, der tilkaldes for at udføre Burderinger, have i Fogedprotokollen at underskrive en Forsikring paa Tro og Love om, at de ville udføre Burderingen efter deres bedste Overbevisning.

Det udøvende Politii er pligtigt paa Forlangende at understøtte Fogden, dersom han i sine Forretningers Udførelse møder saadan Modstand, som han ikke ved egen og Vidnernes Hjælp tror at kunne overvinde, eller han af andre Grunde begjærer Politiiets Bistand.

§ 438.

Engen Foged kan foretage Eksekutionsforretninger udenfor sin egen Retstreds, medmindre disse blot ere at anse som Forskattelse af en i Retstredsen paabegyndt Eksekution, i hvilket Tilfælde han i tilstødende Retstredse er kompetent til at foretage Eksekution i rørligt Gods. Dog er Fogden ikke pligtigt at rejse længere end 2 Mile ud over Grænserne af sin Retstreds.

§ 439.

Den, der vil have en Eksekution foretagen, skal for Fogden fremsætte sin Begjæring herom, ledsaget af Udskrift af Dommen, Kjendelsen eller Forliget eller af det originale Pantebrev, ligesom han ogsaa ved samme Leilighed har at meddele alle de Oplysninger, som især rigt maatte være fornødne, for at Fogden kan tage Bestemmelse om Forretningens Berammelse.

Begjæringen skal, hvis Fordringen, bortset fra Procesomkostninger og Renter, der ere paaløbne siden Processens Begyndelse, overstiger 400 Kr.s Verdi, være skriftlig. I andet Fald kan den fremsættes mundtligt for Fogden, som da har at tage den til Protokollen.

§ 440.

Dommen eller Kjendelsen, som skal eksekveres, maa være udfærdiget i lovmæssig Form. Er dette Tilfældet, vedkommer det ikke Fogden at undersøge eller afgjøre, om Dommen eller Kjendelsen maatte lide af saadanne Feil eller Mangler, som kunde medføre dens Annullation eller Forandring efter Rettsmidlers Anvendelse.

Kun hvis Dommen eller Kjendelsen ikke er udgaaet fra en lovlig bestaaende Domstol eller nogen til at affige erigible Dekreter besøiet Myndighed, eller den ikke ifølge sit Indhold kan fuldbyrdes, har Fogden at nægte Eksekution.

§ 441.

Under Eksekutionen af Forlig, hvad enten de ere indgaaede for Forligskommissioner, Retter eller Øvrigheder, har Fogden at paakjende alle Indsigelser mod Forligets Gyldighed, dog, hvad Rettsforlig angaar, kun, forsaavidt Fogdens Kjendelse ikke vilde indeholde en Vedømmelse af Rettens Handlinger.

Er den ved Forliget hjemlede Fordring knyttet til en Betingelse eller en Tidsfrist, eller støttes den paa en gjensidig bebyrdende Retshandel, maa det ved Forligets eget Indhold eller ved andre offentlige Dokumenter eller ved Skyldnerens egen Indømmelse være givet, at Betingelsen er indtraadt eller Tidsfristen udløbet, eller at Forligshaveren fra sin Side har oplyst Retshandlen, forsaavidt ikke lovligt Tilbud herom fremkommer under selve Forretningen og da endnu kan betimelig fremsættes.

§ 442.

De i foregaaende Paragraf med Hensyn til Forlig opstillede Grundsætninger finde ogsaa Anvendelse paa de i § 435 3° nævnte Pantebrev.

§ 443.

Den, der forlanger Eksekution efter en udenlandsk Dom eller Kjendelse, maa samtidig med Begjæringen herom forelægge Fogden de Oplysninger, som ere fornødne for at bedømme, om de i § 436 forestrevede Betingelser ere tilstede.

Hvis den i § 436 Lit. b nævnte Omstændighed ikke oplyses ved en fra vedkommende udenlandsk Myndighed udgaaet Paategning paa Dommen eller Kjendelsen, i hvilken Henseende det bemærkes, at det ved Rgl. Anordning kan bestemmes, hvilke udenlandsk Myndigheder der ere kompetente til at meddele sliq. Paategning, maa der for Fogden fremlægges saadanne Bevisligheder, som ifølge den danske Rets Grundsætninger udtræves for at oplyse fremmed Ret.

Fogden har da ved Kjendelse at erklære Dommen eller Kjendelsen for at være i Besiddelse af samme Eksekutionskraft, som om den var affagt af en dansk Domstol, og dens Fuldbyrkelse foregaar da efter de samme Regler, som ere gjældende om indenlandsk Domme og Kjendelser.

§ 444.

Domme kunne fuldbyrdes, naar Fuldbyrdelsesfristen er udløben, uden at Paaanke er bleven iværksat (§ 306) eller ny Foretagelse af Sagen ved samme Ret bleven forlangt (§ 330) inden denne Fristes Udløb. Fuldbyrdelsesfristen er i Reglen 4 Uger fra Dommens Affigelse at regne.

Bed Domme, der paabyde en Handling's Foretagelse, kan Retten forlænge den nævnte Tidsfrist, hvis Domfældte findes at behøve længere Tid til at efterkomme Dommen. For Edsdommes Vedkommende er Edsfristen tillige at anse som Fuldbyrdelsesfrist.

Bed Domme, som paalægge at undlade Noget, kunne de af deres Overtrædelse flydende Følger ikke bringes til Anvendelse imod Domfældte for den almindelige Fuldbyrdelsesfrist's Udløb.

Et heller kan Domhaveren ved Domme, som tilkjende ham en Ret, stride til at iværksætte eller lade iværksætte saadanne til sammes Udøvelse sigtende Handlinger, der ikke fremtræde som Eksekution, før Udløbet af den almindelige Eksekutionsfrist.

§ 445.

Bed udtrykkelig Bestemmelse i Dommen kan Retten, naar Omstændighederne tale herfor, efter Vedkommendes Paastand sætte Fuldbyrdelsesfristen til kortere Tid end 4 Uger, men dog i Edsager ikke til kortere Tid end Edsfristen. I Forbindelse hermed kan det paa Sagvolderens Andragende bestemmes, at Domhaveren skal stille Sikkerhed, dersom han inden Udløbet af den almindelige Fuldbyrdelsesfrist vil erobre Dommen.

Ligeledes kan det efter Vedkommendes Paastand i Dommen bestemmes, at Eksekution med eller uden foregaaende Sikkerhedsstillelse skal kunne iværksættes, uanset at Retsmidler bestemt anvendes imod Dommen.

Andragende om foransførte Bestemmelser maa fremsættes senest under den mundtlige Hovedforhandling.

§ 446.

Kjendelser under Sagens Drift, som bestemme Noget, der skal fuldbyrdes, kunne erlæberes strax, saasnart de ere affagte og givne bestrevne, medmindre Andet fremgaar af Kjendelsens eget Indhold.

§ 447.

Eksekution efter Forlig kan foregaa, saasnart Fordringen efter Forligets Indhold er forfalden. Ved Pantebreve kan Pantaveren stride til Eksekution, naar der er forløbet en Tid af 14 Dage fra Forfaldstiden at regne og der derhos, forsaavidt Skyldneren bor paa den pantfattede Eiendom, med 3 Dages Barjel er givet ham en i Overensstemmelse med Reglerne i første Affnit Kapitel IX forkyndt Meddelelse om, naar Forretningen vil blive foretaget.

§ 448.

Naar Fuldbyrdelsesfristen er udløben, kan Eksekutionen ikke hindres ved senere iværksat Paaante eller Begjæring om ny Foretagelse af Sagen, selv om de for disse Retsmidlers Anvendelse fastsatte eller senere jærlig bevilgede Frister ikke endnu ere forløbne.

§ 449.

Eksekutionskraften tabes kun ved tyveaarig Forældelse. Dog paahviler det den, som har ladet hengaa mere end et Aar fra den Tid, Eksekution kunde være foretaget, at lade Paagjældende, forsaavidt han har bekendt Hovæl inden Riget, ved en Notarialbestikkelse opfordre til at efterkomme Dommen, Kjendelsen, Forliget eller Pantebrevet. I Stedet for en saadan Notarialbestikkelse kan ogsaa træde en Opfordring, forkyndt i Overensstemmelse med Reglerne i første Affnit Kapitel IX.

Eksekution kan da ikke ske, førend 3 Uger ere forløbne efter denne Opfordring.

Kapitel II.

Om Fuldbyrdelsesmaaden.

§ 450.

De i det Følgende om Domme givne Bestemmelser finde ogsaa Anvendelse paa Forlig og andre Eksekutionsgrundlag, dog med de Væpelsler, som følge af Forholdets Natur.

Første Underafdeling.

Om Fuldbyrdelsen af Domme, der ikke lyde paa Udredelsen af Penge.

§ 451.

Er der paalagt Domsældte en anden Ydelse end Penge, sker Dommens Eksekution, med de i §§ 452—454 nævnte Undtagelser, derved, at Domhaverens Interesse i Dommens Efterkommelse anslaaes i Penge, og at Bederlagsbeløbet inddrives efter de i det Følgende i anden Underafdeling opstillede Regler, forsaavidt ikke en efter Dommens Afvigelse indtraadt Umulighed eller andre lignende Omstændigheder efter den borgerlige Rets Grundsætninger har befriet Domsældte uden tillige at medføre Erstatningspligt for ham.

Hvis der ikke, ifølge hertil sigtende subsidiære Paaastande under Sagen, i selve Dommen er fastsat et Pengevederlag, som træder istedetfor den Ydelse, hvorpaa Dommen principalt gaar ud, kan Domhaveren under Fogedforretningen faa fastsat det Pengebeløb, hvortil hans Interesse maa anslaaes.

I Reglen har Fogden med Bidnernes Bistand at foretage Ansættelsen (§ 437); hvis disse ikke ere tilstrækkelig sagkyndige, kan Fogden udmelde Andre, som, efter for ham at have aflagt Ed, yde den fornødne Bistand.

Fogden har, saavidt muligt, at tilkalde Domsfælte, for at han kan afgive sine Oplysninger og Erklæringer, forinden Bederlagssummen bestemmes.

Derefter fastsætter Fogden Pengevederlaget ifølge sit Skjøn over Omstændighederne og uden at være bunden ved Bidnernes eller de i deres Sted trædende Personers Anskuelse. Han har herved fornemlig at drage Omhu for, at Domsfæltens saar fuldstændig Erstatning, og i Tvivlsfælde har han hellere at fastsætte denne rigeligt end at udsætte Domsfæltens for at lide noget Tab ved, at Dommen ikke efterkommes.

Anlægger Domsfæltens i Anledning af, at Dommen ikke efterkommes, Straffesag ifølge § 456, kan det ham tilkommende Pengevederlag fastsættes under denne istædsetfor under Fogedsforretningen.

§ 452.

Skal Domsfæltens fravige Besiddelsen af en fast Eiendom eller tilstede Domsfæltens en vis Raadighed over den, har Fogden, saavidt gjørligt, umiddelbart at fremtvinge Dommens Efterlevelse ved Domsfæltens Udsættelse og Domsfæltens Indsættelse eller paa anden lignende Maade.

§ 453.

Eyder Dommen paa, at Domsfæltens skal udlevere en værdig Ting, har Fogden ligeledes umiddelbart at sætte Dommen i Værk ved at fratage Domsfæltens Tingen med Magt eller ved anden lignende Tvangs Anvendelse. Forefindes Tingen ikke under Forretningen, kan Domsfæltens fordr sin Interesse anfat til Penge paa den i § 451 omtalte Maade og Beløbet inddrevet.

§ 454.

Skal Domsfæltens ifølge Dommen udføre et Arbejde eller træffe andre lignende Foranstaltninger, kan Fogden efter Domsfæltens Paastand tillade denne at lade Saadant foretage ved Andre og derefter inddrive det efter en af Fogden godkjendt Regning hertil medgaaende Beløb, dersom dette efter Omstændighederne findes at være den letteste og hurtigste Maade, hvorpaa Domsfæltens kan komme til sin Ret. Er Domsfæltens tilpligtet at udstede eller underskrive et Dokument, kan Fogden udfærdige dette med samme Virkning, som om han af Domsfæltens var bleven befuldmægtiget hertil. Er Domsfæltens tilpligtet at stille en Sikkerhed, kan Fogden udtage saameget af hans Gods, som hertil er fornødent, og over dette have da samme Sikkerhedsret som over udlagt Gods.

Er Domsfæltens kjendt berettiget til at udføre en Handling mod at erstatte den herved bevirkede Skade, eller Domsfæltens kjendt pligtig at foretage Noget imod at faa Udgifterne derved erstattede af Domsfæltens, er Fogden pligtig til paa Bedkommendes Forlangende, om fornødent med Sagkyndiges Bistand, at afgjøre Spørgsmaal om Udførelsen af Dommen saavel som at bestemme Størrelsen af den Erstatning, der skal udredes i Forbindelse med Dommens Fuldbyrkelse.

§ 455.

Eyder Dommen paa, at Domsfæltens skal undlade Noget, kan Domsfæltens, naar Dommen overtrædes, dersom det ikke i Dommen selv er bestemt, hvilket Ansvar der skal være forbundet dermed, under en Fogedsforretning paa den i § 451 bestemte Maade faa den ham i Anledning af Dommens Overtrædelse tilkommende Erstatning anslaaet i Penge og Beløbet inddrevet. Forsaavidt Domsfæltens i Anledning af Dommens Overtrædelse anlægger Straffesag i Henhold til § 456, kan Erstatningen fastsættes under denne istædsetfor under Fogedsforretningen.

§ 456.

Den, der modvillig undlader at efterkomme en Dom, hvorved det er ham paalagt at foretage Noget, saavel som den, der forsætlig overtræder en Dom, hvorved det er ham paalagt at undlade Noget, kan, hvad enten Domhaveren gaar frem efter §§ 451—455 eller ikke, under en af ham anlagt Straffesag dømmes til Straf af Bøder eller Fængsel. Dog skal den idømte Strafs Fuldbyrkelse og den begyndte Strafs Fortsættelse standses, naar Domsældte i alle Maader retter for sig, saavel som naar Domhaveren ved Anvendelsen af den i §§ 451—455 forefrevne Fremgangsmaade har opnaaet sin Ret eller Sikkerhed for den.

Naar Straffedom er affagt over Domsældte, har det executive Politi paa Domhaverens Begjæring at yde Bistand til hans Rets Gjennemførelse ved at opsoge og fratage Domsældte de ham fraskjendte Ting, hindre ham i at foretage Overtrædelseshandlinger, tilintetgjøre hvad der er foretaget i Strid med Domhaverens Ret og deslige.

§ 457.

Ved de foregaaende Paragrafers Forrifter er der ikke gjort nogen Indskrænkning i Domhaverens Ret til at benytte de foreløbige Retsmidler for at sikre sig i Henseende til Dommens Efterkommelse.

Anden Underafdeling.

Om Fuldbyrnelsen af Domme, der lyde paa Udredelsen af Penge.

§ 458.

Domme, der lyde paa Betaling af Penge, kunne fuldbyrdes ved Eksekution i Domsældtes Formue. Med Hensyn til Bøder, der idømmes i borgerlige Retsstrætter, følges de om Eksekution af Bødedomme gjældende Regler.

Derimod kan Domsældte ikke underkastes Gjælds-fængsel.

Bestemmelserne om de særegne Evtangsmidler, som kunne anvendes for Underholdningsbidrag til Børn, forladte og fraseparerede Hustruer, vedblive at gjælde.

§ 459.

Eksekution kan kun udstrækkes til saameget af Domsældtes Gods, som efter Fradrag af hvad der kan forudses at ville medgaa til Kyldestgjørelsen af Tredtemands fortrinligere Krav, i Henhold til Fogedvidnernes Burdering behøves til Dommens Kyldestgjørelse og til Dækning af de Omkostninger, som efter Domhaverens Paastand og Fogdens Skjon om dennes Rigtighed ville medgaa til Retsgebyrer eller andre nødvendige Retsudgifter, saasom ved det Udlagtes Flytning, Opbevaring indtil Auktionen m. v.

§ 460.

Eksekution iværksettes under Sagttagelse af de i det Følgende givne Regler, enten derved, at Fogden giver Domhaveren Udlæg til Forauktionering i Domsældtes rørlige eller urørlige Gods eller i ham tilkommende Fordringer paa Andre, eller derved, at den Rettighed hvori Udlæg gives, ved Fogdens Foranstaltning udøves i Domsældtes Sted.

Er Godset behæftet eller i Forveien udlagt til Andre, kan der gives sekundært Udlæg deri.

Hvis rede Penge foresindes, blive disse umiddelbart af Fogden at udbetale Domhaveren til Dækning af eller Afdrag paa Fordringen. Domhaveren kan ikke vægre sig ved at modtage Betaling i forfaldne Fordringer paa ham selv, hvis Rigtighed anerkjendes.

§ 461.

Domhaveren kan søge Fyldestgjørelse i Frugterne og Indtægterne af faste Eiendomme paa den Maade, at Eiendommen ved Fogdens Foranstaltning administreres til hans Fordel og Indtægterne af den benyttes til hans Dækning paa samme Maade som ellers de ved Tvangsauktion indbundne Pengebeløb.

§ 462.

Naar Udlæg gjøres i Domsældtes Leie-, Forpagtnings- eller Fæsterechtigheder over faste Eiendomme, forsaavidt Saadant kan ske uden at krænke Eierenes Ret, bliver der at forholde efter Reglerne i den foregaaende Paragraf.

§ 463.

Udlagt Gods ansættes under Fogedsforretningen til den Værdi, hvortil det skønnes under sædvanlige Omstændigheder at kunne udbringes ved offentlig Auktion efter Fradrag af de med Auktionen og Inkasationen forbundne Omkostninger. Hvor Salg ved Auktion ikke finder Sted (§ 515), tages der Hensyn til de Omkostninger, som Salg paa anden Maade vil medføre. Ved Udlæg i Fordringer eller i Rettigheder eller i Frugterne og Indtægterne af faste Eiendomme finder ingen Vurdering Sted, men Udlæggets Omfang og Udstrækning bestemmes ved et Skjøn under tilbørligt Hensyn til de med den benyttede Fremgangsmaade forbundne Udgifter og Omkostninger.

§ 464.

Domsældte, eller hvo der giver Møde for ham, er berettiget til selv at paavise de Ting, i hvilke Eksekution skal ske, og Domhaveren kan ikke gjøre Indvendinger herimod, naar blot de paaviste Gjenstande efter Fogedvidnernes Vurdering eller Skjøn afgive en til det Beløb, der skal inddrives, svarende Sikkerhed.

Dog behøver Domhaveren ikke at modtage Udlæg i fast Eiendom, naar der kan paavises rørligt Gods eller Fordringer, hvoraf Fyldestgjørelse kan faas, saavel som ei heller i Løsregjenstande, hvis Opbevaring eller Realisation maatte være særlig vanskelig, eller i Fordringer, som maa anses for omtvistede eller usikre. Ei heller kan Domhaveren nødes til at søge sin Fyldestgjørelse paa anden Maade, naar der kan gives ham Udlæg til Forauktionering. Forsaavidt andet Gods kan paavises, behøver han ikke at modtage sekundært Udlæg i Gjenstande, som i Forveien ere udlagte til Andre, eller hvorover Andre have erhvervet Rettigheder, for hvilke Udlægshaveren maa staa tilbage.

§ 465.

Paaviser hverken Domsældte eller Nogen paa hans Begue Gjenstande, hvori Udlæg kan ske, tilfalder det Domhaveren at udvælge de Gjenstande, hvori han vil søge Fyldestgjørelse.

Dog har Fogden herved at paase, at de for Domsældte mest undværlige Gjenstande først udlægges, saa at altsaa en Eiendoms nødvendige Besætning og de til dens Drift uundværlige Volskredskaber saavel som Haandværkskredskaber og andre til Domsældtes Næringsdrift uomgængelig fornødne Ting ikke udlægges, saalænge andre mere undværlige Gjenstande forefindes.

Gjødning saavel som Straa og Hø samt Føde- og Sædeforn, forsaavidt til Eiendommens Drift findes fornødent, maa ikke ved Udlæg stilles fra Eiendommen, men bliver at betragte som et Tilbehør til den; ei heller maa Sæd paa Marken omhugges eller andre Frugter optages eller afplukkes, førend de ere modne til at indhøstes.

Det har endvidere sit Forblivende ved den bestaaende Lovgivnings Bestemmelser om, at de befalede Brandredskaber ei kunne stilles fra Eiendommen.

§ 466.

Naar Eydbestgjørelse søges paa den i § 461, jfr. § 462, omhandlede Maade, har Fogden at overgive Administrationen af vedkommende Eiendom til en af ham valgt Bestyrer og at paalægge Fæstere, Forpagtere, Leietagere og Andre at betale deres Afgifter til denne, samt iøvrigt at iværksætte de Eyangsforanstaltninger, som ere fornødne, for at Eiendommens Frugter og Indtægter kunne komme Doms haveren til Nytte.

Den af Fogden indfattede Bestyrer aflægger til de af Fogden bestemte Lider Regnskab for Indkomsterne af Eiendommen og afleverer, i Eighed med hvad der gjælder om Inkassatorer i Almindelighed (§ 511), Overstudet til Fogden efter Fradrag af Administrationsomkostningerne, derunder hans eget Honorar.

Naar Doms haveren er bleven dækket for sin Fordring med paaløbende Renter og Omkostninger, overleveres Eiendommen igjen til Eydneren.

Alle Spørgsmaal angaaende Eiendommens Bestyrelse, Regnskabsaflæggelsen og den tvungne Administrations Dphør afgjøres af Fogden, naar Doms haveren, Eydneren eller andre i Eiendommen Interesserede i den Antledning fremsøre Klager eller Indsigelser.

§ 467.

Udlæg kan ikke gjøres i de for Eydneren og hans med ham samlevende Hustru og Børn fornødne Senge og Sengklæder samt nødvendigeste Sinned og Gangklæder.

Endvidere kan Eydneren fordrø, at der skal leenes ham Gjenstande, som høre til de vigtigste Livsfornødenheder eller ere nødvendige til hans Næringsveis Udøvelse, indtil et Burderingsbeløb af 20 Kr. eller, dersom han er Familieforsørger, af 60 Kr. Disse Gjenstande er han selv berettiget til at undtage fra Udlæget efter eget Valg; har han ikke været tilstede under Eksekutionsforretningen, hør der gives dem, der ellers ere tilstede i hans Hus, Anledning til paa hans Begne at foretage et saadant Valg. Denne Ret til at undtage Gjenstande indtil en vis Bærbi fra Udlæget, indtræder dog ikke, naar Udlæg gjøres for Skatter eller andre Afgifter til det Offentlige, og kommer heller ikke til Anvendelse med Hensyn til Gjenstande, som ere særligen givne til Pant for den Fordring, i Anledning af hvilken Udlæg søges.

§ 468.

Eksekution maa ikke gjøres i over- eller underordnede Krigeres Uniformstykker, Vaaben eller andre til deres tjenstmæssige Udrustning og Forsyning fornødne Gjenstande.

Ei heller maa Eksekution gjøres i civile Embeds- eller Bestillingsmænds Embedsdragter eller i Gjenstande, som af dem holdes og bruges til deres Embeders eller Bestillingers Udførelse.

§ 469.

Eksekution kan kun gjøres i Rettigheder, som paa den Tid, Forretningen foretages, alt ere erhvervede, derimod ikke i fremtidige Erhvervelser, med Hensyn til hvilke dette ikke er Tilfældet, saasom ventendes Arv.

Eksekution kan iværksættes i Domsældtes Fordringer paa Andre, selv om de ere betingede eller endnu ikke forfaldne, naar de dog kunne angives og betegnes med tilstrækkelig Bestemthed.

Udlæg kan ikke gjøres i det, som Eydneren maatte kunne erhverve ifølge gjensidig bebyrdende Kontrakt, der ikke endnu er fuldstændig opfyldt fra hans Side, naar det, der af ham skal ydes, er personligt Arbejde eller Tjeneste eller Andet, som Udlægshaveren ikke er eller ved Udlægssforretningen sættes istand til at give eller udføre.

Dog skal ovenstaaende Forfkrift ikke medføre nogen Indskrænkning i den hidtil bestaaende Afgang til for Underholdningsbidrag til Børn, forladte og strafeparerede Hustruer, at holde sig til Skyldnerens Arbeids- eller Tjenesteløn eller lignende Indtægt.

§ 470.

I saadant Gods, som ellers ifølge dets Natur kunde være Gjenstand for Eksekution, kan Udlæg ikke gjøres, naar det ved Retshandler med Krediemand eller ved dennes Bestemmelser retsgyldigen er fastsat, at Kreditorer ikke kunne søge Fyldestgjørelse i Godset.

§ 471.

I endnu ikke forfalden Embeds- eller Bestillingeløn eller i lignende Indtægter samt i ikke forfaldne Ventepenge, Pensioner og hermed i Klasse staaende Understøttelser, som udredes af Statskassen, Kommunekasser eller andre offentlige Kasser, kan Udlæg ikke gives.

§ 472.

Undtagne fra Eksekution ere fremdeles: 1) De militære Underklassers Tjenesteemolumenter i Overensstemmelse med Lov 21de Marts 1874 § 2, 2) Dagpenge og lignende Udredelser til Embedsmænd eller Andre, som udføre offentlige Hverv, samt Rejsudgifter og Lærepenge, der ere udbetalte til indkaldte Bidner eller Synsmænd, 3) Underholdningspenge, som ifølge Vdrighedsresolution, Forlig eller anden lignende Bestemmelse udredes til Hustruer eller Børn, 4) Understøttelse og Hjælp til Erængende, som gives af Stiftelser eller andre velbdige Indretninger saavel som al Fattigunderstøttelse, 5) Midler og Penge, der udenrigs fra indføres i Nationalbanken, samt Klasseotterigevinster.

§ 473.

Livrenter, Overlevelsesrenter, Livsforfkringssummer og lignende mod Bederlag erhvervede Indtægter ere, forsaavidt ikke Andet ved Rettsforholdets Stiftelse retsgyldigen er bestemt eller vedtaget af Parterne, ikke undtagne fra Eksekution, medmindre særlig Lovhjemmel derfor kan paavises.

Kapitel III.

Om Eksekutionsforretningens Foretagelse og om Proceduren under samme.

§ 474.

Er det fornødne Eksekutionsgrundlag tilstede, og finder Fogden ikke iøvrigt Noget til Ginder for at efterkomme Begjæringen om Eksekution, berammer han en Lid til Forretningens Foretagelse, saavidt muligt i Overensstemmelse med Domhaverens Dnske.

Eksekutionsforretningen skal i Reglen begynde paa Domsældtes Bopæl, medmindre Fogden skønner, at der ifølge de foreliggende Omstændigheder er Anledning til Afvigelse herfra.

Naar Dommen lyder paa Udlevering eller Afstaaelse af Ting, kan Eksekutionsforretningen begynde, hvor disse forefindes.

Har Domsældte ingen Bopæl i Riget, kan Eksekutionsforretningen begynde, hvor Domsældte antræffes, eller hvor Ting, som kunne tjene til Fyldestgjørelse, forefindes.

§ 475.

Forretningen kan ikke fremmes, medmindre der under den gives behørigt Møde fra Domhaverens Side.

Derimod kan den foregaa, selv om Domsældte ikke træffes tilstede. Dog skal i dette Tilfælde, hvis ingen Anden fremtræder som befuldmægtiget til at give Møde for Domsældte, Fogden opfordre hans Hustru, Børn over 18 Aar, Tjenestefolk eller andre til Husstanden hørende vogne Personer, som ere tilstede, til at varetage hans Tare under Forretningen. Ere saadanne ikke heller at antræffe, eller ere de uwillige til at optræde, rettes en lige Opfordring til hans Husvært, Principal, Husbonde, Læremester eller Arbeidsherre, forsaavidt nogen af disse ere tilstede.

§ 476.

Forretningen begynder med, at Fogden opfordrer Bedkommende til ved Fordringens Fyldestgjørelse og de Domsældte til Last faldende Dmsfotningers Betaling at afværge Eksekutionens videre Fremgang. Er dette ikke, strider Fogden efter Domhaverens nærmere Begjæring til at foretage de fornødne Eksekutionshandlinger i Overensstemmelse med Reglerne i dette Afsnits Kapitel II.

§ 477.

Domsældte er pligtig paa Fogdens Forlangende at aabne sine Bærelser og Gjemmer, for at det, naar Domhaveren begjærer det, kan ses, om heri indeholdes Gjenstande, som egne sig til Udlæg. I Bægningstilfælde, saavel som naar Ingen træffes tilstede, der er istand til at efterkomme Forlangendet, kan Fogden stride til den fornødne Magts Anvendelse. I fornødent Fald er Fogden ligeledes beføiet til at undersøge Domsældtes Person, hvis der er Grund til at antage, at han har skjult Bærdigjenstande paa sig.

§ 478.

Skyldneren er pligtig under Eksekutionsforretningen paa Forlangende at opgive rederigen og overensstemmende med Sandheden, hvad han eier til Sikkerhed for eller Fyldestgjørelse af Fordringen, samt iøvrigt at meddele alle i saa Henseende fornødne Dplysninger. Er Skyldneren ikke tilstede, kan Rekvirenten begjære Forretningen udsat og med et af Fogden bestemt Barjel lade ham tilfise til Møde, hvilket af Rekvirenten kan forlanges afholdt paa Fogdens Kontor.

Bægter Skyldneren sig ved at fremkomme med Dpgivelser og Dplysninger, eller undlader han uden lovligt Forsald at møde ved Forretningens Fortsættelse, kan Rekvirenten forlange ham hensat i simpelt Fængsel, indtil han opfylder sin Pligt i saa Henseende, dog ikke 6 Maaneder.

§ 479.

Naar Skyldneren under en Eksekutionsforretning eller paa en Tid, da han maatte forudse en saadan, i egennyttig Hensigt for at unddrage sin Kreditor den han tilkommende Fyldestgjørelse foretager Noget, der gaar ud paa, at hans lovlige Giendele eller Fordringer skulle undrages fra at udlægges til paagældende Kreditor, bliver han at anse med Straf efter den almindelige borgerlige Straffelovs § 260.

§ 480.

Fra Domsældtes Side kan der med den i § 440 givne Begrænsning fremsættes Indsigelser imod Eksekutionens Fremme enten i det Hele eller for en Del eller paa den paa-
staende Maade.

I Anledning af de fremsatte Indsigelser kan Domhaveren ytre sig.

Om nogen yderligere Ordværling skal finde Sted, beror paa Fogdens Tilladelse.

§ 481.

Trediemand kan fremsætte Indsigelser imod Eksekutionen, naar dennes Foretagelse paa den paaftaaede Maade vilde stride imod hans Ret. Han har i saa Fald blot at møde under Forretningen, fremsætte sin Indsigelse til Protokollen og ætse Fogdens Kjendelse, hvorefter den indtrædende Trediemand er at anse som Part i Forretningen.

§ 482.

Forhandlingerne for Fogden foregaa mundtligt.

Fogden paaftjender den opstaaede Tvistighed i Henhold til, hvad der fra Parternes Side forklares og indrømmes under Forhandlingerne, saavel som i Henhold til de fremlagte Dokumenter og andre skriftlige Beviser.

Under Forhandlingerne for Fogden kan i Reglen Bevisførelse ved Vidner, Syn og Ekspert eller Parternes personlige Afhørelse ikke finde Sted.

Henhører Hovedsagen efter sin Veffaffenhed under Underretternes Afgjørelse, har Fogden at yde Parterne Veiledning i Overensstemmelse med Grundfættningerne i § 346.

§ 483.

I Fogedprotokollen optages:

- a) Angivelse af Tid og Sted for Forretningen, Parternes Navne, Eksekutionsgrundlagets Veffaffenhed;
- b) Betegnelse af Fogdens og Vidnernes Navne;
- c) Beretning om Forretningernes Gang i Almindelighed.

I Tilfælde af Tvist optages i Fogedprotokollen en ordret Angivelse af de fremsatte Paaftaande.

Derhos lader Fogden i det Omfang, som af ham stjønnes hensigtsmæssigt, Parternes Erklæringer over Sagens Sammenhæng protokollere, dog ikke ordret, men kun efter deres væsentlige Indhold.

Det Tilførte oplæses og vedkjendes.

§ 484.

Udsættelse kan i Reglen ikke gives under Forretningen, medmindre Parterne ere enige herom.

Derimod kan Fogden anordne eller tilstaa en Standsning i Forhandlingerne, naar Omstændighederne kræve det, men uden at Forretningen afbrydes.

Fogden har da paa Domhaverens Forlangende ved Bevogtning eller paa anden Maade at træffe de fornødne Foranstaltninger for at opretholde den samme Tilstand, indtil Forretningen atter fortsættes. Parterne skulle paa behørig Maade underrettes om Liden herfor.

§ 485.

I opstaaede Tvistigheder affiger Fogden Kjendelse umiddelbart efter Forhandlingernes Slutning eller dog snarest muligt.

Kjendelsen, der skal være forsynet med Grunde, indføres fuldstændigt i Protokollen.

Dens Fuldbjyrdelse kan ikke hindres ved Anvendelse af Retsmidler.

§ 486.

I Fogedprotokollen optegnes nøiagtigt alle de enkelte Gjenstande, hvori Udlæg gjøres ved hver enkelt Gjenstand tilføies dens Værdi efter den stedfundne Ansættelse.

Fogden erklærer derefter til Protokollen de optegnede Gjenstande for udlagte til Dom-

haverens Fyldestgjørelse og betyder Domsældte, at han fra nu af ikke uden at paadrage sig Strafsansvar kan raade over dem paa en Maade, som kommer i Strid med Udlægshaverens Ret. Er Domsældte ikke tilstede, gives der den eller dem, som i Henhold til § 475 tilkaldes paa hans Begne, Paalæg om at give Domsældte en saadan Betydning, og efter Omstændighederne kan lignende Betydning gives den Trediemand, i hvis Besiddelse det Udlagte er.

§ 487.

Hvor der gives Udlæg i fast Eiendom, uden at der tillige gives Udlæg i dens Frugter og Indtægter, forbliver den indtil Lvangsauktionen i Skyldnerens Besiddelse, medmindre denne findes at ødelægge eller forringe Eiendommen, i hvilket Tilfælde den kan sættes under en af Fogden valgt Mand's Bestyrelse.

Udlægshaveren maa for at kunne gøres gjældende imod dem, der ved Retshandler maatte erhverve Rettigheder over Eiendommen, ihinglæses ved dennes Børnething efter de om Pantfætning af fast Eiendom gjældende Regler.

§ 488.

Udlagt Løsøre maa, naar Udlægshaveren modsætter sig det, ikke forblive i Skyldnerens Besiddelse, medmindre denne stiller antagelig Sikkerhed for dets Tilstedeværelse i uforringet Stand, men Udlægshaveren er i Almindelighed berettiget til at tage udlagt Løsøre i sin Bevaring, dog, hvis det Udlagtes Værdi betydeligt overstiger hans Fordring, kun imod Sikkerhedsstillelse.

Hvor udlagt Løsøre ikke lades tilbage i Skyldnerens Besiddelse, og det heller ikke tages i Forvaring af Udlægshaveren, enten fordi denne ikke ifølge ovenstaaende Regel har Ret dertil, eller fordi han ikke vil paatage sig dets Bevaring, har Fogden at træffe de fornødne Foranstaltninger til det Udlagtes Bevaring paa Domsældtes Beføstning.

§ 489.

Naar Gjældsbreve udlægges til Forauktionering, maa de forsynes med en Paategning om Udlæget, hvis dette skal kunne gøres gjældende imod Trediemand, der senere i god Tro har faaet Gjældsbeviset overdraget til Eiendom eller Pant, eller imod Skyldneren, der senere i god Tro har ydet Betaling paa Kapitalen til den, hos hvem Udlæget er flet, mod Kvittering paa eller Udlevering af Gjælds brevet.

Hvor der gøres Udlæg i Fordringer af anden Bestaaffenhed, maa der meddeles Skyldneren Underretning herom, da denne i Mangel heraf befries ved i god Tro at betale til den, hos hvem Udlæget er flet. Det Samme gjælder for Skyldneren efter et Gjælds brev for Rentebetalingers Vedkommende.

§ 490.

Kan den Ting, hvori Udlæg gøres, ikke overleveres til Udlægshaveren eller den Mand, som efter Fogdens Bestemmelse skal have den i Bevaring, paa Grund af Trediemands Ret til at besidde Tingen, bliver det efter Omstændighederne ifølge Udlægshaverens Begjæring af Fogden at tilkjendegive vedkommende Trediemand, at Skyldneren ikke er besejret til at modtage Tingen, naar Trediemands Ret til dens Besiddelse ophører.

§ 491.

Naar de i de foregaaende Paragrafer forefrevne Bestemmelser ere iagttagne, kan den Ret til efter lovtlig Omgang at fyldestgøres af det Udlagte, som Udlæget giver, ikke betages Udlægshaveren hverken ved Skyldnerens paafølgende Død eller Konkurs eller ved senere

af andre Kreditorer iværksat Udlæg, ligesom Skyldneren ei heller ved senere Retshandler gyldigen kan overdrage Trediemand nogen mod Udlægshaverens Ret stridende Rettighed over det Udlagte.

Dog taber Udlægshaveren i Løsøre, som er forblevet i Skyldnerens Besiddelse, sin af Udlæget flydende Sikkerhedsret overfor Skyldnerens Kreditorer i Tilfælde af Konkurs eller senere Udlæg, naar han ikke inden 12 Uger efter Udlægsforretningens Slutning strider til Tvangsauktion, eller under en Gjenoptagelse af Fogedforretningen faar det Udlagte bragt ud af Skyldnerens Besiddelse, medmindre han ved Retsmidlers Anvendelse eller Trediemands Ret har været hindret i at fremme Tvangsfalget.

§ 492.

Viser den stedbundne Tvangsauktion, at Udlægshaveren ikke bliver fyldestgjort af det Udlagte, eller kan en Udlægshaver, der ikke har faaet tilstrækkeligt Udlæg til at dække hans Fordring, senere paavise Gods, hvori der kan gjøres Eksekution, er han berettiget til at forlange Eksekutionsforretningen gjenoptagen og fortsat efter de ovenfor givne Regler. Omvendt er den, hos hvem Udlæget er flet, berettiget til at begjære Forretningen gjenoptagen, og det flete Udlæg i det Hele eller for en Del hævet, naar den Fordring, hvorfor det er gjort, i det Hele eller for en Del maatte være bleven betalt, efterat Udlæget er flet.

Egeledes kan Fogden efter Domhaverens Begjæring gjenoptage Eksekutionsforretningen og træffe ny Bestemmelse om Bevaringen og Administrationen af det Udlagte, naar Tiden, som vil hengaa forinden Auktionen, betydeligt vil blive forlænget paa Grund af Retsmidlers Anvendelse imod Udlægsforretningen, eller naar Domsældtes Forhold med Hensyn til udlagt Gods, som er forblevet i hans Besiddelse, giver Anledning dertil, eller naar Beføsteligheden ved det Udlagtes Bevaring eller lignende Grunde opfordre dertil.

§ 493.

Ogsaa i andre Tilfælde end de i § 492, jfr. § 491 2det Stykke, nævnte kan Eksekutionsforretningen gjenoptages efter Begjæring af Trediemand eller en af Parterne naar alle Vedkommende samtykke dertil.

§ 494.

Imod den sluttede Eksekutionsforretning kan der anvendes Retsmidler i Genhold til de nærmere Bestemmelser herom i dette Afsnit's Kapitel V.

Imod Kjendelser, der affiges af Fogden, kan der først anvendes Retsmidler, efterat hele Eksekutionsforretningen er sluttet.

§ 495.

Retsmidler imod Eksekutionsforretningen maa i Reglen anvendes inden 4 Uger, efterat Eksekutionsforretningen er endelig sluttet. Efter Udløbet af denne Frist kan Eksekutionsforretningen ikke svækkes, undtagen hvor den i det Hele eller for en Del kan bringes til at bortfalde som en Følge af, at Eksekutionsgrundlaget paa lovlig Maade tilintetgjøres eller forandres.

Dog kan Landsrettens Formand efter et fra vedkommende Part indgivet skriftligt Andragende, hvormed de fornødne Oplysninger maa følge, tillade, at Eksekutionsforretningen angribes ved Retsmidler inden et Aars Forløb, naar ganske særegne Omstændigheder retfærdiggjøre, at Parten ikke i rette Tid har gjort Retsmidler gjældende.

Kapitel IV.

Om Tvangsauktion.

Første Underafdeling.

Almindelige Bestemmelser.

§ 496.

Udlæg til Forauktionering giver Ret til, efter de i det følgende opstillede Regler, at sætte det Udlagte til offentlig Auktion og gjøre sig betalt af Auktionssummen, jfr. dog § 515.

Om Afdgangen til at stille haandsaaet Pant til offentlig Auktion uden foregaaende Dom eller Forlig og Udlæg gjælde den borgerlige Rets Regler, jfr. Konkurslovens § 155.

Ligeledes har det sit Forblivende ved den Statskassen som Pantthaver for krediterede Soldatgister i de en Dplagsghaver betroede Dplagsvarer tilkommende Ret til at forauktionere disse uden foregaaende Retsforfølgning.

§ 497.

Tvangsauktionen foretages i Reglen af den Foged, som har iærtsat Udlæget.

Auktionen bliver i Almindelighed at afholde i den Jurisdiktion, hvor Udlæget er stet. Dog er Krevirenten berettiget til at lade de udlagte Gjenstande bortselge i nærmeste Kjøbstad eller med Fogdens Billigelse andetsteds.

Dette Steds Foged er da pligtig at afholde Auktionen; dog skal ogsaa den Foged, som har foretaget Udlæget, være beseiet til at afholde Auktionen, dersom Krevirenten ønsker det, og han selv dertil er villig.

§ 498.

Bed Auktionens Afholdelse er særlig Tilfaldelse af Vidner ikke fornøden.

Det eksekutive Politi er forpligtet til paa Begjæring at yde Fogden Bistand i Dverensstemmelse med, hvad der i § 437 er bestemt.

§ 499.

Bed Begjæringen om Tvangsauktion forholdes der efter de ovenfor i § 439 givne Regler, dog at her desuden Udskrift af Udlægsforretningen maa medfølge, medmindre Tvangsauktionen skal foretages af den samme Foged, som har foretaget Udlægsforretningen, i hvilket Tilfælde en simpel Paaberaabelse af Udlægsforretningen med Angivelse af dens Datum er tilstrækkelig.

§ 500.

Finder Fogden, at Grundlaget for Tvangsauktionen er i Orden, og at iøvrigt Intet er til Hinder for det Udlagtes Forauktionering, har han at foretage de til Auktionens Afholdelse fornødne Skridt i Genhold til den fremsatte Begjæring.

Det bliver at iagttage, at Auktionen ikke maa foregaa, førend den til Retsmidlers Anvendelse givne ordentlige Frist af 4 Uger er udloben. Fremlægges Bevis for, at Udlægsforretningen inden denne Fristes Udlob af nogen af de oprindelige Parter lovlig er angreben ved Retsmidler, enten selvstændigt eller som et Tilbehør til Dommen, bliver det Udlagtes Forauktionering at stille i Bero.

Dog kan Fogden, naar de udlagte Gjenstande ere udsatte for Fordærvelse eller væsentlig Værdiforringelse ved at henligge saa længe, som Sagtagelsen af foranstaaende Bestem-

Forfl. t. L. om den borgerlige Retsspleie.

møller vilde kræve, eller naar deres Bevaring er forbunden med usforholdsmæssig Bekostning, lade Auktionen afholde til et tidligere Tidspunkt, end de ovenangivne Regler hjemle.

§ 501.

Fogden har at udstede de fornødne Bekjendtgørelser angaaende Auktionen, i hvilken Anledning han kan afkræve Rekvirenten de nødvendige Oplysninger.

Anden Underafdeling.

Om tvungen Auktion over Løsøre.

§ 502.

Bekjendtgørelse om Auktion over udlagt Løsøre skal, med den af § 514 følgende Undtagelse, ske mindst 14 Dage før Auktionens Afholdelse. Den skal idetmindste 2 Gange indrykkes i den af Egnens offentlige Tidender, som ved Bekjendtgørelse fra Justitsministeriet hertil bestemmes, saaledes at den første Bekjendtgørelse sker med det nævnte Barsel, og den anden i Løbet af Barseltiden nogle Dage før Auktionen. Fremdeles skal der om Auktionen ske Dpflag ved Plakater og foregaa offentligt Udraab, forsaavidt Saadant paa Auktionsstedet er sædvanligt ved frivillige Auktioner.

§ 503.

Bekjendtgørelsen skal indeholde tydelig og nøiagtig Angivelse af Tiden og Stedet, naar og hvor Auktionen holdes, samt en almindelig Betegnelse af Gjenstandene, som skulle bortfælges med Fremhøvelse af de særlig værdifulde iblandt dem.

§ 504.

Auktionsrekvirenten har at vælge en Mand til Infasator, der af Fogden kjendes som paalidelig og vederhæftig. Det paahviler Infasator at være tilstede ved Auktionen og afgjøre, om han vil give den enkelte Bydende Kredit eller ikke, samt at indkræve Auktionspengene, hvilke han derefter har i en samlet Sum at indbetale til Fogden.

Infasator er som Selvsfyldner ansvarlig for, at Beløbene af de af ham antagne Bud blive betalte, medmindre Andet er vedtaget.

§ 505.

Fogden har at paase, at der ved Auktionsvillkaarene, som isvrigt forfattes af Rekvirenten, indrømmes vederhæftige Kjøbere den paa Egnen ved frivillige Auktioner sædvanlige Kredit, dog uden Fogdens Billigelse ikke udover 3 Maaneder.

Det beror paa Auktionsrekvirenten, om han ved Auktionsvillkaarene vil paalægge Kjøberne at udrede Auktionsomkostningerne, eller om han vil fritage Kjøberne herfor og lade dem forløds udrede af Auktionssummen; i førstnævnte Tilfælde blive de at ansætte til visse Procent eller en vis Andel af hver Krone.

§ 506.

Auktionskataloger kunne udstedes. Om Udgifterne herved skulle bæres af Eskyldneren afgjør Fogden. I benægtende Fald kan enhver i Lvangsjalet Interesseret paa egen Bekostning udstede Auktionskataloger.

Den, paa hvis Bekostning Auktionskatalogerne udgives, er berettiget til at forfatte dem, dog at Auktionens Afholdelse ikke opholdes derefter.

§ 507.

Ved Auktionens Begyndelse oplæses Auktionsvillkaarene, som tillige skulle oplaas til almindelig Efterretning paa et istaefaldende Sted i Lokalet, samt, forsaavidt der udsærdiges trykte Auktionskataloger, tilføres disse strax efter Titelbladet.

Naar dette er iagttaget, kunne de paa Auktionen Vydende ikke paaberaabe sig Uvidenhed om Auktionsvillkaarene.

§ 508.

Fogden opraaber derefter de enkelte Gjenstande til Salg.

Gre Auktionskataloger eller specificerede Auktionsplakater udgivne, bortfølges Tingene i den Orden, disse angive, medmindre Fogden tilstøder Afvigelser herfra; men i modsat Fald er Skyldneren berettiget til at bestemme den Orden, hvori de udlagte Gjenstande skulle opraabes.

Ved hver enkelt Gjenstand optegnes i Protokollen Auktionskjøberens Navn og Budets Størrelse.

Hvis Betaling erlægges kontant ved Hammerlaget, gjøres derom Bemærkning.

§ 509.

Udlægshavere ere ingenfinde berettigede til at modsætte sig, at ældre eller yngre Udlægshavere i samme Løsbøe stribe til Tvangsauktion efter de her opstillede Regler. Derimod afgjøres det efter de hidtil gjældende Retsregler, om Panthavere kunne modsætte sig vedkommende Gjenstandes Realisation.

§ 510.

Naar Auktionen er holdt i Overensstemmelse med ovenstaaende Regler, er den med Hensyn til sit Udfald bindende for alle dem, hvis Rettigheder over det Bortsolgte ifølge den borgerlige Rets Regler samt Bestemmelsen i § 509 ophøre ved Tvangsafsalget.

§ 511.

Inden 8 Dage henholdsvis efter Auktionen eller den fastsatte Kredittids Udløb har Inkassator at aflægge Regnskab til Fogden over Auktionsbeløbet og til ham at indbetale, hvad der efter Fradrag af Omkostninger bliver tilovers. I Inkassationsbalcer maa i Reglen ikke beregnes mere end 4 pCt. af de Beløb, hvorpaa der gives Kredit, og 2 pCt. af dem, der betales kontant; dog kan Fogden undtagelsesvis, naar Inkassationen skjønnes ikke at kunne faas udført for denne Betaling, tillade, at Inkassationsbalceret sættes høiere.

§ 512.

Fogden har derefter uden Ophold at udbetale Auktionsrekvizenten den ham tilkommende Del af Auktionspengene og at afgive det muligvis Tiloversblevne til Skyldneren, medmindre flere hos Fogden have anmeldt Krav paa Deltagelse i det ved Auktionen Indkomne eller det af Stjeds- og Pantebøgerne, hvis Bestyrer Fogden har at afkræve Attest i saa Henseende, kan ses eller paa anden Maade, saasom ved Skyldnerens Forklaring, af Fogden erfares, at saadant Krav have.

I dette Tilfælde har Fogden at affatte et Udkast til Auktionssummens Fordeling imellem samtlige Vedkommende ifølge deres Rettigheders Bestaaenhed.

§ 513.

Fogden skal usfortøvet meddele enhver af de i foregaaende Paragraf omhandlede Personer, som har bekendt Døpæl inden Riget, særskilt Underretning (§ 122) om, at Udkastet henligger til Efterhyn paa hans Kontor. Har nogen af de nævnte Personer ikke bekendt

Bopæl inden Riget, er for hans Bedkommende offentlig Indkaldelse i den almindelige Tidende som ved Rgl. Anordning bestemmes til retslige Beskjendtgjørelser, tilstrækkelig.

Fremkommer der ikke inden 4 Uger efter Underretningens Meddelelse eller efter Beskjendtgjørelsen Indsigelse imod Fogdens Udkast, iværksættes Fordelingen uførtøvet i Overensstemmelse med det, dog uden at Rogens Ret iøvrigt er prækluderet herved. Opstaar der Tvist om Fordelingen, som det ikke lykkes Fogden ved sin Mægling at hilægge, henviser han de stridende Parter til almindelig Rettergang. Indsigelser mod Fordelingen, der ikke behørig følges inden 14 Dage, anses som ikke fremkomne.

Den Del af Auktionssummen, med Hensyn til hvilken ingen Uenighed er tilstede, udbetales i Overensstemmelse med Udkastet, men den Del, som er Gjenstand for Tvist, tilbageholdes indtil Sagens endelige Afgjørelse. Det paahviler Fogden at drage Omsorg for de indkomne Summers hensigtsmæssige Bevaring og Frugtbargjørelse i Mellemtiden.

§ 514.

Ere de udlagte Gjenstande udsatte for hurtig Fordærvelse eller Tab i Værdi, eller er deres Bevaring forbunden med uforholdsmæssig Beløftning, kan Fogden lade Auktion afholde med kortere Beskjendtgjørelsesfrister, end de ovenangivne Regler medføre.

§ 515.

Statsobligationer, Bankaktier, Jernbaneaktier, Kreditforeningsobligationer og andre Værdipapirer, som have Kurs paa Kjøbenhavns Børs, forauktioneres ikke, men Fogden har at lade dem sælge sammesteds ved en Berømmægler, til hvem de blive at sende, og som derefter skal tilstille Fogden Salgssummen ledsaget af behørigt Regnskab inden 3 Dage, efterat Salget er færdigt. Udenlandske Statspapirer, Aktier og lignende Effekter, paa hvilke Kurs noteres paa fremmede Børser, har Fogden efter Udlægshaverens Begjæring at besørge solgte ved et paalideligt Pengeinstitut, om fornødent gjøres, paa et fremmed Pengemarked.

§ 516.

Naar Udlæg er givet i Fordringer af anden Bestaafenhed end de i foregaaende Paragraf omhandlede, kan Udlægshaveren, istedetfor at stille dem til Auktion, efterhaanden som de forfalde, lade dem indkræve hos den eller dem, der ere pligtige at betale samme, ved en i Overensstemmelse med § 504 valgt Inkassator.

Inkassator kan legitimere sig som berettiget til at indkræve Fordringerne ved en Udskrift af Udlægssforretningen, forsynet med Fogdens Paategning om, at han er antagen til og autoriseret som Inkassator.

§ 517.

De Pengebeløb, der indkomme, naar der gaaes frem efter §§ 514, 515 og 516, indbetales til Fogden, som derefter har at gaa frem efter Reglerne i §§ 512 og 513.

Tredie Underafdeling.

Om tvungen Auktion over fast Eiendom.

§ 518.

Samtidig med at Udlægshaveren indgiver Begjæring om Auktion, har han til Fogden at afgive Udkast til Auktionsvilkåarene, ledsaget af en Anmodning om, at Skyldneren saabelsom den eller de, der i Egenkab af Pant- eller Udlægshavere eller af andre Grunde skulle

tage Del i Auktionssummen, eller hvis Stilling som Brugshavere, Servitutberettigede eller desl. iøvrigt kan blive berørt ved Salget, maa blive indkaldte til et Møde. Med denne Anmodning skal der følge fornøden Attest af Skjode- og Pantebogen, Udskrift af de ihinglæste Dokumenter og en Beskrivelses- og Burderingsforretning over Eiendommen, som skal sælges.

§ 519.

Fogden har derefter med 4 Ugers Varjel at indkalde de i foregaaende Paragraf nævnte Personer til et Møde paa hans Embedskontor.

Indkaldelsen sker ved en almindelig Opfordring til at melde sig, som indrykkes 3 Gange i den til retslige Beskjendtgjørelser bestemte almindelige Tidende, medmindre Taxationsværdien af Eiendommen, der skal sælges, ikke overstiger 4000 Kr., i hvilket Tilfælde Beskjendtgjørelsen indrykkes 1 Gang i ovennævnte Tidende og 1 Gang i det af Justitsministeriet hertil bestemte stedlige Blad. Derhos bliver der at give dem, hvis Interesse i Evangsalget kan ses af Skjode- og Pantebøgerne eller paa anden Maade, saasom ved Skyldnerens Forklaringer, kommer til Fogdens Kundskab, særskilt Underretning, forsaavidt de have besjendt Bopæl inden Riget (§ 122).

Indkaldelsen skal indeholde Oplysning om Auktionsrevirentens eller hans Fuldmægtigs Navn og Adkomst til at stille Eiendommen til Salg, tydelig Betegnelse af Eiendommen efter Beliggenhed og Størrelse, Angivelse af Eierens Navn samt Tilfjendegivelse om, at Udkast til Auktionsvilkarene, af hvilke Enhver mod sportelmæssig Betaling kan faa Udskrift, henligger til Eftersyn for Bedkommende paa Fogdens Kontor. Auktionsrevirenten har at tilstille de foran ham Berettigede, hvem særskilt Underretning gives, en Udskrift af Auktionsvilkarene.

Derhos skal Tid og Sted for Mødet angives med tilstrækkelig Bestemthed og Nøiagtighed, ligesom det i Indkaldelsen udtrykkelig skal bemærkes, at den, der udebliver, udsætter sig for, at hans Ret fortabes ved Evangsalget.

§ 520.

I Auktionsvilkarene skal der, hvis ikke saavel Skyldneren som alle de til Deltagelse i Auktionssummen berettigede Personer samtykke i en anden Fremgangsmaade, tilstaaes Kjøberen en passende Frist til Tilbebringelsen af den Del af Kjøbesummen, som skal udbetales. Denne skal for en Trediedel af dette Beløbs Bedkommende idetmindste være 3 Maanedre fra Auktionens Datum; men med den Del, der overstiger fornævnte Trediedel, skal der gives Genstand til den første 11te Juni eller 11te December Termin, som indtræffer mindst 3 Maanedre fra Auktionens Datum. Omkostningerne ved Auktionen, som blive at udrede af Kjøberen, medmindre han ved Auktionsvilkarene er fritagen herfor, kunne fordras betalte inden 8 Dage.

Enhver af de til Deltagelse i Auktionssummen berettigede Personer er pligtig at finde sig i, at der i Auktionsvilkarene indrømmes de ovennævnte Betalingsfrister med Hensyn til hans Andel i Auktionsudbyttet, ligesom han kan gjøre Krav paa, at Auktionsrevirenten for sit Bedkommende underkaster sig dem.

Derimod staar det enhver af de nævnte Personer med Hensyn til hans Andel af Auktionssummen frit for at indrømme længere Betalingsfrister, give Tilfagn om Prioriteters Genstaaen i Eiendommen eller i andre Maader tilstaa Kjøberen lempeligere Vilkaar. Det bliver i saa Fald Paagjældendes egen Sag at paase, at der i Auktionsvilkarene optages fornøden Tilfjendegivelse herom, eller at Saadant sker ved et Tillæg til disse eller ved en Tilførsel i Auktionsprotokollen enten i det i § 519 omtalte Møde eller i senere Møder.

Den, som er kontraktmæssig forpligtet til at lade sin Pantefordring, uanset Eiendommens Salg, forblive indestaaende i den, har ikke noget Krav paa Fyldestgjørelse af Auktionsudbyttet, men kun paa, at hans Ret bevares.

Naar ikke Andet med fælles Samtykke vedtages, har Kjøberen at forrente Auktionskjøbsummen med 5 pCt. fra Hammerslagets Dato at regne.

§ 521.

De i den foregaaende Paragraf givne Forfrifter blive at undergive de af Forholdets Natur flydende Lempelser, naar der paahviler Eiendommen Grundbyrder, saavel som naar vedkommende Behøftelser ikke slutte sig til almindelig Obligationsgjæld, men til Livrente, Aftøgt eller lignende Forpligtelser eller til betingede eller uvisse Fordringer, saasom Kautionsforpligtelser o. desl.

§ 522.

I Auktionsvilkårene bør der optages det Fornødne angaaende den Sikkerhedsstillelse, som kan fordres af den Bydende, dersom han vil nyde godt af de i § 520 omhandlede Henstande.

Hvis Eiendommen skal overleveres, inden Betaling finder Sted, bør der stilles Sikkerhed for en Crediedel, og ellers for en Fjerdedel af det Beløb, som Auktionskjøberen er pligtig at udbetale, foruden for de af Auktionen flydende Omkostninger. Sikkerheden bør bestaa i indenlandske Bærdipapirer, der have Kurs paa Kjøbenhavns Børs, eller i Panteobligationer i faste Eiendomme, som fyldestgjøre, hvad der efter de gjældende Regler kræves til Ummyndiges og offentlige Stiftelsers Midlers Betyggelse. Det følger af sig selv, at den Eiendom, der tilslaaes Kjøberen, ikke selv kan benyttes til den heromhandlede Sikkerhedsstillelse. Fogden kan tilslaa den Bydende en kort Frist af indtil 8 Dage til at tilvejebringe Sikkerheden, naar der kun ikke mangler Sikkerhed for de Omkostninger, som maatte flyde af, at der maa afholdes en ny Auktion.

Medens enhver af de i Salget Interesserede er pligtig at lade sig nøie med foransorte Sikkerhed, staar det derimod til enhver af dem for sit Vedkommende ganske at frasælge Fordring paa Sikkerhed eller at lade sig nøie med en ringere reel Sikkerhed eller med blot personlig Sikkerhed.

Hvis Paagjældende ikke har ladet Tilkjendegivelse herom optage i Auktionsvilkårene, kan han ved selve Auktionen før eller efter Budenes Modtagelse afgive sin Erklæring herom

§ 523.

Pigesom Rekvirenten har at iagttage de ovenfor i §§ 520—522 givne Regler, saaledes er saavel han som enhver anden af de i Tvangssalget interesserede Personer ubesøiet til uden Nødvendighed i Auktionsvilkårene at optage eller til dem at lade tilføie andre uaføvanlige eller byrdefulde Betingelser, som kunne antages at ville affkræfte Kjøberne.

§ 524.

I det i § 519 omhandlede Møde have de Indkaldte at fremkomme med deres Indsigelser imod eller Endringsforslag til det af Rekvirenten gjorte Udlast til Auktionsvilkårene saavel som med de Tilføielser, som Enhver for sit eget Vedkommende vil have optaget i Auktionsvilkårene. Dog er hermed ikke sigtet til den eller dem, som anse sig for eiendomsberettigede til det Udlagte eller tro sig i Besiddelse af Servituter, Grundbyrder eller lignende Rettigheder over Eiendommen, forsaavidt disse skulle gaa forud for alle dem, der skulle have Dækning gennem Tvangssalget.

§ 525.

Fremkommer ingen Indsigelse eller anden Bemærkning fra nogen af de Indkaldte eller Andre, som møde for at varetage deres Lær i Anledning af Salget, anses de samtlige for at vedtage, at Tvangssalget ogsaa for deres Vedkommende skal foregaa i Genhold til det

fremlagte Udkast til Auktionsvilkår. Dog har Fogden paa Embedsvegne at paase, at Auktionsvilkårene ikke vilkaarlig afvige fra de i §§ 520—523 givne Regler, medmindre udtrykkeligt Samtykke hertil haves fra alle Bedkommende.

Fremsettes der Indsigelser, Endringsforslag eller Andragender om Tilføielser til det forelagte Udkast til Auktionsvilkår, skal Fogden ved sin Mægling søge at tilveiebringe Enighed om Auktionsvilkårene, men lykkes dette ikke, har han, efterat Parterne have ytret sig, at afgjøre den opstaaede Tvist ved en Kjendelse, der affiges snarest muligt, samt derefter at drage Omsorg for, at Auktionsvilkårene affattes i Overensstemmelse med den trufne Afgjørelse.

Fogden kan tilstaa de fornødne Udsættelser, dersom Auktionsvilkårene ikke skønnes at kunne endelig fastsættes i det i § 519 omhandlede Møde. Fremkommer der Paastande om at forandre Rekvirentens Udkast til Auktionsvilkårene til Skade for nogen Indkaldt, som ikke har givet Møde, skal Fogden udsætte Sagens Afgjørelse til et følgende Møde, til hvilket de paagjældende Udeblevne særlig skulle kaldes, samtidig med at det meddeles dem, hvilke Paastande der ere fremsatte. Udeblive de da, anses de for at samtykke i, at Paastanden tages til Følge.

§ 526.

Er der Uenighed om, hvorvidt eller i hvilken Orden Paagjældende skulle fyldestgøres af Auktionssummen, kan det undlades i Auktionsvilkårene at optage nogen Angivelse af, til hvem af dem der skal betales, men det kan, naar Fogden finder Grund til at give herom neblagt Paastand Medhold, istedetfor bestemmes, at Kjøbesummen skal indbetales til Fogden, som i saa Fald har at forholde sig efter de nedenfor i § 537 givne Forskrifter, samt derhos tillige har at drage Omsorg for at indkræve Auktionskjøbesummen, i fornødent Fald ad Rettens Vej.

§ 527.

Naar Auktionsvilkårene ere fastsatte enten ved Overenskomst eller ifølge Fogdens Kjendelse, kan, foruden Auktionsrekvirenten, enhver Udlægshaver og enhver Pantøver, hvis Fordring er forskalden, fordrø, at der strides til Auktion i Genhold til den begyndte Forsøgning og med den af samme følgende Retsvirkning.

§ 528.

Fogden har, saasnart Auktionsvilkårene ere fastsatte, af egen Drift og uden yderligere Opfordring at tillyse Auktionen.

Dette sker ved, at en Bekjendtgjørelse af det i næste Paragraf angivne Indhold 3 Gange indrykkes i den til retslige Bekjendtgjørelser bestemte almindelige Tidende samt udenfor Kjøbenhavn tillige i det af Justitsministeriet hertil bestemte stedlige Blad med et Barsel af mindst 14 Dage fra den første Indrykkelse at regne. Dog kan udenfor Kjøbenhavn Bekjendtgjørelse i den til retslige Bekjendtgjørelser bestemte almindelige Tidende undlades, naar Taxationsværdien af Eiendommen, der skal sælges, ikke overstiger 4000 Kr., og hvor Taxationsværdien er større, kan Fogden, naar det af nogen Bedkommende forlanges, og han finder det tjenligt, ogsaa foranstalte Auktionen bekjendtgjort i andre Aviser, endogsaa udenlandske.

Bortfalder Auktionen, har Fogden at aflyse den ved Bekjendtgjørelse een Gang i de nævnte Blade.

§ 529.

Bekjendtgjørelsen skal indeholde en nøiagtig Betegnelse af Eiendommen og Eierens Navn, dens Størrelse, Beliggenhed og andre Forhold, som kunne antages at have væsentlig

Indfyldelse paa Bærdien, naar og hvorledes Eiendommen kan tages i Diesyn, samt derhos en tydelig Angivelse af Tid og Sted for Auktionens Afholdelse.

Lillige skal Bekjendtgjørelsen indeholde Oplysning om, hvor Auktionsvillkaarene henligge til Eftersyn for Eysthavende.

§ 530.

Paa Auktionsdagen kan der ikke fremsættes Indsigelser imod de i Henhold til det Foregaaende fastsatte Auktionsvillkaar, men vel modtages Erklæringer om Lempelser i Udbetalinger, i Betalingsfrister, i Sikkerhedsstillelse o. s. v., og af Fogden gjøres Bemærkninger vedkommende Eiendommens Tilstand eller om andre faktiske Forhold eller derved nødvendiggjorte Tillæg til eller Forandringer i Auktionsvillkaarene. Heller ikke kan det formenes dem, der ville fremkomme med de i § 524 2det Punktum ommeldte Paaastande, at fremsætte saadanne, der da kunne imødegaaes af andre Vedkommende, dog uden at nogen egentlig Procedure derom kan tilstede, ligesom Kjendelse heller ikke bliver at affige om Andet, end om, hvorvidt Auktionen desuagtet kan fremmes eller ikke. Saadanne Paaastande kunne dog efter Omstændighederne give Hjemmel for Fogden til efter Vedkommendes Begjæring eller af egen Drift at udsætte Auktionen.

Derefter oplæses Auktionsvillkaarene, Panteattesten og saameget af tidligere Protokollforskrifter eller af andre Dokumenter, som Fogden finder fornødent at meddele de Eysthavende, medens de øvrige Salget vedkommende Dokumenter bør være tilstede og til Eysthavendes Eftersyn.

§ 531.

Eiendommen opraabes derefter enten delvis eller samlet og enten med eller uden Alternativer efter som Villkaarene give Anledning til. Budene optegnes, efterhaanden som de gjøres, enten i Protokollen eller paa et særskilt Ark med Tilføielse af de Bydendes Navne. Hvis Størrelsen af det mindste Overbud ikke er fastsat i Auktionsvillkaarene, staar det til Fogden at fordrø, at Overbud skulle have en i Forhold til Gjenstandens Betydendehed passende mindste Størrelse, ligesom Fogden i det Hele har at lede Auktionen og sørge for, at denne fremmes med Ro og Orden og uden unødvendigt Ophold. Naar Ingen efter derom 3 Gange gjentagen Opfordring gjør Overbud, standses Opraabet, og Resultatet indføres i Protokollen. Der gives Vedkommende Leilighed til at gjøre de Bemærkninger med Hensyn til Sikkerhedsstillelse, ny Auktion, Auktionens Høvelse og deslige, hvortil der maatte være Anledning, og Fogden afgjør derefter det Fornødne, dersom det behøves, ved en Kjendelse. Hvis Salg skal finde Sted, bekræftes det vedkommende Bud ved Hammerslag.

§ 532.

Enhver, som ifølge § 527 kan fordrø Auktionens Fremme, har, forsaavidt han ifølge sin Fordrings Bessaffenhed kan antages at ville faa Del i den budne Kjøbesum, Ret til, dersom Andet ikke er vedtaget ved Auktionsvillkaarenes Fastsættelse, at gjøre Fordring paa, at Hammerslag gives den Høistbydende, som kan tilfredsstille de Fordringer, der lovmedholdeligen stilles med Hensyn til Sikkerheden for Budets Opfyldelse.

§ 533.

Dog kan Skyldneren saavel som enhver af dem, hvis Rettighed over Eiendommen ved Evangsals vil bringes til at ophøre, forsaavidt han ikke ifølge det fete Bud vil faa fuld Dækning for sit Krav, fordrø en anden Auktion afholdt, naar han strax paa Auktionsstedet erklærer Saadant, imod at han stiller Sikkerhed for Betalingen af de af den nye Auktion flydende Omkostninger, forsaavidt disse ikke maatte blive dækkede ved et høiere Bud. Ved

den anden Auktion bør Eiendommen absolut bortfælges, uden Hensyn til, hvad Bud der ved samme erholdes, medmindre alle de, som ifølge § 527 kunne fordrø Auktionens Fremme, samtykke i, at flere Auktioner afholdes, i hvilken Henseende bemærkes, at de, der ikke gjøre Indsigelse, anses for at samtykke.

Den, som er Høistbydende ved første Auktion, er, dog ikke i længere Tid end 6 Uger, bunden ved sit Bud for det Tilfælde, at der ikke ved anden Auktion skulde skulde ske ligesaa høit eller høiere Bud, eller det fete Bud formedelst manglende Sikkerhedsstillelse ei kan antages. Gives der ved anden Auktion hverken Hammerslag til ham eller til nogen Anden, er den Høistbydende ved første Auktion løst fra sit Bud, og Forpligtelse til at vedstaa Budet paahviler heller ikke den eller de Høistbydende ved anden Auktion.

§ 534.

Naar en anden Auktion skal finde Sted, maa herom udgaa en ny Bekjendtgjørelse med 14 Dages Varjel, der idetmindste indrykkes een Gang i de i § 528 nævnte offentlige Blade.

Det skal i Bekjendtgjørelsen udtrykkeligt bemærkes, at det er anden og sidste Auktion.

§ 535.

Den Høistbydende har ikke ved nogen af Auktionerne Ret til at fordrø Hammerslag.

Den i Konditionerne betingede Sikkerhedsstillelse (jfr. § 522) kan først forlanges, naar Hammerslag tilbydes; dog kan Fogden, naar af Vedkommende fremsættes Paaastand herom, forlange, at ubekjendte eller uveberhæftige Personer strax skulle stille en mindre Sikkerhed efter Fogdens Skøn, hvis deres Bud skal komme i nogen Betragtning.

§ 536.

Den, der har erholdt Hammerslag, er forpligtet til at berigtige Kjøbesummen ved Betaling enten umiddelbart til de i Auktionsvilkårene angivne Personer eller til Fogden, dersom dette maatte være bestemt i Henhold til § 526. Det først forfaldne Afdrag paa Kjøbesummen erlægges, forsaavidt ikke Andet er bestemt i Konditionerne, eller forsaavidt ikke Samtykke fra Vedkommende til Udsættelse gives, til den eller de først Berettigede, forsaavidt tilstrække kan, og anvendes saaledes i Almindelighed først til Dækning af resterende Skatter og Afgifter, hvis Prioritet er bevaret, og som ikke ere betingede udrede udenfor Kjøbesummen.

§ 537.

I det Tilfælde, at Betalingen efter § 526 skal erlægges til Fogden, har denne, strax efterat Hammerslag er givet, at gjøre et Udkaft til Auktionssummens Fordeling imellem de i Evangsalsalget interesserede Personer, hvilke derpaa med 14 Dages Varjel indkaldes til et Møde. Indkaldelsen, der skal indeholde Tilkjendegivelse om, at Udkaftet ligger til Eftersyn paa Fogdens Kontor, hvor enhver Vedkommende mod sportelmæssig Betaling kan faa en Afkrift af det, fler ved en almindelig Opfordring til at melde sig, som indrykkes een Gang i den til retslige Bekjendtgjørelser bestemte almindelige Tidende, hvorhos der bliver at give dem, hvis Interesse i Evangsalsalget kan ses af Skjode- og Pantebøgerne eller paa anden Maade, saasom ved de tidligere stedfundne Forhandlinger, er kommen til Fogdens Kundskab, særskilt Underretning, forsaavidt de have bekjendt Bopæl inden Riget (§ 122).

Fremkommer der i det berammede Møde ingen Indsigelse mod Fogdens Udkaft, foretages Fordelingen af Kjøbesummen, efterhaanden som den indkommer, i Overensstemmelse med det, dog uden at herved Nogens Ret iøvrigt prækluderes.

Fremsættes derimod Indsigelser, og lykkes det ikke Fogden ved Mægling at tilveie-

bringe Enighed, henviser han de tvistende Parter til almindelig Rettergang. Forsølges en gjort Indsigelse ikke behørig inden 4 Uger, anses den som ikke fremsat.

Den Del af Auktionssummen, med Hensyn til hvilken ingen Indsigelse er fremsat, udbetales i Dverensstemmelse med Udkastet, men den Del af den, som er Gjenstand for Tvist, tilbageholdes, forsaavidt den er indkommen eller maatte indkomme, indtil Sagens endelige Afgjørelse.

Fogden har at sørge for de indkomne Summers hensigtsmæssige Bevaring og Frugtbargjørelse i Mellemtiden.

§ 538.

I Tilfælde af, at Auktionskjøberen ikke efterkommer Auktionsvilkårene, er Retvirenten saavel som enhver af de Personer, som ifølge deres Fordringers Bessaffenhed have Krav paa at faa Del i Kjøbesummen, berettiget til at fordrø, at Eiendommen sættes til en eneste Auktion paa Auktionskjøberens Risiko og Regning, saaledes at han bliver pligtig at tilsvare, hvad der maatte bydes mindre, uden at have Krav paa, hvad der maatte bydes mere, end Auktionskjøbesummen.

Fogden har paa Bedkommendes Begjæring at tillyse Auktionen i Dverensstemmelse med de for den anden Auktion i § 534 givne Regler.

Ovenansførte Fremgangsmaade udelukker ikke, at enhver af de til Deltagelse i Auktionskjøbesummen Berettigede for sin Del, eller efter Omstændighederne Fogden paa Samtliges Begjæring, anvender almindelig Rettsforfølgning imod Auktionskjøberen.

§ 539.

Fogden har at udstede Auktionskjøde til Kjøberen paa Evangsauktionen eller hvem denne har overdraget sin Ret, naar de for Skjødes Erholdelse i Auktionsvilkårene satte Betingelser ere opfyldte, eller Devis føres for, at alle Bedkommende have faaet, hvad der tilkommer dem, eller samtykke i, at Skjøde maa udstedes.

Bestaar det Solgte af flere særskilte Eiendomme, skal Fogden, naar det forlanges af Kjøberen eller hvem der træder i hans Sted, og naar de derpaa hvilende Hæftelser ere helt afgjorte eller Bedkommendes Samtykke tilbeiebragt, give særskilt Skjøde eller Overdragelsesdokument paa hver særskilt Eiendom. Forlanges en særskilt Eiendom delt, skal det Samme iagttages, naar de lovbestemte Betingelser for Delingen ere godtgjorte at være tilstede.

Kjøberen er i Mangel af anden Bestemmelse i Vilkårene pligtig at have taget Skjøde eller Overdragelsesdokument og berigtiget Kjøbet i enhver Henseende inden 1 Aar efter Samrædset.

§ 540.

Kjøberen paa Evangsauktionen er, naar den i § 548 angivne Frist af 4 Uger er forløben, uden at der er gjort Rettsmidler gjældende, og han har fyldbestgjort Auktionsvilkårene, berettiget til at lade de Hæftelser, til hvis Dækning der efter Auktionens Udfald Intet udkommer, udslette af Skjøde- og Pantebogen.

§ 541.

I Auktionsvilkårene bestemmes de Honorarer, som Kjøberen har at udrede; til Retvirentens juridiske Konsulent kan i det Høieste betinges for samtlige i Forbindelse med Auktionen staaende Forretninger $\frac{1}{2}$ pCt. af Kjøbesummen, naar denne overstiger 10,000 Kr., og hvis den er ringere, kun Salærer fra 20 til 50 Kr. foruden Reiseomkostninger.

Forsaavidt nogen af de øvrige Mødende har Krav paa Salær, bestemmes dette ikke procentvis i Forhold til Kjøbesummen eller Størrelsen af den Fordring, som de skulle værne. Forelagte Lovforslag m. m.

om, men i Forhold til Heiligheden ved Rødet og Sagens Bestaand i det Hele ligeledes med Tillæg af Reiseomkostninger.

I intet Tilfælde kunne Reiseomkostninger beregnes for længere Afstaade, end om en Sagsfører indenfor Retskredsen var benyttet.

Fjerde Underafdeling.

Om Proceduren af Tvistigheder, der opstaa under Evangsauktionen.

§ 542.

Under Evangsauktionen kunne de oprindelige Parter ikke fremsætte saadanne Indsigelser, som vedrøre Lovligheden af Udlægsforretningen eller de forud for samme liggende Rets handlinger.

Indsigelser, som ikke høre til de i tredje Underafdeling omhandlede, kunne af Trediemand fremsættes under Auktionsforretningen, naar han formener, at Auktionens Fremme paa den paastaede Maade vil komme i Strid med hans Ret.

§ 543.

Proceduren under Auktionen eller Forberedelserne til samme foregaar efter de Regler, som i §§ 480, 481 og 482 ere givne om Tvistigheders Forhandling under Eksekutionsforretninger.

§ 544.

Hvad der skal optages i Auktionsprotokollen, afgjøres efter de i § 483 opstillede Grundsætninger.

Dog blive de i Rffr. 13de Juni 1783 og Pl. 3die September 1823 indeholdte Bestemmelser, hvorefter visse Løsbøreauktioner ikke behøve at foretages til Protokollen, fremdeles at anvende med de Bøppler, som følge af Reglerne i nærværende Kapitel.

§ 545.

De i § 484 om Udsættelse og Standsning givne Regler kunne ogsaa til Anvendelse paa selve Auktionens Afholdelse, ifr. dog § 530 1ste Stykke i Slutningen.

§ 546.

I opstaaede Tvistigheder forholdes der med Kjendelses Afgjørelse efter § 485.

§ 547.

Imod den sluttede Auktionsforretning kan der anvendes Retsmidler i Henhold til de nærmere Bestemmelser herom i det følgende Kapitel.

Imod Kjendelser, der affiges under Auktionen eller Forberedelserne til denne, kan der først anvendes Retsmidler, efterat hele Auktionsforretningen er sluttet.

§ 548.

Retsmidler imod Auktionsforretningen maa i Reglen anvendes inden 4 Uger, efterat Auktionsforretningen er sluttet. Efter Udløbet af denne Frist kan Auktionen ikke svækkes, undtagen hvor den i det Hele eller for en Del bortfalder som en Folge af, at de foregaaende Rets handlinger, til hvilke den slutter sig, paa lovlig Maade tilintetgjøres eller forandres.

Dog kan Afgang til Retsmidlers Anvendelse inden Forløbet af et Aar tilstaaes paa samme Maade, som i § 495 2det Stykke er bestemt om Udlæg.

Kapitel V.

Om Retsmidlerne imod de til Dommes tvungne Fuldbyrkelse henhørende Fogedforretninger.

§ 549.

Anker over Fogedforretninger, som vedrøre selve den Fordring eller Ret, om hvis Fuldbyrkelse der er Spørgsmaal, gjøres gjældende ved Paaanke til den Landsret, under hvilken Fogden staar. Har den, der vil gjøre saadan Anke gjældende, tillige Anker af den i denne Paragrafs 2det Stykke angivne Bestaaffenhed, blive disse at inddrage under Paaanken.

Anker, der alene angaa de processuelle Betingelser for Fogedforretningen eller den ved samme brugte Fremgangsmaade, gjøres gjældende ved Bepværing til den Landsret, under hvilken Fogden staar.

§ 550.

Parterne kunne ikke gyldigen give Afkald paa deres Afgang til at anvende de i foregaaende Paragraf omhandlede Retsmidler, førend efterat den Fogedforretning, med Hensyn til hvilken der er Spørgsmaal om Retsmidlers Anvendelse, er iværksat.

§ 551.

Paaanke iværksættes ved, at der tilstilles Modparten Ankeskrift paa den i § 356 bestemte Maade, Bepværing derved, at der i Overensstemmelse med § 321 indgives Bepværingsskrift til Fogden selv.

§ 552.

Paaanken foregaar iøvrigt i Overensstemmelse med de om Paaanke fra Underretten til Landsretten i fjerde Afsnit givne Regler.

Som en Folge heraf finder der en fuldstændig ny Bevisførelse og Sagsudvikling Sted for Landsretten.

Den for Fogden stedsindue Procedure er ikke bindende, og der er endog Intet til Hinder for, at nye Paaastande fremsættes. Dog kunne Parterne ikke tilbagelade de af dem for Fogden afgivne protokollerede Erklæringer med Hensyn til Sagens Sammenhæng.

§ 553.

Landsretten træffer de fornødne Bestemmelser med Hensyn til Udsættelser for at føre Bevis og med Hensyn til Fastsættelsen af en Tid for Hovedforhandlingen i Overensstemmelse med Reglen i § 357.

Bevisførelsen foregaar efter de almindelige Regler i andet Afsnit.

§ 554.

Bepværing foregaar med de Bepværelser, som følge af Bestemmelserne i dette Afsnit, efter samme Regler som Bepværing til Landsretten over Underrettens Handlinger, jfr. § 360.

§ 555.

Paaanke fra Landsretten til Høiesteret i de heromhandlede Tilfælde finder i Reglen kun Sted, naar Hovedsagen, i Anledning af hvilken Execution er flet, har været Gjenstand for Landsrettens Afgjørelse i første Instantis eller dog ifølge sin Bestaaffenhed i Tilfælde af Retsvist vilde henhøre under samme. Dog kan, om end Hovedsagen ikke er af den anførte Bestaaffenhed, Høiesterets Formand i Forbindelse med to af ham tiltagne Medlemmer af

Retten tillade, at Sagen undtagelsesvis indbringes for Høiesteret. Andragende herom fremsættes og behandles paa den i § 304 omtalte Maade.

Om Paaanken til Høiesteret gjælde de almindelige Regler i tredie Affnit Kap. I.

Landsrettens Afgjørelse i Anledning af Besværing er ikke Gjenstand for yderligere Besværing til Høiesteret.

Anden Hovedafdeling.

Om Udpantning samt om Indsættelses- og Udsættelsesforretninger.

I. Om Udpantning.

§ 556.

Udpantning kan finde Sted for efternævnte Fordringer:

1) Stats- og Kommuneskatter, samt Afgifter og Ydelsler, som ifølge Lovgivningens umiddelbare Bud eller en i Henhold til samme foretagen Pigning eller Ansættelse tilkomme Stat, Kommune, Kirker, anerkjendte Troessamfund, offentlige Stiftelser eller Embeder og Bestillinger; denne Bestemmelse kommer dog ikke til Anvendelse i Henseende til Sold- og Skibs- samt Brænderiavgifter, Stempelafgift for Spillekort og Afgift for Afgangsbrevise for Handelsreisende undtagen i det i Forordningen angaaende det under det Rgl. General-Loldkammer og Kommercekollegium henhørende Kasse- og Regnskabsvæsen af 8de Juli 1840 § 9 2det Punktum omhandlede Tilfælde;

2) Enhver paa en fast Eiendom hvilende, stadig tilbagevendende eller af en bestemt Begivenhed ahangig Penge- eller Naturalafgift, som uden særlig Vedtagelse gaar over fra Eier til Eier, forsaavidt den tilkommer en af de under Nr. 1 ommeldte Berettigede, herunder indbefattet Renterne af de i enkelte Eiendomme fra det forrige Ryttergods Salg indstaaende, Statskassen tilhørende halve Kjøbesummer samt Renterestancer af den i Henhold til Lov 8de April 1851 om Selveiendoms Indførelse paa det Staten tilhørende Bøndergods, jfr. Lov 27de Januar 1852 § 4, Lov 3die Martz 1852 § 2 og Lov 8de Februar 1854 § 2, stiftede Pantegjæld, fremdeles Bankhæftelsesrenter, Liendevederlag og ethvert ved de anordnede Kommissioners Mellemkomst fastsat Vederlag for Afløsningen af Naturalydelsler, Pligtarbejde eller Byrder paa faste Eiendomme, alt forsaavidt de i dette Nummer omhandlede Afgifter eller Vederlag ere bestemte til en uforanderlig eller dog efter faste Regler værende Størrelse;

3) Den Betaling, som efter et af Kongen eller vedkommende Ministerium stadfæstet eller af vedkommende Kommunalbestyrelse eller anden offentlig Myndighed indenfor Grænserne af den samme tilkommende Besøielse vedtaget eller stadfæstet Betalingsreglement bliver at erlægge for Benyttelsen af saadanne et almennyttigt Formaal tjenende Indretninger, hvortil Afgangen under visse almindelige Betingelser staar aaben for Enhver;

4) Gebyrer for kongelige eller ministerielle Expeditioner, Retts- og Magistratsgebyrer og de med Retshandlinger forbundne Afgifter samt det Vederlag, derunder indbefattet Dagpenge og Befordringsgodtgjørelse, som tilkommer Nogen for Udførelsen af Forretninger eller Møder i Medfør af Loven, af offentlig Bestilling eller af en af vedkommende Myndighed særlig stet Udmeldelse eller givet Paalæg, forsaavidt Vederlagets Størrelse eller Reglen for dets Beregning er fastsat i Lov eller i en af Kongen eller vedkommende Ministerium i Henhold til de gjældende Regler stadfæstet Tagt, saa og Erstatning for de af den Paagjældende til Forretningens Udførelse lovlige gjorte Udlæg;

5) Erstatning hos Private for det Udlæg, som Stat, Kirke eller Kommune har havt ved paa den Forsømmeliges Vegne at besørge befalede Anskaffelser, Istandsættelser, Arbejder eller Naturalydelsler;

6) Underholdningsbidrag, som det ifølge Drigighedens i Medfør af den gjældende Lovgivning afgivne Bestemmelse eller Sammes Stadfæstelse paa Separations- eller Skilsmis-

vilkaar paahviler Nogen at udrede til ægte eller nægte Børn, Stedbørn, Forældre, forladte, fraseparerede eller fraskilte Husfruer, saa og de Erstatningskrav, som kunne paahvile Gusbond eller andre, fra hvem Personer, der ere pligtige at ivare Underholdningsbidrag, have Indtægt, naar der af Vdrigheden i Henhold til de gjældende Regler er gjort Forbud imod Udbetalingen;

7) de Brandhjælpspenge, der tilkomme Kjøbenhavns Brandforsikring, den almindelige Brandforsikring for Landbygninger og den almindelige Brandforsikring for Kjøbstadbygninger, saalænge disse ere undergivne Regjeringens Tilsyn;

8) Afsløsningsvederlag for Vegt og Arbeider til Kirker, naar Vederlaget er fastsat ved den anordnede Kommissions Mellemkomst eller, hvis Afsløsning ikke har fundet Sted, Eiendeleiers Krav paa Erstatning for den ved den Privates Forsømmelse med at udføre saadant Vegt og Arbeide paadragne Udgift;

9) Gieres Krav paa Erstatning hos Fæstere og Leiere for udlagte Slatter og Afgifter af Eiendommen og paa Vederlag for Afsløsning af Hoveri, Pligtarbeide eller Sagtdage i Henhold til Afsløsningslovene af 4de Juli 1850 samt, naar saadant særligt er vedtaget, Gieres Krav paa Vederlag for Afsløsning af Hoveri og Sagtdage, der er fastsat uden Afsløsningsmændenes Mellemkomst, og paa Fæstefgift af Huse paa Landet;

10) a. Fordringer hos en og samme Skyldner paa Betaling for Løsøre, der er kjøbt ved en i Medfør af Embede eller offentlig Bestilling afholdt Auktion, naar de ikke overstige 400 Kr. og Auktionsprotokollen tydelig udviser Kjøberens Navn og Kjøbesummernes Størrelse;

b. de Beløb, som det ifølge den i Frdg. 13de Novbr. 1829 §§ 3 og 5 ommeldte Fordeling paaligger Kirkeværgeu at indkræve;

c. den Enten efter Fæstere i Henhold til Lov 19de Febr. 1861 om Forandringer i Fæstelovgivningingen § 7 tilkommende Fordring paa den ved Fæstefratvæelse betingede Aftægt af Fæstet;

d. det Bidrag, som Medlemmerne af Foreninger mellem Svende, Fabrikarbeidere, Søfarende o. lign. have at erlægge til Foreningens Syge- og Begravelseskasse, naar det i Foreningens af Indenrigsministeriet stadfæstede Vedtægt er bestemt, at Bidraget skal inddrives ved Udpantning;

e. det Bidrag, som Sagførere, der udøve Sagførervirksomhed, ifølge § 143 i Lov om Domsmagtens Ordning m. v. ere pligtige at betale til Dækning af Udgifterne ved Sagføreraadernes Virksomhed;

f. Fordringer efter Bankhæftelsesobligationer, som, efter at være cederede Skyldneren, af ham ere borttransporterede;

g. Bøder og Erstatninger, som af de i Henhold til Lov om Hærens Distriktsheste af 26de Mai 1868 § 3 anordnede militære Mousstringskommissioner paalægges private Foderværter i Overensstemmelse med de af Krigsbestyrelsen fastsatte og af vedkommende Foderværter ved Hestens Overtagelse indgaaede Betingelser for Udstationeringen af Hærens Heste, samt endvidere Bøder, der paalægges Sparekassers Bestyrelser eller Revisorer efter Lov om Spare- og Laanekasser af 28de Mai 1880 § 12, saavel som Bøder, der paalægges Sagførere i Medfør af § 146 i Lov om Domsmagtens Ordning m. v.;

h. den Betaling, som i Henhold til Lov om Brandvæsenet i Kjøbstæderne af 21de Marts 1873 § 10 og dertil sig sluttende Reglementer tilkommer de af vedkommende Kommunalbestyrelser antagne Skorstensfeiere, forsaavidt den ikke er bestemt til et fast aarligt Vederlag af Kammerkassen;

i. de i Lov om Digearbeider paa Holland og Falsster af 23de Mai 1873 § 2 sidste Stykke omhandlede Beløb samt Bidrag til Dækning af et Digelags Udgifter i Overensstemmelse med Lov 10de April 1874 § 12.

Udenfor de ovennævnte Tilfælde kan Udpantning ikke finde Sted.

Eigesom det altid staar i Krevirentens Magt at indtale sin Fordring ved sædvanlig Rettergang, saaledes skal det ogsaa være ham tilladt, naar Fogden finder, at Omstændig-

heberne tale derfor, at benytte Udpantning for en Del af den ham tilkommende Forbring og indtale Resten ved sædvanlig Rettergang.

Lilbyder Skyldneren delvis Betaling, bør denne modtages.

§ 557.

Udpantningsretten følger Forbringen, saa at den tilkommer Enhver, som med Hensyn til samme er traadt i den oprindelige Berettigedes Sted, og vedvarer indtil et Aar, efterat Forbringen er forfalden til Betaling. Smidlertid er det i Henseende til Fristens Beregning tilstrækkeligt, at Udpantning er begjært inden Udløbet af ovennævnte Tidrum, naar den derefter med tilbørlig Hurtighed fremmes af Rekvirenten.

§ 558.

Den, der begjærer Udpantning foretagen, har herom skriftlig at henvende sig til Fogden. Begjæringen ledsages, forsaavidt Forbringen støttes paa eller godtgjøres ved skriftlige Dokumenter, af disse, og ellers af saadanne Oplysninger, som maatte være fornødne, for at Fogden kan tage Bestemmelse, om Udpantning kan finde Sted. Finder han efter det foreliggende Satet til Hinder for Udpantning, affiger han ved Paategning paa Begjæringen en Kjendelse gaaende ud paa, at den forlangte Udpantning kan foretages, dog paa Rekvirentens Ansvar, forsaavidt Forbringens Rigtighed angaar, hvilken Kjendelse ikke særskilt kan angribes ved noget Retsmiddel. I modsat Fald nægter han den begjærte Udpantning ved en Kjendelse, der er Gjenstand for Besværing efter Reglerne i foregaaende Hovedafdeling.

§ 559.

Efterat Udpantning er bevilget, har Rekvirenten eller i de Tilfælde, i hvilke Foranstaltningen til Udpantningens Sværskættelse paaligger Fogden i Embedsmedfør, denne at drage Omsorg for, at Begjæringen og den samme paategnede Kjendelse mindst 6 Dage før Forretningens Foretagelse i Overensstemmelse med Reglerne i første Afsnit Kapitel IX forkyndes for Skyldneren.

Ved Inddrivelse af Statskatter, Bankrenter, Brandpenge, Kommuneskatter og alle andre Afgifter til det Offentlige, saavelsof af Liendevederlag, Brokorn og alle andre deslige Indtægter, som inddrives ved Udpantning hos Beboerne af et Sogn eller en Kommune, er det tilstrækkeligt, at Beskjendtgjørelse om, at Restancen af Fogden er godkendt til Inddrivelse, og at denne vil finde Sted uden videre Barjel, uden Nævnelse af de enkelte Skyldneres Navne, sker mindst 8 Dage, før Udpantningen foregaar, i det af Justitsministeriet hertil bestemte stedlige Blad eller ved Opflag paa offentlige Steder eller ved Trommeslag eller ved Læsning til Kirkestævne efter Stedets Skik og Brug.

§ 560.

Udpantning iværksettes af Fogden; dog kan Udpantning paa Landet, naar Forbringen ikke overstiger 100 Kr. og Gjenstanden for Udpantningen ikke er faste Eiendomme, ske ved Sognefogden. Naar Rekvirenten afgiver Begjæringen forsynet med Paategning om den i Overensstemmelse med foregaaende Paragraf skete Forkyndelse, henholdsvis til Fogden eller Sognefogden, skulle disse efter Fristens Udløb uden ufornøden Genstand iværksette Udpantningen. Forsaavidt der med Hensyn til visse Forbring i Lovgivningen er tildelt Fogden en videregaaende Virksomhed i Henseende til Forretningens Kundgjørelse og Foretagelse og det Udsattes Realisation m. m. samt foreskrevet bestemte Frister, inden hvilke det Fornødne i disse Henseender skal være foranstaltet, forbliver det ved de herom givne Bestemmelser, ogsaa med Hensyn til det for Forsømmelsen i saa Henseende fastsatte Ansvar.

§ 561

I Sager, som angaa Inddrivelse af Underholdningsbidrag, skal det ikke være for-
nødent til Fogden at indgive særlig skriftlig Begjæring om Udpantning, og Fogdens Kjendelse
om denne kan paategnes Overovrighedens Resolution, hvorved Bidraget er fastsat eller et om
sammes Størrelse indgaaet Forlig er stadfæstet. Naar saadan Resolution engang er forkyndt
for den eller de Vedkommende, kan Forkyndelsen af Fogdens Udpantningskjendelse for de
enkelt forfaldne Bidrag derhos gyldig ske paa Landet ved Sognefogden og i Kjøbstæderne
ved en Politibetjent eller en enkelt Støvningsmand. Det paahviler fremdeles Fogden, naar
Begjæring om Inddrivelse af flige Bidrag er fremsat og funden begrundet, selvstændig at
besørge det Fornødne til denne Inddrivelse, derunder indbefattet Realisation af de ublagte
Gjenstande og Auktionsbeløets Indfordring.

§ 562.

Udpantningen skal foruden Hovedfordringen omfatte alle af Forretningen samt Godsets
Bevarelse og Realisation flydende Omkostninger, og Gebyrerne kunne ikke fordres forudbetalt.
Udkommer der ikke ved Realisationen et til at dække Fordringen og Omkostninger tilstrækkeligt
Beløb, fortsættes Udpantningen, uden at der i saa Fald gives Parfel efter § 559. Ud-
pantning foregaaer isøvrigt efter de i foregaaende Hovedafdeling om Udlæg givne Regler, dog
at Kolvirentens Møde under Forretningen ikke er nødvendigt. Er Fordringen, hvorfor Ud-
pantning foretages, en anden Ydelse end Penge, skal henholdsvis Fogden eller Sognefogden,
efter saavidt muligt at have hørt Skyldnerens Erklæring herover, efter sit Skjøn med Vidner-
nes Bistand, men uden at være bunden ved deres Anstuelse, ansætte Ydelsen til et Penge-
vederlag.

De Udpantninger, som foretages af Sognefogden, ske i Overværelse af to af ham
tilfaldte Vidner, som ere pligtige at følge ham; er Udpantningen saa almindelig, at ingen
Vidner kunne have i den By, hvori den foregaaer, udmelder han dertil to Mænd af den
nærmeste By. Han indfører Forretningen i en af ham af Fogden leveret og af denne auto-
riiseret Protokol, hvis Anstæffelse bekostes af vedkommende Politikasse.

Møder Kolvirenten ikke under Forretningen, skal henholdsvis Fogden eller Sogne-
fogden være pligtig til at modtage det Fordrede eller Afdrag herpaa, naar saadant tilbydes
under Forretningen, med samme Virkning, som om Betalingen var sket til Kolvirenten, lige-
som det i saa Fald paahviler den, der foretager Udpantningen, at bestemme, om det Ublagte
skal forblive hos Skyldneren, og ellers drage Omsorg for, at det paa passende Maade
bevares.

§ 563.

Foretages Udpantningsforretningen af Fogden, kunne Indsigelser fremsættes under
Forretningen.

Under den for Fogden foregaaende Forhandling om reiste Indsigelser kan ordentligvis
kun Kolvirenten faa Udsættelse for at begrunde sin Paastand. Er Kolvirenten ikke mødt,
eller kan han ikke strax stæffes tilstede, og Fogden ikke finder, at en fremsat Indsigelse strax
kan forkastes eller tages til Følge, udsættes Forretningen, og Parterne underrettes om, naar
Forretningen paany foretages, hvorefter den videre Forhandling mellem Parterne sker i
Overensstemmelse med de i foregaaende Hovedafdeling Kapitel III indeholdte Regler.

Ved Paastændelsen af reiste Indsigelser er Fogden ikke bunden ved den i Overens-
stemmelse med § 558 givne Kjendelse om Forretningens Fremme. Kjendelser, hvorved
en fremsat Indsigelse tages til Følge, kunne henholdsvis paaantes eller angribes ved Besvær-
ring i Overensstemmelse med Reglerne i foregaaende Hovedafdeling (sfr. navnlig § 549 ff.).

§ 564.

Foretages Udpantningsforretningen af Sognefogden, kunne Indsigelser fremsættes dels under Forretningen, dels i Løbet af 14 Dage efter Forretningens Afholdelse.

Fremsættes Indsigelsen under Forretningen, skal Sognefogden antegne Indsigelsen i Protokollen, men iøvrigt fremme Forretningen samt derefter tilstille Fogden en Udskrift af Protokollen. Indsigelser, som fremsættes efter Forretningen, rettes til Fogden. Efter Forløbet af 14 Dage fra Forretningens Afholdelse træffer Fogden Afgjørelse om fremsatte Indsigelser; findes det fornødent, kan han forinden give Parterne Leilighed til ved Møde for Fogedretten at yttre sig om Indsigelserne. Finder Fogden en fremsat Indsigelse grundet berigtiger han selv eller ved Sognefogden Feilen eller ophæver ved Kjendelse den stedfundne Forretning i det Hele eller for en Del. Forkastes Indsigelsen, stadfæster Fogden Forretninger som endelig. Om Afgjørelsen meddeles Parterne Underretning. Afgjørelser, hvorved en fremsat Indsigelse tages til Følge, kunne henholdsvis paaantes eller angribes ved Bepoering i Overensstemmelse med Reglerne i foregaaende Hovedafdeling (jfr. navnlig § 549 ff.).

§ 565.

Retvirenten maa ikke stride til Realisation af det Udpantede førend efter Forløbet af 4 Uger efter Udpantningen eller, forsaavidt Indsigelse efter § 564 er fremsat, dens Stadfæstelse, medmindre de udpantede Gjenstande oien synlig ere udsatte for Fordærvelse eller væsentlig Værdiforringelse ved at henligge saalænge (jfr. dog §§ 566 og 567.) Realisationen foregaar iøvrigt, naar enten Udpantningens Gjenstand er fast Eiendom, eller Udpantningen har omfattet Løsøre til Værdi af mindst 100 Kroner, i Overensstemmelse med de almindelige Regler om Evangsauktion i foregaaende Hovedafdelings Kapitel IV; i modsat Fald bortsalges det Udpantede mod kontant Betaling ved offentlig Auktion, som afholdes paa Landet af Sognefogden og i Kjøbstæderne af Politiet, efter at der mindst 3 Dage forud har fundet een Befjendtgjørelse Sted henholdsvis ved Kirkestævne eller ved Indrykkelse i det Blad, i hvilket Befjendtgjørelser fra Politiet pleie at offentliggøres.

566.

Den, som finder sig forurettet ved en Udpantning, kan, hvad enten Indsigelse har været fremsat under Forretningen eller ikke, gjøre sin Anke gjældende henholdsvis ved Paaante eller Bepoering i Overensstemmelse med de i foregaaende Hovedafdeling indeholdte Regler om Retsmidler imod de til Dommens Fuldbbyrdelse sigtende Fogedforretninger. Ligeledes bliver der at forholde efter de der givne Regler med Hensyn til Spørgsmaal, om Forauktioneringen skal udsættes, naar der er gjort Retsmidler gjældende imod Udpantningsforretningen. Fristen for Retsmidlernes Anvendelse regnes fra Forretningens Dato eller, forsaavidt Indsigelse er fremsat i Henhold til § 564, dens Stadfæstelse; Dypreisning kan ikke gives efter 6 Maanedes fra det nævnte Tidspunkt.

§ 567.

Har den, hvem Udpantning er overgaaet, andre Indsigelser at gjøre gjældende mod denne end saadanne, som gaa ud paa, at Fordringen ikke ifølge Lovgivningen kan inddrives ved Udpantning, eller at der ved dennes Foretagelse ikke er brugt den rette Fremgangsmaade, kan han, forsaavidt han ikke vil gjøre Ansvar mod Fogden gjældende, og han ikke allerede har anvendt Retsmidler imod Forretningen efter § 566, indbringe Spørgsmaalet om disse Indsigelsers Gyldighed til Prøvelse i første Instans.

Dette Spørgsmaal, som iøvrigt bliver at behandle efter de almindelige Regler baade i Henseende til Forligsmægling og Procedure, kan uden Hensyn til Retvirentens Værnething anlægges i den Retskreds, hvor Udpantningen er gjort, men det maa i det Seneste anlægges

Forfl. t. L. om den borgerlige Retspleie.

inden 8 Uger fra Forretningens Dato eller, forsaavidt Indsigelse er fremsat i Henhold til § 564, dens Stadfæstelse.

Naar Klagefristet forkyndes for Rekvirenten af Udpantningsforretningen inden Udløbet af de i § 565 ommeldte 4 Uger, kan Rekvirentens Ret til at bortfælgge det Udpantede, saalænge indtil det til Prøvelse af Udpantningsforretningen anlagte Søgemaal er afgjort ved endelig Dom; Paastanden kan i saa Fald rettes paa Udpantningsforretningens Ophævelse. Er Rekvirentens Ret til at stride til Realisation ikke paa den anførte Maade standset, kan Paastanden rettes paa Udpantningsforretningens Ophævelse, forsaavidt det Udpantede ikke allerede maatte være bortsolgt, men i modsat Fald kun paa Skadesløsholdelse.

§ 568.

Eigesom Rekvirenten, berunder indbefattet Staten, Kommuner eller andre i § 556 nævnte Myndigheder eller juridiske Personer, naar Udpantningen under et i Medfør af § 566 eller § 567 anlagt Søgemaal findes ulovlig foretagen, i Dørensstemmelse med de hidtil gjældende Regler har at erstatte Skyldneren al af Forretningen flydende Skade, saaledes vil han ogsaa have at godtgjøre Skyldneren Sagens Omkostninger i alle Instanser, saafremt Fordringen ikke skyldtes eller ikke var forfalden, da Udpantningen foregik, og det derhos ikke er Skyldneren, der har fremkaldt eller bestyrket den urigtige Opsættelse af Retsforholdet, som Rekvirenten har gjort gjældende.

II.

Om Indsættelses- og Udsættelsesforretninger.

§ 569.

Det skal fremdeles i samme Tilfælde som hidtil staa vedkommende Berettigede aabent at fordre Fogdens Hjælp til at indsætte sig i eller udsætte Andre af Besiddelsen af fast Eiendom eller efter Omstændighederne af rørligt Gods, uden at sædvanligt Eksekutionsgrundlag er tilstede. Ogsaa skal Fogdens Hjælp fremdeles ligesom hidtil kunne fordras til at gjøre Forældre- eller Børgemyndighed gjældende med Hensyn til Umyndige, uden at sædvanligt Eksekutionsgrundlag er tilstede.

§ 570.

Foruden at det i de ti foregaaende Paragrafer omhandlede Tilfælde selvfølgelig staa Rekvirentens Ret frit for at fremsætte sine Indsigelser imod Forretningens Fremme for Fogden til Paakjendelse i Dørensstemmelse med de almindelige Regler i foregaaende Hovedafdelings Kapitel III, skal det, naar Rekvirentens Ret har andre Indsigelser imod Forretningen at gjøre gjældende end saadanne, som gaa ud paa, at den ikke lovligen kunde finde Sted uden sædvanligt Eksekutionsgrundlag, eller at der ved dens Foretagelse ikke er brugt den rette Fremgangsmaade, være ham tilladt, forsaavidt han ikke vil gjøre Ansvar imod Fogden gjældende og han ikke allerede har anvendt Retsmidler, at anlægge Regresssøgmaal i første Instans imod Rekvirenten. Under dette Søgmaal, som maa anlægges inden 8 Uger, kan der da efter Omstændighederne saavel tilkjendes ham Erstatning i Anledning af den formentlig ulovlige Forretning som ogsaa gives Dom for, at Forretningen bør være ophævet.

§ 571.

Imod Fogdens Afgjørelser under de i § 569 omhandlede Forretninger kan der benyttes henholdsvis Paaanke eller Bespørging ifølge de almindelige Regler om Rettsmidler imod de til Dommens Fuldbyrdelse sigtende Fogedforretninger (sfr. navnlig § 549 ff.).

Ottende Afsnit.

Om de foreløbige Rettsmidler.

Kapitel I.

Arrest.

§ 572.

Arrest paa Gods kan finde Sted til Sikkerhed for ethvert forfaldent Krav, der lyder paa Penge eller Penges Værd, eller hvis Tilfidsættelse kan medføre en Erstatning i Penge, saalænge Kravet ikke er erigibelt, men især uden Hensyn til, om Retssag i Anledning af det er anlagt eller ikke.

Til Sikkerhed for Fuldgjørelse af ikke forfaldne Krav kan Arrest paa Gods kun anvendes, naar der er jærlig Grund til at befrygte, at Skyldneren ellers ved at bortflytte eller forstikke sit Gods eller paa anden Maade vilde umuliggjøre eller dog væsentlig vanskeliggjøre Adgangen til i sin Tid at opnaa Dom og gjøre Eksekution.

§ 573.

Arrest paa Person som Sikkerhedsmiddel for Fordringer af den i § 572 ommeldte Bestaaffenhed kan ikkun anvendes for forfaldne Krav paa Indlændinge, der staa i Begreb med at forlade Landet for bestandigt eller paa ubestemt Tid, samt paa Udlændinge i Anledning af Fordringer, for hvilke de uden Hensyn til Arrestværnethingsbestemmelserne ifølge denne Lovs almindelige Regler vilde kunne saagsøges ved danske Retter.

§ 574.

Arrest paa Gods kan ikke foretages i Ting, hvori der ikke vilde kunne gjøres Eksekution for den paagjældende Fordring.

§ 575.

Arrest kan afværges og foretagen Arrest faas ophævet, naar Skyldneren stiller fornøden Sikkerhed for den Fordring med Renter og Omkostninger, i Anledning af hvilken Arrest søges. Om den tilbudne Sikkerhed ifølge Størrelse og Bestaaffenhed er fyldestgjørende, bedømmes af Retten efter et frit Skjøn.

§ 576.

Arrest paa Gods medfører, at Skyldneren fra det Dieblif, Arrestdecretet er affagt, bliver uberettiget til at forflytte eller ved Retshandler raade over de arresterede Gjenstande, derunder oppebære arresterede Fordringer.

For at denne Arrestens Retsvirkning skal kunne gjøres gjældende overfor en godtroende Trediemand, saaledes at de foretagne Retshandler tabe Gyldighed, er det nødvendigt, at Thinglæsning af Arrestdecretet har fundet Sted ved Skyldnerens personlige Værnething eller, hvis Arresten er gjort i fast Eiendom, ved dennes Værnething. Er Arrest foretagen i

Gjældsbrief, udfordres derhos, at der paa dette er gjort en Paalegning herom, og naar Arrest er gjort i Fordringer, der ikke grundes paa Gjældsbrief, maa der gives Skyldneren efter Fordringen Underretning om Arresten, hvilket ligeledes bliver at iagttage overfor Skyldneren efter et Gjældsbrief for Rentebetalingens Vedkommende.

§ 577.

Arrestretvirenten er i Reglen ikke berettiget til at lade de arresterede Gjenstande tage fra Skyldneren. Dog kan Fogden ved Arrest paa rørligt Gods, naar de arresterede Gjenstandes Bestaenighed eller Skyldnerens Person og Forhold opfordre dertil, bestemme, at de arresterede Gjenstande skulle tages under Bevogning af ham selv eller af Nogen, der hertil af ham bestilles.

§ 578.

Arrest paa Person sker ved Hensættelse i Gjældsfaengsel ved Fogdens Foranstaltning. Dog har Fogden herved at paase, at Skyldneren ikke lider paa sin Helbred ved Hensættelsen til eller Opholdet i Gjældsfaengslet; i modsat Fald kan Gjældsfaengsel enten slet ikke anvendes eller kun med saadanne Bempelser, som Fogden skønner fornødne.

I Gjældsfaengslet maa der ikke paalægges Skyldneren anden Indskrænkning i Henseende til hans Levevis, end Faengslets Orden med Nødvendighed kræver.

§ 579.

Gjældsfaengsel kan ikke anvendes, medmindre en til Fordringens Størrelse svarende Sikkerhed ikke kan faas ved Arrest paa Gods.

§ 580.

Arrest paa Person kan ikke anvendes for Fordringer, der ere mindre end 100 Kr.

For Fordringer, der ere mindre end 200 Kr., maa Faengslingens Varighed ikke overstige 4 Uger, for Fordringer, der ere mindre end 400 Kr., 8 Uger, for Fordringer, der ere mindre end 1000 Kr., 12 Uger, for Fordringer, der ere mindre end 2000 Kr., 16 Uger, for Fordringer, der ere mindre end 4000 Kr., 20 Uger, for større Fordringer 24 Uger, hvilket er den længste Tid, Nogen kan holdes i Gjældsfaengsel.

§ 581.

Selv om de i foregaaende Paragraf angivne Tider ikke ere forløbne, ophører Skyldnerens Faengsling i alle Tilfælde:

- a) saasnart Eksekution kan gøres for den Fordring, til Sikkerhed for hvilken Arresten er foretagen, enten ifølge en under Arrestforsølgningssagen eller paa anden Maade erhvervet Dom eller ifølge et offentligt Forlig.
- b) saasnart den arresterede Skyldners Bo her i Landet er taget under Konkursbehandling.
- c) saasnart den arresterede Skyldner oplyser, at han Intet eier, hverken her i Landet eller andetsteds, hvori Eksekution kunde gøres for Fordringen.

§ 582.

Den Arresteredes Hensættelse i Gjældsfaengsel sker paa Retvirentens Regning. De herved foranledigede Udgifter kunne ikke fordras godtgjorte af Skyldneren.

§ 583.

De Udgifter, hvis Udredelse paahviler Retvirenten ved Gjældsfaengsels Anvendelse, ere dels Underholdningspenge til Skyldneren, dels Varetægtspenge til Arrestforvareren.

Underholdningspengene fastsættes til 8 Kr. om Ugen i Tiden fra 1ste Mai til 1ste

November og 10 Kr. om Ugen i Liden fra 1ste November til 1ste Mai. Baretægtspengene fastsættes til 2 Kr. om Ugen til alle Lider paa Aaret.

Andre i Anledning af Gjældsfrængslets Anvendelse fornødne Udgifter, saasom til Lokale, til dets Renholdelse, til fornødne Sengklæder og Bostab m. m. udredes af det Offentlige. Skyldneren har selv at bestøse Eys og Barne.

§ 584.

De i foregaaende Paragraf omhandlede Underholdnings- og Baretægtspenge har Retvirenten at erlægge henholdsvis til Skyldneren og til Arrestforvareren forud for mindst en Uge ad Gangen, første Gang inden eller ved Skyldnerens Indsættelse i Gjældsfrængslet og senere inden det hertil svarende Klokketiet hver Ugedag derefter.

Undlader Retvirenten at betale paa foransførte Maade, er Skyldneren berettiget til strax at løslades, og han kan ikke mere sængles for den Fordring.

§ 585.

Arrestforretninger udføres af Fogden. Ved deres Foretagelse benyttes Vidner paa den Maade, som i § 437 er foreskrevet.

Den i § 437, sidste Stykke, givne Forfrist er ogsaa anvendelig paa Arrestforretninger.

§ 586.

Hvilken Foged der er pligtig eller berettiget til at foretage Arrestforretninger, afgjøres efter de i § 438 givne Regler.

§ 587.

Den, der begjærer Arrest paa Nogens Gods eller Person, har at indgive skriftligt Forlangende herom til vedkommende Foged, ledsaget af de Dokumenter og øvrige Oplysninger, som ere for Haanden.

I Reglen har Fogden som Betingelse for Forretningens Foretagelse at afkræve Retvirenten en Sikkerhedsstillelse, reel eller personlig, med Hensyn til det Erstatningsbeløb, som vilde tilkomme den Arresterede i Tilfælde af Arrestens Uvillighed; kun hvor de foreliggende Oplysninger skjønes at indeholde et fuldstændigt Bevis for paagjældende Fordrings Rigtighed, kan Sikkerheds Afkrævelse undlades. Dog bør der ikke engang med Sikkerhedsstillelse indrømmes Arrest, naar det enten ifølge det, der af Retvirenten forelægges for Fogden eller det som af Skyldneren oplyses, skjønes, at Fordringen er ugrundet. Alle Spørgsmaal om Sikkerhedsstillelsens Art og Størrelse afgjøres af Fogden efter frit Skjøn.

Søges Arrest for en af de i § 381 ommeldte Fordringer, kan der ikke afkræves Arrestretvirenten Sikkerhedsstillelse, medmindre der fra Skyldnerens Side fremkommer saadanne Indsigelser, som kunne fremsættes under den i Anledning af Fordringen anlagte Sag, ifr. fjette Afsnit Kap. II.

§ 588.

Arrestforretningen begynder i Reglen paa Skyldnerens Bopæl eller i Mangel af en saadan paa hans sædvanlige Opholdssted, men kan efter Omstændighederne, navnlig naar der er Fare ved Opsættelse, eller naar Skyldneren ikke har Bopæl i Riget eller staar i Begreb med at forlade dette, begynde paa det Sted, hvor Personen eller den Ting, der er Gjenstand for den, søres findes.

§ 589.

Med Hensyn til Parternes Møde under Forretningen m. m. gjælde de i § 475 givne Regler.

§ 590.

Arrestforretningen begynder med, at Fogden opfordrer Paagjældende til ved Sikkerhedsstillelse eller Betaling at tilfredsstille Krevrenten, hvorpaa han, naar dette ikke strax sker, skriver til Arrestens Udførelse.

§ 591.

Arresten kan kun udstroffes til saameget af Skyldnerens Gods, som efter Fradrag af det, hvorpaa Trediemand maatte have Krav, i Henhold til den under Forretningen foretagne Burdering behøves til at sikre Krevrentens Fordring i Forbindelse med de sandsynlige Udgifter ved Arresten og dens Forsølgning.

§ 592.

Med Hensyn til Valget af de Gjenstande, hvori Arresten gjøres, forholdes der efter de i §§ 464 og 465 givne Forrifter, ligesom der iøvrigt ved Arrestforretningers Foretagelse, med de af Forholdets Natur følgende Bempelser, gaas frem efter de om Exekutionsforretninger i §§ 477—485 givne Regler.

§ 593.

I Fogedprotokollen optegnes nøiagtigt alle de enkelte Gjenstande, hvori Arrest gjøres, og ved hver enkelt Gjenstand tilføies dens Værdi efter den stedfundne Ansættelse.

Fogden erklærer derefter til Protokollen de optegnede Gjenstande for belagte med Arrest til Arrestkrevrentens Sikkerhed. Det betyder Skyldneren, at han fra nu af ikke uden at udsætte sig for Strafsansvar efter Straffelovens § 253 kan raade over dem paa en Maade, som kommer i Strid med Arrestkrevrentens Ret. Er Skyldneren ikke tilstede, gives der den eller dem, som i Henhold til § 475 tilkalbes paa hans Begne, Paalæg om at give ham en saadan Betydning. Efter Omstændighederne kan et lignende Paalæg gives den Trediemand, i hvis Besiddelse det Arresterede er.

Er Arrest paa Person paalagt, tilkendes gives det af Fogden Skyldneren, hvis han er tilstede, at han er belagt med Gjældsængsel, hvorefter Fogden beordrer ham strax henbragt til Gjældsængslet. I modsat Tilfælde er det Krevrentens egen Sag at drage Omsoarg for Udførelsen af Arrestkrevrentens ved Skyldnerens Indsættelse i Gjældsængsel; dog kan han hertil fordrø det erekutive Politis Bistand. Saasnart Indsættelsen i Gjældsængslet er sket, har Krevrenten siebliffelig at meddele Fogden Underretning herom; denne gjør efter at have hørt Arrestforvarerens Forklaring fornøden Bemærkning i Fogedprotokollen om Tiden og Klokkeslettet for Indsættelsen.

§ 594.

Hvis der ikke allerede er anlagt Retsfag i Anledning af den Fordring, for hvilken Arrest er gjort, skal Krevrenten inden en Uge efter Arresten anlægge saadan Sag, under hvilken han tillige skal nedlægge særskilt Paastand paa, at Arresten ved Dom maa blive stadfæstet. Retten kan bestemme, at Spørgsmaal vedrørende Arrestens Stadfæstelse forhandles særskilt, jfr. § 102.

Er Retsfag i Anledning af paagjældende Fordring svævende, bliver der at anlægge en særskilt Arrestfag ned den samme Ret, ved hvilken hin Sag behandles. Det er Retten forbeholdt at bestemme, at Arrestfagen skal sættes i Forbindelse med Hovedsagen, saavelsom at den ene af disse Sager skal udsættes, indtil den anden er paakjendt, jfr. §§ 102 og 103.

Er endelig Dom falden i første Instant i Retsfagen, hvorunder den Fordring indtales, for hvilken Arresten gjøres, anlægges Arrestfagen ved den Ret, af hvilken hin Sag har

været paafjendt. Retten kan i Tilfælde af Paaante udsætte Arrestsagens Forhandling i det Hele eller for en Del, jfr. § 103.

§ 595.

Kommer Skyldneren, efterat Arresten er gjort, under Konkurs, eller dør han, og offentligt Skifte uden Gjælds Bedgaaelse finder Sted efter ham, bortfalder Arrestrevirentens Forpligtelse til at anlægge Retsfag i Anledning af Fordringen eller Arresten, ligesom han kan hæve den i denne Anledning allerede anlagte Sag, medmindre der er nedlagt Erstatningspaa-stand fra Skyldnerens Side, og Voet vil fortsætte Sagen. Den af Revirenten i Anledning af Arresten stillede Sikkerhed løsgives dog først, naar 8 Uger ere gaaede efter Arrestens Foretagelse eller, hvis Sag har været anlagt og hæves, 8 Uger efter Ophævelsen, og der derhos ikke fra Voets Side er reist Sag om Erstatning. Er dette flet, maa det endelige Udfald af Sagen afventes.

§ 596.

Ved Arrestsagen skal det afgjøres, om Arresten er lovlig, forudsat Rigtigheden af den Fordring, for hvilken den er gjort.

Som en Følge heraf kunne Indsigelser vedkommende Fordringens Rigtighed ikke fremføres under Arrestsagen, medmindre denne forhandles i Forbindelse med Hovedsagen, hvorimod alle andre Indsigelser vedkommende Arrestens Lovlighed kunne fremsættes og paa-fjendes under Arrestsagen, uden Hensyn til, om de tilforn have været undergivne Fogdens Afgjørelse.

§ 597.

Forsummer Arrestrevirenten de ham ifølge det Foregaaende paahvillende Forpligtelser til inden den i § 594 ommeldte Frist at anlægge Arrestsagen eller at anlægge Sag i Anledning af Fordringen, eller afvises eller ophæves nogen af disse Sager, bortfalder Arresten, dog uden at han af denne Grund er udelukket fra igjen at gjøre Arrest for den samme Fordring.

Naar den i Anledning af Fordringen anlagte Sag hæves af den i § 386 2det Stykke angivne Grund, bortfalder Arresten dog ikke, forsaavidt Revirenten inden en Uge efter Sagens Ophævelse anlægger ny Sag i Anledning af Fordringen.

§ 598.

Fogdens Rægtelse af Arrest er Gjenstand for Besværing efter Reglerne i foregaaende Affnits første Hovedafdeling.

§ 599.

Klager fra den Arresteredes Side, sigtende til at besvirke Ophævelsen af den foretagne Arrest som ulovligt gjort, kunne overfor Arrestrevirenten alene fremsøres henholdsvis under Arrestsagen eller den i Anledning af Fordringen anlagte Retsfag.

§ 600.

Bil Rogen drage Fogden til personligt Ansvar i Anledning af hans Embedsforhold med Hensyn til Arrestens Foretagelse eller Rægtelse, maa dette fte ved Paaante.

§ 601.

En paalagt Arrest kan i det Hele eller for en Del ophæves af Fogden, naar dette støttes paa Omstændigheder, som ere indtrufne efter Arrestens Foretagelse. Forinden Arresten ophæves, skal Fogden give Arrestrevirenten Leilighed til at ytre

fig, medmindre Grunden til Ophævelsen er Udeblivelse med de anordnede Underholdnings- og Baretægtspenge.

Imod Fogdens Kjendelse kan der, hvad enten den gaar ud paa at ophæve Arresten eller nægte dens Ophævelse, iværksettes Paaanke eller Besværing i Overensstemmelse med Reglerne om Retsmidler imod de til Dommes Fuldblydelse sigtende Fogedforretninger, jfr. navnlig § 549 ff.

Fogdens Ophævelsesdekret kan ikke hindres fra at træde i Virksomhed ved Anvendelse af Retsmidler.

§ 602.

Befindes en Arrest i det Hele ulovlig enten fordi den Fordring, for hvilken den er iværksat, ikke ved endelig Dom befindes grundet hverken i det Hele eller for en Del, eller fordi Arresten selv, affet fra Fordringens Rigtighed, lider af Mangler, som medføre dens Ugylbdighed og som kunde have været undgaaede af Arrestrevirenten ved fornøden Agtpaagivenheds Anvendelse, er Arrestrevirenten pligtig at yde den Arresterede Erstatning for ham ved Arresten foraarsaget Tab, Kredittpilde og Tort. Befindes Arresten ulovlig for en Del, er Arrestrevirenten pligtig at erstatte den Arresterede det særlige Tab og den særlige Kredittpilde, som maatte være en Følge af, at der er blevet givet Arresten en for stor Udstrækning.

Bortfalder eller ophæves en gjort Arrest paa Grund af efterfølgende Omstændigheder, tillægges der den Arresterede Erstatning for ham ved Arresten foraarsaget Tab, Kredittpilde og Tort, naar det maa antages, at Arresten, om den var bleven behørig forfulgt og holdt ved Magt, vilde have medført saadant Ansvar.

§ 603.

Arresten kan ophæves saavel ved Dommen i Arrestsagen som ved Dommen i Hovedsagen, naar den enten i og for sig eller paa Grund af det med Hensyn til Hovedsagen antagne Resultat maa anses for ulovlig gjort.

Arresten bortfalder først, naar Eksekutionsfristen for den Dom, hvorved den kendes ugyldig, er udløben, uden at Paaanke er iværksat.

§ 604.

Den Arresterede kan gjøre sit Krav paa Erstatning i Anledning af Arresten gjældende mod Arrestrevirenten efter Omstændighederne enten som Modkrav under Arrestsagen eller som selvstændigt Søgmaal i første Instans, hvilket sidste dog først kan anlægges, naar Arresten enten ved endelig Dom er kendt ugyldig, eller ved Fogdens Kjendelse (§ 601) ophævet; saadant selvstændigt Søgmaal maa i saa Fald anlægges inden 8 Uger.

§ 605.

Ophæves Arresten af overordnet Ret, for hvilken Fogdens Rægtelse (§ 601) af at gjøre det er indbragt, kan der ved samme Dom tillægges den Arresterede den ham muligvis tilkommende Erstatning hos Arrestrevirenten.

Kapitel II.

Forbud.

§ 606.

Bed Forbud, foretaget af Fogden, kan der gives en eller flere bestemte private Per-

soner embedsmæssigt Paalæg om at unblade Handlinger eller Foretagender, som stride imod Forbudsrefvirentens Ret og som de Paagjældende ifølge deraf, selv uden Forbudet, vilde være uberettigede til at foretage.

Ved Forbud kan den Private hindres i selv at udføre eller lade udføre Noget saavel som i at lade foretage saadanne Embedshandlinger, som betinges af Begjæring fra hans Side.

§ 607.

Forbud kan gøres, uagtet det ikke for Fogden oplyses, at de Handlinger, der skulde forbydes, ere stridende med Forbudsrefvirentens Ret, men denne maa i saa Fald stille Sikkerhed for den Skade og Ulempe, som ved Forbudet kan forarsages den Paagjældende.

Dog maa Forbud end ikke imod Sikkerhedsstillelse iværksettes, naar det er klart, at det er ulovligt.

§ 608.

Forbudsrefvirenten har i Reglen at oplyse, at den, mod hvem Forbudet rettes, ved Gjærning eller Dyd har givet Anledning til at antage, at han vil foretage de Handlinger, som skulde forbydes. Kan fornøden Oplysning i saa Henseende ikke fremstilles for Fogden, kan det paalægges Forbudsrefvirenten at stille Sikkerhed som Betingelse for at faa Forbud iværkset.

§ 609.

I de i de tvende foregaaende Paragrafer omhandlede Tilfælde bestemmer Fogden ifølge frit Skjøn over samtlige Omstændigheder Sikkerhedens Art og Størrelse.

§ 610.

Den, imod hvem Forbudet rettes, kan ikke afværge det eller faa det ophævet ved Sikkerhedsstillelse.

§ 611.

Den, der modvilligt overtræder et ham ved Fogden gjort Forbud, kan under en af Forbudsrefvirenten anlagt Straffesag dømmes til Straf af Bøder eller Fængsel og i Forbindelse hermed efter Omstændighederne til Erstatning.

Naar Forbud ved Fogden er nedlagt, har det executive Politi paa Forbudsrefvirentens Begjæring at yde Bistand til Forbudets Opretholdelse ved at hindre Paagjældende i at foretage Overtrædelsehandlinger, tilintetgjøre, hvad der maatte være foretaget i Strid med Forbudet, og deslige.

Det er især vigtigt en Selvfølge, at offentlige Myndigheder ere forpligtede til ikke at laane deres Bistand til Foretagender, mod hvilke der er gjort lovligt Forbud.

§ 612.

Enhver, der, vidende om et Forbud, yder den, mod hvem Forbudet er rettet, Bistand til de forbudne Foretagenders Udførelse, eller deltager i Overtrædelse af Forbudet, bliver erstatningspligtig overfor Forbudsrefvirenten.

§ 613.

Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Forbudsforretningen bliver med de Tømpelser, som følge af Forholdets Beskaffenhed, at forholde paa samme Maade, som om Arrest er foretaget i det foregaaende Kapitel, nemlig §§ 585, 586, 587, 588, 589 og 593.

Forsl. t. L. om den borgerlige Retspleie.

§ 614.

De i foregaaende Kapitel §§ 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603 og 604 givne Regler ere med de af Forholdets Natur følgende Bempelser anvendelige paa Forbud.

Istedetfor Arrestfag træder Forbudsflag.

§ 615.

Forbud imod en Fordrings Udbetaling, et Skibs Affeiling eller overhovedet en Gjenstands Forskyttelse eller anden Raadighedsudøvelse over den er, naar Hensigten hermed er at søge Sikkerhed for Fyldestgjørelsen af Krav af den i § 572 ommeldte Art, uden Hensyn til hvorledes Forretningen benævnes, i Get og Alt at betragte som Arrest i den paagjældende Fordring eller Gjenstand. Som en Følge heraf blive de i forrige Kapitel om Arrest givne Regler i alle Henseender at anvende paa saadanne Forretninger.

Niende Afsnit.

Om Skifte af Dødsbo og Fællesbo m. v. samt om Konkurs.

I.

Om Skifte af Dødsbo og Fællesbo m. v.

§ 616.

Med Hensyn til Behandlingen af Dødsboer saavelsom af de øvrige i Loven af 30te November 1874 om Skifte af Dødsbo og Fællesbo m. m. ommeldte Boer har det sit Forblivende ved den gjældende Ret med de Forandringer, som følge af de i nedenstaaende Paragrafer indeholdte Regler.

§ 617.

Skal der fra et Bo, hvori Arv og Gjæld ikke er vedgaaet, afhændes Effekter, hvori Nogen har Pant, sfer dette efter de Regler, som i saa Henseende gjælde for Konkursboer, jfr. § 633. Naar iøvrigt Afhændelse ved offentlig Auktion af et Bots Effekter skal finde Sted, sfer dette ved Skifteretten, som herved har at iagttage de Regler, der gjælde, naar Embedsmænd paa Embedsvegne have at bortfælge Statens eller Privates Gods ved offentlig Auktion.

§ 618.

Naar en paa offentlig Skifte anmeldt Fordring eller et der fremjat Krav med Hensyn til de under Skiftebehandling værende Midler modsiges af Nogen iblandt Boets Bedkommende, og det ikke lykkes at tilveiebringe Forsig ved Mægling af Skifteretten, afgjør denne om paagjældende Paastand skal bestrides af Boet, hvilket Sidste ogsaa kan beslattes af Skifteretten, hvor den paa Embedsvegne finder at burde modsætte sig den, eller om Boet ikke skal optrede som Part, men overlade Bedkommende selv at udføre Tvisten.

§ 619.

Skal en Paastand eller Fordring bestrides fra Boets Side, har Skifteretten snarest muligt herom at underrette den, der har fremsat Paastanden eller anmeldt Fordringen, samt tilkjendegive ham, at han maa forfølge sit Krav ved sædvanlig Rettergang imod Boet. Foretager Paagjældende ikke inden 4 Uger herefter de fornødne Skridt i saa Henseende, bliver Boet at opgjøre, som om Paastanden ikke var bleven fremsat eller Fordringen ikke var bleven anmeldt.

Overlades det til den, som modsiger Fordringen eller Paastanden, selv at udføre Tvisten, har Skifteretten at tilkjendegive ham, at han inden 4 Uger har at foretage de fornødne Skridt til Retsfags Anlæg imod den, som har anmeldt Fordringen eller nedlagt Paastanden, da der i modsat Fald ved Boets Dypgjørelse ikke vil blive taget Hensyn til hans Indsigelse imod Fordringen eller Paastanden.

Ville Parter, imellem hvilke en Tvist paa Skiftet er opstaaet, overlade Spørgsmaalets Afgjørelse til Skifteretten, er denne, naar ingen Bevisførelse ved Vidner, Syn eller Parternes egen Forklaring behøves, pligtig at affige en Kjendelse, ved hvilken Spørgsmaalet da er afgjort paa samme Maade som ved Voldgift.

§ 620.

De i foregaaende Paragraf omhandlede Sager anlægges paa det Sted, hvor Boet behandles, enten for Underretten eller for den Landsret, under hvilken vedkommende Skifteret staar, forsaavidt Sagen ifølge dens Gjenstand henhører under Landsret.

Dog skal det, hvor en Fordring bestrides af Boet, altid staa den, der nedlægger Paastanden eller anmelder Fordringen, frit for at begjære Sagen paakjendt ved Underret uden Hensyn til dens Gjenstand.

§ 621.

Boet er i de i § 619 første Stykke omhandlede Tilfælde selv at anse som Modpart, hvorfor Klagefristet (§§ 160 og 343) lyder paa det og forkyndes for Skifteretten paa Boets Begne.

Det paahviler Skifteretten at sørge for, at Boet under Retsjagen repræsenteres paa behørig Maade.

§ 622.

De i § 619 omhandlede Sager udføres iøvrigt efter de almindelige Regler, som gjælde for Sagers Behandling henholdsvis ved Landsret og Underret.

§ 623.

Imod de affagte Domme kan der anvendes de almindelige Retsmidler.

Den affagte Dom kan derfor ikke, medmindre paagjældende Parter frasalbe Retsmidlers Anvendelse imod Dommen, eller denne ifølge sin Gjenstand ikke kan angribes ved Retsmidler, lægges til Grund for Boets videre Behandling, førend der er hengaaet en Frist af 4 Uger fra Afgjørelsen, uden at der er gjort Retsmidler gjældende.

Skulde Dommen blive forandret eller annulleret ifølge senere Anvendelse af Retsmidler, tages behørigt Hensyn hertil ved Boets videre Behandling, og i fornødent Fald ved Dngjørelse af det Foretagne, hvis Skiftet ikke endnu er sluttet, men efter den Tid maa enhver Forandring søges iværksat ved Paaanke af Repartitionen.

§ 624.

Kjendelser eller Beslutninger af Skifteretten, der foresalde under Boets Behandling, kunne, forsaavidt der overhovedet er Adgang til at indbringe dem til høiere Rets Prøvelse

(jfr. § 626), anbringes ved Bepværing til den Landsret, under hvilken Skifteretten staar. Doets Behandling bliver dog ikke desto mindre at fortsætte, men Skifteretten har i saa Fald at drage Omsorg for, at den Ankendes Ret ikke foregribes ved Behandlingen, medens Bepværingen staar paa.

Bepværingen maa iværksettes inden 2 Uger, efterat paagjældende Bepværing er tagen eller Kjendelse affagt.

Dog kan Landsrettens Formand efter et af vedkommende Part indgivet skriftligt Andragende, hvormed de fornødne Oplysninger maa følge, undtagelsesvis tilstede Bepværingens Iværksetelse indtil 6 Maanedes, efter at Bepværingen er tagen eller Kjendelsen affagt, naar ganske særegne Omstændigheder retfærdiggjøre, at Parten ikke i rette Tid har iværksat Bepværing.

§ 625.

Den tilendbragte Skiftebehandling og i Forbindelse hermed de under samme affagte Kjendelser og tagne Bepværing, forsaavidt som disse ikke have været gjort til Gjenstand for Bepværing, kunne paaankes til den Landsret, under hvilken Skifteretten staar.

Paaanken maa iværksettes inden 4 Uger, efterat Skiftet i Henhold til Reglen i Lov af 30te November 1874 § 50 anses som sluttet.

Dog kan Opreisning imod Undblivelse af at iværksette Paaanke inden den foreskrevne Tid, isvrigt i Ovremsstemmelse med Reglen i § 624 sidste Stykke, gives indtil 1 Aar efter Skiftets Slutning.

§ 626.

De i §§ 624 og 625 omhandlede Retsmidler kunne ikke anvendes imod de Bepværing, der af Skifteretten træffes ifølge Lov af 30te November 1874, §§ 16 sidste Stykke, 19 tredje Punktum, 23, 24 første Punktum, 27 sidste Punktum, 30 sidste Punktum, 32, 47 første Punktum, 51 1ste Stykke og 75 samt denne Lovs § 618.

§ 627.

Parterne kunne ikke gyldigen give Afkald paa deres Afgang til at anvende de i §§ 624—625 omhandlede Retsmidler, førend efterat den Handling eller Afgjørelse af Skifteretten, med Hensyn til hvilken der er Spørgsmaal om Retsmidlers Anvendelse, er flet.

§ 628.

Paaanke iværksettes ved, at der tilstilles Skifteretten Ankestift paa den i § 356 bestemte Maade, Bepværing derved, at der indgives Bepværingsskrift til Skifteretten i Ovremsstemmelse med § 321.

Skifteretten har paa Doets Bekostning at drage Omsorg for, at der i fornødent Fald tages til Gjenmæle.

§ 629.

Paaanken foregaar isvrigt i Ovremsstemmelse med de om Paaanke fra Underretten til Landsretten i fjerde Affnit givne Regler.

Som en Følge heraf finder der en fuldstændig ny Bepværing og Sagsudvikling Sted for Landsretten.

Den for Skifteretten stedsfundne Procedure er ikke bindende, og der er endog Intet til Hinder for, at Tillæg til og Rettelser i de tidligere Paaastande fremsættes. Dog kunne Parterne ikke tilbagekalde de af dem for Skifteretten afgivne protokolerede Erklæringer med Hensyn til Sagens Sammenhæng.

§ 630.

Bespørgning foregaar med de Lempelser, som følge af ovenstaaende Bestemmelser, efter samme Regler som Bespørgning til Landsretten over Underrettens Handlinger, jfr. § 360.

§ 631.

Naar en i Genhold til § 625 iværksat Paaanke har fundet sin Afgjorelse ved Landsretten, kan der i Reglen ikke ske yderligere Paaanke til Høiesteret. Dog kan Høiesterets Formand i Forbindelse med to af ham tiltagne Medlemmer af Retten tillade, at Sagen undtagelsesvis indbringes for Høiesteret. Andragende herom fremsættes og behandles paa den i § 304 fastsatte Maade.

Om Paaanken til Høiesteret gjælde de almindelige Regler i tredje Afsnit Kap. I.

Landsrettens Afgjorelse i Anledning af Bespørgning er ikke Gjenstand for yderligere Bespørgning til Høiesteret.

II.

Om Konkurs.

§ 632.

Med Hensyn til Behandlingen af Konkursboer har det sit Forblivende ved Reglerne i Konkursloven af 25de Marts 1872 med de Forandringer, som følge af de i nedenstaaende Paragrafer indeholdte Bestemmelser.

§ 633.

Realisation af Konkursboets pantsatte Eiendele sker, forsaavidt ikke Andet vedtages, ved Tvangsauktion. Denne afholdes af Skifteretten under Sagttagelse af de i 7de Afsnit 1ste Hovedafdeling Kapitel IV. givne Regler, dog med de Lempelser, som følge af Forholdets Natur og Konkurslovens Forskrifter. Kurator i Boet har at udføre, hvad der paaligger Refvirenten af Tvangsauktion. Den, der besørger Inkassators Forretninger for Boet, fungerer ogsaa som saadan, forsaavidt Tvangsauktionen angaar.

Naar et Konkursboes upantsatte Effekter afhændes ved offentlig Auktion, bliver der med denne at forholde efter Reglen i § 617 sidste Punktum, forsaavidt ikke Andet i Medfør af Konkurslovens Regler bestemmes af Boets Vedkommende.

§ 634.

Naar en i Konkursboet anmeldt Fordring modsiges, eller den Fortrinsret, som er tillagt samme paa den i Genhold til Konkurslovens § 87 forfattede Oversigt, bestrides, og det ikke lykkes at tilvejebringe Forlig imellem de Paagjældende (jfr. Konkurslovens § 88), har Skifteretten at fremfalde en Beslutning af Boets Vedkommende (jfr. Konkurslovens §§ 74 og 75), om og for hvilket Beløb Boet vil anerkjende Fordringen, og hvilken Fortrinsret det vil indrømme den. Herom underretter Kurator snarest muligt den paagjældende Fordringshaver samt tilkjendegiver ham, at han, hvis han ikke vil finde sig i at behandles paa denne Maade, maa forfølge sit Krav ved sædvanlig Rettergang imod Boet. Foretager Paagjældende ikke inden 4 Uger herefter de fornødne Skridt i saa Henseende, bliver Fordringen ved Boets videre Behandling og Opgjorelse kun at anerkjende forsaavidt og med den Fortrinsret, som Boet har indrømmet.

Enkelte Fordringshavere, som have Interesse i at bestride en Fordring, uagtet Boet ikke vil modstige den eller den for samme paastaede Fortrinsret, have Afgang hertil, forsaavidt der ikke af Boet er sluttet Overenskomst med Vedkommende om Tvistsens Gjenstand, og Sagens Forsølgning ikke udsætter Boet for Tab af Rettigheder. De paagjældende Fordringshavere have i saa Fald inden 4 Uger, efter at Boets Beslutning er taget, at foretage de fornødne Skridt til Retslags Anlæg. I modsat Tilfælde bliver der ved Boets Opgjørelse ikke taget Hensyn til deres Indsigelser. De ere pligtige at lade Klageskriftet forkynde for Boets Kurator.

Ville Parter, imellem hvilke en Tvist er opstaaet, overlade Spørgsmaalets Afgjørelse til Skifteretten, er denne, naar ingen Bevisførelse ved Vidner, Syn eller Parternes egen Forklaring behøves, pligtig at affige en Kjendelse, ved hvilken Spørgsmaalet da er afgjort paa samme Maade som ved Boldgift.

§ 635.

De i foregaaende Paragraf omhandlede Sager anlægges paa det Sted, hvor Boet behandles, enten for Underretten eller for den Landsret, under hvilken vedkommende Skifteret staar, forsaavidt Sagen ifølge dens Gjenstand henhører under Landsret.

Dog skal det altid staa den, hvis Fordring eller nedlagte Paastand bestrides af Boet frit for at begjære Sagen paakjendt ved Underretten uden Hensyn til dens Gjenstand.

§ 636.

Boet er i de i § 634 første Stykke omhandlede Tilfælde selv at anse som Modpart, hvorfor Klageskriftet (§§ 160 og 343) lyder paa det og forkyndes for Kurator paa Boets Vegne.

Det paahviler Kurator at sørge for, at Boet under Retslagen repræsenteres paa behørlig Maade.

§ 637.

De i § 634 omhandlede Sager udføres iøvrigt efter de almindelige Regler, som gjælde for Sagers Behandling henholdsvis ved Landsret og Underretten.

§ 638.

Imod de affagte Domme kan der anvendes de almindelige Retsmidler.

Den affagte Dom kan derfor ikke, medmindre paagjældende Parter frasalbe Retsmidlers Anvendelse mod Dommen, eller denne ifølge sin Gjenstand ikke kan angribes ved Retsmidler, lægges til Grund for Boets videre Behandling, førend der er hengaaet en Frist af 4 Uger fra Affigelsen, uden at der er gjort Retsmidler gjældende.

Skulde Dommen blive forandret eller annulleret ifølge en senere Anvendelse af Retsmidler, tages behørligt Hensyn hertil ved Boets videre Behandling og i fornødent Fald ved Omgjørelse af det foretagne, hvis Konkursbehandlingen ikke endnu er sluttet, men efter den Tid maa enhver Forandring søges iværksat ved Paaanke af Udlodningen.

§ 639.

Imod Kjendelser eller Beslutninger af Skifteretten, som foresalbe under Boets Behandling, kan der udenfor de i Konkurslovens § 137 angivne Tilfælde finde Besværing Sted til den Landsret, under hvilken vedkommende Skifteret staar. Ligeledes er den i Konkurs-

Lovens § 48 2det Stykke omhandlede Beslutning Gjenstand for Besværing til Landsretten. Med Hensyn til Besværing imod den Beslutning af Skifteretten, hvorved en antagen Afford forkastes, blive de i Konkurslovens § 138 fastsatte Begrænsninger at iagttage.

Den sluttede Konkursbehandling og i Forbindelse hermed de under samme affagte Kjendelser ogtagne Beslutninger, forsaavidt som disse ikke have været gjorte til Gjenstand for Besværing, kunne paaanles til den Landsret, under hvilken Skifteretten staar. Anker over den Beslutning af Skifteretten, hvorved Afforden er stadfæstet, bliver dog, forsaavidt de kunne indbringes til hoiere Rets Prøvelse (jfr. Konkurslovens § 139), at gjøre gjældende ved Besværing.

§ 640.

Paaankefristen er 4 Uger.

Dog kan Landsrettens Formand efter et af vedkommende Part indgivet skriftligt Andragende, hvormed de fornødne Oplysninger maa følge, undtagelsesvis tilstede Paaanke indtil 1 Aar efter Konkursbehandlingens Slutning, naar ganske særegne Omstændigheder retfærdiggjøre, at Parten ikke i rette Tid har iværksat Paaanke.

§ 641.

Besværingstiden er 2 Uger.

Naar en Kjendelse eller Beslutning, der foresalder under Konkursbehandlingen, er angreben ved Besværing, bliver Voets Behandling ikke desto mindre at fortsætte, men Skifteretten har i saa Fald at drage Omfarg for, at den Ankendes Ret ikke foregribes ved Behandlingen, medens Besværingen staar paa. Er der iværksat Besværing imod den Beslutning, hvorved Afforden stadfæstes, maa Voet ikke forinden Spørgsmaalets endelige Afgjørelse udleveres til Skyldneren, med mindre der drages Omfarg for at sikre den Ankende. Et Besværingstid, der ikke paaberaaber sig nogen af de i Konkurslovens § 139 ommeldte Ankegrunde, hindrer ikke Voets Udlevering til Skyldneren.

Opreisning imod Undblivelse af at fremkomme med Besværing inden den foreskrevne Tid kan gives efter Reglen i § 640 sidste Stykke, dog ikke længere end i 6 Maanedes.

§ 642.

Paaanke iværksættes ved, at der tilstilles Kurator paa Voets Begne Ankefrist paa den i § 356 beskrevne Maade, Besværing derved, at der indgives Besværingstid til Skifteretten i Overensstemmelse med § 321.

Det paahviler Kurator paa Voets Beføstning at drage Omfarg for, at der i fornødent Fald tages til Gjenmæle.

§ 643.

Med Hensyn til Alt, hvad der efter Bestemmelserne i denne Afdeling skal iagttages af eller overfor Voets Kurator, træder i Voer, hvor ingen Kurator er beskiftet, Skifteretten i dennes Sted (jfr. Konkurslovens § 80).

§ 644.

Søvrigt bliver der med Hensyn til Paaanke og Besværing i de ovenfor omhandlede Tilfælde at forholde efter Reglerne i §§ 629—631, ligesom ogsaa Bestemmelsen i § 627 finder Anvendelse paa Konkursvoer.

Tiende Afsnit.

Lovens Træden i Kraft. Overgangsbestemmelser.

§ 645.

Denne Lov træder i Kraft samtidig med Loven om Domsmagtens Ordning m. v. i Overensstemmelse med de i de følgende Paragrafer nærmere givne Regler.

§ 646.

Fra den Dag, Loven træder i Kraft, behandles borgerlige Domsager, i hvilke Klagefrist derefter meddeles (jfr. § 100), i Overensstemmelse med de Regler, som denne Lov foreskriver. Derimod bliver Behandlingen af de Domsager, i hvilke Stævning paa den nævnte Tid allerede er forkyndt, at tilendebringe i Overensstemmelse med de hidtil gjældende Regler. Den, der meddeler Modparten Klagefrist i Overensstemmelse med denne Lov, antages derved at have lovlig frasaldet den Stævning, som han i Henhold til de hidtil gjældende Regler maatte have udtaget og ladet forkynde, men endnu ikke irettelagt.

§ 647.

Søgsmaal efter Gjøldsbreve, med Hensyn til hvilke den i Frdn. 25de Januar 1828 hjemlede hurtige Retsforfølgning gyldig er vedtaget, blive, forsaavidt de ikke ifølge foregaaende Paragraf skulle behandles efter de hidtil gjældende Regler, at behandle efter de i Lovens fjette Afsnit Kapitel II. om Eksekutivproces givne Regler, som om disse vare paa-beraabte i Gjøldsbrevet.

§ 648.

I alle Tilfælde, hvor Behandlingen af en Sag er foregaaet eller ifølge § 646 skal foregaa efter de hidtil gjældende Regler, bliver der ogsaa med Hensyn til Retsmidlernes Anvendelse at forholde efter disse.

Dog skal Paaanken, forsaavidt ikke Paaankefristen udløber tidligere i Medfør af den hidtil gjældende Ret, iværksættes i det Seneste inden 8 Uger at regne fra Dommens Affigelse eller, hvis Dommen er affagt forinden Lovens Træden i Kraft, fra dette Tidspunkt. Dpretsning kan ikke bevilges, efter at der er hengaaet Aar og Dag at regne henholdsvis fra Dommens Affigelse eller Lovens Træden i Kraft.

§ 649.

Paa Fuldbyrkelse af Domme, som ere affagte inden Lovens Træden i Kraft eller i Sager, hvis Behandling i Medfør af § 646 er foregaaet efter den hidtil bestaaende Ret, blive Reglerne i denne Lov at anvende med de af Forholdeis Natur flydende Lempelser.

§ 650.

Med Hensyn til foreløbige Retsmidler, som først bringes i Anvendelse efter Lovens Træden i Kraft, blive dennes Regler i det Hele at følge.

§ 651.

Enhver, der forinden denne Lovs Træden i Kraft er belagt med Arrest paa Person, bør sættes i Frihed, forsaavidt og saasnart han ifølge nærværende Lovs Bestemmelser ikke

vilke kunne holdes i Gjelbsfængsel. Ligeledes bliver den Forhøielse af Underholdningspenge, som fastsættes i § 583, efter Lovens Træden i Kraft at anvende med Hensyn til allerede arresterede Skyldnere, dog at overfor disse den Virkning, som er forbundet med Udblivelse af de befalede Underholdningspenges Betaling, ikke skal indtræde førend en Uge efter at vedkommende Arrestretsvirent ved Fogdens Foranstaltning er blevet underrettet om Forhøielsen.

§ 652.

Det vil ved særlig Lov være at bestemme, i hvilken Udstrækning Reglerne i nærværende Lov skulle gjøres anvendelige paa Færøerne.

LXXIII.

Forflag til Lov

om

Strafferetspleien.

(Fremfat i Folkethinget den 17de December 1880 af Justitsminister Nellesmann.)

Første Afsnit.

Almindelige Bestemmelser.

Kapitel I.

Om Lovens Virkekræft.

§ 1.

Alle Spørgsmaal om Straf, som ikke i Medfør af Lovgivningen afgjøres uden særlig Straffesag eller henhøre under de bestaaende særlige Domstole, behandles og afgjøres efter de Regler, som denne Lov anordner.

§ 2.

Efter denne Lovs Regler behandles og afgjøres endvidere:

- 1) Sager, som i Medfør af Grundlov af 28de Juli 1866 § 87 anlægges mod en Forening til dens Ophøvelse;
- 2) Sager angaaende de i Lov af 3die Januar 1851 § 14, ifr. § 15, omhandlede Forbud mod Udbredelse af fremmede Skrifter; samt
- 3) Sager angaaende Anvendelse af Straffelovens § 299.

§ 3.

I Forbindelse med Straffesagen og efter de for samme gjældende Regler afgjøres fremdeles efter Anklagerens Paastand Spørgsmaal om:

- 1) Udvisning af Riget i Henhold til Straffelovens § 16;
- 2) Konfiskation efter Straffelovens § 34 eller iøvrigt, hvor Konfiskation er hjemlet som Følge af en Forbrydelse, uden at have Karakter af Straf;
- 3) Sikkerhedsforanstaltninger i Henhold til Straffelovens § 38, andet Stykke;
- 4) Mortifikation af Grefornærmelser efter Straffelovens § 218;
- 5) Arverets Forbrydelse;
- 6) Forbrydelse af Embede, hvor denne ikke er forestrevet som Straf, samt Forbrydelse af Rang, Titel, Orden eller Hæderstegn;
- 7) at erklære et Ægteffab for ugyldigt, som er indgaaet trods et Slægtskabs- eller Svogerkabsforhold, der er ubetinget Ægteffabshindring, eller trods et endnu bestaaende Ægteffab.

§ 4.

Borgerlige Retsskrav paa den Sigtede, som følge af strafbare Handlinger, kunne af den Forurettede forfølges i Forbindelse med Straffesagen, forsaavidt denne ikke derved vil lide væsentligt Ophold.

§ 5.

Naar Afgjørelsen af en Handling's Strafbarhed beror paa, om et vist Retshforhold bestod paa den Tid, Handlingen blev foretagen, underjoges og bedømmes Spørgsmaalet herom under Straffesagen efter Reglerne for Strafferetspleien. Den Afgjørelse, som maatte være truffen under en borgerlig Retstrætte, foregriber ikke Afgjørelsen af Straffspørgsmaalet.

Kapitel II.

Om Retternes Birketreds.

§ 6.

Forundersøgelse og andre accessoriske Retshandlinger i Sager, der høre under denne Lov, foretages af Underdommeren som Undersøgelsesdommer. Dog kan det i Sager, hvis Paakjendelse hører under Landsretten, eller som søvne for Høiesteret, undtagelsesvis af Landsrettens eller Høiesterets Formand overdrages til et Medlem af Landsretten at handle som Undersøgelsesdommer.

§ 7.

Af Underretterne kunne ifkun følgende Straffe idømmes, nemlig Boder, Konfiskation, simpelt Fængsel, Fængsel paa sædvanlig Fængelstoft, Fængsel paa Vand og Brød, Tvangsarbeide, Ris, Rottingslag samt Fortabelse af en Næringsret.

§ 8.

Med Underretterne behandles og paakjendes i første Instants med den af § 7 følgende Begrænsning:

- 1) Sager angaaende Handlinger, som staa under en Straffebestemmelse, der enten alene eller alternativt med andre Strafarter hjemler Anvendelsen af Formuestraf, simpelt Fængsel, Tvangsarbeide, Ris eller Fortabelse af en Næringsret;
- 2) Sager angaaende Handlinger, der staa under en Straffebestemmelse, som ikke hjemler Anvendelse af anden Strafart end Fængsel paa Vand og Brød;
- 3) Sager angaaende Handlinger, som staa under en Straffebestemmelse, der hjemler Anvendelse af Fængsel paa Vand og Brød alternativt med Strafarbeide, naar den Sigtede afgiver en fuldstændig og troværdig Tilstaaelse, og han eller, hvis han er personlig umyndig, hans Værge ikke begjærer Paadømmelse ved Landsretten.

Med Underretten behandles og paakjendes fremdeles Sager angaaende Anvendelsen af Straffelovens § 299.

Embedsforbrydelser og de i Straffelovens Kap. 9—11 omhandlede Forbrydelser ere udelukkede fra Underrettens Kompetence.

§ 9.

Med Anvendelsen af Reglerne i § 8 kommer, naar Sigtelsen angaar Forjøg eller Meddelagtighed, den Straffebestemmelse i Betragtning, som vilde være anvendelig, hvis Forbrydelsen var fuldbrydet, eller den Sigtede var Gjerningsmand; fremdeles bliver Lovens almindelige Straffebestemmelse at tage i Betragtning uden Hensyn til, at saadanne i Loven bestemt betegnede Omstændigheder maatte være forhaanden, som hjemle Redskjøttelse af Strafferammen.

§ 10.

Alle under denne Lov hørende Sager, som ikke ved ovenstaaende Regler ere henlagte til Underretterne, behandles og paaafjendes af Landsretterne. Finder Forening af Straffesager Sted, fler Behandlingen og Paaafjendelsen ved Landsretten, naar nogen af de forenede Sager ligger udenfor Underrettens Competence, og fremdeles, naar den samlede Straf for en Sigtet vilde overskride den ved § 7 dragne Grænse.

§ 11.

Ved Paaafjendelse af de til Landsretten henlagte Sager skulle Nævninger medvirke, naar Sagen angaar en Forbrydelse, for hvilken Straffebestemmelsen hjemler Livsstraf eller livsvarigt Strafarbejde, eller nogen af de i Straffelovens Kap. 9—11 omhandlede Forbrydelser.

Fremdeles skulle Nævninger i Reglen medvirke i andre til Landsretten henlagte Sager, naar Strafarbejde findes at være forfshlydt, medmindre den Sigtede eller, hvis han er personlig umyndig, hans Børge vælger Paaafjendelse uden Nævninger. Er den, der sigtes for en af de i Straffelovens Kap. 23—27 omhandlede Forbrydelser, forhen for en saadan Forbrydelse dømt til Strafarbejde, finder den her omtalte Medvirkning kun Sted, saafremt Sigteisen angaar en Forbrydelse, for hvilken Strafarbejde er den laveste Straf, naar den første Gang begaas, eller der er forløbet 10 Aar efter Udstaaelsen af den tidligere Straf, førend den Handling, som Sigteisen angaar, blev begaaet.

I de under Landsretten hørende Sager, i hvilke de ovenfor forefkrævede Betingelser for Nævnings Medvirkning mangle, kan Landsretten tage et af Anklageren eller den Sigtede fremsat Andragende om Sagens Henvisning til Nævninger til Følge.

§ 12.

Finder Forening af flere Straffesager Sted, deltage Nævningerne i Paaafjendelsen naar deres Medvirkning udkræves til nogen af de forenede Sager, og fremdeles, naar det paa Grund af den samlede Straf for en Sigtet maatte blive Tilfældet, at Betingelserne i § 11 ere tilstede. Dog her Forening af Sager mod flere Sigtede, som adskilte vilde kræve Paaafjendelse dels med dels uden Nævninger, kun finde Sted, naar særegne Grunde findes at gjøre Adskillelsen ubensigtsmæssig.

§ 13.

Retten prøver i Embeds Medfør, om en foreliggende Sag efter foranstaaende Regler hører under dens Virkekreds, og om Nævninger skulle medvirke ved Paaafjendelsen. Dog bliver herved at iagttage:

1) Forfaavidt Afgjørelsen beror paa Størrelsen af den i det givne Tilfælde forfshlydte Straf eller paa Vessaffenheden af den Sigtedes Forklaringer, har Retten foreløbig at følge Anklagerens Skjøn (jfr. dog § 197) og kan først efter endt Hovedforhandling afvise Sagen af saadan Grund. Paaanke af Dommen, fordi Rettens Skjøn over de nævnte Omstændigheder har været urigtigt, er udelukket.

2) Afvisning under Hovedforhandlingen kan ikke finde Sted, fordi den ved Landsretten behandlede Sag findes at høre til Underrettens Virkekreds; ei heller, naar den til Nævninger henviste Sag findes at kunne være paaafjendt uden Nævninger, medmindre Henvisningen til Nævninger er i Strid med den Sigtedes i Medhold af Lovens trufne Valg, og Indsigelse gjøres, førend Lodtrækning til Udtagelse af Nævninger er begyndt.

3) Er ved upaaankelig Afgjørelse Paaafjendelse af en Sag ved Landsretten affaaeren fordi Sagen er antagen at høre til Underrettens Virkekreds, er Underretten bunden herved Er ved Afgjørelse ifølge Paaanke en Sags Paaafjendelse ved Underretten affaaeren, fordi den er antagen at høre til Landsrettens Virkekreds, er Landsretten bunden herved.

§ 14.

Under Høiesterets Virkefreds høre alle Afgjørelser i Anledning af Paaanke af (Bespørgning over) Landsrettens Domme, Kjendelser og Beslutninger, derunder indbefattet Handlinger af det Medlem af Landsretten, hvem det maatte være overdraget at handle som Underfogeddommer.

Til Landsrettens Virkefreds høre Afgjørelser i Anledning af Paaanke af (Bespørgning over) Underrettens Domme, Kjendelser og Beslutninger.

Kapitel III.

Om de Tilfælde, hvor Rettens Personer som inhabile skulle eller kunne udelukkes fra eller fritages for at handle i Sagen.

§ 15.

Ingen Dommer eller Rævning maa handle i en Straffesag, naar han

- 1) selv er Part i Sagen eller er forurettet ved Forbrydelsen eller af Sagens Udfald kan have Skade eller Fordel, eller naar det iøvrigt under Sagen bliver nødvendigt at bedømme hans egen tidligere Kærd;
- 2) er beslægtet eller besvogret med nogen af Parterne eller den Forurettede i op- eller nedstigende Linie eller i Sidelinien saa nær som Søskende, eller er nogen af disse Personers Hætesølle, Børge, Kurator, Adoptiv- eller Pleiefader, Adoptiv- eller Pleiesøn;
- 3) er beslægtet eller besvogret i op- eller nedstigende Linie eller beslægtet i Sidelinien saa nær som Søskende med den i Sagen optrædende offentlige Anklager eller Politieembedsmand, en privat Anklagers eller den Forurettedes Rettergangsfuldmægtig eller den Sigtedes Forsvarer;
- 4) eller har aflagt Bidnesbyrd eller været Syns- eller Skjønsmænd i Sagen eller handlet i den som offentlig Anklager, Politieembedsmand, Rettergangsfuldmægtig for en privat Anklager eller den Forurettede eller som Forsvarer;
- 5) ei heller naar Rævningen har handlet som Dommer i Sagen, eller naar Dommeren har handlet som Dommer eller Rævning i Sagen ved den underordnede Instants.

Ved Anvendelsen af den under Nr. 1 givne Regel bliver dog at iagttage, at den Omstændighed, at Dommeren, fordi flere Embedsvirkfomheder ere forenede i hans Person, tidligere af den Grund har havt med Sagen at gjøre, ikke i og for sig medfører Inhabilitet, naar der ikke efter de foreliggende Omstændigheder er Grund til at antage, at han har havt nogen særegen Interesse i Sagens Udfald.

§ 16.

I de i foregaaende Paragraf omhandlede Tilfælde er Dommeren, hvis han er Enkelt-dommer, pligtig efter Kjendelse affaagt af ham selv at vige sit Sæde. Beslæder han Retten i Forening med andre Dommere, er han pligtig at gjøre Retten Meddelelse om de Omstændigheder, som ifølge foregaaende Paragraf formenes at medføre hans Inhabilitet, hvorefter Afgjørelse træffes af Retten, uden at han selv er udelukket fra at deltage i Paakjendelsen af Spørgsmaalet.

Førend Lodtrækningen af Rævninger til en Sag begynder, stiller Rettens Formand Spørgsmaal til Anklageren, den eller de Sigtede og den eller de beskiftede Forsvarere, til Dommerne og Rævningerne, om der med Hensyn til nogen af de indkaldte, tilstedeværende Rævninger maatte være dem nogen Omstændighed bekjendt, som efter § 15 udelukker fra at være Rævning i den foreliggende Sag. De herefter opstaaende Spørgsmaal afgjøres af Dommerne i den sammentraadte Ret.

§ 17.

Parterne kunne ikke blot fordre, at en Dommer skal vige sit Sæde i de i § 15 angivne Tilfælde, men enhver af dem kan fremsætte Indsigelse mod, at en Dommer beklæder Retten, naar andre Omstændigheder foreligge, som ere egnede til at vække Tvivl om hans fuldstændige Upartifshed. I Tilfælde af den sidstnævnte Betskaffenhed kan ogsaa en Dommer selv, naar han frygter for, at Parterne ei kunne have fuld Tillid til ham, vige sit Sæde, selv om ingen Indsigelse mod ham fremsættes.

De Spørgsmaal, der maatte opstaa i Henhold til nærværende Paragraf, afgjøres paa samme Maade, som i § 16 er bestemt med Hensyn til de i § 15 omhandlede Tilfælde.

§ 18.

Indsigelse mod, at en Dommer beklæder Retten, bør fremsættes ved Forhandlingens Begyndelse, under Hovedforhandlingen før Anklagekriftets Oplæsning, Indsigelse mod en Rævning før Lodtrækningens Begyndelse, jfr. § 16, 2det Stykke. Senere Fremsættelse af den heromhandlede Indsigelse tillades kun, naar det skjønes at have været umuligt at fremkomme med den i rette Tid, eller Parten har været i ham utilregnelig Uvidenhed om de Omstændigheder, som begrunde Indsigelsen.

Dommeren er pligtig, hvor han af egen Drift skal eller vil vige sit Sæde, at gjøre dette, førend Forhandlingen begynder, eller under Hovedforhandlingen før Anklagekriftets Oplæsning, medmindre den Omstændighed, som begrunder hans Inhabilitet, er indtraadt senere.

§ 19.

Spørgsmaal, om en Dommer af egen Drift skal eller maa vige sit Sæde, afgjøres, uden at Parterne have Adgang til at ytre sig.

Indsigelser fra Parternes Side mod en Dommers eller Rævnings Habilitet behandles i procesuel Henseende som andre Formalitetsindsigelser.

§ 20.

Rkendelser, hvorved en Underretsdommer erklærer at ville vige sit Sæde, eller hvorved det paalægges eller tillades en Dommer i en Kollegialret at vige sit Sæde, eller hvorved en Rævning udelukkes, kunne ikke angribes ved noget Retsmiddel. Imod Rkendelser, hvorved Indsigelser imod en Dommers eller Rævnings Inhabilitet forkaftes, eller hvorved Dommerens egen Begjæring om at maatte vige sit Sæde afflaas, kan der finde Besværing Sted. Naar det strax forlanges, kan i denne Aaledning en kort Udsættelse af Sagen tilstaa.

§ 21.

Fra det Dieblit af, da Retskjendelse for, at en Dommer skal eller maa vige sit Sæde, er affagt, er denne Dommer kun berettiget til at foretage saadanne Handlinger i Sagen, som ei kunne opsættes.

§ 22.

De om Dommere givne Forskrifter finde ogsaa Anvendelse paa Retsskrivere. Afgjørelsen af Habilitetsspørgsmaalet tilfalder den Ret, ved hvilken Retsskriveren er ansat.

Kapitel IV.

Om de offentlige Anklagere.

§ 23.

De offentlige Anklagere virke for Forsøgning af Forbrydelser dels ved umiddelbar Virksomhed dels ved Henvendelse til og udenfor Kjøbenhavn Tilsyn med Politimyndighederne efter de nærmere Regler i nærværende Lov.

Udenfor de offentlige Anklageres Virkekræds ere de Lovovertrædelser, som ved Lovgivningen ere henviste til Paatale af Private, samt de Lovovertrædelser, som ifølge nærværende Lov paatales af Politimyndighederne (§ 35), forsaavidt ikke Reglerne om Straffesagers Forening medføre Undtagelser, eller der, hvad de sidstnævnte Lovovertrædelser angaar, finder Paakaanke Sted.

§ 24.

Det paahviler de offentlige Anklagere som Embedsplygt at fremme enhver Sag med den Hurtighed, som Tilfældets Betskaffenhed tillader, og derved ikke blot have for Die, at straffkyldige Personer drages til Ansvar, men ogsaa, at Forsøgning af Personer, som ikke ere straffkyldige ikke finder Sted. De ere pligtige at vise Retten skyldig Agtelse samt at efterkomme de af Retten i Medfør af nærværende Lov givne Paalæg.

§ 25.

Justitsministeren kan give saadanne almindelige Forfkrifter for Udførelsen af de offentlige Anklageres Forretninger, som ved Siden af Loven findes fornødne, fremdeles med Hensyn til enkelte Sager paalægge vedkommende Anklager at begynde eller fortsætte, undlade eller standse Forsøgning, at foretage bestemte Forsøgningsffridt, at gjøre Retsmidler gjældende o. s. fr., samt afkræve Indberetning om Straffesager ogsaa udenfor de lovbestemte Tilfælde.

§ 26.

Staar en offentlig Anklager i et Forhold, som vilde ubeluffe en Dommer fra at handle i Sagen, skal han gjøre Meddelelse herom til sin nærmeste Foresatte, for at denne kan træffe saadan Foranstaltning, som i den Anledning maatte findes fornøden.

§ 27.

Overstatsanklageren varetager det Fornødne i Anklagens Interesse med Hensyn til Straffesagers Forhandling for Høiestret; han kan fremdeles efter Paalæg af Justitsministeren eller af egen Drift ganske eller tilbels overtage det til de ved Landsretterne beskillede Statsanklageres Forretningskræds hørende Hverv i en hvilken som helst Straffesag.

Overstatsanklageren er de andre offentlige Anklagere overordnet og fører Tilsyn med deres Hvervs Udførelse, hvorved Reglerne i § 25 finde tilsvarende Anvendelse. Han gjør Indberetning aarlig til Justitsministeren om de i Aarets Lob afgjorte og endnu henstaaende Straffesager saa og ellers, naar Omstændighederne opfordre dertil, eller naar det fordrer.

§ 28.

Den til Overstatsanklagerens Bistand beskillede Statsanklager er besøiet til efter Paalæg af Overstatsanklageren eller i Tilfælde af dennes Forhindring uden Paalæg at foretage enhver Embedshandling, som hører under Overstatsanklagerens Virkekræds.

§ 29.

De for Landsretskredsene bestilte Statsanlagere virke for Forfølgning af alle, ikke ifølge § 23 undtagne Forbrydelser, hvad enten disses Paabømmelse i første Instanti sker ved Landsretten eller ved Underretterne i Landsretskredsen; endvidere varetage de Anklagens Interesser ved Forhandling for Landsretten af de under Politiets Anklagemyndighed hørende Sager, der ere paaanfede.

Overstatsanlageren kan paalægge en Statsanklager at overtage i det Hele eller for en Del det offentlige Anklagerhverv i en Sag, som hører under en anden Statsanklagers Forretningskreds.

Det paaahviler Statsanlagerne at gjøre Indberetning maanedlig til Overstatsanlageren om afgjorte og henstaaende Straffesager, i hvilke de have handlet som offentlige Anklagere, endvidere naar tvivlsomme eller særdeles vigtige Spørgsmaal opstaa i de Sager, som de behandle, saa og ellers, naar det fordres.

§ 30.

Hjælpe-Statsanlagerne ere beføiede til efter Paalæg af Statsanlageren eller i Tilfælde af dennes Forhindring uden Paalæg at foretage enhver Embedshandling, som hører under Statsanklagerens Virkekreds.

De bestilte Anklagere ved Underretten have efter Paalæg af Statsanklageren at udføre Anklager for Underretten.

Kapitel V.

Om Paatalen.

§ 31.

Retterne træde i de under denne Lov hørende Sager kun i Virksomhed ifølge Begjæring af den til Paatale Berettigede, forsaavidt ikke Undtagelse er hjemlet ved særlig Bestemmelse.

§ 32.

Retten Virksomhed standser, naar den til Paatale Berettigede frasalder Forfølgning. Denne kan frasaldes, saalænge ikke Dom er afsagt eller henholdsvis Rævnningernes Erklæring afgiven (sfr. dog § 350). Frasaldes Paatale, efterat Hovedforhandlingen er begyndt, affiger Retten Fristiendelsesdom; naar ellers den begyndte Forfølgning frasaldes, udsteder Retten paa Forlangende et kfristligt Vidnesbyrd herom.

§ 33.

Paatalen tilkommer efter de nedenstaaende Regler Statsanlageren, Politimesteren, særlige Forvaltningsmyndigheder og Private.

§ 34.

I alle Sager, hvis Forfølgning ikke er henvist til Politimesteren eller Private (§§ 35 og 39), tilkommer det Statsanklageren at paatale for den dømmende Ret, Politimesteren for Undersøgelsesdommeren. Om Statsanklagerens Afgang til at paatale for Undersøgelsesdommeren gjælde de nærmere Regler i tredje Afsnit. Politimesteren kan i disse Sager kun frasalde Forfølgning med Statsanklagerens Samtykke.

§ 35.

Politimesteren tilkommer det at paatale i de nedenfor nævnte, til Underrettens Kompetence hørende Tilfælde, forsaavidt disse ikke ere henviste til Paatale af Private, nemlig i:

- 1) Sager angaaende Handlinger, som staa under en Straffebestemmelse, der ikke hjemler anden Straf end Formuestraf, simpelt Fængsel, Tvangsarbejde, Ris eller Fortabelse af

en Næringsret, dog med Undtagelse af Embedsforbrydelser, og de i Straffelovens Kap. 9—11 samt §§ 208, 209 og 242 omhandlede Forbrydelser (jfr. § 9);

- 2) Sager angaaende de Forbrydelser, som omhandles i
- a. Plan for Fattigvæsenet i Kjøbenhavn af 1. Juli 1799 § 141;
 - b. Fdg. om uberettiget Bæren af Uniformer m. v. af 27. Novbr. 1801 § 2;
 - c. Fdg. angaaende Befordringsvæsenet i Danmark af 27. Jan. 1804 §§ 60, 62, 66, 67 og 68, naar Sagen i Medfør af § 87 er henvist til Domstol;
 - d. Pl. angaaende Anmeldelser om de naturlige Koppers og andre smitsomme Sygdommes Udbrud af 27. Mai 1808 §§ 1 og 5;
 - e. Pl. om Rystpolitiet af 28. Febr. 1817 § 12;
 - f. Fdg. angaaende, hvad der i Strandingstilfælde skal iagttages, af 28. Decbr. 1836 § 37 I, 1ste Punktum, II og III;
 - g. Lov, hvorved Straffebestemmelserne i Fdg. 5. Sept. 1794 § 5 forandres, af 3. Marts 1854;
 - h. Lyndelov af 10 Mai 1854 § 63 1ste Punktum;
 - i. Lov om Kjøbenhavns Vandforsyning af 30 Novbr. 1857 § 10, jfr. Lov angaaende Tilveiebringelse af Vedtægter for Benyttelsen af Vand fra kommunale Vandværker af 28de Januar 1876;
 - j. Lov om Straffen for Løsgjængeri og Betleri af 3. Marts 1860;
 - k. almindelig borgerlig Straffelov §§ 111, 180, 277, 2det Stykke, 278, 2det Stykke og 296;
 - l. Lov om Tilfyn med Udvandrerens Befordring af 1. Mai 1868 § 10;
 - m. Lov om Bærnepligt af 6. Marts 1869 § 13, jfr. § 54;
 - n. Lov om Foranstaltninger til at modarbejde den veneriske Smittes Udbredelse af 10. April 1874 §§ 6 og 10;
 - o. Lov om Tilfynet med Fremmede og Rejsende m. m. af 15de Mai 1875 § 22;
 - p. Lov om Opfiskning af Ankere, Antertouge og andet Skibsredskab m. m. af 22de December 1876 § 4;
 - q. Lov om Foranstaltninger mod smitsomme Sygdommes Indførelse i Riget af 2den Juli 1880 § 38.

For Paatalen af Sager, der høre under Politimesterens Birketreds, blive Reglerne i § 34 anvendelige, naar Forening med en Straffesag, som hører under sidstnævnte Paragraf finder Sted, saa og ellers ifølge Overenskomst mellem Statsanklageren og Politimesteren.

§ 36.

Statsanklageren og Politimesteren paatale i Embeds Medfør. Dog udtræves:

1) Justitsministerens Befaling til Paatale af Embedsforbrydelser samt af andre Forbrydelser, ved hvilke dette særlig er foreskrevet;

2) Opfordring af vedkommende særlige Myndighed, naar Handlingen er en Overtrædelse af Love, hvis Efterlevelse det nærmest paahviler en saadan at vaage over;

3) Begjæring af vedkommende Private, naar den offentlige Paatale ved Lovgivningen er betinget heraf. Saadan Begjæring af en Privat maa, for at kunne tages til Følge, ikke udelukke nogen Medskyldig fra Forfølgningen; angaar den kun en enkelt Skyldig, men uden at udelukke mulige Medskyldige, kan Forfølgningen udstrækkes til disse.

At Befalingen, Opfordringen eller den Privates Begjæring i de forannævnte Tilfælde mangler, udelukker ikke, at uopsættelige Skridt foretages, naar Gjæringen maa antages at være Vedkommende ubekjendt, og Omstændighederne gjøre det rimeligt, at Paatale vil blive begjært. Tages Befalingen eller Opfordringen tilbage, inden Dom er affagt eller Rævnin-gernes Erklæring afgiven, ophører Retten til at paatale; det Samme gjælder, naar den Privates Begjæring tages tilbage, dog, naar Anklage alt er reist, kun ved de Forbrydelser, som

omhandles i Straffelovens §§ 159, 175 og 254. Den Undsagte kan paa ethvert Trin standse en Sag om Anvendelse af Straffelovens § 299.

§ 37.

Naar Statsanklageren i Sager, der høre under hans Virkefreds, skjønner, at Underfogelsen kan ventes at føre til, at en Person findes skyldig, kan han ordentligvis kun ifølge Paalæg af Justitsministeren undlade eller standse Paatale. Dog er Statsanklageren berettiget til at tage jaadan Bestemmelse:

1) i de Tilfælde, hvor Lovgivningen indeholder særlig Hjemmel til, at offentlig Paatale under visse Betingelser kan bortfalde, uden at henlægge Afgjørelsen til Justitsministeren;

2) i de Tilfælde, paa hvilke Straffelovens § 7 eller § 64 er anvendelig, naar det skjønnes, at ingen eller kun en ubetydelig Straf vilde blive idømt, og en Domsældelse ikke har den Betydning, at Forbrydelsens senere Gjentagelse derved vil komme ind under et Straffebud, der foreskriver forhøiet Straf;

3) naar den Private, af hvis Begjæring offentlig Paatale er betinget, udenfor de i § 36 i Slutn. nævnte Tilfælde frasalder en fremsat Begjæring, efterat Anklage er reist, og Statsanklageren skjønner, at ingen offentlig Interesje kræver Paatale.

I det i Straffelovens § 70 omhandlede Tilfælde skal Statsanklageren indhente Justitsministerens Afgjørelse, om Paatale bør frasaldes; det Samme gjælder, naar Statsanklageren finder, at der kan være Grund til Anvendelse af Straffelovens § 36 sidste Punktum.

§ 38.

Er en Handling, hvis Paatale i Henhold til § 35 paahviler Politimesteren, Overtrædelse af en Lov, hvis Efterlevelse det paahviler en særlig offentlig Myndighed at vaage over, kan den paatales af den vedkommende særlige Embedsmand, medmindre Forening med en Straffesag, som paatales af Statsanklageren eller Politimesteren, skal finde Sted.

§ 39.

Strafbare Handlinger, der ved Lovgivningen ere henviste til Paatale af Private, forfølges af den til Paatalen Berettigede som Privatanklager.

Naar den samme Handling, der udgjør en Lovovertrædelse af ovennævnte Art, tillige indeholder en Lovovertrædelse, som paatales af Statsanklageren eller Politimesteren, er denne berettiget til, efter Begjæring, af den til Privatanklage Kompetente, at forfølge hin Lovovertrædelse i Forbindelse med den sidstnævnte. Den Private kan med Hensyn hertil opfordres til at erklære, om han ønsker Sagen forfulgt paa denne Maade. Den Private kan paa ethvert Trin standse den efter hans Begjæring begyndte offentlige Forfølgning.

Reglen i Straffelovens § 212 2det Punktum bliver staaende ved Magt.

§ 40.

Har Statsanklageren (§ 34) eller Politimesteren (§ 35) nægtet at paatale i et under deres Virkefreds hørende Tilfælde, uden at dette har Hjemmel i Reglerne i § 37 Nr. 1—3 eller i § 37 sidste Stykke eller i en stedfunden Benaadning, er den ved den formentlige Forbrydelse forurettede private Person berettiget til som privat Anklager at bringe Sagen for Retten efter de nærmere Regler i syvende Afsnit Kap. I.

De Lovbestemmelser, som særlig hjemle Private Besøielse til at paatale Lovovertrædelser, der ogsaa kunne forfølges af det Offentlige, uden at sætte som Betingelse, at offentlig Paatale er nægtet, blive staaende ved Magt.

§ 41.

Retten prøver i Embeds Medfør, om den, der forfølger, efter foranstaaende Regler er berettiget til Paatale.

§ 42.

De i Loven om den borgerlige Retsspleie givne Regler med Hensyn til Sagføgers Myndighed til at raade over Sagen, hans Afgang til at gaa i Rette for sig selv, samt om Sagføgers Rettergangsfuldmægtige blive at følge i Sager, som i Henhold til §§ 39 og 40 anlægges af en privat Anklager, samt ved borgerlige Retsskrav, der i Henhold til § 4 forfølges i Forbindelse med en Straffesag.

I Sager, som anlægges af en privat Anklager i Henhold til § 39, kan denne efter Omstændighederne faa en Sagfører bestilt til at varetage sit Lørv efter de for borgerlige Domsager gjældende Regler.

Kapitel VI.

Om den Sigtede Forsvar.

§ 43.

Den, hvem Mistanke for en straffbar Handling rammer, anses som sigtet, naar Forfølgning er indledt mod ham for Undersøgesdommeren eller den dømmende Ret, eller den er forberedt ved Anhøldelse eller lignende mod ham rettede Forholdsregler.

§ 44.

Naar Anklage er reist, har den Sigtede Ret til at benytte en af ham selv valgt Forsvarer til paa sine Begne at varetage sit Lørv under Retssmøderne eller til at bistaa sig herved samt til Affattelse af Processkrifter. Rettens Formand kan tilstede, at flere Forsvarere medtages under Hovedforhandlingen for Landsretten, dog jaaledes at ordentligvis kun een af disse kan optræde paa hvert enkelt af Forhandlingens Trin. Den Sigtede, som lader en Forsvarer handle for sig, er ikke udelukket fra selv tillige at tage Ordet til sit Forsvar.

Under Forundersøgelsen har den Sigtede Ret til at benytte en valgt Forsvarer til at fremsætte skriftlige Andragender til Dommeren og Besværing til høiere Ret, ved Besigtigelser og Syns- eller Eksonsforretninger, samt ved Afhørelse i de i § 49 nævnte Tilfælde.

Er den Sigtede ikke personlig myndig, er hans Børge berettiget til at vælge ham en Forsvarer.

§ 45.

Som Forsvarere i Henhold til § 44 kunne benyttes:

1) enhver til Møde i vedkommende Ret berettiget Sagfører samt ved Underretterne de andre Mænd, der af Justitsministeren maatte være antagne til at modtage Beskikkelse som offentlige Forsvarere.

2) Personer, som ere beslægtede eller besvogrede med den Sigtede i den op- eller nedstigende Linie, hans Søstende, Egtesælle, Børge, Kurator, Adoptiv- eller Pleiefædre, Adoptiv- eller Pleieborn, forudsat at de nævnte Personer ere personlig myndige og uberyggede. Den, der angiver at staa i et af de nævnte Forhold til den Sigtede, skal føre Bevis herfor, naar og saamart det af Retten forlanges.

Retten har ordentligvis at afvise Personer, der ikke ere berettigede til at møde som Forsvarere, samt at tilbagevise Processkrifter, der ere underskrevne af saadanne. Dog kan Rettens Formand eller vedkommende Underdommer af særegne Grunde undtagelsesvis tilstede, at andre personlig myndige og uberygtede Personer end de ovenfor nævnte benyttes som Forsvarere under Hovedforhandlingen.

Personer, der ere indkaldte til at afhøres som Vidner eller Syns- eller Skjønsmænd i Sagen, kunne ikke være Forsvarere, ei heller Personer, som ere begjærte indkaldte i den nævnte Egenstab, indtil Retten har truffet Afgjørelse herom.

§ 46.

Birtningen i Straffesagen af Stillingen som valgt Forsvarer indtræder først, efterat Meddelelse er gjort til Retten om Valget. Naar nogen Anden end de i § 45 Nr. 1 nævnte Personer i Egenstab af valgt Forsvarer optræder som handlende paa den Sigtedes Begne, skal derhos Bevis for Fuldmagten have ved Haanden eller ledsage Processkriftet; tilstrækkeligt Bevis er den Sigtedes Erklæring til Retshbogen eller en med Underskrift af ham og to Bitterlighedsvidner forsynet Erklæring. Mangler saadant Bevis, eller erklærer Nogen, der kan vælges til Forsvarer, at mangle Fuldmagt, men at handle i Forventning af den Sigtedes Billigelse, kan Retten tilstede ham at optræde, under Fastsættelse af en kort Tid til Tilveiebringelse af Beviset eller Godkjendelsen; paa denne Maade forholdes ogsaa, naar Retten maatte finde det nødvendigt at afkræve de i § 45 Nr. 1 nævnte Personer Bevis for Fuldmagt.

§ 47.

Den Sigtede, som er fængslet, har Ret til mundtligt og skriftligt Samvæm med sin valgte Forsvarer, dog saalænge Anklage ikke er reist, kun under saadan Kontrol, som Dommeren finder fornøden. I Retssmoderne har den Sigtede Ret til at raadslaa med ham, forsaavidt ikke det Modsatte særlig er foreskrevet.

§ 48.

Naar der i en Sag, som er indbragt for Landsretten, ikke er antaget en Sagfører til Forsvarer, eller den antagne Sagfører udebliver, bliver i Embeds Medfør en offentlig Forsvarer at bestikke, dersom enten Rævninger skulle medvirke ved Domkjendelsen, eller der kan opstaa Spørgsmaal om at lægge Beslag paa den Sigtedes Formue i Henhold til § 197, saavelsom iøvrigt, naar Rettens Formand ikke efter Sagens Omstændigheder maatte skjonne retskyndig Bistand overflødig.

Er Anklage reist for Underretten, og særegne Omstændigheder findes at gjøre retskyndig Bistand ønskelig, kan en offentlig Forsvarer bestikkes, ordentligvis dog kun paa Begjæring, og naar den Sigtedes Formuesforfatning er saaledes bestaende, at han ikke uden at sævne det Fornødne til sit og Families Underhold eller til Fortsættelse af sin Næringsdrift kan udrede Bederlag til en Sagfører.

Retshandlinger, som, efterat Anklage er reist, finde Sted udenfor Hovedforhandlingen, har den bestiktede Forsvarer Ret til at deltage i; skal Handlingen foregaa udenfor den Underretskreds, i hvilken Forsvareren bor, bliver der paa hans Begjæring at bestikke en særlig Forsvarer til at møde ved samme. Dog bør i paatrængende Tilfælde Retshandlingen ikke udsettes af Hensyn til foranstaaende Forskrift.

Imod Beslutninger, hvorefter Forsvarer bestikkes, have intet Retsmiddel; imod Beslutninger, ved hvilke Forsvarers Bestikkelse nægtes, kan Besværing til høiere Ret finde Sted.

§ 49.

Bestikkelse af en offentlig Forsvarer for den Sigtede finder fremdeles Sted under Betingelser, svarende til de i § 48 angivne, naar under en Sags Behandling, førend Anklage er reist, Forklaringer skulle afgives af Vidner eller Syns- eller Skjønsmænd, for at benyttes ved Oplæsning under Hovedforhandlingen, samt naar Besigtigelse ved Dommeren eller under Dommerens Ledelse en Syns- eller Skjønnsforretning skal foretages under Forhold, der medføre Fare for, at Gjentagelse ikke senere vil kunne finde Sted. Dog bliver Retshandlingen ikke af denne Grund at udsætte, naar det maa bestryktes, at Bevist i saa Fald kunde tabes.

§ 50.

Naar Landsrettens Dom paaantes, eller der i Anledning af Andragende om Sagens Gjenoptagelse skal finde mundtlig Forhandling Sted for Høiesteret, og Sagsfører ikke er antagen eller ikke møder, bestikkes altid en offentlig Forsvarer til at optræde under Forhandlingen for Høiesteret.

Naar Underrettens Dom paaantes, eller der i Anledning af Andragende om Gjenoptagelse af en Sag, i hvilken Landsretten har affagt Dom som Folge af Paaante, skal finde mundtlig Forhandling Sted for Landsretten, bliver med Hensyn til Bestikkelse af en offentlig Forsvarer til at optræde for Landsretten Reglen i § 48 2det Stykke at følge. Denne finder fremdeles Anvendelse, naar der i Anledning af Bepværing undtagelsesvis skal finde mundtlig Forhandling Sted for Landsretten eller Høiesteret, samt naar undtagelsesvis Paaante af Landsrettens Dom i anden Instants til Høiesteret tilstedes.

Naar i Anledning af Andragende om Gjenoptagelse af en Sag, der er paadømt af Landsretten i første Instants, mundtlig Forhandling skal finde Sted for Landsretten, bliver offentlig Forsvarer at bestikke efter Reglerne i § 48 1ste Stykke.

§ 51.

Til at modtage Bestikkelse som offentlig Forsvarer antager Justitsministeren efter Overenskomst et tilstrækkeligt Antal af de til Møde i vedkommende Ret berettigede Sagsførere, med særligt Hensyn til den fortrinlige Afgang, der er indrømmet de af Kongen udnævnte Sagsførere. Til at bestikkes som Forsvarere ved Underretten kunne ogsaa andre dertil egnede Mænd antages af Justitsministeren, naar Begrænsningen til Sagsførere vilde medføre uforholdsmæssigt Bepvær eller Bekostning.

Andre til Møde i vedkommende Ret berettigede Sagsførere kunne bestikkes til offentlige Forsvarere, naar den Sigtede begjærer det, og de ere villige til at overtage Forsvaret uden noget Bederlag fra det Offentlige, samt naar derhos ingen lovlig Hindring er forhaanden.

§ 52.

Forsvareren bestikkes af vedkommende Rets Formand eller henholdsvis vedkommende Enkeltdommer. Sagerne bør saavidt mulig fordeles mellem de antagne Forsvarere efter Dmgang; ønsker den Sigtede en bestemt Person bestikket og oplyser, at denne er villig, er Dommeren berettiget til og, naar den Paagjældende tillige giver Afkald paa Bederlag fra det Offentlige, pligtig til at bestikke denne uden Hensyn til den regelmæssige Dmgang, forudsat at ingen lovlig Hindring er forhaanden.

§ 53.

Til offentlig Forsvarer maa Ingen bestikkes, der selv er forurettet ved Forbrydelsen eller staar i et saadant Forhold til den Forurettede eller dennes Rettergangsfuldægtig i Sagen eller til Anklageren, som vilde ubelufte en Dommer fra at handle i Sagen, eller der er kaldet til at forklare som Vidne, Syns- eller Skjønsmænd i Sagen eller har handlet i

den som Anklager eller Rettergangsfuldmægtig for den Forurettede eller som Politimester eller som Dommer eller i en anden Straffesag har været Forsvarer for en Sigtede, med hvis Interesse i Sagen den nu Sigtedes staar i Strid.

Er flere Personer sigtede under samme Sag, kan Forsvaret kun udføres af den samme Person, naar de Sigtedes Interesser under Sagen ikke ere modstridende.

§ 54.

Bestikkelsen kan tilbagekaldes, naar det findes nødvendigt i Forsvarets Interesse, samt, forsaavidt Sagen ikke derved forhales, efter Begjæring af den Sigtede paa Grund af en senere truffen Overenskomst om det offentlige Forsvars Udførelse uden Bederlag af det Offentlige.

§ 55.

De offentlige Forsvarere ere pligtige med Alid og Trofasthed at udføre de dem betroede Sager, at fremme dem med den Hurtighed, som Tilfældets Beflækkelse tillader, at vise Retten skyldig Agtelse og at efterkomme de Paalæg, som Retten i Medfør af nærværende Lov giver.

§ 56.

For Pligtovertredelser i deres Hvervs Udførelse paadrage de offentlige Forsvarere sig Ansvar efter Lovgivningens almindelige Forskrifter; Straffelovens 13de Kapitel er anvendeligt paa dem.

Ansvaret forfølges efter de almindelige Regler, forsaavidt ikke Andet er særlig hjemlet i nærværende Lov.

§ 57.

De den Sigtede for Forsvarets Skyld tillagte Rettigheder tilkomme ogsaa, indentor Bestikkelsens Grænser, den offentlige Forsvarer, forsaavidt ikke Andet er særlig foreskrevet eller følger af Forholdets Natur. Til Foretagelse af de Handlinger, som den offentlige Forsvarer finder fornødne eller hensigtsmæssige til den Sigtedes Lær, behøver han ikke dennes Samtykke.

Den offentlige Forsvarer har Ret til mundtligt og skriftligt Samtalem med den Sigtede, som er fængslet, uden Opsyn. Under Retsmøderne er han berettiget til at raadslaa med den Sigtede, forsaavidt ikke det Modsatte særlig er foreskrevet.

§ 58.

De offentlige Forsvarere erholde Bederlag af det Offentlige for den enkelte Sag, forsaavidt Krav herpaa ikke er frasat (jfr. §§ 51 og 52). Retten fastsætter dette Bederlag efter Arbejdets Betydning og Omfang ved Dommen eller, naar Forsvarets Virksomhed er afsluttet.

§ 59.

Bestikkelse af en offentlig Forsvarer indskrænker ikke den Sigtedes Ret til selv at drage Ansvar for sit Forsvar.

Kapitel VII.

Om Bærning, Straffefagers Forening og stedlige Grænser for Embedshandlinger i Strafferetspleien.

1.

Enkelte Bærning.

§ 60.

Enkeltstaaende Retshandlinger, om hvilke der bliver Spørgsmaal, førend eller efter at Sag er begyndt, foretages i den Retskreds, hvor den Person bor eller opholder sig, eller hvor den Ting findes eller antages at være, til hvilken Retshandlingen har Hensyn.

§ 61.

Straffefager forfølges ved de nedenfor anførte Bærning. Reglerne herom finde Anvendelse saavel med Hensyn til Forundersøgelsen som med Hensyn til Behandlingen ved den dømmende Ret.

§ 62.

Ved den Ret, i hvis Kreds Handlingen er foretagen, kunne alle i Kongeriget begaaede Forbrydelser forfølges. Udkræves flere Handlinger til Forbrydelsens Begreb, er den Ret Bærning, i hvis Kreds den sidste af dem er foretagen. Udgjøre flere i forskjellige Retskredse foretagne strafbare Handlinger, som hver især vilde begrunde Bærning efter foranstaaende Regler, tilfammen een Forbrydelse, eller er en Forbrydelse begaaet paa Grænsen af flere Retskredse, eller er det uvidt, i hvilken af flere bestemte Retskredse en Forbrydelse er begaaet, kan Forfølgningen ske ved en hvilkensemhelst af de Retter, om hvilke der paa Grund af de angivne Omstændigheder opstaar Spørgsmaal.

§ 63.

Som Gjæringsstedets Bærning ved Forbrydelser, der begaas udenfor Kongerigets Eoterritorium ombord paa dansk Skib eller af Personer, som høre til saadant Skib, anses den Ret, til hvis Kreds Skibet ved sin Hjemkomst til Kongeriget ankommer for at læsse eller lade.

§ 64.

Ved den Ret, i hvis Kreds den Sigtede bor, eller, hvis han ikke har Bolig i Riget, ved Forfølgningens Begyndelse opholder sig, eller, hvis han ikke findes i Riget, ved den Ret, i hvis Kreds han sidst havde Bolig eller opholdt sig, kann: forfølges:

- 1) de under de danske Domstoles Paakjendelse hørende Forbrydelser, som begaas udenfor Kongerigets Grænser;
- 2) de Forseelser, som det tilkommer Politimesteren at paatale (§ 35), uden Hensyn til, om de paatales af ham eller af Andre, samt de Handlinger, som paatales af Private i Medfør af § 39;
- 3) andre Forbrydelser, naar der mangler saadanne Oplysninger, som betinge Andendelsen af § 62.

Danske i Udlandet ansatte, med Eoterritorialitetsret forsynede Embedsmænd og de til de danske Gesandtskaber i fremmede Stater hørende Personer anses ved Anvendelsen af ovenstaaende Regel som havende Bolig i Kjøbenhavn, forsaavidt de ikke maatte have vedligeholdt Bolig noget andet Sted i Riget. Det Samme gjælder, indtil anderledes bestemmes,

om danske Undersaatter, som ifølge traktatmæssige Bestemmelser ikke kunne sagsøges i det Land, hvor de have eller have haft Bopæl.

§ 65.

De i § 64 ommeldte Forbrydelser kunne ogsaa forfølges ved den Ret, i hvis Kreds den Sigtede i Medfør af de om Anhøvelse og Fængsling givne Regler, er bleven paagreben.

§ 66.

Sager mod en Forening til dens Ophævelse i Medfør af Grundloven af 28de Juli 1866 § 87 forfølges ved den Ret, i hvis Kreds Foreningen eller dens Bestyrelse har sit Sæde.

Sag til Stadfæstelse af de i Lov af 3die Januar 1851 § 14, ifr. § 15, omhandlede Forbud forfølges ved den Ret, i hvis Kreds Forbudet er nedlagt.

Sag angaaende Anvendelse af Straffelovens § 299 forfølges ved et af de i §§ 62—65 ommeldte Bærning.

§ 67.

Rets handlinger, ved hvilke Sag mod en Person indledes, kunne i paatrængende Tilfælde uden Hensyn til de ovenstaaende Regler foretages af Underdommeren i den i § 64 ommeldte Retskreds. Sagen afgives snarest muligt til den kompetente Ret.

Søvrigt kan Afvigelse fra Reglerne om Bærning for Sager, der høre under Statsanlagerens eller Politimesterens Virkekreds, paa Andragende, og naar særegne Grunde findes at tale derfor, beslattes af Landsretten, derjom Spørgsmaalet angaar Underretter i samme Landsretskreds, og i andre Tilfælde af Høiesteret (§ 108).

I Sager, som paatales af Private i Henhold til § 39, kan Afvigelse vedtages af Parterne.

§ 68.

Retten prøver i Embeds Medfør, om Sagen er indbragt for ret Bærning. Under Hovedforhandlingen samt i Sager, der paatales i Henhold til § 39, kan Afvisning paa Grund af Bærningsreglernes Tilfidsættelse dog kun finde Sted, naar Indsigelse gjøres; Indsigelse bør fremsættes før Anklagekriftets Dylæsning, eller i Røvningselager førend Lodtrækning til Udtagelse af Røvninger begynder, og den er udelukket, naar den Sigtede, førend Hovedforhandlingen er begyndt, har havt Afgang til at fremsætte den, uden at dette er sket.

At Forundersøgelse eller Rets handlinger udenfor Hovedforhandlingen ikke ere foregaaede ved rette Bærning, berøver dem ikke deres Gyldighed.

Er der Strid mellem flere Retters Afgjørelser af et Bærningsspørgsmaal, kan det af Anklageren indbringes til Afgjørelse for Landsretten, hvis Retterne høre til samme Landsretskreds, og i andre Tilfælde for Høiesteret. Herved finde isøvrigt Reglerne om Retsmidler Anvendelse, saaledes at der ved Fristernes Beregning tages Hensyn til den sidste Afgjørelse.

§ 69.

Mellem flere Bærning, ved hvilke Sagen kan forfølges, har Anklageren Valget. Fra den Ret, ved hvilken Forfølgning først er begyndt, kan Sagen kun gaa over til et andet Bærning, naar i en privat Sag (§ 39) den Sigtede samtykker, og i offentlige Sager, naar Retten paa Anklagerens Andragende formedelst Vidners Bopæl eller af anden særegen Grund finder det hensigtsmæssigt til Sagens Fremme. Beslutning herom tages af den Ret, ved hvilken Forfølgningen er begyndt, naar den anden Ret deri er enig, og ellers af den sættes overordnede Ret (§ 108).

Balg af Ret til Forundersøgelsen er ikke bindende for Balget af den dømmende Ret.

II.

Forening af Straffesager.

§ 70.

Søgsmaal mod den samme Person for forskjellige straffbare Handlinger samt mod flere Personer som delagtige i en straffbar Handling kunne af den eller de Paataleberettigede forenes til een Sag. Finder Forfølgningen Sted samtidig, henholdsvis for Undersøgelsesdommeren eller den dømmende Ret, skulle Søgsmaalene forenes, medmindre Paatalen tilkommer flere Private.

Retten forbeholdes den i §§ 72—74 omhandlede Myndighed.

§ 71.

Naar i Henhold til § 70 flere Forbrydelser forfølges under Et, kan Forfølgningen iværksettes ved enhver Ret, som er Bærneeting for nogen af de paagældende Forbrydelser; dog kan kun et af Gjerningsstedernes Bærneeting vælges, naar nogen af Forbrydelserne hører til dem, der alene kunne forfølges ved et saadant Bærneeting. Hører nogen af de Forbrydelser, mellem hvis Bærneeting Valg høves, for Underretten, medens en eller flere andre høre under Landsrettens Paafjendelse, træder i Underrettens Sted den Landsret, i hvis Kredt den er beliggende. Jovrigt finde ved foranstaaende Regel §§ 67—69 tilsvarende Anvendelse.

§ 72.

Retten kan paa Andragende eller i Embeds Medfør beslutte Adskillelse af de Straffesager, som ere forenede i Henhold til § 70. Det beror paa Retten, om de Sager, som kun paa Grund af Foreningen forfølges for den, efter Adskillelsen fremdeles skulle behandles ved den eller ikke; samme Regel gjælder, naar Foreningen ophører af anden Grund, saasom Trafald af Forfølgning.

§ 73.

Retten kan beslutte, at selvstændige, henholdsvis for Undersøgelsesdommeren eller den dømmende Ret svævende Straffesager skulle forbindes til een Sag, dog, naar Søgsmaalene ikke staa i det i § 70 forudsatte Forhold til hinanden, kun, naar ingen af Parterne gjør Indsigelse derimod.

Beslutningen tages af den Ret, for hvilken Sagerne svæve, eller, hvis Spørgsmaal er om Forening af Sager, som ere anhangiggjorte dels for Landsretten, dels for en under den hørende Underret, af Landsretten. Forfølges Sagerne ellers for forskjellige Retter, og der ikke er Enighed, afgjøres Spørgsmaalet af vedkommende overordnede Ret (§ 108).

§ 74.

Forandring i Rettens Beslutninger i Medfør af §§ 72 og 73 kan finde Sted; dog bliver Beslutningen herom, forsaavidt der tillige opstaar Spørgsmaal om Overgang af en Sag til en anden Ret, at tage paa den i § 73 2det Stykke foreskrevne Maade.

§ 75.

Den, der sagløses af den Hornærmede for Grefornærmedler eller personlig Overlast, kan anlægge Modspøgsmaal for lignende Forhold, som har givet Aledning til Gjerningen, ved Hovedspøgsmaalets Bærneeting. Reglerne i §§ 72—74 finde herved Anvendelse.

III.

Stedlige Grænser for Embedshandlinger i Strafferetspleien.

§ 76.

Retterne, Statsanklagerne og Politiets Embeds- og Bestillingsmænd kunne ordentligvis kun foretage eller lade foretage Embedshandlinger vedrørende Strafferetspleien i den Embedskreds, for hvilken de ere bekliffede.

Udtræves i en Sag Foretagelsen af Embedshandlinger i en anden Kreds end den, for hvilken den i Sagen kompetente Myndighed er bekliffet, har denne, forsaavidt ikke nedenstaaende Paragrafer hjemle Undtagelser, derom at henvende sig med Begjæring til vedkommende Myndighed i den fremmede Kreds. Saadan Begjæring er denne pligtig at efterkomme, medmindre den Handling, den anmodes om at foretage eller lade foretage, vilde stride mod Loven eller ligge udenfor dens Embedsbefoielser.

§ 77.

Retterne ere befoidede til i en fremmed Retskreds, uden Mellemkomst af Retten i denne, at lade foretage Forkyndelser samt at lade Anholdelsesbeslutninger, Fængningskjendelser og Befalinger om ved Tvang at fremstille Vidner samt Syns- eller Ekspansmænd for Retten udføre. Naar det iøvrigt til Undersøgelsens Fremme findes hensigtsmæssigt, kan Retten foretage Embedshandlinger i en fremmed Retskreds med Bemyndigelse af Retten i denne eller af hoiere Ret, og i paatrængende Tilfælde uden saadan Bemyndigelse. Fornøden Meddelelse skal snarest mulig ske til Retten i den paagjældende Kreds.

Naar Politiet i ovennævnte Tilfælde udfører Rettens Beslutninger, er det befoidet til at handle i en fremmed Politikreds.

§ 78.

Selvstændige Embedshandlinger kunne Statsanklageren og Politimesteren foretage eller lade foretage i en fremmed Kreds ifølge Bemyndigelse af vedkommende Embedsmand i Kredsen eller af hoiere Autoritet, samt uden saadan Bemyndigelse i paatrængende Tilfælde, saasom naar en Person anholdes, der uafbrudt er bleven efterfat. Fornøden Meddelelse skal snarest mulig ske til vedkommende Embedsmand i Kredsen.

Kapitel VIII.

Om Retsmøder og Retsbøger.

§ 79.

Retsmøderne ere offentlige, hvor ikke det Modsatte særlig er foreskrevet. Dog kan Retten paa Begjæring af en Part eller i Embeds Medfør beslutte, at Forhandlingen skal foregaa for lukkede Døre, naar Hensyn til Sædelighed eller den offentlige Orden kræver det, ved Retshandling, som finde Sted udenfor Hovedforhandlingen, tillige, naar særegne Omstændigheder give Grund til at antage, at Retsmødets Offentlighed vil være til Hinder for Sagens Oplysning. Domme affiges steds i offentligt Møde.

§ 80.

Retten's Beslutning, at Dørene skulle lukkes, sker ved Kjendelse, efter at Parterne have havt Leilighed til at udtale sig. Kjendelsen affiges offentlig; om Dørene skulle lukkes under den forudgaaende Forhandling, afgjør Retten's Formand.

Beslutning om, at Dørene skulle lukkes, kan træffes saavel ved Forhandlingens Begyndelse som i Løbet af denne; den kan strax eller senere indskrænkes til en Del af Forhandlingen.

§ 81.

Naar det i Medfør af de foregaaende Paragrafer besluttet, at Retshandlinger udenfor Hovedforhandlingen for en Ret, som bestaar af en enkelt Dommer, og ved hvilke ingen Retsskriver er tilstede, skal foregaa for lukkede Døre, samt ellers, hvor Loven særlig bestemmer det, skulle to Mænd tilkaldes som Rettsvidner. Kunne disse ikke strax komme tilstede, bliver Retshandlingen ot udsætte, medmindre dens Viemed derved vilde staa fare for at forspildes.

Rettsvidnerne tilkaldes af Dommeren blandt de Mænd, der findes opførte paa Nævningegrundlisten for den Kjøbstad eller det Sogn, i hvilket Retshandlingen skal finde Sted; dog ere de Mænd fritagne, som maatte være optagne paa Nævningefredsens Marsliste. Grundlistens Gyldighed i fornævnte Henseende regnes fra 1. Juni til 31. Mai. Reglerne i § 15 samt Lov om Domsmagtens Ordning m. v. § 65 finde tilsvarende Anvendelse ved Rettsvidners Tilkaldelse; de derved opstaaende Spørgsmaal afgjøres af Dommeren. Denne sørger saavidt mulig for, at Tilkaldelsen sker efter Omgang; kun i Nødsfald kan en Person tilkaldes til at fungere flere Dage efter hinanden. Udebliver et tilkaldt Rettsvidne uden lovligt Forfald eller uden betimelig Anmeldelse herom, kan Dommeren idømme det en Bøde af indtil 20 Kr. Dommeren kan paalægge Rettsvidnerne at iagttage Tavshed om, hvad de ved Retshandlingen erfare om Undersøgelsens Gjensand; Overtrædelse af saadant Paalæg straffes med Bøder indtil 100 Kr. Rettsvidnerne erholde ingen Godtgjørelse.

§ 82.

Naar Hovedforhandlingen holdes for lukkede Døre, have de ved den paatalte Handling forurettede Personer, fremdeles Dommere, Vriighedspersoner, offentlige Anklagere, Sagsførere, samt de, der ere tilstede ifølge Indkaldelse til at udøve Nævningehvervet i Retten's Samling, Adgang til at overvære samme; endvidere kan enhver af Parterne fordrø, at der tilstedes indtil tre af ham opgivne Personer Adgang, og enkelte Andre kan Adgangen tilstedes af Retten's Formand.

Hvorvidt der ved Retshandlinger, som udenfor Hovedforhandlingen finde Sted for lukkede Døre, kan tilstedes enkelte Personer, som ikke skulle deltage i Forhandlingen, Adgang, beror paa Retten's Formand.

§ 83.

Retten's Formand vaager over, at Forhandlingen foregaaer med den tilbørlige Orden og Værdighed. Han er berettiget til at afbryde og tilrettevisø Parter, Bidner eller Andre, naar de tillade sig upassende Udtalelser eller utilbørlige personlige Angreb. Bedbliver en Part hermed trods Tilrettevisning, kan Ordet fratages ham. Personer, der ved støiende eller anden utilbørlig Udsærd forstyrre Forhandlingen eller tilsidesætte den Agtelse, som skyldes Retten, kunne udvises af Rettsalen.

For Fornærmelser mod Retten eller nogen af de i Retten Nødende, Uordenet, hvorved Forhandlingerne forstyrres, samt Ulydighed mod Formandens Befalinger kan Retten ved en Kjendelse, der affiges strax, paalægge Straf af Bøder indtil 40 Kr. eller simpelt Fængsel indtil 8 Dage.

De Ordensstraffe, som paalægges i Henhold til denne Paragraf, medføre ingen Indskrænkning i Afgangen til at drage den Skyldige til Ansvar efter Straffelovens almindelige Regler, hvor disse iøvrigt ere anvendelige.

Politiet er forpligtet til uvægerlig og siebliffelig at yde Retten Bistand til Udførelse af denne Paragrafs Forrifter.

§ 84.

Angaaende alle Retshandlinger i Strafferetspleien optages Beretning i Retssbogen.

I Retssbogen indføres først Angivelse af:

- 1) Tiden og Stedet for Retssmødet;
- 2) de Personers Navne, der have fungeret som Dommere, Rævninger, Retsskriver og Retssvidner;
- 3) Sagens Nummer med Parternes Navne;
- 4) de Personers Navne, der ere tilstede som Parter eller paa disses Begne eller til deres Bistand, samt Bemærkning om de Forholdsregler, som maatte være trufne med Hensyn til deres Tilfaldelse eller Udelukkelse;
- 5) om Retssmødet har været offentligt eller ikke.

§ 85.

Fuldstændigt optages i Retssbogen Parternes Paastande, Andragender og Indsigelser, forsaavidt de ikke indeholdes i Skrifter, som overleveres Retten, i hvilket Fald Henviisning er tilstrækkelig, Indsigelser, som fremsættes af Vidner, Syns- eller Skjønsmænd, Rettens Domme, Kjendelser og øvrige Beslutninger og i Rævningesager de til Rævningerne stillede Spørgsmaal samt Rævningernes Erklæring over disse.

Af de Personers Udsagn, som afhøres for Undersøggelsesdommeren, skal det væsentlige Indhold gjengives; vigtigere Erklæringer af den Sigtede og navnlig Tilstaaelser skulle saavidt mulig gjengives med hans egne Ord; det Samme gjælder om Vidnesforklaringer, Syns- eller Skjønsmænds Forklaringer, som afgives for at benyttes ved Dplæsning under Hovedforhandlingen, samt om Syns- eller Skjønsmænds Erklæringer til Retssbogen. Tilsvarende Regler gjælde med Hensyn til Hovedforhandlingen for Underretten i Sager, der ikke ere undtagne fra Paaante. Af Udsagn, der afgives under Afhørelse for Landsretten, optager Retsskriveren under Formandens Veiledning det Væsentligste i en særskilt Bog; ere de Paaaggjældende tidligere afhørte for en Ret, er dog Henviisning tilstrækkelig, og kun væsentlige Afvigelser eller Fuldstændiggjørelser optegnes.

Angaaende Besigtigelser, som foretages af Undersøggelsesdommeren eller af Underretten i Sager, der ikke ere undtagne fra Paaante, skal Retssbogen indeholde saa Meget, at den giver et fuldstændigt og tro Billede af det Besigtigede.

Af Udviklinger og Foredrag til Begrundelse af Paastande, Andragender eller Indsigelser, optages Intet i Retssbogen; dog kan Formanden beslutte, at enkelte Udtalelser skulle optages.

Særlig Bemærkning gjøres i Retssbogen om, hvorledes der er gaaet tilværks med Hensyn til Former, som efter Loven skulle iagttages, om hvad der fremlægges i Retten, og hvilke Dokumenter der ere blevne oplæste.

§ 86.

Dplæsning og Bedtagelse af Tilførelser til Retssbogen angaaende afhørte Personers Udsagn finder kun Sted ved Afhørelser for Undersøggelsesdommeren og under Hovedforhandlingen for Underretten i Sager, som ikke ere undtagne fra Paaante.

§ 87.

Retsbogen underskrives af Rettens Formand, fremdeles af de Personer, der maatte have fungeret som Retskriver eller Retsvidner. Den afgiver Bevis for, hvad der er foregaaet under Retshandlingen, og særlig for, hvorledes der er gaaet tilværks med Hensyn til Former, som efter Loven skulle iagttages; Modbevis er ikke udelukket.

§ 88.

Aktstykker og andre Dokumenter, som fremlægges i Retten, forsynes med Fremlæggelsespaategning.

§ 89.

Parternes Processkrifter forblive i Rettens Arkiv. Af Dokumenter og Aktstykker, der benyttes som Bevis, skulle, naar de forlanges tilbageleverede, bekræftede Gjenpart forblive hos Retten; dog undtages herfra Dokumenter, der ere Udskrift af Embedsprotokoller. Om Gjenpart skal tages af Handelsbøger, Regnskabsbøger eller andre saadanne Dokumenter af særdeles betydeligt Omfang, beror paa Formanden.

Retskriveren samler de enhver Sag vedkommende Dokumenter og bevarer dem samt de af tilbageleverede Originaler tagne Gjenpart.

§ 90.

Udenfor de Tilfælde, for hvilke der i denne Lov er truffet særlig Bestemmelse, kunne Parterne samt Andre, som deri have retlig Interesse, hos Retskriveren forlange Udskrift af Retsbøgerne, derunder dog ikke Stemmegivningsbogen, samt af de øvrige hos Retten beroende, til en Straffesag hørende Dokumenter, dog kun mod herfor at erlægge sportelmæssig Betaling, medmindre Udskriften er begjært af en offentlig Myndighed.

Begjæret Retskriveren sig ved at meddele en begjært Udskrift, kommer Reglen i Lov om den borgerlige Retspleie § 49 til Anvendelse.

§ 91.

Retsproget er dansk. Ingen skriftlig eller mundtlig Henvendelse fra Parterne til Retten maa ske i noget andet Sprog. Afhørelse af Personer, der ikke ere det danske Sprog mægtige, foregaaer ved Hjælp af en edsvoren Tolk; dog kan ved Afhørelse udenfor Hovedforhandlingen for en Landsret Tilfaldelse af Tolk undlades, naar Dommeren tilltror sig fornødent Kjendskab til det fremmede Sprog.

Dokumenter, der ere affattede i fremmede Sprog, skulle ledsages af en Oversættelse, som bliver at autorisere af en offentlig ansat Translatør, medmindre Retten og Parterne anerkjende dens Rigtighed.

Forhandling med og Afhørelse af Døve, Stumme og Døvstumme foregaaer enten ved Hjælp af Personer, der ere kyndige i Tegnsproget, og som forud tages i Ed, eller ved skriftlige Spørgsmaal og Svar.

Til at bistaa som Tolk eller Tegnsprogtyndig maa Ingen af Retten tilkaldes, der vilde være udelukket fra at handle som Dommer i Sagen (§§ 15 og 17). Tøvrigt blive de om Vidner givne Regler at anvende paa de nævnte Personer med de Tempelser, der følge af Forholdets Natur og, forsaavidt ikke noget Andet særlig er forestrevet.

§ 92.

De Forretninger, som ifølge denne Lov paaahvile Rettens Formand, udføres, naar Retten beklædes af en enkelt Dommer, af denne.

Kapitel IX.

Om Forkyndelser og andre fra Retten udgaaende Meddelelser.

§ 93.

De fra Retten udgaaende Meddelelser i Straffesager, for hvilke Loven ingen særlig Forskrift indeholder, ske paa den Maade, som Rettens Formand i hvert enkelt Tilfælde finder hensigtsmæssigt, og uden at hans Beslutninger herom ere Gjenstand for Paaanke. Det er tilladt at tilstille Meddelelsen pr. Post.

§ 94.

Naar en Beslutning med Hensyn til Sagens videre Foretagelse eller Retshandlingers Sværskattelse træffes af Retten i et behørig afholdt Møde, er ingen særlig Forkyndelse eller Meddelelse herom nødvendig til de Personer, der have erholdt saadan Underretning om hint Møde, som ogsaa vilde være tilstrækkelig med Hensyn til det nye Møde.

§ 95.

Ved Stævningmændene eller ved Politiet skal, med de i §§ 101—103 hjemlede Undtagelser, Forkyndelsen eller Meddelelsen foregaa i følgende Tilfælde:

1) ved Tilfigelse af den Sigtede til Afhørelse for Undersøgelsesdommeren, ved Anklagekriftets Meddelelse til ham, ved Stævning eller Tilfigelse af den Sigtede til Møde under Hovedforhandlingen, ved Forkyndelse af Domsudskrift til den dømsældte Sigtede, der ikke var tilstede ved Dommens Afgivelse, samt ved Meddelelse til den Sigtede af de Skrifter eller Tilførsler til Retsbogen, ved hvilke Anklageren indleder Anvendelse af Retsmidler mod en Dom;

2) ved Indkaldelse til Afhørelse af Bidner, Syns- eller Ekjønsmænd, ved Forkyndelse af Udmeldelsesbeslutningen for de sidstnævnte, samt ved Forkyndelse af den i § 137, jfr. § 162, ommeldte Kjendelse for udeblevne Bidner, Syns- eller Ekjønsmænd;

3) ved Indkaldelse til personlig Afhørelse af en privat Anklager eller den Forurettede, der forfølger et Erstatningskrav under Sagen, samt ved Meddelelse til disse af de Skrifter eller Tilførsler til Retsbogen, ved hvilke den Domte indleder Anvendelse af Retsmidler mod Dommen.

§ 96.

Enhver bekliftet Stævningmand kan med fuld Retsvirkning iværksætte Forkyndelser og Meddelelser under Sagttagelse af de i Loven givne Forskrifter. Gyldigheden af det Foretagne svækkes ikke derved, at Stævningmanden har handlet udenfor den Retskreds, i hvilken han er ansat.

De for en Retskreds bekliftede Stævningmænd ere pligtige at besørge alle Forkyndelser og Meddelelser indenfor Retskredsens Grænser. Dog maa en Stævningmand ikke foretage eller deltage i Forretningen, naar nogen af Parterne er hans Høstefælle eller er ham beslægtet eller besvugret i den lige op- eller nedstigende Linie eller i første Sidelinie, eller han selv er Part i Sagen eller af dens Udfald kan have Skade eller Fordel.

Ved Anordning gives der en Instrux samt de fornødne Disciplinærbestemmelser for Stævningmænd.

§ 97.

Det, der skal forkyndes eller meddeles paa den i § 95 foreskrevne Maade, gives af Rettens Formand i dobbelt Udfærdigelse til den, der skal iværksætte Forkyndelsen eller Meddelelsen. Udgaar denne fra en Landsret, eller skal den ske i en anden Underretskreds end den,

i hvilken Retten har Sæde, kunne Udfærdigelseerne sendes til Underdommeren i den Kreds, hvor Forkyndelsen skal ske, for af ham at overgives til Stævningmanden eller Politiet.

Paalæget skal efterkommes snarest muligt, i Byerne senest inden 24 Timer, paa Landet senest inden 48 Timer efter Modtagelsen. Om Tiden, paa hvilken Paalæget er modtaget, undertegnes en skriftlig Tiltaalelse.

Naar Forretningen udføres af en Stævningmand, skal en anden Stævningmand eller, hvis Tiden ikke tillader at faa en saadan tilkaldt, en god Mand tilkaldes som Bidne.

§ 98.

Bed Sværkættelsen af Forkyndelsen eller Meddelelsen gjælde følgende Regler:

a) Forkyndelsen eller Meddelelsen bør saavidt mulig søges iværksat for den Paagjældende personlig, ordentligvis paa hans Bopæl eller midlertidige Opholdssted. Forkyndelsen for den Paagjældende personlig er gyldig, selv om han er truffen udenfor sin Bopæl eller midlertidige Opholdssted. Dog kan den i intet Fald ske i Kirken eller paa andet Sted, medens Gudstjeneste eller kirkelige Handlinger foregaa der.

b) Kan Forkyndelsen eller Meddelelsen ikke ske til den Paagjældende personlig, kan den gyldig iværksettes paa hans Bolig i Riget for hans Hustru, Børn over 18 Aar, Tjenestefolk eller andre til Husstanden hørende vorne Personer, som ere tilstede der; ere saadanne ikke at træffe, da for Bedkommendes Husvært, Principal, Husbonde, Løremester eller Arbeidsherre, forsaavidt som denne træffes tilstede der. Har den Paagjældende ikke Bopæl i Riget, kan Forkyndelsen eller Meddelelsen ske paa hans midlertidige Opholdssted i Riget for dem hos hvem han er til Huje.

c) Har den Stævningmand, af hvem Forretningen skal foretages, ikke kunnet iværksette Forkyndelsen eller Meddelelsen paa nogen af de ovenfor angivne Maader, skal han i Forbindelse med det tilkaldte Bidne paategne Udfærdigelsen Attest herom og strax overlevere den til Politiet, der snarest muligt skal søge at iværksette Forkyndelsen.

d) Forkyndelser eller Meddelelser, som ske paa Bedkommendes Bolig eller sædvanlige Opholdssted, skulle foregaa imellem Kl. 7 Morgen og Kl. 8 Aften. Paa Søn- og Helligdage maa de ordentligvis ikke foregaa i Tiden fra Kl. 9 Formiddag til Kl. 4 Eftermiddag.

Udføres Forretningen af en Stævningmand, har denne for at iværksette den ikke blot at handle efter de Paalæg, som gives ham, men bør ogsaa selv af bedste Evne søge alle fornødne Underretninger.

§ 99.

Bemyndigelsen til den enkelte Forretning behøver ikke at godtgjøres for den eller dem, til hvem Forkyndelsen eller Meddelelsen sker.

De Personer, for hvem det i Henhold til Reglerne § 98 b anses nødvendigt at foretage Forkyndelsen eller Meddelelsen, kunne i Reglen ikke vægre sig ved at modtage den Ubesøjet Nægtelse medfører Forpligtelse til at betale Udgifterne ved Forretningen; Stævningmanden har derhos i et saadant Fald strax at opprore Politiet til at overtage Forkyndelsen, og den Paagjældende har da endvidere til dette at erlægge en passende, af Politimesteren fastsat Godtgjørelse for den forarsagede Uleilighed.

De Personer, for hvem Forkyndelsen eller Meddelelsen i Henhold til § 98 foregaa, naar rette Bedkommende ikke træffes, ere pligtige at underrette denne om det Stedfundne, naar det kan ske uden Udgift eller Besvær. Tilfidesættelsen af denne Pligt medfører Erstatningsansvar.

§ 100.

Naar de til Forkyndelsens eller Meddelelsens Sværkættelse befalede Skridt ere foretagne, forsyner Bedkommende begge Exemplarer med Paategning herom. Det ene Exemplar

overgives til den eller dem, for hvem Forkyndelsen eller Meddelelsen sker, det andet Exemplar tilbagegives Retten.

Paategningen skal indeholde fornøden Angivelse af Dag og Time, paa hvilken, Stedet, hvor, og Personerne, for hvem Forkyndelsen eller Meddelelsen er sket. Naar denne ikke er sket til Vedkommende selv, skal det tillige i Paategningen bemærkes, hvorledes der i den Anledning er forholdt, samt hvad der er opgivet om hans Opholdssted.

Er det ikke lykkedes Politiet at iværksætte Forkyndelsen eller Meddelelsen, fordi den Paagjældende ikke kan antræffes i Retsretsen og ei heller har Bolig eller midlertidig Opholdssted der, tilbagegives Udsædigheden til Retten med Paategning om det Stedfundne samt om, hvad der er Politiet bekendt angaaende hans Bolig eller Opholdssted.

Paategningen afgiver Bevis for det, som ifølge den er foregaaet; dog er Modbevis ikke udelukket.

§ 101.

Har Vedkommende bekendt Bolig eller Opholdssted i Udlandet, foretages Forkyndelsen eller Meddelelsen paa den ved Stedets Love hjemlede Maade. Retten tilstiller den paagjældende fremmede Myndighed fornøden Begjæring herom.

§ 102.

Er det ikke lykkedes ved Politiet at opspørge Vedkommendes Bopæl eller Opholdssted, eller har en Siget, som vides at opholde sig i Udlandet, unddraget sig Forsølgning ved Flugt, iværksættes Forkyndelsen eller Meddelelsen ved 3 Gange gjentaget Indrykkelse i de til retslige Bekjendtgørelser bestemte Tidender. Det er i saadant Fald tilstrækkeligt, at Udsædighedsens Indhold indrykkes i Udtag med Bemærkning, at den selv henligger til Modtagelse paa vedkommende Rets Skriverkontor. I Bekjendtgørelsen skal det utrykkelig bemærkes, hvorpaa det støttes, at denne Forkyndelsesmaade benyttes.

Ovenstaaende Regel gjælder ogsaa, naar den paagjældende fremmede Myndighed har vægret sig ved at efterkomme den til samme ifølge § 101 rettede Begjæring; dog skal i saadant Fald Udsædighelsen tillige tilstilles Vedkommende pr. Post i betalt Brev, der skal anbefales. Postembedsmanden har at forsyne det ene Exemplar af Udsædighelsen, førend det tilbagegives Retten, med Paategning om, at ligelydende Exemplar er affendt til nærmere betegnet Adresse i betalt og anbefalet Brev. Paategningen afgiver Bevis for det Stedfundne indtil Modbevis føres.

§ 103.

Naar den Sigtede er fængslet, eller den Vedkommende er tilstede, hvor Retten holdes, kan Forkyndelsen eller Meddelelsen ske mundtlig til Retsbogen ved Rettens Formand.

§ 104.

Indkaldelser og Meddelelser til Militære, hvilke med de af Forholdets Natur flydende Bepjælinger blive at iværksætte efter de i dette Kapitel givne Regler, skulle tillige anmeldes for Afdelingschefen, som foranlediger Paagjældendes Møde for Retten, hvor Saadant gjøres fornødent.

Kapitel X.

Om Rettens Domme, Kjendelser og andre Beslutninger.

§ 105.

Domme, Kjendelser og andre Beslutninger af en Ret, der ikke beklædes af en enkelt Dommer, og som ikke høre til de Beslutninger, Rettens Formand kan træffe, vedtages ved

Afstemning efter forudgaaende Raadslagning. Afstemningen foregaar efter Tjenestealderen, saaledes at det yngste Medlem stemmer først. Formanden stemmer altid sidst, han forestaar Afstemningen og samler Stemmerne. Afstemningen sker mundtlig; de afgivne Stemmer indføres udtogsvis i en Stemmegivningsbog. Enhver Dommer har Ret til at paafe, at hans Stemme gjengives rigtig.

Dommerens Raadslagninger og Afstemninger maa ikke overværes af Tilhørere, med Undtagelse af Retsskriveren.

§ 106.

For Afgjørelsens Resultat skal der være Stemmeslæbhed. Kræver Afgjørelsen Afstemning over flere Punkter, ere de Dommere, som have befundet sig i Mindretal, pligtige at deltage i de senere Afstemninger, forsaavidt det Modfatte ikke særlig er bestemt.

Danner der sig om det samme Spørgsmaal mere end to forskellige Meninger, af hvilke ingen er i Flertal, blive de for den Sigtede ugunstigste Stemmer regnede sammen med de nærmeste mindre ugunstige, indtil der udkommer Stemmeslæbhed.

Er det tvivlsomt, hvilken Mening der er den ugunstigste for den Sigtede, eller opstaar der Meningsforskjel om, hvorledes Spørgsmaalene skulle stilles, eller om Afstemningens Resultat, bliver der afstemt særskilt herom.

§ 107.

Domme og Kjendelser skulle ledsages af Grunde; herved iagttages de for visse Tilfælde givne nærmere Regler. Afgjørelsen sker ved Kjendelse i de Tilfælde, hvor denne Form er særlig foreskrevet.

Andre Beslutninger af Retten eller Rettens Formand behøve ikke at begrundes, medmindre Saadant særlig er foreskrevet.

§ 108.

I de Tilfælde, hvor en efter Lovens tilstedelig Afvigelser fra de almindelige Regler betinges af en forudgaaende Beslutning af en Ret, for hvilken den Sag, med Hensyn til hvilken Spørgsmaalet opstaar, ei er anhangig, bliver Spørgsmaalet skriftlig at forelægge Retten. Er denne Høiesteret eller en Landsret, træffes Afgjørelsen af Formanden med to Medlemmer af Retten eller, hvor Saadant særlig er bestemt, af Formanden. Retten tager Beslutning paa Grundlag af det Forlagte samt de yderligere Oplysninger og Erklæringer, som maatte være indhentede; findes det nødvendigt, at Vidner afhøres, sker dette ved Undersøgelssdommeren. Mundtlig Forhandling finder ikke Sted, medmindre Formanden af særegne Grunde finder Anledning til at beslutte en saadan; dog er Retssmødet i saa Fald ikke offentligt. Mod de i denne Paragraf ommeldte Afgjørelser kunne Rettsmidler ikke anvendes.

§ 109.

Retten kan til enhver Tid i Embeds Medfør eller ifølge Andragende berigtige Skrivfeil, som ere indløbne i Henseende til Ord, Navne eller Tal, blotte Regningsfeil, samt saadanne Feil og Forglemmelser, der alene vedrøre Udfærdigelsens Form. Fremdeles kan den ogsaa berigtige den i Afgjørelsen indeholdte Fremstilling af den faktiske Sammenhæng, forsaavidt denne erkjendes at lide af Feil, bestaaende i Forbigaaelser, Uklarheder eller Modsigelser, men derimod ikke iøvrigt foretage Forandringer enten i Begrundelsen eller Resultatet. Beslutning om slige Berigtigelser træffes og Meddelelse om dem sker efter de samme Regler, som gjælde for den berigtigede Afgjørelse.

Den i Henshold til Rettens Beslutning berigtigede Afgjørelse træder i alle Henseender i Stedet for den oprindelige. Mod Beslutningen om Berigtigelsen finder intet særskilt Rettsmiddel Sted.

Andet Affnit.

Om Vidnerne til Opnaaelse af Straffesagers Formaal.

§ 110.

Koraauidt de i dette Affnit omhandlede Vidler til Opnaaelse af Straffesagers Formaal gaa ud paa at paalægge Borgerne en Pligt til at handle eller til at taale Indskrænkning i Rettigheder, kunne de kun bringes til Anvendelse, naar der efter de foreliggende Omstændigheder er Grund til at formode, at en Forbrydelse er begaaet. Iøvrigt blive de særlige Betingelser, som angives ved de enkelte Vidler, at paaagte.

§ 111.

De i dette Affnit givne Regler finde Anvendelse paa ethvert Trin af Straffesagen, koraauidt ikke enten Forholdets Natur eller særlige Bestemmelser udelukke det.

Koraauidt der udenfor Strafferetspleien er Hjemmel for Anvendelsen af lignende Forholdsregler, saasom Ransagning eller Anholdelse, for andre offentlige Formaaes Skyld, berøres de derom gjældende Regler ikke af denne Lov.

Kapitel I.

Om Adgang til syulige Bevismidler.

I.

Om Ransagning efter syulige Bevismidler.

§ 112.

Ransagning af Hus, Gjemmer, Person og Papirer for at søge efter Spor af Forbrydelsen eller Ting, der kunne antages at være tagne eller frembragte ved Forbrydelsen eller at have været brugte eller bestemte til dens Udførelse, eller som iøvrigt kunne give umiddelbar Oplysning om Gjerningen eller den Sigtedes Forhold til denne, kan finde Sted hos den, der er mistænkt for en Forbrydelse, som det ifølge Lovens almindelige Regel tilkommer Statsanklageren at forfølge, naar Omstændighederne give Grund til at antage, at Ransagningen ikke vil være frugtesløs. I Klasse med de ovenfor nævnte Ting stilles saadanne Ting, som ere undergivne Konfiskation.

Er der Mistanke om, at en blandt flere Personer er den Skyldige, men der mangler Grund til at mistænke nogen Enkelt af disse fremfor de Andre, kan saadan Ransagning ske hos alle de Paagjældende.

§ 113.

Hos Personer, der ikke er mistænkte, kan Ransagning af Hus med det i § 112 angivne Formaal og iøvrigt med de i den nævnte Paragraf angivne Begrænsninger finde Sted:

1) naar Forbrydelsen er begaaet i Huset, eller den Mistænkte er paagreben i Huset eller har betraadt det, medens han forfulgtes paa friske Spor;

2) naar der ifølge Husets Bestemmelse tilstedes Enhver Adgang til samme;

3) naar Ransagningen omfatter en Samling af Huse, som udgjør en By eller en større afgrænset Del af en By eller et Sogn.

§ 114.

Ransagning i det Viemed at efterjoge bestemte Spor af Forbrydelsen eller bestemte Ting, der kunne tjene til Bevis, kan i Anledning af en hvilken som helst Forbrydelse foretages saavel hos den Mistænkte som hos Andre, naar der er paavisselig Grund til at antage, at det Efterjogte findes hos ham, men han forgjæves har været opfordret til at paavise eller udlevere det, i paatrængende Tilfælde ogsaa uden saadan forudgaaende Opfordring.

Er der paavisselig Grund til at antage, at en blandt flere Personer har det Efterjogte i sin Besiddelse, men Formodningen ikke er særlig rettet mod nogen Enkelt, kan Ransagning under Sagttagelse af foranstaaende Regel foretages hos alle de Paagjældende.

Fra ovenstaaende Bestemmelser ere undtagne skriftlige Meddelelser mellem den Sigtede og de i §§ 130 og 131 Nr. 2 nævnte Personer, naar der ikke er grundet Mistanke om Meddelagtighed, og Meddelelserne ikke ere i Andres Værge.

§ 115.

Ransagningen kan ordentligvis kun finde Sted ifølge Retskjendelser, medmindre den Paagjældende udtrykkelig frasalder Krav herpaa. Gjenpart af Kjendelsen meddeles den Paagjældende paa Forlangende inden 24 Timer.

§ 116.

Kjendelsens Sværkættelse kan ske ved Politiet, dog kun i paatrængende Tilfælde ved dettes underordnede Betjente. Politiet forsynes med en Udskrift af Kjendelsen.

Naar Papirer skulle ransages, eller naar i Forbindelse med Ransagningen en Syns- og Skjønnsforretning under Dommerens Ledelse skal foretages paa Stedet, skal Ransagningen ske ved Dommeren. Kan Ransagning af Papirer ikke ske paa Stedet, kan Dommeren lade en foreløbig Beslaglæggelse foretage ved Politiet.

§ 117.

Undtagelsesvis kan Ransagning foretages af Politiet uden foregaaende Retskjendelse:

1) naar en Person efterjættes eller paagribes, som er truffen i Udførelsen af en Forbrydelse eller paa friske Spor, og Omstændighederne ikke tilstede at afvente en Retskjendelse,

2) samt ellers, naar Ransagningen har Hjemmel i § 114, og der er Fare for, at Viemedet med Ransagningen kunde forspildes, hvis Retskjendelse forinden skulde erhverves.

Af Papirer kan dog ikke Ransagning finde Sted uden Retskjendelse, men kun en foreløbig Beslaglæggelse.

Har Ransagning eller foreløbig Beslaglæggelse fundet Sted i Medfør af denne Paragraf hos en Mistænkt, imod hvem Forsøgning ikke tidligere var begyndt, skal Sagens Behandling ved Retten foranlediges inden 24 Timer.

§ 118.

Ved Ransagninger blive saavidt muligt tvende uberygtede Mænd at tiltage som Vidner. Enhver er pligtig til paa Vedkommendes Opfordring at give Medfølge og anses, naar han uden lovligt Forsald vægrer sig, med Bøde fra 2—20 Kr.

§ 119.

Endvidere blive følgende Regler at iagttage:

Al den Skaansel og Barsomhed skal udvises ved Ransagningers Sværkættelse, som Diemedet tilstøder.

Ved Rattetid bør Ransagninger kun foretages, naar Diemedets Opnaaelse afhænger deraf.

Aabning med Magt af lukkede Adgange eller Gjemmer bør kun finde Sted, naar en Opfordring om at aabne har vist sig frugtesløs, eller der Ingen er tilstede, til hvem den kan rettes.

Personlig Ransagning af en Kvinde skal ske under tilbørligt Hensyn til, at Blufærdigheden ikke krænkes, i fornødent Fald ved ærbare Kvinder og da ikke i Overværelse af Mænd, medmindre en dermed forbunden Synsforretning udkræver det.

Den, hvis Hus, Gjemmer eller Papirer ransages, skal opfordres til at overvære Forretningen, eller hvis han er fraværende, et voyent Medlem af Familien, eller i Mangel deraf en Husfælle eller Nabo.

Rettens Kjendelse optæses ved Forretningens Begyndelse; hvor ingen Kjendelse foreligger, meddeles Diemedet den Paagjældende eller den til Nærværelse Opfordrede.

Bliver en Ransagning uden Resultat, skal der paa Forlangende meddeles den Paagjældende skriftlig Bevidnelse herom.

II.

Andre Midler til at faa synlige Bevismidler i Hænde.

§ 120.

Vægrer den Sigtede sig ved efter Rettens Opfordring at forevise eller til Benyttelse under Sagen at udlevere synlige Bevismidler, som ere i hans Besiddelse, og Ransagning enten ikke kan anvendes eller har vist sig frugtesløs, har Dommeren at forholde sig paa samme Maade som, naar den Sigtede vægrer sig ved at svare under Afhørelsen (§ 205).

Vægrer en privat Anklager sig ved at efterkomme en Opfordring af Retten til at fremkomme med synlige Bevismidler, som ere i hans Besiddelse, indtræder den i § 206 ommeldte Virkning.

Naar Andre vægre sig ved at efterkomme et Paalæg af Retten af det ovenfor nævnte Indhold, kunne de Tvangsmidler anvendes, som ere hjemlede mod Personer, der ubesøiet vægrer sig ved at afgive Forklaring som Vidner, dog er saadan Evang udelukket i Tilfælde svarende til dem, der hjemle Undtagelse fra Vidnepligten, og kan ellers først anvendes, naar Ransagning har vist sig frugtesløs. Til Afhørelse i Aaledning af Spørgsmaal om Forevisning eller Udlevering af synlige Bevismidler kan den Paagjældende indkaldes for Retten efter de om Vidner foreskrevne Regler.

§ 121.

Embedsakter, som skjønes at kunne give Oplysning om en Forbrydelse, kan Retten, Statsanklageren og Politimesteren kræve meddelte, medmindre Hemmeligholdelse findes nødvendig i Statens Interesse, hvorom Afgjørelse træffes af vedkommende Minister. Meddelelsen kan ske i bekræftet Gjenpart; dog er Retten besøiet til at kræve Fremlægelse af Originalen.

Andre hos offentlige Myndigheder beroende Dokumenter kan Retten, naar det findes nødvendigt, ved Kjendelse fordre foreviste eller udleverede til Benyttelse under Sagen, selv

om de maatte være givne i embedsmæssig Forvaring med det Formaal, at Indholdet skal være hemmeligt.

Dog finde ved denne Paragraf Reglerne i § 130 Nr. 1 og 3 tilsvarende Anvendelse.

§ 122.

Breve og andre Forsendelser, som affendes til den Sigtede, eller om hvilke det efter de foreliggende Omstændigheder er sandsynligt, at de ere affendte af den Sigtede, kan det ved Kjendelse paalægges Postvæsenet at udlevere til Retten, naar Mistanken angaar en Forbrydelse, som det ifølge Lovens almindelige Regel tilkommer Statsanklageren at forfølge, og der derhos er paavisselig Grund til at antage, at Forsendelsens Indhold er af Betydning for Sagen. Undtagne herfra ere Breve, som veksles med en Forsvarer, forsaavidt dette følger af Reglerne i §§ 47 og 57.

Under samme Betingelse kan det ved Retskjendelse paalægges Postvæsenet at udlevere Forsendelser fra og til Andre end den Sigtede, naar det er sandsynligt, at disse affendes paa hans Vegne eller ere bestemt til ham.

Kjendelsen skal angive enten den bestemte Forsendelse, hvis Udlevering fordres, eller det Lidrum, i Løbet af hvilket de omtalte Forsendelser skulle udleveres. Udskrift af den meddeles Postembedsmanden.

§ 123.

Naar Anholdelse finder Sted uden Rettens Anholdelsesbeslutning for en Forbrydelse, som det ifølge Lovens almindelige Regel tilkommer Statsanklageren at forfølge, kan Politiet paalægges Postvæsenets Embedsmænd at tilbageholde Forsendelser til og fra den Anholdte naar der er Grund til at antage, at deres Udlevering kan være af Betydning for Undersøgelsen, indtil Retten i det Møde, i hvilket den Anholdte fremstilles, kan tage Beslutning om Udlevering.

§ 124.

Under Betingelser, som svare til de i §§ 122 og 123 angivne, kan det paalægges Telegrafvæsenets Funktionærer at tilbageholde og meddele Retten eller henholdsvis foreløbig tilbageholde de til Befordring indleverede Telegrammer.

III.

Om Beslaglæggelse af Ting, der kunne tjene til Bevis, m. B.

§ 125.

Findes ved Ransgning Ting, som lovlig kunne efter søges ved en saadan, eller udleveres Ting i Medfør af Bestemmelserne i dette Kapitels 2det Underafsnit, eller paatræffes ellers Ting, som skjønes at have Betydning for Undersøgelsen, blive de at tage i Forvaring.

Medfører denne Forholdsregel Indgrib i en Persons Raadighed, udtræves en Beslutning af Retten om Beslaglæggelse. Dog kan Politiet iværksætte en foreløbig Beslaglæggelse, men maa da inden 24 Timer begjære Rettens Stadsfæstelse.

Beslaglæggelse af et trykt Skrift kan alene finde Sted efter Retskjendelse.

§ 126.

Over beslaglagte Ting affattes inarest mulig en noiagtig skriftlig Fortegnelse. Tillige paatrykkes strax Embedssegel eller andet fyldestgjørende Mærke; den, i hvis Bærgе Tingen var, kan vedsoie yderligere Mærke.

Den, i hvis Bærgе Tingen var, erholber paa Forlangende et Modtagelsesbevis udfærdiget. Ved Mærkets Aftagelse skal han, forsaavidt det er muligt og kan ske uden Skade for Undersøgelsen, opfordres til at være tilstede. Indeholde Papirer, som skulle beslaglægges, tillige Meddelelser, som ikke vedkomme Undersøgelsen, skal der saavidt mulig drages Omsorg for, at kun det Sagen Vedkommende forbliver ved Akterne i Original eller i bekræftet Gjenpart.

Udleveres private Dokumenter i Medfør af § 121 2det Stykke eller Breve, andre Forsendelser eller Telegrammer i Genhold til §§ 122—24, skulle den eller de dets Interesserede underrettes herom, saasnart det kan ske uden Skade for Undersøgelsen.

§ 127.

Er Diemedet med en Beslaglæggelse opnaaet, eller viser det sig, at det ikke kan opnaas, skulle de beslaglagte Ting tilbagegives. Herom kan den i Tilbagegivelsen Interesserede ske Kjendelse.

Wilde en Beslaglæggelse udsætte en ikke sigtet Person for Tab, bliver Fritagelse for samme ordentligvis at indrømme mod Løfte om at fremlægge Tingen paa Anfordring; Sikkerhedsstillelse herfor kan kræves.

§ 128.

Er uaaabede Breve eller andre lukkede Dokumenter beslaglagte, og det findes nødvendigt for Undersøgelsens Skyld at komme til Kundskab om deres Indhold, beslattes og iværksættes Aabningen af Dommeren; herved blive saavidt mulig tvende Rettsvidner at tiltalbe, naar Aabningen ikke sker under Hovedforhandlingen for en Landsret, eller en Retsskriver er tilstede. Den Vedkommende skal, forsaavidt det er muligt og kan ske uden Skade for Undersøgelsen, opfordres til at være tilstede.

Retten drager Omsorg for, at de af Post- eller Telegrafvæsenet udleverede Forsendelser eller Telegrammer, hvis Indhold viser sig at være uden Betydning for Undersøgelsen, eller den Del af Indholdet, som maatte være Sagen vedkommende, beforders videre efter Bestemmelsen.

Kapitel II.

Om Biduer.

§ 129.

Enhver er pligtig til efter lovlig Opfordring at aflægge Bidnesbyrd for Retten om, hvad der med Hensyn til Undersøgelsens Gjenstand er ham bekendt, forsaavidt ingen af de i §§ 130—131 angivne Undtagelser finder Anvendelse.

Foranstaende Regel gjælder ogsaa om den ved Forbrydelsen Forurettede, selv om han under en af det Offentlige forfulgt Straffesag gjør Erstatningskrav gjældende.

§ 130.

Bidnesbyrd maa ikke afkræves:

1) Folkelirkens og anerkjendte Trossamfundes Præster om det, som i Skriftemaal eller iøvrigt i deres Egenkab som Sjælesørgere maatte være dem betroet;

2) Forbavere angaaende de Meddelelser, der ere gjorte dem i denne deres Egenfclab; 3) de ved den fyl. Fodjelsstiftelse i Kjøbenhavn ansatte Embedsmænd, Betjente og Jordemødre angaaende de Fruentimmers Ewangerfclab og Barnefødjel, som forløses paa Stiftelsen, medmindre det ved Bidnesbyrd netop tilfigtes at ophjse et af et faadant Fruentimmer begaaet Drab af eller anden strafbar Handlung mod Barnet.

Samtykker den, som har Krav paa Hemmeligholdelsen, eller er det iøvrigt klart, at Bidnesbyrdets Afslæggelse ikke strider mod dennes Ønske, finde foranstaaende Regler ikke Anvendelse. Ei heller skulle de være til Hinder for, at den, der har gjort Meddelelse om, at en Forbrydelse er begaaet, kan tilpligtet at bekræfte sin Udtalelse med Ed, naar dette findes nødvendigt til at forebygge, at en Ufkyldig bliver dømt.

Den Embedsmænd og Andre, som handle i offentligt Hverv, paahvilende Tavshedspligt er ordentligvis ikke til Hinder for, at Bidnesbyrd kan afkræves dem i Straffelager; dog kan det, naar vedkommende Minister finder, at ubetinget Tavshed om et offentligt Anliggende kræves af Statens Interesse, af denne paalægges de nævnte Personer ikke at afgive Bidnesbyrd herom.

Retten har paa Embedsvegne saavidt muligt at forebygge, at Bidnesbyrd modtages i de ovenanførte Tilfælde. Er det efter Omstændighederne klart, at en Bidnesførsel vilde komme i Strid med ovenstaaende Regler, bør ingen Indkaldelse udfstedes.

§ 131.

Bidnesbyrd kan nægtes:

1) naar Bidnet maa antages ikke at kunne bevare et Spørgsmaal uden at udfige Noget, som umiddelbart udsætter det selv eller en Person, til hvem det staar i et af de under Nr. 2 nævnte Forhold, for Straf eller Bessjæmmelse eller velfærdstruende Formuetab;

2) af den Sigtedes Egtefælle, Forældre og Børn;

3) af en Person, hvem Ansvarer for et trykt Skrifts Indhold i Medfør af Lov 3die Jan. 1851 § 3 kan komme til at paahvile, angaaende Betingelserne for en Forgjengers Ansvar, naar han enten selv vil overtage Ansvarer, eller Dpfordringen til ham ikke er flet inden 3 Maaneder, efter at Bekjendtgjørelse om Skriftets Udgivelse første Gang var indrykket i et offentligt Blad.

At nogen af de forannævnte Personer har fundet sig i at afgive en Forklaring, som han var berettiget til at nægte, udelukker ham ikke fra senere at undslaa sig.

I ethvert Tilfælde, hvor det er klart, at Betingelserne for fritagelsen ere tilfede, skal Retten før Afhørelsen gjøre Paagjældende opmærksom paa hans Ret til at undslaa sig.

Bægning ved at afgive Bidnesbyrd maa fremsættes udtrykkelig; naar det af Retten findes fornødent, maa Bidnet ophjse Omstændigheder, af hvilke det kan ses, at Bægningen er grundet.

§ 132.

Ingen er pligtig at møde som Bidne for en Underjøggelsesdommer eller i Sager, som behandles ved Underretten, udenfor den Underretskreds, i hvilken han bor eller opholder sig, naar han vilde komme til at rejse mere end 9 Mile paa Jernbane eller 3 Mile paa anden Maade eller en tilsvarende Veilængde delvis paa Jernbane og paa anden Maade, for at naa hen til Retten.

Under Hovedforhandling i Sager, der paadømmes af Landsretten uden Nævnings Medvirkning, er Inngen pligtig at møde som Bidne udenfor den Landsretskreds, i hvilken han bor eller opholder sig, naar han vilde faa længere at rejse hen til Retten end 18 Mile paa Jernbane eller 6 Mile paa anden Maade eller en tilsvarende Veilængde delvis paa Jernbane og paa anden Maade.

§ 133.

Bidnesbryd, som affræves, efter at Forfolgning er begyndt, afgives i Reglen for den Ret, ved hvilken Sagen er anhängig. Undtagelse herfra finder Sted:

1) naar Bidnet ifølge § 132 ikke er pligtigt at møde for den Ret, ved hvilken Sagen er anhängig, og ikke frivillig vil give saadant Møde;

2) naar Bidnet formedelst Sygdom, høi Alder eller Legemschwagheit ikke kan taale at rejse eller forlade sit Opholdssted, og den Ret, ved hvilken Sagen svæver, ikke kan sættes paa det Sted, som saadanne Forhold nødvendiggjøre;

3) naar det findes, at Bidnets Fremstillelse for en Ret, der sættes udenfor den Underretskreds, hvor Bidnet bor, vil medføre Udgifter og Ulemper, som ikke staa i rimeligt Forhold til det Udbytte i Henseende til Sagens Oplysning, der kan ventes af Bidnets Afhørelse for samme;

4) naar et Bidne skal afhøres for Hovedforhandlingen i en Sag, som er anhängiggjort ved en Landsret, eller under en ved et Retsmiddel foranlediget Forhandling, ved hvilken Bidners Afhørelse for vedkommende Ret ikke finder Sted.

I ovennævnte Tilfælde føres Bidnet for Undersøgelsesdommeren (§§ 6 og 60).

Kan et Bidne formedelst Sygdom, høi Alder eller Legemschwagheit ikke forlade sit Opholdssted, sættes Retten til dets Afhørelse der.

§ 134.

Militære af Hæren og Flaaden ere pligtige at aflægge Bidnesbryd i Straffesager for de borgerlige Domstole overensstemmende med Reglerne i §§ 132—133.

§ 135.

Indkaldelse til at møde som Bidne udgaar fra den Ret, for hvilken Bidnesbrydet skal aflægges.

Indkaldelsen skal indeholde:

Bidnets Navn og Bopæl eller Opholdssted;

en almindelig Angivelse af Undersøgelsens Gjenstand;

Betegnelse af den Ret, for hvilken der skal vidnes, samt Tid og Sted, naar og hvor Mødet skal foregaa;

Henviisning til det Ansvar, som Udeblivelse medfører, med Afskrift paa den skriftlige Indkaldelses Vagside af denne Lovs §§ 137 og 138.

Indkaldelsen skal give saadant Varsel, som Retten skønner fornødent til at sætte Bidnet i Stand til at møde til den berammede Tid, og det paaagtes, at Forkyndelsen skal saa betimelig, at Bidnet faar det bestemte Varsel.

§ 126.

Naar Politiet anholder Noget, som træffes under Udførelsen af en Forbrydelse eller paa friste Spor, kan det tilfise enhver Tilstedeværende, som maa antages at kunne give Oplysning om det Foresaldne, til at møde ved den Anholdtes Fremstilling for Retten.

Tilfiselsen skal mundtlig med Angivelse af Retten, Tid og Sted og under Grindring om Ansvaret for Udeblivelse. Den Tilfisende skal fordre nøiagtig Opgivelse af den eller de Tilfistes Navn og Bopæl eller Opholdssted. Skriftlig Beretning om den stedfundne Tilfivelse fremlægges i Retten og afgiver Bevis for denne; dog er Modbevis ei udelukket.

Det Samme iagttages, naar en Privat, som har anholdt Noget, af Politiet tilfises at møde ved den Anholdtes Fremstilling for Retten.

§ 137.

Udebliver uden oplyst lovligt Forsald et Bidne, hvis Indkaldelse skjønes at være lovlig iværksat, og hvis Udeblivelse ikke er hjemlet ved Loven, eller bortskjerner et Bidne sig for Tiden uden Tilladelse eller oplyst lovligt Forsald, affiger Retten Kjendelse, ved hvilken der idømmes Bidnet en Bøde fra 20 til 200 Kr. eller, hvis Bidnet var indkaldt til Hovedforhandling for Rævninger, indtil 400 Kr., samt Erstatning for de Udgifter, som maatte være foraarstagede ved Udeblivelsen. Denne Kjendelse foranstatter Rettens Formand forkyndt for Bidnet.

Skjønes det, at Sagens Udsættelse derved kan undgaaes, kan Retten tillige strax udstede Ordre til det udeblevne Bidnes Afhentelse med Magt.

Udsættes Sagen, kan Retten

a) i Kjendelsen paalægge Bidnet at indfinde sig til det berammede nye Møde under samme Anivar som for Udeblivelse efter Indkaldelse,

b) eller beslutte, at Bidnet ved Politiets Foranstaltning skal tages i Forvaring, indtil dets Fremstillelse for Retten til Afgivelse af Bidnesbyrd har fundet Sted; dog har Bidnet Afgang til Losladdelse mod saadan Sikkerhed, som Retten finder tilstrækkelig, og fremdeles bliver den i § 145 2det Stykke fastsatte Tidsgrænse at iagttage.

At Retten har fulgt den under Litra a angivne Fremgangsmaade, udelukker den ikke fra, om det findes fornødent, at beslutte Anvendelse af den under Litra b nævnte Forholdsregel.

§ 138.

Er der i Medfør af § 137 idømt et udeblevet Bidne Straf og Erstatning, har Bidnet, naar det fremstilles eller møder for Retten til Bidnesbyrds Afgivelse, eller, hvis det ikke paany er indkaldt, i 8 Dage fra Kjendelsens Forkyndelse, Afgang til at fremkomme med Oplysninger om, at behørig Indkaldelse ei har fundet Sted, eller at det har havt lovligt Forsald. Findes disse Oplysninger fyldestgjørende, og det tillige, hvis Forsald anføres, findes, at det ikke har været Bidnet muligt at anmeldte og bevisliggjøre dette betimeligt, ophæver Retten sin Kjendelse. Findes det, at Bidnet vel har havt lovligt Forsald, men at Mangelen af betimelig Anmeldelse eller Bevisliggjørelse maa tilregnes det, kan Retten nedsætte den idømte Straf eller efter Omstændighederne lade den bortfalde.

§ 139.

Bidneforklaringer, som afgives under Hovedforhandlingen, skulle beediges, medmindre Bidnet hører til de Personer, hvis Edsfæstelse i Medfør af § 140 ikke maa finde Sted, eller der mangler en for det Trossamsfund, hvortil Bidnet hører, anvendelig Edsformular. En høitidelig Forsikring i Eds Sted og med samme Virkning, som denne, kan kun finde Sted, hvor særlig Lov hjemler det for visse Trossamsfund.

Bidneforklaringer, som afgives udenfor Hovedforhandlingen, blive i Reglen ikke at beedige. Dog finder med de ovenfor angivne Undtagelser Edsfæstelse Sted, naar Bidneforklaringen afgives for at kunne benyttes ved Oplæsning under Hovedforhandlingen, af et Bidne, der ikke skal indkaldes til, eller som paa Grund af Sygdom, forestaaende Bortreise eller lignende Forhindring befrygtes ikke at kunne møde under denne. Saavidt mulig blive i saadant Fald to Retsvidner at tilkalde, naar en Rets skriver ikke er tilstede. Møder et saaledes edsfæstet Bidne senere under Hovedforhandlingen, kan det paany edsfæstes.

§ 140.

Som Vidner maa ikke edsfæstes:

- 1) Børn under femten Aar;
- 2) Personer, som lide af væsentlig Forstands- eller Hufommelsesvækkelse;

Forsl. t. E. om Strafferetspleien.

3) Personer, som ere under Tiltale for (se § 261) eller fundne skyldige i Mened;

4) Personer, der ere dømte som skyldige eller medskyldige i den Handling, som er Undersøgelsens Gjenstand, eller paa hvem der efter Rettens Skøn hviler grundet Mistanke om saadan Skyld;

5) Personer, hvis Vidnesbyrd enten paa Grund af deres Stilling til Sagen eller deres Aandstilstand paa den Tid, Erfaringen skal være gjort, eller af lignende Grunde af Retten skjømmes at være i en særlig Grad upaalideligt;

6) Personer, der ikke kunne antages at tillægge Eden den Betydning, som den efter sit Begreb skal have.

De i denne Paragraf ommeldte Personer kunne indkaldes som Vidner og afhøres uden Ed, dog, hvad de under Nr. 1 og 2 nævnte Personer angaar, kun, forsaavidt deres Aandstilstand ikke sætter dem ud af Stand til at afgive en fornuftig Forklaring.

§ 141.

Et Vidnes Edfæstelse under Hovedforhandlingen gaar forud for dets Afhørelse, medmindre Retten af Hensyn til Reglerne i § 140 Nr. 2, 4 og 5 finder Grund til at udsætte Afhørelsen, om Edfæstelse skal finde Sted. Skal en Vidneforklaring, som afgives udenfor Hovedforhandlingen, heidiges, bestemmer Retten, om Edfæstelsen skal gaa forud for eller følge efter Afhørelsen.

Edfæstes Vidnet før Afhørelsen, lover og sværger det, at det vil udsige den rene Sandhed og Intet forfølge, som kan tjene til Sagens Dphvisning. Edfæstes et Vidne efter Afhørelsen, sværger Vidnet, at den afgivne Forklaring i Et og Alt er overensstemmende med Sandheden, og at Intet er fortiet.

Førend Eden aflægges, skal Dommeren indstærpe Vidnet Edens Hellighed og betyde det Straffen for Mened.

§ 142.

Efterat Vidnet er paraabt, stiller Dommeren de Spørgsmaal til det, som findes fornødne for at forviise sig om dets Identitet, eller om det staar i et Forhold til den Sigtede, der hjemler fritagelse for at vidne, samt for at afgjøre, om der er noget til Hindrer for Vidnesbyrdets Modtagelse eller for Vidnets Edfæstelse, hvis denne skal eller paatænkes at skulle finde Sted for Afhørelsen.

Derefter sker Edfæstelsen, forsaavidt en saadan ifølge de ovenstaaende Regler skal gaa forud for Afhørelsen. Skal Vidnet ikke edfæstes før Afhørelsen, skal Dommeren alvorligt lægge det paa Hjerte at følge Sandheden, og efter Omstændighederne erindre det om, at det kan vente senere at blive taget i Ed. Det beror paa Dommeren at lade denne Forberedelse til Afhørelsen foregaa enkeltvis for hvert Vidne eller under Et for flere eller samtlige indfaldte Vidner.

§ 143.

Derpaa følger Vidnets Afhørelse dels om Sagen selv dels angaaende Omstændigheder, som kunne have Indflydelse paa dets Troværdighed, hvorved mærkes, at Vidnet ikke kan undslaa sig for at besvare Spørgsmaal, om der er evergaaet det en Straffedom. Hvert Vidne afhøres for sig; Dommeren drager Omsorg for, at ingen Meddelelser finde Sted mellem Vidnerne indbyrdes eller imellem dem og den Sigtede.

Afhørelsen skal saavidt mulig ske saaledes, at Vidnet foranlediges til at udtale sig sammenhængende om de Punkter, med Hensyn til hvilke dets Forklaring ættes, og derefter, naar dertil findes Anledning, opfordres til at fuldstændiggjøre Forklaringen eller høre det Utydelige, Ubestemte eller Modsigende, som maatte forekomme. Det bør særlig bringes paa det Rene, om Vidnets Kundskab støtter sig paa egen Sagttagelse.

Spørgsmaal, hvori der foreholdes Bidnet Omstændigheder, der først skulle bekræftes ved dets Svar, maa kun stilles, naar Bidnet ikke paa anden Maade kan ledes hen paa hine Omstændigheder.

Etulle Personer fremstilles eller Ting forevises Bidnet til Gjenkjendelse, skal det først opfordres til en muligst nøiagtig Beskrivelse.

Om nedskrevne Optegnelser maa benyttes ved Besvarelsen af de til Bidnet rettede Spørgsmaal, afgjøres af Retten, efterat det er opgivet af hvem og i hvilket Diemed de ere affattede.

§ 144.

Bidner, hvis Udsagn staa i Strid med hinanden, kunne efter Rettens Beslutning stilles imod hinanden. Dog bør ved Bidneforklaringer, som afgives før Hovedforhandlingen, Saadant kun ske, naar Diemedet ikke tillader at opsætte det til denne.

§ 145.

Vægrer et Bidne sig uden lovlig Grund ved at svare eller ved at aflægge Bidneeden, bestemmer Retten ved Kjendelse, at Bidnet skal tages i Forvaring ved Politiets Foranstaltning, medmindre Bidnets Førelse frafalder.

Bidnet kan holdes i Forvaring, indtil det bekvemmer sig til at svare eller aflægge Eden, medmindre dets Førelse senere frafalder, dog i intet Tilfælde udover et Tidsrum af 6 Maaneder, være sig uafbrudt eller sammenlagt.

Bidnet dømmes derhos til at erstatte de ved dets Vægring forarsagede Omkostninger.

§ 146.

Den, som indkalder til at vidne for en Ret, der holdes udenfor den Underretskreds, hvori han bor eller opholder sig, og som maa tilbagelægge en længere Vej end 3 Mile paa Jernbane eller 1 Mil paa anden Maade for at naa til Retten, kan fordre sine Rejsudgifter godtgjorte samt Lørepeng af 2 Kr. for Dagen, eller hvis det er nødvendigt at overnatte udenfor Boligen, 4 Kr. for hver Dag. De Udgifter, paa hvilket Bidnet har Krav, eller, hvor disse ikke kunne anslaaes bestemt, tilbørligt Forstøb paa samme, maa tilbydes betalte samtidig med Indkaldelsens Forkyndelse.

§ 147.

Politimesteren er berettiget til at afkræve Enhver, som er pligtig at aflægge Bidnebyrd for Retten, ubeediget Forklaring angaaende Forbrydelser, der ere Gjenstand for offentlig Forsølgning, samt til den Ende at indkalde Personer, som bo eller opholde sig i den Politikreds, hvor Forklaringen skal afgives. Udebliver den Indkaldte, er Politimesteren berettiget til at paalægge ham en Bøde af indtil 4 Kr. til Politikassen, at udrede inden 8 Dage, forsaavidt ikke Klage fremsættes efter Reglen i § 226. Mod den, der vægrer sig ved at afgive Forklaring, kunne ingen Tvangsforanstaltninger træffes af Politimesteren.

Kapitel III.

Om Besigtigelser, Syn og Ekson.

§ 148.

Politiet har at foretage Besigtigelser i alle Tilfælde, hvor dets Pligter med Hensyn til Efterforskningen medføre det. Eksones det, at Besigtigelse bør ske ved Retten, har

Politiet at drage Omsorg for, at den foresundne Tilstand bliver uforandret, indtil Retshandlingen kan finde Sted.

Retten kan foretage Besigtigelse af Personer, Gjenstande og Lokalteter, naar Saadant findes nødvendigt eller hensigtsmæssigt for Sagens Oplysning. Vilde det medføre uforholdsmæssige Udgifter eller Ulemper, at Besigtigelsen foretages af den Ret, ved hvilken Sagen er anhängig, eller skal Besigtigelsen foretages for Hovedforhandlingen i en Sag, som er anhängig for Landsretten, foretages den af vedkommende Undersøgelsesdommer (§§ 6 og 60).

Undersøgelsesdommeren skal ved Besigtigelser saavidt mulig tilkalde to Rettsvidner, naar en Retsskriver ikke er tilstede. Foretager den dømmende Ret under Hovedforhandlingen en Besigtigelse paa Aastedet, skulle alle de Personer være tilstede, som ellers skulle være nærværende under Hovedforhandlingen.

Forudsætter Afgangen til Besigtigelse en Ransagning, skulle de ovenfor for denne foreskrevne Betingelser og Regler iagttages.

§ 149.

Kræves der til en Besigtigelse eller iøvrigt til en Undersøgelse eller Bedømmelse af et faktisk Forhold, til hvilken Undersøgelsen findes at give Anledning, Indsigter, som ikke kunne forudsættes hos Retten, tilkalder denne en eller flere Syns- eller Skjønsmænd. Retten bestemmer Antallet, forsaavidt ingen særlig Forfrist herom er given.

Tilkaldelsen sker ved Rettens Udmeldelsesbeslutning, eller, hvis den Tilkaldte har en almindelig offentlig Bemyndigelse til Foretagelsen af saadant Syn eller Skjøn, ved Rettens til ham rettede Begjæring.

§ 150.

Personer, der vilde være udelukkede fra at handle som Dommere i Sagen, maa ikke tilkaldes som Syns- eller Skjønsmænd.

Skulle Syns- eller Skjønsmænd udmeldes, kunne kun uberygtede Personer vælges, der høre til et Trodsamfund, for hvilket en anvendelig Edsformular foresindes, eller høitidelig Forsikring i Eds Sted er hjemlet, og som ikke vilde være udelukkede fra at edsfæstes som Vidner.

§ 151.

Enhver, der er pligtig at vidne, er ogsaa pligtig at modtage Udmeldelse som Syns- eller Skjønsmænd. Dog skulle de om Vidner givne Afstandsbestemmelser ikke være til Hinder for en Udmeldelse, som Forholdene findes at gjøre nødvendig.

Statens Embeds- og Bestillingsmænd fritages for Udmeldelse, naar de ved Skrivelse fra de dem foresatte Myndigheder oplyse, at de ikke have Tid, eller at Forretningens Foretagelse iøvrigt kommer i Strid med deres offentlige Pligter.

§ 152.

Foraavidt Personer ere bestillede med almindelig Bemyndigelse til Foretagelsen af visse Syn eller Skjøn, bør Andre kun udmeldes hertil, naar Henvendelse til hine vilde medføre en Forhaling, hvorved Diemedet kunde forspildes, eller naar andre særegne Grunde gjøre det nødvendigt eller tilraadeligt.

Til Forretninger, ved hvilke der udtræves særegne videnskabelige Kundskaber eller Færdigheder, som forudsatte saadanne, bør i Reglen kun udmeldes Mænd, der ifølge offentlig Stilling eller dog ifølge offentlig aflagte Prøver, maa anses for duelige hertil.

Udtræves andre særegne Indsigter eller fagmæssige Færdigheder, bør i Reglen vælges Mænd, som ifølge Livsstilling eller sædvanligt Erhverv ere kyndige i de omspurgte Retninger.

Skal en Kvinde synes paa Begeme, bør i alle Tilfælde, hvor det til Diemedets Opnaaelse er tilstrækkeligt, arbare Kvinder dertil vælges; navnlig bør, hvor Spørgsmaal foreligger om Svangerskab eller Barnefødsel, istedetfor Læger Jordemødre benyttes, naar disse maa antages at have tilstrækkelig Indsigt til at afgive Erklæring om Spørgsmaalet.

§ 153.

Parterne kunne gjøre Genstillinger til Retten om Valget af Syns- eller Skjønsmændene; men Retten er ikke bunden herved. Førend en Udmeldelse finder Sted, skal Retten, forsaavidt det kan ske uden Fare for Diemedet, meddele Parterne, hvilke Personer der agtes udmeldte, og give dem Leilighed til i den Anledning at yttre sig.

§ 154.

Personer, som bo udenfor vedkommende Rets Embedsomsraade, kunne kun udmeldes af denne, naar det er oplyst, at de ere villige til at efterkomme Udmeldelsen. Er dette ikke oplyst, og det, enten fordi der indenfor Retskredsen ikke findes sagkyndige Personer, som kunne benyttes, eller fordi den Ting, der er Gjenstand for Forretningen, er udenfor Retskredsen, findes nødvendigt eller hensigtsmæssigt, at Personer udenfor Retskredsen udmeldes, sker Udmeldelse efter Paalæg eller Begjæring ved den Undersøggelsesdommer, i hvis Kreds de, som ønskes udmeldte, bo.

§ 155.

Skal Forretningen foregaa under Dommerens Ledelse, maa Rettens Beslutning eller Begjæring, næst en almindelig Angivelse af Forretningens Diemed, nævne Tid og Sted, naar og hvor Mændene skulle møde til Foretagelsen.

I andet Fald bør Beslutningen eller Begjæringen angive Forretningens Gjenstand og Diemed nøiagtigt og tydeligt, forelægge bestemte Spørgsmaal til Besvarelse, samt være ledsaget af fornødne Oplysninger; tillige skal Fristen til Erklæringens Afgivelse angives.

Parterne kunne andrage paa, at opgivne Punkter indbrages under Forretningen.

§ 156.

Forretningen ledes ordentligvis af en Dommer. Udtræves fortsatte Sagtagelser eller Forsøg, inden Erklæring kan afgives, eller findes Forretningens Ledelse af en Dommer af andre Grunde uhensigtsmæssig eller usnøden, foretages Forretningen af den eller de tilkaldte Mænd efter den i Udmeldelsesbeslutningen eller Begjæringen givne Anvisning.

Naar Sømmelighedsbetyns forbyde det, maa Dommeren ikke personlig overvære Forretningen.

§ 157.

Den Forretningen ledende Dommer paaminder Mændene om at gaa samvittighedsfuldt og upartisk tilværks, henleder deres Opmærksomhed paa, hvad det i Særbeleshed kommer an paa, og forelægger dem de Spørgsmaal, som skulle besvares.

Syns- eller Skjønsmændene kunne fordrø Spørgsmaal forelagte den Sigtede eller Vidner angaaende Punkter, som ere af Bigtighed for deres Erklæring.

Om snødent bør der gives Mændene Leilighed til at gjøre sig bekendt med Sagens Aktstykker.

Bil Forretningen medføre Tilintetgjørelse af eller Forandringer ved dens Gjenstand,

hør saavidt mulig en Del af samme holdes udenfor Forretningen. Væder dette sig ikke gjøre hør altid mindst to Syns- eller Skjønsmænd tilkaldes.

De gjældende Regler om visse Syns eller Skjønns Foretagelse blive staaende ved Magt, forsaavidt de ikke stride mod denne Lovs Forrifter.

§ 158.

Forretningen afgives efter Rettens Beslutning enten i Form af en skriftlig Erklæring undertegnet af Syns- eller Skjønsmændene, som overgives til Retten, eller mundtlig til Retsbogen.

Ere Mændene ikke enige, hør det fremgaa af Erklæringen, af hvilken Anstuelse de enkelte Syns- eller Skjønsmænd ere.

De gjældende nærmere Regler om Formen for visse Erklæringers Afgivelse blive staaende ved Magt.

§ 159.

Syns- og Skjønsmændene ere pligtige for Retten at aflægge Ed paa deres Forretning samt at besvare de til dem i Anledning af deres Erklæring stillede Spørgsmaal. Er Forretningen foretagen af en dertil beffikket kollegial Myndighed, spidestjores ovennævnte Forpligtelse derved, at et eller, navnlig naar der er Meningsforskjel, flere af dens Medlemmer efter Kollegiets Bestemmelse give Møde paa dets Vegne.

Edfæstelse finder udenfor Hovedforhandlingen kun Sted, naar Mændene ikke skulle indkaldes til eller befrøgetes ikke at kunne møde under denne; to Retsvidner skulle i saa Fald saavidt mulig tilkaldes, naar en Retsfriver ikke er tilstede. Er Forretningen foretagen i Henhold til en almindelig Bemyndigelse, bortfalder Edsaflæggelsen. Eden gaar ud paa, at Forretningen er udført med Samvittighedsfuldhed og efter bedste Overbevisning; den aflægges for Erklæringens Afgivelse, eller hvis denne er afgiven tidligere, for dens Dplæsning.

Afhørelsen sker efter de om Vidner gjældende Regler; dog raadflaa Mændene i Reglen om Svaret, med mindre Retten beslutter, at de skulle afhøres enkeltvis.

§ 160.

Næst Forpligtelsen til efter Omstændighederne at udtale sig for den Dommer, som leder Forretningen, paahviler det Syns- og Skjønsmænd til Spidestjorelse af Bestemmelserne i §§ 158 og 159 efter lovlig Indkaldelse at give Møde for vedkommende Ret. Udenfor Hovedforhandlingen samt i Sager, der behandles ved Underretten, er Mødepligten begrændset paa samme Maade som for Vidner.

§ 161.

Findes den af Syns- eller Skjønsmænd afgivne Erklæring utydelig, usfuldstændig eller ubestemt, modsigende eller støttet paa urigtige eller ubeviste Forudsætninger, kan Retten paalægge dem at omgjøre eller fuldstændiggjøre Forretningen.

Kan et tilfredsstillende Resultat ikke opnaas eller ventes ad denne Vej, eller findes der iøvrigt Grund dertil, kan Retten tilkalde andre Syns- eller Skjønsmænd til en ny Forretnings Foretagelse.

§ 162.

Imod Syns- eller Skjønsmænd, der uden lovligt Forsald udeblive, eller uden tilstrækkelig Grund forsømme at gjøre deres Forretning færdig, eller nægte at deltage i Forretningen eller ubejsiet vægre sig ved at efterkomme Rettens Paalæg om at omgjøre eller fuldstændiggjøre Forretningen, anvendes de i § 137, jfr. § 138, for Vidner bestemte Dvangs-

midler med de Lempelser, som følge af Forholdets Natur. Smød Syns- eller Ekjønsmænd, der nægte at afgive Erklæring eller at besvare de til dem angaaende Erklæringen i Retten stillede Spørgsmaal eller at aflægge Ed paa Forretningen, hvor Ed er foreskrevet, komme Reglerne i § 145 til Anvendelse.

§ 163.

Til Understøttelse under Efterforskningen kan Politimesteren lade foretage Syns- eller Ekjønforretninger ved Mænd, som han selv tilkalder, samt afkræve disse ubeediget Erklæring angaaende Forretningens Resultat. Ere de Paagjældende ikke beskikkede med almindelig Bemyndigelse til Foretagelsen af saadant Syn eller Ekjøn, ere de dog kun pligtige til at efterkomme Kaldelsen, naar Forretningen skal foretages og Erklæringen afgives i den Politifreds, i hvilken de bo. Udeblive eller vægre den eller de Tilfaldte sig ved at efterkomme Kaldelsen, kan en Bøde af indtil 10 Kr. til Politikassen paalægges dem, at udrebe inden 8 Dage, forsaavidt ikke Klage fremsættes efter Reglen i § 226; iøvrigt kunne ingen Tvangsforanstaltninger træffes af Politimesteren.

Er Forretningens Gjenstand udsat for, eller vil Forretningen medføre dens Tilintetgjørelse eller saadanne Forandringer ved den, at Gjentagelse senere ikke vil kunne finde Sted, er Politimesteren dog kun berettiget til at tilkalde Syns eller Ekjønsmænd, naar Omstændighederne ikke tillade Opsiættelse. Lillige har han i saadant Fald snarest multig at henvende sig til Retten om Baretagelse af det videre Fornødne i Anledning af Forretningen. Den, der udebliver eller vægrer sig ved at efterkomme Kaldelsen under de nævnte Omstændigheder, kan om fornødent afhentes med Magt.

Iøvrigt komme de ovenfor givne Regler ogsaa til Anvendelse ved de i denne Paragraph ommeldte Forretninger med de Lempelser, som følge af Forholdets Natur.

§ 164.

For Syns- eller Ekjønforretninger, som ikke foretages ifølge Embedspligt, erholde Syns- og Ekjønsmænd, forsaavidt det dem paalagte Hverv kræver deres Nærværelse mere end $\frac{1}{2}$ Mil borte fra deres Hjem, i Bederlag for Befordring $1\frac{1}{2}$ Kr. for hver løbende Mil samt derhos i Tærepeng 6 Kr. for hver Dag, de ere fraværende fra Hjemmet. Disse Udgifter eller, hvis de ikke kunne anslaaes bestemt, passende Forstud paa dem, skulle tilbydes forud. Syns- og Ekjønsmænd have derhos Krav paa Godtgjørelse af havte Udlæg og paa sportelmæssig Betaling for deres Forretnings Udførelse. Har Forretningen udkrævet jærlig Moie eller Tidsanvendelse, kan Rettens Formand forhøje Betalingen efter sit Ekjøn.

Udenfor de omhandlede Betalinger maa Syns- og Ekjønsmænd under den i Straffelovens § 117 bestemte Straf Intet modtage af Parterne for deres Forretning.

For Møder for Retten i Anledning af den foretagne Forretning erholde Mændene Godtgjørelse efter de for Vidner givne Regler.

§ 165.

De om Vidner givne Regler skulle med de Lempelser, der følge af Forholdets Natur, anvendes paa Syns- og Ekjønsmænd, forsaavidt ovenstaaende Forstrifter ikke ere til Hindrer derfor.

Kapitel IV.

Om den Sigtedes Indkaldelse for Retten, Anholdelse og Fængsling samt om Beslaglæggelse af dens Formue, som unddrager sig Forfølgning, m. S.

I.

Om den Sigtedes Indkaldelse for Retten.

§ 166.

Den Sigtede, som befinder sig paa fri Fod, er pligtig til efter lovtlig Indkaldelse personlig at møde for Retten til Afhørelse og iøvrigt, naar Loven kræver hans Nærværelse. Udeblivelse uden oplyst lovligt Forsald, kan efter de nærmere i Loven givne Regler medføre Anholdelse, Fængsling, Beslaglæggelse af Formuen eller Sagens Paadømmelse i den Sigtedes Nærværelse.

§ 167.

Den Sigtede er ordentligvis pligtig at møde for den Ret, ved hvilken Sagen er anhängig. Udenfor Hovedforhandlingen samt i Sager, som det ifølge § 35 tilkommer Politimesteren eller ifølge § 39 Private at paatale, finder Undtagelse Sted under de i § 133 Nr. 2 og 3 nævnte Betingelser, naar den Sigtede andrager derpaa eller er udebleven. Fremdeles finder Undtagelse Sted under de i § 133 Nr. 4 nævnte Omstændigheder.

Retten bestemmer Indkaldelsesvarsløst, hvor Loven ikke indeholder Forstrift.

§ 168.

Indkaldelsen sker, hvor den ikke er indeholdt i Berammelsen af Retsmødet, i Form af Tilfigelse, eller ved Indkaldelse til Møde under Hovedforhandling i Sager, som det tilkommer Statsanklageren at paatale, i Form af Stævning, og udgaar fra den Ret, for hvilken Mødet skal finde Sted.

Tilfigelsen eller Stævningen skal indeholde den Sigtedes Navn, og hvad der iøvrigt udkræves til hans nøiagtige Betegnelse, hans Bolig eller Opholdssted, fremdeles Angivelse af Sigtedens, ved Indkaldelse til Hovedforhandling under Paaberaabelse af Anklagen og Henvi- ningsbestlutningen, og ellers med saadan Nøiagtighed, som Sagens Stilling tilsteder, endvidere Betegnelse af Retten, Mødets Tid og Sted, Varslet, som gives, samt Bemærkning om de Følger, som kunne ventes i Tilfælde af Udeblivelse uden oplyst lovligt Forsald.

II.

Om Anholdelse.

§ 169.

Naar en Mistænt, som befinder sig paa fri Fod, er udebleven efter behørig Indkaldelse uden oplyst lovligt Forsald, kan Retten beslutte hans Anholdelse. I de Tilfælde, hvor der kan strides til Paakjendelse, skjønt den Sigtede er udebleven ved Hovedforhandlingen, kan Anholdelse af denne Grund dog kun finde Sted, naar det i en efter Reglerne i § 95 ff. forkyndt Indkaldelse udtrykkelig er bemærket, at hans personlige Nærværelse findes nødvendig.

§ 170.

Uden foregaaende Indkaldelse kan Retten beslutte en Mistænktis Anholdelse:

- 1) naar den Paagjældende er en Person, der streifer om uden Midler til lovligt Underhold, eller som ikke har Bøllig eller dog varigere Ophold i Riget, eller er en Ubeskjendt, om hvis Navn og Opholdssted ingen antagelige Oplysninger findes eller kunne fremstafes; og, forsaavidt Mistænken angaar et Forhold, som det ifølge Lovens almindelige Regel tilkommer Statsanklageren at forfølge,
- 2) naar det, skjønt Betingelserne for Affigelse af Fængslingskjendelse ikke fuldstændig ere tilstede, efter Omstændighederne skjønes fornødent at sikkre en Persons foreløbige Tilstedeværelse og Afsondring fra Samkvem med Andre.

§ 171.

Finder Dyrer eller den i Straffelovens § 103 ommeldte Forbrydelse Sted, eller udøves den i Straffelovens § 87 ommeldte Forbrydelse af en samlet Mængde, eller er Drab eller betydeligere Legemsbestadigelse paafolgt i Slagsmaal, i hvilket Flere have deltaget, og Omstændighederne ikke umiskjendelig udpege den eller de Skyldige, kan Enhver, der træffes i den samlede Mængde eller indviklet i Slagsmaalet, og som ikke strax formaar at rense sig for Mistænken om strafbar Deltagelse, anholdes.

§ 172.

Anholdelsesbeslutningen tilføres Retshbogen strax eller, saa snart ste kan, med en saa nøiagtig Betegnelse af den Paagjældende som mulig samt Angivelse af Sigtefælsens Gjenstand, i det Mindste i Almindelighed, og Grunden til Anholdelsen. Udskrift skal paa Forlangende meddeles den Anholdte inden 24 Timer.

§ 173.

Kan Paagribelsen strax iværksættes, gives der den Anholdte Meddelelse om de Punkter, som Beslutningen skal angive, efter Omstændighederne ved Oplæsning af det Retshbogens Tilførte.

Kan Paagribelsen ikke ste strax, udfærdiges en skriftlig Ordre eller Udskrift af Retshbogen med Rettens Formands Underskrift, som overgives til Politiet til Iværksættelse og oplæses for den Anholdte ved Paagribelsen. Er den Paagjældendes Opholdssted ubekjendt, kan Politiet ved Indrykkelse i Polititidenden opfordre alle Politioverligheder til efter Gode at sørge for Iværksættelsen.

§ 174.

Politiet kan under de i § 170, ifr. § 171, angivne Betingelser iværksætte Anholdelse for Forbrydelser, som ere offentlig Forsølgning undergivne, uden foregaaende Beslutning af Retten:

- 1) naar den Paagjældende træffes i Udførelsen eller paa friske Spor;
- 2) naar den Paagjældende træffes i Besiddelse af Gjenstande, som kjendelig henpege paa hans Skyld, eller lignende Omstændigheder gjøre ham i høj Grad mistænkt, og der derhos er Grund til at befrygte, at Ophold for at fremstafte Rettens Beslutning vil forspilde Diemedet.

Samme Myndighed, som Politiet har efter Reglen under Nr. 1, har ogsaa enhver Anden.

For Lovovertrædelser, der ere udelukkede fra offentlig Paatale, kan den vedkommende Private iværksætte Anholdelse, naar Fornærmeren træffes i Udførelsen eller paa friske Spor, og han derhos er en saadan Person, som § 170 Nr. 1 ommelder.

§ 175.

Ved en Anholdelses Sværksættelse skal der gaaes frem med saa megen Staausel mod den Paagjældende, som Diemedet tillader.

Gjenstande, som kunne benyttes til Bold eller Undvigelse, kunne fratages den Paagrebne, og personlig Ransgning finde Sted ved den, der er berettiget til Anholdelsen, naar der er Grund til at formode, at han har saadanne Gjenstande hos sig.

§ 176.

Ransgning af Hus for at eftersege den, som skal anholdes, kan foretages, naar der er Grund til at antage, at han holder sig skjult der, i Andenmands Hus dog kun under Betingelser, svarende til de i § 114 angivne, medmindre der efter Husets Bestemmelse tilstedes Enhver Afgang til det, eller Ransgningen omfatter en Samling af Huse, som udgjør en By eller en større afgrændset Del af en By eller et Sogn.

Saadan Ransgning kan foretages af Politiet uden Retsskjendelse:

1) naar en Person eftersettes, der er truffen i Udførelsen af Forbrydelsen eller paa friske Spor, eller som er undvegen, efterat være paagreben;

2) og ellers, naar der er Grund til at antage, at Diemedet vil forspildes, hvis Kjendelse skal afventes, og navnlig, at en blot Bevogning af Huset saa længe vil være utilstrækkelig.

Udenfor disse Tilfælde udtræves Retsskjendelse, medmindre den Paagjældende udtrykkelig frasalder Krav herpaa. Særligt finde ved disse Ransgninger Reglerne i §§ 115—119 Anvendelse.

§ 177.

Enhver, der anholdes, skal senest inden 24 Timer, fra Paagribelsen at regne, stilles for Retten, medmindre han forinden løslades. Kan han ikke strax føres for Retten, sørger Politiet for den fornødne midlertidige Bevogning paa den muligst lempelige Maade, og kun, naar han ikke paa anden Maade kan holdes affondret fra Andre, ved Hensættelse i Lokale for Baretægtsfanger. Er Anholdelsen iværksat af en Privat, og den Anholdte ikke strax kan føres for Retten, skal Anholderen uopholdelig foranstalte den Anholdte afleveret til Politiet, som afkræver Anholderen nøiagtig Forklaring om det Forefaldne og paalægger ham, hvis det ikke strax løslader den Anholdte, at møde ved Fremstilling for Retten.

§ 178.

I Retssmødet skal Sag mod den Anholdte anbrængiggjøres ved Begjæring om Forundersøgelse eller Anklage (jfr. § 363), hvis det ikke tidligere har fundet Sted. Den Anholdte høres strax om Sigtelsen og Anholdelsen. For det Tilfælde, at den Anholdte fremstilles for en anden Ret end den, som har taget Beslutning om Anholdelsen, maa der af denne være sørget for, at de fornødne Oplysninger staa til den Forstnævntes Raadighed, enten ved direkte Tilsendelse eller ved Overleverelse med fornødent Paalæg til den Politieembedsmand, som fik i Hverv at iværksætte Anholdelsen.

§ 179.

Har Anholdelse fundet Sted for en Handling, for hvilken Fængsling er udelukket, skal den Anholdte sættes paa fri Fod, naar det i §§ 177 og 178 ommeldte Retssmøde er sluttet, medmindre allerede i dette en Straf er idømt ham, som strax kan fuldbyrdes.

3 andre Tilfælde kan Retten ved Retsmødets Slutning efter Forholdets Beskaffenhed

- 1) enten beslutte, at den Anholdte skal sættes paa fri Fod,
- 2) eller efter de nedenfor givne Regler affige Kjendelse om Fængsling eller om Forholdsbregler, som træde istedetfor Fængsling,
- 3) eller beslutte, at den Vaagjældende foreløbig skal forblive under Anholdelse eller undergives anden midlertidig Forholdsregel.

§ 180.

Er en Person, som sigtes for en Handling, for hvilken Fængsling ikke er udelukket, enten uden foregaaende Anholdelse modt eller afhørt for Retten eller som anholdt stillet for Retten, kan denne beslutte, at han foreløbig skal forblive under Anholdelse efter Retsmødets Slutning, naar der iøvrigt vilde være Hjemmel til at affige Fængslingskjendelse, men dette ikke kan ske, fordi det endnu ikke har vist sig, om Mistanken er tilstrækkelig grundet, eller fordi vedkommende Ret ikke er kompetent til at affige Fængslingskjendelse (§ 184).

Beslutningen afgives til Retsbogen under Sagtagelse af Reglerne i § 172; med Hensyn til Bevogtningen iagttages Reglen i § 177. Skal den Vaagjældende henbringes til en anden Ret, sker dette ved Politiet; af Beslutningen og de forudgaaede Forhandlinger tilstilles der den nævnte Ret Udskrift.

§ 181.

Senest inden 3 Dage skal enten den under Anholdelse Forblevne løslades eller Kjendelse affiges om Fængsling eller anden endelig Forholdsregel.

Istedetfor den i § 180 nævnte Forholdsregel blive med tilsvarende Begrænsning de i § 190 ff. nævnte Forholdsregler og navnlig Løsladelse mod Sikkerhed, indtil endelig Bestemmelse træffes, at anvende under de der angivne Betingelser og nærmere Bestemmelser.

III.

Om Fængsling.

§ 182.

Ingen kan underkastes Fængsling for Handlinger, som kun kunne medføre Straf af Bøder eller simpelt Fængsel.

Fængsling kan kun finde Sted i Kraft af en Retskjendelse; en saadan kan først affiges, efterat den Vaagjældende er hørt for en Ret angaaende Sigtelsens Gjenstand, medmindre han unddrager sig Forsøgning ved Ophold i Udlandet.

§ 183.

Under de i § 182 angivne Forudsætninger kan Fængsling af en Mistænkst besluttes af Retten:

- 1) ved Forbrydelser, som det efter § 35 tilkommer Politimesteren eller efter § 39 en Privat at paatale, naar den Mistænkte er en Person, der streifer om uden Midler til lovligt Underhold, eller som ikke har Bolig eller dog varigere Ophold i Riget, eller er en Ubekjendt, om hvis Navn og Opholdssted ingen antagelige Oplysninger høves eller kunne fremstilles;

samt ved andre Forbrydelser,

2) naar der enten paa Grund af de under Nr. 1 angivne Omstændigheder eller iøvrigt paa Grund af Sagens Beskaffenhed og den Mistænktes Forhold er Grund til at frygte, at han vil unddrage sig Ansvarer ved Flugt eller Forstikkelse;

3) eller der efter Sagens Omstændigheder er Grund til at antage, at han vil bestræbe sig for at gjøre Undersøgelsen frugtesløs ved Hjærnelse af Gjærningens Spor, Aftale med Medsigtede eller Vidner eller paa anden lignende Maade; endvidere

4) for at forhindre, at en Person, som sigtes for det i Straffelovens § 299 ommeldte Forhold, skal bringe sin Trusel til Udførelse.

§ 184.

Fængslingskjendelse affiges af den Ret, for hvilken Sagen er anhängig. Er en Anholdt ikke fremstillet for denne Ret, og der er Grund til at frygte for, at han ikke saa betimelig kan henføres til samme, at Kjendelsen kan blive affagt der inden Udløbet af den Frist, i hvilken en Person kan forblive under Anholdelse, affiges Kjendelsen af den Undersøgesdommer, for hvilken den Anholdte er fremstillet; af Kjendelsen og de i den Anledning stedfundne Forhandlinger tilstilles der i saa Fald den Ret, ved hvilken Sagen svæver, Udskrift.

§ 185.

Fængslingskjendelsen skal indeholde den Sigtedes Navn og den iøvrigt muligt nøiagtige Beteznelse af ham, samt være ledsaget af Grunde, i hvilke Sigtelsens Gjensstand og Henviisning til det eller de Lovbud, hvorunder Sigtelsen falder, samt til den Bestemmelse, som i det givne Tilfælde hjemler Fængslingen, skal indeholdes. Udskrift meddeles paa Forlangende den Fængslede inden 24 Timer.

§ 186.

Er den Sigtede tilstede i Retten ved Fængslingskjendelsens Affigelse, oplæses denne for ham.

Er den Sigtede ikke tilstede, udfærdiges en Udskrift af Retabogen med Rettens Formands Underskrift, som overgives Politiet til Sværkættelse. Ved denne finde Reglerne i §§ 173, 175 og 176 tilsvarende Anvendelse.

§ 187.

Er Fængslingskjendelsen affagt, uden at den Fængslede har været hørt angaaende Sigtelsen, skal Afhørelse for Retten finde Sted inden 24 Timer efter Paagribelsen eller Indbringelsen i Riget, jfr. § 178. Iøvrigt finder Afhørelse af den Fængslede Sted, naar de almindelige Regler medføre det.

Den Fængslede henføres i Baretægtsfængslet paa det Sted, hvor Sagen er anhängig. Om hans Henbringelse til Baretægtsfængslet paa et andet Sted, hvor Sagen senere anhängiggøres, tager vedkommende Rets Formand Beslutning.

§ 188.

Den Fængslede er undergivet de Indskrænkninger, som ere nødvendige til Sikkring af Fængslingsens Diemed eller til Opretholdelse af Fængselsordenen. Særlig fastsættes følgende Regler med Hensyn til den Sigtedes Behandling:

1) Hvorvidt Andre end de ved Fængslet Ansatte skulle have Afgang til Fangen, beror paa Rettens Formand, jfr. dog med Hensyn til Forsvarere §§ 47 og 57. Tilladelse til, med de Indskrænkninger, som Fængselsordenen kræver, og under saadant Opsyn, som Rettens Formand finder fornødent, at modtage Besøg af en Læge eller Præst efter eget Valg,

af Slægtninge eller af Personer, som staa i Forretningsforhold til Fangen, eller med hvem han ønsker at raadsføre sig, bør kun nægtes, naar Omstændighederne give Grund til at frygte, at deraf vil opstaa Skade for Undersøgelsen.

2) Om det skal tillades Fangen at affende og modtage Breve, beror paa Rettens Formand, jfr. dog med Hensyn til Forsvarere §§ 47 og 57. Tilladelse bør kun nægtes, naar Rettens Formand, efterat have læst Brevet, finder enten, at der kan være Grund til at befrygte, at dets Affendelse eller Udlevering vil være til Skade for Undersøgelsen, eller at dets Affendelse vilde indeholde et Retsbrud. Affendelsen af lukkede Skrivelser til Ret eller Dyrighed kan ikke nægtes Fongen.

3) Baretægtsfanger have Ret til at sybselsætte sig, dog med de Begrænsninger, som følge af Fængslingsens Viemed og Fængselsordenen. Denne Ret kan kun betages en Fange, naar han har forskyldt det som disciplinær Straf.

4) Begemlig Nedsættelse maa ikke anvendes som disciplinær Straf paa Baretægtsfanger.

5) Hverken Arrestforvareren eller andre Personer maa benyttes til at udforske Fangen.

Nærmere Regler om Fængselsordenen fastsættes ved kongelig Anordning under Jagtagelse af det i nærværende Paragraf Forekrevne.

§ 189.

Den anordnede Fængsling bortfalder, naar Forfølgning fratages, eller den Sigtede frifindes, og der ikke er anden af den endte Sag uafhængig Grund til at holde ham fængslet.

Fængslingen ophæves ved Rettens Beslutning, naar i Løbet af Undersøgelsen de Grunde, hvorpaa den stottedes, bortfalde, og Grunde til Fængsling ved en ny Kjendelse ikke ere forhaanden. Nævnlig bør den paa § 183 Nr. 3 stottedes Fængsling ophæves, saasnart Undersøgelsen i paagældende Retning er sikret, i hvilken Henseende det Fornødne snarest mulig skal iværksættes.

De med Hensyn til Fængslingens Dphor fornødne Afgjørelser og Forholdsregler træffes af den Ret, for hvilken Sagen er eller var anhängig.

§ 190.

Er den Sigtede under 18 Aar, skal Retten, forsaavidt det efter Sigtelses Ojenstand, den Sigtedes Personlighed og de forbaandenstående Forhold lader sig gjøre, istedetfor Fængsling beslutte, at han sættes under Tilsyn af paalidelige Personer, Forældre eller Andre. Naar Forældre eller Andre fremsætte Dnsle om, at en saadan Sigtet maa betros til deres Tilsyn, kan Retten, om det findes nødvendigt, knytte Indvilgelse heri til den Betingelse, at Sikkerhed stilles af de Paagældende overensstemmende med Reglerne i §§ 191 og 192.

I andre Tilfælde skal, hvor Saadant maa anses for tilstrækkeligt til Formaalets Dpnaaelse, istedetfor Fængsling efter Rettens Beslutning træde Bevogtning i Hjemmet paa den Sigtedes Bekostning efter Sikkerhedsstillelse for det hertil sandsynlig medgaaende Beløb, Tilhold om ikke uden Dommerens Tilladelse at forlade et anvist Dpholdssted eller en bestemt Kreds, Paalæg om til bestemte Tider at fremstille sig for Politiet, Beslaglæggelse af Pas eller andre Legitimationsdokumenter, samt Løsladelse mod Sikkerhed efter de nærmere Regler i efterfølgende Paragrafer.

§ 191.

Løsladelse mod Sikkerhed kan ikke finde Sted, naar den i § 183 Nr. 3 nævnte Fængslingsgrund er forhaanden.

I de i § 183 Nr. 1 og 2 nævnte Tilfælde skal Fritagelse for Fængsling tilstedes, naar Formaalet maa antages tilstrækkelig betrygget ved, at Sikkerhed stilles for, at den Sigtede vil møde i Retten til enhver Forhandling i Sagen efter behørig Indkaldelse, samt indfinde

fig til Dommens Fuldbgyrdelse, hvis den gaar ham imod; det paahviler den Sigtede i saa Fald at opgive Bolig eller Opholdssted i Kongeriget, hvor alle Forkyndelser til ham kunne ske.

I det i § 183 Nr. 4 ommeldte Tilfælde tilstedes Fritagelse for Fængsling, naar det findes tilstrækkeligt, at Sikkerhed stilles for, at den Sigtede vil unblade den Virksomhed, som frygtes, indtil Dommen, hvis den gaar ham imod, kan fuldbgyrdes.

§ 192.

Retten fastsætter Sikkerhedssummens Størrelse. Herved tages efter Tilfældenes Forskjellighed Hensyn til den sandsynlige Straf, til Veskaffenheden af den Virksomhed, som frygtes, til den sandsynlige Udgift og Besvær, som et Brud paa den overtagne Forpligtelse vil medføre, samt til den Sigtedes Forhold og den Sikkerhedsstillendes Formue.

For Summens Betaling i Tilfælde af dens Forbrydelse stilles Sikkerhed ved Overleverelse af rede Penge eller sikre Bærdipapirer efter Dagens Kurs, hvilke, naar det forlanges eller af Dommeren findes hensigtsmæssigt, blive at opbevare i Nationalbanken eller vedkommende Amts-kasse, eller derved, at tvende i Kongeriget bosatte vederhæftige Personer gaa i Borgen som Selvfryldnere, En for Begge og Begge for En. Den, der tilbyder sig som Borgen, skal paa Forlangende godtgjøre sin Vederhæftighed.

§ 193.

Er Sikkerhed stillet for en Sigtedes Møde, forbrydes Beløbet til Statskassen, naar den Paagældende udebliver uden at være forhindret ved lovligt Forsald, hvilket det paahviler den Sigtede i rette Tid at oplyse. Om Forbrydelsen affiger Retten Kjendelse; oplyser den Sigtede senere, at han ved lovligt Forsald var forhindret i at møde og tillige, at det ikke var ham muligt i rette Tid at oplyse Saadant, ophæver Retten sin Kjendelse.

Fremstiller den Sigtede sig frivillig inden 14 Dage, efterat han skulde være mødt, eller fremstille de Personer, som ere gaaede i Borgen, den udeblevne Sigtede for Retten inden 14 Dage, efterat de ere underrettede om Udeblivelsen, eller meddeles der af dem inden den nævnte Frist saadanne Oplysninger, ved Hjælp af hvilke det lykkes at paagribe den Udeblevne, kan Retten indrømme Fritagelse for Sikkerhedssummens Forbrydelse ganske eller for en Del; dog hæfter den altid for alle ved Udeblivelsen foranledigede Bekostninger.

Er Sikkerhed stillet for Unbladelsen af en vis Virksomhed, forbrydes Beløbet, naar den Sigtede foretager nogen Handling, der sigter til at forberede eller udføre hin Virksomhed. Beløbet hæfter i dette Tilfælde ogsaa for den Erstatning eller Godtgjørelse, som det ifølge sig Virksomhed maatte paahvile ham at udrede.

§ 194.

Indtræde Omstændigheder, der vise, at en Forholdsregel, som Retten har besluttet istedenfor Fængsling, er utilstrækkelig, træffer Retten ved Kjendelse den efter de forandrede Forholds Krav fornødne Bestemmelse, saasom om Fængsling eller om Hensættelse under andre Personers Tilsyn, eller om yderligere Indskrænkninger i den indrømmede Frihed, eller om Forhøielse af Sikkerhedssummen eller om ny Sikkerhedsstillelse.

§ 195.

Forholdsregler, som af Retten ere anordnede istedetfor Fængsling, bortfalde eller opheves i de samme Tilfælde som Fængslingen.

Fremdeles ophører en stillet Sikkerhed at hæfte, naar i Medfør af § 194 Fængsling finder Sted, eller naar en Sigted under 18 Aar sættes under andet Tilsyn end den Persons, hvem han mod Sikkerhed var betroet, samt naar den i Overensstemmelse med § 191 paatagne Forpligtelse er opfyldt, eller naar den, der er gaaet i Borgen, ved at fremstille den Sigtede for Retten opfiger sit Forløste.

§ 196.

Afgjørelser og Foranstaltninger med Hensyn til Forholdsregler, som træde istedetfor Fængsling, træffes af den Ret, der efter §§ 184 og 189 tager Beslutning om Fængsling og dens Ophør.

IV.

Om Beslaglæggelse paa dens Formue, som unddrager sig Forfølgning, samt om Sagens Paadømmelse i den Sigtedes Fraværelse.

§ 197.

Naar der i en under Landsretten hørende Sag er reist Anklage, som af Retten er bleven henvist til Hovedforhandling, men den Sigtede har unddraget sig Sagens videre Forfølgning, kan Retten paa Anklagerens Begjæring og, efterat Forvareren er hørt, ved Kjendelse bestemme, at der skal lægges Beslag paa den Formue, som han maatte besidde eller erhverve i Riget. Kjendelsen forkyndes overensstemmende med Reglerne i § 102.

Veror Afgjørelsen af, om Sagen skulde paadømmes ved Landsretten, paa Størrelsen af den i det givne Tilfælde forskyldte Straf, kan Retten kun træffe en saadan Bestemmelse, naar den finder Anklagerens Skjøn om Straffen hjemlet ved det Foreliggende.

Oplyses det senere, at det var den Sigtede umuligt at møde, kan Retten ophæve Beslaglæggelsen for et bestemt med Hensyn til den oplyste Undskyldningsgrund afsættet Tidrum.

§ 198.

Retten drager Omjorg for, at der bestilles en Børge til at bestyre den beslaglagte Formue efter de Regler, som gjælde om horteblerne Personers Formue. Børgen har at afgive Løfte om ikke at lade den Sigtede tilflyde nogen Indtægt af Formuen. Om Ugtefælles og Børns Underholdning af Formuen gjælde den almindelige Lovgivnings Regler.

Den Sigtede bliver fra det Dieblif, Kjendelsen er affagt, uberettiget til at forflytte eller ved Retshandler at raade over nogen Del af den beslaglagte Formue, sidste Villiesbestemmelser dog derunder ikke indbefattede. For at denne Virkning af Beslaglæggelsen skal kunne gjøres gjældende overfor en godtroende Trediemand, saaledes at de foretagne Retshandler tabe Gyldighed, bliver at iagttage, hvad der i Loven om den borgerlige Retsspleie er forekrevet med Hensyn til Arrest paa Gods.

§ 199.

Beslaglæggelsen ophører:

- 1) naar den Sigtede fremstiller sig for Retten eller paagribes;
- 2) naar Formuen paa Grund af den Sigtedes Død eller ifølge de i Fdg. 11. Sept. 1839 forekrevne Regler tilfalder hans Arvinger;
- 3) naar Anklagen frafaldes, eller Sagen ved Rettens Kjendelse hæves.

Den Ret, som har besluttet Beslaglæggelsen, tager Beslutning om Ophøret i de foranvænte Tilfælde; Formuen med de under Beslaglæggelsen vundne Indtægter og efter Fradrag af de havte Udgifter ndleveres derefter til den Sigtede eller henholdsvis Arvingerne.

§ 200.

I den Sigtedes Fraværelse kan ordentligvis ingen Hovedforhandling finde Sted. Kan den Sigtede ikke stilles tilfede, kan Anklagen vel henvises til Hovedforhandling, men uden at denne berammes; er dette alt flet, udsættes Sagen; dog bør Sagens Fremme mod Medsigtede derved intet Ophold lide. Opstaar der Fare for, at Beviser ved Hovedforhand-

lingens Udsættelse af den foranførte Grund vilde gaa tabt, eller at de ved senere Benyttelse vilde give et mindre sikkert Resultat, kunne de efter Rettens Beslutning føres udenfor Hovedforhandlingen.

§ Sager, som det ifølge § 35 tilkommer Politimesteren eller ifølge § 39 Private at paatale, kan, naar den Sigtede udebliver uden ophyst lovligt Forsald, og Dommeren ikke finder hans personlige Nærværelse nødvendig, Hovedforhandling finde Sted (§§ 366 og 451).

Kapitel V.

Om Afhørelse af den Sigtede og af en privat Anklager.

§ 201.

Enhver Sigtet, som indkaldes eller fremstilles for Retten til Afhørelse, skal høres angaaende Sigtelsen og de mod ham fremførte Beviser.

Den Sigtedes Begjæring om at afgive Forklaring for Retten skal altid tages til Følge (jfr. § 167).

§ 202.

Førend videre Afhørelse finder Sted, adspørges den Sigtede af Rettens Formand om Navn, Alder, Bopæl, Stilling og, hvad der iøvrigt maatte findes fornødent for at forvisse sig om hans Identitet, samt gjøres bekendt med den mod ham rettede Sigtelse.

§ 203.

Den Sigtede opfordres af Dommeren til at udtale sig angaaende de Kjendsgjerninger, som udgjøre Sigtelsens Gjenstand. Endvidere opfordrer Dommeren den Sigtede til at udtale sig om de ved Vidneforklaringerne samt i andre Maader mod ham fremkomne Bevisligheder. Forsaavidt det imod den Sigtede Fremkomne eller den Sigtedes egne Udtalelser dertil give Anledning, kan Dommeren rette Spørgsmaal til ham angaaende enkelte Punkter.

Den Sigtedes Afhørelse maa ikke forlænges i det Viemed at fremstaae Tilstaaelse.

§ 204.

Saalænge den Sigtede er tilstede i Retten, skal han være fri for Baand og Lvang. Under Afhørelsen skal Dommeren tiltale den Sigtede uden Brede eller Gaan.

Spørgsmaalene, som rettes til den Sigtede, skulle være bestemte, tydelige og saaledes stillede, at det er ham klart, hvad han bekræfter eller benægter med sit Svar.

Intet Spørgsmaal maa stilles saaledes, at Noget, der er benægtet eller ikke vedgaaet af den Sigtede, forudsættes som tilstaaet.

Løfter, urigtige Foregivender, Trusler og andre Lvangsmidler maa ikke anvendes for at bevæge den Sigtede til Tilstaaelse eller anden Udtalelse af bestemt Indhold.

Det er ikke den Sigtede tilladt at raadføre sig med en Forsvarer angaaende den umiddelbare Besvarelse af de ham gjorte Spørgsmaal.

§ 205.

Mod en Sigtet, der vægrer sig ved at svare, være sig i det Hele eller paa enkelte Spørgsmaal, eller som hindrer Afhørelsen ved forstilt Affindighed eller paa lignende Maade, maa ingen Lvang anvendes.

Skønnes det, at den Sigtedes forannævnte Forhold vil medføre Sagens Forhaling eller varskelliggjøre Forsvaret, skal Dommeren gjøre den Sigtede opmærksom herpaa, se endvidere §§ 367 og 453.

§ 206.

Afhørelse af den, der som privat Anklager forfølger en Straffesag, finder Sted, naar Retten finder det nyttigt til Sagens Oplysning. Afhørelsen sker for den Ret, ved hvilken Sagen er anhängig, dog at Undtagelse finder Sted under de i § 133 Nr. 2—4 nævnte Betingelser. Om Indfaldelsen og Afhørelsen gjælde med fornødne Lempelser Reglerne i §§ 135 og 143—145; Edsfæstelse finder ikke Sted. Udebliver Anklageren uden oplyst lovligt Forsald, eller vægrer han sig ved at svare, anses han at frasalde Anklagen.

Eignende Regler gjælde ogsaa om den Forurettede, der forfølger et Erstatningskrav under Sagen, med Hensyn til dette Krav. Foraaavidt Udeblivelsen eller Vægningen her ikke medfører, at Paakjendelse ei kan finde Sted (§ 460), kan Retten fortolke den paa den for den Sigtede gunstigste Maade og navnlig henholde sig til dennes Forklaring.

Kapitel VI

Om Beslaglæggelse paa den Mistænkte's Gods for Omkostninger og Erstatning samt om Forbud-

§ 207.

Beslaglæggelse paa en Mistænkte's Gods til Sikkerhed for Sagens Omkostninger og Erstatningsansvar kan finde Sted ifølge Rettens Kjendelse paa Andragende af Anklageren eller henholdsvis den ved Forbrydelsen Forurettede.

Begjærer en privat Anklager Beslaglæggelse, kan Sikkerhedsstillelse kræves efter de i Loven om den borgerlige Retsspleie givne Regler om Arrest paa Gods.

Beslaglæggelsen medfører de samme Retsvirkninger som Arrest paa Gods ifølge Loven om den borgerlige Retsspleie.

§ 208.

Beslaglæggelsen iværksættes af Dommeren; er Beslutningen tagen af en Landsret, iværksættes den efter Paalæg af denne ved Undersøgelsesdommeren. Med Hensyn til Sværkættelsen samt de Forholdsregler, som blive at træffe for at fikke Beslaglæggelsens Retsvirkninger, gjælde med fornødne Lempelser de i Loven om den borgerlige Retsspleie givne Regler om Arrest paa Gods.

§ 209.

Beslaglæggelsen bortfalder, naar Forfølgning frasaltes, eller den Sigtede frifindes, og den ophæves, naar den paa Grund af senere fremsatte Indsigelser eller senere indtrufne Omstændigheder findes ikke at have Hjemmel. Beslutninger og Forholdsregler med Hensyn til Beslaglæggelsens Ophør træffes af den Ret, for hvilken Sagen er eller var anhängig. Med Hensyn til Krav paa Erstatning for Beslaglæggelsen finde Reglerne i Lov om den borgerlige Retsspleie om Arrest paa Gods Anvendelse med fornødne Lempelser.

§ 210.

Med Hensyn til foreløbigt Forbud mod Foreninger i Genhold til Ordl. af 28. Jull 1866 § 87 bliver det paa det nævnte Sted i Grundloven Forefrevne at iagttage.

Forbud mod Udbredelse af Skrifter, som efter Justitsministerens Befaling forsvigtes i Genhold til Lov af 3die Jan. 1851 §§ 14 og 15, besluttet og iværksættes paa Stats-

Forsl. t. L. om Strafferetspleien.

anflagerens Andragende af Undersøggelsesdommeren. Sag i den Anledning skal anlægges inden en Uge. Forbudet bortfalder, naar Forsøgning ikke iværksettes inden den foreskrevne Frist, eller naar den frafaldes. Den i Lov af 3die Jan. 1851 § 14 fastsatte Straf for Dommens Dvertrædelse gjælder ogsaa for Dvertrædelse af det foreløbige Forbud.

Credie Assnit.

Om Undersøgelsen, forend Anklage er reist, i Sager, som forfølges af Statsanklageren eller Politiet.

Kapitel I.

Om Efterforskningen.

§ 211.

Det paahviler Politimestermanden at efterforske alle strafbare Handlinger, hvis Naatale tilkommer det Offentlige. Han træder i saa Henseende i Virksomhed af egen Drift, naar Betingelserne iøvrigt ere tilstede, uden at afvente Paalæg af nogen overordnet Myndighed.

Statsanklageren fører udenfor Kjøbenhavn Dvertilsyn med Politiets Efterforskning af de Forbrydelser, hvis Naatale hører under hans Birkedrets. Eigesom han som Følge heraf kan give Politiet almindelige Forskrifter, saaledes kan han ogsaa i de enkelte Tilfælde begjære Dplysninger, stille Forlangender og, naar særegne Omstændigheder maatte opfordre dertil, selv handle i Politimesterens Sted. Det paahviler Politimesteren at gjøre Indberetning maanedlig til Statsanklageren om alle foretagne Efterforskninger, endvidere naar tvivlsomme eller særdeles vigtige Spørgsmaal opstaa under Efterforskningen, samt iøvrigt naar det fordres.

Politidirektøren i Kjøbenhavn, der i sin Efterforskningsvirksomhed er Justitsministeren umiddelbart underordnet, er pligtig at efterkomme alle lovlige Begjæringer af Statsanklageren, vedrørende Efterforskningen af de under Sidstnævntes Birkedrets hørende Forbrydelser, samt at meddele de herhenhørende Dplysninger, som denne begjærer; i særlige Tilfælde kan Statsanklageren med Justitsministerens Billigelse overtage Ledelsen af Efterforskningen, og det underordnede Politit staa da i fornødent Omfang under hans Befaling.

Retshandlinger i Efterforskningens Interesse, der ikke taale Opsættelse, blive at foretage af Undersøggelsesdommeren uden at afvente Begjæring. Fornøden Meddelelse til Politimesteren bør i saadant Fald uopholdelig finde Sted.

§ 212.

Efterforskningen bør paabegyndes, saasnart vedkommende Embedsmand enten ved egen Sagtagelse eller ved Anmeldelse fra en offentlig Myndighed eller fra Private eller paa anden Maade faar Grund til at antage, at en Forbrydelse er begaaet, eller faar Kundskab om Begivenheder, som vække Mistanke om, at en Forbrydelse er begaaet, eller i Anledning af hvilke visse Efterforskningsfridt ere paabudte.

§ 213.

Offentlige Myndigheder, derunder Domstolene, ere pligtige at gjøre Meddelelse, ledsaget af fornødne Dplysninger, til Politimesteren, naar Omstændigheder, som give Grund til at antage, at en Forbrydelse er begaaet, komme til deres embedsmæssige Kundskab.

Det paahviler særlig under saadanne Omstændigheder Skifteretten i et Konkursbo at fremsende Gjenpart af den i Lov om den borgerlige Retsspleie omhandlede Indberetning af Kurator eller handelskyndige Revisorer i Konkursboer.

§ 214.

Anmeldelse fra Private om formentlig begaaede Forbrydelser eller om Forhold, der vække Mistanke om, at en Forbrydelse er begaaet, gjøres ordentligvis til Politiet. Dog blive de ogsaa at modtage af Statsanklageren og i paatrængende Tilfælde af Undersøgelsesdommeren, som da snarest muligt tilstiller Politimesteren samme.

Anmeldelsen kan gjøres skriftlig eller mundtlig; i sidste Fald skal af den, som modtager Anmeldelsen, skriftlig Beretning optages.

§ 215.

Forklaring skal afkræves Anmelderen om alle Omstændigheder, som ere af Indflydelse paa Anmeldelsens Sandsynlighed og hans personlige Troværdighed, samt angaaende de mulige forhaandenværende Bevismidler; efter Omstændighederne kan han ogsaa udspørges om Bevægrunden til Anmeldelsen og erindres om Straffen for falsk Angivelse.

Findes det fornødent, kan Anmelderen ved Begjæring til Undersøgelsesdommeren foranlediges afhørt for Retten, inden videre Skridt foretages.

§ 216.

Er Sagens Paatale afhængig af Justitsministerens Befaling eller af en Opfordring fra en særlig offentlig Myndighed (jfr. § 36), skal Politimesteren bringe de ham tilkomne Oplysninger henholdsvis til Statsanklagerens eller den særlige Myndigheds Kundskab, men iøvrigt ikke foretage yderligere Efterforskninger, førend Vedkommendes Befaling eller Opfordring foreligger.

Er en Handling, hvis offentlige Forfølgning er betinget af en Privats Begjæring, kommen til Politimesterens Kundskab, men der er Grund til at antage, at den er den paa-gjældende Private ubekendt, kan han gjøre Meddelelse til denne, men foretager iøvrigt ingen Efterforskning, førend Begjæringen foreligger. Denne maa fremsættes udtrykkelig under Jagttagelse af Reglen i § 214. Indeholder en af den Private indgiven Anmeldelse om Forbrydelsen ingen saadan Begjæring, skal han foranlediges til at afgive den fornødne Erklæring.

Ovenstaaende Regler udelukke dog ikke, at uopjættelige Efterforskningsstridt foretages, førend Befalingen, Opfordringen eller Begjæringen foreligger, under de i § 36 angivne Betingelser.

§ 217.

Finder Politimesteren, at der mangler Grund til at foretage videre Skridt i Anledning af en indgiven Anmeldelse eller en fremsat Begjæring om Forfølgning, skal han paa Forlangende meddele en skriftlig Erklæring om sin Bægring, og om denne er grundet paa, at den formentlige Lovovertrædelse ikke antages at være Gjenstand for offentlig Forfølgning, eller paa Anmeldelsens utilstrækkelige Grundlag.

Den, som har indgivet Anmeldelsen eller fremsat Begjæringen, kan derefter henvende sig til den overordnede Myndighed med Andragende om, at det maa blive paalagt Vedkommende at træde i Virksomhed.

§ 218.

Efterforskningen skal rettes paa at fremskaffe saadanne Oplysninger om Gjærningen og den eller de formentlig Skyldige, som ere tilstrækkelige til at bestemme, om Forfølgning ved Domstolene mod en bestemt Person skal begynde, være sig ved Begjæring om Forundersøgelse eller ved Anklage for den dømmende Ret.

Eaa bør og iøvrigt alle Oplysninger erhverves og Foranstaltninger træffes, som skjønes nødvendige eller tjenlige til at forberede Sagens Behandling ved Retten.

§ 219.

Til Opnaaelse af Efterforskningens Diemed er Politimesteren berettiget til under de Betingelser og med de nærmere Bestemmelser, som herom i det Foregaaende ere fastsatte, at foretage Ransagninger og Beslaglæggelser, fordrø Dplysninger af offentlige Myndigheder, indkalde Vidner, foretage Besigtigelser, lade foretage Syn og Ekjøn, anholde Mistænkte m. v.

Kræver Loven i Anledning af en saaledes truffen Foranstaltning en efterfølgende Henvendelse til Retten, paahviler det den paagjældende Embedsmand at sørge for, at denne finder Sted paa lovbefaleet Maade.

Om de foretagne Efterforsknings handlinger optages skriftlig Beretning.

§ 220.

Skjønner Politimesteren enten strax eller i Løbet af Efterforskningen, at der vil blive Spørgsmaal om at undlade Paatale i Medfør af § 37, forelægger han de fremkomne Dplysninger for Statsanklageren og standser alle ikke uopsættelige Efterforskningsstrid, indtil Statsanklagerens Beslutning foreligger.

§ 221.

Finder Politimesteren (jfr. § 211), at der til Efterforskningens Fremme bør træffes Foranstaltninger, som det overhovedet eller under de givne Omstændigheder ligger udenfor hans Myndighed selv at træffe, er han berettiget til herom at rette Andragende til Undersøgelsesdommeren. Det Samme gjælder, naar det iøvrigt findes hensigtsmæssigt, at Vidner afhøres for Retten, eller at Besigtigelser og Syn eller Ekjøn foretages ved Rettens Hjælp.

Undersøgelsesdommeren er pligtig at tage Andragendet til Følge, naar de i Loven foreftrevne Betingelser findes at foreligge.

Rets handlinger mod en Mistænkt kunne kun begjæres i Forbindelse med Andragende om Forundersøgelse eller Anklage.

Naar den begjærte Rets handling har fundet Sted, ophører Undersøgelsesdommerens Virksomhed.

§ 222.

De under Efterforskningen forefaldende Retsmøder ere ikke offentlige.

Med Hensyn til Undersøgelsesdommerens Virksomhed under Efterforskningen finde de i §§ 232—239 givne Regler Anvendelse, forsaavidt det ikke ubeluffes ved Forholdets Natur.

Udskrift af det i Retsmøderne Foregaaende meddeles Politimesteren og paa Begjæring Statsanklageren.

§ 223.

Tages den Begjæring eller Opfordring, af hvilken en offentlig Forsøgning er afhængig, tilbage, eller befales det af overordnet Myndighed, henlægges Sagen med Vedtegning af Grunden. Har Politimesteren i en Sag, der hører under Statsanklagerens Virkefæde, ikke faaet Meddelelse om den Sagens Henlæggelse foranledigende Omstændighed fra Statsanklageren, gjør han Indberetning til denne derom.

§ 224.

Findes Efterforskningens Diemed at være opnaaet, tager vedkommende Embedsmand Beslutning om Sagens Forsøgning ved Retten i Overensstemmelse med de i det Følgende givne Regler eller om Efterforskningens Afslutning ved Sagens Henlæggelse. Henlægges Sagen, vedtegnes Grunden.

Et Politimesteren paataleberettiget i Henhold til § 35, tilkommer det ham at tage

de ovenmeldte Beslutninger. Hører Sagen under Statsanklagerens Virkefreds, har Politimesteren at andrage paa Forundersøgelse, naar han ifølge Efterforskningens Resultat finder Anledning dertil, og gjør derom Indberetning til Statsanklageren; ellers indsender han Sagen til Statsanklageren, der tager fornøden Beslutning om yderligere Efterforskning, Begjæring af Forundersøgelse, Anklage eller Sagens Henlæggelse.

§ 225.

Efterforskningen fortsættes, efterat Sagen er indbragt for Retten, naar Omstændighederne opfordre dertil. Under den fortsatte Efterforskning kunne efter Begjæring, eller i paatrængende Tilfælde uden en saadan, Retshandlinger foretages af en Undersøgelsesdommer, naar Forholdene ikke tilstede at afvente den Rets Beslutning, ved hvilken Sagen er anhängig.

§ 226.

For straffbare Handlinger eller Undladelser, hvori Statsanklageren eller Politiets Embeds- eller Bestillingsmænd maatte gjøre sig skyldige under Efterforskningen, isafde de Ansvar efter Lovgivningens Regler.

Klage over de efter Lovgivningen straffbare Myndigheds Misbrug kan af den Forrettede fremsættes for Undersøgelsesdommeren i den Kreds, hvor den paaklagede Handling har fundet Sted, eller for den Ret, hvis Virksomhed mod Klageren af vedkommende Embedsmand paakalbes, eller for hvilken Sag om Forbrydelsen af det Offentlige anhängiggjøres.

Finder Retten, efter at have hørt den paagjældende Embeds- eller Bestillingsmand, Sagen klar, og høiere Straf end Bøder ei at være forskyldt, træffer den Afgjørelsen. I modsat Fald sem og, hvor Klage fra den Forrettede ikke er fremsat paa den angivne Maade, forfølges Sagen efter de almindelige Regler.

Paalæg af Bøder i Henhold til §§ 147 og 163 kan ophæves af den Ret, for hvilken Klage over Myndigheds Misbrug fremsættes.

Kapitel II.

Om Forundersøgelsen ved Retten.

§ 227.

Forundersøgelse ved Retten finder ikke Sted ved Handlinger, som det efter § 35 tilkommer Politimesteren at paatale, ei heller i Sager angaaende de i Lov af 3. Jan. 1851 § 14, jfr. § 15, omhandlede Forbud.

Forundersøgelse ved Retten finder kun Sted, naar dervaa andrages, og en bestemt Person sigtes. Andragende om Forundersøgelse fremsættes af Politimesteren af egen Drift eller ifølge Statsanklagerens Beslutning; det fremsættes af Statsanklageren, naar han i Henhold til § 211 træder i Politimesterens Sted. Retshandlinger mod en Mistænkt, hvorved en Forundersøgelse indledes, kunne i paatrængende Tilfælde foretages uden Andragende; Politimesteren opfordres i saa Fald til snarest muligt at erklære, om han andrager paa Forundersøgelse.

§ 228.

Andragende om Forundersøgelse fremsættes skriftlig eller mundtlig til Retsbogen; det skal betegne den Person, mod hvem, og den Handling, paa Grund af hvilken Undersøgelsen skal foretages, samt ledsages af Sagens Aktstykker og forhaandenværende synlige Bevismidler.

Ved Andragendets Indgivelse til Dommeren er Sagen anhängiggjort.

Forundersøgelsen angaar kun de Handlinger og de Personer, som betegnes i Andragendet, men er iøvrigt ikke indskrænket ved dette. Fremkommer der i Lobet af Forundersøgelsen grundet Mistanke mod Medskyldige eller om strafbare Handlinger af den Sigtede, som Andragendet ikke ommelder, eller vender Mistanken sig mod en Anden end den oprindelige Sigtede, skal Dommeren ved fornøden Meddelelse give Politimestern Leilighed til at fremkomme med saadant Andragende, som derved maatte findes foranlediget; uopsættelige Skridt har Dommeren dog i Henhold til § 227 at foretage uden at afvente Andragende.

§ 229.

Finder Dommeren, at Sagen ikke er indbragt for ret Bærning, eller at den, der paataler, ei er berettiget dertil, eller at Forundersøgelse er udelukket ved Reglen i § 227, eller at Handlinger af den Art, som Sigtelsen angaar, ikke ere Gjenstand for Straf, eller at Straffskylden er forældet, eller Forsølgning af andre lignende Grunde utilstedelig, affiger han Kjendelse om, at Andragendet om Forundersøgelse ikke kan tages til Følge.

§ 230.

Forundersøgelsens Diemed er at tilveiebringe saadanne Oplysninger, som udfordres for at afgjøre, om, for hvilken Forbrydelse og for hvilken Ret Anklage skal reises. Tillige blive saadanne Beviser at føre, som maa ventes ikke at kunne blive fremførte under Hovedforhandlingen.

Til at opnaa de nævnte Diemed kunne alle efter Loven tilladte Midler anvendes; videre, end disse Diemed udtræve, maa Forundersøgelsen ikke udstrækkes.

§ 231.

Naar Andragende om Forundersøgelse er taget til Følge, har Dommeren i Embeds Medfør, uden at yderligere Andragende udfordres, med størst mulig Hurtighed at foretage alle hensigtsmæssige Skridt og benytte alle efter Loven tilladte Midler til Opnaaelse af Forundersøgelsens Diemed.

Parterne (jfr. § 227) ere berettigede til at rette Andragende til Dommeren om Foretagelse af enkelte Undersøgelsehandlinger. Angaaende saadanne Andragender maa Dommeren træffe Afgjørelse; findes det, at Andragendet ikke kan tages til Følge, affiges Kjendelse.

Ogsaa udenfor de Undtagelsestilfælde, hvor Statsanklageren paataler for Undersøgelsesdommeren, er han berettiget til at rette de ovennævnte Andragender til denne.

§ 232.

Politiet er pligtigt at efterkomme de Paalæg, Dommeren giver i Forundersøgelsens Interesse. Om Udsørelsen afgives skriftlig Beretning til Dommeren.

Dommeren er berettiget til at henvende sig med Begjæring om Retshandlingers Foretagelse i en anden Retskreds til Undersøgelsesdommeren i denne (jfr. § 76). Ledes Forundersøgelsen af et Medlem af Landsretten, er dette fremdeles berettiget til at fordrer enkelte Retshandlinger foretagne af Undersøgelsesdommeren i Retskredsen.

Om Efterforskninger, som foretages i Henhold til § 225, skal Dommeren snarest muligt underrettes.

§ 233.

Fremstilles en Person som anholdt for Retten, eller møder en Sigtet frivillig uden Rettens Tilføjelse sammen med den, der paataler, bliver Sagen strax at foretage til Forundersøgelse. Blive yderligere Retshandlinger nødvendige, besluttes Retten det Fornødne og berammer et nyt Møde.

I andre Tilfælde berammer Dommeren, efter at have modtaget Andragendet, et Retsmøde, til hvilket den Sigtede samt andre Personer, der ifølge Dommerens Beslutning skulle afhøres, blive at indkalde. Givte Forhandlingerne i dette Anledning til nyt Retsmøde, træffer Dommeren Bestemmelse herom.

Afhørelse af Vidner, Syns- eller Skjønsmænd under Forundersøgelsen bør foregaa uden flere eller længere Afbrudelser end nødvendigt.

§ 234.

Uden Hensyn til, om Retsmødet er offentligt eller ikke, have Parterne (sfr. § 227) ordentligvis Ret til at overvære og overensstemmende med Lovens Regler at deltage i Retshandlingerne under Forundersøgelsen. Samme Ret har Statsanklageren samt i de i § 44 2det Stykke nævnte Tilfælde den Forvarer, den Sigtede maatte benytte. Er den Sigtede fængslet, bør han henbringes til det Sted, hvor Handlingen skal foregaa, medmindre den finder Sted udenfor Underretskredsen og i saadan Afstand, at uforholdsmæssigt Besvær kan forudses at følge deraf.

Undtagelse fra foranstaaende Regel finder Sted.

1) naar Dommeren finder Anledning til at anvende den ham efter § 83 1ste Stykke tilkommende Beføjelse mod nogen af de nævnte Personer;

2) den Sigtede kan midlertidig fjernes, naar der er Grund til at antage, at en uforbeholden Udtalelse af en Person, der afhøres, ellers ikke kan opnaas;

3) den Sigtede kan midlertidig udelukkes fra Deltagelse, naar der er Grund til at antage, at han vil modvirke Undersøgelsen paa den i § 183 Nr. 3 omtalte Maade; har den Sigtede begjært Deltagelse, affiges Kjendelse herom.

Har den Sigtede i Henhold til Reglerne under Nr. 1—3 været udelukket, bliver Retsbogen at oplæse for ham, naar Grunden til hans Udelukkelse er ophørt og i ethvert Fald inden Forundersøgelsens Slutning, forsaavidt han ei har unddraget sig Forsøgning.

Føres Beviser under Forundersøgelsen for at kunne benyttes ved Oplæsning under Hovedforhandlingen, skal den Sigtede være personlig tilstede, med mindre Sagen ingen Udsættelse taaler, dog at Reglerne under Nr. 1—3 finde Anvendelse.

§ 235.

Om Tid og Sted for Foretagelse af Retshandlingerne skal Dommeren forud betimelig underrette Parterne. Egeledes bliver den Forvarer, der maatte være beskikket, at underrette herom. I paatrængende Tilfælde kunne Retshandlingerne foretages, uden at den nævnte Meddelelse har fundet Sted. For Udkaldelse af en Forvarer, som den Sigtede overensstemmende med Reglen i § 44 2det Stykke vil benytte, har denne selv at sørge; der bør saavidt muligt indrømmes ham Tid hertil.

Udeblivelse af nogen til Møde Berettiget hindrer ikke Retshandlingens Foretagelse; dette gjælder ogsaa, naar en beskikket Forvarer maatte forsømme at møde.

§ 236.

Politimesteren, Statsanklageren, den Sigtede og hans Forvarer have Adgang til at gjøre sig bekendt med Retsbøgerne angaaende de under Forundersøgelsen foretagne Rets handlinger, under Sagtagelse af de af Dommeren givne nærmere Bestemmelser. Dog kan Dommeren ved Kjendelse nægte den Sigtede og hans Forvarer det, naar der er Grund til at befrygte Modvirken af Undersøgelsen paa den i § 183 Nr. 3 ommeldte Maade; men i saa Fald skal Gjennemsynet tilstedes inden Undersøgelsens Slutning.

Skal der i Anledning af en Retshandling under Forundersøgelsen beskikkes den Sig-

tede en offentlig Forsvarer, bør der saavidt muligt gives denne Beslyghed til forinden at gjøre sig bekendt med Sagens Dokumenter.

§ 237.

Afhørelse af den Sigtede om Sigtelsen og Beviserne finder Sted overensstemmende med Reglerne i andet Afsnit, Kap. V. Gjentagen Afhørelse finder kun Sted, naar ny fremkomne Beviser give Anledning dertil, eller paa den Sigtedes Forlangende, eller naar Beviser føres til Benyttelse under Hovedforhandlingen. Afhørelsen sker ved Dommeren; Politimesteren kan andrage paa, at yderligere Spørgsmaal stilles til den Sigtede.

§ 238.

Som Vidner indkaldes under Forundersøgelsen alle Personer, hvis Forklaringer skjønes nødvendige eller nyttige til Dynaaelse af Undersøgelsens Diemed. Bejjærer nogen af Parterne Personer indkaldte som Vidner, kan Dommeren fordrø, at de Punkter i det Mindste i Almindelighed angives, angaaende hvilke de opgivne Personer skulle afhøres.

Vidner samt Syns- og Skjønsmand afhøres af Dommeren (§ 143 jfr. § 159). Parterne kunne andrage paa, at yderligere Spørgsmaal forelægges dem; Dommeren kan overlade til dem selv at stille disse.

§ 239.

Om Tvistepunkter, som opstaa under Forundersøgelsen, samt om Indsigelser, der fremsættes af Vidner, Syns- eller Skjønsmand, træffes Afgjørelsen af Dommeren ved Kjendelse.

§ 240.

Den paabegyndte Forundersøgelse standser, naar Statsanklageren bejjærer det, fordi Sagen er indbragt for den dømmende Ret; Gjenpart af Anklageskriftet med Paategning om dets Indlevering til den dømmende Ret bliver i saa Fald at fremlægge.

Fremdeles standser Forundersøgelsen, naar Forsølgning frakaldes (§§ 32 og 34). Erkløring om Frakald af Forsølgning indgives enten skriftlig til Dommeren eller fremsættes mundtlig til Retbogen, Dommeren træffer de fornødne Foranstaltninger med Hensyn til Dphøret af de Forholdsregler af varigere Karakter, som maatte være foranledigede ved Forsølgningen.

§ 241.

Statsanklagerens Beslutning om Frakald af Forsølgning binder ikke den overordnede Myndighed; dog maa Forsølgningens Fortsættelse efter den overordnede Myndigheds Beslutning finde Sted inden Udlobet af to Maaneder, med Forbehold af Reglerne om en Straffesags Gjenoptagelse.

§ 242.

Fremkommer der under Forundersøgelsen Oplysning om Omstændigheder, ifølge hvilke Politimesteren skjøner, at der vil blive Spørgsmaal om at undlade Paatale i Medfør af § 37, og som maa antages at være Statsanklageren ubekendte, meddeler han ham Underretning herom, ledsaget af fornøden Udskrift af Undersøgelsen. Indtil hans Beslutning inden en af Dommeren fastsat Frist indtræffer, foretages der kun saadanne Undersøgelseshandlinger, som ikke taale Dphold.

§ 243.

Finder Dommeren, at Forundersøgelsen er saavidt fremmet, som dens Diemed udtræver, tilstiller han Statsanklageren Udskrift af Undersøgelsen og Sagens Aktstykker og opfordrer ham til, hvis han maatte ønske yderligere Foranstaltninger truffne for Undersøgelsens Slutning, at fremkomme med sit Andragende desangaaende inden en af Dommeren fastsat Frist. Ogsaa til den Sigtede skal Dommeren gjøre Meddelelse om sin Hensigt at slutte Forundersøgelsen og rette en lignende Opfordring. Fremkommer intet saadant Andragende eller forkastes det ved Dommerens Kjendelse, sluttet Forundersøgelsen, og Statsanklageren underrettes herom.

§ 244.

Er Forundersøgelse under Et indledet mod en Person for flere Forbrydelser eller mod flere Personer, og det findes, at Undersøgelsen af en eller nogle Forbrydelser eller med Hensyn til enkelte Sigtede er fremmet saavidt, som Diemedet udtræver, kan Dommeren paa Andragende eller i Embeds Medfør forsaavidt slutte Undersøgelsen, dog i det første Tilfælde kun, naar ingen af de Forbrydelser, hvis Undersøgelse ikke er moden til Slutning, antages at medføre en strengere Strafart.

Sluttet Forundersøgelsen for en eller nogle af de Forbrydelser, for hvilke den samme Person er sigtet, kan Undersøgelsen af de andre Forbrydelser midlertidig hvile, indtil Afgjørelse for den eller de førstnævnte Forbrydelers Bedkommende har fundet Sted, naar Statsanklageren forlanger det, og den Sigtede ikke fordrer Fortsættelse.

§ 245.

Inden Udløbet af 14 Dage efter modtagen Meddelelse om Forundersøgelsens Slutning skal Statsanklageren indlevere sit Anklagekrift til den dømmende Ret; sker dette ikke, anses Forfølgningen for frafalden. Underretning om, at Anklagekriftet er indleveret, meddeles uepholdelig Undersøgelsesdommeren af Statsanklageren.

Kan der paa Grund af en for en anden Forbrydelse reist Anklage blive Spørgsmaal om at undlade Paatale i Henhold til § 37 Nr. 2, er det tilstrækkeligt, at Statsanklageren inden den nævnte Frist meddeler Undersøgelsesdommeren, at han forbeholder sig Beslutning, indtil Afgjørelse af hin Anklage har fundet Sted. Fristen regnes i saa Fald fra Udløbet af Paaankrefristen eller den endelige Dom. Fra dette Tidspunkt regnes ogsaa Fristen, naar den reiste Anklage afvises, fordi den hører for en anden Ret; skal Anklagen bringes for en anden Ret, fordi forenede Sager adskilles, regnes Fristen fra Rettens Beslutning herom. Finder Statsanklageren det nødvendigt at andrage paa yderligere Undersøgelsesbehandlinger, inden Beslutning om Anklage tages, eller vil han indstille Spørgsmaalet, om Anklage skal finde Sted, til Overstatsanklageren, eller finder han Grund til at andrage paa en Afvigelse fra Børnethingsreglerne, er det tilstrækkeligt, at han inden den nævnte Frist gjør de fornødne Skridt hos vedkommende Myndighed eller Domstol samt meddeler Dommeren dette. Forsaavidt da Sagens videre Fremme beror paa Overstatsanklageren, forlænges Fristen en Uge; forsaavidt den beror paa en Rets Afgjørelse eller Virksomhed, finder en Ugesfrist Sted, fra Meddelelsen om Afgjørelse eller Virksomhedens Slutning at regne.

Undersøgelsesdommeren kan paa Andragende af særegne Grunde indrømme Forlængelse af de ovenfor nævnte Frister.

Indtil Anklage er reist, eller de nævnte Frister ere udløbne, anses Sagen for afhængig for Undersøgelsesdommeren.

§ 246.

Indgives efter Forundersøgelsens Slutning Andragende om yderligere Undersøgelses-

Forfl. t. L. om Strafferetspleien.

handlinge, skulle disse nøiagtig betegnes i Andragendet. Lages dette til Folge, finde med Hensyn til den derved foranledigede Gjentagelse af Forundersøgelsen de ovenfor givne Regler Anvendelse.

Fjerde Afsnit.

Om Anklage for og Sagens Behandling ved Landsretten.

Kapitel I.

Om Anklagen samt om henvisning til og Forberedelse af Hovedforhandlingen.

§ 247.

Statsanklageren indbringer Sagen for Landsretten ved en skriftlig affattet Anklage som indleveres til Rettens Formand.

Ved Anklageskriftets Indlevering er Sagen anhängiggjort.

§ 248.

Anklageskriftet skal indeholde:

- a) Statsanklagerens Navn.
- b) Den Sigtedes Navn og hvad der ellers maatte udtræves til hans nøiagtige Betegnelse, hans Bopæl eller Opholdssted, forsaavidt det er bekjendt, med Angivelse af, om han er anholdt eller fængslet.
- c) Angivelse af den Forbrydelse, for hvilken Anklage reises, ved Hjælp af dens lovbestemte Kjendemerker eller dens i Loven hjemlede Betegnelse i Forbindelse med mulige Strafforhøielses- og Strafnedsfættelsesgrunde, samt med Tilføielse af saadanne særlige Omstændigheder i Henseende til Sted, Tid, Gjenstand, Udførelsesmaade osv., som efter de i ethvert Tilfælde foreliggende Forhold udtræves til dens tilstrækkelige og tydelige Betegnelse. Tillige nævnes det eller de Lovbud, i Henhold til hvilke Paastand om Straf for den paagældende Forbrydelse agtes nedlagt. Anklagens Gjenstand kan angives alternativt, saavel som principalt og subsidært.
- d) Begjæring om, at Sagen maa henvises til Hovedforhandling. Det maa udtrykkelig bemærkes, om og i Henhold til hvilken Lovbestemmelse der andrages paa Medvirkning af Rævninger eller paa Forhandling for Landsretten uden saadan Medvirkning. Det Lovbud eller den Afgjørelse, som hjemler det valgte Værnething, bør paa-beraabes.

Hverken Udviiklinger om de mod den Sigtede forhaandenværende Beviser eller af Rets- spørgsmaal maa findes i Anklageskriftet.

Omfatter Anklagen flere Sigtede eller flere straffbare Handlinger af den samme Sigtede bliver hver af disse punktvis at ommelde.

§ 249.

Med Anklageskriftet skulle følge Dokumenter og andre synlige Bevismidler, som Ank- lageren har i Hænde, og som agtes fremlagte under Sagen, de i § 219 tredie Stykke ommeldte Beretninger samt Udskrift af Rets handlinger, som maatte have fundet Sted under Efterforskningen, og af Forundersøgelsen, naar en saadan har været foretagen.

Endvidere skulle medfølge saa mange Gjenpartter af Anklageskriftet, som der er Sigtede.

§ 250.

Samtidig med Anklageskriftets Indlevering skal Anklageren tilstille Rettens Formand en Fortegnelse, med Gjenpart for den Sigtede, over de Beviser, som han agter at fremsføre under Hovedforhandlingen, med Bemærkning om, hvad han ved disse vil godtgjøre, og i Forbindelse dermed fremsætte sine til Bevisførelsens Forberedelse sigtende Andragender til Retten.

Andre Andragender til Retten, sigtende til at fremme Straffesagens Formaal, saasom om den Sigtedes Anholdelse eller Fængsling, Beslaglæggelse af hans Formue o. s. fr., staa Anklageren aabne, saasnart Anklageskriftet er indleveret; de fremsættes skriftlig og tilstilles Rettens Formand.

§ 251.

Naar Rettens Formand finder,

- 1) at Anklageskriftet ikke tilfredsstillter Lovens Fordringer,
- 2) eller at den Forbrydelse, for hvilken Anklage er reist, er udelukket fra Paafjendelse ved Landsretten, uden at dette beror paa Skjon over Straffens rimelige Størrelse, og uden at Sammenhæng med en anden Straffesag deri gjør Forandring,
- 3) eller at Sagen ikke er indbragt for ret Værnething,
- 4) eller at Anklageren ikke er paataleberettiget,
- 5) eller at Handlinger af den Art, Anklagen angaar, ikke ere Gjenstand for Straf,
- 6) eller at Forfølgning er udelukket ved Forældelse, uden at dette beror paa Skjon over Straffens rimelige Størrelse, eller af lignende Grund er utilstedelig,

og naar derhos, hvis Manglen kan afhjælpes, det Fornødne i saa Henseende ikke fler inden en af Formanden fastsat Frist, sammentræder han med tvende Medlemmer af Retten til Afgjørelse af Spørgsmaalet, om Henvisning af Anklagen til Hovedforhandling strax skal nægtes, uden at videre Foranstaltninger træffes i Anledning af samme. Anklageren gives der Leilighed til før Afgjørelsen at udtale sig skriftlig eller mundtlig.

Nægtes der Anklagen Fremme, affiges Kjendelse herom.

§ 252.

Finder Retten ikke strax i Embeds Medsør at burde nægte Anklagen Fremme, meddeler Rettens Formand den Sigtede Gjenpart af Anklageskriftet og Bevisfortegnelsen. Ved Meddelelsen affordres den Sigtede Erklæring, om han selv har valgt en Forvarer; hvis dette ikke er Tilfældet, bestikker Formanden efter Omstændighederne Forvarer, hvem ligeledes Gjenparter tilstilles.

Hensidder den Sigtede i Fængsel paa et andet Sted end Rettens Sæde, og det er givet, at Hovedforhandlingen skal foregaa her, kan Rettens Formand allerede paa dette Tidspunkt foranstalte ham henbragt til samme.

§ 253.

Rettens Formand fastsætter en Frist for den Sigtede og den bestillede Forvarer til Indgivelse af de i § 254 ommeldte Andragender til Retten.

Fristen bestemmes saaledes, at der bliver tilstrækkelig Leilighed for de Paagjældende til at gjøre sig bekendt med Sagens Aktstykker, hvortil saavel den Sigtede som hans Forvarer, være sig valgt eller bestikket, efter den stedfundne Meddelelse have Abgang; om de Foranstaltninger, der ere trufne med Hensyn hertil, gives fornøden Underretning. Fristen kan af Formanden forlænges, naar det begjæres, og særegne Grunde findes at tale derfor.

§ 254.

Den Sigtede og den bestfittede Forsvarer have Afgang til, inden Udløbet af den i § 253 ommeldte Frist,

- 1) at andrage paa, at der, førend Sagen videre fremmes, foretages Forundersøgelse, hvis en saadan ikke har fundet Sted, eller at en stedfunden Forundersøgelse fuldstændiggjøres, naar det angives, at nærmere betegnede Oplysninger derved kunne fremstilles, som ville fjerne Mistanken mod den Sigtede eller godtgjøre Grunde til Straffrihed;
- 2) at andrage paa, at Henvisning af Anslagen til Hovedforhandling maa blive nægtet, naar det paastaas, at enten nogen af de i § 251 nævnte Omstændigheder foreligger, eller at der ved de stedfundne Efterforskninger eller Forundersøgelsen ikke er fremkommet rimelig Grund til Mistanke mod den Sigtede eller er oplyst Omstændigheder, som begrundede hans Straffrihed;
- 3) at fremkomme med Andragender og Erklæringer om Sagens Henvisning til Rævninger eller til Landsretten uden Rævninger;
- 4) at indlevere en Fortegnelse over Beviser, som agtes fremførte under Hovedforhandlingen, med Bemærkning om, hvad der ved disse skal godtgjøres, og i Forbindelse dermed at fremsætte Andragender til Retten, sigtende til Bevisforelsens Forberedelse.

Ovneævnte Andragender indgives skriftlig til Rettens Formand tilligemed Gjenpart, som tilstilles Anklageren.

Er den Sigtede fængslet, blive hans Andragender og Erklæringer paa Begjæring at modtage af Undersøgelsesdommeren til Retsbogen; denne har ved Anklagefristets Meddelelse udtrykkelig at gjøre ham opmærksom paa den ham efter nærværende Paragraf tilkommende Ret. Udskrift af Retsbogen tilstilles snarest muligt Rettens Formand, som meddeler Anklageren, naar og hvor Afgang til Gjennemsyn af samme staar ham aaben.

Den bestfittede Forsvarer kan ikke mod den Sigtedes Billie andrage paa Nægtelse af Henvisning til Hovedforhandling af Grunde, som Retten ikke i Embeds Medfør kan tage i Betragtning, ei heller paa Henvisning til Rævninger, medmindre han antager den hjemlet ved § 11 Nr. 1.

§ 255.

Andre Andragender til Retten end de i § 254 ommeldte, hvortil der med Hensyn til den anhängiggjorte Sag findes Anledning før Hovedforhandlingen, staa den Sigtede, den bestfittede Forsvarer eller andre Bedkommende aabne, saasnart Meddelelse af Anklagekriftet har fundet Sted. De fremsættes skriftlig og tilstilles Rettens Formand; er den Sigtede fængslet, har han Ret til at fremsætte dem til Retsbogen for Undersøgelsesdommeren, som snarest muligt tilstiller Rettens Formand fornøden Udskrift.

§ 256.

Efter Udløbet af den fastsatte Frist eller tibliger, hvis det begjæres af den Sigtede og den bestfittede Forsvarer, træffes Afgjørelse, om Sagen skal henvises til Hovedforhandling, og i bekræftende Fald, om den skal henvises til Rævninger eller ikke, samt om Forening eller Adskillelse af Søgemaal. I Forbindelse hermed træffes Afgjørelse om Foranstaltninger sigtende til Bevisforelsens Forberedelse eller iøvrigt til Opnaaelsen af Straffesagens Formaal; dog bør forsaavidt Fristens Udløb ikke afventes, naar Forholdene ikke tilstede Opsættelse.

Retten træffer Afgjørelsen:

- 1) angaaende de i § 254 Nr. 1 og 2 ommeldte Andragender, samt naar Anslagen i Embeds Medfør nægtes Fremme;
- 2) angaaende Andragende om Henvisning til Rævninger udenfor Lovens almindelige Regler, samt naar Spørgsmaalet, om en Sag i Genhold til disse skal henvises til Rævninger

eller ikke, enten er omstridt mellem Parterne, eller, uden at dette er begrundet i den Sigtedes Valgret, afgjøres i Strid med Anklagerens Begjæring;

- 3) angaaende Foranstaltninger i Berisførelsens eller isvrigt i Sagens Interesse med Undertagelse af Beslutning om Vidners, Syns- eller Ekspertmænds Indkaldelse til Hovedforhandlingen samt Foranstaltninger, der ere paatrængende.

Andre Afgjørelser end de ovenfor nævnte kunne træffes af Formanden i Rettens Navn.

Førend Afgjørelsen træffes, kan Formanden eller Retten indhente Oplysninger og Erklæringer, ved Undersøgelsesdommeren lade afhøre Vidner m. B. Afgang til herved fremkomne nye Aktstykker staar Parterne aaben efter Formandens nærmere Bestemmelse.

§ 257.

Om de Spørgsmaal, som i Henhold til § 256 skulle afgjøres af Retten, tages Bestemmelse af Rettens Formand i Forbindelse med to andre Medlemmer. Afgjørelsen træffes i et ikke offentligt Retsmøde, som Anklageren, den Sigtede og dennes Forsvarer have Ret til at overvære, og i hvilke de nærmere kunne begrunde de af dem fremsatte Andragender, som foreligge til Afgjørelse. Rettens Formand underretter dem betimelig om Mødets Afholdelse. Hensidder den Sigtede i Fængsel paa et andet Sted end det, hvor Retten holdes, skal han dog kun, naar Rettens Formand finder, at særlige Grunde tale for at efterkomme hans Begjæring derom, foranstaltes henbragt til Mødet; i modsat Fald kan han enten indgive en skriftlig Udtalelse til Retten til Begrundelse af sine Andragender, eller afgive sin Erklæring til Retsbogen for Undersøgelsesdommeren, som snarest muligt indsender Udskrift til Rettens Formand. Udeblivelse af nogen til Møde Berettiget hindrer ikke Afgjørelsen af de foreliggende Spørgsmaal.

§ 258.

Sagen kan ved Kjendelse henvises til Forundersøgelse, naar der, efter hvad der foreligger, findes ikke at mangle rimelig Grund for et herom fremsat Andragende, eller i Embeds Medfør, naar det findes fornødent, førend Beslutning tages i Anledning af et Andragende om at nægte Anklagen Fremme.

Om Forundersøgelsen gjælde de i 3die Afsnit Kap. II givne Regler med de af Sagens Stilling flydende Væmpelser. Udskrift af samme tilstilles Rettens Formand og Anklageren; den Sigtede og hans Forsvarer have Ret til at gjøre sig bekendt med den efter Formandens nærmere Beslutning.

Efter at have modtaget Udskrift af den sluttede Forundersøgelse, har Anklageren inden en Uge at indlevere nyt Anklagekrift, forsaavidt han ikke vil henholde sig til det tidligere indgivne.

§ 259.

Anklagens Henvisning til Hovedforhandling kan nægtes, naar et herom fremsat Andragende findes begrundet, eller i Embeds Medfør, naar nogen af de i § 251 nævnte Omstændigheder findes at foreligge. Det er ikke til Hinder for at nægte Anklagen Fremme af en af de sidstnævnte Grunde, at Retten ikke har fundet Anledning til i Henhold til § 251 strax at nægte Henvisning.

Om Nægtelsen, som kan omfatte Anklagen i det Hele eller for en Del, affiges Kjendelse.

Er der nægtet Anklagen Fremme delvis, paahviler det Anklageren inden en af Rettens Formand ved Kjendelsens Meddelelse fastsat fort Frist at indlevere et overensstemmende med Kjendelsen rettet Anklagekrift. Er dette ikke, anses Forsølgning for frafalden.

§ 260.

Ved Afgjørelsen af Andragender om Indkaldelse af Vidner eller om Udmeldelse eller Indkaldelse af Syns- eller Ekspertmænd bliver det at tage i Betragtning, om der er Grund til deraf at vente noget Udbytte til Sagens Oplysning, hvorved navnlig tages Hensyn til, om der foreligger en fuldstændig og troværdig Tilstaaelse af den Sigtede, eller om flere Vidner ere bragte i Forslag til at forklare om et og samme Punkt. Naar den Sigtede har andraget paa Indkaldelse af Vidner, kan det gøres til Betingelse for at tage Andragendet til Følge, at Sikkerhed stilles for de derved forarsagede Udgifter.

Bestemmelser om Foranstaltninger sigtende til Bevisførelsens Fremme eller isvrigt til at fremme Straffesagens Formaal kunne ogsaa træffes i Embeds Medfør; en særegen Fortegnelse affattes over Beviser, som i Henhold hertil blive at fremføre under Hovedforhandlingen.

§ 261.

Om Afgjørelser i Sagen, som træffes i Henhold til Bestemmelserne i dette Kapitel, underrettes alle Bedkommende.

Er Sagens Henvisning til Hovedforhandling besluttet, giver Formanden i Henhold hertil Anklagekriftet fornøden Paategning. Paahviler det Anklageren ifølge § 259 sidste Stykke at indkomme med et rettet Anklagekrift, sker Paategningen, naar dette er indleveret og af Formanden fundet stemmende med Rettens Kjendelse.

De Følger, som ved Lovgivningen ere knyttede til den Omstændighed, at en Person er sat under Tiltale for en Forbrydelse, indtræde, naar Henvisning til Hovedforhandling af den reiste Anklage er besluttet overensstemmende med foranstaaende Regler.

§ 262.

Formanden berammer Dagen, paa hvilken, eller, forsaavidt Sagen skal behandles i en af de regelmæssig tilbagevendende Samlinger, og Dagen endnu ikke kan angives, Samlingen, i hvilken Hovedforhandling af den henviste Sag skal finde Sted; i sidste Fald berammes Dagen, saa snart ske kan.

Det iagttages, at den nærmeste Løgtedag eller Samling vælges, som Forholdene tilstede, og til hvilken der kan gives alle Bedkommende behørigt Barfel.

Ørdentligvis bør den Sigtede have en Uges Barfel til Dagen eller Samlingen; kortere Barfel kan vælges, naar den Sigtede og Forsvareren begjære det eller samtykke dertil; længere Barfel kan vælges, naar Rettens Formand finder, at det almindelige Barfel af særegne Grunde er utilstrækkeligt.

En senere Løgtedag end den, der vilde følge af ovenstaaende Regel, kan berammes, naar særegne Grunde findes at gjøre en Afvigelse nødvendig.

§ 263.

Om Berammelsen af Hovedforhandlingen underretter Rettens Formand Anklageren, Forsvareren samt i Rævningsager Formanden for Udvalget til Aarslistens Dannelselse.

Den Sigtede indkaldes til det berammede Møde ved en skriftlig Stævning, som udstedes af Rettens Formand i Rettens Navn. Om de Foranstaltninger, som ere trufne for at give alle Bedkommende behørig Afgang til Gjennemsyn af Sagens Aktstykker, meddeles samtidig Underretning. Vidner samt Syns- og Ekspertmænd, hvis Indkaldelse til Hovedforhandlingen er besluttet, indkaldes af Formanden.

Hensidder den Sigtede i Fængsel eller Vidner, Syns- eller Ekspertmænd i Forvaring paa et andet Sted end det, hvor den berammede Hovedforhandling skal foregaa, foranstalter Rettens Formand dem betimeligt henførte til dette.

§ 264.

Over Rævningesager og andre Straffesager, som ere berammede til Foretagelse i en af Rettens Samlinger, affattes der af Rettens Formand med Retskriverens Bistand en samlet Retsliste, hvori angives de Sager, som ville blive foretagne, samt saavidt muligt de Dage, til hvilke de enkelte Sager ere berammede. Denne Retsliste bekendtgjøres en Uge før Retsfamlingens Begyndelse ved Opflag paa det Sted, hvor Retten skal holdes. Senere Forandringer eller Tillæg, som gjøres før eller under Samlingen, indføres strax paa Retslisten.

Over Sager, som berammes til Foretagelse udenfor Samlingerne, affattes for hver enkelt Retsdag en Retsliste, som bekendtgjøres ved Opflag mindst 3 Dage før Retsdagen; Forandringer eller Tillæg indføres strax.

Retslisten optages strax i en Retsbog, som føres dels for Rævningesager dels for andre Straffesager.

§ 265.

Naar det er overdraget et Medlem af Høiesteret at være Formand for Landsretten i dens regelmæssige Samlinger, paahviler det ham i betimelig Tid før Samlingens Begyndelse at være tilstede ved Rettens Sæde, og derefter, om fornødent med Bistand af den for andre Straffesager beklittede Formand, at varetage de efter ovenstaaende Regler Rettens Formand paahvilende Pligter med Hensyn til de Sager, som ere berammede til Foretagelse i Samlingen.

§ 266.

Naar under en stedfindende Hovedforhandling Anklage for andre Handlinger reises, kan denne uanset Reglerne i dette Kapitel strax medtages under Forhandlingen, naar enten den Sigtede og den beklittede Forsvarer indvilge deri, eller den Forbrydelse, som den nye Anklage angaar, er begaaet af den Sigtede under selve Hovedforhandlingen, og naar Retten iøvrigt Intet finder til Hinder derfor. Anklagen kan da fremsættes mundtlig til Retsbogen.

Kapitel II.

Om Forandringer i Anklagen eller i de om Henvisning og Hovedforhandlingens Forberedelse truffne Bestemmelser.

§ 267.

Forandringer i Anklagen, som ikke i nogen væsentlig Grad forandre eller besværliggjøre Forsvaret, kunne af Anklageren foretages, saa længe Sagen ikke er optagen til Dom eller til at forelægges Rævningerne.

Andre Forandringer i Anklagen, hvad enten disse have Hensyn til Handlingens retlige Karakter eller de særlige Omstændigheder, hvormed Handlingen er betegnet, tilstedes kun,

1) naar de foretages, førend Henvisning til Hovedforhandling har fundet Sted, eller dog paa et saadant Tidspunkt, at en Forhaling af Hovedforhandlingen ikke vil følge deraf,

2) eller naar der inden Sagens Optagelse er fremkommet nye Beviser eller Kjendsgjerninger mod den Sigtede, som vilde give Hjemmel til Gjenoptagelse af en Straffesag, i hvilken Forsølgning er frafalden.

§ 268.

Om Forandringer i Anklagen gjøres der Meddelelse til Retten skriftlig eller, hvis da fremkomme under Hovedforhandlingen, mundtlig til Retsbogen. Finder Retten ikke Anledning til strax at tilbagevise Forandringen, gives der den Sigtede og den bestfittede Forsvarer Leilighed til i den Anledning at udtale sig, hvortil efter Omstændighederne indrømmes en Frist. Er der Strid om Forandringens Tilstedelighed, eller tilbagevises den, eller tilstedes den i Medfør af Reglen i § 267 Nr. 2, affiger Retten Kjendelse; i andre Tilfælde træffer Formanden Afgjørelsen. Tilstedes under Hovedforhandlingen Anklagens Forandring i Henhold til Reglen i § 267 Nr. 2, bliver Sagen at udsætte, medmindre den Sigtede og hans bestfittede Forsvarer give Afkald herpaa.

§ 269.

Foreligger der rimelig Grund til at antage, at saadanne nye Beviser eller Kjendsgjerninger ville komme for Dagen, som efter Reglen i § 267 Nr. 2 hjemle Forandring i Anklagen, kan Retten paa Anklagerens Begjæring ved Kjendelse henvise Sagen til Forundersøgelse; Anklageren har da inden en Uge efter Modtagelse af Udskrift af denne at fremsætte de Andragender, hvortil han finder Anledning.

§ 270.

Er der, efter at Sagen er henvist til Hovedforhandling, kommet nye Beviser for Dagen eller indtraadt nye Kjendsgjerninger, som vilde have ført til paa Andragende eller i Embeds Medfør at nægte Anklagen Fremme, kan Retten høre Sagen ved Kjendelse, naar Beslutning derom kan tages før Hovedforhandlingens Begyndelse uden dennes Udsættelse eller paa en Tid, da denne af anden Grund er udsat.

Under tilsvarende Forudsætninger kan Beslutningen om Sagens Henvisning til Rævninger eller til Landsretten uden Rævninger forandres; er denne kun en Følge af Bestemmelsen om Sagens Forening eller Adskillelse kommer Reglen i § 272 til Anvendelse.

§ 271.

Fremkommer der, efter at Sagen er henvist til Hovedforhandling, nye Grunde til at antage, at Oplysninger kunne fremkaffes, som vilde fjerne Mistanken mod den Sigtede eller godtgjøre Grunde til Straffrihed, eller giver det under Hovedforhandlingen fremkomne rimelig Grund til at antage Saadant, kan Retten paa Andragende eller under sidstnævnte Forudsætning i Embeds Medfør henvise Sagen til Forundersøgelse ved Kjendelse. Anklageren har da inden en Uge efter Modtagelsen af Udskriften af denne at fremkomme med de Andragender, hvortil han finder Anledning.

§ 272.

Forandring i de tagne Beslutninger om Sagens Adskillelse og Forening, kan gjøres af Rettens Formand, indtil Afgjørelse i Sagen har fundet Sted.

§ 273.

Andre Beviser end de paa de til Retten indleverede Fortegnelser opførte kunne fremføres under Hovedforhandlingen, naar de anmeldes, forend Sagen er henvist, eller dog saa betimelig, at Modparten kan erholde Meddelelse om dem mindst 4 Dage før Hovedforhandlingens Begyndelse, uden at dennes Udsættelse derved bliver nødvendig. I andet Fald kan det uden Modpartens Samtykke kun finde Sted, naar nye Beviser ere komne for Dagen, eller senere af Modparten anmeldte Beviser skjønnes at give Grund dertil, eller naar Retten iøvrigt paa Andragende af særegne Grunde giver Afgang dertil.

Retten og udenfor Hovedforhandlingen efter Omstændighederne (jfr. § 256 Nr. 3) Formanden har Beføjelse til i Embeds Medfør at tage Bestemmelse om Bevisers Førelse, som findes nødvendige til Sagens Opklaring, uden anden Begrænsning end den, Sagens Stilling medfører.

§ 274.

Udsættelse af den berammede Hovedforhandling kan for Forhandlingens Begyndelse besluttes af Rettens Formand, naar enten Hensyn til Retten eller andre Aarsager, saasom den Sigtedes Flugt, uovervindelige Forhindringer for Parterne, den beskikkede Forvarer, uundværlige Vidner eller Syns- og Skjønsmænd, Forandringer i Anklagen, senere Henvisning til Forundersøgelse, nye Bevisers Anmeldelse m. v. findes at gjøre Udsættelsen nødvendig.

Om Udsættelsesgrunde, som indtræde før Hovedforhandlingen, paahviler det enhver Bedkommende snarest muligt at underrette Rettens Formand.

Om Sagens Udsættelse skal Rettens Formand snarest muligt og saavidt muligt, førend den berammede Hovedforhandling skalde have fundet Sted, underrette alle Bedkommende, deriblandt de Vidner og Skjønsmænd, som allerede maatte være indkaldte.

§ 275.

Viser det sig, at Intet er til Hinder for en Sags Berammelse til en tidligere Tægtedag end den oprindelig bestemte, kan Rettens Formand foretage en ny Berammelse og træffe de Foranstaltninger, som derved gjøres nødvendige.

§ 276.

Med Hensyn til de i dette Kapitel ommeldte Afgjørelser af Retten eller Formanden, som træffes udenfor Hovedforhandlingen, finde Reglerne i §§ 256 i Slutn., 257 og 261 1ste Stykke Anvendelse. Ligeledes finde Reglerne i forrige Kapitel om Meddelelser til Parterne samt om Afgang til at gjøre sig bekendt med fremkomne Afstykker tilsvarende Anvendelse. Forundersøgelse, som finder Sted i Henhold til ovenstaaende Bestemmelser, følger Reglerne i tredje Afsnit Kap. II. med de af Sagens Stilling følgende Bempelser.

Kapitel III.

Almindelige Bestemmelser om Hovedforhandlingen for Landsretten.

§ 277.

Under Hovedforhandlingen affiges Dommen, efterat Bevisførelse har fundet Sted og Parterne ere hørte.

§ 278.

De til Sagens Afgjørelse kaldede Dommere samt en til at føre Retsbogen bemyndiget Person skulle være tilstede under hele Hovedforhandlingen. Det Samme gjælder om Nævningerne, indtil deres Erklæring er afgiven

Bed Forhandlinger, som forudses at blive af længere Varighed, kunne Erstatningsdommere medtages; disse have at overvære Forhandlingen samt, naar det paa Grund af en Dommers Forsald bliver nødvendigt, efter Tjenestealder indtræde i dennes Sted.

Med Hensyn til Erstatningsnævninger gjælder Reglen i § 311.

Retskriverens Hverv kan, naar det maatte gjøres fornødent, udføres af forskellige Personer efter hverandre.

§ 279.

Statsanklageren samt den befittede Forsvarer skulle være tilstede under hele Hovedforhandlingen, saalænge de have Adgang til at faa Ordet under samme; dog er herved ikke udelukket, at forskjellige Personer udføre Statsanklagerens eller den befittede Forsvarers Hverv i Sagen.

Udebliver Statsanklageren enten ved Hovedforhandlingens Begyndelse eller i Løbet af denne, udsættes Sagen. Det Samme gjælder, naar den befittede Forsvarer udebliver, eller naar den valgte Sagfører ikke møder i Tilfælde, hvor dette vil gjøre en Befikkelse nødvendig, medmindre Omstændighederne maatte gjøre det muligt for Formanden at befikke en Forsvarer, som strax kan udføre Hvervet.

§ 280.

Den Sigtede skal, forsaavidt Loven ikke hjemler Undtagelser, personlig være tilstede ved hele Hovedforhandlingen, saalænge han har Adgang til at faa Ordet under samme.

Udebliver den Sigtede ved Hovedforhandlingens Begyndelse eller i Løbet af denne, og Tilfældet ikke er af den Vælfærdighed, at han strax kan bringes tilstede, udsættes Sagen.

§ 281.

Bliver den Sigtede i Løbet af Hovedforhandlingen saa syg, at han ikke længere kan være tilstede, kan Sagens Behandling fortsættes, naar Retten efter Forhandlingens Standpunkt og det under samme Fremkomne skønner, at Udfaldet utvivlsomt vil blive Frisindelse.

§ 282.

Formanden kan beslutte, at en Sigtet skal forlade Retsalen, medens et Vidne eller en Medsigtet afhøres, naar særegne Grunde tale for, at en usorbeholden Udtalelse af denne ellers ikke kan opnaas.

Er en Sigtet i Medfør af foranstaaende Bestemmelse astraadt, skal Afhørelsen gentages efter de almindelige Regler, naar han atter indlades i Retsalen.

Dovenstaaende Regler gjælde ogsaa med Hensyn til de i Henhold til § 45 Nr. 2 valgte Forsvarere.

§ 283.

Naar en Sigtet fjernes fra Retsalen i Henhold til § 83, kan Forhandlingen fortsættes, hvis Formanden ikke finder en Udsættelse nødvendig.

Den Sigtede bør i saa Fald, saasnart og saavidt hans Afværelse gjør det muligt, atter indføres i Retsalen og gjøres bekendt med det under hans Fraværelse Foresaldne; saa bør der og, forsaavidt det efter Forhandlingens Standpunkt endnu er muligt, gives ham Adgang til at fremkomme med, hvad han under almindelige Forhold vilde have Leilighed til.

Egnede Regler gjælde med fornøden Kempelse, naar Ordet fratages den Sigtede i Henhold til § 83 eller § 288.

§ 284.

Naar Hovedforhandlingen er begyndt, fortsættes den saavidt mulig uafbrudt, indtil endelig Afgjørelse har fundet Sted.

Rettens Formand afbryder Forhandlingen,

a) naar han af Hensyn til den fornødne Hvile for de medvirkende Personer finder det nødvendigt at udsætte eller slutte Retsmødet;

b) naar han beslutter Sagens Udsættelse.

Finder Afbrydelse Sted, efterat den Sigtedes Afhørelse angaaende Anklagen var begyndt, kan Rettens Formand beslutte, at Forhandlingen, fra og med den Sigtedes Afhørelse, skal gentages, naar Sagen atter kommer for.

§ 285.

Naar Forhandlingen afbrydes, fordi Retsmødet udsættes eller slutes, fortsættes den henholdsvis til den for Retsmødets Genoptagelse af Formanden fastsatte Tid eller i det næste paafølgende Retsmøde.

Efter Afbrydelse paa Grund af Sagens Udsættelse, tilkjendegives det alle Bedkommende, at de skulle møde til den Tid, som berammes i Retsmødet, eller hvorom senere Meddelelse finder Sted.

§ 286.

Efterat Hovedforhandlingen er begyndt, bør Formanden kun udsætte Sagen, være sig paa Andragende eller i Embeds Medfør, naar det ifølge Lovens Bud eller iøvrigt af vigtige Grunde findes nødvendigt.

Om Udsættelsesgrunde, som indtræde paa en Tid, da Hovedforhandlingen er udsat, paahviler det enhver Bedkommende jaarest mulig at underrette Rettens Formand, for at Bestemmelse om Udsættelse om mulig kan tages og Meddelelse til alle Bedkommende finde Sted, førend Sagen paany skalde have været for.

§ 287.

Hovedforhandlingen er mundlig; Skrift anvendes kun i det Omfang, i hvilket Loven særlig bestemmer det.

Bed de mundlige Udtalelser benyttes frit Foredrag; Dplæsning tilstedes kun, hvor Loven hjemler det.

§ 288.

Rettens Formand leder Hovedforhandlingen. Han bestemmer Rækkefølgen af de enkelte Dele af Forhandlingen, forsaavidt Loven ikke indeholder Forrifter derom. Ingen maa tage Ordet uden ifølge hans Tilladelse; han kan fratage den Part Ordet, som ikke vil rette sig efter hans Ledelse. Han drager Omfarg for saavidt mulig at fjerne Alt, hvad der til Unytte trækker Forhandlingen i Langdrag, og slutter Forhandlingens enkelte Dele, naar han anser det foreliggende Emne for tilstrækkelig behandlet.

Om Slutning af Bevisførelsen i det Hele eller om et enkelt Punkt, førend alle Beviserne ere fremsorte, samt om Gjentagelse af den sluttede Bevisførelse, tager Retten Beslutning.

§ 289.

Omfatter Hovedforhandlingen Anklage mod den samme Person for flere straffbare Handlinger eller Anklage mod flere Personer, skal Formanden ordentligvis lade Forhandlingen foregaa og tilendebringe positivt for de enkelte Forbrydelser. Dommen omfatter alle Anklagepunkter under Et.

§ 290.

Fremsettes Afvisningspaastand, eller antager Rettens Formand, at Omstændigheder ere tilstede, ifølge hvilke der kan opstaa Spørgsmaal om Afvisning, kan han udsætte eller standse Forhandlingen om Sagens Realitet og sætte Afvisningsspørgsmaalet særlig under Forhandling. Naar Afvisningsdom ikke affiges, fortsættes den afbrudte Forhandling.

Lilsvarende Regler finde Anvendelse, naar der opstaar Spørgsmaal, om Anklageren er paataleberettiget.

§ 291.

Den Sigtede høres af Rettens Formand angaaende Sigtelsen og de Beviser, som fremsøres mod ham. Dommerne og Nævningerne, Anklageren og Forsvareren kunne andrage

paa, at yderligere Spørgsmaal stilles til ham. Dommerne og Rævningerne have ogsaa Ret til selv at rette enkelte Spørgsmaal til den Sigtede, efter dertil at have faaet Ordet af Formanden.

§ 292.

Bevis kan føres baade direkte og indirekte. Alt, hvad der efter sin Natur er i Stand til at bidrage til Sagens Oplysning, kan benyttes som Bevis, forsaavidt Loven ingen Indskrænkning gjør.

§ 293.

Bevisførelsen er nærmest Parternes Sag; de ere ikke udelukkede fra at føre Vidner, som Retten har nægtet at indkalde, forsaavidt § 273 ei er til Hinder; men de saaledes førte Vidner have intet Krav paa Godtgjørelse af det Offentlige.

Parterne afhøre selv de ifølge Andragende af dem indkaldte eller af dem fremstillede Vidner, Syns- eller Ekjønsmænd. Naar Partens Tilspørgsel om et Punkt er tilendebragt, er Modparten berettiget til nærmere at udspørge med Hensyn til dette.

Skal paa en Parts Begjæring Oplæsning af Dokumenter og Aktstykker finde Sted for Bevisførelsens Skyld, beslutter Rettens Formand, om Oplæsningen skal ske ved Parten eller ved Retsskriveren.

§ 294.

Rettens Formand vaager over, at utilbørlige, navnlig forvirrende Spørgsmaal ikke finde Sted ved Afhørelsen af Vidner og Syns- eller Ekjønsmænd. Sker Afhørelsen trods Formandens Paalæg og Trettejættelser paa utilbørlig Maade eller paa en Maade, som ikke er egnet til at bringe Sandheden for Dagen, eller som gaar udenfor Sagen, kan han unddrage den paagjældende Part Afhørelsen og selv overtage den. Skjønner han, at Afhørelsens Fortsættelse ikke kan bidrage til Sagens Oplysning, kan han slutte den.

Formanden er berettiget og forpligtet til, naarsomhelst han i Sandhedens Interesse finder Grund dertil, at rette Spørgsmaal til den, som afhøres. Har den Sigtede hverken beklædt eller valgt Forsvarer, overtager Formanden Afhørelsen paa hans Vegne.

§ 295.

Vidner og Syns- eller Ekjønsmænd, som fremstilles efter Rettens eller Formandens Beslutning i Embeds Medfør, afhøres af Formanden; dog er han beføiet til at overlade Afhørelsen til Parterne efter foranstaaende Regler.

Sker Afhørelse ved Rettens Formand, kunne Parterne andrage paa, at yderligere Spørgsmaal stilles; Formanden kan overlade det til dem selv at stille jaadanne enkelte Spørgsmaal.

Skulle ifølge Beslutning i Embeds Medfør Dokumenter og andre Aktstykker oplæses for Bevisførelsens Skyld, sker Oplæsning ved Retsskriveren.

§ 296.

Dommerne og Rævningerne ere berettigede til at rette Spørgsmaal til de fremstillede Vidner, Syns- eller Ekjønsmænd, efter at have erholdt Ordet af Formanden.

§ 297.

De afhørte Vidner samt Syns eller Ekjønsmænd forblive tilstede under den senere Forhandling, indtil Formanden, efter at have givet Parterne Leilighed til derom at udtale sig, tillader dem at forlade Retten ubetinget eller mod at blive tilstede i Nærheden. Retten kan paa Begjæring eller i Embeds Medfør lade dem afhøre paany, naar dertil findes Anledning, jfr. § 144.

Formanden kan paa Begjæring af en Part eller i Embeds Medfør bestemme, at et Bidne midlertidig skal forlade Retssalen, naar en uforbeholden Forklaring af et andet Bidne ellers ikke kan ventes.

Bidnerne samt Syns- eller Ekjønsmænd maa ikke forelægge den Sigtede eller hverandre Spørgsmaal, men de kunne andrage paa, at de selv eller et andet Bidne eller den Sigtede yderligere afhøres om angivne Punkter i det Vicmed at fuldstændiggjøre eller berigtige forudgaaende Udsagn.

Syns- eller Ekjønsmænd kunne i Genhold til § 157 2det Stykke ogsaa under Hovedforhandlingen fordre Spørgsmaal forelagte den Sigtede eller Bidner angaaende Punkter, som ere af Vigtighed for deres Svar.

§ 298.

Dokumenter, der paaftaas at være tagne eller frembragte ved Forbrydelsen eller at have været brugte eller bestemte til dens Udførelse, eller som yde umiddelbar Oplysning om Gjerningen eller den Sigtedes Forhold til denne, blive at oplæse, naar Bevisførelsen kræver det.

Dokumenter og Aktstykker, som indeholde Erklæringer eller Bidnesbyrd, maa ordentligvis ikke benyttes som Bevismidler. Herfra undtages:

1) Tilforsler i Retssbøger om Ransagninger, Beslaglæggelser, Besigtigelser, Syns- eller Ekjønnsforretninger, foretagne udenfor Hovedforhandlingene;

2) Erklæringer til Retten, afgivne af Syns- eller Ekjønsmænd;

3) Tilforsler til Retssbøger om de af den Sigtede under Afhørelsen om Sigtefælsen afgivne Erklæringer, naar den Sigtede enten nu vægrer sig ved at svare, eller den nu afgivne Forklaring afviger fra den tidligere;

4) Tilforsler til Retssbøger angaaende de af Bidner, Syns- eller Ekjønsmænd under Afhørelse afgivne Forklæringer, naar disse Personer enten ere døde eller af anden Grund ikke kunne afhøres paany, eller deres Fremstilling for Retten ikke finder Sted af de i § 133 Nr. 1—3, jfr. § 160, angivne Grunde, eller naar den nu afgivne Forklaring afviger fra den tidligere, eller naar et Bidne vægrer sig ved at afgive Forklaring uden Hjælp i § 131, og de forefrevne Dvangsmidler forgjæves ere blevne anvendte.

5) Erklæringer og Bidnesbyrd, udstedte i Medfør af et offentligt Hverv, derunder Udskrifter af tidligere den Sigtede overgaaede Straffedomme.

Hvad der er tilført Retssbøger om Retshandlinger under Efterforskningen, kan dog kun benyttes som Bevis, naar Opsættelse af Retshandlingen, indtil Sag mod den Sigtede kunde anhangiggjøres, vilde have medført Fare for Tab af Bevismidler, eller den Sigtede har indvilget eller indvilger i Benyttelsen.

§ 299.

Oplæsning af Tilforsler til Retssbøger angaaende Udsagn af den Sigtede, Bidner eller Syns- eller Ekjønsmænd paa Grund af de nu afgivne Forklæringers Uoverensstemmelse med de tidligere afgivne bør kun finde Sted, efterat der paa forefrevne Maade er givet de Paagjældende Leilighed til sammenhængende Udtalelser om Gjenstanden for Afhørelsen, og de yderligere Spørgsmaal, hvortil denne Udtalelse opfordrer, ere stillede.

Naar Oplæsning af de i § 298 Nr. 3 og 4 ommeldte Aktstykker finder Sted, skal Grunden meddeles af Rettens Formand og tilføres Retssbogen; saa bør det og bemærkes, om Bidnets eller Syns- og Ekjønsmændens Forklaring er beediget eller ikke, og i sidste Fald, af hvilken Grund.

§ 300.

Naar Reviser i Medfør af § 273 skulle føres, om hvilke Meddelelse til vedkommende Part ikke er sket mindst 4 Dage før Hovedforhandlingens Begyndelse, bliver Sagen at afsætte, medmindre Parten har givet Afkald herpaa.

Formanden træffer fornøden Foranstaltning for at give alle Vedkommende behørig Afgang til Gjennemsyn af Aktstykker i Sagen, som indkomme efter Hovedforhandlingens Begyndelse.

§ 301.

En Part kan med Modpartens Samtykke frasælde et af ham anmeldt Bevis; dog kan Retten bestemme, at det frasældte Bevis skal føres.

Vægrer Modparten sig ved at samtykke i, at et anmeldt Bevis frasælles, træffer Retten Afgjørelse.

§ 302.

Retten's Afgjørelse af Tvistepunkter, som opstaa under Bevisførelsen mellem Parterne, samt af Indsigelser, der fremsættes af Vidner, Eyns- eller Ekjensmand, sker ved Kjendelse.

§ 303.

Førend Dom eller Kjendelse affiges under Hovedforhandlingen, bør der være givet Parterne Leilighed til at udtale sig. Den Sigtede har stedse det sidste Ord.

Bed Begrundelsen af Kjendelser, der ikke særskilt kunne paaanes, skulle de faktiskke Omstændigheder, hvorpaa der bygges, nøjagtig angives, forsaavidt Retshbogen ikke indeholder det Fornødne.

§ 304.

Alle Forsvarsgrunde mod den reiste Anklage, som ere egnede til at bevirke Afvisning eller Frifindelse, kunne under Hovedforhandlingen gjøres gjældende af den Sigtede, ligesom de og i Embeds Medfør bør tages i Betragtning af Retten. Dette gjælder ogsaa om saadanne Afvisningsgrunde, der kunde være gjort gjældende, eller som af Retten have været prøvede i Anledning af Spørgsmaalet om Anklagens Henviisning til Hovedforhandling, forsaavidt Andet ikke særlig er bestemt.

Indsigelser, som gaa ud paa, at den Forbrydelse, for hvilken Anklage er reist, ikke er betegnet i Anklagen saa tilstrækkeligt og tydeligt, som Forsvarets Forberedelse krævede, eller at der ikke er givet tilstrækkelig Leilighed til at gøre sig bekendt med Sagens Aktstykker, eller at der uden Hjemmel er givet kortere Barsel end en Uge, skulle fremsættes før Oplæsningen af Anklagekriftet, eller i Rævningselager, førend Lodtrækning til Udtagelse af Rævninger begynder, jfr. endvidere §§ 13, 18, 68, 312, 314, 318, 322 samt Lov om Domsmagtens Ordning m. m. § 81.

§ 305.

Hovedforhandlingen afsluttes ved Rettens Dom i Sagen; dog betragtes Sagen som afhængig ved Retten, indtil Dommens Guldbrydelse kan begynde, eller indtil i Tilfælde af Paaanke Sagens Aktstykker ere indjendte til Høiesteret.

Den vedtagne Afgjørelse føres i Pennen af Rettens Formand eller den af de i Afgjørelsen deltagende Dommere, hvem dette Hverv af Formanden overdrages. Stemmetallet maa ikke optages i Rettens Afgjørelser eller ivotrigt gjøres bekendt.

Efter at være affattet, underskrives Afgjørelsen af Rettens Formand og Retsskriveren. Dens Affigelse foregaar derved, at den oplæses i et Retsmøde. Er den Sigtede fængslet, bør han bringes tilstede ved Dommens Affigelse.

Retten's Afgjørelser træffes inarest mulig, efterat den paagjældende Forhandling er tilende. Kan Affigelsen ikke finde Sted samme Dag, skulle Kjendelser affiges senest Dagen efter, Dommen senest inden 8 Dage.

Er den Sigtede domfældt, bliver Udskrift af Dommen at forkynde ham, hvis han ikke var tilstede ved Afgjørelsen; i andre Tilfælde meddeles der ham Udskrift paa Begjæring. Af alle Domme tilstilles der Statsanklageren Udskrift.

§ 306.

Dommen skal, forsaavidt den ikke gaar ud paa Sagens Afvisning, enten domfælde eller frifinde.

Frifindelse finder Sted, naar Anklageren ikke er paataleberettiget, naar Anklage frafalder, samt naar den Sigtede ikke findes skyldig.

§ 307.

Bed Afgjørelsen af, om Noget er bevist eller ikke, har Retten, henholdsvis Rævningerne, alene at tage Hensyn til de Beviser, som ere fremførte under Hovedforhandlingen; Aktstykker og andre Dokumenter kunne kun tages i Betragtning som Bevismidler, naar de ere blevene oplæste under denne.

Iøvrigt er Afgjørelsen ikke bunden ved Lovregler, men træffes efter fri, paa samvittig-hedsfuld Prøvelse af det Fremførte beroende Overbevisning.

§ 308.

Retten kan kun domfælde for den eller de Forbrydelser, for hvilke Anklage paa lovlig Maade er reist. Denne Regel gjælder ikke blot, forsaavidt Talen er om en anden Handling end den, der ligger til Grund for Anklagen, men ogsaa, med de i § 309 nævnte Undtagelser, i Henseende til Anklagens Angivelse af de nærmere Omstændigheder ved Handlingen og den i samme indeholdte Betegnelse af Forbrydelsens retlige Karakter.

§ 309.

Undtagelser fra de i § 308 ommeldte Begrænsninger for Domfældelsen finde Sted:

1) naar det eller de Lovbud, som i Anklagen nævnes til Hjemmel for Paastanden om Straf, eller de den Sigtede betimelig meddelte Aktstykker tydelig vise, at den Maade, hvorpaa Anklagen er stilet, ikke udtrykker Anklagerens virkelige Mening;

2) ogsaa ellers, naar den Afgang til Forsvar, som den Sigtede har havt, uanset Afvigelsen fra Anklagen, under de foreliggende Omstændigheder maa betragtes som fyldestgjørende. I Henhold hertil kan der i Domfældelsen afviges fra Anklagens Betegnelse af Forbrydelsens retlige Karakter:

a) naar Anklagen gaar videre end Domfældelsen, idet alle de begrebsmæssige Bestanddele af den Forbrydelse, paa hvilken Dommen lyder, indeholdes i den Forbrydelses Begreb, paa hvilken Anklagen lyder;

b) naar der er saa nært Slægtsskab mellem de Forbrydelser, paa hvilke Anklagen og Dommen lyder, at Afvigelsen i og for sig ikke kan medføre Forandring i Forsvarets Forudsætninger, og der iøvrigt ikke i det enkelte Tilfælde er Noget, som efter det angivne Synspunkt ubeløfter Afvigelsen.

Kapitel IV.

Særlige Bestemmelser om Hovedforhandlingen for Rævninger.

§ 310.

Efterat Dommeren, Anklageren og den Sigtedes beskittede Forsvarer ere komne tilstede, lader Rettens Formand den Sigtede føre ind i Retsalen, angiver i Kortshed den Sag, som

vil blive Gjenstand for Forhandling, lader Vidner samt Syns- og Skjønsmænd paaraabe og anviser dem Benteværelse, idet han paaminder dem og efter Omstændighederne træffer anden Foranstaltning for at forhindre indbyrdes Meddelelse.

Derefter skrives, forsaavidt der ikke opstaar Spørgsmaal om Udsættelse, Afvisning eller besl., som findes forinden at burde afgjøres eller forhandles, til Udtagelse af Rævninger.

§ 311.

I enhver Rævningefag skulle 12 Rævninger udtages til at deltage i Afgjørelsen.

Kan det forudses, at en Sags Forhandling vil medtage et længere Lidsrum, kan Rettens Formand, førend Lodtrækningen begynder, beslutte, at endvidere 1 eller 2 Erstatningsrævninger skulle udtages. Saafremt da nogen af Rævningerne maatte blive forhindret i at overvære den hele Forhandling, indtil Rævningernes Erklæring er afgiven, indtræder en Erstatningsrævning i hans Sted efter den Rækkefølge, i hvilken Navnene ere udtrukne.

Erstatningsrævningerne overvære Forhandlingen, men deltage ikke i Rævningernes Raadslagninger og Afstemninger, saalænge de ikke ere traadte i en Rævnings Sted.

§ 312.

Foranstaltningerne til Rævningernes Udtagelse begynde med, at de indkaldte Rævninger paaraabes. Indsigelser fra Parternes Side, at en Rævning er udelukket i Medfør af Reglerne i Lov om Domsmagtens Ordning m. m., andet Afsnit, Kap. I, maa fremsættes, førend Lodtrækningen begynder. Kjendelser, hvorved en Rævning udelukkes, kunne ikke angribes ved noget Retsmiddel. Imod Kjendelser, hvorved en Indsigelse forkastes, kan der finde Bepoering Sted (sfr. §§ 16, 18 og 20).

§ 313.

Ere ikke mindst 24 Rævninger, eller, hvis Erstatningsrævninger skulle tiltræde, henholdsvis 26 eller 28 Rævninger mødte, eller synler Rævningernes Tal ved Rettens Afgjørelser under det navnte laveste Tal, drager Rettens Formand Omsorg for, at det til Lodtrækningen fornødne Antal af Rævninger bringes tilveie ved Tilfaldelse af Hjælperævninger i den Orden, i hvilken disse Navne findes opførte paa Hjælpelisten.

Skulde det tilstrækkelige Antal ikke kunne staffles tilveie paa denne Maade, foranstalter Rettens Formand Tallet udfyldt ved Lodtrækning, saaledes som i Lov om Domsmagtens Ordning m. m. § 90 bestemt.

§ 314.

Naar mindst 24 eller, hvis 1 eller 2 Erstatningsrævninger skulle udtages, henholdsvis 26 eller 28 Rævninger, som kunne medtages ved Lodtrækningen, ere tilstede, lader Rettens Formand denne foretage. Til den Ende lægges Sedler, hvorpaa Rævningernes fulde Navne ere skrevne, og som oplæses, i en Urne, af hvilken Sedler derefter enkeltvis udtages og oplæses.

Indsigelse, der gaar ud paa, at Lodtrækning er foretagen, uden at det ovenfor foretagne Antal Rævninger var tilstede, skal fremsættes før Lodtrækningens Slutning.

§ 315.

Saa snart et Navn er trukket af Urnen og oplæst, har først Anklageren, indtil Ordet er givet den Sigtede, og derefter den Sigtede, indtil et nyt Navn er udtrukket, eller, med Hensyn til det sidst udtrukne Navn, indtil Lodtrækningen er erklæret for endt, Ret til uden Angivelse af Grund at forlæste den udtrukne Rævning. En afgiven Erklæring kan tilbagetages, naar det sker indenfor de angivne Lidsgrænser. Afgives ingen Erklæring, gjælder Rævningen for antagen.

§ 316.

I det Hele kunne saa mange Rævninger forkastes i Henhold til § 315, som Forskjellen mellem 12, eller, hvis 1 eller 2 Erstatningsrævninger skulle tiltræde, henholdsvis 13 eller 14 og Tallet paa de i Urnen lagte Sedler angiver.

Halvdelen af de tilladte Forkastelser tilkommer Anklageren, Halvdelen den Anklagede. Er Tallet ulige, har den Anklagede Ret til at forkaste en Rævning mere end Anklageren.

§ 317.

Er der i samme Sag flere Anklagede, ere disse lige nær berettigede til at udøve den en enkelt Anklaget ved § 316 hjemlede Forkastelsesret.

Kunne de ikke enes om Udøvelsen af denne Ret, fordeles de dem indrømmede Forkastelser ligelig mellem dem. Med Hensyn til de Forkastelser, som ikke kunne fordeles saaledes, afgjøres det ved Lodtrækning, hvem af de Anklagede de skulle tilkomme. Egeledes bestemmes ved Lodtrækning, i hvilken Rækkefølge de skulle erklære sig om Antagelse eller Forkastelse. En herefter af en af de Anklagede erklæret Forkastelse gjælder ogsaa for de andre.

§ 318.

Indsigelser, der gaa ud paa, at Reglerne i §§ 315—17 ere tilsidefattede, skulle fremsættes før Anklagesfristets Dplæsning.

§ 319.

Naar 12 eller, hvis Erstatningsrævninger skulle tiltræde, henholdsvis 13 eller 14 uforkastede Rævninger ere udtrukne, ophører Lodtrækningen. De 12 først Udtrukne ere Rævningerne i Sagen; den eller de, hvis Navne senere maatte udtrækkes, ere Erstatningsrævninger.

§ 320.

Ere flere Sager berammede til Forhandling paa en Dag, kunne de for en foregaaende Sag udtrukne Rævninger, forudsat at ingen af de i § 15 angivne Grunde er til Hinder, ogsaa medvirke ved Afgjørelsen af andre til Forhandling paa samme Dag ansatte Sager, saakreft den eller de Anklagede i disse antage dem ogsaa for deres Sag, og Anklageren afgiver samme Erklæring. Spørgsmaal herom afgjøres, førend Rævningernes Edsfæstelse finder Sted. Ved denne skulle i bekræftende Fald samtlige Anklagede være tilstede.

Mangle Betingelserne for Anvendelsen af foranstaaende Regel, og der saaledes paany skal udtages Rævninger for en senere til Forhandling paa samme Dag ansat Sag, kan efter Formandens Bestemmelse Lodtrækning for den senere Sag foretages, førend Forhandlingen i den tidligere Sag begynder.

§ 321.

Rævningerne indtage deres Sæde i den ved Lodtrækningen for enhver Sag bestemte Orden.

§ 322.

Formanden tager derefter Rævningerne i Ed, idet han tiltaler dem saaledes:

„De skulle love og sværge ved Gud den Almægtige, den Alvidende og Retfærdige, at de i Sagen mod N. N. med Troskab og Ridfærthed ville opfylde en Rævnings Pligter, ikke samtale med Noget, der ikke er Rævning i Sagen, om denne, førend den er afgjort, af yderste Evne omhyggeligt veie Beviserne saavel imod som for den (de) Anklagede, og uden at lade dem forlede af Frygt, Rid eller Benstak, af Hensyn til Gunst eller Gave, Magt eller Anseelse, afgive deres Stemme alene efter samvittighedsfuld Overbevisning.“

Forsl. t. L. om Strafferetspleien.

Hver paa svare Nævningerne, hver for sig, staaende og med oprakte Fingre efter Lovens Forskrift om Eds Afleggelse:

„Jeg lover og sværger det, saa sandt hjælpe mig Gud og hans hellige Ord.“

Den Afgang, som Lovgivningen hjemler Medlemmer af visse Trossamfund til at aflægge Ed paa anden Maade end den sædvanlige, eller at afgive en høitidelig Forsikring, som træder i Eds Sted, skal ogsaa her komme til Anvendelse.

I det i § 320 1ste Stykke omhandlede Tilfælde sker der ved de Ord i Formandens Tiltale „i Sagen mod N. N.“ fornøden Forandring.

Indsigelser, der gaa ud paa, at Nævningerne ikke lovlig ere bleve edfæstede, skulle fremsættes før Anklagekriftets Oplæsning (§ 323).

§ 323.

Efterat Nævningerne ere tagne i Ed, forelægges der den Sigtede de i § 202 nævnte Spørgsmaal, hvorpaa Formanden lader Anklagekriftet oplæse ved Retskriveren.

§ 324.

Derefter finder den Sigtedes Afhørelse angaaende Anklagen samt Bevisførelsen Sted. Afgiver den Sigtede ved Afhørelsen en fuldstændig og ubetinget Tilstaaelse, kan Rettens Formand, saafremt ingen af Dommerne eller Nævningerne erklærer sig derimod, bestemme, at Bevisførelse skal bortfalde.

§ 325.

Ved Bevisførelsen fremsøres først de af Anklageren, dernæst de af eller for den Sigtede anmeldte Beviser, endelig de, hvis Førelse er besluttet af Retten i Embeds Medfør. Afviselser herfra kan Formanden beslutte.

Førend hver enkelt Bevis fremsøres, angiver vedkommende Part, henholdsvis Rettens Formand, i Korthed dets væsentlige Gjenstande.

Efter de enkelte Bevisers Fremførelse finder Afhøring af den Sigtede Sted overensstemmende med § 203.

§ 326.

Efterat Bevisførelsen er sluttet, faar først Anklageren, dernæst Forsvareren og den Sigtede Ordet for at udtale sig om Bevisførelsens Resultat samt om Retspørgsmaalene i Sagen, dog saavidt muligt uden at omhandle saadanne Punkter, som ikke skulle forelægges Nævningerne til Afgjørelse.

§ 327.

Ved Slutningen af sit Foredrag skal Anklageren overlevere Formanden et skriftligt Udkast til de Spørgsmaal, som han foreslaar stillede til Nævningerne.

Udkastet meddeles strax den beskikkede Forsvarer og den Anklagede, som derefter, naar de have faaet Ordet, kunne fremsætte Indsigelser mod de foreslaaede Spørgsmaal samt skriftlige Forslag til Ændringer eller Tillæg.

§ 328.

Efterat Forhandlingen mellem Parterne er sluttet, fastsætter Retten Spørgsmaalene til Nævningerne; dog oplæses de først, naar Formandens Foredrag er endt, og kunne forinden undergives fornøjet Prøvelse af Retten. I de Tilfælde, hvor Spørgsmaalenes Fastsættelse viser sig i særlig Grad tvivlsom, sker denne ved Kjendelse.

Efterat Spørgsmaalene ere fastsatte, tager Rettens Formand Ordet. Han sammenstiller Forhandlingens Hovedpunkter og udvikler de Retsætninger, som komme i Betragtning.

Fremdeles bør han, naar Bevisforelsen dertil giver Anledning, henlede Rævningernes Opmærksomhed paa saadanne Hensyn, som efter Erfaringens Vidnesbyrd maa komme i Betragtning ved Bedømmelsen af Bevisernes Vægt; dog skal han i saa Fald tillige udtrykkelig betyde Rævningerne, at de selvstændig og paa eget Ansvar maa afgjøre, om de Hensyn, som han har paaapeget, kunne faa Betydning i de foreliggende Tilfælde, og hvilken Vægt til den Sigtedes Skade eller Fordel der saaledes maa tillægges de paagjældende Beviser.

Formandens Foredrag maa ikke afbrydes.

§ 329.

Ved Spørgsmaalene til Rævningerne skal det forelægges dem til Afgjørelse, om den Sigtede er skyldig i den eller de Forbrydelser, for hvilke Anklage paa lovlig Maade er reist.

Ordentligvis bør Spørgsmaalenes Gjenstand hverken ubstrækkes videre eller yderligere begrænses, end det følger af den Maade, hvorpaa Forbrydelsen er betegnet i Anklagen, saavel i retlig som i faktisk Henseende. Herfra finder Undtagelse Sted:

- 1) naar de Betingelser ere tilstede, som hjemle en fra Anklagen afvigende Domfældelse;
- 2) naar det ifølge den stedfundne Bevisforelse findes nødvendigt at optage flere Kjendsgjerninger til Betegnelsen af den Handling, som lægges den Sigtede til Last, end det er i Anklagen.

§ 330.

Som Følge af Reglen i § 329 hører det under Rævningernes Afgjørelse, om saadanne almindelige eller særlige Grunde, som udelukke Straf, ere tilstede, samt om saadanne i Straffeloven bestemt betegnede Omstændigheder ere forhaanden, der hjemle Medsættelse af Strafferammen, saa og om lignende Omstændigheder, der hjemle Strafforholdelse, foreligge, forudsat at disse ere indbefattede under Anklagen.

Undtagne fra Rævningernes Afgjørelse ere Spørgsmaal om

- a) Strafftyldens Forældelse,
- b) de i Straffelovens §§ 7 og 58 ommeldte Omstændigheder,
- c) Forbrydelsens Gjentagelse.

Forjaaviddt det imidlertid ved Anvendelsen af Reglerne om Strafftyldens Forældelse og Forbrydelsens Gjentagelse kommer an paa det Tidspunkt, da den paaklagte Handling blev begaaet, afgjøres dette Spørgsmaal af Rævningerne efter den almindelige Regel.

Om Anklageren er paataleberettiget, er ikke Gjenstand for Rævningernes Afgjørelse.

§ 331.

Det tilkommer ikke Rævningerne at afgjøre Noget om Tilstedeværelsen af Omstændigheder, der kunne komme i Betragtning ved Straffens Udmaalning indenfor Lovens Strafferamme, og som Følge heraf heller ikke i de Tilfælde, hvor Loven paa Grund af skæpende eller formildende Omstændigheder, men uden nærmere Betegnelse af disse eller blot med Angivelse af veiledende Exempler, har udvidet Grænserne for Straffens Vælg, at afgjøre, om saadanne Omstændigheder foreligge.

§ 332.

Hovedspørgsmaalet til Rævningerne gaar ud paa, om den Sigtede er skyldig i den Forbrydelse, som lægges ham til Last. Dette Spørgsmaal maa ikke deles i flere, undtagen forjaaviddt en Deling er hjemlet ved §§ 334 og 335. Syder Rævningernes Svar paa Hovedspørgsmaalet bekræftende, er derved tillige afgjort, at ingen Omstændighed, som udelukker Straf, er tilstede, medmindre Fastsættelsen heraf ifølge § 330 er forbeholdt Retten.

Hovedspørgsmaalet indledes altid med Ordene: Er den Sigtede skyldig?

Forbrydelsen skal betegnes og Spørgsmaalet stilles saaledes, at Reglerne i § 329 derved blive fyldestgjorte. Til retlig Betegnelse af den Forbrydelse, som paastaas at foreligge, anvendes Forbrydelsens i Loven hjemlede Navn eller, hvor intet saadant findes, en Henvisning til den paagjældende Straffebestemmelse, hvorhos den i Loven indeholdte nærmere Beskrivelse af Forbrydelsen skal medoptages i Spørgsmaalet.

§ 333.

Naar der under Forhandlingen er fremkommet bestemte Bevisdata til Hjemmel for en Omstændighed, der vil udelukke Straf, eller som der efter Rettens Skjøn mulig kan blive tillagt en saadan Virkning, kan der stilles et særskilt Spørgsmaal om Tilstedeværelsen af samme, som Tillæg til Hovedspørgsmaalet, for at fremfalde en udtrykkelig Udtalelse af Rævningerne herom.

I den Maade, hvorpaa Hovedspørgsmaalet bliver at fremsætte, sker der i saadanne Tilfælde ingen Forandring.

§ 334.

Spørgsmaal om Tilstedeværelsen af Omstændigheder, der ifølge Loven hjemle Nedsættelse af Straffen maa ikke optages i Hovedspørgsmaalet, men bør altid gøres til Gjenstand for særskilte Tillægs-spørgsmaal.

Andrager den beskillede Forsvarer eller den Sigtede paa, at et saadant Spørgsmaal stilles, kan det kun nægtes, naar Retten finder, at den ompurgte Omstændighed ikke efter Loven hjemler Nedsættelse af Straffen. Retten kan ogsaa i Embeds Medfør stille et saadant Spørgsmaal, naar den ifølge det under Forhandlingen Fremkomne finder Grund dertil.

§ 335.

Naar der i Medfør af Anklagen skal stilles Spørgsmaal om Tilstedeværelsen af Omstændigheder, som hjemle Strafforhøielse, bør de regelmæssig gøres til Gjenstand for særskilte Tillægs-spørgsmaal og altid, naar Anklageren fordrer det.

§ 336.

De i §§ 333—335 omhandlede Tillægs-spørgsmaal bortfalde, naar Hovedspørgsmaalet bevarer benægtende.

Naar der spørges om Tilstedeværelsen af en i Loven anerkjendt Grund til at udelukke, nedsætte eller forhøje Straffen, skal det fornødne faktiske Grundlag optages i Spørgsmaalet.

§ 337.

Naar det efter Anklagens Indhold er nødvendigt til udtømmende Forelæggelse af samme, eller Retten i det under Forhandlingen Fremkomne og Reglen i § 329 Nr. 1 finder Hjemmel dertil, bliver der efter hverandre at stille flere Spørgsmaal til Rævningerne angaaende en og samme Handlingens Hensførelse under forskjellige Straffebestemmelser. Med Hensyn til hver Gruppe af Spørgsmaal finde de ovenstaaende Regler Anvendelse.

Angaa de flere Spørgsmaal Handlingens Hensførelse under forskjellige Straffebestemmelser med forskjellig Strafferamme, sættes det Spørgsmaal først, hvis Betræftelse medfører den strengeste Bedømmelse.

§ 338.

Har Forhandlingen undtagelsesvis omfattet flere straffbare Handlinger af samme Sigtede eller flere Sigtede under Et, skal der stilles Spørgsmaal for hver enkelt Handling eller hver enkelt Sigtet under Sagttagelse af ovenstaaende Regler.

§ 339.

Enhvert Spørgsmaal skal fremsættes saaledes, at det kan besvares med Ja eller Nei Naar et Spørgsmaal kun skal besvares under Forudsætning af en bestemt Besvarelse af et forudgaaende Spørgsmaal, bør dette udtrykkelig bemærkes i den skriftlige Udsærdigelse

§ 340.

De af Retten fastsatte, skriftlig udsærdigede og med Formandens og Retsfriverens Underskrift forsynede Spørgsmaal oplæses af Formanden i Retsmødet og overgives derefter tilligemed Anklageskriftet samt Udskrift af de Tillæg til og Forandringer i dette, som maatte være tilførte Retsbogen, til den af Rævningerne, hvis Navn først blev udtrukket ved Lodtrækningen.

Formanden kan fremdeles efter sit Skøn medgive Rævningerne saadanne Ting, der paaftaas at være tagne eller frembragte ved Forbrydelsen eller at have været brugte eller bestemte til dens Udførelse, eller som yde umiddelbar Oplysning om Gjerningen eller den Sigtedes Forhold til denne, samt saadanne Aktstykker, som ommeldes i § 298, Nr. 1, 2 og 5. Begjæring herom kan fremsættes af en Rævning, men ikke fra nogen anden Side.

Formanden henleder Rævningernes Opmærksomhed paa de i §§ 341—346 indeholdte Bestemmelser om, hvad de ved deres Raadslagning have at iagttage, og forklarer disse nærmere, forsaavidt han finder det fornødent; derefter opfordrer han Rævningerne til at begive sig til det for dem bestemte Værelse og lader den Sigtede, hvis han er fængslet, føre ind af Retsalen.

§ 341.

Indtil Rævningernes Erklæring er vedtagen, maa intet Samtøm finde Sted mellem de til Raadslagning forsamlede Rævninger og andre Personer, ei heller nogen Rævning forlade Værelset eller nogen Anden betræde dette uden Tilladelse af Rettens Formand eller særlig Hjemmel i Loven. Rettens Formand træffer fornøden Foranstaltning til Sagttagelse heraf.

Finder Overtrædelse af foranførte Bestemmelser Sted af en Rævning eller Andre, kan Retten idømme den eller de Skyldige Bøder indtil 1000 Kr.

I Rævningernes Forsamlingsværelse skulle Aftryk af denne Lovs §§ 341—346 være opslaaede i flere Exemplarer.

§ 342.

Rævningerne vælge under Ledelse af den Rævning, hvis Navn først blev udtrukket, en Formand, som leder deres Forhandlinger. Valget sker ved Stemmeslæb; i Tilfælde af lige Stemmer foretrækkes den Ældste.

Formanden oplæser følgende til Rettesnor for Rævningerne:

Loven fordrer ikke af Rævningerne Angivelse af de Grunde, som bestemme deres Overbevisning, og den foreskriver dem ikke bindende Regler, efter hvilke de skulle bedømme Bevisernes Vægt; men den paalægger dem den ved deres Ed bekræftede Pligt omhyggeligt og upartisk at veie samtlige for og imod den Sigtede fremsførte Beviser og at afgive deres Stemmer om den Sigtedes Skyld efter deres paa samvittighedsfuld Prøvelse af det under Forhandlingen for dem Fremførte beroende Overbevisning.

Der tilkommer ikke Rævningerne nogen Dom om Retfærdigheden eller Henfigtsmæssigheden af Straffeloven; Størrelsen af den Straf, som kan indtræde, hvis den Sigtede erklæres skyldig, maa ikke bestemme dem ved deres Afgjørelse. Om Raadslagningen og Afstemningen skulle de iagttage ubrødelig Tavshed."

§ 343.

Efter tilendebragt Raadslagning afstemme Rævningerne om de enkelte Spørgsmaal i den Orden, hvori disse ere stillede. Formanden afæfter hver Rævning enkeltvis hans Stemme, i den ved Lodtrækningen bestemte Orden og afgiver selv sin Stemme tilsidst.

En for den Sigtede ugunstig Besvarelse af et Hoved- eller Tillægs-spørgsmaal kan kun vedtages med mindst 8 Stemmer; denne Regel finder ogsaa Anvendelse ved de i §§ 333 og 334 ommeldte Tillægs-spørgsmaal. Ved hvert Spørgsmaal skal det af Rettens Formand være vedtegnet, hvormange Stemmer der udtræves til dets bekræftende Besvarelse.

Er den bekræftende Besvarelse af et Hovedspørgsmaal bleven vedtaget med den fornødne Stemmemæltighed, blive de Rævnings Stemmer, som maatte have erklæret sig for det benægtende Svar, at regne til den Sigtedes Gunst ved Afgjørelsen af de til samme sig sluttende Tillægs-spørgsmaal; som Folge heraf bliver der ved Afstemningen over disse ikke at afæfte disse Rævninger en særlig Erklæring.

§ 344.

Opstaar der Tvivl hos Rævningerne om den Fremgangsmaade, som de skulle iagttage, eller om Betydningen af de stillede Spørgsmaal eller om Svarenes Affattelse, kunne de derom ubede sig nærmere Oplysning af Rettens Formand. Denne meddeler dem det Fornødne i Retssmødet. Komme herved Forandringer i Spørgsmaalene paa Bane, eller finder Rettens Formand det isørigt fornødent, gjenoptages Forhandlingen, saaledes at Parterne have Afgang til at udtale sig.

§ 345.

Overbeviser Rævningerne sig ved deres Raadslagning om Nødvendigheden af, at yderligere Spørgsmaal stilles til dem foruden de forelagte, ere de beføiede til at fremkomme med Begjæring derom til Retten. Forhandlingen bliver i saa Fald at gjenoptage. Gaar Begjæringen ud paa Tilføielse af de i §§ 333 og 334 ommeldte Tillægs-spørgsmaal, kan den kun forkastes, naar Retten finder, at den paagældende Omstændighed ikke efter Loven hjemler Udelukkelse eller Nedsættelse af Straffen.

Rævningerne ere berettigede til, uden at særligt Spørgsmaal derom er forelagt, at erklære, at en i Loven anerkjendt Omstændighed, som hjemler Straffens Nedsættelse, er tilføiede.

§ 346.

Rævningernes Formand vedtegner det Svar, som udkommer ved Stemmernes Sammentælling, ligeoverfor ethvert af Spørgsmaalene og underskriver Erklæringen tilligemed to andre Rævninger.

Stemmetallet angives ikke.

§ 347.

Efterat Rævningerne ere vendte tilbage til Retssalen, spørger Rettens Formand dem om Udfaldet af deres Raadslagning. Derefter oplæser Rævningernes Formand de stillede Spørgsmaal og umiddelbart efter hvert af disse det vedtagne Svar. Erklæringen overleveres dernæst til Rettens Formand, der underskriver den tilligemed Retskriveren.

§ 348.

Eider Rævningernes Erklæring af Mangler i Formen, eller er dens Indhold utydeligt, modsigende eller ufuldstændigt, eller opstaar der Tvivl, om den oplæste Erklæring udtrykker Rævningernes virkelige Mening eller er vedtagen med det forefærvne Stemmetal, og Mangelen ikke strax kan afhjælpes eller Tvivlen hæves ved en Erklæring af Rævningernes Formand, paalægger Retten ved Kjendelse Rævningerne at begive sig tilbage til deres Værelse, for ved en ny Erklæring at afhjælpe Mangelen eller fjerne Tvivlen. De fornødne Forklaringer meddeles Rævningerne ved Kjendelsens Afvigelse af Rettens Formand.

Bedrøer Mangelen kun Formen, maa Rævningerne Intet forandre i Erklæringens Indhold; ligeledes skulle de Svar, hvis Berettigelse eller Fuldstændiggjørelse ikke fordres, forblive uforandrede. Utilstedelige Ændringer maa ikke tages i Betragtning af Retten.

Berigtigelsen eller Fuldstændiggjørelsen vedføres saaledes, at det træder tydeligt frem, hvorledes den oprindelige Erklæring har lydt.

Den heromhandlede Forholdsregel kan træffes, saalænge Retten ikke har affagt Dom.

§ 349.

Efterat Rævningernes Erklæring er oplæst og overleveret Rettens Formand, kunne ordentligvis ingen yderligere Spørgsmaal forelægges Rævningerne. Dog kunne saadanne Tillægs-spørgsmaal, som ommeldes i §§ 333 og 334, ogsaa forelægges Rævningerne senere, saalænge Retten ikke har affagt Dom, naar det under Forhandlingen Fremkomne saa klart paabød at stille flige Spørgsmaal i Embeds Medfør, at Undladelse heraf kan antages at ville medføre Dommens Ophævelse.

§ 350.

Finder Retten, at Indholdet af en for den Sigtede ugunstig Erklæring af Rævningerne viser, at den beror paa en Retsvildfarelse, affiger Retten Frifindelsesdom.

Finder Retten, at Forhandlingerne ikke have ydet et efter Erfaringens Vidnesbyrd tilstrækkeligt godtgjort faktisk Grundlag for en ugunstig Erklæring, kan Retten istedetfor at affige Dom henvise Sagen til ny Hovedforhandling. Denne skal foregaa for andre Dommere og andre Rævninger; bliver det paa Grund heraf nødvendigt, at Sagen forhandles for en anden Ret, bestemmer Høiesteret det fornødne paa Overstatsanklagerens Andragende. Har Retten i Henhold til foranstaaende Regel henvist Sagen til ny Hovedforhandling, bliver Overstatsanklageren besøiet til, indtil Rævningerne have erklæret sig under den nye Sag, at frasalde Anklagen, i hvilket Fald Frifindelsesdom bliver at affige.

Rettens ovennævnte Beslutninger skulle være ledsagede af Grunde. Stemmesflerhed skal være tilstede ikke blot med Hensyn til Resultatet, men ogsaa med Hensyn til enhver af de anførte Grunde; de Dommere, som ikke billige Resultatet, skulle vel være tilstede ved hele Raadslagningen, men stemme ikke ved Fastsættelse af de enkelte Grunde.

Andragende fra Parternes Side om de nævnte Beslutninger kunne ikke finde Sted; Beslutningen kan tages af Retten, saalænge ikke Dom er affagt.

§ 351.

Kommer Retten under den nye Hovedforhandling, der finder Sted i Henhold til Reglen i § 350 2det Stykke, enstemmig til det samme Resultat som Retten under den første Forhandling, affiger den Frifindelsesdom; Enstemmigheden skal være tilstede saavel med Hensyn til Resultatet som med Hensyn til enhver af de i Dommen anførte Grunde. I andre Tilfælde bliver Dommen at grunde paa den af de to foreliggende Erklæringer af Rævninger, som i sin Helhed fører til det gunstigste Resultat for den Sigtede.

§ 352.

Førend Forhandlingen fortsættes paa Grundlag af Rævningernes Erklæring, bliver den Sigtede, som var ført ud af Retsstolen, atter fremstillet og Rævningernes Erklæring oplæst for ham af Retsfriveren.

§ 353.

Have Rævningerne erklæret, at den Sigtede ikke er skyldig, affiger Retten strax Fri-findelsesdom. Hertil henregnes ogsaa det Tilfælde, at Rævningerne vel have besvaret Hoved-spørgsmaalet bekræftende, men tillige have givet et for den Sigtede gunstigt Svar paa et Tillægsspørgsmaal om en Omstændighed, som udelukker Straf (§ 333). Domsgrundene indskrænke sig til den fornødne Henvisning til Rævningernes Erklæring.

§ 354.

Er den Sigtede af Rævningerne erklæret skyldig, faar først Anklageren Ordet for at udtale sig om Straffelovens Anvendelse; dernæst høres Forvareren og den Sigtede.

De ved Rævningernes Erklæring afgjorte Punkter maa ikke mere drages i Tvivl under denne Forhandling; kun de deraf flydende retlige Folger maa forhandles.

§ 355.

Efter at Forhandlingen er sluttet, raadslaar Retten om Dommen.

Bed Valget af Straffen skal Rævningernes Afgjorelse tages til Udgangspunkt uden Hensyn til mulige Tvivl hos Dommerne om dennes Rigtighed.

I Domsgrundene skal henvises til Rævningernes Erklæring, og de Lovbestemmelser, som ere bragte til Anvendelse, anføres.

Doms slutningen angiver de retlige Folger af Sagens Udfald.

Kapitel V.

Særlige Bestemmelser om Hovedforhandlingen uden Rævninger.

§ 356.

Reglerne i §§ 310 og 323—326 finde Anvendelse ved Forhandlinger for Landsretten uden Rævninger med Undtagelse af de Bestemmelser, som særlig have Hensyn til Rævninger. Parternes Udtalelser efter endt Bevisførelse omfatte alle Spørgsmaal, som skulle afgjøres ved Dommen, uden nogen Deling. Dog kan Rettens Formand beslutte, at Spørgsmaalet, om den Sigtede er skyldig, først skal forhandles og afgjøres; i saa Fald finde de om Forhandlingen for Rævninger givne Regler i § 326 og § 354 tilsvarende Anvendelse.

§ 357.

Efterat Parterne have udtalt sig, optages Sagen til Dom.

Bed Afstemningen skal det Spørgsmaal, om den Sigtede er skyldig i den Forbrydelse, der lægges ham til Last, sondres fra Spørgsmaalet om Straffen og først bringes til Afstemning. Stemmes der særskilt om Strafforhøielses- eller Strafnedsættelsesgrunde, blive de Dommeres Stemmer, som have erklæret sig mod den Sigtedes Skyld, men ere forblevne i Mindretal, at regne til Gunst for den Sigtede.

Særskilt Vedtagelse af Punkter hørende til Sagens faktiske Sammenhæng, saaledes som denne i Henhold til Bevisførelsen antages at være, finder Sted, naar Saadant Kjønnets nødvendigt af Hensyn til mulig Paaanke, jfr. § 358.

§ 358.

Dommen skal ledsages af Grunde.

Domfældes den Sigtede, skulle de til Grund for Domfældelsen liggende Omstændigheder, der antages beviste, nøiagtig angives, og det eller de Lovbud nævnes, som bringes til Anvendelse paa dem.

Frifindes den Sigtede, skulle de Straffen betingende Omstændigheder, som antages at mangle eller ikke at være beviste, eller de Straf udelukkende Omstændigheder, som antages at foreligge, angives og de anvendte Retsregler betegnes.

Ellige skal Dommen indeholde fornøden Udtalelse om, hvorvidt Kjendsgjerninger, som ere fremkomne under Forhandlingen, men som efter Rettens Opfattelse af Sagen ikke komme i Betragtning ved Afgjørelsen, maa anses for beviste eller ikke, naar det skjønes, at der dog muligvis i Tilfælde af Paaanke kan blive tillagt dem Betydning af Høiestret.

Domsslutningen angiver de retlige Følger af Sagens Udfald.

Femte Afsnit.

Om Anklage for og Sagens Behandling ved Underretten.

§ 359.

De i fjerde Afsnit Kap. I—III og V givne Regler om Sagers Behandling for Landsretterne blive med de Indskrænkninger og Bempelser, som flyde af Behandlingen og Afgjørelsen af en enkelt Dommer, at følge i Sager, hvis Paa kjendelse er henlagt til Underretterne, forsaavidt Loven ikke indeholder afvigende Forskrifter.

Kapitel I.

Om Sager, som paaales af Statsanklageren.

§ 360.

Finder Dommeren ikke Grund til at nægte Anklagen Fremme, uden at videre Foranstaltninger træffes i Anledning af samme, jfr. § 251, henviser han strax Sagen til Hovedforhandling og berammer Tægtedag.

Anklagefristets Meddelelse sker samtidig med Stævningens Forkyndelse. Ved Berselets Beregning tages Hensyn til, at der bliver tilstrækkelig Leilighed for den Sigtede til at gjøre sig bekendt med Sagens Aktstykker.

De forestrebne Meddelelser til Statsanklageren ske til den, der i Anklagefristet maatte være betegnet som bemyndiget til at udføre Anklagen for Retten paa Statsanklagerens Vegne.

§ 261.

Dommeren kan, førend Hovedforhandlingen skalde finde Sted, ved Kjendelse

- 1) paa Andragende eller i Embeds Medfør høre Sagen, naar nogen af de i § 251 nævnte Grunde findes at foreligge,
- 2) paa Andragende af den Sigtede henviser Sagen til Forundersøgelse, naar der

findes ikke at mangle rimelig Grund til at antage, at derved Oplysninger kunne fremstaaes, som vilde fjerne Mistanken mod den Sigtede eller godtgjøre Grunde til Straffrihed.

Med de Endringer, som følge af foranstaaende Regler, komme iøvrigt §§ 270 og 271 til Anvendelse.

§ 362.

Beviser, som den Sigtede agter at føre, bør anmeldes saa betimelig, at Modparten kan erholde Meddelelse om dem mindst 4 Dage før Hovedforhandlingens Begyndelse, uden at dennes Udsættelse derved bliver nødvendig, jfr. iøvrigt § 273.

Bil den Sigtede begjære en Sag, der i Henhold til § 8 Nr. 3 er bragt for Underretten, og som ikke af anden Grund bliver at afvise, paafjendt af Landsretten, bør Paa-stand derom fremsættes ved Anklagekriftets Forkyndelse.

Kapitel II.

Om Sager, som paatales af Politiet.

§ 363.

Fremstilles en Person som anholdt for Retten, eller møder en Sigtet frivillig uden Rettens Tilføjelse sammen med Anklageren, kan Anklagen fremsættes mundtlig til Retshogen og umiddelbart derefter foretages til Hovedforhandling. Bliver Bevisførelse nødvendig, beslutter Retten det Fornødne og udsætter Sagen, hvis de Beviser, der skulle føres, ikke have ved Haanden.

Udenfor disse Tilfælde indgives en forfattet skriftlig Anklage, indeholdende de fornødne Angivelser om Anklageren, den Sigtede og Forseelsen.

§ 364.

Skal udenfor de i § 363 1ste Stykke ommeldte Tilfælde Hovedforhandling finde Sted, berammer Dommeren en Tægtedag og lader den Sigtede tilfjige til Møde uden samtidig at træffe Foranstaltninger med Hensyn til Bevisførelsen; Aftens Barsel er efter Omstændighederne tilstrækkelig. Viser det sig, efterat den Sigtede er hørt, eller undtagelsesvis i Tilfælde af den Sigtedes Udeblivelse (jfr. § 366), at Bevisførelse er nødvendig, bestemmer Retten paa Andragende eller i Embeds Medfør det Fornødne i Henseende til Bevisførelsen og udsætter Sagen, hvis de Beviser, der skulle føres, ikke have ved Haanden.

§ 365.

Anklagerens Udeblivelse medfører ikke nødvendigvis, at Hovedforhandlingen skal udsættes. Finder Dommeren, at Sagen bør foretages, skjønt Anklageren ikke er tilstede, afhøres de ifølge hans Begjæring indkaldte Vidner af Dommeren.

§ 366.

Er den Sigtede udebleven uden lovligt Forsald, og Dommeren ikke finder hans personlige Nærværelse nødvendig for Sagens Paafjendelse, anses den Sigtede at vedgaa den ham i Indkaldelsen tillagte Brøde, og Sagen bliver at paafjende uden videre Bevisførelse, medmindre Dommeren i Sagens Bestaaenbed eller de iøvrigt foreliggende Omstændigheder finder tilstrækkelig Grund til at anordne en saadan.

Finder Bevisførelse Sted i den Sigtedes Fraværelse, og heller ingen Forbavter for

denne er mødt, afhører Dommeren de Vidner, som maatte være indkaldte efter hans Begjæring.

§ 367.

Nægter den Sigtede at udtale sig om de imod ham anførte Kjendsgjerninger, kan Dommeren anse disse for beviste, naar Omstændighederne ikke tale derimod.

§ 368.

Tilbyder den Sigtede under Hovedforhandlingen i en Sag, der kan falde ud til Bødestraf, for at undgaa Dom, at erlægge en saadan Bøde, som Dommeren finder passende, kan Dommeren, naar han ikke finder Grund til at betvivle den Sigtedes Skyld, modtage saadant Tilbud, idet han fastsætter Bødens Størrelse. Dommeren er herved berettiget til at gaa under den lovbestemte Bøde. Er Anklageren nærværende, maa der forinden være givet ham Leilighed til at udtale sig om den Sigtedes Tilbud.

Den vedtagne Afgjorelse tilføres Retsbogen med den Begrundelse, som efter Omstændighederne findes fornøden.

§ 369.

Findes et Barn under 15 Aar skyldigt, men Forældre eller de, som træde Barnet i deres Sted, erklære sig villige til at tildele Barnet en legemlig Revjelse i Hjemmet, kan Dommeren, naar han finder, at Omstændighederne tale derfor, afgjøre Sagen i Genhold her-til uden at affige Dom. Dommeren kan betinge Sagens Afgjorelse paa denne Maade af, at Revjelsen tildeles under Tilsyn af en ved Politiet Ansat.

Er Anklageren nærværende, maa der forinden være givet ham Leilighed til at udtale sig om Sagens Afgjorelse paa denne Maade.

Den stedfundne Afgjorelse tilføres Retsbogen med den Begrundelse, som efter Omstændighederne findes fornøden.

§ 370.

Naar Dommeren, efter at have optaget Sagen, finder, at den Sigtede er skyldig, men at Sagen efter Brødens Bestaaenhed, saasom navnlig i Tilfælde af første Gang begaaet ringe Forseelse, egner sig til Afgjorelse ved en Advarsel, er han berettiget til istedenfor at affige Dom at tildele den Sigtede en saadan Advarsel.

Den trufne Afgjorelse tilføres Retsbogen med den Begrundelse, som efter Omstændighederne findes fornøden.

Sjette Afsnit.

Om Retsmidlerne.

Kapitel I.

Om Paaanke af Domme, assagte af Landsretten i første Instants.

§ 371.

Domme, assagte i første Instants af en Landsret, med eller uden Røvnings, kunne paaankes til Højesteret. Ege med Domme i Henseende til Paaanke stilles den i § 350 ommeldte Bestumning.

§ 372.

Dommen paaantes af Statsanklageren i Anklagens Interesse, og i den Sigtedes Interesse af den Sigtede selv samt af hans Børge, forsaavidt han ikke er personlig myndig.

De Skridt, som i Anledning af Paaante blive ot foretagne ved Landsretten i den Sigtedes Interesse, er den for den Sigtede ved Landsretten beffiktede Forsvarer pligtig at foretage, naar det begjæres.

§ 373.

Aftald paa Paaante kan finde Sted, efterat Dommen er affagt. Beslutning om Paaante kan frafaldes, for Anklagens Bedkommende af Overstatsanklageren, saalænge Dom ikke er affagt af Høiesteret. Frafaldes Anke, efterat Forhandlingen om Paaantens Gjenstand er begyndt, kan derved dog ikke Prøvelse af saadanne Antegrunde undrages Høiesteret, som skulle tages i Betragtning i Embeds Medfør (§ 391).

§ 374.

Dommen kan paaantes paa Grund af Krænkelse af Rettergangsreglerne i følgende Tilfælde:

- 1) naar det lovbestemte Antal Dommere ikke har deltaget i Dommens Vedtagelse eller Reglen i § 278 1ste Stykke med Hensyn til nogen af Dommerne er tilfidesat;
- 2) naar en Dommer, som ifølge Loven var udelukket eller burde udelukkes fra at deltage i Sagens Behandling, har medvirket ved Hovedforhandlingen;
- 3) naar Retten var inkompetent eller har afvist Sagen, skjønt den var kompetent;
- 4) naar Anklagen ellers uden lovlig Grund er bleven afvist eller ikke i sin hele Udstrækning er paadømt;
- 5) naar Hovedforhandlingen i Strid med Loven er foregaaet for lukkede Døre;
- 6) naar Dom mod Loven er gaaet uden Anklage eller i en gjenoptagen Sag uden Hjemmel i Reglerne herom, naar Retten i at domsfælde er afvegen fra Anklagen videre, end Loven tilsteder, eller Forandringer i Anklagen ere tilstedte med Tilfidejættelse af Lovens Regler, naar Forsvarer ikke har været beffikket, hvor dette burde være sket, eller naar Forhandlingen mod Loven er fremmet i Anklagerens, den Sigtedes eller den beffiktede Forsvarers Fraværelse;
- 7) naar Dommen ikke er forsynet med de fornødne Domsgrunde, eller Doms slutningen lider af væsentlige Mangler;
- 8) naar den Forbrydelse, for hvilken Anklage er reist, ikke er betegnet i Anklagen saa tilstrækkeligt og tydeligt, som Forsvarets Forberedelse krævede, eller der ikke er givet den Sigtede eller hans Forsvarer tilstrækkelig Leilighed til at gjøre sig bekjendt med Sagens Aktstykker, eller der uden Hjemmel er givet den Sigtede kortere Barsel end en Uge;
- 9) naar det paa Grund af Retsvildfarelse eller i aabenbar Mis kjendelse af den i Forhandlingerne liggende Opfordring er nægtet Anklageren eller den Sigtede eller er undladt i Embeds Medfør at føre Bevis angaaende Omstændigheder, som under Forhandlingen ere komne paa Tale, eller at henvise Sagen til Forundersøgelse, eller Ud sættelse ikke er givet, hvor det i Loven er bestemt;
- 10) naar i andre end de forannævnte Tilfælde Rettergangsregler ere krænkede, og det er tvivlsomt, om ikke deres Sagttagelse vilde have ført til en anden Afgjørelse.

§ 375.

I Sager, som ere paakjendte under Medvirkning af Rævninger, afgiver Krænkelse af Rettergangsreglerne endvidere Grund til Paaante i følgende Tilfælde:

- 1) naar det lovbestemte Antal Rævninger ikke har deltaget i Erklæringens Bedta-

gelse, eller nogen af Rævningerne ikke har været tilstede under hele den forudgaaende Del af Hovedforhandlingen;

2) naar en Person, som ifølge Loven er udelukket fra Rævningehvervet i Almindelighed eller i den paagældende Sag, har medvirket som Rævning;

3) naar den i Lov om Domsmagtens Ordning m. m. § 81, jfr. § 90, foreskrevne Meddelelse er forsømt, eller naar Lodtrækning af Rævninger til en Sag er foretagen, uden at det i § 314 foreskrevne Antal Rævninger var tilstede, eller naar Forkrifterne i §§ 315—17 ere tilfidesatte, eller naar Rævningerne ikke lovlig ere blevene edfæstede;

4) naar Reglerne om Waaden, hvorpaa Spørgsmaalene til Rævningerne skulle stilles, ere tilfidesatte, eller det paa Grund af Retsvildfarelse eller i aabenbar Misgjendelse af den i Forhandlingerne liggende Opfordring er undladt at stille Spørgsmaal, som burde være stillede, forsaavidt ikke Udfaldet af Rævningernes Erklæring viser, at Feilen er bleven uden Betydning;

5) naar Rævningernes Erklæring er saa ufuldstændig, utydelig eller modsigende, at en Domsfælselse ikke burde være støttet paa den, men Retten burde have gjort Anvendelse af sin Besøielse efter § 348, eller naar Retten uden Høie har fundet en Erklæring, som begrundede Frifindelse, ufuldstændig, utydelig eller modsigende og derfor har bragt § 348 til Anvendelse;

6) naar Erklæringer, som det ligger udenfor Rævningernes Besøielse at afgive, ere tagne i Betragtning af Retten;

7) naar Retten i Henhold til § 350 har frifundet eller henvist Sagen til ny Forhandling, men Beslutningen derom enten hviler paa en Retsvildfarelse eller ikke er ledsaget af Grunde eller ifkun begrundet ved en almindelig Henvisning til Forhandlingernes Resultat, eller naar Slutningsbestemmelsen i § 351 er tilfidesat;

8) naar ellers mod Loven Dommen ikke er grundet paa Rævningernes Erklæring.

§ 376.

Paaanke i Anklagens Interesse kan ikke finde Sted paa Grund af Krænkelser af Rettergangsregler, som ere foreskrevne til den Sigtedes Lærb, og omvendt kan Paaanke i den Sigtedes Interesse ikke finde Sted, fordi Rettergangsregler, som ere foreskrevne for Anklagens Styld, ere tilfidesatte.

Krænkelser af Rettergangsregler, med Hensyn til hvilke Loven kræver, at Indsigelse skal fremsættes inden en vis Frist, kunne ikke benyttes som Ankegrund, naar Fristen er forsømt. Det Samme gjælder, naar Besværing kunde anvendes som Retsmiddel, men ikke er anvendt eller ikke er tagen til Følge.

§ 377.

Dommen kan fremdeles paaankes:

1) naar Loven er urigtig anvendt ved Spørgsmaalet, om Statsanklageren i Henhold til §§ 34 og 36—37 var berettiget til Paataale;

2) naar i Sager, som ere paafjendte uden Rævninger, Retten ved at domsfælde eller frifinde har anvendt Loven urigtig paa de i Dommen som beviste antagne Kjendsgjerninger;

3) naar i Rævningesager Retten har grundet Domsfælselse paa en Erklæring af Rævningerne, som indeholder en Retsvildfarelse, eller naar Retten har domsfældt eller frifundet paa Grund af urigtig Anvendelse af Loven i Henseende til saadanne Punkter, som ikke høre under Rævningernes Afgjørelse;

4) naar Retten i at fastsætte Straffen er gaaet udenfor de i Loven foreskrevne Grænser;

5) naar Retten har truffet Balget af Straffen indenfor de loobestemte Grænser saaledes, at den fastsatte Straf staar i aabenbart Misforhold til Broden.

Retten's Afgjorelse af, hvilke Kjendsgjerninger der ere beviste eller ikke beviste, kan ikke underkjendes af Høiesteret, ei heller Nævningernes Erklæring udenfor det i Nr. 3 nævnte Tilfælde.

Tilsvarende Regler finde Anvendelse med Hensyn til de Spørgsmaal, som afgjøres efter denne Lov i Henhold til §§ 2 og 3.

§ 378.

Paaanke bør anmeldes inden 3 Dage fra Dommens Afgjelse at regne. Var den domfældte Sigtede ikke tilstede ved Afgjelsen, regnes Fristen fra den Dag, da Udskrift af Dommen blev ham forkyndt; om denne Dag giver Retten's Formand betimelig Anklageren Meddelelse.

Anmeldelsen sker skriftlig til Formanden for den Landsret, ved hvilken Dommen er afsagt, eller hvis Anmeldelsen sker strax ved Dommens Afgjelse, mundtlig til Retsbogen. Er den Sigtede fængslet, kan han anmelde Paaanke mundtlig til Retsbogen for Undersøgelsesdommeren i den Retsreds, hvor han henhidder; fornøden Udskrift af Retsbogen tilstilles snarest mulig Retten's Formand.

Om foranstaaende Regler meddeles der den Sigtede Underretning ved Dommens Afgjelse eller henholdsvis ved Udskriftens Meddelelse.

§ 379.

Er Paaanke ikke anmeldt inden Udløbet af den i § 378 foreskrevne Frist, kan den kun tilstedes, naar den Omstændighed, som afgiver Paaankegrund, først senere er bleven Paaagjældende bekjendt, eller det iøvrigt er ham utilregneligt, at Fristen er oversiddet, og derhos fornødent Andragende fremsættes inden 3 Dage, efterat Paaankegrundens er kommen til hans Kundskab, eller de Omstændigheder ere fjernede, som have foranlediget Dersiddelsen af Fristen og hindret tidligere Andragende.

Saadaant Andragende med fornødne Oplysninger indgives skriftlig til Formanden for Landsretten; er den Skyldige fængslet, kan det fremsættes mundtlig til Retsbogen for Undersøgelsesdommeren i den Retsreds, hvor han henhidder, hvilken uopholdelig tilstiller Retten's Formand Udskrift af Retsbogen.

Andragendet indsendes af Landsretten med Erklæring til Høiesterets Afgjorelse (§ 108). Afgjorelsen tilstilles Landsretten til videre Foranstaltning.

§ 380.

Anmeldelse af Paaanke før Udløbet af den i § 378 foreskrevne Frist hindrer Dommens Fuldbgyrdelse for de Domfældtes Bedkommende, hvem Paaanken angaar.

Indgives Andragende om Afgang til Paaanke i Henhold til § 379, kan saavel Landsretten som Høiesteret beslutte, at Fuldbgyrdelsen skal standses. Tilstedes Paaanken, standses Fuldbgyrdelsen.

§ 381.

Det paahviler den ankende Part at angive Ankegrundene med fornøden Betegnelse af Kjendsgjerninger enten samtidig med Anmeldelsen eller inden Udløbet af en Uge, at regne fra Anmeldelsen eller fra det senere Tidspunkt, til hvilket Udskrift af Dommen, naar en saadan efter Lovens skal meddeles ham eller af ham er begjært før eller ved Anmeldelsen bliver ham tilstillet. I Tilfælde af Andragende om Afgang til Paaanke regnes Fristen fra

Meddelelsen om, at Paaante er tilstedt. Nærmere Udvikling af de angivne Ansegrunde er ikke udelukket.

Med Hensyn til Formen finde Reglerne i § 378 2det Stykke Anvendelse.

§ 382.

Gjenpart af Anmeldelsen og Begrundelsen tilstiller Rettens Formand Modparten. Denne har i Løbet af en Uge fra Modtagelsen Afgang til at fremkomme med en Moderklæring, med Hensyn til hvilken Reglerne i § 378 2det Stykke finde Anvendelse.

Er Paaanten støttet paa en Grund, ifølge hvilken ny Realitetsdom kan blive affagt uden Hjemvisning til ny Hovedforhandling, bliver den Modpart, hvem Dommens Indhold eller Fristens Udløb udelukker fra selvstændig Paaante, berettiget til at modpaaante af Grunde, som ville nødvendiggjøre en hel ny Forhandling.

Saadan Modante bør anmeldes ved og Grunden angives i den ovennævnte Erklæring.

§ 383.

Afgang til Gjennemsyn af Sagens Aktstykker efter Rettens Formands nærmere Bestemmelse staar den Paaankende aaben, indtil den i § 381 ommeldte Begrundelse af Paaanten er afgiven, og Modparten i den i § 382 ommeldte Frist.

De i §§ 381 og 382 omhandlede Frister kunne af Rettens Formand forlænges, naar det begjæres, og særegne Grunde findes at tale derfor. Ved Forsømmelser af den i § 381 ommeldte Frist finder § 379 tilsvarende Anvendelse.

§ 384.

Ere ved Anmeldelsen og Begrundelsen af Paaante de foreskrevne Frister og Former ikke iagttagne, eller er den, som har anmeldt Paaanten, dertil uberettiget, eller ere kun Paaansegrunde angivne, der ikke kunne være lovmedholdelige, nægter Landsretten ved Kjendelse Paaanten Fremme.

Med Hensyn til Affigelsen af denne Kjendelse blive Reglerne i § 257 med fornøden Bempelse at iagttage.

Mod Kjendelsen kan Besværing til Høiesteret finde Sted inden en Frist af 3 Dage efter Reglerne i dette Affinits Kapitel III.

§ 385.

Opstaar ingen Tvivl med Hensyn til Paaankens Fremme, indsender Formanden, efterat Moderklæringen er indleveret eller Fristen dertil udløben, alle Sagens Aktstykker tilligemed Sagen vedrørende Udskrift af Retsbøgerne til Høiesterets Formand.

Har Landsretten fremmet Paaante i Tilfælde, hvor Fremme burde være nægtet, kan Høiesteret strax afvise Paaanten ved en Kjendelse, paa hvilken Reglerne i § 257 finde Anvendelse med fornøden Bempelse.

§ 386.

Findes ikke Grund til strax at afvise Paaanten, beskifter Høiesterets Formand efter Omstændighederne den Sigtede en Forsvarer og tilstiller denne Udskrift af Dommen med de fremkomne Anmeldelser og Begrundelser af Paaante, efter Omstændighederne i Gjenpart.

Høiesterets Formand berammer, med tilbørligt Hensyn til den nødvendige Forberedelse til Forhandlingen, Dag til Sagens Foretagelse og gjør herom Meddelelse til alle Vedkommende. Om de Foranstaltninger, som ere trufne for at give behørig Afgang til Gjennemsyn af Sagens Akter, meddeles samtidig Underretning.

§ 387.

Ved Forhandlingen for Høiesteret finde Reglerne i §§ 278 og 279 tilsvarende Anvendelse.

Er den Sigtede ikke fængslet har han Ret til at deltage i Mødet; er han fængslet, bliver han kun, naar Høiesterets Formand finder, at særlige Grunde tale for at efterkomme hans Begjæring derom, at foranstalte henbragt til Mødet.

Berettigede til at møde ere fremdeles Børgen, som har paaanket, samt den Sigtedes valgte Forsvarer.

Udeblivelse af den Sigtede, Børgen eller en valgt Forsvarer hindrer ikke Sagens Fremme, naar en offentlig Forsvarer er beskikket.

§ 388.

Forhandlingen om Paaankens Gjenstand begynder med, at Formanden lader Reisskriveren oplæse de fremsatte Ankegrunde. Derefter erholder den Ankende Ordet for at begrunde sin Anke under Henvisning til og Dplæsning af Landrettens Dom og Sagens øvrige Aktstykker, og dernæst Modparten for at imødegaa Anken og at begrunde sin Modanke, hvis en saadan er fremsat.

Søvrigt finde ved Forhandlingen alle de Regler i fjerde Afsnit Kapitel III Anvendelse, som ikke ere udelukkede ved Forholdets Forskjellighed eller ved særlig Bestemmelse.

§ 389.

Anke- eller Modankegrunde, som ikke ere fremsatte for Landretten, kunne gjøres gjældende af eller for den Sigtede, naar de fremsættes for Høiesteret senest umiddelbart, efterat Realitetsforhandlingen er indledet, men paa et senere Tidspunkt eller af Anklageren kun, naar Høiesteret finder, at særegne Grunde tale derfor. Findes der, at de nye, fremkomne Ankegrunde gjøre yderligere Forberedelse for Modparten nødvendig, udsætter Høiesteret Sagen derefter.

§ 390.

Til Grundlag for Høiesterets Paaafjendelse af Sagen tjener Dommen i Forbindelse med Sagens Aktstykker og Udskriften af Retsbøgerne. Opstaar der Tvivl om Rigtigheden af det Retsbogens Tilførte, kan Høiesteret indhente yderligere Oplysninger og navnlig Erklæring fra Landretten; findes det nødvendigt, at Vidner afhøres, sker dette ved Undersøggelsesdommeren.

Naar Sagens Forhandling er tilende, affiges Dom strax eller dog snarest muligt.

§ 391.

Høiesteret paaafjender ordentligvis kun Dommen, forsaavidt paaanket er.

Dog har Høiesteret i Embeds Medfør at tage i Betragtning til den Sigtedes Fordel:

1) naar den Sigtede er idømt Livsstraf, alle af de foreliggende Oplysninger fremgaaende Paaankegrunde, som kunde være gjort gjældende af eller for den Sigtede,

2) i andre Paaanketilfælde saadanne Ankegrunde, som medføre, at en ny, for den Sigtede gunstigere Realitetsdom bliver at affige af Høiesteret uden Hjemvisning.

Angaar Dommen flere Medsigtede, men ikke for Alles Bedkommende er paaanket, har Høiesteret fremdeles i Embeds Medfør at paaafjende Dommen ogsaa med Hensyn til dem, der ikke have anket, naar det findes, at Ankegrunde, som ifølge denne Paragraf skulle tages i Betragtning i Embeds Medfør, ogsaa maa komme saadanne Medsigtede til Gode.

§ 392.

Findes en lovlig Ankegrund, der er gjort gjældende af en Part, eller som ifølge forrige Paragraf skal tages i Betragtning, at foreligge, ophæver Høiesteret Dommen og efter Omstændighederne den stedfundne Behandling. I Forbindelse hermed har Høiesteret, forsaavidt Ankegrunden ikke er en saadan, at den udelukker Realitetsdom i den foreliggende Sag, efter Omstændighederne enten at hjemvise Sagen eller selv at affige ny Realitetsdom.

§ 393.

Ny Realitetsdom affiges af Høiesteret i følgende Tilfælde:

1) naar Dommen ophæves paa Grund af Lovens urigtige Anvendelse, medmindre denne maatte have medført en ufuldstændig Afgjørelse af Bevispørgsmaalet;

2) naar Dommen ophæves, fordi Retten uden Høie har undladt at grunde Dommen paa Rævningernes Erklæring, eller af den i § 375 Nr. 6 nævnte Grund eller iøvrigt saaledes, at der kun skal finde en ny Fastsættelse Sted af de rettlige Følger paa Grundlag af en gyldig Erklæring af Rævninger eller Afgjørelse af Retten;

3) naar den Egitede er domfældt, uagtet Anklagen var frafalden, efterat Hovedforhandlingen var begyndt.

Fastsætter Høiesteret ved en ny Realitetsdom andre Virkninger end Frifindelse, bør der være givet Parterne Leilighed til under Forhandlingen at udtale sig om disse.

§ 394.

Ophæves Dommen af andre Grunde end de i § 393 ommeldte, men som dog ikke udelukke Realitetsdom i Sagen, hjemvises denne.

Høiesteret bestemmer da tillige, fra hvilket Punkt den nye Behandling ifølge Ophevelsesgrundens Bestaafenhed skal tage sin Begyndelse.

Hjemvises Sagen alene til ny Dom, bør der, førend denne Dom affiges, gives Parterne Leilighed til at udtale sig. Finder Landsretten det i saadant Tilfælde nødvendigt, at den forudgaaende Behandling gjentages, er den ikke udelukket fra at træffe Bestemmelse herom.

I ethvert Tilfælde, hvor ikke blot ny Dom bliver at affige, efterat Parterne ere hørte, bør Forhandlingen fuldstændig gjentages.

§ 395.

Sagen hjemvises til den samme Landsret, ved hvilken den ophævede Dom blev afsagt. Skal Hovedforhandlingen fuldstændig gjentages, maa de samme Rævninger ikke medvirke.

Høiesterets Formand tilstiller vedkommende Ret Sagens Aktstykker tilligemed Høiesterets Dom. Rettens Formand træffer derefter Foranstaltning til Sagens ny Foretagelse overensstemmende med de almindelige Regler.

§ 396.

Hjemvises en Sag, er Retten forpligtet til ved Sagens Behandling og Afgjørelse at følge de af Høiesteret udtalte Rettsanskuelser; derimod er den ikke bunden ved de Anskuelser, der ligge til Grund for Kjendelser og Beslutninger, affagte eller tagne under den tidligere Behandling.

Den nye Dom er Gjenstand for Paaanke efter de ovenfor givne Regler.

Kapitel II.

Om Paaante af Domme, affagte af Underretten.

§ 397.

Domme, affagte af Underretten, kunne ordentligvis paaantes til den Landsret, i hvis Kreds Underretten ligger.

§ Sager, hvis Forfølgning paahviler Politiet, kan Dommen kun paaantes i Anklagens Interesse, naar anden Straf end Bøder, simpelt Fængsel, Tvangsarbejde eller Ris kan idømmes for Handlingen, og i den Sigtede's Interesse kun, naar høiere Straf end Bøder af 40 Kr., simpelt Fængsel i 8 Dage, Tvangsarbejde i 30 Dage, eller med Hensyn til Børn under 15 Aar Ris eller Fængsel i 8 Dage er idømt. Dog kan Landsrettens Formand paa Andragende, som maa fremsættes inden 3 Dage efter Dommens Affigelse, tilstede Paaante, naar Sagen skjønes at have en almindelig Interesse eller videregaaende betydelige Følger for den Sigtede (§ 108). Indgives saadant Andragende af en Domsædt, kan Rettens Formand bestemme, at Guldbyrdselsen skal udsættes; tilstedes Paaante, udsættes eller standfæses Guldbyrdselsen.

Under tilsvarende Betingelser kunne de i §§ 368—370 ommeldte Afgjørelser paaantes i Anklagens Interesse og den i § 370 omhandlede Afgjørelse af den Sigtede.

§ 398.

De i §§ 372—385 indeholdte Regler finde ogsaa Anvendelse ved Paaante af Underrettens Domme med de Bepæelser, som følge af, at Landsretten træder i Stedet for Høiesteret, Underretten for Landsretten og Statsanklageren for Dverstatsanklageren, eller iøvrigt af Forholdets Natur, samt med følgende nærmere Bestemmelser:

1) Paaante i Anklagens Interesse i Sager, som paatales af Politimesteren, finder kun Sted paa dennes Begjæring.

2) De Skridt, som i Anledning af Paaante blive at foretage ved Underretten i Anklagens Interesse, kunne uden særlig Bemyndigelse foretages af den, der har udført Anklagen for Underretten.

3) De Anmeldelser og Erklæringer, som i Tilfælde af Paaante skulle eller kunne afgives af den Sigtede for Underretten, kunne altid afgives mundtlig til Retsbogen, hvorved Dommeren skal være ham behjælpelig.

4) Paaante af Underrettsdommens Realitet er ikke indskrænket til Lovens Anvendelse, men udstrækker sig ogsaa til Bevisspørgsmaalet, medmindre det Modsatte udtrykkelig erklæres af begge Parter.

5) Ved Paaante, der rettes mod Dommens Realitet i Almindelighed, finder ingen videre Begrundelse af Paaanten Sted, ei heller de i §§ 381 og 382 ommeldte skriftlige Udviklinger og Møderklæringer.

6) Underretten nægter Paaanten Fremme, ogsaa, naar Sagen efter § 397 ikke er Gjenstand for Paaante.

§ 399.

Paaantes paa Grund af Krænkelser af Rettergangsregler eller, hvad Realiteten angaar, alene paa Grund af Lovens urigtige Anvendelse, blive Reglerne i §§ 386—396 at anvende med de af Forholdets Natur flydende Bepæelser.

Møder den Sigtede, som har paaanet, og for hvem ingen Forsvarer er bestiftet, hverken selv eller ved en Forsvarer ved Paaankens Forhandling, betragtes hans Paaante som Foretagne Lovforslag m. m.

frafalden; udebliver han som Modpart, fremmes Sagen paa foreskrevet Maade, saaledes at han gaar glip af den Medvirkning ved Forhandlingen, hvortil han ellers har Afgang, og en mulig Modpaaante fra hans Side bortfalder. Dog indskrænkes ikke herved Reglen i § 391 om Anlegrunde, som Retten i Embeds Medfør skal tage i Betragtning.

§ 400.

Naar udenfor det i § 399 nævnte Tilfælde Underrettsdommen ved Paaanten søges forandret i Realiteten, bliver Sagen behandlet for og paakjendt af Landsretten efter de Regler, som gjælde i Sager, der behandles ved denne i første Instans, forsaavidt de ikke med Nødvendighed ere udelukkede ved Forholdets Natur, og med Tagtagelse af de i §§ 401—405 givne nærmere Bestemmelser. Ved Dommen kan et før den Sigtede gunstigere Resultat fastsættes, selv om kun Anklageren har paaanfet; derimod kan der ikke idømmes en strengere Straf end den ved Underrettsdommen bestemte, naar kun den Sigtede har paaanfet.

§ 401.

Naar Rettens Formand har modtaget Sagens Aktstykker, fastsætter han en Frist, inden hvilken Anklageren, hvem Afgang til Sagens Aktstykker i Løbet af Fristen staar aaben, har at tilstille Formanden Anklagefrist samt en Fortegnelse over de Beviser, som han agter at fremsføre; undlader Anklageren dette, uden at Forlængelse af Fristen er givet, og kan Opveisning mod Fristforsømmelsen ei opnaas, anses hans Paaante, eller, hvis Dommen er paaanfet af den Sigtede, Anklagen, saavidt Paaanten rækker, for frafalden, i hvilket sidste Fald Retten affiger Dom i Overensstemmelse hermed. Begjæring om Afvisning af den Sigtedes Paaante bør fremsættes inden den samme Frist.

§ 402.

Gjenpart af Anklagekriftet og Anklagerens Bevisfortegnelse tilstilles den Sigtede; bliver Forvarer bekliftet, erholder denne ligeledes saadanne Gjenparter samt de i § 386 1ste Stykke ommeldte Dokumenter. Lillige fastsættes en Frist, inden hvilken der er Afgang til:

- 1) at begjære Anklagerens Paaante afvist,
- 2) at andrage paa, at Anklagen nægtes Fremme, fordi Anklagekriftet ikke tilfredsstillter Lovens Fordringer,
- 3) at andrage paa Nægtelse af Anklagens Fremme af de i § 251 Nr. 4, 5 og 6 nævnte Grunde, naar Anklageren har paaanfet en frifindende Dom,
- 4) at andrage paa Forundersøgelse, forsaavidt derom efter Sagens Bestaanden kan blive Tale, og
- 5) at indlevere Bevisfortegnelse.

§ 403.

Spørgsmaal om Afvisning af Paaanten afgjøres af Retten efter Reglerne i § 257; den kan ikke finde Sted, efterat Sagen er henvist til Hovedforhandling. Nægtes Anklagen Fremme, fordi Anklagekriftet ikke tilfredsstillter Lovens Fordringer, har det samme Virkning som Undblivelse af at fremkomme med Anklagekrift.

§ 404.

Under Hovedforhandlingen skal en fuldstændig ny Bevisførelse finde Sted. Dog bliver herved at iagttage, at Reglerne i § 298 Nr. 3 og 4 ogsaa omfatte Tilførelser til Retsbogen under Sagens Behandling ved Underretten.

Udenfor de Tilfælde, i hvilke i Henhold til § 298 Nr. 4 de ved Underretten afgivne, Retshogen tilførte Forklaringer af Vidner, Syns- eller Ekjønsmænd, kunne oplæses under Bevisførelsen, kan Retten ogjaa ellers, naar den ifølge Sagens Bestaaffenhed og øvrige Omstændigheder finder Joie dertil, beslutte, at saadanne Udsagn skulle gjælde, uden at de paa-gjældende Personer paaany føres for Landsretten.

§ 405.

Har den Sigtede paaanfet, men enten før Hovedforhandlingen har unddraget sig Forfølgning eller udebliver under Hovedforhandlingen uden oplyst lovligt Forfald, betragtes hans Anke som frafalden, dog med Forbehold af Bestemmelsen i § 391.

Har Anklageren paaanfet, og den Sigtede paa den foran angivne Maade unddrager sig Forfølgning eller udebliver, bliver Sagen at udsætte, medmindre i Henhold til § 200, ifr. § 366, Hovedforhandling og Paakjendelse kan finde Sted i den Sigtedes Fraværelse eller Anklageren frafalder Anken eller indskrænker den til Paaanke af den i § 399 ommeldte Art.

§ 406.

Landsrettens Dom i en fra Underretten paaanfet Sag kan i Reglen ikke ydertligere paaankes. Dog kan Høiesteret (§ 108) undtagelsesvis tillade, at Sagen indbringes for samme, naar den skjønes at have almindelig Interesse eller videregaaende betydelige Følger for Bedkommende. Andragende herom maa fremsættes inden 3 Dage fra Dommens Afgivelse, ifr. § 397 2det Stykke i Slutn.

Tilstedes Paaanke til Høiesteret, finde Reglerne i §§ 398 og 399 tilsvarende Anvendelse.

Kapitel III.

Om Besværing til høiere Ret.

§ 407.

Besværing til høiere Ret benyttes som Retsmiddel:

- 1) mod Undersøgelsesdommerens Kjendelser og Beslutninger,
- 2) mod den dømmende Rets Kjendelser og Beslutninger, som ikke paaankes i Forbindelse med Dommen.

I.

Om Besværing mod Undersøgelsesdommerens Kjendelser og Beslutninger.

§ 408.

Berettiget til Besværing er Enhver, som ved Undersøgelsesdommerens Handlinger eller Undladelser antager sig krænket i sine Rettigheder eller hindret i Opsyldelsen af sine Pligter.

§ 409.

Besværingstiden er ordentligvis 4 Uger.

Smud Kjendelser, ved hvilke det paalægges Vidner, Synsmænd eller andre ^{sk} ~~Tro~~ ^{sk} ~~Tro~~ mænd mod deres Indsigelse at afgive Vidnesbyrd, foretage Syn eller Ekjøn, fremkomme

med Dokumenter eller Eignende, maa Betsværing iværksættes inden en Frist af 3 Dage. Samme Frist gjælder ogsaa for Betsværing imod Kjendelser, ved hvilke Straf er paalagt. Betsværing imod Kjendelser af sidstnævnte Art kan kun finde Sted under de Betingelser med Hensyn til Straffens Størrelse, som § 397 angiver.

Opriksning mod Forsømmelse af Betsværingstisten kan gives efter Reglen i § 379.

§ 410.

Imod Kjendelser, som i Henhold til §§ 137 og 162 have paalagt et udeblevet Vidne eller Syns- eller Skjønmand Straf, kan Betsværing kun finde Sted, naar Begjæring om Kjendelsens Ophævelse overensstemmende med § 138 forgjæves har været fremsat, og Fristen regnes fra Rettens Nægtelse at efterkomme Begjæringen. En lignende Regel gjælder med Hensyn til Kjendelser om Forbrydelse af Sikkerhedsstillelse (§ 193).

§ 411.

Betsværingen iværksættes ved Anmeldelse til Undersøgelsesdommeren, skriftlig eller mundtlig til Retssbogen. Om Betsværingen underretter Dommeren den eller dem, som maatte have retlig Interesse i Kjendelsens eller Beslutningens Opriksning.

§ 412.

Betsværing imod de i § 409 2det Stykke ommeldte Beslutninger og Kjendelser hindrer deres Fuldbetjæning, naar den finder Sted inden den foreskrevne Frist. I andre Tilfælde medfører Betsværing ikke Opsættelse af Beslutningens Udførelse; dog kan saavel Undersøgelsesdommeren selv som den Ret, til hvilken Betsværingen sker, beslutte en saadan Opsættelse.

§ 413.

Er Betsværing anmeldt, indsendes de fornødne Akter, eller, forsaavidt disse ikke kunne undværes, bekræftede Afskrifter samt fornøden Udskrift af Retssbogen til den Ret, til hvilken Betsværingen sker; om fornødent findes, lader Undersøgelsesdommeren sin Erklæring medfølge.

I Løbet af en Uge fra Anmeldelsen eller fra Meddelelsen om samme til Modparten har den, som besværer sig, og Modparten Afgang til at indsende til den Ret, til hvilken Betsværing er sket, skriftlige Udtalelser om Spørgsmaalet. Senere indsendte Udtalelser kunne tages i Betragtning, naar Afgjørelse ikke har fundet Sted. Den Sigtede, som er fængslet, kan fremsætte sin Erklæring mundtlig til Retssbogen for Undersøgelsesdommeren, som uopholdelig indsender fornøden Afskrift.

Den Forsvarer, som maatte være beskiftet, er pligtig til paa Begjæring at være den Sigtede behjælpelig ved Fremsettelsen af de fornødne Anmeldelser og Erklæringer.

§ 414.

Førend Afgjørelse træffes, kan Retten efter sit Skjøn indhente yderligere Oplysninger eller Erklæringer som og ved Undersøgelsesdommeren eller et Medlem af Landsretten lade afhøre Vidner m. B.

Paa Grundlag af de indsendte Akter, indkomne Udtalelser og Erklæringer samt indhentede Oplysninger træffer Retten snarest mulig Afgjørelse ved Kjendelse. Naar særlige Grunde tale derfor, kan Retten paa Andragende eller i Embeds Medfør anordne mundtlig Forhandling. Udebliver i saa Fald den, der besværer sig, betragtes Betsværingen som frafalden; udebliver Modparten, er dette ikke til Hindrer for, at Sagen paafjendes, efterat den Klagendes mundtlige Fremstilling er hørt.

Retten er i sin Afgjørelse ikke bunden ved Undersøgelsesdommerens Skjøn om det faktisk Grundlag.

Afgjørelsen meddeles uden Ophold alle Vedkommende.

§ 415.

Smød Landsrettens Afgjørelser i de heromhandlede Tilfælde kan i Reglen ikke yderligere Besværing finde Sted. Dog kan Høiesteret undtagelsesvis tillade, at Spørgsmaalet indbringes for samme (§ 108). Andragende herom maa fremsættes inden 3 Dage fra Meddelelsen om Afgjørelsen.

Tilstedes Besværing til Høiesteret, finde ovenstaaende Regler Anvendelse med fornødne Bempelser.

II.

Om Besværing mod den dømmende Rets Kjendelser og Beslutninger.

§ 416.

De af den dømmende Ret affagte Kjendelser ogtagne Beslutninger, der vedrøre Sagens Gang og Ledelse, og som ikke gaa ud paa at nægte Anklagen Fremme ganske eller delvis, kunne af Parterne ikkun paaantes i Forbindelse med Dommen, forsaavidt ikke Andet særlig er bestemt.

For Besværing mod Kjendelser, hvorved der ganske eller delvis nægtes Anklagen Fremme, gjælder en Frist af 3 Dage.

§ 417.

Udelukkede saavel fra Besværing som fra Paaanke i Forbindelse med Dommen ere:

- 1) Beslutninger, hvorved Sagen henvises til Hovedforhandling;
- 2) Kjendelser og Beslutninger, hvorved Sagen henvises til Forundersøgelse, forsaavidt Saadant ikke er udelukket ved Sagens Bestaaffenhed, eller ifølge hvilke Vidner blive at indkalde eller andre Beviser at fremsføre, medmindre Bestemmelsen er i Strid med Loven;
- 3) Proceslebende Beslutninger om Adskillelse og Forening af Straffesager, om Rækkefølgen af de enkelte Dele af Forhandlingen, forsaavidt Loven ikke indeholder Forstrifter herom, samt om Udsættelser og Fristforlængelser.

§ 418.

Smød andre Kjendelser og Beslutninger af den dømmende Ret end de i §§ 416 1ste Stykke og 417 ommeldte kan der iværksættes Besværing henholdsvis til Høiesteret eller Landsretten, hvorved §§ 409 og 412 finde tilsvarende Anvendelse.

§ 419.

Naar Besværing finder Sted mod den dømmende Rets Kjendelser og Beslutninger, finde iøvrigt Reglerne i dette Kapitels 1. Anvendelse med fornødne Bempelser.

Kapitel IV.

Om Gjenoptagelse af en Straffesag.

§ 420.

Har Statsanklageren eller Politimesteren henlagt en Sag, i hvilken endnu ingen be-

fræmt Person var sigtet, kan han til enhver Tid gjenoptage Sagen, forsaavidt Bestemmelserne om Strafftylts Forældelse ei maatte være til Hinder.

§ 421.

Har en bestemt Person været sigtet, men paa Grund af manglende Paataaleret Forsølgningen er frasalden eller nægtet Fremme, eller Frisindelsesdom af nævnte Grund er afsagt, kan Sagen mod ham gjenoptages af eller paa Begjæring af rette Vedkommende efter Lovens almindelige Regler.

§ 422.

Frasaltes ellers Forsølgningen mod en Person, uden at Dom bliver affagt, eller nægtes der ved Retskjendelsen Forsølgningen Fremme som ugrundet, kan Sagen mod den Sigtede kun gjenoptages, naar nye Kjendsgjerninger eller Beviser af Vægt fremkomme mod ham. Dog er Undersøgelsesdommerens Kjendelse i Henhold til § 229 ikke til Hinder for, at Sagen indbringes for den dømmende Ret, naar det sker inden Besværgingsfristens Udløb (§ 409).

Om den nysangivne Betingelse er tilstede, afgjør overensstemmende med Lovens almindelige Regler den Ret, for hvilken Sagen anhängiggjøres.

§ 423.

Er den Sigtede ved Dom frifunden af anden Grund end den i § 421 nævnte, kan den Paataaleberettigede andrage paa ny Foretagelse af Sagen:

- 1) naar det maa antages, at Frisindelsen er hidført ved urigtige under Sagen afgivne Forklaringer eller Erklæringar af Vidner eller Synsmænd eller ved falske eller falskede under Sagen benyttede Dokumenter eller ved et saadant Forhold af Statsanklageren, en Dommer eller Rævning, som ommeldes i Straffelovens §§ 120, 123, 124, 125, 131, 133, 134 eller 141;
- 2) naar nye Kjendsgjerninger eller Beviser komme for Dagen, som enten for sig alene eller i Forbindelse med det tidligere fremkomne ere egnede til at begrunde Domsældelse eller at fjerne Frisindelsesgrunden.

§ 424.

Den, som er domsfældt under en Straffesag, kan andrage paa ny Foretagelse af Sagen:

- 1) naar det maa antages, at Omstændigheder af den i § 423. Nr. 1 nævnte Art, jfr. ogsaa Straffelovens § 126, eller lignende pligtstridigt Forhold af den beskaffede Forvarer har hidraget til Sagens Udfald;
- 2) naar Kjendsgjerninger eller Beviser, som ikke ere komne frem under den tidligere Sag, forebringes, og det skjønes, at de enten alene eller i Forbindelse med tidligere førte Beviser ere egnede til at begrunde Frisindelse;
- 3) naar to eller flere Personer ved forskjellige Domme ere dømte for den samme Handling, og det ved at sammenholde Dommene med Nødvendighed fremgaar, at en eller nogle af de Paagjældende ere ufyldige.

§ 425.

Foruden den Domsfældte selv er ogsaa hans Børge berettiget til at andrage paa ny Foretagelse af Sagen i Henhold til § 424. Angaar Domsfældelsen en i den offentlige Mening vanærende Handling, ere efter den Domsfældtes Død hans Hustru, Forældre, Børn eller Søskende berettigede til saadant Andragende.

Komme Kjendsgjæringer eller Beviser, som skjønes at give den Sigtede eller Andre paa hans Vegne Jøie til at andrage paa Sagens Gjenoptagelse, til Rettens eller Statsanklagerens Kundskab, bør de derom underrette den Paagjældende.

§ 426.

Naar de i §§ 423 og 424 angivne Betingelser ere tilfede, kan Sagens Gjenoptagelse ogsaa bevilges, hvor Spørgsmaalet er om Anvendelse af en strengere eller mildere Straffebestemmelse eller om Valget af en høiere eller lavere Straf indenfor den samme Strafferammes Grænser, dog i begge Tilfælde kun, naar det kan forudses, at Gjenoptagelsen vil føre til en væsentlig strengere eller mildere Dom.

§ 427.

Andragende om Sagens Gjenoptagelse i Genhold til §§ 423—426 er ubeløst ved de af Underretten affagte Domme.

Det kan ikke fremsættes i den Frist, i hvilken Paaanke i Medfør af Loven staar aaben, eller saalænge Afgjørelse af en stedsunden Paaanke ikke har fundet Sted.

At Straffen er udstaaet, er ikke til Hinder for Gjenoptagelsen.

§ 428.

Andragende om Sagens Gjenoptagelse rettes til Høiesteret, naar denne som Følge af Paaanke har affagt Dommen (§ 393), samt naar Andragendet finder Sted i Genhold til § 424 Nr. 3. I andre Tilfælde rettes Andragende til den Landsret, der har affagt Dommen i første Instants eller som Følge af Paaanke.

Andragendet, der indgives skriftlig til Rettens Formand, maa angive de Kjendsgjæringer eller Beviser, paa hvilke det støttes. Er Andragendet støttet paa nogen af de i § 423 Nr. 1 eller § 424 Nr. 1 nævnte Grunde, maa det ledsages af Udskrift af en med Hensyn hertil affagt Straffedom eller, hvis en saadan ikke er affagt, med Oplysning om Grunden hertil. Udskrift af den tidligere Dom i Sagen eller af de flere uforenelige Domme bør vedlægges.

§ 429.

Finder Retten sig ifølge, hvad der indeholdes i Andragendet og Sagens Aktstykker, hvilke om fornødent fordres indsendte, tilstrækkelig overbevist om, at ny Foretagelse af Sagen bør nægtes, kan den ved Kjendelse strax afvise Andragendet.

Findes der ikke Grund til saadan Afvisning, tilstiller Rettens Formand Modparten en Gjenpart af Andragendet med Bilag; denne har i Løbet af en Uge fra Modtagelsen Adgang til at fremkomme med en Moderklæring.

§ 430.

Har Statsanklageren erklæret sig for Bevilgelsen af et fra den Domsældtes Side indgivet Andragende, og Retten efter det Oplyste finder samme tilstrækkelig begrundet, kan den strax tage det til Følge (jfr. § 432).

Udenfor dette Tilfælde finder en mundtlig Forhandling Sted angaaende Spørgsmaalet, om det fremkomne Andragende bør bevilges.

§ 431.

Finder Retten det nødvendigt, førend Afgjørelse træffes, at Sagen yderligere oplyses, kan den efter Omstændighederne anordne saavel Forundersøgelse som enkelte Undersøgelshandlinger foretagne af Undersøgelsesdommeren, saa og isøvrigt indhente fornødne Oplysninger. Er Andragendet støttet paa nogen af de i § 423 Nr. 1 eller § 424 Nr. 1 nævnte

Grunde, men en i den Anledning begyndt Straffesag endnu ikke er bragt til Ende, udsættes Forhandlingen og Afgjørelsen, om fornødent, indtil dette Tidspunkt.

§ 432.

Med Hensyn til den mundtlige Forhandling finde Reglerne i §§ 386—388, jfr. § 399, Anvendelse med de af Lovens eller Forholdets Natur følgende Tempeller.

Naar Forhandlingerne ere endte, beslutter Retten ved Kjendelse, om Andragendet kan tages til Følge. I bekræftende Fald ophæver Retten den affagte Dom, eller naar tvende uforenelige Domme foreligge, om fornødent begge Dommene, og beslutter, at ny Hovedforhandling skal finde Sted, forsaavidt den ikke i Medfør af § 433 strax affiger ny Dom.

§ 433.

Ny Dom affiges strax:

1) naar Retten i Overensstemmelse med Anklageren finder en Domsældts Andragende om Gjenoptagelse af Sagen, hvorved tilsigtes Frisindelse eller Anvendelse af en mildere Straffebestemmelse, begrundet, og Anklageren derhos frasalder sin Anklage, henholdsvis ganske eller delvis,

2) naar der alene foreligger Andragende om Gjenoptagelse af Sagen med Hensyn til Straffens Valg indenfor de lovbestemte Grænser, og et saadant Andragende findes begrundet.

Fastsættes ved den nye Dom andre Virkninger end Frisindelse, bør der være givet Parterne Leilighed til forinden at udtale sig om disse.

§ 434.

Ny Hovedforhandling finder ordentligvis Sted ved den Ret, som tidligere i første Instants har paadømt Sagen. Er tvende uforenelige Domme ophævede, sker den nye Forhandling af begge Sagerne efter Højesterets Bestemmelse ved en tredje Ret af samme Art. Er der i en i første Instants af Underretten paadømt Sag nu Spørgsmaal om Anvendelse af en strengere Straffebestemmelse, som udelukker Paadømmelse ved Underretten, finder den nye Forhandling Sted ved Landsretten. Om Rævninger skulle deltage ved den nye Hovedforhandling, afgjøres efter de almindelige Regler.

I de Tilfælde, hvor Beslutningen om Sagens Gjenoptagelse er tagen af en anden Ret end den, ved hvilken den nye Forhandling skal finde Sted, blive Sagens Aktstykker og Udskrift af den affagte Kjendelse at tilstille denne.

§ 435.

Hovedforhandlingen finder Sted paa Grundlag af det tidligere Anklageskrift, forsaavidt Anklagerens Andragende om Sagens Gjenoptagelse ikke hviler paa en Grund, som gjør et nyt Anklageskrift nødvendigt.

Retten fastsætter en Frist, inden hvilken Anklageren har at indlevere sin Bevisfortegnelse og efter Omstændighederne sit nye Anklageskrift. Undlades dette af den Anklager, paa hvis Andragende Sagens nye Forretagelse er bevilget, uden at Fristforlængelse har fundet Sted, betragtes denne som frasalden, og Retten sætter ved Kjendelse den ophævede Dom atter i Kraft; er Sagens nye Forhandling derimod bevilget paa Andragende af den Domsældte, anses Anklagen, saavidt Andragendet rækker, for frasalden, og Retten affiger Dom overensstemmende hermed.

§ 436.

Ved Sagens nye Forhandling finde isvrigt de om Domsagers Behandling i første

Forsl. i. L. om Strafferetspleien.

Instants givne Regler Anvendelse med de af Forholdets Natur flydende Lempelser og følgende nærmere Bestemmelser:

1) De i fjerde Afsnit Kap. I givne Regler for Afgjørelsen af, om Anklagen skal henvises til Hovedforhandling, og særlig Reglerne i § 254 Nr. 1 og 2 blive som en Følge af Forholdets Natur uden Anvendelse.

2) Opstaar der i de Tilfælde, hvor Beslutningen om Sagens Gjenoptagelse er tagen af en høiere Ret end den, for hvilken den forhandles, Spørgsmaal om væsentlige Forandringer i Anklagen, som ligge udenfor Forudsætningerne for Kjendelsen om Sagens Gjenoptagelse, eller om Anvendelse af § 270, maa Sagen, hvis Retten ikke finder Grund til at forkaste Begjæringen, paany forebringes for den paagældende høiere Ret til Afgjørelse overensstemmende med foranstaaende Regler.

3) Reglerne i § 298 Nr. 3 og 4 omfatte ogsaa Tilførsler til Retsbogen under Sagens tidligere Forhandling.

4) Er Sagens Gjenoptagelse bevilget paa Andragende af en Domsældt, men denne undtager sig Forsølgning, og Sagen ikke i Medfør af § 200 kan paakjendes i den Sigtedes Fraværelse, sætter Retten ved Kjendelse den ophævede Dom i Kraft paany; hvis Gjenoptagelsen skyldes Andragende af Anklageren, beror det i saadant Fald paa denne, om Sagen skal udsættes, eller om Dommen atter skal sættes i Kraft.

Finder ny Forhandling Sted alene ifølge Andragende af en Domsældt, og Sagen atter falder ud imod ham, sættes den ophævede Dom atter i Kraft, uden at der kan idømmes en strengere Straf end den, som er fastsat ved denne. Findes den Sigtede i andre Tilfælde skyldig til strengere Straf end den tidligere idømte, bliver der, naar denne ganske eller delvis er udstaet, at tage Hensyn hertil ved Straffens fastsættelse. Et for den Sigtede gunstigere Resultat kan antages, selv om Gjenoptagelsen alene er stet ifølge Anklagerens Andragende.

§ 437.

Mod Kjendelser af Landsretten, hvorved Sagens Gjenoptagelse nægtes, kan inden en Frist af 3 Dage Besværing til Høiesteret finde Sted; skulde Sagens nye Forhandling finde Sted ved Underretten, kan Besværing dog kun finde Sted, naar Høiesteret undtagelsesvis tilsteder det (§ 108).

Mod den Dom, der som Følge af Sagens Gjenoptagelse affiges efter eller uden ny Hovedforhandling, staa de almindelige Retsmidler mod Domme Parterne aabne.

Indgives Andragende om Sagens Gjenoptagelse af en Domsældt, kan Retten, som skal tage Beslutning om samme, bestemme, at den tidligere Doms Fuldbyrkelse skal udsættes eller standses. Tages den Domsældtes Andragende om Gjenoptagelse til Følge, bliver Fuldbyrkelsen af den ophævede Dom altid at udsætte eller standses.

§ 438.

Er der i Henhold til § 200 overgaaet en udebleven Sigted Straffedom, mod hvilken Paaanke er udelukket, eller er en af den Sigtede iværksat Paaanke eller hans Andragende om Sagens Gjenoptagelse paa Grund af hans Udeblivelse betragtet som frafalden, men den Sigtede ved ham utilregnelige Omstændigheder er bleven forhindret i at fremsætte sin Begjæring eller at møde samt fra betimelig at gjøre Anmeldelse herom, og ophjæses Saadant senest inden 3 Dage efter Hindringens Ophor, har Retten, som har kjendt i Sagen, eller for hvilken Paaanken, Andragendet eller Sagen skulde have været forhandlet, paa hans Begjæring at tilstaa Dpreisning mod de i Loven foreskrevne Virkninger af Fristforsømmelsen eller Udeblivelsen.

§ 439.

Er paa Grund af Anklagerens Forsømmelse med at foretage ham paabudne Handlinger en af ham begyndt Forfølgning eller et af ham anvendt Retsmiddel bleven anset som frafalden, men Forsømmelsen skyldes ham utilregnelige Omstændigheder, som det heller ikke har været ham muligt betimelig at bringe til Rettens Kundskab, og Saadant ophjæses senest inden 3 Dage efter Hindringens Ophor, har Retten, ved hvilken hin Handling skulde være foretagen, paa Begjæring at tilstaa Dpreisning mod de i Loven forefrevne Virkninger af Forsømmelsen.

Bed de i denne og den foregaaende Paragraf omhandlede Beslutninger finder § 108 Anvendelse.

Syvende Affnit.

Om Behandlingen af Sager, der ikke forfølges af Statsanklageren eller Politiet.

Kapitel I.

Om Sager, der paatales i Henhold til § 38 eller § 40.

§ 440.

Naar Rogen i Henhold til § 38 eller § 40 tager Paatalen af en Sag i sin Haand, blive med de af Forholdets Natur følgende Væmpelser samt de i §§ 441 og 442 forefrevne nærmere Bestemmelser Reglerne i tredie til sjette Affnit om Indbringelse for Retten og videre Behandling af Sager, der paatales af Statsanklageren eller Politimesteren, samt om Retsmidlerne at følge. De særegne Regler om Sager, der forfølges af Politimesteren, komme til Anvendelse, naar Sagens offentlige Paatale vilde tilfalde denne.

Foretagelse af Retshandlinger, førend Sagen anhängiggjøres, kan finde Sted ifølge Andragende af den Paagjældende, naar Omstændighederne ikke tilstede Opsættelse, under Sagtagelse af Reglerne i tredie Affnit Kap. I.

§ 441.

Følgende særegne Forrifter blive at iagttage;

1) Naar Paataleretten grundes paa § 40 1ste Stykke, skal det paagjældende Andragende til Retten eller Anklagen ledsages af Oplysning om, at Statsanklageren eller Politimesteren har nægtet at paatale, og at Gjenpart af Andragendet eller af Anklagen er meddelt denne; i modsat Fald afvises Andragendet eller Anklagen i Embeds Medfør. Under Hovedforhandlingen kan Afvisning, fordi den Børging, som betinger Paataleretten, ikke har fundet Sted, kun ske, naar Statsanklageren eller Politimesteren fremsætter Indsigelse, før Anklageskriftets Oplysning, eller i Rævningsager førend Lodtrækning til Udtagelse af Rævninger begynder, og Indsigelsen er udelukket, naar Afdgangen til at fremsætte den før Hovedforhandlingen ikke er bleven benyttet; derimod er under disse Omstændigheder Statsanklageren eller Politimesteren altid berettiget til at tage Sagen i sin Haand.

2) Den, der paataler i Henhold til § 40, har i sit Andragende at angive sin Bolig samt, hvis han ikke bor paa det Sted, hvor Retten holdes, at nævne en der bosat Mand, til hvem Sagen vedkommende Meddelelser, som ikke skulde forkyndes efter Reglerne i

§ 95 ff., kunne gjøres med samme Virkning, som om de vare gjorte til ham selv; Undladdelse heraf bevirker, at slige Meddelelser gyldig kunne gjøres paa Rettens Skriverkontor.

3) Andragende om Forundersøgelse skal indgives til Landsretten; det nægtes Fremme ikke blot i de i § 229 nævnte Tilfælde, men ogsaa naar de forelagte Oplysninger ikke findes at vække grundet Mistanke imod den Sigtede.

4) Henviſning til Hovedforhandling af den for Landsretten i Henhold til § 40 indbragte Anklage bliver at nægte ikke blot paa Andragende, men ogsaa i Embeds Medfør, naar der ifølge de med Anklagefristet fulgte Aktstykker ikke findes rimelig Grund til Mistanke mod den Sigtede eller er oplyst Omstændigheder, som begrunde hans Straffrihed. Er Anklage i Henhold til § 38 eller § 40 reist for Underretten, bliver Reglen i § 364 at følge.

§ 442.

Endvidere bliver at tagttage:

1) Udebliver den, der paataler i Henhold til § 40, ved Hovedforhandlingens Begyndelse eller i Lobet af denne, førend han sidste Gang havde Afgang til Ordet, udsættes Sagen, dersom lovligt Forsald er oplyst. Mangler der Hjemmel til at udsætte Sagen, betragtes Anklagen som frafalden, hvis Udeblivelsen finder Sted, førend Bevisførelsen fra Anklagerens Side er sluttet; finder Udeblivelsen Sted senere, fremmes Sagen paa foreskreven Maade, saaledes at Anklageren gaar glip af den Medvirkning ved Sagens Forhandling, hvortil han ellers har Afgang. Samme Virkninger indtræde, naar den Paagjældende vægrer sig ved at tage Ordet, hvor det under Forhandlingen paahviler ham, eller naar Ordet fratages ham, eller han maatte blive udvist af Retsalen. Reglen i § 365 finder ikke Anvendelse i Sager, der paatales i Medfør af § 40.

2) Afhørelse af en privat Anklager foretages af Rettens Formand, jvfr. § 291.

3) Berettiget til Anvendelse af Retsmidler i Anklagens Interesse i Sager, som ere paatale i Henhold til § 38, er Statsanklageren efter Begjæring af vedkommende Embedsmand.

4) Naar den, der har paatalet i Henhold til § 40, paaanfer, men udebliver ved Forhandlingen i Paaankeinstansen, førend han har begrundet sin Anke, og uden oplyst lovligt Forsald, betragtes hans Paaanke som frafalden; udebliver han ellers, fremmes Sagen paa foreskreven Maade, saaledes at han gaar glip af den Medvirkning ved Forhandlingen, hvortil han ellers har Afgang. Er en Underrettsdom paaanfet efter Reglerne i § 400 ff., medfører Anklagerens Udeblivelse ved Hovedforhandlingen (Nr. 1), at henholdsvis Anken eller Anklagen anses som frafalden. Tilsvarende Regler gjælde med Hensyn til Gjenoptagelse af Straffesagen.

§ 443.

Har Statsanklageren eller Politimesteren taget en Sag i sin Haand, som kan paatales i Medfør af § 38 eller § 40, men frafalder dens videre Forsølgning, er den, hvem Paatale i Henhold til de nævnte Paragrafer tilkommer, berettiget til at optage Sagens Forsølgning efter ovenstaaende Regler uden Hensyn til de almindelige Betingelser for en Sags Gjenoptagelse.

Herved bliver at tagttage:

1) Om Forsølgningens Begyndelse ved Andragende om Forundersøgelse eller Anklage skal Statsanklageren eller Politimesteren saavidt mulig underrette den Paataleberettigede. Denne kan til enhver Tid æſke Oplysning af Retten, om Sagen fortsættes, og paa hvilket Trin den befinder sig; han har Afgang til Gjennemsyn af Sagens Aktstykker efter Rettens nærmere Bestemmelse, dog under Forundersøgelsen kun, naar Dommeren finder, at det ikke vil være til Skade for Undersøgelsen.

2) Frasfalder Statsanklageren eller Politimesteren den begyndte Forfølgning, kan Sagen af Bedkommende optages paa det Trin, hvorpaa den befandt sig. Erklæring til Retten herom bør ske strax, hvis Anklagen frasfalder under Hovedforhandlingen, og ellers inden en Uge. Rettens Besøielse til i Embeds Medfør at nægte en Sag Fremme eller at ophæve Forholdsbregler, der ere foranledigede ved Undersøgelsen, men som ikke længer findes hjemlede, berøres ikke af foranstaaende Regler.

3) Anvendelse af Retsmidler i Anklagens Interesse i en Sag, som er paataalt af Statsanklageren eller Politimesteren, staar den i Genhold til § 40 Paataaleberettigede aaben, naar Bedkommende paa det Offentliges Begne undlade eller vægre sig ved at gjøre Brug af dem. Anmeldelse af Paaanke i Genhold hertil bør ske inden den samme Frist, som gjælder for hine. Frasfalder Dverstatsanklageren eller Statsanklageren en begyndt Paaanke, eller frasfalder han ligeoverfor et af den Domsældte anvendt Retsmiddel Anklagen, forsaavidt derom bliver Spørgsmaal, kan den Paataaleberettigede optage Anken eller Anklagen efter de under Nr. 2 givne Regler.

§ 444.

Naar en Privat er besøiet til at paatale en Lovovertrædelse, der ogsaa kan forfølges af det Offentlige, uden at denne Ret er betinget af, at offentlig Paatale er nægtet (§ 40 2det Stykke), er han berettiget til at indtræde som Medanklager i den af det Offentlige anhängiggjorte Sag med samme Besøielse som, naar han selvstændig havde reist Sagen. Samme Ret saavel som Ret til efter Reglerne i § 443 at optage en Forfølgning, der frasfalder, har i saadanne Sager omvendt Bedkommende paa det Offentliges Begne, naar Sag er anhängiggjort af den Private.

§ 445.

Forfølges en Sag af en Privat i Genhold til § 40 1ste Stykke, er Statsanklageren eller Politimesteren berettiget til at tage Sagen i sin Haand, naar saadanne Omstændigheder ere tilstede, som vilde give Hjemmel til Gjenoptagelse af en Straffesag, i hvilken Forfølgning er frasfalden. Den samme Grundsætning gjælder med Hensyn til Retsmidlers Anvendelse.

Kapitel II.

Om Sager, der paatales af Private i Genhold til § 39.

§ 446.

Ved Lovovertrædelser, som Lovgivningen henviser til Paatale af Private, finder ingen Efterforskning af Statsanklageren eller Politiet Sted, ei heller Indskriden af Undersøgelsesdommeren af egen Drift. Andragender til Undersøgelsesdommeren om Foretagelse af enkelte Retshandlinger staa den Paataaleberettigede aabne, naar Omstændighederne ikke tilstede Opsættelse. Ogsaa den anden Part kan reite Andragende til Undersøgelsesdommeren om Førelsen af et Bevis, som han ellers staar Fare for at tabe, f. Ex. angaaende Rigtigheden af en af ham fremsørt Bestyldning. Herved blive Reglerne om slige Retshandlinger i tredie Affnit Kap. I at anvende.

Forundersøgelse ved Retten er ubeløffet i de herommeldte Sager.

§ 447.

Med Hensyn til den private Straffesags Indbringelse for Retten finde Reglerne i § 363 Anvendelse.

Skal Anklagekrift indleveres i Sager, i hvilke Straffen ikke kan overstige en Bøde af 40 Kr., kan Anklageren begjære af Dommeren, at denne skal være ham behjælpelig ved Affattelsen.

Angivelse af Bolig m. B. maa gjøres overensstemmende med § 441 Nr. 2.

Finder Dommeren ikke Grund til i Henhold til § 251 at nægte Anklagen Fremme, uden at videre Foranstaltning træffes i Anledning af samme, berammer han Tægtedag, hvorved Reglerne i § 364 blive at følge.

§ 448.

Dommeren skal, førend Forhandlingen begynder, mægle Forlig mellem Parterne. Forlig, hvorved den Sigtede underkaster sig Straf af Bøde, kan vedtages, naar Dommeren ikke finder Grund til at betvivle den Sigtedes Skyld. Forliget tilføres Retsbogen.

Tilbud om Forlig fra den Sigtedes Side kan fremdeles Dommeren modtage overensstemmende med Reglerne i § 368.

Rettens Besøielse til i Embeds Medfør at beslutte Bevisers Forelse eller andre Foranstaltninger under Sagen finder kun Sted, hvor Saadant skjønnes fornødent i den Sigtedes Interesse.

Domsfældes den Sigtede, maa høiere Straf, end Anklageren maatte have andraget paa, ei idømmes.

§ 449.

Den Sigtede har Afgang til at gjøre borgerlige Retskrav, der have Oprindelse af samme Forhold, gjældende som Modfordring overensstemmende med Loven om borgerlige Domsfager og med Forbehold af Rettens Besøielse til i Henhold denne at adstille Søgemaalene.

Den, der er sagsøgt under en borgerlig Domsfag, kan gjøre en Straffepaaastand, som har Oprindelse af samme Forhold, gjældende som Modføgsmaal, dog at Besøielse til at adstille Søgemaalene er Retten forbeholdt; iøvrigt bliver saadant Modføgsmaal at behandle efter Reglerne i nærværende Lov.

§ 450.

Hvis Anklageren ikke møder personlig eller ved Fuldmægtig (§ 42) ved Hovedforhandlingens Begyndelse eller i Løbet af denne, førend han sidste Gang havde Afgang til Ordet, udsættes Sagen, dersom lovligt Forsald er oplyst. Mangler der Hjemmel til at udsætte Sagen, betragtes Anklagen som frasalden, hvis Udeblivelsen finder Sted, førend Bevisforelsen fra Anklagerens Side er sluttet; finder Udeblivelsen Sted senere, og Sigtede ikke paaastaar Anklagen betragtet som frasalden, fremmes Sagen paa forestvorne Maade, saaledes at Anklageren gaar glip af den Medvirkning ved Sagens Forhandling, hvortil han ellers har Afgang. Samme Virkninger indtræde, naar Anklageren vægter sig ved at tage Ordet, hvor det under Forhandlingen paahviler ham, eller hvor Ordet fratages ham, eller han maatte blive udbist af Retsalen.

§ 451.

Er den Sigtede udebleven uden lovligt Forsald, og Dommeren ikke finder hans personlige Nærværelse nødvendig for Sagens Paaafjendelse, anses den Sigtede at vedgaa den ham i Indfældelsen tillagte Brøde, og Sagen bliver at paaafjende uden videre Bevisforelse, medmindre Dommeren i Sagens Bestaffenhed eller de iøvrigt foreliggende Omstændigheder finder tilstrækkelig Grund til at anordne en saadan.

Finder Bevisførelse Sted i den Sigtedes Fraværelse, og heller ingen Forsvarer for denne er mødt, afhører Dommeren de Vidner, som maatte være indkaldte efter hans Begjæring.

§ 452.

Afhørelse af Anklageren sker efter Reglerne i § 291 med fornødne Lempelser; undlader han at give personligt Møde, eller vægrer han sig ved at svare, kommer Reglen i § 206 1ste Stykke til Anvendelse.

§ 453.

Nægter den Sigtede at udtale sig over de imod ham anførte Kjendsgjæringer, kan Dommeren anse disse for beviste, naar Omstændighederne ikke tale derimod.

§ 454.

Paaank er ubeløst, naar Straffen ikke kan overstige Bøder af 40 Kr. Udeblivelse af Anklageren, naar Paaank finder Sted, medfører de i § 442 Nr. 4 angivne Virkninger.

§ 455.

Med de af ovenstaaende Regler og ellers af Forholdets Natur følgende Lempelser blive isvrigt ved de herommelte Sager de i fjerde Afsnit Kap. I—III og V samt i sjette Afsnit Kap. II—IV givne Regler at følge.

Kapitel III.

Om Paatale af borgerlige Retstrav i Forbindelse med Straffesagen.

§ 456.

Bil den Forurettede i Genhold til § 4 forfølge sit af den paatalte Handling følgende borgerlige Retstrav i Forbindelse med Straffesagen, bør han, naar Anklage er reist af Statsanklageren, tilstille Retten sin Anklage, førend den Sigtede er bleven indstævnet til Hovedforhandlingen. Paatales Straffesagen af Politimesteren, bør Anklagen fremsættes, førend Forhandling om Sagens Realitet er begyndt i det Retsmøde, i hvilket det i Genhold til § 364 afgjøres, om Bevisførelse skal finde Sted. Paatales Straffesagen af den Forurettede selv, bør Fordringen fremsættes i Forbindelse med Anklagen.

Senere end til de nævnte Tidspunkter kan Kravet kun gjøres gjældende under Straffesagen, naar den Sigtede indvilger deri, eller naar det fremsættes paa en Tid, da Hovedforhandlingen er udsat, og saaledes, at den Sigtede kan faa saa betimelig Meddelelse derom, som Retten finder fornøden, uden at Hovedforhandlingen behøver yderligere at udsættes, eller endelig, naar Kravet begrundes ved og fremkommer i Forbindelse med en Forandring i Anklagen, som er hjemlet ved § 267 Nr. 2.

§ 457.

Er det i en af det Offentlige forfulgt Straffesag tvivlsomt, om den Forurettede er bekendt med Sagens Forfulgning, har Politimesteren eller Statsanklageren saavidt mulig at underrette ham herom, for at give ham Leilighed til betimelig at fremsætte sit Retstrav. Efterforskningen og Forundersøgelsen kan paa den Forurettedes Begjæring udstrækkes til Om-

stændigheder, der ere af Bigtighed for hans Krav, forsaavidt det kan ske uden væsentlig Forhaling.

§ 458.

Klagen, hvorved det borgerlige Retskrav gjøres gjældende, affattes skriftlig; dog kan den, hvis den fremkommer under Hovedforhandlingen, fremsættes mundtlig til Retshogen. Ved Underretten skal Dommeren paa Begjæring være behjælpelig med Klagens Affattelse, naar Beløbet ikke er over 40 Kr.

Klagen skal indeholde Parternes Navne, Bopæle eller Opholdssteder (§ 441 Nr. 2), Henvisning til Anklagen samt noiagtig Angivelse af Paastanden.

§ 459.

Den Forurettede, som uden selv at være Anklager forfølger et borgerligt Retskrav under Straffesagen, har Ret til at møde under Hovedforhandlingen, om hvilken Meddelelse til ham sker. Han kan andrage paa, at Spørgsmaal stilles til den Sigtede, Vidner samt Syns- eller Skjønsmænd. Med Anklagerens Samtykke kan han selv udspørge Vidner, Syns- eller Skjønsmænd efter samme Regler som hin. Efterat Bevisførelsen har fundet Sted og Anklageren har udtalt sig, har han Afgang til Ordet, i Rævningsager, jfr. § 456, først, efter at Rævningerne have erklæret den Sigtede skyldig og Anklageren har udtalt sig om Straffelovens Anvendelse.

Udebliver den Forurettede, som ikke selv er Anklager, oplæses hans Paastand og tages paa foreskreven Maade i Betragtning; men han maa finde sig i, at Ufuldstændigheder og Tvetydigheder i hans Paastand fortolkes til hans Ugunst.

Indtil Bevisførelsen er begyndt, staar det ham frit for at tage sin Klage tilbage med Forbehold af at forfølge sit Krav i den borgerlige Retsspleies Former, senere kun med den Sigtedes Samtykke.

§ 460.

Retten kan saavel strax som senere under Sagens Gang nægte det borgerlige Retskravs Forfølgning i Forbindelse med Straffesagens Fremme, naar det findes, at den sidste derved vil lide væsentligt Ophold.

Paa kjendelse af Kravet finder ikke Sted:

1) naar Retten finder, at det i Anledning af Straffespørgsmaalet Dplysle ikke indeholder tilstrækkelige Forudsætninger for Paadømmelsen;

2) naar Frisindelse for eller Idømmelse af Straf ikke findes at føre en Afgjørelse af Kravet i samme Retning med sig.

I alle Tilfælde, hvor Retten ikke har paakjendt Kravet, staar det den Paagjældende frit for at forfølge sit Krav i den borgerlige Retsspleies Former.

Har der under Sagens Forhandling været Strid, om en Skade er forarsaget eller om Erstatningens Størrelse, træffer Retten Afgjørelse efter frit Skjøn over alle i Betragtning kommende Omstændigheder, forsaavidt Paakjendelsen ikke i Medfør af foranstaaende Regler er udelukket. Tilkjendes Erstatning, anslaaes den i Reglen til en rund Sum.

§ 461.

Mod Rettens Afgjørelser med Hensyn til det borgerlige Retskrav kunne ordentligvis Retsmidler ikke anvendes særskilt; dog kan Bepæring finde Sted, naar Paakjendelse er sket, naagtet Kravet ikke er paataalt af den Forurettede, eller imod Reglen i § 460 Nr. 2, eller naar Anken alene angaar Størrelsen af den fastsatte Erstatning.

Gjøres der Brug af Retsmidler mod Afgjørelsen af Straffespørgsmaalet, indbefattes Afgjørelsen af det borgerlige Retsskrav herunder, naar ikke det Modsatte udtrykkelig er udtalt.

Har Retten ikke taget Kravet under Paaljendelse, er den Forurettede ubelukkende henvist til at gjøre dette gjældende ved en borgerlig Retssag, medmindre som Folge af et Retsmiddels Anvendelse en ny Hovedforhandling skal finde Sted.

§ 462.

Ting, der ere unddragne Noget ved en strafbar Handling eller ere Udbyttet af saadanne Ting, og som i Anledning af Straffesagen ere komne i Rettens Værg, har Retten i Embeds Medfør at udlevere den Forurettede, naar Sagen er endt ved upaaankelig Dom, selv om han ikke har paatalt sit Krav under Sagen, medmindre enten Tredeemand gjør paa Forbring paa Tingen, eller Straffelovens § 34 finder Anvendelse.

Udlevering før det nævnte Tidspunkt eller naar Sagen ender uden Dom, kan under tilsvarende Betingelser finde Sted, medmindre den Sigtede modsætter sig det.

Kjendes den Berettigede ikke, oplyses Tingen efter de hidtil gjældende Regler.

Ottende Afsnit.

Om Fuldbyrnelsen af Domme i Straffesager.

§ 463.

Politimesteren drager Omsorg for Straffedommes Fuldbyrkelse. Han staar herved under Statsanklagerens Overtilsyn, forsaavidt Sagen hører under dennes Virkefreds.

Bøder, som ere tillagte den Forurettede, og Erstatning, der under Straffesagen er tilkjendt ham, inddrives efter de i Lov om den borgerlige Retsspleie foreskrevne Regler. Med Hensyn til Afsoning af den Del af nysnævnte Bøder, som ikke betales eller indkommer ved Eksekution, har den Forurettede at henvende sig til vedkommende Politimester.

§ 464.

Opstaar der med Hensyn til Dommens Fortolkning, Beregningen af Frihedsstraffe, som ere idømte eller træde istedetfor idømt Straf, eller andre Indsigelser af den Domsfældtes Strid mellem denne og Statsanklageren eller Politimesteren, bliver Spørgsmaalet paa den Domsfældtes Begjæring at forelægge den Ret, som har affagt Dom i Sagen i første Instans eller ifølge Paaanke i Genhold til § 400 ff., men uden at den af Statsanklageren eller Politimesteren anordnede Fuldbyrkelse af den Grund behøver at udsættes, medmindre Retten beslutter det. Mod Afgjørelsen, der træffes efter Reglerne i § 257, kan Besværing finde Sted.

Angaar Spørgsmaalet Identiteten af en undvegen Domsfældt og en senere paagreben Person, skal mundtlig Forhandling og Bevisførelse finde Sted i et offentligt Retsmøde i den Paagrebnets Nærverelse; Paaanke til Høiesteret kan i dette Tilfælde ske paa Grund af væsentlige Formfeil og medfører Hjemvisning, medens der ved Paaanke til Landsretten maa finde ny Bevisførelse Sted; endvidere kan Andragende om Gjenoptagelse finde Sted, hvorved Grundsætningerne i sjette Afsnit Kap. IV komme til Anvendelse.

§ 465.

Ingen Straffedom kan fuldbyrdes før Udløbet af den Frist, i hvilken Paaanke i Medfør af Loven staar aaben, medmindre Afsald paa Paaanke forinden er givet.

For Bødedomme, selv om de ei kunne paaanes, gjælder en Fuldbyrdelsesfrist af 3 Dage, som beregnes paa den i § 378 1ste Stykke angivne Maade. Er Bøden tillagt den Forurettede, er Fuldbyrdelsesfristen den i Lov om den borgerlige Retæpleie foreskrevne, hvilken ogsaa gjælder med Hensyn til Erstatning, som ved Straffedommen er tilkjendt.

§ 466.

Ingen Dødsdom maa fuldbyrdes, førend den af Justitsministeren har været Kongen forelagt, og Fuldbyrdelsen af Kongen er bifaldet.

Den Landsret, som har affagt Dødsdommen, og Høiesteret, naar Dommen har været paaantet, skulle afgive Erklæring, hvorvidt der findes Grund til at anbefale den Domsfældte til Benaadning. Erklæringen forelægges Justitsministeren, naar Paaankefristen er udløben, eller Dommen er stadfæstet af Høiesteret.

§ 467.

Foruden den Udsættelse eller Standsning af en Straffedomms Fuldbyrdelse, som er eller kan blive Følgen af Paaanke eller Andragende om Sagens Gjenoptagelse, finder saadan Udsættelse eller Standsning fremdeles Sted:

- 1) naar en svanger Kvinde er dømt til Døden,
- 2) naar den, som skal udstaa Livsstraf, Frihedsstraf eller legemlig Straf, bliver affindig eller overfalder af en heftig, livsfarlig Sygdom,
- 3) naar den, som skal udstaa Frihedsstraf eller legemlig Straf, er i en saadan legemlig Tilstand, at Fuldbyrdelsen af Straffen eller af den Straf, som efter Omstændighederne (Straffelovens § 23) skulde træde i Stedet, ikke kan finde Sted uden livsvarig Forværrelse af Tilstanden eller anden varig og betydelig Skade,
- 4) naar en umiddelbar Udtaaelse af Straffen vilde medføre uforholdsmæssige Følger for den Paagjældendes Belfærd eller væsentlige Ulemper for det Offentlige, kan Justitsministeren tilstede en kortvarig Udsættelse.

Naar den Ret, som har fældet Dommen, finder Grund til at indstille den Domsfældte til fuldstændig Benaadning eller til at benaades med at lide Straf af en mildere Art, udsættes Straffens Fuldbyrdelse; det Samme gjælder, naar Ansøgning herom indgives af den Domsfældte, forjaaviddt ikke allerede tidligere en Ansøgning er afflaaet. Hvorvidt den alt begyndte Fuldbyrdelse af Straffen skal standses paa Grund af Ansøgning om Benaadning, afgjør Justitsministeren.

§ 468.

Hvorvidt en Domsfældt, der ikke tidligere var fængslet, i det Tidsrum, som forløber, førend Straffen kan fuldbyrdes, eller naar Fuldbyrdelsen udsættes eller standses, bør hensættes i Baretægtfængsel, afgjør Retten, jfr. § 225; herved finde da Reglerne i andet Affnit om Fængsling Anvendelse med fornøden Lempelse. Paa lignende Maade finde Reglerne i andet Affnit Kap. VI Anvendelse med Hensyn til Beslaglæggelse paa Gods for Omkostninger og Erstatning, efterat Dom er gaaet.

Har den, som er dømt til Strafarbejde eller til Statsfængsel over 2 Aar, unddraget sig Straffens Fuldbyrdelse, kan Beslaglæggelse paa hans Formue her i Riget anordnes efter Reglerne om denne Forholdsregel i andet Affnit Kap. IV. Er der efter Affsigelsen af Straffedommen hængaaet 10 Aar, kan Andragende til Retten herom kun stilles efter Justitsministerens Befaling. Foruden i de i § 199 Nr. 1 og 2 nævnte Tilfælde bortfalder Beslaglæggelsen, naar Benaadning finder Sted; fremdeles bortfalder den, naar 10 Aar ere hængaaede efter Straffedommens Affsigelse, medmindre Justitsministeren begjærer den vedligeholdt.

§ 469.

Ophæves en Straffedom ifølge Paaante, kommer det Baretægtsfængsel, som den Domsfældte har været underkastet efter Afgjøelsen af den paaante Dom, i Betragtning ved den nye Straffedom, som maatte blive affagt i Sagen, efter Grundsaetningerne i Straffelovens § 58.

Det Samme gjaelder, naar Straffedommen alene er paaantet i Anlagens Interesse. men Paaanten afvises eller Dommen stadfaestes; Afgjøelsen traeffes efter Reglerne i § 464,

§ 470.

Naar der til Fuldbyrnelsen af en Straffedom bliver Spørgsmaal om den Domsfældtes Paagribelse, kunne de samme Forholdsregler anvendes, som ere hjemlede, naar Fængslingstjendelse er affagt.

§ 471.

Bødestraffe, som ikke ere fuldbyrdede, bortfalde ved den Domsfældtes Død.

§ 472.

Med Hensyn til Uresopreisning har det sit Forblivende ved Lov af 3 April 1868.

§ 473.

Ovenstaaende Regler finde med de af Forholdets Natur eller særlige Forrifter følgende Bempelser ogsaa Anvendelse ved Fuldbyrnelsen af Kjendelser, hvorved Retten har paalagt Vidner eller Andre Straf.

Er Besværing udelukket mod de i § 137, jfr. § 162, omtalte Kjendelser, kan Fuldbyrnelsen dog først finde Sted, naar Fristen til at fremsætte Begjæring om Kjendelsens Ophævelse i Henhold til § 138 er forløben, eller Retten har nægtet at efterkomme en saadan Begjæring.

Med Hensyn til Fuldbyrnelsen af de i §§ 147 og 163 ommeldte Bødepaalæg forholdes efter de almindelige Regler om Bøder, som paalægges af Dvrighedsmyndigheder.

Niende Afsnit.

Om Omkostninger i Straffesager samt om Rettergangsbøder.

Kapitel I.

Om Omkostninger i Straffesager.

§ 474.

I Straffesager, som forfølges af en offentlig Myndighed, udredes Omkostningerne ved Eagens Behandling og Straffens Fuldbyrkelse af det Offentlige, med Forbehold af Ret til at faa dem erstattede efter nedenstaaende Regler.

Bederlag til valgte Forsvarere og Udgifter i Anledning af Beviser, som den Sigtede fremstaffer uden Rettens Foranstaltning, vedkomme ikke det Offentlige, ei heller Bederlag til en bestiltet Forsvarer, som har frasaldet Krav paa Godtgjørelse af det Offentlige, samt Udgifter, der foranlediges ved Skridt, som en Trediemand foretager i sin Interesse.

Udgifterne for det Offentlige beregnes efter de foreskrevne Regler af vedkommende Statsanklager, Politimester, Dommer, Retsformand eller Ret.

§ 475.

Findes den Sigtede skyldig, er han pliktig at erstatte det Offentlige de paaførte Udgifter.

Har Undersøgelsen været rettet paa en anden Forbrydelse end den, eller paa andre Forbrydelser foruden den, for hvilken den Sigtede dømmes, er han ikke pliktig til at erstatte de derved foranledigede yderligere Omkostninger (jfr. dog § 477); kan en Søndring ikke ske, bestemmer Retten, om og hvor stort et Afdrag der bør gjøres.

Omkostninger, som ere foraarsagede ved Andres Feil eller Forsømmelser, falde ikke den Domsældte til Last.

Reisegodtgjørelser og Dagpenge til Landsrettens Personale i Anledning af Rettens Møder udenfor dens Hovedsæde, Reisegodtgjørelser til Rævninger, Reisegodtgjørelser og Dagpenge til Statsanklageren, som foranlediges ved, at denne har Embedsbolig paa et andet Sted end det, hvor Retten holdes, falde heller ikke den Domsældte til Last.

§ 476.

Dømmes flere Sigtede som Meddelagtige i den samme Handling, har Enhver især af dem at erstatte de Udgifter, som hidrøre fra Forhold, der alene vedrøre ham. Med Hensyn til andre Omkostninger paalægger Retten de enkelte Deltagere at udrede en i Forhold til Graden af deres Deltagelse bestemt Andel og kan tillige bestemme, at alle eller enkelte Deltagere skulle hæfte solidarisk.

§ 477.

Frifindes den Sigtede, eller endes Sagen iøvrigt uden at have ført til hans Domsældelse, paahviler der ham ingen Erstatningspligt for Omkostningerne, undtagen forsaavidt disse maatte være foraarsagede ved hans tilregnelige og retsfridige Handlinger eller Undladelser.

§ 478.

Omkostninger ved Brug af et Retsmiddel i Anklagens Interesse, som ikke fører til Forandring af Dommen til den Sigtedes Skade, paahviler det ikke denne at erstatte. Derimod er han (eller henholdsvis de i § 425 nævnte Personer) pliktig at erstatte Omkostningerne ved frugtesløs Brug i hans Interesse af et Retsmiddel, medmindre dette er gjort gjældende af hans Bærg.

Medfører Anvendelsen af et Retsmiddel Forandring i Dommen, afgjøres det efter Reglerne i §§ 475 og 477, om der paahviler den Sigtede Erstatningspligt med Hensyn til Omkostningerne saavel ved Retsmidlets Anvendelse som ved Sagens tidligere Behandling; medføre disse den Sigtedes fritagelse for Omkostninger, som alt ere erlagte, blive de at tilbagebetale ham af det Offentlige.

§ 479.

Er Straffesagen foranlediget ved tilregnelige og retsfridige Handlinger af Andre end den Sigtede, eller ere særegne Udgifter foraarsagede ved saadanne Handlinger eller Undladelser (jfr. §§ 137 og 138), paahviler der den Paagjældende Erstatningspligt for de Omkostninger, hans Forhold har medført.

Bortfalder en Straffesag, hvis offentlige Forfølgning er betinget af den Forurettedes Begjæring, fordi denne tager sin Begjæring tilbage, kan han paa Statsanklagerens eller Politimesterens Andragende tilpligtes at erstatte det Offentlige de paaførte Udgifter.

§ 480.

Naar en Privat forfølger en Straffesag i Henhold til § 40 1ste Stykke, udredes Omkostningerne foreløbig af det Offentlige efter Reglerne i § 474, dog derunder ikke indbefattet Bederlag til Anklagerens Rettergangsfuldmægtig og Udgifter i Anledning af Beviser,

som Anklageren fremstatter uden Rettens Foranstaltning; ender Sagen uden at føre til den Sigtedes Domfældelse, er den private Anklager pligtig at erstatte saavel de det Offentlige paaførte Udgifter som og den Sigtede saadanne Udgifter, der ere det Offentlige uvedkommende, og som Retten ikke skjønner ufor nødne. Anklageren er pligtig til inden en af Retten bestemt Frist at stille en efter Rettens Skjon passende Sikkerhed i rede Penge for de Omkostninger, som det saaledes kan blive ham paalagt at tilsvare det Offentlige og den Sigtede; stilles denne ikke, betragtes Anklagen som frafalden. Over Rettens Afgjorelse i denne Henseende kan der finde Bepværing Sted.

Tovrigt finde de ovenstaaende Regler ogsaa Anvendelse i disse Sager, saaledes dog at den Sigtedes Erstatningspligt ogsaa omfatter Udgifter for Anklageren, som Retten ikke skjønner ufor nødne.

§ 481.

I andre Straffelager end de i § 480 nævnte, som forfølges af en privat Anklager, har enhver Part at betale de Omkostninger, som medføres ved procesuelle Skridt, der af ham begjæres eller foranlediges, med Forbehold af Erstatningsret. Omkostninger ved procesuelle Skridt, som Retten i Embeds Medfør beslutter, samt ved den idømte Strafs Fuldbjærdelse — Inddrivelse af Bøder til den Forurettede undtagen — udredes af det Offentlige med Forbehold af den Sigtedes Erstatningspligt.

Den tabende Part er pligtig at erstatte Modparten og efter Omstændighederne det Offentlige de paaførte Udgifter, som Retten ikke skjønner ufor nødne, overensstemmende med de efter Forholdets Natur lempede Regler i foranstaaende Paragrafer.

Optraeder en Udlænding som Sagsøger, er han pligtig til, naar den Sigtede fordrer det, eller Retten ellers finder Grund dertil, at stille Sikkerhed for de Omkostninger, som det kan blive paalagt ham at tilsvare; Sikkerhedens Art og Størrelse og Fristen til dens Tilvebringelse fastsættes af Retten; stilles den ikke, betragtes Anklagen som frafalden. Over Rettens Afgjorelse i denne Henseende kan der finde Bepværing Sted.

§ 482.

Særlige Omkostninger, som foraarsages ved Forfølgning af borgerlige Retskrav i Forbindelse med Straffelagen, udredes af hver Part for sig, med Forbehold af Retten til at faa Erstatning af den Tabende. Finder Paakjendelse ikke Sted, falde saadanne særlige Udgifter den Klagende til Last, men kunne efter Omstændighederne kræves erstattede under den borgerlige Domsag, som staar ham aaben.

§ 483.

Om Erstatning af Omkostninger træffer Retten Afgjorelse ved Dommen eller, naar Sagen endes uden Dom, ved Kjendelse, naar Sagen sluttet. Skal som Folge af den i Anledning af et Retsmiddel truffne Afgjorelse yderligere Behandling af Sagen finde Sted, afgjores Spørgsmaalet om Omkostningerne ved den endelige Dom.

Er Spørgsmaalet om Erstatning af Omkostninger ved enkelte Retsbehandlinger eller Afsnit i Sagens Behandling uafhængigt af Sagens Udfald, kan der strax derom træffes Afgjorelse ved Kjendelse.

Trediemand, hvem det paalægges at erstatte Omkostninger, bør der forinden være givet Leilighed til at udtale sig herom, forsaavidt ikke særegne Forretninger ere givne, saasom med Hensyn til udeblevne Bidner.

Om Dommere ere pligtige at bære Omkostninger, afgjores af den overordnede Ret, til hvilken Paaanke har fundet Sted, efterat der er givet Dommeren Leilighed til at fremføre sit Forvar.

§ 484.

Paaantes Dommen i Hovedsagen, kunne Dommens Bestemmelser med Hensyn til Erstatning af Omkostninger paaantes i Forbindelse dermed. En tilsvarende Regel gjælder, naar der finder Besværing Sted mod en Kjendelse, der har paalagt Erstatning af Omkostninger i Forbindelse med Straf eller lignende Følger. Mod andre Afgjørelser om Erstatning af Omkostninger, som ere uafhængige af Sagens Udfald, kan Besværing finde Sted, naar Beløbet overstiger 40 Kr.

Foranstaaende Regler gjælde ogsaa med Hensyn til Fastsættelsen af Beberlag til offentlige Anklagere, hvor derom bliver Spørgsmaal, og til befittede Forsvarere.

Omkostninger, som det er paalagt at erstatte, inddrives efter de i Lov om den borgerlige Retspleie forestrebnede Regler.

Kapitel II.

Om Rettergangs bøder.

§ 485.

Naar offentlige Anklagere, som faa Beberlag for den enkelte Sag, eller befittede Forsvarere eller Sagførere, hvem Anklage eller Forfølgning af et borgerligt Retskrav eller Forbaret er betroet af en Privat eller Stgtet, gjøre sig skyldige i Skødesløs eller forsømmelig Adfærd i Sagen, anses de ved Dommen eller efter Omstændighederne ved Kjendelse med Bøder fra 20 til 400 Kr.

For andre Pligtovertrædelser under Sagen kunne de nævnte Personer paa lignende Maade straffes, naar Sagen findes klar, og høiere Straf end Bøder ikke findes at være forskyldt.

Angaaende Pligtovertrædelser, hvori andre offentlige Anklagere eller Politiets Embeds- og Bestillingsmænd i en Straffesag maatte skjønses at være skyldige, have Retterne at gjøre Indberetning til de Vedkommendes Foresatte, dog med Forbehold af Reglerne i § 226.

§ 486.

Skjønses det i Sager, som forfølges af en Privat, at denne uden nogen rimelig Grund har reist Anklage, anses han ved Dommen eller efter Omstændighederne ved Kjendelse med Bøder fra 40 til 400 Kr. Herved udelukkes ikke, at den Skyldige kan drages til Ansvar efter Straffelovens almindelige Regler, hvor disse iøvrigt ere anvendelige.

§ 487.

Dommere og Retskrivere, som i en Straffesag gjøre sig skyldige i strafbare Handlinger eller Undladelser, kan der, naar Paaante finder Sted, herfor paalægges Straf af den overordnede Ret i Forbindelse med Ankens Afgjørelse, naar Sagen findes klar, og høiere Straf end Bøder ei er forskyldt.

§ 488.

Mod Rettens Bestemmelser om Strafs Paalæg ifølge foranstaaende Paragrafer kan Besværing finde Sted; paaantes Dommen i Hovedsagen, kan Besværingen behandles i Forbindelse med denne efter Rettens Bestemmelse.

Kapitel III.

Om fri Proces i Straffesager.

§ 489.

I de Sager, der i Medfør af § 39 forfølges af en privat Anklager, samt i andre Straffesager, forsaavidt som der i disse i Medfør af Lov om Retsafgifter, 3die Affnit II. kan blive Spørgsmaal om Afgifter til Statskassen, kan fri Proces meddeles overensstemmende med Reglerne i Lov om den borgerlige Retspleie, første Affnit Kap. XI.

Tiende Affnit.

Stratningsbestemmelser.

§ 490.

Denne Lov træder i Kraft samtidig med Loven om Domsmagtens Ordning m. v.

Det vil ved særlig Lov være at bestemme, i hvilken Udstrækning Reglerne i nærværende Lov skulle gjøres anvendelige paa Færøerne.

§ 491.

Straffesager, i hvilke der paa den Tid, Loven træder i Kraft, endnu ikke er affagt Dom, behandles efter de Regler, som denne Lov foreskriver. Der maa derfor, selv om Sagen maatte være optagen til Dom, finde Hovedforhandling med Bevisførelse Sted for den dømmende Ret, førend Dommen kan affiges. Sagens Akter tilstilles til den Ende Statsanklageren eller Politimesteren eller den vedkommende Private, for at Anklage paa foreskrevet Maade kan blive reist. Herved finder den i § 245 fastsatte Frist Anvendelse, at regne fra Modtagelsen af Sagens Aktstykker. Gyldigheden af Retshandlinger, som ere foretagne i Sagen, førend Loven træder i Kraft, bedømmes efter den tidligere Lovgivning.

§ 492.

Paaante af Straffedomme, som ere affagte, førend Loven træder i Kraft, fler efter de hidtil gjældende Regler, dog at Statsanklageren ved den Landsret, som træder i vedkommende Landsoverrets Sted, eller henholdsvis Overstatsanklageren varetager, hvad der i Anledning af saadan Paaante vilde paahvile Overøvrigheden eller en bestiftet Aktor. Med Hensyn til Dommens Fuldbyrdelse blive Reglerne i denne Lov at anvende med de af Forholdets Natur flydende Bempelser.

§ 493.

Gjenoptagelse af Straffesager, der ere afsluttede ved upaaankelig Dom eller paa anden Maade, førend denne Lov træder i Kraft, eller i Henhold til § 491, kan fle efter Andragende fra Statsanklageren eller den Domsældte saavel som fra de i § 425 nævnte Personer; i Henseende til saadan Gjenoptagelse blive de i sjette Affnit Kap. IV foreskrevne Regler at følge. Om Gjenoptagelse af en Sag, der er afsluttet ved upaaankelig Underretsdom, kan finde Sted, hvor paa, om Sagen efter denne Lovs Regler vilde høre for Landsretten; Afgjørelsen træffes af vedkommende Landsret.

LXXIV.

Forflag til Lov

om

Retsafgifter.

(Fremfat i Folkethinget den 17de December 1880 af Justitsminister Rellermann).

Første Afsnit.

Almindelige Bestemmelser om Retsafgifter.

§ 1.

Retsafgifter blive for Fremtiden kun at erlægge i de i denne Lov angivne Tilfælde og med de i samme fastsatte Beløb.

§ 2.

Den Part, hvis Afgiftspligt skal bestemmes, kan, forsaavidt han ikke anerkjender Retskriverens Paastand i saa Henseende, under Sagtagelse af de i Lov om den borgerlige Retspleie § 89, 2det Stykke, forekrevne Former, begjære Spørgsmaalet afgjort ved Afendelse af den Ret, som behandler den paagjældende Sag. Overværes den Retshandling, for hvilken Afgiften skal bestemmes, ikke af Retskriveren, eller forestaar denne selv den paagjældende Retshandling, har den Ret eller Retsembedsmand, som forestaar den paagjældende Retshandling, i Embedsmedfør at træffe Afgjørelse om Afgiftspligten. Med Hensyn til Spørgsmaal om Ethinglæsningsafgiftens Beregning forholdes dog efter Reglen i § 60.

Førend Afgjørelse træffes, indhenter vedkommende Ret eller Retsembedsmand de Erklæringer og yderligere Oplysninger, som efter Omstændighederne maatte findes fornødne. Afgjørelsen kan i Embeds Medfør forandres af den Ret eller Retsembedsmand, som har truffen den.

Smød den truene Afgjørelse kan der saavel paa Statskassens Begne som af den Part, hvis Afgiftspligt er Gjenstand for Afgjørelsen, iværksættes Bepværing efter de i Lov om den borgerlige Retspleie herom givne almindelige Regler.

§ 3.

Alle Retsafgifter blive — under Sagtagelse af de i det Følgende for enkelte Afgifter givne særlige Regler — at erlægge forinden Foretagelsen af de Rets handlinger, der medføre Afgiftspligten, dog det Offentliges Ret til at fremføre Efterkrav forbeholden.

Derhos kan Foretagelsen af saadanne Rets handlinger, som medføre Udlæg, betinges af, at Retvirenten forud tilveiebringer Dækning for de dertil medgaaende Udgifter.

§ 4.

Foraauidt Retsafgifterne beregnes i Forhold til Gjenstandens Værdi, ere Parterne pligtige skriftlig at opgive Værdien saa nøiagtig som muligt. Opgivelsen bliver efter Omstændighederne at berigtige under Sagens Drift. Alle Spørgsmaal om Værdiberegningen afgjøres overensstemmende med § 2, hvorved i fornødent Fald Reglen i Lov om den borgerlige Retspleie § 9, 1ste Stykke, kommer til Anvendelse.

Befindes Noget mod bedre Vidende at have opgivet Værdien urigtig til Skade for Statskassen, erlægges Afgiften af den forudlagte Værdi med det dobbelte Beløb, foruden at Vedkommende ifalder den Straf, som den almindelige Straffelovgivning maatte medføre.

§ 5.

Retterne ere beføiede til, dog senest ved Sagens Afslutning, at lade saadanne Afgifter tilbagebetale, som uden Skyld fra Parternes Side ere foraarsagede ved urigtig Behandling af Sagen for vedkommende Ret.

Andet Afsnit.

Om Retsafgifterne i den borgerlige Retspleie.

Første Kapitel.

Om Afgifterne i borgerlige Domsager.

I.

Om Afgifternes Beregning i første Instans.

§ 6.

I Domsager, som angaa Penge eller Penges Værd, er den almindelige Retsafgift (Einkeltafgiften):

1.	Naar Gjenstandens Værdi ikke er over	40 Kr.	1 Kr.
2.	Naar Værdien er over 40 Kr. indtil 100 Kr. inkl.		2 —
3.	— 100—200		4 —
4.	— 200—300		6 —
5.	— 300—400		8 —
6.	— 400—600		12 —
7.	— 600—800		16 —
8.	— 800—1000		20 —
9.	— 1000—1500		25 —
10.	— 1500—2000		30 —
11.	— 2000—3000		40 —
12.	— 3000—4000		50 —

Er Gjenstandens Værdi over 4000 Kr., forhøies Afgiften med et Tillæg af 5 pro Mille af de første 6000 Kr., hvormed Værdien overstiger 4000 Kr., og af 2 pro Mille af det Overstyvende.

Ved Udregningen af dette Tillæg afrundes Værdien til hele Tusinder, saaledes at det, der er under 500 Kr., ikke kommer i Betragtning, medens 500 Kr. eller derover regnes for 1000 Kr.

§ 7.

Ved Fastsættelsen af den Værdi, der lægges til Grund for Afgiftsberegningen efter foranstaaende Paragraf, blive Reglerne i Lov om den borgerlige Retspleie §§ 3, 9, 2det Stykke, og 10 at følge dog med den Bemærkning, at Afslag i eller Redskættelse af Paastanden kommer i Betragtning ved Beregningen af de Afgifter, som først forfalde, efterat Afslaget eller Redskættelsen er flet.

§ 8.

I borgerlige Domsfager, hvis Gjenstand ikke er Penge eller Penges Værd, er den almindelige Retsafgift 10 Kr.

Reises der under en saadan Sag tillige Paastand paa Penge eller Penges Værd, bliver der, saafremt de flere Paastande have samme Retsforhold til Grundlag, ved Afgiftsberegningen kun at tage Hensyn til en af dem, saaledes at den Paastand, der fører til den højeste Afgift, lægges til Grund for Beregningen.

§ 9.

Den almindelige Retsafgift (§§ 6 og 8) erlægges:

- 1) for en Domsfags Anhængiggjørelse ved Retten (Anhængiggjørelsesafgift);
- 2) for en Domsfags mundtlige Forhandling for Retten (Forhandlingsafgift);
- 3) for Bevisførelsen i en Domsfag (Bevisafgift).

Anhængiggjørelsesafgiften og Forhandlingsafgiften erlægges af Sagsøgeren, den førstnævnte Afgift med Halvdelen ved Rettens Berammelse af en Dag til Sagens første Foretagelse og den anden Halvdel ved Sagens første Foretagelse, Forhandlingsafgiften med Halvdelen ved den mundtlige Forhandlings Begyndelse og den anden Halvdel ved Sagens Optagelse til Beviskjendelse eller endelig Paaafjendelse af Realiteten.

Bevisafgiften, der bliver at erlægge, naar de i Lov om den borgerlige Retspleie § 181 ommeldte bevisforberedende Bestemmelser træffes, udredes med Halvdelen af hver Part, der fremsætter Begjæring om at maatte føre Bevis. Begjærer en Part at stedes til Bevisførelse i Henhold til Lov om den borgerlige Retspleie § 182, bliver herfor særskilt at erlægge halv Bevisafgift.

§ 10.

Naar der ikke af Sagsøgte fremsættes nogen Indsigelse imod Sagsøgerens Paastand, bortfalder den sidst forfaldende Halvdel af Forhandlingsafgiften.

§ 11.

Forhandlingsafgiften bliver, saafremt den ikke allerede er erlagt paa et tidligere Trin af Sagen, ogsaa at erlægge for den i Tilfælde af skriftlig Behandling stedfindende Indlægsværling.

§ 12.

Hjemvises en Sag til ny Behandling i 1ste Instants, bliver der i Henseende til Beregning af Afgifter for Sagens fornyede Behandling at forholde, som om denne uden mellemkommende Paaante sluttede sig til Sagens tidligere Behandling i 1ste Instants.

§ 13.

Gjøres en Modfordring gjældende til Ekvidation, erlægges for Modfordringen eller den Del af samme, som paastaas likvideret, Forhandlings- og Bevisafgift, forstnævnte Afgift dog kun med det Halve af det forestrevne Beløb.

Begjærer den, der gjør Modfordringen gjældende, selvstændig Dom, blive derimod samtlige de i § 9 ommeldte Afgifter med det forestrevne Beløb at erlægge for Modfordringen eller den Del af samme, for hvilken der paastaas selvstændig Dom. Anhængiggjørelsesafgiften bliver i saa Fald for Modfordringens Vedkommende at erlægge tilligemed Halvdelen af Forhandlingsafgiften forinden Realitetsforhandlingens Paabegyndelse.

§ 14.

Interventionsøgemaal behandles i Henseende til Retsafgifter som et selvstændigt Søgemaal. Intervenienten har som Følge heraf at erlægge saavel Anhængiggjørelsesafgift som halv Forhandlingsafgift, naar han stedes til Forhandling i det i Lov om den borgerlige Retspleie § 364, 1ste Stykke, ommeldte Retsmøde.

Den, der blot indtræder i Sagen for at understøtte en af sammes Parter (Biintervenient), har, forsaavidt nogen af disse paastaar Biintervenienten afvist, under Et at erlægge en Fjerdedel af den almindelige Retsafgift for Behandlingen og Paakjendelsen af Spørgsmaalet om hans Afgang til at deltage i Sagens Forhandling. Tovrigt bliver der af Biintervenienten kun at udrede de Retsafgifter, som vilde have været at erlægge af den af ham understøttede Part, saafremt denne selv havde iværksat de af Biintervenienten i Sagen foretagne Skridt.

§ 15.

For Anhængiggjørelse og Behandling i det Hele af Andragender om ny Foretagelse af Sagen ved samme Ret erlægges under Et den almindelige Retsafgift. For selve Sagens fornyede Foretagelse erlægges ingen Retsafgift.

§ 16.

For Anhængiggjørelse og Behandling af Andragender om Bevisers Førelse forinden Hovedforhandlingen erlægges under Et en Fjerdedel af den almindelige Retsafgift og for selve Bevisførelsen, hvis denne tilstedes, ligeledes en Fjerdedel af den nævnte Afgift, hvilke Afgifter, forsaavidt Gjenstandens Værdi ikke paa den Tid noialtig kan oplyses, blive at beregne efter § 8. Den for Bevisførelsen erlagte Afgift bliver imidlertid at afkorte i den Bevisafgift, som paagjældende Part efter den almindelige Regel har at erlægge for Bevisførelsen under Hovedforhandlingen.

Fremstettes Begjæring om saadan Bevisførelse for flere Retter i Anledning af samme Sag, blive de fornævnte Afgifter dog kun at erlægge en Gang.

§ 17.

Begjæres en Bevisførelse til Brug i Retsfager, som ere anlagte eller skulle anlægges i Udlandet (Lov om den borgerlige Retspleie § 380, sidste Stykke), bliver for Sagens Anhængiggjørelse og Behandling i det Hele under Et at erlægge almindelig Retsafgift, som ansættes efter § 8, forsaavidt der ikke foreligger Oplysning om Sagens Værdi.

Skal saadan Bevisførelse foregaa ved flere Retter i samme Sag, finder Bestemmelsen i § 16, sidste Stykke, tilsvarende Anvendelse.

§ 18.

Den i § 8 ommeldte Retsafgift erlægges endvidere under Et for Anhængiggjørelse og Behandling i det Hele:

- 1) af Andragender om Umyndiggjørelse, forsaavidt Afgjørelsen sker i Henhold til Lov om den borgerlige Retspleie § 411, 1ste Stykke;
- 2) af Andragender om Ophævelse af en Umyndiggjørelse.

For Anhængiggjørelse og Behandling af de i Lov om den borgerlige Retspleie § 417, sidste Stykke, ommeldte Andragender erlægges ingen Retsafgift.

§ 19.

§ Mortifikations- og Eiendomsdomsager bliver en Fjerdedel af den almindelige Retsafgift at erlægge for Anhængiggjørelse og Behandling i det Hele:

- 1) af Andragendet om offentlig Indkaldelses Udstedelse;
- 2) af den Sag, hvorunder Mortifikations- eller Eiendomsdom søges.

§ 20.

§ Sager, der opstaa af Forholdet mellem Husbond og Tyende, Haandværksmestre og Fabrikanter paa den ene Side og deres Arbeidere eller Lærlinge paa den anden Side, eller i Anledning af Dagleie, erlægges de forestrebnede Retsafgifter kun med det Halve.

§ 21.

Afgiftsfri ere:

- 1) Sager anlagte af eller imod et Ministerium eller en Afdeling af samme eller en offentlig Anklager som saadan, Sager, der i Embedsmedfør anlægges af en Embedsmand i Henhold til et Paalæg af vedkommende Ministerium eller Afdeling af samme, samt beneficerede Sager, forsaavidt angaar vedkommende offentlige Myndigheders eller den beneficerede Partis Process handlinger, dog at det Afgiftsbeløb, som den offentlige Myndighed eller beneficerede Part herved fritages for at erlægge, ved Dommen tillægges det Offentlige hos Modparten, saafremt denne dømmes til at betale Processens Omkostninger. Er fri Proces meddelt Sagsøgeren i Henhold til Lov om den borgerlige Retspleie § 139, blive derhos de af Modparten erlagte Retsafgifter at tilbagebetale denne, forsaavidt han efter de almindelige Regler for Processomkostningers Tilfjendelse vilde have Krav paa at faa dem erstattede hos den beneficerede Part;
- 2) Sager angaaende Nægtelse af Valgret til Rigsdagens Thing samt til kommunale Repræsentationer, forsaavidt Spørgsmaalet herom kan indbringes for Domstolene;
- 3) Sager, hvorved Paterniteten til uægte Børn søges oplyst, for at Underholdningsbidrag kan paalægges Faderen;
- 4) De i Lov om den borgerlige Retspleie § 594, 2det og 3die Stykke, ommeldte Arrestsager.

§ 22.

Er en mundtlig Retsforhandlings Udsættelse foranlediget ved en Partis eller Rettergangsfuldmægtigs Forsømmelse, skal Retten i Embeds Medfør paalægge vedkommende Part eller Rettergangsfuldmægtig særskilt at udrede fuld Afgift for den Forhandling, hvis Udsættelse maa tilregnes ham.

Imod Rettens Beslutning herom kan der iværksættes Bøværning efter de for dette Retsmiddel i Lov om den borgerlige Retspleie givne almindelige Regler.

II.

Om Afgifternes Beregning i Overinstantserne.

§ 23.

§ Domsager, der ved Paaante indbringes for høiere Ret, blive de for Afgiftsbereg-

ningen i 1ste Instants givne Regler at anvende med de af Forholdets Natur flydende Pempelser samt under Sagttagelse af følgende nærmere Bestemmelser:

- 1) Afgifterne forhøies i Tilfælde af Paaanke til Høiesteret med 50 pCt.;
- 2) Omfatter Paaanken ikke den i Underinstantsen paakjendte Sag i det Hele, bliver dennes Værdi kun, saavidt Paaanken rækker, at lægge til Grund for Afgifternes Beregning i Paaankeinstantsen;
- 3) I Tilfælde af Kontrapaaanke bliver Anhængiggjorellesafgiften for dennes Vedkommende at erlægge forinden den mundtlige Forhandlings Paabegyndelse;
- 4) Bestemmelserne i § 20 og § 21 Nr. 2, 3 og 4 finde ikke Anvendelse i Paaankeitilfælde, men der bliver i de der ombandlede Sager at beregne de samme Afgifter som i andre Sager for Paaankeinstantsen;
- 5) Den i Lov om den borgerlige Retspleie § 306 ommeldte skriftlige Underretning stemples til 1ste Klasses Tært i Overensstemmelse med Lov 19de Februar 1861, eller, forsaavidt Sagens Gjenstand ikke er Penge eller Penges Værd, til Tært 10 Kr., hvilke Stempelafgifter dog blive at afforte i de Retsafgifter, som den paagjældende Part efter den almindelige Regel vilde have at erlægge for den paaantelede Sags Anhængiggjorelse og Forhandling.

§ 24.

For Anhængiggjorelse og Behandling i det Hele af Besværing til høiere Ret erlægges under Et den i § 8 ommeldte Retsafgift. Afgiften erlægges ved Besværingens Indgivelse til eller Fremstættelse for den Ret, over hvis Handling Besværing føres, men tilbagebetales, saakfremt Besværingen ved den overordnede Rets Kjendelse tages til Følge, uden at Erstatning for Omkostningerne tilkjendes den, som har fremsat Besværingen.

Samme Regel bliver at anvende paa den i Lov om den borgerlige Retspleie § 89 2det Stykke, ommeldte Anke over Retskriverens Rægtelse af at meddele en forlangt Udskrift

§ 25.

For Anhængiggjorelse og Behandling af Andragen der om ny Foretagelse af Sagen ved den samme Ret erlægges, naar vedkommende Ret tidligere har paakjendt Sagen som Overinstants, samme Afgift som den i § 15 for 1ste Instants foreskrevne. For selve Sagens fornyede Foretagelse erlægges ingen Retsafgift.

Andet Kapitel.

Om Afgifterne for Rettens Evang til Forpligtelses Opfyldelse.

I.

Om Afgifterne for Eksekution og Evangsauktion.

§ 26.

For en Eksekutions Fuldførelse erlægges den almindelige Retsafgift, saaledes at denne beregnes i Forhold til det Pengebeløb, for hvilket Fyldestgjorelse søges, eller, forsaavidt Eksekutionen ikke gaar ud paa Inddrivelse af Penge, ansættes efter § 8. Dog bliver Afgift kun at betale, forsaavidt den af den, hos hvem Forretningen foretages, kan erholdes, efterat Dækning er tilveiebragt for det Beløb, som behøves til Retvirentens Fyldestgjorelse, og for nødvendige Retsudgifter.

Som Folge heraf kan der ikke afkræves Rekvirenten nogen Forudbetaling, men kun Sikkerhedsstillelse for det i § 28 ommeldte Afgiftsansvar samt for Vederlaget til de Vidner, der skulle overvære Forretningens Foretagelse, og de øvrige nødvendige Retsudgifter, som det paahviler Rekvirenten forsludsviis at afholde.

§ 27.

Den i foranstaaende Paragraf fastsatte Afgift bliver ligeledes at erlægges af Rekviritus, naar Fuldførelsen af en rekvireret Eksekution afværiges derved, at Rekviritus forinden retter for sig, dog at Afgiften nedfattes til det Halve, saafremt det for Fogden, inden denne forlader sit Hjem for at foretage Forretningen, behørig oplyses, at Rekvirenten er sylbestgjort.

§ 28.

Lager Rekvirenten udenfor det i foregaaende Paragraf ommeldte Tilfælde Rekvifitionen tilbage, eller nægter Fogden at fremme Forretningen, har Rekvirenten at erlægges den almindelige Retsafgift, dog med Nedfattelse til det Halve, saafremt Tilbagetagelsen eller Nægtelsen sker, inden Fogden forlader sit Hjem for at foretage Forretningen.

§ 29.

Naar Eksekution rekvireres efter flere Domme, Forlig eller Pantebreve hos en Skyldner eller efter samme Dom, Forlig eller Pantebrev hos flere Skyldnere, beregnes de i §§ 26—28 ommeldte Afgifter særskilt for hvert Eksekutionsgrundlag eller hver af de paa-gjældende Skyldnere.

§ 30.

Foretages Eksekutionsforretninger ifølge en paa Statskassens Vegne eller af en beneficieret Part fremsat Rekvifition, bliver der i intet Tilfælde at afkræve Samme Afgift eller Sikkerhedsstillelse.

§ 31.

For Ewangsauktion erlægges Halvdelen af den almindelige Retsafgift, saaledes at denne beregnes i Forhold til den samlede Auktionskjøbesum og forlods afholdes af samme, forsaavidt den ikke i Medfør af Auktionskonditionerne bliver særskilt at erlægges af Kjøberen.

I Henseende til Beregningen af Auktionskjøbesummens Størrelse blive Reglerne i Stempelovens §§ 33—34 at følge.

§ 32.

For Fordelingen af det ved en Ewangsauktion indkomne Beløb i Overensstemmelse med Reglerne i Lov om den borgerlige Retspleie §§ 512—513 og § 537 erlægges Halvdelen af den almindelige Retsafgift, saaledes at denne beregnes i Forhold til den Sum, der skal fordeles mellem de i Forfølgningen Interesserede, og forlods afholdes af Auktionssummen.

Samme Afgift erlægges for den i fornævnte Lovs § 517, jfr. §§ 514—516, foreskrevne Fordeling.

§ 33.

For Sværkættelse af Paaante og Besværing imod Eksekutions- eller Ewangsauktionsforretninger erlægges Afgift efter Reglerne i §§ 23 og 24.

II.

Om Afgifterne for Udpantning samt Indsættelses- og Udsættelsesforretninger.

§ 34.

Paa Udpantningsforretninger blive de i foregående Afdeling for Eksekution givne Afgiftsregler at anvende, dog at Afgifterne, naar det Besøb, for hvilket der udpantes, ikke overstiger 100 Kr., nedsættes til det Halve. Foretages Udpantningen af Sognesogden tilfalder Afgiften denne.

Ligeledes blive de i foranstaaende Afdelings §§ 30—33 givne Afgiftsregler at anvende paa Realisationen af det Udpante, forsaavidt denne sker ved Fogden (jfr. Lov om den borgerlige Retspleie § 565).

§ 35.

Paa Indsættelses- og Udsættelsesforretninger, der foretages uden de sædvanlige Eksekutionsgrundlag, blive de i foranstaaende Afdeling for Eksekution givne Afgiftsregler i det Hele at anvende.

Tredie Kapitel.

Om Afgifterne for de foreløbige Retsmidler.

§ 36.

For en Arrestforretnings Foretagelse erlægges den almindelige Retsafgift, saaledes at Afgiften, der betales af Rekvirenten ved Rekvifitionens Indgivelse, beregnes i Forhold til Værdien af den Forbring, for hvilken Arrest foretages.

§ 37.

For Forbudsforretningers Foretagelse erlægges ligeledes af Rekvirenten den almindelige Retsafgift, saaledes at denne i alle Tilfælde ansættes efter § 8.

§ 38.

Foretages Arrest- eller Forbudsforretninger ifølge en paa Statskassens Begne eller af en beneficeret Part fremsat Rekvifition, finder Bestemmelsen i § 30 tilsvarende Anvendelse.

§ 39.

For Sværkættelse af Paaanke og Besværing imod Arrest- og Forbudsforretninger erlægges Afgift efter Reglerne i §§ 23 og 24.

Fjerde Kapitel.

Om Afgifterne for de til Skiftevæsenet hørende Forretninger.

§ 40.

Af de Boer, som omhandles i Lov om den borgerlige Retspleie 9de Afsnit, jfr. Lov af 25de Marts 1872 om Konkurs m. m., samt Lov af 30de November 1874 om Skifte af Dødsbo og Fællesbo m. v., erlægges der en Afgift, naar de behandles af de

almindelige Skifteretter eller af Eksekutorer eller Skiftekommissærer, forsaavidt Boets Behandling ellers vilde have været at foretage af den almindelige Skifteret.

Fritagne for Afgiften ere dog Boer, hvis Formuemasse — for Dødsboers Vedkommende efter Udredelsen af Begravelsesomkostninger — ikke udgjør 400 Kroner.

§ 41.

Afgiftspligten indtræder, saasnart Boet er taget under Behandling, hvorved i denne Henseende forstaaes for Konkursboers Vedkommende Konkursens Bezyndelse (jfr. Konkurslovens § 50) og for andre Boers Vedkommende den første Forretnings Paabegyndelse.

Kontinuationsafgifte betragtes som nyt Skifte.

§ 42.

Afgiften udgjør:

- a. af Boer, i hvilke Arv og Gjæld vedgaaes (Kap. 4 jfr. § 8 i Lov om Skifte af Dødsbo m. m.), samt af Dødsboer, i hvilke den efterlevende Hægtefælle skifter med den Forstafvødes Arvinger, $\frac{1}{3}$ pCt. og af alle andre Boer $\frac{2}{3}$ pCt. af Boets hele Formuemasse uden Fradrag af Gjæld eller deslige,
- b. desuden af de Boer, hvis beholdne Formue udgjør 400 Kroner eller derover, $\frac{1}{2}$ pCt. af den beholdne Formue.

I følgende Tilfælde finder en Nedsættelse i Afgiften Sted:

1. Naar en efter Skyldnerens Begjæring fremkaldt Konkursbehandling bortfalder i Medfør af § 50 i Lov af 25de Marts 1872 om Konkurs m. m., erlægges kun en $\frac{1}{4}$ af den under Str. a paabudne Afgift og, naar et Konkursbo udleveres til Skyldnerens fri Raadighed i Medfør af bemeldte Lovs § 98, kun $\frac{3}{4}$ deraf, forsaavidt Udleveringen sker senest i den første Skiftesamling efter Proklamas Udløb.
2. Naar et Dødsbo udleveres Eodtagerne til videre Behandling eller den længstlevende Hægtefælle til Hensiddens i uskiftet Bo, erlægges af den under a og b omhandlede Afgift kun $\frac{1}{4}$, hvis Udleveringen finder Sted paa den første Skiftesamling, $\frac{1}{2}$, hvis den finder Sted derefter, men dog ikke senere end paa den første Skiftesamling efter Proklamas Udløb, og $\frac{3}{4}$, hvis den maatte ske paa et tidligere Trin af Behandlingen, men forinden Boet er optaget til Slutning.

Den Kjendelse, som i Henhold til den før 1ste April 1875 bestaaende Lovgivning er betalt for at sidde i uskiftet Bo, bliver i sin Tid at afforte i de Afgifter, der blive at svare efter nærværende Lov, naar Boet kommer under Skiftebehandling; dog finder ingen Tilbagebetaling Sted af, hvad der engang er betalt.

§ 43.

Afgiften forfalder til Betaling ved Skiftets Slutning for de Boers Vedkommende som behandles til Ende af Skifteretten, Eksekutorer eller Skiftekommissærer, der hver for sig ere ansvarlige for Afgiftens rigtige Beregning og Indbetaling i disse Boer.

Overgaar Boet til at skiftes og deles af Eodtagerne selv, forfalder Afgiften, for hvilken Eodtagerne En for Alle og Alle for En ere ansvarlige, til Betaling 6 Maanedere efter Boets Overgang til saadan Behandling; dog kan der, forsaavidt de efter Forløbet af denne Frist oplyse, at det endnu ikke har været dem muligt at beregne Afgiften, af Skifteretten tilstaaes en yderligere Frist til Afgiftens Berigtigelse. Skifteretten (for Kjøbenhavns Stadsrets Omraade Bykriveren) har at føre Tilhyn med Afgiftens Indgang fra Boer, der skiftes og deles af Eodtagerne selv; disse sidste have — forsaavidt de ikke allerede i Medfør af § 78 i Lov om Skifte af Dødsbo m. v. skulle indgive den i bemeldte Paragraf om-

handlede Dvgjørelse — til den Tid, da Afgiften forfalder, at afgive til Skifteretten en paa Tro og Love affattet Fortegnelse over Boets Indgjæld og Udgjæld og den beholdne Formue, hvilken Fortegnelses Indlevering kan fremtvinges ved Dagsbøder. Det samme gjælder, naar Boet, efter at være taget under offentlig Skiftebehandling, udleveres den længstlevende Egtefælle til Hensiddens i uskiftet Bo.

§ 44.

For de enkelte af Skifteretten udførte Forretninger, Skiftebæset vedkommende, erlægges der kun i følgende Tilfælde Betaling:

- a. For Dvangsauktions Afholdelse ved Skifteretten erlægges den i denne Lovs § 31 fastsatte Afgift;
- b. for Afgivelse af Kjendelse i Dødsboer, som stiftes og deles af Arvingerne selv eller som behandles af Eksekutorer, — hvad de sidstnævnte Boer angaar dog kun, forsaavidt der ikke af Boet betales Afgift efter ovenstaaende §§ 40—42 — erlægges Forhandlingsafgift efter § 9;
- c. for Skifterettens Virksomhed i Anledning af Begjæring om at faa et Bo taget under Behandling, som ikke har saadan Behandling til Følge, betales 12 Kroner;
- d. for Skifterettens Virksomhed i Medfør af § 78 i Loven om Skifte af Dødsbo m. m. betales 1 pro mille af Boets beholdne Formue, dog i intet Tilfælde under 4 Kroner.

§ 45.

Ved Udregningen af de Afgifter, som svares ifølge Bestemmelserne i nærværende Kapitel, afrundes den afgiftspligtige Værdi til hele Hundreder, saaledes at hvad der er under 50 Kr. bortkastes, og 50 Kr. eller derover regnes for 100 Kr.

§ 46.

For Sværkættelse af Paaanke og Besværing imod den tilendebragte Konkurs- eller Skiftebehandling eller iøvrigt Kjendelser og Beslutninger af Skifteretten erlægges Afgift efter Reglerne henholdsvis i § 23 og § 24.

femte Kapitel.

Om Afgifterne for Thinglæsninger og de til Bestyrelsen af Skjøde- og Pantebøger hørende Forretninger.

§ 47.

For Thinglæsning af Kjøbekontrakter, Mageskiftekontrakter, Gavekontrakter, Arveskiftekontrakter, forsaavidt Arveskifteren skal have Ret til at sælge og pantfætte den paa gjældende Eiendom, eller andet Dokument, hvorved erhverves Ret til at erholde fast Eiendom eller Eiende overdraget til Eiendom, erlægges en Afgift af $\frac{1}{12}$ pCt. af vedkommende faste Eiendommens eller Eiendes Værdi efter de i Loven af 19de Februar 1861 om Brugen af stemplet Papir givne Regler for Beregningen af Værdien ved lignende Handeler.

Har saadan Læsning fundet Sted, vil Thinglæsningen af de Skjøde, Mageskiftesbreve, Gavebreve, Arveskiftesbreve eller andre Dokumenter, hvorved Eiendomserhvervelsen fuldbyrdes, blive iværksat uden Erklæggelse af Værdiafgift. Læses derimod saadanne Dokumenter uden foregaaende Læsning af Kontrakt om Eiendomserhvervelsen, erlægges den i denne Paragraf ommeldte Værdiafgift.

For Thinglæsning af de Arveskiftedokumenter til Brugerne, deres Børn eller Svigerbørn

Forst. t. L. om Retsafgifter.

der ommeldes i Loven af 24de April 1860 om Afhændelse af Stiftelsers Bøndergods, smh. Lov af 24de Februar 1865 om Tillæg til samme, erlægges ingen Børdiafgift, og for Thinglæsning af de i Loven af 4de Juli 1850 om Begunstigelser ved Afhændelse af Bøndergods til Brugerne eller deres Børn og Svigerbørn og i Loven af 18de Juni 1870 om Begunstigelser ved visse Afhændelser af Huse paa Landet ommeldte Dokumenter vil Børdiafgiften ingenfinde være at erlægge med mere end 6 Kr.

§ 48.

For Thinglæsning af Pantebreve, Dokumenter, hvorved Grundhyrder stiftes, Kontrakter om Arvefæste uden Ret til at sælge og pantsætte, Forpagtnings- og Leiekontrakter samt Fæstebreve, forsaavidt Brugsoverdragelsen ikke angaar Huus eller Gaard, som henhører under et samlet Gods, erlægges en Afgift af $\frac{1}{50}$ pCt. af vedkommende Rettigheds Værdi denne beregnet efter Reglerne i Stempellove.

§ 49.

For Thinglæsning som Adkomst af Udlæg paa Skifte til den længstlevende Egtfælle eller til Arvinger og Legatarer samt for Thinglæsning af Testamenter og Arvepagter erlægges Børdiafgift kun, forsaavidt Vedkommende for Udlaget skal tilsvare Boet eller Medarvinger noget Bedelag, i hvilket Tilfælde Afgiften bliver at betale efter dette Bedelags stempelplichtige Størrelse.

§ 50.

Forsaavidt en Transport maatte begjæres thinglæst, erlægges samme Art af Børdiafgift, som er anordnet for Hoveddokumentet, Værdien beregnet paa samme Maade som vedkommende Transports stempelplichtige Værdi.

§ 51.

For enhver Thinglæsning — saavel af de i §§ 47—50 ommeldte som af andre Dokumenter dog med Undtagelse af de i § 57, 2det Stykke, og § 59 ommeldte — erlægges derhos en fast Afgift af 2 Kr.

§ 52.

Naar et Dokument forlanges thinglæst til Sikkring af flere ensartede Rettigheder til Fordel for eller mod flere Personer eller Eiendomme, erlægges den i § 51 ommeldte Afgift kun en Gang. Forsaavidt der imidlertid med Hensyn til de flere Rettigheder skal foregaa en Notering paa flere Eiendommers Folio i Realregistret til Skjøde- og Panteprotokollerne betales der yderligere 1 Kr. for hver Eiendom udover en, paa hvis Folio Notering skal finde Sted.

§ 53.

Naar et Dokument forlanges thinglæst til Sikkring af Rettigheder af forskjellig Art (f. Ex. naar der ved Skjødet forbeholdes Sælgeren Beboelsesret til Lokaler i den solgte Eiendom, eller naar Købekontrakten tillige indeholder en Pantsætning) betales Afgift, som om disse Rettigheder vare overdragne ved særskilte Dokumenter. Det maa i den Anledning ved Paategning paa Dokumentet bestemt opgives, i hvilken Henseende dets Thinglæsning attraas, eftersom Dokumentets Læsning ikke kan have Virkning, hvad den Rettighed angaar, i Henseende til hvilken det ikke forlanges thinglæst. Heraf følger, at en Rettighed, som ikke er sikret ved Thinglæsningen, ikke bliver at ommelde i de Attester, som maatte forlanges angaaende, hvad der hæfter paa Eiendommen, eller i Paategninger paa senere Dokumenter.

§ 54.

Skal et Dokument læses i flere Jurisdiktioner, betales Bærdiafgiften kun engang, ved den først iværksatte Thinglæsning, medens den faste Afgift erlægges ved hver Thinglæsning.

§ 55.

Den fornødne Attest om Læsningen bliver at paategne Dokumentet uden Betaling. Men naar nogen Paategning skal gjøres om Hæftelser paa den Eiendom, som er Dokumentets Gjenstand, eller om Udstederens Mangel af Adkomst til at disponere over Eiendommen, eller om Andet, som tjener til at bestemme Dokumentets Værd og Gyldighed, erlægges for en saadan Paategning 1 Kr. For Udsettelse af samme efter fremkommen ny Oplysning eller erhvervet Tilladelse erlægges ingen Betaling.

§ 56.

For Protokollation af et thinglæst Dokument erlægges 40 D. for hvert halve Ark eller Del deraf, som det skrevet med mindst 28 Linier paa hver Side og mindst 32 Bogstaver i hver Linie indtager i Protokollen.

§ 57.

Aflæsning og Udsettelse af et thinglæst Dokument i dets fulde Omfang foretages med fornøden Protokollation og Paategning paa Dokumentet om Udsettelsen uden Betaling, selv om der maa forevises og i Protokollen antegnes Dokumenter, som hjemle Bedkommende Ret til at kvittere.

For Aflæsning og Udsettelse af et Afdrag paa en Panteobligation ligesom for Læsning af en et thinglæst Dokument givet Paategning om enhver anden Moderation, derunder Relaxationer, betales med fornøden Protokollation og Paategning 1 Kr.

§ 58.

Tillbagelevering af et til Thinglæsning indleveret Dokument kan ikke nægtes af Hensyn til Protokollationen, naar der samtidig med Dokumentet er indleveret en Gjenpart af samme, hvis Overensstemmelse med Originalen bliver at verificere af Retskriveren.

§ 59.

For Thinglæsning af og Paategning paa Skjoder paa Eiender, som sælges til Yderne selv, betales uden Hensyn til den i Skjodet ommeldte Kjøbesums Størrelse 2 Kr.

For de i Lov om Eiendevederlagets Berigtigelse af 23de Januar 1862 §§ 4 og 5 ommeldte Forretninger erlægges en Betaling af 20 Ore for hver i Fortegnelsen, Foreningen eller Kjendelsen særskilt opført Eiendom, dog at Kjendelsen i intet Tilfælde bliver mindre end 4 Kr.

For Notering overensstemmende med samme Lovs § 9 af de i Lov om Forandring i Udredelsen af Eiendomsafgiften af 19de Febr. 1861 § 5, jfr. Lov af 26de Marts 1870 ommeldte Udskrifter erlægges en Kjendelse af 4 Kr. for hvert Sogns Bedkommende.

I de i denne §'s 3 første Stykker omhandlede Tilfælde bliver den i § 56 ommeldte Betaling for Protokollation ikke at erlægge.

Det har sit Forblivende ved Reglerne i:

Lov om Sandflugtens Dæmpning af 29de Marts 1867 § 23 om Thinglæsning uden Betaling af de der ommeldte Udskrifter af Sandflugtskommissionens Protokol,

Lov om Umyndiges Midlers Forvaltning af 26de Mai 1868 § 14 om Thinglæsninger og Indførelser uden Gebyr paa vedkommende Eiendoms Folium af de i Paragrafen omhandlede Paategninger paa Panteobligationer,

Lov om den almindelige Brandforsikring for Landbygninger af 23de April 1870 § 3, og Lov om Brandforsikring af Kjøbstadbygninger af 14de Mai 1870 § 6 i Slutningen, om Thinglæsning af de der ommeldte Paategninger, og

Lov om Diger til Beskyttelse for Oversvømmelse fra Havet af 10de April 1874 § 10 om Thinglæsning og Notering uden Gebyr af de sammesteds nævnte Bedtægter m. m.,

hvorhos endelig den Thinglæsning af Anordninger af stedlige Myndigheder, som endnu undtagelsesvis er foreftreven (jfr. Lov om Udgivelse af en Lovtidende og en Ministerialtidende af 25de Juni 1870 § 4), saavelsom Thinglæsning af Kassebetjentes Bestalinger efter Fredg. om det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen i Almindelighed af 8de Juli 1840 § 9 samt Thinglæsning af Fæstebreve udenfor de i § 48 ommeldte Tilfælde sker uden Betaling.

§ 60.

Alle de i Paragraferne 47—57 samt 59, 1ste og 3die Stykke, ommeldte Betalinger berigtiges gennem Stempling, enten ved Udfærdigelse af Dokumentet paa stemplet Papir, der dækker den fastsatte Betaling, ved Paaklæbning af tilsvarende Stempelmerker, der uden Betaling ville være at kassere af vedkommende Retsembedsmand, eller ved Dokumentets Belæggelse af denne — ligeledes uden Betaling — med tilsvarende Stempelpapir. Forsaavidt Dokumentet ved dets Indlevering til Thinglæsning ikke er afgiftsberigtiget i Henhold til §§ 47—54 indsendes det efter Thinglæsningen af Retten til Generaldirektoratet for Skattevæsenet for Kjøbenhavn og udenfor Kjøbenhavn til Amtet, der bestemmer Størrelsen af Afgiften for Thinglæsning — og efter Omstændighederne ogsaa Stempelafgiften efter Lov af 19de Februar 1861 samt Lov af 21de Marts 1874 — og Dokumentet udleveres til Vedkommende paa den nærmeste Amtstue i Amtet imod Afgiftens Erlæggelse og Betaling af en Kjendelse af 33 Dre til Amtsforvalteren.

Naar det Stempel, hvormed Dokumentet ved Indleveringen til Thinglæsning er forsynet er utilstrækkeligt til baade at dække Thinglæsningsafgiften og Stempelafgiften, anses Stempelafgiften først berigtiget.

Ogsaa den ved Forordning af 8de Februar 1810 § 1 paabudne Halvprocentafgift skal herefter berigtiges paa lignende Maade gennem Stempling.

Fremkommer ved Beregningen af Thinglæsnings Værdiafgiften eller af Overdragelsesafgiften Beløb i Dre, der ikke ere dekelige med 5, afrundes saadanne Beløb til det nærmest lavere med 5 dekelige Tal.

For Forsømmelse af disse Bestemmelers Overholdelse paadrager Retsbetjenten sig Ansvar efter Lov af 19de Februar 1861 § 87, foruden at han ubetinget har at tilsvare den manglende Afgift.

§ 61.

For Besværing imod Underrettens Handlinger vedrørende Thinglæsningsvæsenet og de i Lov om Tiendeverlagets Berigtigelse af 23de Januar 1862 §§ 4 og 5 ommeldte Forretninger erlægges Afgift efter § 24.

Sjette Kapitel.

Om Afgifterne for Notarialforretninger.

§ 62.

For at iværksætte nogen af de i Berelov for Danmark ommeldte Protester erlægges,

naar Børlen lyder paa, eller i de i Børløvens §§ 70 og 75 ommeldte Tilfælde opgives at angaae en Sum af

ikke over 1000 Kr.	2 Kr. 50 D.
over 1000 Kr. men ikke over 4000 Kr.	4 — „ —
over 4000 Kr. men ikke over 10,000 Kr.	5 — „ —
og naar Børlens Beløb er over 10,000 Kr.	6 — „ —

For den anførte Betaling skal Protesten tillige gives in forma bestreven.

Skal Protesten foretages paa flere Steder i samme Underretskreds, betales der kun for en Forretning.

§ 63.

For andre Protester (iffr. dog § 67), Besskikkelser og Forkyndelser betales 3 Kr. 35 D.

Skulle de i denne Paragraf ommeldte Forretninger foretages paa flere forskellige Steder i samme Underretskreds, betales ovennævnte Afgift ifkun for Sværkættelsen paa det første Sted, og for hvert af de flere Steder, hvor Forretningen efter Rekvirentens Forlangende sker, 1 Kr. 25 D.

§ 64.

For hver Gang Notarius under Udførelsen af de i § 63 omhandlede Forretninger maa gaa forgjæves, samt for hver Gang han, efter Rekvirentens Opfordring, maa paaminde Bedkommende om at afgive Erar, betales 1 Kr. 25 D.

§ 65.

For at meddele Notarialattest eller en Paategning under Notarii Haand og Segl paa et Dokument betales 2 Kr. 25 D.

§ 66.

For at overvære en eller anden Handling og at attestere, at den rigtig er foregaaet, betales 1 Kr. 25 D. for hver Time, Forretningen varer, foruden Betalingen for Attestationen.

§ 67.

For at modtage og udstede en Søforklaring eller Søprotest til Brug ved Assuranceregning og Haveriopgjørelse betales 8 Kr.

§ 68.

For Modtagelse af en Anmeldelse om en Søprotest, som Anmelderen ikke ønske strax iværksat, samt for Anmeldelsens Indførelse i Notarialprotokollen betales 1 Kr. 25 D.

§ 69.

For Indførelse af et Dokument i Notarialprotokollen udenfor de Tilfælde, hvor Indførelsen skal ske i den afholdte Forretnings Medfør, betales 40 Ore for hvert halve Ark eller Del af samme.

§ 70.

Begjæres en Notarialforretning foretaget over $\frac{1}{4}$ Mill i lige Linie fra Notarialkontoret, tilkommer der Notarius med Bidner fri Befordring eller Godtgjørelse for samme. Dersom Forretningen sker hos flere Personer paa samme Sted, maa Befordringen dog kun beregnes for en Forretning.

§ 71.

Udenfor det i § 62, 2det Stykke, ommeldte Tilfælde betales for Beskrivelse af Notarialforretninger, hvilken Beskrivelse, naar det begjæres, skal udstedes og bekræftes som Akt, 40 D. for hvert halve Ark eller Del af samme, Beskrivelsen udgjør mere end 1. Ark, hvilket altid leveres uden særskilt Betaling.

For Gjenparten af Notarialakter, der allerede en Gang ere givne bekræftede, betales 40 D. for hvert halve Ark eller Del af samme, hvilken Betaling ogsaa erlægges for Bekræftelse af Gjenparten af andre Dokumenter, der ere affattede i det danske Sprog.

Tredie Afsnit.

Om Retsafgifterne i Straffesager.

I.

Om Afgifterne i Straffesager, der paatales af Private i Henhold til Lov om Strafferetspleien § 39.

§ 72.

I Domsager, der paatales i Henhold til Lov om Strafferetspleien § 39, har Anklageren at erlægge en Afgift af 2 Kr. for Anklagens Indgivelse til eller Fremsettelse for Retten samt en lige Afgift ved Hovedforhandlingens Paabegyndelse.

Reises der under en saadan Sag i Henhold til Lov om Strafferetspleien § 4 tillige Paastand paa Erstatning, erlægges de ovenanmeldte Afgifter efter den i § 6 fastsatte Maalestok af Erstatningspaastandens Beløb, forsaavidt denne Beregning fører til en høiere Afgift end den i foranstaaende Stykke foreskrevne.

§ 73.

For de i Lov om Strafferetspleien § 449, 1ste og sidste Stykke, ommeldte Modspøgsmaal erlægges Afgift efter Reglerne i henholdsvis § 13 og § 72.

§ 74.

I Tilfælde af Domsfagens Paaanke til høiere Ret bliver den i § 8 fastsatte Afgift at erlægge af hver ankende Part (jfr. dog § 77) ved Paaankens Anmeldelse eller det i Lov om Strafferetspleien § 379 ommeldte Andragendes Indgivelse.

Samme Afgift erlægges for Berammelsen af Hovedforhandling.

§ 75.

For Anmeldelse og Behandling i det Hele af Bepværing til høiere Ret erlægges Afgift i Overensstemmelse med Reglen i § 24.

§ 76.

For Anhængiggjorelse og Behandling i det Hele af Andragender om ny Foretagelse af Domsfagen ved samme Ret i Henhold til Reglerne i Lov om Strafferetspleien §§ 423—426 jfr. § 455 erlægges under Et den i § 8 fastsatte Afgift. For selve Sagens fornyede Foretagelse erlægges ingen Afgift.

§ 77.

Afgiftsfri er Anvendelse af Retsmidler fra den Sigtedes Side imod Straffespørgsmaalets Afgjørelse, forsaavidt han er anset med høiere Straf end Bøder, samt mod Fængselskjendelse.

§ 78.

For Inddrivelse af Bøder, som ere tillagte den Forurettede, og Erstatning, der under Straffesagen er tilkjendt ham, erlægges de i 2det Affnit, 2det Kapitel, Afdeling I fastsatte Afgifter.

§ 79.

Paa Beslaglæggelse i Henhold til Lov om Strafferetspleien § 207, 2det Stykke, finde Afgiftsreglerne i 2det Affnits 3die Kapitel Anvendelse.

§ 80.

Med Anvendelsen af Reglerne i dette Affnit blive iøvrigt Bestemmelserne i 1ste Affnit, 2det Affnits §§ 12, 20, 21 Nr. 1, 22 samt 23 Nr. 1—2 og 4 at iagttage.

II.

Om Afgifterne i andre Straffesager.

§ 81.

I andre Straffesager end de i foranstaaende Afdeling omhandlede bliver Afgift kun at erlægge for Inddrivelsen af Erstatning, der under Straffesagen er tilkjendt den Forurettede, overensstemmende med Reglerne i 2det Affnits 2det Kapitel Afdeling I, for Beslaglæggelse, der i Henhold til Lov om Strafferetspleien § 207, 1ste Stykke, foretages efter Andragende af den Forurettede, overensstemmende med Reglerne i 2det Affnits 3die Kapitel samt endelig for Besvøring til høiere Ret, forsaavidt den iværksettes af Trediemand, i Overensstemmelse med § 24.

Fjerde Affnit.

Om Udskrifter og Attester.

§ 82.

For simple Udskrifter af Retssprotokoller eller af Skjøde- og Panteprotokoller eller af andre Dokumenter, af hvilke der kan blive Spørgsmaal om Udskrifter ved Retsskriverens Foranstaltning, erlægges 40 Dre for hvert halve Ark eller Del af samme.

For Attester til Oplysning om de en fast Eiendom vedrørende Afkomster og Behæftelser (Panteattest) erlægges 3 Kr. for hver Eiendom, der har eget Folio i Registret til Skjøde- og Panteprotokollerne, forsaavidt Attesten ikke udgjør over 3 Ark; for hvert Halbart eller Del af samme, hvormed Attesten overstiger 3 Ark, erlægges 50 Dre. Dog har det sit Forblivende ved Reglerne i Lov ang. Nedsettelse af Gebyret for Attester af Skjøde og Pantebøgerne til Brug for Brandforsikringsforeninger for urørlige Eiendomme paa Landet og Fritagelse for Brug af stemplet Papir for saadanne Foreninger

af 8de Marts 1856, Lov om Brandvæsenet i Kjøbenhavn af 15de Mai 1868 § 44 og Lov om Brandforsikring af Kjøbstadbygninger af 14de Mai 1870 § 6 om Betalingen for de der ommeldte Attester.

For særskilt Attest af Registrerne til Skjode- og Panteprotokollerne om den en Eiendom paahvilende Tiende, forsaavidt Tienden er noteret paa den i Lov om Tiendevederlagets Berigtigelse af 23de Januar 1862 § 5 ommeldte Maade, erlægges en Betaling af 25 Dre.

For andre Udskrifter eller Attester, der kræve Koncipering eller Extrahering erlægges 50 Dre for hvert Halvark eller Del af samme.

§ 83.

Forsaavidt Udskriften eller Attesten udgjør over 3 Ark, skal der, foruden Betaling efter § 82, erlægges Bederlag for Papir, 2 Dre pr. Ark, samt, hvor saadant er forlangt, for Indbinding eller Indhæftning efter Regning.

§ 84.

For at attestere en Auktionsregning erlægges $\frac{1}{6}$ af Betalingen for en tilsvarende Udskrift efter § 82, sidste Stykke.

§ 85.

I enhver Udskrift eller Attest, for hvilken Betaling erlægges efter § 82 skal der paa hver Side findes mindst 28 Linier og i hver Linie mindst 32 Bogstaver.

§ 86.

Naar en Udskrift eller Attest bestilles, er Retsfriberen berettiget til at forlange Forudbetaling af indtil $\frac{3}{4}$ af, hvad Betalingen skjønes at ville udgjøre.

§ 87.

Betaling efter §§ 82 og 83 erlægges ikke for Udskrifter og Attester, som begjæres af Statsmyndigheder eller maatte behøves i beneficerede Sager.

Femte Afsnit.

Om Betalingen for Forkyndelser og Dplæsning ved Kirkestævne, samt til Vidner ved Retshandling, Syns- og Skjønsmænd.

§ 88.

For Forkyndelse af en Indkaldelse til Forklingskommissionen eller for Mæglerne i Dyndesager betales for hver Person, til hvem Forkyndelsen sker, 40 Dre til lige Deling mellem Støvningsmændene.

§ 89.

For Forkyndelser i de Tilfælde, hvor saadanne i Medfør af Lov om den borgerlige Retspleie eller Lov om Strafferetspleien skulle ske ved Støvningsmænd, betales for hver Per-

son, til hvem Forkyndelsen sker, til lige Deling mellem Stævningmændene, eller, under de i nyudvante Lov henholdsvis § 108, 1ste Stykke og § 97, sidste Stykke, indeholdte Forudsætninger, til lige Deling mellem Stævningmanden og det tiltagne Vidne, 1 Kr. 60 Dre, medmindre Sagen enten er en Straffesag, der forfølges af Private i Medfør af Lov om Strafferetspleien § 39, eller en borgerlig Rets sag, hvis Gjenstand er under 200 Kr., i hvilket Tilfælde Betalingen til Stævningmændene nedsættes til 80 Dre, eller, naar Sagens Gjenstand er under 50 Kr., til 40 Dre.

For de i Lov om den borgerlige Retspleie § 559 omhandlede Forkyndelser erlægges 40 Dre til hver af Stævningmændene, og for de i samme Lovs § 561 omhandlede Forkyndelser 40 Dre til Stævningmanden, Sognefogden eller Politibetjenten.

Efter Forkyndelsen ved Retsbude, nedsættes de i denne Paragraf fastsatte Betalinger med Undtagelse af den i Slutningen af 2det Stykke nævnte til det Halve.

§ 90.

I de Tilfælde, i hvilke Bestemmelserne i denne Lovs 2det Affnit § 20 komme til Anvendelse paa den Rets sag, Forkyndelsen angaar, skulde Forkyndelser med Undtagelse af de i § 88 omhandlede foretages uden Betaling. Det samme gjælder naar de i § 89, 2det Stykke, omhandlede Forkyndelser angaar det Faderen til et uægte Barn ved Dødsrighedens Beslutning paalagte Bidrag til Barnets Underholdning.

§ 91.

For andre Forkyndelser end de §§ 88, 89 og 90 ommeldte, og forsaavidt ikke andet er foreskrevet ved særlig Lov, tilkommer der hver af Stævningmændene 1 Kr.

§ 92.

De i § 88, 89, 2det Stykke og i § 91 omtalte Forkyndelser ere Stævningmændene ikke pligtige at foretage udenfor det Sogn eller den Kjøbstad, i hvilken de have Bopæl. Forsaavidt Forkyndelsen i noget Tilfælde sker over $\frac{1}{2}$ Mil i lige Linie fra Stævningmandens Bopæl, tilkommer der ham 75 Dre for hver løbende halve Mil, han har at befordre sig. Skal Stævningmanden for at naa sit Bestemmelsested benytte Vaad, har Rekvirenten af Forretningen at skaffe ham Vaadbefordring frem og tilbage. Kræver Hvervets Udførelse, at Stævningmanden maa begive sig udenfor det Sogn eller den Kjøbstad, i hvilken han har Bopæl, og derhos maa være fraværende fra sit Hjem over 6 Timer, tilkommer der ham i Dagpenge 4 Kr. for hver Dag.

§ 93.

I de Sager, som omhandles i denne Lovs 2det Affnit § 21 Nr. 1 og 3 affholdes den Stævningmændene tilkommende Betaling af det Offentlige efter Reglerne for beneficerede Sager. Det Samme gjælder i de nævnte Sager samt i de Tilfælde, hvor Forkyndelsen efter § 90 sker uden Betaling, det Bederlag, som efter forrige Paragraf tilkommer Stævningmanden, dog kun forsaavidt han er pligtig at foretage Forretningen.

§ 94.

Stævningmændene ere udenfor de Tilfælde, hvor Betalingen skal erlægges af de Offentlige, berettigede til at fordrø den dem tilkommende Betaling eller, forsaavidt dens endelige Størrelse ikke strax kan bestemmes, et passende Forskud paa samme erlagt, for de skride til Forretningens Foretagelse.

Forst. t. L. om Retssagfører.

§ 95.

For ved Kirkestævne at opløse en Bekjendtgjørelse vedrørende Evangsauktioner eller andre Auktioner, som ifølge Lov blive at bekjendtgjøre efter Reglerne for Evangsauktioner, tilkommer der Sognefogden en Betaling af 50 Dre.

Samme Betaling erlægges, naar ellers Noget, som Sognefogden eller Kirkesangeren ikke ere pligtige i Bestillings Medfør at besørge læst, begjæres oplæst ved Kirkestævne.

Betalingen kan fordres forud erlagt.

§ 96.

Udenfor Kjøbenhavn tilkommer der de Mænd, der af Skifteretten benyttes som Bidner ved Boers Behandling, hver 1 Kr. hver Gang Retten sættes. Naar de eller Rettsbudet efter § 16 i Lov om Skifte af Dødsbo og Fællesbo m. v. af 30 Novbr. 1874 benyttes som Burderingsmænd, tilkommer der hver 2 Kr. for hver halve Dag, Forretningen varer, dog aldrig mindre end 2 Kr.; samme Betaling tilkommer der de med Justitsministeriets Billigelse fast ansatte ebsborne Burderingsmænd og Burderingskoner.

For Kjøbenhavns Stadsrets Omraade ordnes Forholdet af Justitsministeriet.

Skifteretten fastsætter Betalingen for de af samme udmeldte særlig kyndige Burderingsmænd, saavel som for Sognefogdens og de af ham medtagne Bidners Forretninger under Skiftebehandlingen.

De i denne Paragraf omhandlede Betalinger erlægges efter Skifterettens Bestemmelse snarest muligt forud for eller umiddelbart efter den paagældende Forretnings Udførelse.

§ 97.

Udenfor Kjøbenhavn tilkommer der de Mænd, som i Medfør af Lov om den borgerlige Retsspleie §§ 437, 560, 569, 585 og 613 benyttes af Fogden som Bidner, hver 1 Kr. hver Gang Retten sættes, for hvilken Betaling Bidnerne ogsaa ere pligtige at foretage de dem af Fogden paalagte Burderinger, forsaavidt disse ikke medtage over en halv Dag; i modsat Fald tilkommer der hver af Bidnerne 2 Kr. for hver halve Dag, Forretningen varer.

For Kjøbenhavns Stadsrets Omraade ordnes Forholdet af Justitsministeriet.

Fogden fastsætter Betalingen for de af ham udmeldte særlig kyndige Burderingsmænd.

De ovennævnte Betalinger erlægges efter Fogdens Bestemmelse snarest muligt forud for eller umiddelbart efter den paagældende Forretnings Udførelse.

Til ethvert af de Bidner, som af Sognefogden skal medtages ved Udpantninger betales for hver Udpantningsforretning 20 Dre, som kunne fordres erlagte forud for Forretningens Foretagelse.

§ 98.

De Mænd, der af Notarius benyttes som Bidner ved Notarialforretninger, tilkommer der hver 50 D. for hver Forretning.

§ 99.

For Foretagelse af Syns- eller Skjønforretninger i den borgerlige Retsspleie og Strafferetspleien udenfor de i §§ 96 og 97 nævnte Tilfælde tilkommer der enhver af Synsmændene 6 Kr. for hver Forretning, (jfr. derhos Lov om den borgerlige Retsspleie § 228 og Lov om Strafferetspleien § 164). Denne Bestemmelse kommer dog ikke til Anvendelse paa Syns- og Skjønforretninger, der foretages ifølge Embedspligt, med Hensyn til hvilke det forbliver ved de særlige derfor gjældende Forskrifter.

Den Syns- eller Skjønsmænd tilkommende Betaling kan fordres erlagt, for de stride til Foretagelsen af den dem paalagte Forretning.

§ 100.

Paa de i dette Affnit ommeldte Betalinger finde Bestemmelserne i 1ste Affnit §§ 2, 4 og 5 ikke Anvendelse.

Sjette Affnit.

Slutningsbestemmelser.

§ 101.

Ved Igl. Anordning fastsættes de fornødne Forrifter angaaende Kontrollen med Retsafgifers rigtige Indgang samt de Tvangsbestemmelser, som disses Dverholdelse udtræver.

§ 102.

Denne Lov træder i Kraft samtidig med Loven om den borgerlige Retspleie og Loven om Strafferetspleien.

Fra samme Tid ophæves det almindelige Sportelreglement for Retspleien og de dermed forbundne Forretninger i Danmark af 22de Marts 1814 og alle dertil sig sluttende Love, dog at de gjældende Bestemmelser fremdeles, indtil anderledes ved Lov bestemmes, forblive i Kraft med Hensyn til de Auktioner, som ikke omhandles i denne Lovs §§ 31 og 32.

Endvidere ophæves fra samme Tid Lov om Brugen af stemplet Papiir af 19de Febr. 1861 § 71, undtagen forsaavidt den angaar Exarationsforretninger, der foretages efter Udmeldelse af Dvirgheden. Fremdeles indskrænkes samme Lovs § 72 til at gjælde for faste Eiendomme, og blive de i denne Paragrafs sidste Punktum ommeldte Udskrifter altid at meddele uden Brug af Stempel.

De i denne Paragrafs 2det og 3die Stykke omhandlede Bestemmelser komme dog fremdeles i deres fulde Udstrækning til Anvendelse paa de Sager, hvis Behandling i Medfør af Lov om den borgerlige Retspleie § 646 er bragt til Ende eller tilendebringes i Dverensstemmelse med de hidtil gjældende Regler.

§ 103.

Denne Lov gjælder ikke for Færøerne.

LXXV.

Forslag til Lov

om

Udgifterne i Strafferetspleien.

(Fremst af Folketinget den 17de December 1880 af Justitsminister Kelleman).

§ 1.

Af Amtsrepartitionsfonden og de indenfor Amtsraadskredsen liggende Kjøbstæder i Forhold til Folkemængden, paa Bornholm af den for Kjøbstæder og Land fælles Amtsfond, afholdes de Udgifter, som i hver Kreds medgaa:

a) til Lønning, overensstemmende med de i Henhold til Lov om Domsmagtens Ordning m. m. § 108 Nr. 5 udfærdigede Regulativer, af den i samme Paragraf Nr. 2 omhandlede minimale Politistyrke;

b) til Tilveiebringelsen og Vedligeholdelsen af de i Lov om Domsmagtens Ordning m. m. § 108 Nr. 4 omhandlede Hoved- og Distationer, med Bagstue, Kontor og Opholdssted for Anholdte, samt disse Lokalers Forsyning med Inventarium, Opvarming, Belysning og Rengjøring;

c) de Udgifter, som, efterat Dypjørelse har fundet Sted i Medfør af Lov om Domsmagten m. m. § 158, medgaa til Tilveiebringelse og Vedligeholdelse af de for Underretskredsene fornødne Arresthuse og Retlokaler, samt de nævnte Lokalers Forsyning med Inventarium, Opvarming, Belysning og Rengjøring og til Arrestanternes Bevogtning;

d) de Udgifter, som medgaa til de i Underretskredsenes Anholdelseslokaler og Arresthuse henfiddende Anholdtes samt Baretægts- og Straffangers Underholdning og Forpleining forsaavidt de ikke kunne afholdes af det i § 3 nævnte Bederlag.

§ 2.

Underholdning og Forpleining for Anholdte, Baretægtsfanger og Straffanger, som udstaa Straffen i Underretskredsenes Arresthuse, sker efter de hidtil gjældende Regler, dog at Forpleining stedsde ydes in natura. Under den Forpleining, som afholdes i Medfør af § 1 Lit. d., er ikke indbefattet den særlige Forpleining, som foranlediges ved Sygdomstilfælde.

§ 3.

Alle andre Udgifter end de i § 1, jfr. § 2, nævnte, der foranlediges ved de Sager og Retshandlinger, som Strafferetspleien medfører, afholdes af Statskassen, der for hver af de i § 1 Lit. d. ommeldte Anholdte og Baretægts- eller Straffanger erlægges en daglig Betaling af 50 Dre, eller, for frugtsommelige eller diegivende Kvinders Vedkommende, af 75 Dre.

§ 4.

Dagen regnes med Hensyn til den i § 3 omhandlede Betaling til 24 Timer, regnet fra Kl. 12 Middag; mindre Dele af en Dag regnes for en hel Dag naar de udgjøre mindst 6 Timer.

§ 5.

Fra den Tid, da denne Lov træder i Kraft, skulle de Reiser, som omhandles i Fdg. ang. Fribeholdningsvæsenet af 26de Juni 1844 § 4 Nr. 3 Litr. a—c, i § 4 Nr. 6 forsaavidt de deri omhandlede Reiser ske i Strafferetspleiens Tjeneste, i § 4 Nr. 7 Litr. d. og e. samt f. forsaavidt sidstnævnte Litra omhandler Reiser, der foretages i Strafferetspleiens Tjeneste, samt i § 4 Nr. 11 og 12, ophøre at være Amtstrejser, og kan Befordring til Reiser i Strafferetspleiens Tjeneste ikke forbres afgiven in natura, men bliver at tilveiebringe ved leiede Befordringer paa Statskassens Regning, forsaavidt ikke Dverenskomst er sluttet med de paagjældende Embedsmænd om selv at sørge for deres Befordring. Dog kunne paa Landet Kjørsler og Budsendelser ved ridende Bud, som Netternes og Politiets Virksomhed udkræver, eller som nødvendigjgøres ved Anholdtes eller Arrestanters Transport, forsaavidt behørig Befordring eller Budsendelse ikke i betimelig Tid kunne faas for en passende Betaling, forbres afgivne in natura efter Reglerne for Sognerejser dog mod saadan Betaling af Statskassen, som Amtmanden ffjønner at være passende.

§ 6.

For Kjøbenhavn's Stadsrets Omraade ordnes de Forhold, som omhandles i §§ 1—5 ved særlig Lov.

§ 7.

Formændene for Landsretter, Underdommere og Politimestre ere berettigede til passende Forstuds af Statskassen til Afholdelse af de i Strafferetspleien foresaldende Udgifter, der skulle afholdes af Statskassen. Netterne ere med Hensyn til Regnskabsaflæggelse for de Beløb, som gjennem samme udbetales til Strafferetspleiens Formaal, underkastede de Forfrifter, som nærmere fastsættes ved Anordning.

§ 8.

De Udgifter, der omhandles i denne Lovs § 1, og de Udgifter, som medgaa til Straffangere's Ophold i og Hjemsendelse fra Statens Strafanstalter, samt til Eksekution af Dødsdomte, kunne ikke forbres godtgjorte af Domsældte eller hans Bo. Det samme gjælder Udgifterne til Befordring for de i Strafferetspleiens Tjeneste virkende Embedsmænd, forsaavidt deres Ret til fri Befordring er afløst ved Dverenskomster om et fast Bederlag, ifr. derhos Lov om Strafferetspleien § 475 2det og 3die Stykke.

§ 9.

Denne Lov, der ikke gjælder for Færøerne, træder i Kraft samtidig med Loven om Strafferetspleien, dog saaledes at de til Baretægtsfangere og Straffangere's Underholdning og Forpleining medgaaende Udgifter, forsaavidt angaar de Straffesjager, der efter det nævnte Tidspunkt i Medfør af Lov om Strafferetspleien fremdeles behandles efter de tidligere gjældende Regler, ogsaa afholdes paa den hidtil brugelige Maade.

LXXVI.

Forflag til Lov

om

Lønninger m. m. for de i Lov om Domsmagtens Ordning omhandlede Embeds- og Bestillingsmænd.

(Fremfat i Folkethinget den 17de December 1880 af Justitsminister Nellesmann).

§ 1.

Høiestrets Formand lønnes med 10,000 Kr. aarligt.

12 Dommere i Høiestret, 6 Formand i Landsretterne og Formanden i Kjøbenhavns Stadsret lønnes hver med 7,500 Kr. aarligt, stigende hvert 5te Aar med 500 Kr. til 8,500 Kr.

55 Dommere i Landsretterne lønnes hver med 5,500 Kr. aarligt, stigende hvert 5te Aar med 500 Kr. til 7,000 Kr.

Formandene for Landsretternes særlige Afdelinger vederlægges som saadanne med et Honorar af 1,000 Kr. aarligt, saaledes at Honoraret, naar et Medlem af Høiestret er bestiftet til Formand for en særlig Afdeling af Landsretten, deles mellem de tvende for Afdelingen bestiftede Formand.

§ 2.

Overstatsanklageren lønnes som Dommerne i Høiestret, Statsanklagerne som Dommerne i Landsretterne, Hjelpe-Statsanklagerne som Politimestre af 3die Klasse.

§ 3.

Indtil 14 Dommere i Kjøbenhavns Stadsret og 20 Underdommere af 1ste Klasse lønnes hver med 5,000 Kr. aarligt, stigende hvert 5te Aar med 500 Kr. indtil 6,500 Kr. 25 Underdommere af 2den Klasse lønnes hver med 4,500 Kr. aarligt, stigende hvert 5te Aar med 500 Kr. indtil 5,500 Kr. 11 Underdommere af 3die Klasse lønnes hver med 4,000 Kr. aarligt, stigende hvert 5te Aar med 500 Kr. til 5,000 Kr.

§ 4.

Politidirektøren i Kjøbenhavn lønnes med 6,000 Kr. aarligt, hvorhos der for hver 5 Aars Tjeneste tilfaas ham et Tillæg af 500 Kr. aarligt, dog at Lønningen ikke kan overstige 8,000 Kr. Politidirektøren erholder Embedsbolig eller i Erstatning herfor 1,600 Kr. aarligt; der tillægges ham derhos et Beløb af 600 Kr. aarligt, som dog ikke medtages under Pensionsberegningen.

§ 5.

20 Politimestre af 1ste Klasse lønnes hver med 4,200 Kr. aarligt, stigende hvert 5te Aar med 500 Kr. indtil 5,700 Kr. 25 Politimestre af 2den Klasse lønnes hver med 3,700 Kr. aarligt, stigende hvert 5te Aar med 500 Kr. til 4,700 Kr. 11 Politimestre af 3die Klasse lønnes hver med 3,200 Kr. aarligt stigende hvert 5te Aar med 500 Kr. til 4,200 Kr. Enhver Politimester, hvis Embedskreds omfatter en Kjøbstad paa over 20,000 Indbyggere, tilføies der derhos et Tillæg af 500 Kr.

Endelig tillægges der enhver Politimester 400 Kr. aarligt til Heftehold.

§ 6.

Skriveren ved Høiesteret, 7 Skrivere ved Landsretterne og 2 Skrivere ved Kjøbenhavns Stadsret lønnes hver med 4,000 Kr., stigende hvert 5te Aar med 400 Kr. indtil 5,200 Kr.

§ 7.

3 Fuldmægtige ved Høiesteret, 10 Fuldmægtige ved Landsretterne og indtil 18 Fuldmægtige ved Kjøbenhavns Stadsret henføres med Hensyn til Lønning til een Klasse, saaledes at de i denne opføres efter deres Tjenesteanciennitet. Skulde flere være udnævnte samme Dag, bestemmes Ancienniteten af Justitsministeren. De 10 ældste lønnes med 3,400 Kr., de 10 næstældste med 2,700 Kr. og de 11 yngste med 2,000 Kr. 2 Fuldmægtige i Høiesteret, 8 Fuldmægtige i Landsretterne og 10 Fuldmægtige i Kjøbenhavns Stadsret kan der gives kongelig Udnævnelse.

§ 8.

Af 56 Skrivere ved Underretterne lønnes de 18 ældste med 3,400 Kr., de 18 næstældste med 2,700 Kr. og de 20 yngste med 2,000 Kr. Skulde flere være ansatte samme Dag, bestemmes deres Anciennitet af Justitsministeren. De 36 ældste kan der gives kongelig Udnævnelse.

§ 9.

Af 45 Politifuldmægtige lønnes 15 med 3,200 Kr., 15 med 2,500 Kr. og 15 med 1,800 Kr. Skulde flere være ansatte samme Dag, bestemmes deres Anciennitet af Justitsministeren. Enhver Politifuldmægtig tillægges der 400 Kr. aarligt til Heftehold.

§ 10.

De i §§ 1—4 og 6—8 nævnte Embeds- og Bestillingsmand, samt de Mænd, der i Medfør af Lov om Domsmagtens Ordning § 12, 3die Stykke kaldes til Dommere i Landsretternes særlige Afdelinger, og Sættedommere tilkommer der, naar de i Embeds eller Bestillings Medfør gjøre Reiser til Steder, der ligge over $\frac{1}{4}$ Mil fra det Sted, hvor de i Embeds eller Bestillings Medfør ere pligtige at have Ophold, Bederlag for Befordring.

Det Samme gælder Politimestre og Politifuldmægtige, naar de i Embeds- eller Bestillings Medfør have at gjøre Reiser udenfor den Politikreds, i hvilken de ere ansatte.

Nærmere Regler angaaende Beskaffenheden af den Befordring, der kan benyttes, samt angaaende Regnskabsaflæggelse for Befordringsvederlaget kunne fastsættes ved Anordning.

§ 11.

Samtlige de i forrige Paragraf nævnte Embeds- og Bestillingsmænd tilkommer der, naar de i Embeds eller Bestillings Medfør gjøre Reiser i Strafferetspleiens Tjeneste, og Reisen

medfører deres Gravarelse fra Hjemmet i over 8 Timer, Dagpenge for hvert halve Døgn, der medgaar til Rejsten, og mindst for et halvt Døgn, beregnede, for de i §§ 1, 2 og 4 nævnte Embedsmænd, med Undtagelse af Hjelpe-Statsanklagerne, samt for de Mænd, der i Medfør af Lov om Domsmagtens Ordning § 12, 3die Stykke, kaldes til Dommere i Landsretternes særlige Afdelinger, til 6 Kr., for de i §§ 3 og 5 nævnte Embedsmænd samt Hjelpe-Statsanklagerne til 4 Kr., for de i §§ 6—9 nævnte Embeds- og Bestillingsmænd til 3 Kr., for Politiets Overbetjente til 2½ Kr. og for Politibetjentene til 2 Kr. for hvert halve Døgn.

§ 12.

Det for Høiestret, Landsretterne, Kjøbenhavns Stadsret og Underretterne fornødne Antal af Retøbude lønnes hver med 800 Kr. samt 90 Kr. aarligt til Uniform.

Med Høiestret, Landsretterne og Kjøbenhavns Stadsret kan der med Hensyn til den Retøbuden tilkommende Betaling i Medfør af Lov om Retsafgifter Affnit V træffes saadan Ordning, at Indtægten deraf fordeles mellem samtlige Retøbude ved den paagældende Ret.

§ 13.

Indtil anderledes bestemmes ved Lov og mindst i de 5 første Aar, efter at denne Lov er traadt i Kraft afholdes de Udgifter, som medgaa til Medhjælp og Kontorfornødenheder for Høiestret, Overstatsanklageren, Landsretterne, Statsanklagerne, Kjøbenhavns Stadsret, Underdommere, Skrivere ved Underretterne, Politimestre og Politifuldmægtige efter Regninger, der revideres ved Justitsministerens Foranstaltning og decideres af ham.

Efter Forløbet af 5 Aar fremlægger Justitsministeren Forslag til de nævnte Udgifter fastsættelse ved Lov, ved hvilken de henholdsvis til samtlige Underdommernes, Underretsskrivernes, Politimestres og Politifuldmægtiges Kontorholdsgodtgjørelse medgaaende Beløb fastsættes til samlede Beløb, der ved Justitsministerens Foranstaltning aarligt fordeles mellem de paagældende Embeds- og Bestillingsmænd. Ved denne Lov kan det Underdommere og Underretsskrivere tilkommende Bederlag for Befordring og de Politimestre og Politifuldmægtige tilkommende Dagpenge for Rejser indenfor henholdsvis Retskredsen og Politikredsen afløses med faste Beløb.

§ 14.

De Byrder og Refusioner, som have paahvilet de hidtilværende By- og Herredsfogeds- samt Birkedommer-, Underrets- og Skriver-Embeder overtages, forsaavidt de ikke kunne bortfalde, af Statskassen.

Alle Embedsboliger og Embedsjorder udenfor Kjøbstæderne, som have tilhørt noget af de i 1ste Stykke nævnte Embeder, blive, forsaavidt der ikke i disse af Justitsministeren anvises en Underdommer eller en Politifunktionær Bolig med tilhørende Brug af Jord, at bortselge til Fordel for Statskassen, ligesom alle saadanne Embeder tilhørende Kapitaler tilfalde Statskassen. Naar der anvises en Underdommer eller Politifunktionær Bolig eller Brug af Jord, forbliver det i saa Henseende ved Bestemmelsen i Lov om Lønninger for Retsbetjent- og Magistratsembeder af — § 2.

I de Tilfælde, hvor Bolig og Embedsjord af nogen privat Mand er tillagt noget Retsbetjentembede paa det Vilkaar, at Embedet vedbliver at bestaa som særegen Jurisdiktion falder saadan Bolig og Embedsjord ved denne Lovs Træden i Kraft tilbage til Eieren.

§ 15.

Ligesom de i Lov om Retsafgifter af — omhandlede Betalinger samtlige tilfalde Statskassen forsaavidt ikke anderledes er bestemt ved selve Loven, saaledes skulle alle de af Lov om

Retsavgifter uberørte Gebyrer, der hidtil i Medfør af Lov om Lønninger for Retsbetjent- og Magistrats Embeder af — § 2 have tilfaldet Retsbetjent-Embeder udenfor Kjøbstæderne, fremtidig tilfalde Statskassen.

I Kjøbstæderne derimod forbeholdes sidstnævnte Gebyrer saavel som Indtægten af de de hidtilværende Retsbetjent-Embeder i Kjøbstæderne tilhørende Embedsjorder eller Kapitaler de Embeds- eller Bestillingsmænd, hvem Ledelsen af de kommunale Anliggender overdrages, i Overensstemmelse med de Regler, som nærmere fastsættes ved Lov.

Med Hensyn til de fra private Dispositioner hidrørende Indtægter, som hidtil have tilflydt noget af de hidtilværende Retsbetjent-Embeder, overlades det til Justitsministeren, i Forbindelse med den Bestemmelse, han vil have at træffe om Udførelsen af de Forretninger, for hvilke de udgjøre Bederlag, at fastsætte, hvem Bederlaget fremtidig skal tilfalde.

§ 16.

For Kjøbenhavns Politikreds ordnes de i denne Lov omhandlede Forhold ved særlig Lov.

§ 17.

Denne Lov, der træder i Kraft samtidig med Lov om Domsmagtens Ordning, gælder ikke for Færøerne.

Bemærkninger til samtlige foranstaaende Lovforslag.

Efterat det ved Grundloven af 5te Juni 1849 § 76 var bestemt, at Retspleien bliver at adfille fra Forvaltningen efter de Regler, der fastsættes ved Lov, og ved samme Grundlovs § 79, at Offentlighed og Mundtlighed saa snart og saa vidt som muligt skal gjenneføres ved hele Retspleien, samt at Rævninger skulle indføres i Misgjerningsfager og i Sager, som reise sig af politiske Lovovertrædelser, har Regeringens Opmærksomhed stadig været henvendt paa at forberede de Lovforslag, som udfordres for at gjenneføre de saaledes opstillede Grundsætninger.

Nedens man i saa Henseende i Begyndelsen, navnlig af Hensyn til Opgavens Storhed og de mange Banstælligheder, dens Løsning frembyder, væsentligt indskrænkede sig til at sætte Opmærksomheden paa Strafferetspleien, til hvilken Grundlovens Bud om Indførelsen af Rævninger slutter sig, kan i Forbigaaende bemærkes, at Leiligheden dog ogsaa blev benyttet til i den civile Proces at gjøre Forsøg med nogle af de nye Grundsætninger, i hvilken Henseende henvises til Loven om Dyrettelse af en Sø- og Handelsret i Kjøbenhavn af 19de Febr. 1861.

Hvad Strafferetspleien angaar, bleve Grundlovens Bud om Gjennemførelse af Offentlighed og Mundtlighed, saavidt Forholdene tillode Saadant, gjenneførte ved Loven om Rigsbretten af 3die Marts 1852, ligesom og offentlig og mundtlig Behandling af visse Politifager indførtes i Kjøbenhavn ved Lov 11te Febr. 1863. Men ved Siden af disse mindre Skridt til Opgavens Løsning er der saagodtsom uafbrudt blevet arbeidet paa en almindelig Reform af Strafferetspleien. Allerede under 26de Juli 1852 blev det af Justitsminister A. W. Scheel overdraget Høiesteretsassessor Mourier at udarbejde de fornødne Lovudkast til Gjennemførelsen af Grundlovens §§ 76 og 79. Det derefter udarbejdede Lovudkast tilligemed Grundtræk til en Ordning af Domsmagten, som imidlertid ikke vare udarbejdede i Lovform, bleve derpaa i August 1854 indsendte til Justitsministeriet; den daværende Justitsminister (Dr. f. t. d.) tilstillede under 7de Decbr. s. A. den dengang til Udarbejdelse af en ny Straffelovbog nedsatte Kommission Udcastet til Betænkning, ledsaget af en meget udførlig Skrivelse, hvori han nærmere udviklede og begrundede sine Betænkneligheder med Hensyn til Lovudcastet i det Hele.

Da det af Høiesteretsassessor Mourier udarbejdede Lovudkast imidlertid i det Hele, omend med mange væsentlige Forbedringer i det Enkelte, hvilede paa det System, som havde gjort sig gjældende i Frankrig og derefter i næsten alle de Stater paa Europas Fastland, hvor Retspleien ved Rævninger senere er indført, ansaa den efterfølgende Justitsminister (Simon) det rettest at søge at faa et Lovudkast udarbejdet, som nærmere sluttede sig til de Grundsætninger, hvorpaa Strafferetspleien i England hviler, og dette Arbejde blev overdraget senere afdøde By- og Herredsfoged Hage, som under 20de Juni 1857 indsendte 3 Udcast til Love 1) om Domsmagten i Straffesager, 2) om Forfølgningen af de Straffesager, der behandles ved Rævingeretter, og 3) om Behandlingen af Straffesager, der høre under Kredretternes Omraade. Justitsministeren (Simon) tilskrev derpaa den 13de Juli s. A. Straffelovbogscommissionen, om den ønskede at afgive Betænkning over disse Lovforslag i Forbindelse med det tidligere modtagne af Mourier udarbejdede Forslag, eller om den ansaa det rettest, at disse Forslag behandlede af en særegen Kommission, og da den nævnte Kommission erklærede sig for det sidstnævnte Alternativ, blev det af Justitsminister Simon under 24. Aug. 1857 overdraget en Kommission bestaaende af 8 Medlemmer, nemlig Høiesteretsassessor Bruun, Generalprokurør Algreen-Næsing, Høiesteretsassessor Mourier, Departementschef i Justitsministeriet Leuning, Byfoged Crone, Kriminalretsassessor Kople, Høiesteretsadvokat Brock og cand. juris Høther Hage, at afgive Betænkning over de forskellige saavel af Mourier som af Hage udarbejdede Forslag.

Denne Kommission gjennemgik derefter i en Del Møder de vigtigste Principer, der ligge til Grund for de omtvandede Lovforslag, men da den efter Tilendebringelsen af denne Behandling i Mai 1858 fandt, at Behandlingen i det Enkelte vilde være forbundet med særegne Vanskeligheder, fordi der forelaa indbyrdes meget afvigende Forslag, uden at man vidste, hvorvidt Regjeringen vilde kunne slutte sig til noget af dem, troede den at burde standse sine Arbejder og ved at indsende Udskrift af sine Forhandlinger til Justitsministeriet at burde andrage paa, at dette selv vilde udarbejde et Lovforslag, der da kunde danne Grundlag for Kommissionens videre Forhandlinger.

Denne Anmodning fandt Ministeriet at burde efterkomme, og der udarbejdedes i Marts 1859 af daværende Departementschef Leuning et nyt Udcast, hvis endelige Behandling i Ministeriet endnu ikke havde fundet Sted, da der i Rigsdagen i Efteraaret 1861 jfr. Folkethingstid. 1861 Sp. 621, 973, 1164, Till A. Sp. 945, 963, 1027, af Høje blev indbragt 3 Lovforslag angaaende Gjennemførelse af Grundlovens § 79, hvilke med enkelte Afvigelser stemmede med de Udcast, der som foran anført havde foreligget den i dette Niemandsatte Kommission til Betænkning. Disse Forslag gjennemgik en første Behandling i Folkethinget, som derefter vedtog tvende af et nedsat Udvalg foreslaaede Beslutninger jfr. Folketh. Tid. 1861 Till B. Sp. 537, 556, 567, A. Sp. 1507, B. 569, i Henhold til hvilke de foresatte Lovforslag tilligemed Udvalgets Betænkning tilstilledes Regjeringen, idet Folkethinget udtalte sit levende Ønske om at se Lovforslag til Gjennemførelse af Forskrifterne i Grundlovens §§ 76 og 79 forelagte Rigsdagen af Justitsministeren.

I den saaledes i Folkethinget stedfundne Behandling fandt Justitsministeren (Casse) fornøyet Opfordring til at fremskynde Sagens Fremme saa meget som muligt, og da de Forarbejder, som man alt var i Besiddelse af, dels i de tidligere udarbejdede Lovforslag dels i den nedsatte Kommissions Betænkning i Forbindelse med Forhandlingerne i Folkethinget og den af sammes Udvalg afgivne Betænkning, ansaaes tilstrækkelige, foretog Ministeren (Casse) i Efteraaret 1862 jfr. Folketh. Tid. 1862 Sp. 23, 227, Till A. Sp. 459, Udcast til Lov om Gjennemførelsen af Offentlighed og Mundtlighed i Strafferetspleien samt Indførelse af Nævninger i Misgjerningsfager og i Sager, der reise sig af politiske Lovovertrædelser, et Udcast, i hvilket — som det hedder i de samme ledsagende Motiver — Ministeriet havde troet saavidt muligt at burde slutte sig til den Maade, hvorpaa Anklagerettersgangen med Offentlighed, Mundtlighed og Nævninger er gennemført i England og de Lande, der have holdt sig til den der stedfundne Retsudvikling, medens man paa den anden Side, hvor saadant lod sig forene med de til Grund for den nye Rettergangsmaade liggende Principer, forment at burde tage Hensyn til de her i Landet bestaaende Forhold og til den under disse udviklede Retsbevidsthed.

Dette Forslag var imidlertid, da Rigsdagens Samling blev sluttet i Slutningen af Januar Maaned 1863, ikke naaet videre end til at have gennemgaaet en første Behandling i Folkethinget, hvorhos en Betænkning om det var afgivet af et af Folkethinget nedsat Udvalg jfr. Folketh. Tid. 1862 Till B. Sp. 649. I den følgende Rigsdagsamling fremsatte dernæst Justitsministeren (Casse) paany i Januar 1864 Forslaget fra forrige Samling jfr. Folketh. Tid. 1863 Sp. 63, 388, Till A. Sp. 455, med Optagelse af adskillige Ændringer under Hensyn til det af Folkethingsudvalget foreslaaede. I Forbindelse hermed blev der fremsat Forslag til Lov om Kongeriget Danmarks Inddeling i Underretskredse m. m. og om Politiets Ordning i Kongeriget Danmark med Undtagelse af Kjøbenhavn og gamle Kjøbenhavns Amt, hvorhos der bebudedes Forelæggelsen af et særligt Forslag til Lov om Strafferetspleien i Kjøbenhavn. Heller ikke disse Forslag naaede længer end til første Behandling i Folkethinget og til Udvalgsbetæknings Afgivelse, jfr. Folketh. Tid. 1863 Till B. Sp. 377. I Oktober 1864 (Justitsminister Heltzen) bleve derpaa de samme 3 Lovforslag paany

forelagte Rigsdagen, jfr. Folketh. Tid. 1864 Sp. 287, 852, Till. A. Sp. 1053, men naaede atter kun til første Behandling i Folkethinget.

Sagen hvilede derpaa, indtil Hage i Decbr. 1867, da Rosenørn-Teilmann var Justitsminister, fremsatte 3 Lovforslag i væsentlig Overensstemmelse med de sidste Gang i Octbr. 1864 fremsatte, jfr. Folketh. Tid. 1867 Sp. 387, 1073, Till. A. Sp. 1129. Forslagene kom til første Behandling i Folkethinget, men bleve ved denne tagne tilbage af Forslagsstilleren, efterat der var fremkommet Forslag til en motiveret Dagsorden, som gik ud paa, 1) at en saa stor og indgribende Reform, som Lovforslagene gik ud paa, vanskelig kunde gennemføres med Held, før Regjeringen tog Initiativet dertil, og alle fornødne Forarbejder vare tilstede, 2) at det vilde være rettest, at der forinden endelig Beslutning toges om Indførelse af Rævninger i den kriminelle Retspleie, forelaa Forberedelser til den civile Retspleies Omordning, og som 3) derhos udtalte den Forventning, at Regjeringen vilde lade begge disse Anliggendes Fremme være sig særdeles magtpaaliggende.

I Henhold til allerhøieste Reskript af 28de Febr. 1868 blev der derpaa af Justitsminister Rosenørn-Teilmann nedsat en Kommission til Udarbejdelse af Forslag til en Omordning af saavel den civile som den kriminelle Retspleie*). Om Arbejds Gang i denne Kommission har Kommissionens Formand i Forbindelse med den Skrivelse, hvormed Kommissionen som dens endelige Indstillinger indsendte de 3 af samme udarbejdede Lovudkast: om Strafferetspleien, den borgerlige Retspleie og om Domsmagtens Ordning m. m., afgivet en Beretning til Justitsministeriet dateret Septbr. 1877.

Af denne fremgaar det, at Arbejds Gang i Kommissionen har været følgende:

I det første af de 4 Afsnit, hvori Kommissionens Virksomhed falder, — hvilket Afsnit omfatter Aarene 1868—70, — bleve Hovedtrækkene i Lovudkastet om den borgerlige Retspleie og herved for en Del tillige i Retsorganisationen fastslaaede, hvorhos der foretoges en Bearbejdelse af det Lovudkast om Strafferetspleien, der var blevet Kommissionen anvist som Forhandlingsgrundlag. Da der savnedes et tilsvarende Grundlag for den borgerlige Retspleies Bedkommende, blev det efter en almindelig orienterende Forhandling, som optog Foraaret 1868, overdraget Professor Nellemann at udarbejde et Udkast, baseret paa Mundtligheds- og Umiddelbarhedsprincippet, efterat han til Vejledning i nogle Møder havde indledet en almindelig Forhandling om de Hovedprinciper, som formentlig maatte lægges til Grund.

Forhandlingerne om Udkast til Lov om Strafferetspleien paabegyndtes derefter paa det anviste Grundlag, og den første Behandling heraf tilendebragtes i Juni 1868. Efterat der dernæst var stillet forskjellige Endringsforslag til Udkastet, gjenoptoges Forhandlingerne i Foraaret 1869, men uden at de førtes til Afslutning.

Smidlertid var det af Nellemann forfattede foreløbige Udkast til første Afdeling af Lov om den borgerlige Retspleie (Rettergangsmaaden i borgerlige Domsager med tilhørende Motiver) i Slutningen af 1868 bleven forelagt Kommissionen, og omtrent samtidig hermed forelagdes et Forslag af Klein til Lov om Domsmagtens Ordning og et Forslag af Nyholm til Lov om en Rets- og Polititorganisation. Det førstnævnte Udkast var til første Behandling i Slutningen af 1868 og Begyndelsen af 1869, og angaaende de sidste fremsatte Forslagsstillerne deres Bemærkninger i 2 Møder i Januar og Februar 1869. Efter Tilendebringelsen af første Behandling af det af Nellemann forfattede Udkast blev det i Marts 1869

*) Denne Kommission bestod fra Begyndelsen af følgende Medlemmer: Høiesteretsassessor Krieger som Formand, Høiesteretsassessor Ussing, Borgmester i Kjøbenhavn Etatsraad Larsen, Formand i S- og Handelsretten i Kjøbenhavn Klein, Professor juris Nellemann, Kriminalretsassessor Nyholm, Overretsassessor Kimeblad, By- og Herredsfoged Hage samt Høiesteretsadvokaterne Brod og Liebe. Senere tiltraadtes Kommissionen, i Henhold til allerhøieste Reskripter af 8de Juni og 19de Oktober 1870, af Professor juris Goos og Departementschef i Justitsministeriet Ricard, medens to af dens oprindelige Medlemmer, Etatsraad Borgmester Larsen og Byfoged Hage afgik ved Døden, forinden Kommissionen havde sluttet sine Arbejder.

tilsendt Landets Overdommere, Advokater, Amtmænd, en Del Sagsførere og Andre med Anmodning om, saavidt de dertil maatte føle sig opfordrede, at yttre sig over samme, og i Henhold hertil indkom i Løbet af Sommeren og Efteraaret til Kommissionen en Del Meddelelser. Af Kommissionens Medlemmer stillede der herefter en Række Endringsforslag til Udkastet. Medens de fleste af disse hvilede paa Hovedforslagets Grundlag, den fuldstændige Gjennemførelse af Mundtligheds- og Umiddelbarhedsprincippet, fjernede derimod de af Brod og de af dette Medlem i Forening med Ussing stillede Endringsforslag, saavel som et af Sidstnævnte forfattet Udkast til Grundtrækkene i en paa Mundtlighedsprincippet bygget Ordning af den civile Procesmaade, sig i væsentlig Grad fra Umiddelbarhedsprincippet. Formanden ansaa det herefter for nødvendigt at Kommissionen maatte træffe et Valg mellem de to Systemer, og ved en i Juni 1870 foretagen Afstemning herom vedtoges det med 8 St. imod 2 at arbejde videre paa det af Mellemann forfattede Udkast, og anden Behandling af dette foregik derefter i Juni og Juli 1870.

Allerede forinden, nemlig i September til Oktober 1869, var der af Mellemann forelagt Kommissionen en Forsættelse til det ommeldte foreløbige Udkast, nemlig Affnittene om Rettens Evang til Forpligtelsers Opfyldelse (Eretion og Evangsauktion), om Dødsboffikte og om Konkurs med Motiver, og første Behandling af disse Partier blev foretagen i September 1869 til Marts 1870, saa at Kommissionens Arbejder i Sommeren 1870 vare saavidt fremskredne, at der forinden det ved anden Behandling vedtagne Forslag til første Afdeling af Lov om den borgerlige Retspleie (Rettergangsmaaden) forelaa dels Udkast til Sammes anden Afdeling, der var undergaaet første Behandling, dels Udkast til en Organisationslov. Derimod var den videre Behandling af Udkast til Lov om Strafferetspleien stillet i Bero, efterat Forhandlingerne i Foraaret 1869 havde fundet Sted, idet Kommissionens Formand under Forhandlingerne havde faaet Indtryk af, at denne Del af Kommissionens Opgave ikke tilfredsstillende kunde løses ved at arbejde videre paa det foreliggende Grundlag. Formanden ansaa det imidlertid for rettest, forinden han tog Bestemmelse om en Forandring af Kommissionens Arbejdsplan i den ommeldte Retning, at afvente den ovenfor omtalte Hovedafstemning for den borgerlige Retspleies Bedkommende, men da denne havde fundet Sted, ansaa han Tidspunktet kommet til at søge et nyt Grundlag tilveiebragt for de videre Forhandlinger om Loven om Strafferetspleien. Af Hensyn til det saaledes forestaaende betydelige Arbejde, til hvilket Kommissionsmedlemmernes øvrige Virksomhed ikke levede dem tilstrækkelig Tid, foranledigede Formanden, der da var bleven Justitsminister, at Professor Goss i Sommeren 1870 tiltraadte Kommissionen som Medlem.

Efter sin Indtrædelse i Kommissionen udarbejdede Professor Goss dels et Udkast til Domsmagtens Ordning, væsentlig sluttende sig til de allerede foreliggende, samt om den offentlige Anklagemyndighed og om Rævningers Kaldelse, dels et Udkast til Lov om Strafferetspleien. Men forinden disse Forslag, hvis Forberedelse danner Overgangen til det andet Hovedafsnit af Kommissionens Virksomhed, der omfatter Aarene 1871—73, vare saavidt fremskredne, at de kunde forelægges Kommissionen, gjenoptoges Forhandlingerne om anden Afdeling af Lovudkastet om den borgerlige Retspleie. Til dette Udkast var af Mellemann udarbejdet et Tillæg, indeholdende nærmere Bestemmelser om Pant og Thinglæsning, og efter at dette havde været forhandlet i Oktober 1870, bleve begge Udkastene, ligesom tidligere Udkastet om Rettergangsmaaden i borgerlige Domsager, udsendte til forfjellige med Opfordring til at fremkomme med Bemærkninger til samme, hvorefter der til Kommissionen indkom forfjellige Meddelelser.

Herefter blev Affnittet om Konkurs udsøndret af Lovudkastet og sat i Forbindelse med det nævnte Udkast til Lov om Pant og Thinglæsning samt et af Mellemann i August 1871 udarbejdet Udkast til Lov om nogle Forandringer i de gjældende Bestemmelser om Eretion og Gjældsængsel, og disse Arbejder ligge til Grund for det Rigsdagen samme

Efteraar forelagte Lovforslag, der under 25de Marts 1872 udkom som Lov om Konkurs samt om nogle Forandringer i de gjældende Bestemmelser om Pant og Eksekution.

Efterat den samtidige hermed paabegyndte anden Behandling af anden Afdeling af Lovudkastet om den borgerlige Retspleie var bleven sluttet, blev i 1872 Partiet om Udpantning udsøndret af Lovforslaget for at undergives særskilt Behandling i Kommissionen, og et udførligt Forslag herom med Motiver af Ricard forelagdes Kommissionen. Efter en foreløbig Behandling i Juli 1872 blev Forslaget revideret og forelagdes som Forslag til Lov om Udpantning og om Udlæg uden Grundlag af Dom eller Forlig, hvilket Forslag med de dertil stillede Ændringsforslag gennemgik anden Behandling i Juli til Oktober 1872. Det vedtagne Udkast stemmer med det Rigsdagen samme Aar forelagte Forslag til Lov om Udpantning og om Udlæg uden Grundlag af Dom eller Forlig, der udkom som Lov af 29de Marts 1873.

Endelig blev paa samme Maade Afsnittet om Skifte af Dødsbo, Fællesbo og andre Boer udsøndret som særligt Forslag og toges med de dertil stillede Ændringsforslag til anden Behandling i Løbet af Sommeren 1872 samt vedtoges i Oktober s. A., hvorefter det saaledes vedtagne Udkast forelagdes Rigsdagen samme Efteraar i Skikkelse af et Forslag til Lov om Skifte af Dødsbo og Fællesbo m. m. og senere er udkommet som Lov af 30te Novbr. 1874.

Af Lovforslaget om den borgerlige Retspleie stod endnu nogle Partier tilbage, til hvilke Nellemann i Slutningen af 1871 og i Løbet af 1872 udarbejdede flere foreløbige Udkast. I November til December 1871 blev der saaledes forelagt Kommissionen et Tillæg til den første Afdeling af Lovforslaget, indeholdende Regler om Børnething, om Sagens Parter, om Rettergangsfuldmægtige, om Procesomkostninger og om Rettergangsbøder, og i Februar 1872 et Forslag, som senere blev sat i Forbindelse hermed, nemlig om nogle Forandringer i Forligslovgivningen. Det førstnævnte af disse Forslag var til første Behandling i November til December 1871 og toges med de dertil stillede Ændringsforslag til anden Behandling i Februar til April 1872.

Hertil sluttede sig fremdeles et af Nellemann udarbejdet Forslag om Meddelelse af fri Proces, hvilket i Forbindelse med det nævnte Forslag om Forligsmægling toges til første og anden Behandling i November 1873. I Januar 1872 var desuden forelagt Kommissionen et Udkast af Nellemann til Lov om de foreløbige Retsmidler. Efterat dette var forhandlet i Kommissionen i Januar til Februar 1872 og af Forslagsstilleren var blevet revideret under Hensyn til det ved Forhandlingerne fremkomne og de stillede Ændringsforslag, blev det i Mai 1872 udsendt til Betænkning til Forskjellige, men angaaende dette Udkast indkom ingen Bemærkninger til Kommissionen. Endelig blev der som Slutningsparti af Udkastet til Lov om Rettergangsmaaden i borgerlige Domsager i December 1872 forelagt Kommissionen et Forslag af Nellemann om Ægtefælsfægers Behandling og om Ummyndiggjørelse, og hertil sluttede sig det senere fremkomne Forslag af samme om Fremgangsmaaden ved at erhverve Eiendoms- og Mortifikationsdom. Det første af disse Forslag forhandlede i December 1872 og foretoges med de stillede Ændringsforslag til anden Behandling i Januar 1873, det andet foretoges i September til Oktober 1873.

Efterat saaledes de enkelte Partier af Lovudkastet om Rettergangsmaaden i borgerlige Domsager vare gennemgaaede, blev Udkastet efter en ny Forhandling herom i Oktober og Begyndelsen af November 1873 forelagt samlet i November 1873, og i Slutningen af s. A. blev dette samlede Udkast endelig vedtaget som Grundlag for tredje Behandling.

Det af Goss imidlertid forfattede Udkast til Lov om Domsmagtens og den offentlige Anklagemyndigheds Ordning og om Rævnings Kaldelse var forelagt Kommissionen i December 1870 og foretoges til første Behandling i Januar til Mai 1871, hvorefter det foretoges med et Tillæg om Forsvarere og om Politimyndighederne, hvilket behandlede i Oktober

1872. Hans Forslag til Lov om Strafferetspleien omdeltet i December 1870 til Juni 1872, og blev dets første Behandling, som paabegyndtes i April og Mai 1871, ført til Ende i Eiden fra April til Juli 1872, hvorefter Lovudkastet revideredes.

Ved Udgangen af 1873 forelaa saaledes et ved anden Behandling vedtaget Udkast til Lov om Rettergangsmaaden i borgerlige Domsager, hvorimod saavel Udkastet til Lov om Domsmagtens Ordning som Udkastet til Lov om Strafferetspleien endnu kun havde undergaaet en første Behandling. I 1874, hvilket Aar kan betegnes som tredje Afsnit i Kommissionens Virksomhed, fortes de to sidste Lovarbejder frem til samme Trin som Lovforslaget om den borgerlige Retspleie. Anden Behandling af de tvende Udkast foretoges i Januar til Juni 1874, og umiddelbart derefter ligeledes i Juni 1874 fandt tredje Behandling Sted af alle tre Lovudkast, idet der til Lovforslaget om Domsmagtens Ordning blev føiet et af Kellermann tidligere forelagt og i December 1871 og April 1872 behandlet Forslag om Sagsførervæsenet.

I 1874 vare altsaa, afsat fra den anden Afdeling af Lovforslaget om den borgerlige Retspleie, samtlige Forslag vedtagne ved tredje Behandling, og tilbage stod ved disse kun en Revision af Lovforslagene samt Udarbejdelsen af Motiver. Det tilbagestaaende Arbejde, der optog Aarene 1875 til 1877, danner det fjerde og sidste Afsnit i Kommissionens Virksomhed. Med den nævnte Revision for Die var allerede under Forhandlingerne nedsat staaende Udvalg*), hvis Opgave det var at gjøre Forslag til saadanne Rettelser, derunder Redaktionsændringer, som endnu efter de forskjellige Forslags Vedtagelse ved tredje Behandling fandtes nødvendige eller hensigtsmæssige.

Den endelige Behandling af Udkastet til Lov om Strafferetspleien foretoges med Ændringsforslag og Henstillinger af det hertil nedsatte Udvalg i Oktober og December 1874, og Udkastet med Motiver vedtoges derpaa, dog med et dissentierende Votum af Ussing, i Marts 1875 i sin foreliggende Form. Paa lignende Maade foretoges en Slutningsbehandling af Udkastet til Lov om Domsmagtens Ordning med Ændringsforslag og Henstillinger af det paagjældende Udvalg, hvorefter Lovforslaget med Motiver i Februar 1876 vedtoges i den foreliggende Skikkelse.

Med Hensyn til Lovudkastet om den borgerlige Retspleie vare Forhandlingerne foreløbig standsede ved Vedtagelsen i 1874 af et Udkast til sammes første Afdeling om Rettergangsmaaden i borgerlige Domsager, og dets endelige Behandling med Revisionsudvalgets Ændringsforslag og Henstillinger foretoges i November 1876 og Januar 1877, da Udkastet vedtoges med Motiver, dog at Brod og Ussing afgave dissentierende Vota.

Fra Udkastets anden Afdeling var der, som bemærket, udsondret forskjellige Partier til særskilt legislativ Behandling. Skjønt en Gjenoptagelse af de saaledes udfillede Afsnit i deres Helhed til fornyet Overveelse og Behandling maatte betragtes som liggende udenfor Kommissionens Opgave, kunde de dog ikke ganske forbigaaes i Lovudkastet om den borgerlige Retspleie, idet et enkelt Parti ligesom maatte optages, og der derhos for andre nødvendigvis udtrævedes nogle nye Bestemmelser forat knytte den Ordning, der var givet i Konkurs- og Skiftelovene, til Udkastets almindelige Rettergangssystem. Fremdeles stod med Hensyn til de Partier af Lovudkastets anden Afdeling, der ikke vare blevne udfillede til særskilt legislativ Behandling, endnu tredje Behandling tilbage. Endelig var det nødvendig i Udkastet at optage Bestemmelser om Lovens Træden i Kraft og Overgangsbestemmelser.

Af de heromhandlede Arbejder blev Afsnittet om Rettens Dvang til Forpligtelsesens Opfyldelse og om de foreløbige Retsmidler foretaget med dertil stillede Ændringsforslag i Marts 1877 og vedtoges, efterat Revisionsudvalget havde filliet Ændringsforslag, den 26. Mai

*) Disse Udvalg have for Lovudkastet om den borgerlige Retspleie bestaaet af Krieger, Kellermann og Klein, for Lovudkastet om Strafferetspleien af Krieger, Soos og Klein og for Lovudkastet om Domsmagtens Ordning af alle de fire Navnte.

1877 tilligemed Motiver hertil. Med Hensyn til de endnu tilbagestaaende Affnit blev der stillet Forslag, dels af Nelle mann (om Skifte af Dødsbo og Fællesbo m. m. samt om Konkurs), dels af Revisionsudvalget (om Lovens Træden i Kraft og Overgangsbestemmelser), hvilke Forslags Behandling sluttedes i Juni 1877, og efterat ogsaa Udarbejdelsen af Motiverne til det samlede Lovforslag var sluttet, blev det fuldstændige Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie med Motiver forelagt og endelig vedtaget i Kommissionens Møde den 22. September 1877.

Efterat de af Kommissionen udarbejdede Udkast med Motiver til Lov om den borgerlige Retspleie, til Lov om Strafferetspleien samt til Lov om Domsmagten, den offentlige Anklagemyndigheds, Politimyndighedens samt Sagførervæsenets Ordning vare modtagne, har Justitsministeriet derefter gjort Skridt forat faa udarbejdet Forslag til de øvrige Love, som vilde blive fornødne, naar Reformen skulde gennemføres, og fandtes at burde ledsage denne, idet man ansaa det for nødvendigt eller i alt Fald hensigtsmæssigt, at Rigsdagen paa en Gang kunde faa et fuldstændigt Billede af den nye Ordning og de forskjellige Konsekvenser, som den ogsaa i finantseel Henseende maatte drage efter sig. Der er saaledes udarbejdet et Forslag til en ny Lov om Retsafgifter, et særdeles vanskeligt og vidtloftigt Arbejde, men hvis Nødvendighed er indlysende, da den bestaaende Sportellovgivning, navnlig Sportelreglementet af 22 Marts 1814, aldeles ikke lader sig anvende under en fra den nu bestaaende saa forskjellig Indretning af hele Retspleien, som den af Kommissionen foreslaaede. Det nævnte Udkast er udarbejdet af en i dette Niemed af Justitsministeriet i August 1878 nedsat Kommission, bestaaende af Departementschef i Justitsministeriet Ricard som Formand, Generaldirektor for Skattevæsenet Lange, Departementsdirektor i Indevrigsministeriet Bache, Departementschef i Finansministeriet Blechingberg og Assessor i den Kgl. Landsover- samt Hof- og Stadsret Poulsen.

Som det fremgaar af Lovforslaget, har Kommissionen gjort hele Retsportellovgivningen til Gjenstand for en Omarbejdelse, uanset at ikke alle Dele af samme umiddelbart berøres af Retsreformen, i hvilken Henseende navnlig skal fremhæves, at Bestemmelser om Afgifterne for Thinglæsninger og de til Bestyrelsen af Skjøde- og Pantebøgerne hørende Forretninger ere medoptagne i Forslaget, hvorimod Spørgsmaalet om de frivillige Auktioner er udfodt til Behandling i særlig Lov. Idet man isørigt med Hensyn til Forslaget skal henvise til dette og den af Kommissionen afgivne Betænkning, skal man endnu blot bemærke følgende:

Medens det paa den ene Side er fundet naturligt, at de, der nyde godt af de Fordele, som Benyttelsen af Retspleiens Organer medfører, ikke fritages for heraf at svare en Afgift, og at Statskassen i Afgifterne af Retspleien søger noget Bederlag for det særlige Arbejde, som ydes af Retspleiens Organer, har man paa den anden Side troet ikke i Almindelighed at burde tillægge Afgifterne af Retspleien udover den antydede Grændse nogen finantseel Karakter, naagtet Følgen heraf øiensynlig bliver en Mindreindtægt for Statskassen, hvis Størrelse for en væsentlig Del afhænger af, om og i hvilket Omfang man for Fremtiden vil beskaffe frivillige Auktioner, samt af, om man vil følge Forslagets Bestemmelser om Afgifterne for Thinglæsninger.

Om Præncipet for Opkrævelsen af Retsafgifterne i den borgerlige Retspleie angaar, har Forslaget forladt den nu brugelige Specialisering af Afgifterne, hvorefter hver enkelt Retshandling belægges med Afgift, og det er gaaet over til Opkrævelsen af faste, efter Sagens Værdi beregnede Afgifter efter Omfanget af den stedfundne Behandling. Som Følge heraf er der for Sager, der angaa Penge eller Penges Værd, foreslaaet en Tarif, hvorved Retsafgiften er fastsat i Forhold til Gjenstandens Værdi, medens der for andre Sager er foreslaaet en bestemt Retsafgift. Den fastsatte Afgift danner nu Grundnormen for Afgiftsberegningen ikke blot i borgerlige Domsager, men ogsaa ved Eksekution og Øvangsauktion, Udpant-

ning samt Indsættelses- og Udsættelsesforretninger og Arrest- og Forbudsforretninger, og særlige Afgifter blive ikke at beregne ved Siden heraf.

Medens Reglerne om Skifteafgifterne holde sig nær til de i Skiftegebyrloven af 30. Novbr. 1874 fastslaaede, er der derimod i Forslaget truffet en ny Ordning med Hensyn til Afgifterne for Thinglæsninger og de til Bestyrelsen af Skjøde- og Pantebøgerne hørende Forretninger. Istedetfor at søge at tarifere de enkelte Thinglæsningsstilkæbde, gaar Forslaget den Vej at fastsætte en bestemt mindre Afgift, som vil være at erlægge for enhver Thinglæsning, hvor ikke særlige Bestemmelser hjemle Undtagelse herfra, og ved Siden heraf bestemme en i Forhold til Værdien beregnet Afgift for Thinglæsning dels af Dokumenter, hvorved Besiddelses- og Eiendomsforholdene ved faste Eiendomme sikres, dels af Pantebrev, Leiekontrakter o. lign. Afgiften for Udsættelser og Aflesning af læste Dokumenter er derhos foreslaet ophævet. Endelig gaar Forslaget, forat undgaa den nuværende omstændelige Regnskabsførelse med dertil hørende Revision, ud paa, at Thinglæsningsafgifterne berigtiges gjennem Stempling.

Af den ovenfor nævnte Kommission er der derhos udarbejdet Forslag til Lov om Udgifterne i Strafferetspleien. Medens efter de gjældende Regler samtlige Omkostninger i kriminelle Sager udredes af Kommunerne, er der i Lovforslaget foreslaet en Fordeling af disse, saaledes at de egentlige Delinkventomkostninger bæres af Statskassen, medens Kommunerne vedblivende skulle udrede Udgifterne dels til det underordnede Politipersonale dels til Indrettelsen og Vedligeholdelsen af Arresthusene med Inventarium, Opvarmning, Betjening og Rengjøring, samt Udgifterne til Arrestanternes Bevogtning og til Tilveiebringelsen af de fornødne Retslokaler med Undtagelse af Lokalerne til Landsretterne. Kommunerne skulle derhos i Arresthusene modtage Arrestanter med derfor at erholde en fastsat Betaling pr. Dag. Hvad angaar Fordelingen af de Kommunerne vedblivende til Last faldende Udgifter er der truffet en Ordning, hvorved de nu i høi Grad bebyrdede Rjebstæder lettes, og en ligelig Fordeling finder Sted.

Sluttelig er der i Justitsministeriet udarbejdet et Forslag til Lov om Lønninger m. m. for de i Lov om Domsmagtens Ordning omhandlede Embeds- og Bestillingsmænd. Med Hensyn til Størrelsen af de foreslaede Lønninger skal man, idet man isørgt henviser til de Bemærkninger, som nedenfor skulle gjøres med Hensyn til dette Forslag, paa dette Sted kun fremhæve, at Udgifterne i denne Retning selvsølgelig maa blive større end hidtil, endog om Hensyn tages ikke til de nugældende, men til de ved de i forrige Session fremsatte Lovforslag foreslaede høiere Lønninger, dels fordi Dommermyndighedens Adskillelse fra Politimyndigheden og Oprettelsen af en ny Embedsklasse, nemlig Anklagerne, nødvendig medfører en Forøgelse af Antallet af de lønede Funktionærer ved Retspleien, dels fordi Lønningerne, navnlig for Landsretsdommerne, maa fastsættes under behørigt Hensyn til de større Fordringer, der stilles til disse Embedsmænd, sammenlignet med de Fordringer, der nu stilles til Dommerne i Overretterne. Navnlig maa det fastholdes, at Lønningerne fastsættes saaledes, at det ikke ubeløstes, at Landretsdommerne, idetmindste for en Del, kunne blive rekrutterede fra Sagførerstanden, og da naturligvis ikke fra den Del af Sagførerne, som hverken har nogen Praxis eller nogen Anseelse, men netop fra den Del af bemeldte Stand, som baade har opsamlet Erfaring og Vdelse, hvilket kun sker ved en nogenlunde ubstrakt Praxis, og tillige ved sin hele Virksomhed har erhvervet en grundfæstet Anseelse for Høderlighed og Dygtighed. Skulde Lønningsvilkårene for Landretsdommerne blive satte saa lavt, at Tilgang fra de bedre Sagføreres Klasse ikke kan ventes, vil det under den mundtlige Procesmaade ikke være muligt at tilveiebringe et Dommerkorps, som er fuldstændig jævnbyrdigt med Sagførerstanden i Forretningsdygtighed og hurtigt Overblik, og uden det kan det hele System ikke holdes oppe.

Bemærkninger til samtlige foranstaaende Rets-Reform-Lovforslag.

Naar Civilprocessen er medtaget ved Reformarbejdet, er dette ikke blot af den Grund nødvendig, at Grundlovens Bud kræver Indførelse af Mundtlighed i hele Retspleien; men det vilde være forbundet med de største Ulemper og føre til de mest stødende Anomalier, hvis der ved Siden af Strafferetspleiens Ordning efter det nye System skulde bibeholdes den gamle civile Rettergang, og navnlig vilde Retsorganisationen da tabe al Enhed og falde ud i to forskjellige Stykker, som det allerede af rent praktiske Hensyn vilde være vanskeligt at bevare ved Siden af hinanden. Hertil kommer, at vor civile Rettergang lider af saadanne Mangler, at den nok saa meget som den kriminelle Retspleie trænger til en omfattende Reform. I formel Henseende kan der ankes over, at den hviler paa spredte og ufuldstændige Lovbestemmelser, der i meget væsentlig Grad maa suppleres og udfyldes ved Praxis og for en Del ere affattede mindre vel. I materiel Henseende er det hele System for lidet udviklet, og kun ved en udstrakt, ikke tidsvarende og ikke principmæssig, Brug af administrative Bevillinger kunne Gullerne nogenlunde udfyldes; Fristbestemmelserne ere affattede med forældede Samfærjelsforhold for Die og derfor utilbørligt lange, Børnehjæpsreglerne ufuldstændige og altfor snævre, Retsmidlerne indskrænkede til Appel, uden at der aabnes Afgang til lettere og hurtigere Former ved mindre vigtige Spørgsmaals Indankning m. m. Men de vigtigste og mest følelige Ulemper ved vor Civilproces ere dog dels dens overordentlige og stadig tiltagende Langsomhed dels dens slappe og utilstrækkelige Sandhedsudforskning, begrundet i Bevissystemets Mangler.

I førstnævnte Henseende ere de nuværende uheldige Forhold almindelig bekendte; ingen Anke mod vor Procesmaade er mere almindelig og tidlig og sildig gjentaget end denne. Ikke blot trække de vidtløftige Sager længe ud, i hvilke et stort Bevismateriale skal skaffes tilveie, mange Vidner afhøres, Dplysninger hentes langveis fra o. desl.; det er ikke at undres over og kan tilbørlig undgaas, hvorledes end Procesmaaden indrettes. Men ganske simple Sager af lidet indviklet Bestaffenhed, i hvilke Beviset hurtigt kan fremskaffes, eller maaske endog slet ingen særlig Bevisførelse behøves, kunne med største Lethed udhales i adskillige Maanedes allerede ved Underretten, og naar Sagen appelleres, medgaar der et Par Aar, idetmindste naar den bringes helt op til Høiesteret, og herved tænkes der endda slet ikke paa den Art af løstribdig Forhaling, for hvilken Parter eller Sagførere kunne drages til Ansvar, men i de fleste Tilfælde kunne Sagerne henholdes paa foranførte Maade ganske naturligt og uden Brug af saadanne Uvovligheder i Rettergang, som kunne hindres eller straffes. Og Ministeriet nærer Frygt for, at denne den civile Procesmaades Langsomhed er i en stadig og betænkelig Tiltagen paa Grund af den stigende Tilbøielighed til vidtløftig Procedure, en Tilbøielighed, som neppe er uden Sammenhæng med den altfor store Tiltagen af Sagførere og disses deraf følgende Tilbøielighed til at gjøre saa meget som muligt ud af enhver Sag. Imod denne Tendents til Langsomhed i vor civile Procesmaade kan der neppe findes noget tilstrækkelig virksomt Middel, saalænge den skriftlige Procedure skal bibeholdes. Erfaringen har vist baade her og andensteds, at selv de omhyggeligste og udførligste Regler om Parternes Afgang til at saa Udsættelser da ere utilstrækkelige. Thi de kunne ikke overholdes af Domstolene. Den skriftlige Procedure fører med sig, at Dommeren egentlig slet ikke kjender Sagen, medens den procederes; først naar den optages, og Dokumenterne overgives ham til Gjenneegaelse i hans Hjem, lærer han Sagen fuldstændigt at kjende. Deraf følger, at han under Proceduren ikke er i Stand til at afgjøre med nogen Sikkerhed, om de forlangte Udsættelser ere nødvendige til Sagens behørig Dplysning, og det maa altid stille sig saa, at han i Uvovl-tilfælde vil være nødt til at indrømme en begjært Udsættelse. Den skriftlige Procedure bliver derfor en idelig Kamp mellem Retterne, forsaavidt det af Lovgivningen strengt indskræpes dem at bidrage til Sagens hurtige Fremme, og Sagførerne, som altid i Hængden mere og mere ville give efter for den skriftlige Forhandlingsmaades naturlige Tendents til Langsomhed. Herved tænkes endda ikke paa det Tilfælde, at den ene Part finder sin Interesse i og derfor forsættelig

bestræber sig for at hale Sagen ud; thi at der da kan gaas meget vidt, behøver neppe at bemærkes.

Den anden Hovedmangel ved vor Civilproces er dens Magtesløshed i Henseende til at faa den virkelige Sandhed for Dagen og den slappe og lidet indtrængende Bevisførelse. Den vigtigste Anke i saa Henseende er, at der i den ordinære Civilproces aldeles ingen Afgang er for Retten eller for Parterne til at fremdrage Modparterne til personlig Forklaring om Sagens Sammenhæng; begge Parter staa forfænsede bag deres Sagførere, og intet Bidrag til Sagens Dplysning kan faas paa anden Maade end gennem Sagførenes farvede Fremstillinger, der afgives skriftlig og efter en rigelig Betænkningstid. Der kan ingen Tvivl være om, at man i Reglen vil komme Sandheden langt nærmere og komme langt lettere til den, naar Parterne møde eller dog kunne kaldes til personlig Forklaring om Sagens Sammenhæng ved mundtlig Afhørelse og Svar strax paa Stedet, uden Betænkningstid og forudgaaende Konference med Sagførere om, hvorledes man hensigtsmæssigt skal indrette sin Forklaring. Dernæst er Vidneres Afhørelse ei heller virksom og indtrængende nok. Afhørelse over skriftlige Kwestioner og Protokolation af alt, hvad Vidnet siger i Forbindelse med Dplæsning og Vedtagelse heraf, er en altfor langsom, stiv og tung Fremgangsmaade. En mundtlig, sig frit bevægende Examination af Vidnerne og med Ret for Parterne til selv umiddelbart at udspørge Vidnerne vil give et meget større Udbytte til Sagens Dplysning. Endelig er den legale Bevissteori, navnlig de Indskrænkninger, den paalægger Retten i Henseende til Bevisbedømmelsen, en Hindring for den virkelige Sandheds Udfindelse, som dog endnu gjør sig gjældende paa mange Punkter, naagt den legale Bevissteoris Affvækkelse ved den nyere Retsudvikling, og man ser ikke sjældent, at Retterne maa begrunde deres Domme paa en officiel Godtroenhed med Hensyn til afgivne Forklaringer og Foranstaltninger, som staa i skarp Modjætning til forstandige Rægmænds naturlige Opfattelse af det Påserede.

De angivne Hovedmangler ved vor Procesmaade lade sig ikke grundigt afhjælpe paa nogen anden Maade end ved Overgang til mundtlig Procedure. Det lader sig vel ikke paastaa, at intet kan gøres for at bøde paa de nævnte Mangler, saalænge den skriftlige Procesmaade bibeholdes. Men der vil neppe ved de Reformere, som kunne gøres paa Grundlag af den skriftlige Procedures Bibeholdelse, opnaas nogen væsentlig eller varig Afhjælpning af Manglerne. Forst naar Proceduren bliver mundtlig, og Dommerne saaledes følge med fuldstændigt, efterhaanden som Sagen udvikler sig, og derfor ere inde i den, kan der med Rytte gribes styrende og ledende ind fra Rettens Side for at fremme Sagen og hindre unødvendig Forhaling. Dertil kommer, og det er Hovedsagen, at den mundtlige Procedure erfaringsmæssigt ikke har en saadan naturlig Tendens til Langsomhed som den skriftlige. Sagførerne føle sig ikke fristede til at trække Sagen i Langdrag. Ivertimod naar de have sat sig ind i den og tænkt over, hvorledes den skal tages, hvilket nødvendigtvis maa ske strax, hvor den procederes skriftligt og under Eventualmaximens Herredomme, ville de i Reglen selv helst plaidere strax, medens de hulle Sagen og dens Omstændigheder noie, thi Udsættelser ville i Reglen nøde Sagførerne til flere Gange at indstudere den samme Sag eller i al Fald opriske Grindringen om alle Detailler i den. Den Forhaling af Sagen, som ligger i Sagførenes vanemæssige Langsomhed og Eyst til at opsætte Procedurens endelige Afslutning, der i den nugjældende Rettergangsmaade i Grunden spiller en større Rolle end bevidst Willie til at forhale, finder i Reglen ikke Sted i den mundtlige Procesmaade. Naturligtvis kan der ogsaa under den mundtlige Procedure være Sager, med Hensyn til hvilke endog lange Udsættelser ere uundgaeligt nødvendige, enten fordi Sagerne i sig selv ere meget vidtløftige, eller fordi de nødvendige Dplysningers Tilveiebringelse kræver lang Tid; men Fordelen ved den mundtlige Forhandlingsmaade ligger navnlig deri, at den store Mængde af Sagerne, som ikke frembyde særegne Vanskeligheder i Henseende til Bevisførelsen, ville faa en meget raslere

Gang, og det tør under en hensigtsmæssigt indrettet mundtlig Procedure ventes, at de fleste Sager ville tilendebringes i lige saa mange Uger, som de nu kræve Maanedes. Hvad Bevisførelsen angaar, gjælder den samme Bemærkning. Det er vel ikke umuligt, med Bibeholdelse af den skriftlige Procesmaade, at bøde noget paa de nuværende Mangler, men nogen virksom Hjælp kan der kun faas ved at indføre den mundtlige Forhandling. Retten til at stille Spørgsmaal til Parterne til siebliffelig Beivarelse faar først sin fulde Betydning, naar Dommeren er saaledes inde i Sagen, at han fuldkomment overser den og derfor kan rette sine Spørgsmaal paa det, hvorpaa det kommer an, og afvise alt det, der er uden Betydning, og det vil Dommeren være, naar Forhandlingerne foregaa mundtlig for ham, saa at han strax optager alt det, der passerer, i sin Bevidsthed. Naar Proceduren er skriftlig, kan Dommeren derimod ikke stille Spørgsmaal strax under Behandlingen af Sagen, thi han kjender den ikke; først naar han har optaget Sagen og i sit Hjem gjennemstuderet Proceduren, kunde han med Nytte stille Spørgsmaal til Parterne, men dels vil en saadan bagefter følgende Ret til at stille Spørgsmaal i hoi Grad forhale Proceduren og i mange Tilfælde give Anledning til, at den efter Spørgsmaalenes Besvarelse og navnlig, naar noget Relevant er kommet for Dagen herved, saa at fige maa begynde paant, dels har Dommerens Ret til at stille Spørgsmaal kun sin fulde Betydning, naar den udøves in continenti og strax ved Parternes første Forklaringer om Sagens Sammenhæng, medens den i hoi Grad taber sit Værd, naar den først skal udøves Maanedes, ja Aar, efter at Erklæringerne over Sagens Sammenhæng ere afgivne, saa at Parterne endog i mange Tilfælde kunne gjøre gjældende, at de ikke længere nøie huske Sammenhængen, og i al Fald ville være høist utilboelige til at fravige det engang Sagte, hvorpaa Sagens hele følgende Behandling er bygget. At Bidneafhøringen, naar alt, efterhaanden som det forklares, skal protokolleres og ratificeres, ei heller kan give det Udbytte som en fri mundtlig Afhøring af Vidnerne, der bevæger sig nogenlunde hurtigt med Spørgsmaal og Svar, kan Ingen bestride, som har hørt begge Arter af Bidneafhøring. Det har derfor, selv affet fra Grundlovens Bestemmelse, ikke kunnet være tvivlsomt, at Civilprocessen maatte medtages under Reformarbeidet, ikke mindre end Straffeprocessen, og at det levende Princip ogsaa for Civilprocessen maatte være Overgang til mundtlig Procedure. Ved den nærmere Udførelse af denne Hovedtanke kan der gaa flere Veie, idet en Rettergangsform, der falder ind under den almindelige Beteegnelse: mundtlig Procedure, kan indrettes paa forskjellige Maader. Den nærmere Begrundelse af Lovforslagets Bestemmelser i saa Henseende maa søges i de Kommissionsforslaget ledsagende Motiver; her skal kun en mere almindelig Betragtning fremhøves. Naar der nu endelig efter 30 Aars Forløb skrives til at indfri Grundlovens Løfte om Indførelsen af Mundtlighed i hele Retspleien, er det naturligt, at man fører sig til Nytte hele den Udvi-
 ling, der andensheds er foregaaet i disse Spørgsmaal i denne lange Arrække, og at man undgaar de Feil og Misgreb, som andensheds havde fundet Sted, og som man der senere har maattet rette. Hverken for Civilprocessens eller for Straffeprocessens Bedkommende kan der være Tale om at vælge de Former, der vare de almindelig kjendte og brugte i 1849, men som i de Lande, hvor de da fandtes, nu anses for overvundne Standpunkter og ere afløste af nye Lovordninger. Der er siden den Tid opnaaet en større Indsigt i den mundtlige Procedures Natur og Væsen, og den praktiske Udøvelse har tillige flabt en Række Erfaringer i saa Henseende, der nu ville komme ogsaa os til Gode. Navnlig er Tydlands Forbillede lærerigt for os, dels fordi man der paa de fleste Steder gennem flere eller færre Mellemtrin er skreden frem fra en ren skriftlig Procesmaade til en mundtlig og saaledes netop har tilbagelagt den Veie, som vi skulle gaa, dels fordi den videnstabelige Behandling af det hele Emne og Undersøgelsen af de almindelige Grundsætninger uden Tvivl er bragt til den største Hvide der. De Forhandlinger, som have været førte om Tilveiebringelsen af en almindelig

tydsk Civilproceslov, og de Lovforslag, som i saa Henseende ere fremkomne, ere under Arbeidets Gang blevene idelig benyttede af Proceskommissionen. Det har derfor lige fra Kommissionsarbeidernes første Aar været anerkjendt af det overveiende Flertal af Proceskommissionens Medlemmer, jfr. ovenfor S. 4 ovenst, at man ikke kunde blive staaende ved at realisere Mundtlighedsfordringen blot der igjennem, at der stables en mundtlig Plaidering af Sagen paa et mere eller mindre bindende skriftligt Grundlag, men at det maatte gjælde om tillige at gennemføre Umiddelbarhedsprincippet i den hele Bevisførelse, saaledes at de samme Mænd, der skulde domme i Sagen, tillige fik fuld Afgang til selv at høre Parters og Vidners Forklaringer og efter Omstændighederne stille Spørgsmaal til dem, hvorved det Princip, der anerkjendes som det rette i Straffeprocessen, hvad enten iøvrigt Rævninger medvirte eller ikke, ogsaa blev gennemført i Civilprocessen. Udførelsen af denne Tanke kan ske mere eller mindre fuldstændigt, og forskjellige praktiske Hensyn kunne medføre Bømpelser i dens konsekvente Gjennemførelse. Navnlige møder her Spørgsmaalet om Foreneligheden af Appel for Bevisspørgsmaalets Bedkommende med Umiddelbarhedsprincippet. Lovforslaget har her gennemført Tanken fuldt ud og for Landsretternes Bedkommende udelukket egentlig Appel for Bevisspørgsmaalets Bedkommende, ligesom det tydske Udcast af 1872, og man har ikke ladet sig bevæge til at træde tilbage herfra, fordi det senere, under den videre Gang af Forhandlingerne om det tydske Udcast, efter megen Strid og Meningsforskjel blev vedtaget at vedligeholde Appel fra de kollegiale Retter i første Instans ogsaa for Bevisspørgsmaalets Bedkommende, naturligvis i den eneste Form, hvorunder Appel er forenelig med en virkelig mundtlig Procedure, nemlig som ny Forhandling af den hele Sag for en høiere Ret. Skjøndt Kommissionens Flertal ikke har været blind for de Betænkeligheder, der kunne være forbundne med det opstillede System, Betænkeligheder, der næres af et Mindretal i Kommissionen, har det dog, efter megen og gjentagen Diskussion og Overveielse, troet at burde fastholde det i sig Principrigtige, og derved bevare Analogien med Straffeprocessen, og Justitsministeriet finder ingen Grund til heri at gjøre en anden Opfattelse gjældende. Forsaavidt der hentes en Indvending mod Flertalsforslaget derfra, at Springet fra den mugjældende Ordning til den nye bliver saa overordentligt stort og vanskelig, kan hertil bemærkes, at dette Argument vel betyder en Del i Lydskland, hvor der paa de fleste Steder allerede i Forveien har eksisteret en mere eller mindre udviklet mundtlig Procedure med et Appellsystem, i hvis Brug Dommerne og Sagsførerne vare indøvede; men for os betyder det forsaavidt mindre, som det dog under alle Omstændigheder vil blive en saa stor og gennemgribende Forandring at gaa over fra en ren skriftlig til en virkelig mundtlig Procedure, at det ved Siden heraf er af underordnet Betydning, om det nye System lidt mere eller lidt mindre afviger fra de overleverede Forestillinger; det bliver dog alligevel noget aldeles Nyt, hvortil vore Dommere og Sagsførere skulle vænne sig. Hvad Sagen selv angaar, da ville de Betænkeligheder, som i Lydskland fornemlig ere fremsførte mod Udcastet af 1872, ikke ramme Proceskommissionens Forslag, fordi der ved det er indrømmet en videregaaende Afgang til ny Foretagelse af Sagen end efter det tydske Udcast og derved aabnet en Vej til at saa undskyldelige Feil og Undladelser i Bevisførelsen rette. Vel bliver der herved Plads for andre Indvendinger imod Lovforslaget, Indvendinger, som ere stærkt gjorte gjældende af et Mindretal i Proceskommissionen (Broch), og som i det Væsentlige gaa ud paa, at Retten til at begjære ny Foretagelse af Sagen kan misbruges i høj Grad til dens Forhaling. Men herved maa erindres, at der dog i det Hele, under Forudsætning af, at Domstolene ville følge forstandige Grundsætninger i at bevilge ny Foretagelse af Sagen, ikke kan være nogen Grund til at antage, at den nu ubegrænsede og ukontrollerede Afgang til at drage en Sag gennem alle Instanterne og ved nye Bevisers successive Fremdragelse give den en næsten ny Skikkelse i enhver af disse, en Fremgangsmaade, der,

Kjendt den er i aabenbar Strid med vort Appellsystems Bæsen, efter det nævnte Mindretals Fremstilling skal være meget almindelig i Høiesteret, skulde være at foretrække i Henseende til Sagens hurtige Tilendebbringelse fremfor et System, der vel tilstøder ny Foretagelse af Sagen, men kun under Forudsætning af, at Retten bevilger en saadan i Erkjendelse af, at Manglerne ved den tidligere Bevisførelse maa anses for undskyldelige. Selv om man antager, at Domstolene bør være meget liberale med at tilstaa ny Foretagelse af Sagen, er dog Rettens Kontrol her tilstede, og ugrundet Forhaling af Sagen kan modvirkes ganske anderledes end efter det nugældende System, hvor enhver nok saa temerær Appel kan iværksettes lige til Høiesteret (naturligvis forudsat at Sagen har den hos os meget lille summa appellabilis), og hvor Bevilling til at fremsætte nye Reviser i Appellinstansen altd gives uden at Eftervisning af tilstrækkelig Grund. Forøvrigt er det, som let ses, i Grunden ikke fra et principielt Standpunkt, at der kan gjøres Indvendinger mod det nævnte Mindretals Forslag; forsaavidt som det er Meningen med det, at Umiddelbarhedsprincippet skal opretholdes derved, at den hele Bevisførelse skal ajentages for Høiesteret i Tilfælde af Landsretsbdommens Appel, saaledes altsaa at Parter, Bidner og Syns- og Skjønsmænd skulle møde paany for Høiesteret og atter fuldstændigt afhøres der; men det kan navnlig angribes fra et praktisk Synspunkt, dels fordi det vilde sørøge Høiesterets Forretningsbyrde i en saadan Grad, at det er tvivlsomt, om Retten vilde kunne overkomme det, dels fordi den ved Lovforslaget allerede stærkt sørøgede Bebyrdelse af Parter, Bidner og Syns- og Skjønsmænd med Reiser og personlige Møder vil blive yderligere meget betydeligt udvidet, og selvfølkelig derved ogsaa Udgifterne ved Rettergangen stige. Det er heller ikke Meningen med den tydske Proceslovs Regler om „Berufung“, at Umiddelbarhedsprincippet skulde gennemføres i samme fulde Omfang i Appellen som i første Instants, men det er forudsat, at det skrevne Bevismateriale fra den foregaaende Instants for en væsentlig Del skulde kunne benyttes, saa at en fornøjet Afhørelse af Bidner og Parter skulde høre til Undtagelserne, og det kan i alt Fald ikke betvivles, at Lovens praktiske Gjennemførelse vil komme til at gaa stærkt i den Retning, og den hele Procedure i Appellinstansen i Reglen komme til at hvile paa et skriftligt Bevismateriale. Mindretallets Forslag gaar saaledes ifølge dets Hensigt ikke ud paa det, som nu er bleven den endelige Ordning i den tydske Proceslov, og som i Virkeligheden er en af praktiske Hensyn foranlediget Opgivelse af Umiddelbarhedsprincippet for Appellinstansens Bedkommende, men deraf følger ogsaa, at Mindretalsforslaget ikke vil kunne frembyde de samme Fordele og Lettelser som den tydske Lovs System.

Et andet Mindretal i Proceskommissionen (Utsig) har i det Hele ikke kunnet slutte sig til Kommissionsforslagene og fraraadet at foretage en saa gennemgribende Forandring af den gjældende Procesmaade og Retsorganisation. Dette Mindretal har ment, at man burde indskrænke sig til at foretage saadanne Ændringer i den bestaaende Ret og give saadanne Tillæg til den, at de vigtigste og søkeligste Ulemper ved den gjældende civile Procesmaade kunde afhjælpes, hvorved det da isøvrigt forudsættes, at mundtlig Forhandling i et vist Omfang ikke var udelukket, ja endog maatte kunde bruges med Nytte. Men da dette Mindretal ikke har udtrykt sin Dissens i bestemt formulerede Forslag eller Ændringsforslag, men indskrænket sig til almindeligt holdte Antydninger, maa Ministeriet paa Sagens nærværende Trin indskrænke sig til den Bemærkning overfor det nævnte Mindretal, at den af det antydede Fremgangsmaade efter Ministeriets Mening ikke vilde kunne anses for, og sandsynligvis heller ikke af Rigsdagen vilde blive taget for et virkeligt Forsøg paa at udføre Grundlovens § 74, der ikke indskrænker sig til at udtale, at der skal arbejdes henimod Offentlighed og Mundtlighed ogsaa i Civilprocessen, men fordrer, at Offentlighed og Mundtlighed ikke blot saa snart som muligt, men ogsaa saa vidt som muligt skal gennemføres i hele Retspleien.

Mundtlighed og Offentlighed opstilles i Grundlovens § 74 som Formaal for hele Retspleiens Omordning. Disse Grundlætninger vedkomme altsaa Strafferetspleien i lige Grad som den borgerlige Retspleie, og Bigtigheden af det Diemed, at begge Forgreninger af Retspleien komme til at hvile paa en fælles Retsorganisations Grundlag, maatte stille det som en af Opgaverne for Kommissionen, saa vidt Hensynet til Emnernes forskjellige Karakter tillob det, at gennemføre Mundtlighedsprincipet paa en i Hovedtrækkene ensartet Maade paa begge Omraader. Denne Opgave er fuldstændig løst i de foreliggende Udkast, og allerede derved adskiller Forslaget om Straffeprocessen sig væsentlig fra de ældre, ovenfor omtalte Forslag om denne Del af Retspleien. For disse var Hovedopgaven Ordningen af Processen i de Straffesager, til hvis Paadømmelse Rævninger skulde medvirke, og paa dette Omraade havde de, overensstemmende med alle Forbilleder, gennemført en virkelig Mundtlighed. Udenfor hine Sager toge de ældre Udkast det derimod mindre strengt med denne Grundlætning. Man mente her paa samme Maade, som Tilfældet tidligere allevegne havde været med den borgerlige Retspleie, at kunne hjælpe sig med langt Mindre. Først den nyeste Lids Behandling af de herhen hørende Spørgsmaal har bragt det til Klarhed, at de Grunde, der tale for Mundtligheden, ikke ere eiendommelige for Rævningsager.

At det foreliggende Udkast om Strafferetspleien ved den ensartede Gjennemførelse af Mundtlighedsprincipet har kunnet nærme sig saa meget til Udkastet om den borgerlige Retspleie, som det er Tilfældet, er vel en ubestridelig Fordel, men deri alene ligger selvfølgelig ikke et tilstrækkeligt Forvar for Rigtigheden af dette Princip's Gjennemførelse i Straffeprocessen. En selvstændig Prøvelse af Mundtlighedsprincipets Betydning for Straffeprocessen vil vise, at ikke alle de Betragtninger, der tale for dette Princip i den borgerlige Retspleie, passe paa samme Maade i Straffeprocessen under alle Forudsætninger, men at de kun med fuld Styrke kunne gøres gjældende her, naar Straffeprocessen forudsættes at skulle bygges paa Anklagegrundlæggningen i Stedet for paa det inkvisitoriske Princip, som behersker den nugjældende Ret.

Ganske vist kan der ikke uden Grund ankes over, at den nuværende Straffeprocess ofte er langsom, og vel hæver den skriftlige Procedure i Domsbehandlingen ved Justitsager og i endnu højere Grad Vidtsøftigheden ved den for Domsprøvelsen nødvendige Skriftlighed af Forundersøgelsen en væsentlig Del af Skylden herfor. Men Hovedgrunden til, at en stor Del Straffesagers Behandling trækker i Langdrag, ligger dog i den Tid, som Forhøret over den Sigtede, naar han ikke afgiver Tilstaaelse, skøndt grundet Mistanke vedbliver at hvile paa ham, nødvendig medtager. Skal Forhøret over den Sigtede beholde den samme Betydning, som det nu har, vil denne Grund til Forhaling ikke kunne undgaa, hvorledes end Processen indrettes. Da under denne Forudsætning vilde det da kunne blive et Spørgsmaal, om den i Forhold hertil mindre betydelige Fremstyndelse af Sagen, som kunde vindes ved Mundtligheden, ikke omtrent lige saa godt kunde opnaas paa anden Maade, f. Ex. ved, som Kommissionens Mindretal (Nafing) antyder, at opgive Anvendelsen af Aktore og, naar den Sigtede ønsker det, ogsaa af Defensorer i de første Instanser, ved at udvide Kredsen af de Sager, hvor der i Stedet for det ordinære Antal af tre Instanser kun indrømmes to, og ved andre lignende Forholdsregler, der ikke medførte indgribende Forandringer i det Bestaaende.

Naar det dernæst, efter hvad ovenfor er bemærket, er en Hovedgrund til at indføre Mundtlighedsprincipet i sin fulde Udstrækning i Civilprocessen, at det alene derved er muligt at afhjælpe den Mangel paa Gyde til at bringe den virkelige Sandhed for Dagen, som især Udelukkelsen af al Afgang til at fordre personlig Forklaring af Parterne og den tunge Vidneafhørelse paa trykker den nu gjældende Civilproces, er det indlysende, at en Straffeprocess, der i fuldeste Maal drager Rytte af det Midde til Sandhedens Udfindelse, der ligger i Forhøret over den Sigtede, og som heller ikke binder Vidneafhørelsen til Civilprocessens stive Former, ikke eller i alt Fald ikke i samme Grad un-

derligger Vebredelsen for utilstrækkelig Benyttelse af disse Midler til at faa Sandheden frem. Særlig ved Forhøret over den Sigtede gaar den gjældende Straffeprocess jo endog langt ud over den Grændse, som Civilprocessudkastet drager fra den tilsigtede Parthshørelse i de borgerlige Retstrætter. Tilbage bliver da Hensynet til, at Mundtlighedsprincipet bringer Beviserne umiddelbart frem for den dømmende Ret. Dette Hensyn har utvivlsomt ogsaa sin særdeles store Betydning, og til at afstræfte denne er det aabenbart ikke nok, at Forhørsdommeren og den Sagen paafjendende Dommer i første Instants jevnlig efter den gjældende Straffeprocess er den samme Person, som altsaa vil have faaet det umiddelbare Indtryk af Bevisførelsen. Thi selv bortset fra de mange Tilfælde, hvor dette ikke slaar til, er den i første Instants trufne Afgjorelse af Bevispørgsmaalet dog undergivet de høiere Instantsers Prøvelse, og disse ville altid kun have skrevne Akter at domme efter. Men negtes kan det ikke, at Trangen til en umiddelbar Bevisførelse er mindre stærk i alle de Tilfælde, hvor et Domsbehandlingen forudgaaende Forhør har ført til en Tilstaelse, hvis Troværdighed der ingen Grund foreligger til at betvivle. Naar disse Tilfælde ere de overveiende hyppigste og maa forudsættes som de normale, ligger det ikke sjernt at spørge, om det ikke maatte være muligt ved særlige Regler at vinde Umiddelbarhedens Fordele for Undtagelsestilfældene, men iøvrigt blive staaende ved den gjældende Ret som brugbar for de regelmæssig forekommende Sager. Helt anderledes stiller Sagen sig, naar det forudsættes, at Forhøret over den Sigtede ikke i den nye Straffeprocess skal bevare sin nuværende Karakter som enhver Straffesags egentlige Kjerne, som det Hovedmiddel til Sandhedens Udforskning, hvilket det er Ret og Pligt at benytte til det Yderste, jaalænge der i en foreliggende Mistanke er nogen Dpfordring dertil, og jaalænge Haabet om at opnaa Noget ved det, uden at overfride de Grændser, Lovgivningen sætter for Anvendelsesmaaden, ikke maa opgives, men at Forhøret derimod skal holdes indenfor den Grændse, som angives ved, at den Sigtede vel er Bevismiddel, som kan og skal benyttes, men kun for saa vidt det kan ske uden Tvang af nogen Art, direkte eller indirekte, og hvis Benyttelse derfor maa standse, naar han har afgivet udvortes fyldestgjørende Svar om ethvert Punkt, hvorom Dplysning af ham efter Sagens Bestaenhed maa ønskes, eller endog uden dette, naar han vægrer sig ved at give yderligere Svar eller Dplysninger. At under denne Forudsætning selve Forhøret ikke vil kunne give Anledning til langvarige Forhølinger af Sagerne, er klart, og af den Grund vil atter Betydningen forhøies af den Fremsthyndelse, der kan vindes ved Mundtligheden. Men dertil kommer en anden og væsentligere Betragtning. I det Forhør over den Sigtede, som den nugjældende Straffeprocess kjender, har det inquisitoriske Princip i denne sit mest fremtrædende Udtryk. Dpgiver man det, er dette Princip's Kraft brudt, og det bliver nødvendigt — da man ikke kan indskrænke sig til at rive ned uden at bygge op — at søge et andet Grundlag for Sagens Behandling og særlig for Bevisførelsen, der kan erstatte det Tabte. Det er denne Erstatning, som Anklageprincipet skal give, og allerede derfor maa den Tanke fortastes at søge Midler til at fremme Sagen ved at bortkaste Bestanddele af den nuværende Process, der vil have liden Betydning i en iøvrigt inquisitorisk Process, men ere uundværlige i en Anklageprocess. Men Anklageprocessen kan kun give hin Erstatning i tilstrækkelig Grad, naar den understøttes af en gennemført Mundtlighed. Ikke en skriftlig, men en mundtlig Anklageprocess maa blive Kravet. Repræsentanterne for Anklagen og Forsvaret, hvem i Anklageprocessen den Dpgave at fremstaae Materialet til Sandhedens Udforskning i første Række paahviler, og som ikke regelmæssig kunne stole paa, at et forudgaaende Dommerforhør fremstaaer en Tilstaelse, der sparer dem Arbejdet, kunne kun vente fuld Frugt af deres Bestræbelser, naar det Bevismateriale, der i Sagen staar til Raadighed, føres umiddelbart frem for den dømmende Ret og derved kommer til at virke med sin fulde Vægt, i sin hele Fuldstændighed og uden Farve af noget Mellemled paa dem, der skulle domme. Paa den Eventualitet, at dette kan blive nødvendigt, for at faa det størst mulige Udbytte til Sandhedens Dplysning af de for Haanden værende Bevismidler, maa An-

klageprocessen normalt indrettes, og den Omstændighed, at der ofte enten forud vil foreligge eller under Bevisførelsen for den dømmende Ret vil fremkomme en fuldstændig og troværdig Tilstaelse, kan kun faa Betydning til at lette i større eller mindre Udstrækning nogle af de Byrder, som den normale Ordning fører med sig, men som under denne Forudsætning ikke ere nødvendige, et Hensyn, der ogsaa paa forffjellig Maade er taget i Betragtning i Udkastet, se saaledes § 8, § 260 og § 324.

Efter det Anførte vil det indses, at ved Forslag om en Reform af Strafferetspleien er det vigtigste og for den hele Reforms Rættevidde ogsaa med Hensyn til Mundtlighedens Gjennemførelse afgjørende Spørgsmaal det, om det inkvisitoriske Princip skal bibeholdes, eller om Straffeprocessen skal bygges paa Anklagegrundsætningen. Kommissionens overveiende Flertal har været enig i, at det sidste bør være Tilfældet, og den har herved ikke blot fulgt det Spor, som den hele europæiske Reformbevægelse paa dette Omraade anviser, og som ligeledes har været fulgt af de ældre Udkast, men den maa ogsaa erkjendes derved at have om ikke Grundlovens udtryffelige Forkrift saa dog dens Forudsætninger for sig. Thi om end Grundlovens § 74 ikke nævner Anklageprincipets Gjennemførelse som et Formaal for Reformen, er det dog dels vist, at ingen af de tre Fordringer, den opstiller — Mundtlighed, Offentlighed og Rævningsers Medvirkning — kunne faa den Betydning, som er tilfjttet, i en Proces, der vedbliver at være inkvisitorisk, dels have særffjellige andre Bestemmelser i Grundloven anvist Veien, saaledes ikke blot § 71, der drager en formel Konsekvens, men ogsaa §§ 80 og 81 i Forbindelse med den midlertidige Bestemmelse § 4. De rettlige Garantier, der i disse sidste gives den Sigtede, ere hentede fra Anklageprocessen, og kun i en saadan kunne de faa deres fulde Betydning.

For samtlige de omtalte Grundlovsbestemmelser ligger jo nemlig den Tanke til Grund, at Straffeprocessen skal indrettes saaledes, at den samtidig med at værne om Samfundets Sikkerhed og Straffelovens Haandhævelse skal respektere visse Grændser, som ere den Sigtedes Ret og skulle tjene til hans Betyggelse mod den hensynsløse Udøvelse af den offentlige Magt, selv hvor det sker for et berettiget Diemeds Skyld. Men paa dette Synspunkt hviler netop Anklageprocessen, idet den gjør Adskillelse mellem Dommer, Anklager og Forsvarer, idet den bringer Dommerens Hverv i en Straffesag indenfor de Grændser, som flyde af det rene Dommerbegreb, og paalægger ikke ham, men Parterne eller deres Repræsentanter i første Række at være virksomme for Fremstjæffelse af Anklage- og Forsvarsmaterialet, idet den derved anerkjender ogsaa den Sigtede som Part, der maa have en Parts nødvendige Rettigheder, og idet den derfor bl. A. særlig erkjender, at et Forhør, som hviler paa den Tanke, at den Sigtede maa kunne tvinges til at give Dplysninger, ikke bør finde Sted. Inkvisitionsprocessen derimod, hvor Virksomheden i Sagen er samlet paa Dommerens Haand, der gjør Straffesagen ikke til en Retstrætte mellem Parter for en Dommer, men til en Underføggelse af en Dommer mod en Sigtet, kan i den Sigtede ikke se andet end en Udforskningsgjgenstand for Dommeren; den kan ikke ud fra sit eget Princip anerkjende Grændser for Dommerens Ret til at øje af denne Dplysningskilde, og sættes saadanne Grændser af udenfor liggende Hensyn, ville de ikke let faa den fulde Betydning, fordi de staa i en indre Strid med den Dpgave, som er sat Dommeren, der vil have og føle Ansvar for ikke at have fyldestgjort denne, naar han drager Grændsen for sin Udforskningsvirksomhed for snæver. Det kan derfor aldeles ikke undre, at f. Ex. Grundlovens § 80 i alle de Punkter, der ikke have en aldeles bestemt Karakter, ikke i nogen betydelig Grad har kunnet indvirke paa Varetægtsfængslets Benyttelse i den nugældende Straffeprocess.

Idet det foreliggende Straffeprocessudkast har optaget Anklageprincippet som Grundlaget, er det altsaa ikke slaaet ind paa en ny Bane, men det har fulgt Grundlovens og de tidligere Udkasts Anvisning. Derimod bør det fremhæves som den anden Hovedbeieendommelighed ved dette Udkast i Modstjæffning til de tidligere, at det i større Fylde og med større

Konsekvents har gjort Følgesætningerne af Principet gjældende baade i Henseende til rigtig Sondring af Funktionerne og i Henseende til de forskjellige Faktors Rettigheder og Pligter, og det ikke blot for enkelte Procesaffinis Vedkommende, men under hele Sagens Gang. Udlastet har med Hensyn hertil fulgt den Udvikling, som ogsaa andetsteds paa Europas Fastland har gjort sig gjældende. Oprindeligt kaldte den nye Proces, som først i Frankrig og senere i andre Lande bandedes med engelsk Forbillede for Die, sig vel en Anklageproces; men i Virkeligheden bevarede den Inquisitionsprincipet fuldstændig under Forundersøgelsen og knyttede kun dertil en i Anklageform holdt Hovedforhandling. At derved i Virkeligheden var vundet saare lidet, blev efterhaanden klart, og Forordningerne om en virkelig Anklageproces traadte da stærkere og stærkere frem, samtidig med, at den videnskabelige Forhandling ivrig beffæstigede sig med at trænge dybere ind i dennes Væsen og med Studiet af det engelske Forbillede. Paa hint Standpunkt, der indskrænker Anklageprocessen til en Form om en inquisitorisk Rjærne, ere de ældre danske Udcast nu ganske vist ingenlunde alle blevne staaende. Det er netop et Fortrin, der udmærker flere af dem, at de ikke have indskrænket sig til en Gjengivelse af det ufuldkomne franske Mønster, men i vigtige Punkter have nærmet sig mere til den engelske Straffeprocess. Til en sjældigjørende Løsning af den Opgave, at gjøre Anklageprincipet til den virkelig hele Sagen beherskende Grundsætning, ere de imidlertid ikke naaede. Det er ikke nok til at bryde med det inquisitoriske Princip at opstille en Regel om Forhøret over den Sigtede, beregnet paa at betage dette dets egentlig inquisitoriske Karakter. En saadan Regel kan aldrig affattes med den Bestemthed, at den sikrer herimod. Hvor klar end Grændsen er for Tanken, kan den dog let udvisles i Praxis, naar der ikke findes anden Sikkerhed end en saadan Lovregel til at holde Forhøret i det rette Spor. Sikkerheden maa ligge deri, at det staar klart, at Hovedrollen og dermed Hovedansvaret med Hensyn til Bevismaterialeets Fremstjælfelse og Benyttelse ikke ligger hos Dommeren, og hertil er det atter ikke nok, at en Grundsætning udtales i Loven. Skal Vægten ikke desuagtet komme til at hvile paa Dommerens Virksomhed, og skal dette ikke igjen føre til, at Forhøret umærkelig falder tilbage i sin nuværende Karakter, maa det nødvendig kræves, at der organiseres en Anklagemagt, der har en saadan Styrke og en saadan Enhed, at den er istand til at hævde sin Stilling som den Faktor, i hvis Hænder alle Traadene til Sagens Oplysning fra Anklagens Side løbe sammen, hvis Tanke behersker den hele Anklagevirksomhed fra først til sidst, og som ikke maa kaste Byrden og Ansvarer fra sig over paa Dommeren. Dette maa kræves baade for Samsundets Skyld, for at det ikke skal staa magtesløst ligeoverfor Forbrydelse, naar Inquisitionsprincipet opgives, og det maa ligesaa vel kræves for den Sigtedes Skyld, fordi en svag Anklagemagt uundgaelig bringer det inquisitoriske Princip paany til Magten trods alle Lovudtalelser. Det er ikke ved at svække Anklagemagten, men ved at styrke Forsvarsrettighederne, at den Sigtedes Interesse skal tjenes. I Overensstemmelse med denne Betragtning har Udcastet skabt den særlige Statsanklagerinstitution og organiseret den og Politiet som dens Hjælper med hint Maal for Die. At man ikke vil sty de Offre, som dertil ere nødvendige, er den uundværlige Betingelse for, at det tør tiltraades at forlade det inquisitoriske Princip og derved gennemføre en saa vidtgaaende Reform, som Udcastet tilsigter. Heri har hele Kommissionen været enig, og Forudsætningen om, at der paa denne Maade gives det Offentlige de fornødne Midler ihænde til kraftigt Værn for Samsundet ligeoverfor Forbrydelse, er særlig udtalt af et Antal Medlemmer, som Betingelse for, at de overhovedet have overvundet deres Betænkelighed ved en saa vidtgaaende Reform, som Udcastet tilsigter.

I Overensstemmelse med den fremhævede Grundtanke paahviler det efter Udcastet den offentlige Anklagemyndighed at forberede Anklagen ved selv at fremstjæffe Anklagematerialet, og den er i intet Tilfælde berettiget til at kaste denne Opgave over paa Dommeren. Statsanklageren kan paakalde Rettens Medvirkning til enkelte for Efterforskningen nødvendige Akter, men en sammenhængende, egentlig Forundersøgelse kan han ikke kræve for An-

Nagens Skyld. Naar Forundersøgelse ved Retten efter Udkastet kan blive nødvendig, er det altid kun for den Sigtedes Skyld. Den er at betragte som en Forsvarsret. Saa snart Undersøgelsen, uden endnu at være modnet til Anklage, retter sig mod en bestemt Mistænk, som nu skal underkastes alle de af en saadan Mistænke flydende Følger, bør det for den Sigtedes Skyld være Regel, at Undersøgelsen ikke forbliver underkastet Anklagerens Generaadighed. Undersøgelsen bør fra nu af føres for og med Retten, forat ikke Anklagerens Interesse ensidig, men ogsaa Forsvarets Interesse kan blive varetaget, og for at ikke Langvarigheden af de Under, den Sigtede underkastes, skal komme til at hero paa hans Modpart i Sagen. Ved den nærmere Ordning af denne Forundersøgelse har der i Kommissionen vist sig en Uoverensstemmelse mellem de Medlemmer, der have sluttet sig til Udkastet, ligeoverfor det af et Medlem bestaaende Mindretal, den eneste Uoverensstemmelse, som det ikke under Forhandlingerne lykkedes at udbjævne. I Virkeligheden bevæger denne Uoverensstemmelse sig dog paa et temmeligt begrænset Felt. Hele Flertallet har nemlig paa den ene Side været enigt deri, at Anklageprincipets Gjennemførelse under denne Forundersøgelse maatte lide væsentlige Indskrænkninger, hvis der ikke skulde opstilles et Apparat af Kræfter, som det hverken efter Viemedet eller af andre Grunde kunde anes forsvarligt at gjøre Krav paa, og paa den anden Side deri, at der ikke skulde lægges nogen Hindring i Veien for Partsvirksomheden. Dette i Forbindelse med den regelmæssig ogsaa her stedfindende Offentlighed maa altid udelukke denne Forundersøgelse fra at antage den nuværende Forundersøgelses strænge og udelukkende inquisitoriske Karakter, om der end maa paaregnes en større Selvvirksomhed fra Dommerens Side, og særlig for den Sigtedes Skyld, end der forudsættes under Hovedforhandlingen. Forskjellen er praktisk set kun den, at Mindretallet ved udtrykkelig Bestemmelse vil have udhævet Opfordringen til Parterne om ikke at lade Initiativet til de Forholdsregler, Undersøgelsen kræver, slippe sig af Hænderne og særlig vil have Anklagens Repræsentant paalagt visse bestemte Pligter i saa Henseende, medens Flertallet uden Forbehold lægger Initiativet i Dommerens Haand, overladende Graden af Parternes Medvirkning til bisjæs eget Skjøn. Det er nu klart, at under begge Forudsætninger kunne Forholdene udvikle sig paa selv samme Maade, og da der, som bemærket, ikke kan være nogen grundet Frygt for, at Flertallets Forslag skulde føre til, at Forundersøgelsen beholder sin nuværende Karakter, har man anset det for naturligt at følge dette, der lader friere Rum for den efter Forholdene naturlige og til de forhaandenværende Kræfter bedst svarende Udvikling. Som et andet vigtigt Punkt, hvor Udkastet har ment at burde udruste den Sigtede med en særlig hidtil i vor Ret og i de ældre Udkast ukjendt Forsvarsret ligeoverfor den nye og stærkere Anklagemagt, som skabes, skal man endnu fremhæve den Afgang til en Forprøvelse og eventuelt Tilbagevisning af Anklagen uden Hovedforhandling, som findes hjemlet i Forslagets fjerde Afsnit Kapitel 1. Ogsaa dette er en vigtigt Side af den Plan, hvorefter Udkastet gennemfører Anklageprocessen, nemlig en stærk Anklagemagt, men jævnsides med den en kraftig betrygget Forsvarsret.

Den mundtlige og offentlige Anklageproces er efter det anførte den Ordning, som det foreliggende Straffeprocessudkast overensstemmende med Grundloven har gennemført paa det hele Omraade. Dertil knytter det saa, ligeledes overensstemmende med Grundloven, Indførelse af Rævninger til Medvirkning ved Paadømmelsen af en vis Kreds af Straffesager. Ogsaa denne Side af Straffeprocessen har i den Arrække, der er forløbet, siden denne Sag sidst forelaa for Rigsdagen, været Gjenstand for megen Forhandling i næsten alle Stater. Under denne Forhandling er der fremkommet alvorlige Angreb paa Berettigelsen af selve Principet om Lægdommerens Medvirkning. Af endnu større Betydning har den Strid været, der særlig i Lybfland er bleven ført med Iver og Dygtighed fra begge Sider, om den tilvante Rævningsform eller den Form, der med et til de historiske Forhold hos os svarende Navn kan betegnes som Meddomsmændsinstitutionen, var at foretrække. Udfaldet af denne

Kamp, forsaavidt det finder Udtryk i Lovgivningerne, er blevet til Fordel for Rævningsinstitutionen. Intetsteds er den blevet affattet, hvor den havde faaet Plads. I adskillige Stater, der ikke tidligere havde den, er den blevet indført. Meddomsmændsinstitutionen har ikke i Dybsland, hvor der dog er indrømmet den et vist Omraade, fortrængt den. Selv om Grundlovens Bud ikke havde været, maatte disse Kjendsgjerningers Bægt være tilstrækkelig til at sjerne Tanken om i dette Udcast enten at opgibe Fordringen om Læggommere eller at foreslaa nogen anden Form end den af Grundloven fordrede.

Men skjøndt den saaledes førte Forhandling ikke har rokket Rævningsinstitutionen, har den dog baaret vigtige Frugter for dens grundige Forstaaelse og rigtige Anordning i Lovgivningerne. Dette Udbytte har det foreliggende Udcast draget Nytte af, og det kan da fremhæves som dets tredie væsentlige Giendommelighed, at det har bragt Rævningsinstitutionen til Udførelse paa en til dets Tanke mere svarende Maade end de tidligere Udcast og derved skaffet den de bedste Betingelser for at bestaa den Prøve i Livet, som den, naar Forslaget bliver til Lov, vil have at bestaa hos os. Det Hovedpunkt, som i denne Henseende Dmærksomheden især maa henledes paa, angaar Bestemmelsen af Forholdet mellem Rævningernes og de retslyndige Dommeres Medvirkning ved Sagernes Afgjørelse. Udcastet har her fuldt ud gennemført den engelske Rets, i Fastlandets Lovgivninger endnu langtfra tilstrækkelig anerkjendte Regel, at Rævningerne paa kjende hele Skyldspørgsmaalet og ikke blot enkelte Dele deraf, end sige blot Bevisspørgsmaalet. Men paa den anden Side har det ikke lukket Diet for den store Mislighed, som det vilde være, om en Sigtet alene skulde være voldgiven denne Rævningernes Afgjørelse. Eige saa fuldt i Overensstemmelse med den engelske Rets Grundtanke og med den Dpfattelse af Institutionen, som altid har været klar for den almindelige Bevidsthed, har det høvdet, at Rævningernes Medvirkning skal forøge ikke formindste Garantien for den Sigtede. Det har derfor ikke indskrænket de retslyndige Dommeres Ret til Afgjørelse af det sekundære Spørgsmaal om Straffens Størrelse, men har tillagt dem en Ret til af bestemte Grunde og under visse Betingelser at tilfidesætte en Afgjørelse af Rævningerne, som erklærer den Sigtede for skyldig, med den Virkning, at den Sigtede enten strax eller efter en ny Forhandling fristundes. Først herved har Institutionen faaet en Etikkelse, der virkelig svarer til dens Forbillede, men som tillige har nødvendiggjort en Række særlige Former, hvis ikke Reglen enten skulde skabe Forvirring eller blive et dødt Bogstav.

Med nærværende Sags Forelæggelse for Rigsdagen har Ministeriet — saaledes som det fremgaar af Foransførte — fulgt den Grundsætning at affatte Lovforslagene fuldstændigt efter Processkommissionens Udcast. De Endringer, som ere foretagne, og som nedensfor nærmere skulle blive angivne og forklarede, gaa enten kun ud paa at rette den Slags smaa Inkurrier, som altid hist og her ville indsnitge sig i et saa vidtløftigt Arbejde, eller paa at ændre Processkommissionens Udcast efter senere udfomne Love, som paa en eller anden Maade berøre de omhandlede Gjenstande, f. Ex. Berelsprocessloven af 28de Mai 1880. Kun en Undtagelse fra denne Grundsætning har man tilladt sig, idet Bestemmelserne i Retsorganisationslovens femte Affnit om Sagsførervæsenet ere noget omredigerede for at bringes i saa nær Overensstemmelse som muligt med det i forrige Session forelagte Lovforslag om denne Gjenstand og de Endringer i det, som foresloges af det af Landstinget over dette Lovforslag nedsatte Udvalg.

Naar Ministeriet har fulgt den nævnte Grundsætning, naaget det, hvis Sagen havde foreligget til fuldkommen fri og forudsætningsløs Bearbejdelse, paa enkelte Punkter muligen vilde have stillet sig anderledes, er dette begrundet dels i den nuværende Justitsministers personlige Stilling til Processkommissionen og dens Arbejde, dels i en almindeligere Betragtning, som muligen vilde have ført ogsaa en anden Justitsminister, der havde staaet helt udenfor Processkommissionens Arbejde, til samme Resultat. Det første Hensyn har naturligen maattet føre til, at der ikke fra den nuværende Justitsministers Side kunde være

Spørgsmaal om i denne hans Egenstaaelse nu at gjenoptage de iøvrigt forholdsvis faa og i alt Fald i praktisk Henseende mindre vigtige Punkter, hvori han i sin Tid er bleven overstemt under Proceskommissionens Forhandlinger, men han maa i saa Henseende føle sig bunden til at iagttage de naturlige Regler for et Samarbejde af denne Art, saaledes at naar et Punkt har været Gjenstand for udtømmende Drøftelse i Proceskommissionen, og han som Medlem af denne har havt fuld Afgang til at yttre sig, maa Striden om et saadant Punkt være endt med den Beslutning, Proceskommissionens Flertal har taget, i alt Fald forsaavidt der ikke er Tale om Noget, som han maatte anse for ligefrem uretfærdigt eller skadeligt, og denne Karakter har Meningsforskjellen ikke havt paa noget Punkt. Det andet Hensyn af almindeligere Natur, paa Grund af hvilket det ikke er anset for rigtigt at foretage videregaaende Ændringer i Proceskommissionens Forslag, er, at det ved et Lovarbejde af saa vidtløftig og kompliceret Natur er umuligt, at Enighed mellem de sagkyndige Kræfter, som skulle bære en saadan Sag frem og støtte den ved deres Navne, kan tilveiebringes paa anden Maade end derved, at den Enkelte i Punkter, som ikke kunne betegnes som Principspørgsmaal, maa underordne sig. Kun paa den Maade kan der opnaas et Resultat, som alle Paagjældende kunne slutte sig til, og som derigjennem kan fremtræde med nogen Autoritet overfor og gjøre Krav paa nogen Tillid hos det usagkyndige Publikum. Og dette turde ved nærværende Gjenstand være mere nødvendigt end ved mangen anden. Thi det kan ikke være andet, end at Forslag til saa gennemgribende Forandringer i vort hele Retsvæsen, Forslag, som stille saa store Forandringer i materiel og personel Henseende haade til Juristerne og til Befolkningen overhovedet, Forslag, som paa mange Punkter komme i Strid med nedarbejdede Anskuelse og Baner haade hos Dommerne og Sagførerne, maa ventes modtagne med en vis Modstræben og underkastede en nøieende og uvelvillig Kritik. Hvis der overfor denne Modstand, som det er Ministeriet fuldt bevidst, at Sagen vil møde paa mange Steder, og som Ingen kan undre sig over, at den møder, forelaa en Flersidighed af individuelle Meninger og Forslag i Stedet for et enkelt Forslag, som dog i al Fald de Mænd, der i dette Anliggende maa betragtes som de bedste sagkyndige Kræfter, man under vore smaa Forhold har kunnet skaffe tilveie, ere enige om at stille, vilde Haabet om, at Sagen kunde gennemføres trods de store Banskkeligheder, den maa støde paa, betydeligt forringes. Det ligger i de menneskelige Forholds Natur, at der i alle videnskabelige Anskuelse og Opfattelse aldrig er Stillestand, men en stadig Bevægelse og Udvikling, og det er derfor let forklarligt, at der i den Tid, der er hengaaet siden Afslutningen af Proceskommissionens Arbejde og vil hengaa inden Retsreformens endelige Vedtagelse, rimeligvis vil vindes en klarere Indsigt i og korrektere Opfattelse af flere processuelle Spørgsmaal, ligesom selvfølgelig Proceskommissionens Forslag ei heller kunne gjøre Krav paa at være uden Feil, mere end andre legislative Arbejder. Tillige kan det ventes, at Erfaringer fra andre Lande, hvor den mundtlige Procesmaade allerede er indført, ville belære om Et og Andet, som det kan være tjenligt at tage i Betragtning ved Lovenes Affattelse. Naarlig er der Grund til at have Opmærksomheden henvendt paa de Erfaringer, der i Tydskland maatte blive gjorte med Hensyn til de nye Lovbestemmelser, men endnu have disse kun været saa kort Tid i Virksomhed, at der neppe kan være Tale om noget betydeligt Udbytte i saa Henseende indtil Dato. Men Ministeriet hengiver sig dog til det Haab, at de Ændringer, som ifølge oven angivne Betragtninger maatte fremstilles sig som ønskelige, ved denne Sags videre Drøftelse, ikke ville blive større eller mere omfattende, end at de kunne foretages paa almindelig Maade under Sagens Gang gennem Rigsdagen og gennem de Udvalg, som kunne forventes at ville blive nedsatte over den. Det er en Selvfølge, at Ministeriet ogsaa efter Lovforslagenes Forelæggelse for Rigsdagen vil have Opmærksomheden henvendt paa samtlige disse Forhold og ikke skal undlade at sætte Rigsdagen i

Rundskab om de yderligere Bidrag til Opgavens heldige Løsning, som man maatte se sig ffrand til at tilvejebringe.

Med Hensyn til de enkelte Lovforslag bemærkes:

I. Til Lovforslaget om Domsmagtens, den offentlige Anklagemyndigheds, Politimyndighedens samt Sagførervæsenets Ordning.

Dette Forslag er af de af Processkommissionen udarbejdede Forslag det, som ved Behandlingen i Ministeriet er undergaaet de fleste Forandringer, idet navnlig Bestemmelserne i dette Lovforslags femte Afsnit om Sagførervæsenet, som alt ovenfor berørt, ere en Del omarbejdede. I det imidlertid de her foretagne Forandringer i det væsentlige kun gaa ud paa at bringe Bestemmelserne i det paagældende Afsnit i saa nær Overensstemmelse som muligt med det Rigsdagen i forrige Samling forelagte Lovforslag om Sagførervæsenets Ordning i Forbindelse med de Endringer, der, tildeels paa Grundlag af Andragender, der i saa Henseende vare fremkomne fra Bestyrrelserne for den almindelige Sagførersforening og for den københavnske Sagførersforening, foresloges af det af Landstinget til Droftelse af dette Lovforslag nedsatte Udvalg, vil man med Hensyn til de enkelte Forandringer og deres Begrundelse i det væsentlige kunne indskrænke sig til at henvise til de Bemærkninger, hvormed man ledsagede det nævnte Lovforslag, samt til den af Landstingsudvalget afgivne Betænkning, der findes i Rigsdagstidenden for 1879—80, Tillæg B. Sp. 2105 ff. Kun med Hensyn til de enkelte Forandringer, der paa andre Punkter ere foretagne i Kommissionens Udkast, samt de enkelte Steder i Afsnittet om Sagførervæsenet, hvor man er afvejen baade fra Kommissionensudkastet og fra det i sidste Samling forelagte Lovforslag, saaledes som dette af Landstingsudvalget var foreslaaet ændret, skal man derfor her tillade sig nogle Bemærkninger.

I § 25, hvor de til Underretternes Virkefreds udenfor den egentlige Retspleie hørende Forretninger angives, har man under Lit. d tilføjet Udmeldelse af Syns- og Skjønsmænd udenfor Retspleien, forsaavidt den ikke kan ske ved Øvrigheden. Ligesom det i mange særlige Lovbestemmelser udtrykkeligt er foreskrevet, at Udmeldelse af Mænd til at foretage Syns- eller Skjønforretninger i et eller andet extrajudicielt Djemed skal ske af Retten, saaledes er det jo overhovedet Reglen, at denne har at foretage slige Udmeldelser i ethvert Tilfælde, hvor det ikke særlig er foreskrevet, at Mændene skulle udmeldes af Øvrigheden. Naar denne Virksomhed med at udmelde Syns- og Skjønsmænd i extrajudicielle Djemed, som saaledes hidtil har været henlagt til Retterne, ei er nævnt i Kommissionens Udkast, saa har Meningen næppe været at udfille de heromhandlede Forretninger fra Underretternes Virkefreds; deres Forbigaaelse skyldes vistnok ene og alene en Forglemmelse.

I § 26, første Stykke har man forandret Udkastets Bestemmelse, hvorefter Københavns Stadsret skulde bestaa af en Formand og 12 andre Medlemmer, derhen, at Antallet af Rettens andre Medlemmer fastsættes til indtil 14; i Overensstemmelse hermed ere derhos ogsaa Bestemmelsen i Paragrafens tredje Stykke om Antallet af Fuldmægtigene ved Rettens Brevskriverkontor, saadelsom Bestemmelsen i den paafølgende Paragraf om Antallet af de Kamre, hvori Stadsretten skal deles, ændrede. Ministeriet har i Genhold til de senere Aars Erfaringer om Tilvægten i Kriminal- og Politirettens Forretninger ikke kunnet andet end befrygte, at det af Kommissionen foreslaaede Antal af 12 Medlemmer vilde vise sig utilstrækkeligt til at bestyde den betydelige Mængde af Forretninger, som vil komme til at hvile paa denne Ret, i hvilken Henseende man navnlig har maattet nære Betænknelighed ved det af Kommissionen beregnede Antal af fire Kamre til Varetagelse af de Stadsretten paahvikende Forretninger i Strafferetspleien — hvorunder jo bl. a. falder Forundersøgelsen i alle Straffesager, i hvilke judicial Forundersøgelse finder Sted.

I § 37, der gjentager Bestemmelsen i Konkurslovens § 147 om Fallitboers Behandling ved Skiftekommissarier, hvorefter saadan Behandling kun kan finde Sted i sjældne Undtagelses-tilfælde, er indfødt et Forbehold med Hensyn til den nu i Lov om Spare- og Laanekasser af

28de Mai d. A. § 8 givne Bestemmelse, hvorefter der, naar en Sparekasse kommer under Konkursbehandling, kan anordnes Behandling ved Skiftekommissarier uden Hensyn til, om de i Konkurslovens § 147 angivne Betingelser herfor ere tilstede eller ei.

§ 59 er der i sidste Punktum, hvor Bestemmelsen af de Beløb, der skulle tillægges Retterne til Beskrivelse af Kontorudgifter o. lign., henvises til Finantsloven, tilføjet: „forsaavidt ikke anderledes bestemmes ved særlig Lov“ — et Forbehold, man, om det end i og for sig fulgte af sig selv, dog har fundet det saa meget naturligare udtrykkeligt at udtale, som der netop i det Forslag til Lov om Lønninger m. v. for de i nærværende Forslag omhandlede Embeds- og Bestillingsmænd, der samtidigt med dette vil blive forelagt Rigsdagen, er optaget Bestemmelser om Retternes Kontorholdsvederlag m. v.

§ 99 har man anset det for rettest i Paragrafens 2det, 3die og 4de Stykke, hvorefter den, der befittes til Overstatsanklager eller Statsanklager, til Hjælpestatsanklager eller til Anklager ved Underretten, eller som bemyndiges til at optræde i en enkelt Sag, skal fuldbestigjøre de Betingelser, som udkræves for at blive henholdsvis Høiestretsagsfører, Sagsfører ved Landsretterne og Sagsfører ved Underretterne, at optage en udtrykkelig Henvisning til §§ 112 og 113, for derved at gjøre det tydeligt, at det kun er de i de nævnte Paragrafer foreskrevne almindelige og særlige Betingelser for at blive Sagsfører af den ene eller den anden Art, der af den Paagjældende maa fuldbestigjøres, hvorimod Meningen ikke er, at han skal have underkastet sig den i §§ 114 og 115 ommeldte Sagsførerprøve.

§ 108 Nr. 1 er Udkastets Bestemmelse, at der til Politimesterens Bistand af Justitsministeren skal befittes en Politiasistent for hver Kreds, forandret derhen, at Ansættelse af en Politifuldmægtig*) kan finde Sted — idet det nemlig ved den Undersøgelse, der foreløbig har kunnet finde Sted med Hensyn til den Udstrækning, der vil være at give de enkelte Underretskredse, har vist sig, at flere af disse vistnok ikke ville blive større, end at en Politifuldmægtig vil kunne undværes. § Forbindelse hermed er Affattelsen af Nr. 4 ændret paa tilsvarende Maade.

§ Afsnittet om Sagsførervæsenet har man imellem de Stillinge, der skulle give Afgang til at erholde Befikkelse som Sagsfører ved Underretterne, strøget Stillingen som autoriseret Dommerfuldmægtig. Vel er der nemlig ved Forslagets § 31 aabnet Afgang til, at der paa Dommerens Begjæring kan meddeles en Fuldmægtig en vedvarende Konstitution til at udføre visse udenfor den dømmende Retspleie faldende Forretninger; men efter det ringe Omfang, hvori en saadan Konstitution er forudsat i Almindelighed at ville blive benyttet under den nye Ordning, vil denne Stilling næppe kunne forudsættes at afgive en fuldbestigjørende Forberedelse for Sagsførersstillingen.

§ 118, der i øvrigt er ganske overensstemmende med det i forrige Samling forelagte Lovforslags § 9, har man dog udeladt den Bestemmelse, som i Slutningen af denne Paragraf var optagen om, at en Sagsfører, der flytter sit Kontor til en anden Retskreds, foruden at han inden 14 Dage skal anmeldte Flytningen for Justitsministeriet, endvidere skulde være pligtig til inden samme Frist at gjøre en lignende Anmeldelse saavel for de Retter, der have Thingsted i den Retskreds, han forlader, som for de Retter, der have Thingsted i den Jurisdiktion, hvortil han flytter sit Kontor, — idet man har fundet, at der ved disse mange Anmeldelser — efter Omstændighederne kunde der jo blive Tale om Anmeldelse baade for Underretter og Landsretter — vilde paalægges de Paagjældende mere Besvær end fornødent. Forøvrigt svarer Paragrafen som sagt ganske til den ovennævnte Paragraf i Lovforslaget om Sagsførervæsenets Ordning. Navnlig har man ogsaa ment, i Overensstemmelse med, hvad der her var foreslaaet, i Paragrafen at burde optage en Bestemmelse om, at Underrettsagsførere — der jo ifølge Forslagets § 119 ere uberettigede til at give Møde for de Retter, der have Sæde i Kjøbenhavn — ikke maa have Kontor i Kjøbenhavns Underretskreds. Forsaavidt den tilsvarende Bestemmelse i det ovennævnte

*) Naar man har ombyttet Udkastets Benævnelse „Politiasistent“ med „Politifuldmægtig“, er Grunden hertil alene den, at det forsvaantede Udtryk adskillige Steder er bleven en Ertegnelse for visse Politiejenere.

Lovudkast af Landsthingsudvalget var foreslaaet udeladt, saa vil det ses, at den Hovedindvending, der af Udvalget blev gjort gjældende imod i saa Henseende at fastholde den, som Udvalget erkjendte, principielt rigtige Regel, at Underretsfagførerne skulle have Kontor i en Jurisdiktion, i hvilken de ere berettigede til at fungere, nemlig den Banfelighed, som opstod ved, at de nu til Kjøbenhavn grændsende Underretsjurisdiktioners Thingsted ligger paa Kjøbenhavns Grund, ingen Anvendelse vil finde under den ny Ordning, efter hvilken de nævnte Jurisdiktioner ville udgjøre en Del af Kjøbenhavns Underretskreds, ved hvis Retter Underretsfagførerne ikke kunne give Møde. En tilsvarende Udtagelse til den, der i den ommeldte Henseende i det tidnævnte Lovforflag var gjort med Hensyn til de Underretsfagførere, der allerede have Kontor i Kjøbenhavn, vil findes i nærværende Forlags § 165.

Med Hensyn til § 122 bemærkes, at man ikke har anset det fornødent, saaledes som det var foreslaaet i Lovforlaget om Sagførervæsenets Ordning, at give Afdelingen til at holde en fast Fuldmægtig den Begrændsning, at vedkommende Sagfører først i et Aar skal have virket som saadan, idet det nemlig efter Forlaget ikke, saaledes som tidligere, vil blive Stillingen som fast Fuldmægtig som saadan, der giver Afgang til efter en vis Tid at erholde Bestikkelse som Sagfører, hvorimod det, det i saa Henseende ifølge Forlagets § 113 kommer an paa, er, at den Paagjældende i den foreskrevne Tid virkelig har deltaget i det hos en Sagfører foresaldende Arbejde.

Medens Bestemmelserne i Sagførerraffinittets fjerde Kapitel (om Sagførerkreds og Sagførerraad) i øvrigt gennemgaaende ere affattede i næsten ordret Overensstemmelse med Bestemmelserne i det tilsvarende Affnit i Lovforlaget om Sagførervæsenets Ordning, saaledes som dette af Landsthingsudvalget var foreslaaet ændret, er der blot i Forlagets § 137, der svarer til det nævnte Lovforlags § 20, gjort den med de ny Forhold stemmende Forandring, at Sagførerkredsene komme til at falde sammen med Landsretskredsene, ligesom ogsaa Bestemmelsen i det nævnte Lovforlags § 23, at Sagførerkredsenes Medlemmer første Gang efter Lovens Ikrafttræden sammenkaldes til Valg af Sagførerraad af den Dommer i Kredsen, hvem dette Hverv overdrages af Justitsministeriet, i Forlagets § 141 er ændret derhen, at det er vedkommende Landsrets Formand, der har at lede dette Valg, hvorhos der endelig ogsaa i Redaktionen af §§ 147 og 148 er foretaget de som Følge af Forlagets øvrige Bestemmelser nødvendige Ændringer.

I Forlagets sjette Affnit er i § 157 Fristen for Lovens Træden i Kraft, der i Udskiftet var sat til et Aar fra den Dag, det Numer af Lovtidenden udgaar, hvori den kundgjøres, under Hensyn til Omfanget af de Foranstaltninger, der skulle iværksættes, deriblandt de Byggeføretagender, der maa være tilendbragte, forinden Loven kan træde i Virksomhed, forlænget til to Aar fra den nævnte Dag.

I §§ 161, 1ste Stykke, og 163 har man tilføjet en Bestemmelse om, at naar de deri nævnte Embedsmænd modtage Bestikkelse henholdsvis ved de ny Landsretter og Underretter eller som Politimestre, kommer den Embedstid, der med Hensyn til Alderstilling har været lagt til Grund for Embedslønningen i den Stilling, de hidtil have beklædt, dem ogsaa til Gode i de ny Stillinger, i hvilke de ifølge de anførte Paragrafer ere pligtige at indtræde — en Bestemmelse, som Villighed formentlig i høi Grad taler for.

Endelig er der som § 164 indsat en ny Paragraf, der træder i Stedet for sidste Punktum i 2det Stykke af § 106 i Proceskommissionens Forflag. Ligesom man nemlig har anset denne Bestemmelse for rettestenhørende blandt Overgangsbestemmelserne, saaledes har Ministeriet ønsket noget at ændre de Udtryk, ved hvilke de Auktioner betegnes, som det eventuelle Lovforflag skal omfatte.

II. Til Lovforlaget om den borgerlige Retspleie.

Skvad dette Lovforflag angaar, saa ere de vigtigste Ændringer, som ere foretagne i Proceskommissionens Udskift, de, som have været nødvendige for at bringe

Bestemmelserne i Forslagets sjette Afsnit, Kapitel II i Overensstemmelse med Bestemmelserne i Loven om Bøzelsager og Bøzelprotester af 28de Mai d. A. — 3 § 381 er saaledes for det første den i Udkastet givne Bestemmelse af Bøzelsager — hvilken svarede til den, der fandtes i Forordningen af 18de Mai 1825 § 69, jfr. Forordningen af 7de April 1843 § 4 — ombyttet med en Henvisning til den Bestemmelse af disse Sager, som er givne i Loven af 28de Mai d. A. § 1. — 3 § 383, 2det Stykke er fremdeles Angivelsen af de Indsigelser i Realiteten, som af Sagsøgte kan fremsættes under et Bøzelsøgmaal foruden de i Paragrafens første Stykke nævnte, ændret i Overensstemmelse med Loven af 28de Mai d. A. § 3 b. Ligeledes er der i Paragrafens fjerde Stykke foretaget et Par Smaaændringer, hvorved dets Indhold er bragt i Overensstemmelse med andet Stykke i den nævnte Lovs § 3, idet der efter Ordet „opgivet“ i tredje Linie er indstødt „eller idetmindste forbeholdt“, hvorhos Ordet „Regressøgmaal“ i dette ligesom i Paragrafens sidste Stykke er ombyttet med „Erstatningsøgmaal“. — 3 § 384 er endelig Udkastets ubetingede Udelukkelse af Modfordringers Fremsettelse i Bøzelsager modificeret i Overensstemmelse med § 4 i Loven af 28de Mai d. A.

Foruden de anførte Ændringer i Udkastet har det derhos som Følge af den Afgang, der ved Bøzelovens §§ 25, 26 og 30 er hjemlet en Bøzellcreditor til i visse Tilfælde at kræve Sikkerhedsstillelse, været nødvendigt i Forslaget at optage en Bestemmelse om Eksekutionen af Domme, hvorved Nogen er tilpligtet at stille saadan Sikkerhed. I Overensstemmelse hermed er der da i § 454 — i Lighed med, hvad der nu er foreskrevet i § 8 i Loven om Bøzelsager og Bøzelprotester — i Slutningen af første Stykke indstødt en Bestemmelse om, at Fogden, naar Domfældte er tilpligtet at stille en Sikkerhed, kan udtage saa meget af hans Gods, som hertil er fornødent, og at der da over dette høves den samme Sikkerhedsret som over udlagt Gods (jfr. § 491). Man har derhos givet Bestemmelsen en saa almindelig Affattelse, at den, — hvad man antager, at der i visse Tilfælde kan vise sig Trang til — kan anvendes ogsaa udenfor de nævnte Bøzelsager. Derimod har man under Hensyn til den almindelige Besøielse, der ved Forslagets § 445 er tillagt Domstolene til, hvor Omstændighederne anbefale saadant, at erklære en Dom erigibel inden den sædvanlige Eksekutionstermins Udløb samt uden Hensyn til, at Retsmidler betimelig anvendes imod Dommen, anset det ufornødent i Forslaget at optage nogen til det øvrige Indhold af den anførte Paragraf i Loven af 28de Mai d. A. svarende Bestemmelse.

3 § 465 er der tilføjet en Bestemmelse om, at det har sit Forblivende ved den bestaaende Lovgivnings Bestemmelser om, at de befalede Brandredskaber ei kunne stilles fra Egendommen — en Tilføining, der ikke behøver nogen yderligere Retfærdiggjørelse.

Endelig er der i den i § 556 givne Opregning af de Fordringer, for hvilke Udpantning kan finde Sted, under Nr. 10, Litra e og g tilføjet nogle Tilfælde af Udpantning, af hvilke det ene har Hjemmel i Lov om Spare- og Paanekasser af 28de Mai d. A. § 12, de to andre ere optagne i Forslag om Domsmagtens Ordning m. v. §§ 143 og 146.

III. Til Lovforslaget om Strafferetspleien.

De Ændringer, som det her har været nødvendigt at foretage i Proceskommissionens Udkast som Følge af Love, der ere udkomne efter Udarbejdelsen af dette Udkast, indskrænke sig til, at den i § 35 under 2) givne Opregning af de Tilfælde, i hvilke Paatalen udenfor de sammesteds under 1) nævnte Tilfælde skal tilkomme Politimesteren, er bleven forøget med de under Litra o—q nævnte, hvorhos der under Litra i er indføjet en Henvisning til Lov angaaende Tilveiebringelsen af Vedtægter for Benyttelsen af Vand fra kommunale Vandværker af 28de Januar 1876.

Ved Siden heraf er der blot i § 265 foretaget nogle Ændringer i Udtrykkene, med Hensyn til hvis nærmere Forklaring man kan indskrænke sig til at henvise til de Bemærkninger, som findes i Motiverne til Kommissionensudkastet til Lov om Domsmagtens Ordning m. v. S. 16.

Endelig har man i Slutningen af Forslagets niende Afsnit indsat en Bestemmelse om Meddelelse af fri Proces i Straffesager, idet man har fundet det naturligt, at der i visse af

Bemærkninger til samtlige foranstaaende Rets-Reform-Lovforslag.

af disse, navnlig dem, der tidligere have været behandlede som borgerlige Retsstrætter, aabnes en Part Afgang til at erholde fri Proces. I Overensstemmelse hermed udtales det da i Forslagets § 489, at i de Sager, der i Medfør af § 39 forfølges af en privat Anklager, samt i andre Straffesager, forsaavidt som der i disse i Medfør af Lov om Retsafgifter, tredje Affnit II kan blive Spørgsmaal om Afgifter til Statskassen, kan fri Proces meddeles overensstemmende med Reglerne i Lov om den borgerlige Retspleie, første Affnit Kap. XI.

IV. og V. Til Lovforslagene om Retsafgifter og om Udgifterne i Strafferetspleien.

I det man med Hensyn til de enkelte Bestemmelser i disse Lovforslag isørigt skal henvise til de Bemærkninger, der findes i vedhæftede af den til deres Udarbeidelse nedsatte Kommission afdionne Betænkning, skal man blot bemærke, at Ministeriet i Forslaget til Lov om Retsafgifter har anset det for rettest at gjøre et Par mindre Ændringer. Efter Kommissionens Forslag vil den i § 82 1ste Stykke ommeldte Betaling nemlig ikkun være at erlægge for simple Udskrifter af Retsprotokoller eller af Skjøde- og Panteprotokoller, medens der savnes Bestemmelser for, hvad der vil være at erlægge for simple Udskrifter af andre Dokumenter, af hvilke der kan blive Spørgsmaal om Udskrifter ved Rets-skriverens Foranstaltning, og Ministeriet har derfor ved en Tilføielse til den nævnte Paragrafs 1ste Stykke gjort de deri ommeldte Bestemmelser anvendelige ogsaa paa Udskrifter af saadanne Dokumenter. Da der derhos ikke i det nævnte Lovforslag er truffet Bestemmelser om Afgifter for Auktioner, der ikke kunne henregnes under de i Forslagets §§ 31 og 32 omhandlede, og Forhandlingerne mellem Justitsministeriet og Finantsministeriet om, hvorledes man rettest bør stille sig med Hensyn til Afgifter for saadanne Auktioner, endnu ikke ere førte til Ende, har man fundet det fornødent i Forslagets § 102, 2det Stykke at tilføie en Bestemmelse om, at de gjældende Bestemmelser fremdeles, indtil anderledes ved Lov bestemmes, forblive i Kraft med Hensyn til de Auktioner, som ikke omhandles i Forslagets §§ 31 og 32.

VI. Til Lovforslaget om Lønninger m. m. for de i Lov om Domsagtens Ordning omhandlede Embeds- og Bestillingsmænd.

Med Hensyn til dette Forslag, til Grund for hvilket der ikke foreligger nogen Kommissionsbetænkning, finder Ministeriet Anledning til at udtale sig noget udførligere, end det har været fornødent med Hensyn til de øvrige Forslag.

Da de Forhold, under hvilke de Embedsmænd, der virke i Retspleien, villé komme til at arbejde under Forudsætning af Retsreformens Gjennemførelse i Overensstemmelse med de Rigsdagen forelagte Lovudkast, ere i høi Grad forskellige fra de tilsvarende i den hidtidige Retsforfatning, er det en Selvfølge, at de hidtil gjældende Lønningslove kun til en vis Grad have kunnet tjene som Forbillede for et Forslag til Lønninger for de i Forslaget til Lov om Domsagtens Ordning m. m. omhandlede Embeds- og Bestillingsmænd. Ikke blot kræve Forholdene et større Antal Embeds- og Bestillingsmænd end hidtil og nødvendiggjøre Ansættelsen og Lønningen af Funktionærer, til hvilke der ikke hidtil findes tilsvarende, men yderligere ere de Krav, som Opnaaelsen af de Fordele, Retsreformen tilsigter, stiller til de Embeds- og Bestillingsmænd, hvem de forskellige Virksomheder i Retspleien betroes, gjennemgaaende væsentligt forskellige fra og meget betydeligere end dem, der maatte stilles til de Embeds- og Bestillingsmænd, der under tilbøis tilsvarende Benævnelser virkede i Retspleien i dens hidtilværende Skikkelse, i hvilken Henseende henvises til de Bemærkninger, som ledsage Proceskommissionens Forslag til Lov om Domsagtens Ordning. Det vil saaledes neppe forundre, naar det med Hensyn til Lønninger fremtidig vil vise sig fornødent at stille større Krav til Statskassen end hidtil. Imidlertid er det en Selvfølge, at Ministeriet, overalt hvor ikke de forandrede Forhold uafviselig gjøre en Forandring nødvendig, har holdt sig til de hidtilværende Lønningsregler, og da navnlig til det Rigsdagen i indværende Samling forelagte Forslag til Lov om Lønninger for forskellige under Justitsministeriet hørende Embeds-
Forelagte Lovforslag m. m.

og Bestillingsmænd saavel som til de Grundsetninger, der have været ledende ved de Rigsdagen ligeledes i indeværende Samling forelagte Lønningslove for Statens andre Embedsmænd. Man tror endnu saaledes at burde fremhæve, at den nye Ordning og den gennemgribende Forandring, som den vil medføre i den hidtilværende Forretningssgang, for en stor Del gjøre de Erfaringer med Hensyn til Forretningernes Antal og Omfang, til hvilke mange Udgiftsposter hidtil have støttet sig, ganske ubrugelige for Fremtiden, og denne Omstændighed kan selvfølgelig ikke være uden Indflydelse paa det Indhold, der maa gives forskjellige under Lønningslovene hørende Bestemmelser, idet det vil være nødvendigt i flere Forhold at afsætte nogen Lids Erfaring, før man kan komme til saadanne faste og lovbestemte Regler som dem, der hidtil have kunnet træffes for tilsvarende Forhold.

Dette forudsættelse, skal man med Hensyn til de enkelte Bestemmelser bemærke følgende:

Til § 1.

Medens Lønningen for Høiesterets Formand er foreslaaet til det samme Beløb som hidtil, er Lønningen for Høiesterets øvrige Medlemmer, der ved Lov af 21de Januar 1857 var bestemt til 6,000 Kr., stigende hvert 3die Aar indtil 8,000 Kr., foreslaaet til 7,500 Kr., stigende hvert 5te Aar med 500 Kr. til 8,500 Kr. Den forandrede Løn er begrundet, foruden paa Hensyn til de siden Emanationen af Loven af 21de Januar 1857 forandrede Forhold, der ogsaa have gjort deres Indflydelse gjældende med Hensyn til alle andre tidligere Lønningsbestemmelser, endvidere paa Hensynet til at fremkalde det rette Forhold mellem Lønninger for Høiesterets Medlemmer og Lønningerne for Dommerne i Landsretterne. Overensstemmende med de i flere Lønningslove fulgte Grundsetninger er Løden for Opnaaelse af Alderstillæg forandret til 5 Aar, medens paa den anden Side Alderstillæget er forandret fra 400 Kr. til 500 Kr. Naar ifkun 2 Alderstillæg ere foreslaaede, er Grunden hertil den, at Medlemmerne af Høiesteret i Reglen først i en høi Alder opnaa denne Stilling. At en Lønning, der kan stige til 8,500 Kr., ikke kan anses at være for høi for en Stilling, der er af den Betydning som Stillingen som Dommer i Landets øverste Domstol og kun faar aaben for de mest kvalificerede i Staten, turde efter Ministeriets Mening være givet.

Naar der for Formændene i Landsretterne og for Formanden i Kjøbenhavns Stadsret er foreslaaet samme Løn som for Medlemmerne af Høiesteret, er dette for Maximumsgrændsens Vedkommende stemmende med det Rigsdagen forelagte Forslag til Lov om Lønninger for de under Justitsministeriet hørende Embeds- og Bestillingsmænd § 1.

For Landsretternes Medlemmer foreslaas Lønnen sat fra 5,500 Kr. til 7,000 Kr. Det bringes med Hensyn til denne Klasse af Embedsmænd i Erindring, at Landsretterne ere at betragte som Hovedorganet i den nye Retspleie, og at deres Domme med Hensyn til det faktiske Bevissspørgsmaal ere endelige, saa at de forsaavidt fremtidig træde i Høiesterets Sted. Henset hertil og til de Krav, som den mundtlige Procedure stiller til Dommerne, tør Ministeriet antage, at det vil blive erkjendt, at disse Domstole faa langt større Betydning end de hidtilværende Overdomstole, og at de Lønningsvilkkaar, der have været ydede Dommerne i disse, allerede af den Grund ikke kunne gjøre Fyldest for Dommerne i Landsretterne, til hvilke det stedse maa være magtpaaliggende at kunne fikre en Tilgang af de dygtigste Kræfter, tilbøielig ved at drage dem fra andre Stillinger, der aabne Udgang til langt rundeligere Indtægter, end Embedsstillingerne hidtil have ydet. Naar endelig henses til, at Stillingen som Landsretsdommer for den største Del af disse Embedsmænd vil blive en Slutningsstilling, har Ministeriet anset den foreslaaede Lønning som den mindste, om hvilken der vilde kunne være Tale, naar det skal være muligt at fikre denne Embedsstilling den fornødne Tilgang af virkelig brugelige Kræfter.

Forsaavidt der endelig i denne Paragrafs sidste Stykke er foreslaaet Honorarer af 1000 Kr. aarligt for de Medlemmer af Landsretterne, der bestilles som Formænd for Landsretternes særlige Afdelinger og om Fordelingen af dette Honorar i Tilfælde af, at et Medlem af Høiesteret er bejættet til Formand for Landsrettens særlige Afdeling (jfr. Forslag til Lov om Domsmagtens Ordning

§ 15) turde en almindelig Henviisning til Forslag til Lov om Strafferetspleien om de Fordringer, Ledelsen af Strafferetsfagers Behandling for Landsretten stiller til de nævnte Formænd, være tilstrækkelig til at begrunde det foreslaaede Honorar.

Til § 2.

At Overstatsanklageren, der ordentligvis vil være at søge blandt de fortrinligste og derfor mest beffæstigede Spiesfretsagsførere, mindst maa lønnes som Spiesfretsdommer, og at Statsanklagerne, hem Anklagens Ledelse i en Landsretskreds under Forundersøgelsen, — hvorved de blive til Politimestrenes Foresatte —, og hele Anklagens Gjennemførelse for Landsretten paahviler, ikke kunne lønnes ringere end Landsretsdommere, vil formentlig ikke kunne modsiges. Med Hensyn til Hjelpe-Statsanklagerne har man, skjøndt der stilles ikke ubetydelige Fordringer til deres Kvalifikationer (jfr. Lov om Domsmagtens Ordning § 99), dog antaget, at Lønnen som Politimester af 3die Klasse maatte anses tilstrækkelig, da de ere forudsatte i Reglen at være yngre Mænd, som ad denne Veie bane sig Til Statsanklagerstillingen.

Til § 3.

Til Overfugt over Forholdet mellem de til Underdommere foreslaaede Lønninger i det Hele og de nuværende Underdommers Lønninger bemærkes foreløbigt, at efter nærværende Forslag udgjøre samtlige Underdommerlønninger, beregnede efter et Gjennemsnit af Lønningsstufferne, ialt 370,000 Kr., medens Lønningerne efter det Rigsdagen forelagte Udkast til Lov om Lønningerne for Retsbetjent- og Magistratsembeder, beregnede paa samme Maade, udgjøre ialt 731,000 Kr. Henset til, at der i nærværende Forslags § 5 foreslaas Lønninger for Politimestrene, der, gennemsnitligt beregnede, udgjøre ialt 245,700 Kr., og efter Forslagets § 8 til Underrettskriverne Lønninger af ialt 149,800 Kr., bliver Udgiften for de Rets- og Politifunktionærer, som træde i Stedet for de hidtilværende Underretsembedsmænd, efter nærværende Forslag altsaa ialt 765,500 Kr., medens Lønningerne efter Forslaget til Lov om Lønninger for Retsbetjent- og Magistratsembeder udgjøre ialt 731,600 Kr. Herved maa dog strax tages Hensyn til, at en ikke ringe Del af det Arbejde, der fremtidig bliver udført af Retskriverne, hidtil er falden Statskassen til Last gennem Kontorholdet, og selv naar Hensyn tages til Lønningerne til Politifuldmægtige (Forslagets § 9) og til de Kontorholdsbeløb, der i Medfør af Forslagets § 13 blive at afholde, turde der ikke være Tvivl om, at de Udgifter, den nuværende Retsforfatning kræver til Udførelsen af Retspleiens Forretninger i 1ste Instants, overstige de Beløb, der efter nærværende Forslag ville medgaa til de tilsvarende Forretninger.

Sdet man dernæst bemærker, at Inddelingen af Underdommere i 3 Klasser er forudsat at skulle bygges paa Hensynet til Underretskredsens Størrelse og Indbyggerantal i Forbindelse med Hensynet til Antal af Thingsteder i Underretskredsen, skal man med Hensyn til de foreslaaede Lønninger næst at fremhæve, at Fordringerne til Underdommers Kvalifikationer fremtidig ere skjærpede, jfr. Lov om Domsmagtens Ordning § 41, indskrænke sig til at bemærke, at naar man med Hensyn til 1ste Klasse har troet at kunne blive staaende ved en Maximumslønning af 6500 Kr., medens den tilsvarende Lønning efter Forslag til Lov om Lønninger for Retsbetjent- og Magistratsembeder er foreslaaet til 7,200 Kr., er der herved taget Hensyn til, at Underdommerne antages fremtidig hyppigere, end Tilfældet er nuomstunder, at ville gaa over i Overdommerklassen.

Til § 4.

Forslaget stemmer for Kjøbenhavns Politidirektørs Bedkommende med § 7 i det Rigsdagen forelagte Forslag til Lov om Lønninger for forskellige under Justitsministeriet hørende Embeds- og Bestillingsmænd.

Til § 5.

Sdet man iøvrigt med Hensyn til denne Paragraf henviser til Bemærkningerne til § 3, skal man ikkun tilføje, at naar man gennemsnitligt har foreslaaet Lønningerne for Politimestrene ansatte

800 Kr. lavere end de tilsvarende Underdommerstillinger, er Hensyn herved taget til, at der ikke hos Politimestrene nødvendigvis fordres den theoretiske Fordannelse, som er gjort til Betingelse for Afgangen til at beskæde Underdommerstillinger. I Betragtning af, at juridiske Kundskaber dog maa anses for ønskelige for Politimestrene, allerede af Hensyn til deres Stilling som Anklagere, turde det være givet, at de foreslaaede Lønninger ere saa lave, som de forsvarligt kunne være for Stillinger, der have den Betydning for Samfundet, og som i Reglen ville være Slutningsstillinger.

Naar det er foreslaaet at gjøre Politimestrene beredne, er der herved taget Hensyn til, at der ellers for deres Reiser i deres Embedskreds maatte tilstaa dem et Befordringsvederlag, som det imidlertid efter Forretningernes Bestaaffenhed vil være særdeles vanskeligt at kontrollere og opgjøre.

XII §§ 6 til 9.

Da Forretningerne i de Stillinger, som omhandles i §§ 6 og 7 i det Væsentlige falde sammen med de tilsvarende i den nuværende Retsforfatning, har man her holdt sig til de Forslag, som for tilsvarende Stillinger indeholdes i Forslag til Lov om Lønninger for de under Justitsministeriet hørende Embeds- og Bestillingsmænd §§ 3—5. Det er ligeledes disse Bestemmelser, særligt Forslagene i § 7, man har troet at burde lægge til Grund for Forslagene til Lønninger for Underretsskriverne (jfr. Forslag til Lov om Domsmagtens Ordning § 31 og §§ 52 til 54) og for Politifuldmægtige (jfr. samme Forslags § 108 Nr. 1 og 5), dog saaledes at man for disse sidste Bestillinger, der formenes at maatte betragtes som blotte Gjennemgangsstillinger, har troet at burde foreslaa Lønnen ansat noget lavere end for Underretsskriverne og ganske at burde holde kongelig Ud nævnelse ude.

XII § 10.

I Medfør af Forslaget til Lov om Udgifterne i Strafferetspleien vil al Udgift til Befordring af Rettens og Politiets Embeds- og Bestillingsmænd i Strafferetspleien, der hidtil har været afholdt af kommunale Fonds, komme til at paahvile Statskassen, og de i Forbindelse med den tidligere Ordning staaende Bestemmelser om Fribefordring ere derfor hævede ved det nævnte Forslags § 5, der iøvrigt fastsætter, at Befordringen i Strafferetspleien bliver at tilveiebringe ved leiede Befordringer paa Statskassens Regning. De nærmere Regler for Afgangen til at erholde saadanne Befordringsudgifter vederlagte saavel som for Afgangen til Befordringsvederlag for Reiser i den borgerlige Retspleies Tjeneste (Foged- og Skifteforretninger), forsaavidt som dette ikke paalægges Private (Forslag til Lov om Retsafgifter § 70) blive derfor formentlig rettest at give i Forbindelse med Lønningsbestemmelserne for de paagjældende Embedsmænd. Reglerne indskrænke sig iøvrigt til udtrykkeligt at udtale Retten til fri Befordring samt at fastsætte den Grændse, indenfor hvilken den skal ydes, idet de nærmere Regler angaaende Bestaaffenheden af den Befordring, der kan benyttes, i al Fald for Liden neppe egne sig til at fastsættes ved Lov, dels af Hensyn til, at saadanne formentlig ville kunne stille sig forskjelligt efter de stedlige Forhold, dels af Hensyn til, at et tilstrækkeligt Grundlag af Erfaringer om, i hvilke Retninger saadanne kunne tiltrænges, for Liden ikke haves; man har derfor troet at burde indskrænke sig til at aabne Afgang til at fastsætte saadanne Regler ved Anordning.

XII § 11.

Medens der i den hidtilværende Retspleie kun blev Spørgsmaal om faste Regler for Dagpenge for Retsbetjentene indenfor de Grændser, som ere angivne i Forslag til Lov om Lønninger for Retsbetjent- og Magistratsmedlemmer § 6, og for Politibetjente, naar de gjorde Reiser udenfor Jurisdiktionen, idet Dagpengene i de enkelte Tilfælde, hvor der for en Retsbetjent blev Spørgsmaal om at foretage Reiser udenfor Jurisdiktionen, fastsattes for hvert enkelt Tilfælde, stiller Sagen sig noget anderledes under den fremtidige Ordning. Foruden at der nu bliver Spørgsmaal om Dagpenge saavel for Underdommerne som for Politimestrene, idet disse Stillinger ikke længere ville være forenede i den samme Person, bliver der herefter Spørgsmaal om de Reiser, som foretages til Afholdelse af Landsretternes regelmæssige Samlinger udenfor Landsrettens Sæde, og om

Dagpenge for helt nye Klasser af Embedsmænd (Anklagere). I det Udveksels af Dagpenge derhos i alle Tilfælde kommer til at hvile paa Statskassen, medens den hidtil tilbids hvilede paa kommunale Fonds, vil det være fornødent, at der gives Lovregler for Afgang til og Størrelsen af Dagpengene. Disse Regler indeholdes i denne Paragraf, og skal man isørigt med Hensyn til det foreslaaede indskrænke sig til at bemærke, at man har fundet det rigtigt ubetinget at betinge Afgang af en vis Tid's Fraværelse fra Hjemmet, medens Afgang til Dagpenge for Retsbetjente nu efter Pl. 21de Marts 1800 afhænger af Forretningens Foretagelse i mindst 1 Miles Afstand fra Hjemmet, at man for Underdommernes og Politimestrenes Vedkommende har maattet tage Hensyn til, at Reiserne fremtidig efter Retskrebsenes Størrelse ville blive længere, besværligere og hyppigere forbundne med Natteophold udenfor Hjemmet, samt endelig, at man ved Fastsættelsen af Dagpengenes Størrelse i det Hele har taget Hensyn til de stedse stigende Udgifter, der, som det almindelig erkendes, ere forbundne med længere Ophold udenfor Hjemmet, og som ogsaa i andre Forhold have ledet til Erkjendelsen af, at Bederlaget for saadanne Udgifter fremtidig maa fastsættes noget høiere end hidtil.

Til § 12.

Med Hensyn til Bestemmelserne i denne Paragraf skal man henvise dels til Forslag til Lov om Domsmagtens Ordning § 55, dels til Forslag til Lov om Retsafgifter, 5te Affnit og særligt dettes § 89, sidste Stykke.

Til § 13.

Som allerede ovenfor bemærket, maa Ministeriet anse det for ugjærligt foreløbig at gaa nogen anden Vej med Hensyn til Bederlæggelse af Kontorudgifter for Rettens og Politiets Embedsmænd end den her foreslaaede, eftersom den fremtidige Fordeling af Forretningerne og hele Forretningssgangen er saa afvigende fra den nuværende, at hele det Erfaringsgrundlag, paa hvilket det hidtil har været muligt at opstille nogenledes faste Regler for de med Rimelighed medgaaende Kontorudgifter, for Fremtiden slet ikke kan benyttes. Indtil den fornødne Erfaring er indsamlet, staar der derfor formentlig ingen anden Udvei aaben, end at lægge de Paagjældendes paa Tro og Love afgivne Regnskaber over medgaaede Udgifter til Grund efter at have underkastet dem en omhyggelig Revision. Ministeriet skal isørigt med Hensyn til denne Paragraf bemærke, at medens man forudsætter, at de under denne Paragraf salbende Udgifter for de overordnede Domstoles Vedkommende omtrent ville stille sig som hidtil, forudsætter man, at Udgifterne til Kontorholdsvederlag for Underdommere, Retskrivere og Politifunktionærer fremtidig ville stille sig ikke lidet lavere end hidtil. Man er gaaet ud fra, at Underdommerne fremtidig ikke ville behøve andet Kontorlokale end Thingstuen, og at Politimestrene og Politifuldmægtigene fremtidig ville have Embedslokale i de Hoved- og Bistationer, der efter Forslag til Lov om Domsmagtens Ordning § 108 skulle stilles til Raadighed af Kommunerne. Fremdeles maa Underdommerne antages i Reglen ikke at skulle have en fast Fuldmægtig (jfr. Forslag til Lov om Domsmagtens Ordning § 31 3die Stk.), men høist en ringere lønnet Medhjælper, der i deres Fraværelse i Embeds Forsald kan modtage Bistad. Under Hensyn til disse Forhold er man gaaet ud fra, at Kontorudgifterne gennemsnitlig kunde beskrives for Underdommernes Vedkommende for c. 700 Kr., og for Politimestres og Politifuldmægtiges Vedkommende for henholdsvis 200 og 100 Kr. For Underrettskrivernes Vedkommende vil der behøves, foruden Bederlag for et Kontorlokale med Lys og Varme, en Skriver samt Bederlag for Kontorfornødenheder. Gennemsnitlig har man forudsat, at hertil vilde medgaa c. 900 Kr. Det er imidlertid en Selvsølge, at disse Tal foreløbig kun kunne benyttes som en Antydning af, hvorledes Ministeriet har antaget, at Forholdene ville stille sig.

Sluttelig bemærkes, at man er gaaet ud fra, at det i Betragtning af det større Antal mindre Beløb, om hvilke der eventuelt, naar man gaar over til at fastsætte Bederlagenes Størrelse ved Lov, vil blive Spørgsmaal, turde ventes erkjendt, at den hidtil brugte Fremgangsmaade, at fast sætte Kontorholdsvederlaget for hvert enkelt Embede ved Lov, fremtidig ikke længere vil være passende, og man har derfor i Paragrafens 2det Stykke foreslaaet, at istun det samlede Beløb

skalde bestemmes ved Lov, medens bets Fordeling til de enkelte Embeder skalde være Administrationen forbeholdt.

Til §§ 14—17.

Naar der, forsaavidt § 15 angaar, med Hensyn til sammes 2det Stykke henvises til Lov om Kjøbstadkommunernes Styrelse af 26de Mai 1868 § 2 og til de Grunde, som ved Lovene om Lønninger for Retsbetjent- og Magistratsembeder have ledet til at forbeholde Retsbetjentene visse Indtægter mod Afdrag i den faste Gage, og, hvad § 16 angaar, henvises til de lignende Forbehold i Forslag til Lov om Domsmagtens Ordning § 107 og i Forslag til Lov om Udgifterne i Strafferetspleien § 6, turde Bestemmelserne i disse Paragrafer isørigt ikke trænge til nærmere Forklaring.

Indfang.

- Bilag I.** Processkommissionens Betænkning, i sin Tid omdelt til Rigsdagens Medlemmer.
- Bilag II.** Betænkning afgiven af den under 23de August 1878 nedsatte Kommission til at gøre Forslag til nye Love om Sportuleringen i civile Sager og Udredelsen af Omkostningerne i kriminelle Sager.
-

Bilag II.**Betænkning**

afgivet

af den under 23de August 1878 nedsatte Kommission til at gjøre Forslag til nye Love om Sportuleringen i civile Sager og Udbedelsen af Omkostningerne i kriminelle Sager.

Til Justitsministeriet.

Under 23de August 1878 har det høje Justitsministerium anmodet Undertegnede om at sammentræde i en Kommission for at tage under Overvejelse, hvilke Forandringer der vil være at foretage i de nugældende Regler for Sportuleringen i civile Sager og Udbedelsen af Omkostningerne i kriminelle Sager under Forudsætning af, at Retsreformen i det Væsentlige sker i Overensstemmelse med Proceskommissionens Forslag, samt afgive Betænkning desangaaende.

Til Opfyldelse af det os saaledes overdragne Overb tillade vi os, efter at Kommissionen nu har endt sine Forhandlinger, at tilstille Ministeriet vedhæftede af Kommissionen udarbejdede Udkast dels til Lov om Retsafgifter, dels til Lov om Afgifterne i Strafferetspleien og skulle til hver af disse Udkast tillade os at knytte nogle Bemærkninger.

I. Udkast til Lov om Retsafgifter.

Ved Udarbejdelsen af dette Udkast har Kommissionen forment, at den hele Retsportellovgivning, uanset at ikke alle Dele af samme umiddelbart berøres af den af Proceskommissionen foreslaaede Omordning af Retspleien, naturligt maatte anses som underlagt den Kommissionen stillede Opgave og det saameget mere, som netop flere af disse Dele af Sportellovgivningen maa siges i høi Grad at trænge til en Reform. Man skal i saa Henseende henvise til, hvad der senere vil blive bemærket ved Forslagene til de herhen-

hørende Bestemmelser navnlig til Forslaget til Afgifterne for Thinglæsninger og de til Bestyrelsen af Skøde- og Pantebøgerne hørende Forretninger. Som Følge heraf har Kommissionen gjort hele Retsportellovgivningen til Gjenstand for en Omarbeidelse.

Med Hensyn til de Grundsætninger, som igrigt have været veiledende for Kommissionen, skal man her foreløbig bemærke følgende. Da Sportelreglementet af 22de Marts 1814 udkom, var det vistnok en af de væsentligste Opgaver for samme gennem Fasttættelsen af Gebyrerne for de i Retspleiens forskjellige Grene forefaldende Forretninger at tilsikre de Embedsmænd, som Udførelsen af disse Forretninger i 1ste Instants paahvilede, et saadant Vederlag herfor, at de, som i det Væsentligste vare henviste til at lønnes gennem den Indtægt, som Retsportellerne affastede, herigennem kunde have en passende Løn for de dem i det Hele paahvilende Forretninger som Statsembedsmænd. Opgaven var altsaa nærmest den at holde Statskassen fri for den Udgift, som Lønningen af det i Retspleiens Interesse i det Hele benyttede Personale maatte medføre. Men ved Siden heraf ere de Omsætninger, til hvis Udførelse den civile Retspleie er en nødvendig Betingelse, tillige ramte ved Stattepaalæg dels til Fordel for Justitsforvaltningen i Almindelighed efter de da gjældende finansielle Grundsætninger om visse Indtægters Henlæggelse til bestemte Formaal, dels til Fordel for Statskassen i det Hele, hvoraf følger, at der ved Fasttættelsen af Sportelreglementets enkelte Bestemmelser ikke alene har

kunnet tages Hensyn til det Arbejde, der ydes som Bederlag for den i det enkelte Tilfælde ydede Afgift, og dette Arbejdes Nyttevirkning for den, som betalte Afgiften. Kommissionen har nu antaget, at naar der er Spørgsmaal om at udarbejde en ny Ordning for Erlæggesen af Afgiften af de i Retspleien forefaldende Forretninger, maatte Opgaven stilles noget anderledes. Det er vistnok naturligt, at de, der nyde Godt af de Fordele, som Benyttelsen af Retspleiens Organer medføre, ikke fritages for heraf at svare en Afgift. En saadan Afgift har først og fremmest den Betydning, at den skal sikke mod en overdreven Benyttelse af Retspleiens Organer og i Særdeleshed banne en Modvægt mod Proceslyge. En særegen Betydning i saa Henseende faar endelig Afgifterne for den borgerlige Retspleie derved, at Forpligtelsen til at udrede Procesomkostningerne ifølge Reglen i Udfast til Lov om den borgerlige Retspleie § 134 er opstillet som et Mittel mod Misbrug af Procesforhandlingens frie Former, og det kommer sølgelig an paa at gjøre den Garanti, man derigjennem skal have, tilstrækkelig virksom. Men endog bortset herfra, er det formentlig naturligt, at Statskassen i Afgifterne af Retspleien søger noget Bederlag for det særlige Arbejde, som paalægges Retspleiens Organer, og den særlige Nytte, som ydes af dem, gennem en Afgift, der udredes af den, hvorm Arbejdet kommer til Gode, og som forfaavidt med Føie bliver at afsætte efter Omfanget af det Arbejde og af den Nytte, der er ydet. Men udover den saaledes antydede Grændse bør der formentlig ikke tillægges Afgifterne af Retspleien en finantfiel Karakter, om der end i saa Henseende kan gjøres Undtagelse for visse Forretningers Bedkommende, hvor særlige Grunde gjøre sig gjældende, som t. Ex. ved Afgifterne af Ehinglæsningsvoesenet. Ved at stille Opgaven saaledes er det klart, at Kommissionen maatte komme til en Ordning, der, endog uden Hensyn til, at de frivillige Auktioner efter Proceslovenes Lante ophøre at være Rets handlinger, og at allerede dermed en ikke uvesentlig Indtægtskilde for Statskassen gennem Retspleien vil bortfalde, ikke giver en saa stor Indtægt som Sportelreglement af 1814. Men vi have været overbeviste om, at dette maa have været forudsat som Følge af en Reform paa dette Oebet, og at det fra alle Sider maa have været en Forudsætning, at man, saasnart man kom til at staa ligeoverfor Spørgsmaalet om at afløse Sportelreglementet af 1814, nødvendigvis maatte komme til finantfielle Ofre, idet de Forudsætninger, til hvilke Sportelreglementet af 1814 støtter sig, — Retsbetjentenes Lønning ved Sportler og Statskassens yderligere Trang — tilbøls forlængst ere bortfaldne.

Endog angaar Ordningen af Stoffet i Udfastet skal bemærkes, at første Affnit indeholder de almindelige Regler, som ere anvendelige paa samtlige Retsafgifter, hvor ikke Andet udtrykkelig er

bestemt. I andet Affnit omhandles Retsafgifterne i den borgerlige Retspleie, i tredje Retsafgifterne i Straffesager, i fjerde Betalingen for Udskrifter og Attester, i femte Betalingen for Fortyndelser og Oplæsning ved Kirkestævne samt til Bidner ved Rets handlinger, Syns- og Skjønsmænd, medens endelig sjette Affnit indeholder de fornødne Slutningsbestemmelser.

Første Affnit.

Almindelige Bestemmelser om Retsafgifter.

Den første Fordring, der maa stilles til en Afgiftslov, er formentlig den, at der ved samme gives udtømmende Regler for, i hvilke Tilfælde og med hvilke Beløb Afgifterne skulle erlægges. En analogisk Anvendelse hynes deslige Regler lidet egnede til. Grunden hertil er ikke blot den, at den Embedsmand, som har at opkræve Afgifterne, hurtig og let bør kunne være paa det Reue med, om Afgift skal erlægges og da med hvilket Beløb, men Parterne selv bør ogsaa uden Vanffelighed kunne forud beregne Afgifterne og eventuelt kontrollere den rigtige Anvendelse af Loven. Det er som Følge heraf i § 1 bestemt, at Retsafgifter for Fremtiden kun skulle erlægges i de i Loven angivne Tilfælde, og med de i samme fastsatte Beløb, ved hvis Fastsettelse man derhos har havt for Dø, at de skulle træde i Stedet for alle de Afgifter og Byrder, som nu hvile paa Retspleien. Der vil sølgelig ikke blive Tale om ved Siden af disse Afgifter at opkræve andre, som nu erlægges i visse Tilfælde foruden Retsgebyrerne t. Ex. den Ydelse til Justitskassen, som i Genhold til Fdg. ang. en Justitskasses Indretning af 23de Decbr. 1735 § 11 af Højesteret altid paalægges den Tabende. Ogsaa Stempelafgiften af saadanne Dokumenter, der ikke have anden Betydning end som Aktstykker i Retspleien, har man troet at burde opkræve, jfr. Udfastets § 102, og det saameget mere, som man i ethvert Tilfælde ikke kunde lade Stempellovens Forstrifter om Stempeling af Dokumenter vedrørende Retspleien, forfaavidt angaar Domsfager, henstaa urørte, da dette vilde medføre Uligbed, naar en Sag i Genhold til Udfastet til Lov om den borgerlige Retspleie Sjette Affnit Kap. III. undtagelsesvis udgik til skriftlig Behandling. De Bestemmelser i Lov om Brugen af stemplet Papir af 19de Februar 1861, som ville blive berørte af Ovenstaaende, ere Reglerne i § 71 med Undtagelse af Bestemmelsen om Stempelingen af Taxationsforretninger, der foretages efter Udmeldelse af Dyrigheden, og i § 72, undtagen forfaavidt angaar faste Giendomme. Derimod er det sølgelig ikke Meningen, at denne Stempelfrihed skal kunne benyttes til Omgaaelse af Stempellovens øvrige Regler, hvorfor Reglen i sammes §

13, 1ste Stk. § 74 Litra o. vedblivende vil staa ved Magt.

Nebens man saaledes har troet som almindelig Regel at burde foreslaa Stempelprihed for Dokumenter, der udelukkende have Betydning for Retspleien, har man dog paa et enkelt Punkt, nemlig § 23 Lit. 5, forment det hensigtsmæssigt at foreskrive Stempeling af de deromhandlede Dokumenter, men herom skal ved Omvalen af den nævnte Paragraf senere blive gjort de fornødne Bemærkninger.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorledes vedkommende Parts Afgiftspligt skal afgjøres, har Kommissionen troet i saadanne Tilfælde, hvor en særlig Retskriver fungerer ved den paagjældende Retshandling, som den hurtigste og letteste Maade at burde foreslaa en lignende Fremgangsmaade som den, der er foreskrevet i Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie § 89, 2det Stykke. Det bliver herefter Retskriveren, der i Afgiftsspørgsmaal optræder som Part paa det Offentlige Begne, og forsaavidt vedkommende afgiftspligtige Part ikke erkjender hans Paastrand i saa Henseende, bliver Spørgsmaalet afgjort ved Kjendelse af den Ret, som behandler den paagjældende Sag. Det er imidlertid ikke altid Tilfældet, at der fungerer en særlig Retskriver ved Retshandlingerne. Udenfor Domsager vil Forholdet i Reglen være det, at der enten ikke fungerer nogen saadan t. Ex. ved Fogedforretninger, eller at Retskriveren selv er den, som forestaar Retshandlingerne t. Ex. ved Notarialsforretninger. Reglen maa derfor her lide nogen Lempelse, og man har som Følge heraf foreslaaet, at i saa Tilfælde skal den Ret eller Retsembedsmand, som forestaar den paagjældende Retshandling, i Embedsmedfør træffe Afjærelse om Afgiftspligten. Endelig ere særegne Regler foreskrevne med Hensyn til Thinglæsningsafgiftens Beregning, hvorom henvises til § 60 og Bemærkningerne til samme.

At vedkommende Ret eller Retsembedsmand forinden Afgjørelsen skal indhente de fornødne Erklæringer og Oplysninger, er en Selvfølge, ligesom det ogsaa er fundet praktisk at tilstede, at den trufne Afgjørelse i Embedsmedfør kan forandres af vedkommende Ret eller Retsembedsmand, som har truffet den.

Ligesom der i Henhold til Reglen i Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie § 89, 2det Stykke, kan iwerkfattes Besværing mod den af Retten affaagte Kjendelse, saaledes er det ogsaa fundet fornødent i det heromhandlede Tilfælde at give Udgang til at faae Afgiftsspørgsmaalet yderligere prøvet gennem Besværing til høiere Ret. Navnlig bør Administrationen, der har Opsyn med Retsafgifternes tilbørlige Indgaen i Statskassen, ikke være udelukket fra at faae Spørgsmaalet afgjort ved høiere Ret. I Overensstemmelse med det Anførte er Reglen i § 2 affattet.

Bestemmelsen i § 3, der stemmer med den gjældende Ret, er i Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie første Affnit Kap. X. forudsat ligeledes fremdeles at skulle være gjældende. Det Erlæggelsesmomentet fastsættes, er det dermed givet, at der ikke hjemles nogen Kredit, og forsaavidt Retskriveren maatte tilstaa saadan, vil han ubetinget selv blive ansvarlig for Beløbet.

Reglen i § 4 stemmer ligeledes i det Væsentlige med Bestemmelserne i Sportelregl. af 22de Mars 1814 § 24 og Skiftegebyrloven af 30te November 1874 § 10. At man har forlangt skriftlig Opgivelse af Gjenstandens Værdi vil formentlig findes praktisk og heldigt af Hensyn til Bestemmelsen i Straffelovens § 155. Henvisningen til Udkastets § 2 og Udkastet til Lov om den borgerlige Retspleie § 9, 1ste Stykke, er formentlig ogsaa naturlig.

Nebens Retterne ikke efter den gjældende Ret ere beføjede til at lade Afgifter tilbagebetale, som uden Skyld fra Parternes Side ere forarsagede ved urigtig Behandling af Sagen for Retten, har Kommissionen troet i § 6 at burde foreslaa en saadan Regel, der i Tybskland har været kjendt i længere Tid og der har vist sig brugbar. Om der end hidtil kun sjældent har vist sig Trang hos os til en saadan Regel, vil det vistnok stille sig anderledes i saa Henseende under den ny Procesmaade navnlig i Begyndelsen, forinden Dommerne have levet sig ind i de ny Former, og den Udgang, som gives Dommerne til at redressere fete Feiltagelser, bør efter Kommissionens Mening være saa let som muligt, for at de ikke skulle afstrækkes fra at benytte den. Man har derfor anset det for rettest ikke at fordrø en Kjendelse af Retten i det foreliggende Tilfælde. En Hovedbetingelse for Reglens Anvendelse er, at Afgifterne ere forarsagede ved en urigtig Behandling, som ikke skyldes Parterne, men det er forøvrigt ligegyldigt, om Skylden ligger hos Retten selv eller f. Ex. hos Bidnerne. Endelig turde det være naturligt, at Tilbagebetalingen ikke kan finde Sted, efter at Sagen er afsluttet for vedkommende Ret, hvilket medfører, at Retterne heller ikke under ny Foretagelse af Sagen ved samme Ret ere beføjede til at lade Afgifter, erlagte under den tidligere Behandling, tilbagebetale, jfr. nedenfor ved § 15.

Andet Affnit.

Om Retsafgifterne i den borgerlige Retspleie.

I den gjældende Rets Regler om Afgifterne i den borgerlige Retspleie er Hovedprincippet en Specialisering af Afgifterne saaledes, at hver enkelt Retshandling belægges med Afgift. Selv

under den nugjældende Procesmaade turde dette Princip være mindre rationelt. Vel kunde det synes, at den, der lægger større Beslag paa Retens Arbejde, ogsaa skal betale flere Afgifter, men ligesom Afgifterne ikke væsentlig bør betragtes som Beberlag for det anvendte Arbejde, saaledes er det unaturligt — og dette er Hovedsagen — at saadanne Retshandlinger enkeltvis blive belagte med Afgifter, som ikkun forekomme i Forbindelse med hverandre. Det er Resultatet og de Hovedaffnit i Sagen, som betinge dette, hvorpaa det kommer an, og ikke de talrige Biting, som kun ere forberedende for disse. Endnu mere under den ny Procesmaade vil det vise sig ubensigtsmæssigt at tagere de enkelte Retshandlinger, idet her i langt højere Grad de mellemlygende Handlinger ere Forberedelser til Sagens Hovedmomenter. Heril kommer den Betragtning, at Gjenemførelsen af Mundtlighedsprincippet ofte fordrer en Deling af Forhandlingen, og skulde her Hensynet til de forsøgte Afgifter komme i Betragtning, maatte nødvendigvis Sagen lide. Endelig saae Retterne efter den ny Procesmaade en betydelig større Indflydelse paa hele Sagens Gang og ville ofte uden eller endog mod Parternes eller deres Rettergangsfuldmægtiges Ønske bestemme Udsættelser, jfr. f. Ex. Bestemmelsen i Udskift til Lov om den borgerlige Retsspleie § 106, saa at et regulært Gebyr for Udsættelser bliver aldeles forkasteligt. Kommissionen har, ledet af disse Betragtninger, troet ganske at burde forlade det nugjældende System og gaa over til et nyt, for hvilket man har fundet et Forbillede i det tydske „Entwurf eines Gerichtskostengesetzes,“ der med saa Forandringer under 18de Juni 1878 er blevet ophjævet til Lov i Tydskland. Systemet i denne Lov er Opkrævelse af faste, efter Sagens Værdi beregnede Gebyrer efter Omfanget af den stedbundne Behandling, saaledes som denne fremstiller sig i sine Hovedaffnit. Det Nigitige i at undgaa Afstykning af Afgifterne i mange smaa og i at koncentrere Erlæggelsen til visse Hovedaffnit af Sagen turde tilstrækkelig være godtgjort ved det Ovenstaaende; at ogsaa en Beregning af Afgifterne efter Gjenstandens Værdi maa anses for den rette, skal her nærmere søges paavist. Det kunde vel for den første Betragtning synes naturligt, om alle Sager bleve belagte med samme Afgifter, eftersom Gjenstandens Værdi ikke har nogen absolut Indflydelse paa Rettens Arbejde. Som tidligere bemærket skulle Afgifterne imidlertid ikke væsentlig være Beberlag for det anvendte Arbejde. Skulde der i det Hele være Tale om at betragte Afgifterne som Beberlag, da maatte det være som Beberlag for Rettsbestyrelsen, og Intet er da naturligere end, at det Maal, som søges naaet, faar Indflydelse paa Afgifternes Størrelse. At sætte samme Afgift for alle Sager vil medføre, at de ubetydelige Sager blive altfor dyre, hvis man da ikke vil gaa den Vej at lade

deslige Sager afgive Grundlaget for Fastsættelsen af Afgifternes Størrelse; men gaar man den Vej, vil man dels saa godt som helt opgave det Formaal, som man dog i og for sig anser for berettiget, det nemlig at der idetmindste delvis gennem Afgifterne skal tilveiebringes Dækning for, hvad Retsspleien koster, og ialtsald vil man kun gjenem Værdiberegningen opnaa saadanne Afgifter, der uden at træde hindrende imøien for Rettsfølgning holde temerære og letfindige Processer borte. — Som bekendt er Værdiberegningen gennemført i ikke ringe Udstrækning i vor nugjældende Sportellovgivning. Foruden at den finder Anvendelse ved Fastsættelsen af Gebyrerne for Føged-, Auktions-, Skifte-, Notarial- og Thinglæsningsforretninger, er der for egentlige Domsager i Sportelreglementets § 23 foreskrevet et Promillegebyr, medens der paa den anden Side for Gjældsager under 200 Kr. er fastsat en Redfættelse af de almindelige Rettsgebyrer.

Forinden man efter disse almindelige Bemærkninger gaar over til de enkelte Paragrafer i andet Affnit, skal man endnu med Hensyn til Ordningen af Stoffet i dette Affnit bemærke Følgende:

Affnittet indeholder 6 Kapitel, hvoraf det første, der omhandler Afgifterne i borgerlige Domsager, atter deler sig i to Underafdelinger, nemlig om Afgifternes Beregning i 1ste Instants og om Afgifternes Beregning i Overinstantserne. Andet Kapitel indeholder Reglerne om Afgifterne for Rettens Lovang til Forpligtellers Opfyldelse og falder i to Underafdelinger, omhandlende 1) Afgifterne for Execution og Lovangsauktion og 2) Afgifterne for Udpantning samt Udsættelses- og Udsættelsesforretninger. I 3die Kapitel omhandles Afgifterne for de foreløbige Rettsmidler, i fjerde Afgifterne for de til Skiftevæsenet hørende Forretninger, i femte Afgifterne for Thinglæsninger og de til Bestyrelsen af Skjædes og Pantebøger hørende Forretninger, og endelig i sjette Afgifterne for Notarialforretninger.

Første Kapitel.

Om Afgifterne i borgerlige Domsager.

1.

Om Afgifternes Beregning i første Instants.

I Henhold til det ovenfor Bemærkede er i § 6 den almindelige Retssagift i Domsager, som angaa Penge eller Penges Værd, fastsat i Forhold til Gjenstandens Værdi. Den samme Afgift bliver at erlægge, hvadenten Sagen behandles ved en Underret eller en Landsret som 1ste Instants, og hvad der navnlig har været afgjørende for ikke at opstille en forskjellig Afgiftsberegning for Underretssager og Landsrets-

fager er det, at man, da det i Henhold til Bestemmelsen i Udkast til Lov om den borgerlige Retsspleie § 8 staar i Parternes Magt at lade enhver Sag behandle ved Underretten, ikke har villet, at Hensynet til de lavere Afgifter skulde kunne virke bestemmende i denne Henseende. Det har været taget under Overveielse i Kommissionen, hvorvidt man skulde opstille en Procentberegning eller en Tarif. Den første har ganske vist det for sig, at Afgifterne herefter kunne blive jævnt stigende, medens Stalaen i en Tarif nødvendigvis af Hensyn til den fornødne Afrunding maa blive noget springende. Kommissionen har dog troet at burde foretrække den sidste, eftersom saavel Retsskriveren som navnlig Parterne herved langt hurtigere og lettere kunne se, hvad der i et givet Tilfælde skal betales.

Iøvrigt bringes det ved den i denne Paragraf fastsatte Afgift strax i Grindring, at den, bortset fra særlige Sager (som i. Ex. § 18) kun er en Grundnorm for Afgiftsberegningen, idet Afgifterne i den enkelte Sag efter Hovedreglen i § 9, forsaavidt ikke en særlig Paragraf hjemler nogen Redskattelste (i. Ex. §§ 13, 14, 2det Stykke, 16, 17 og 20) blive at erlægge med det Dobbelte eller efter Omstændighederne det Treddobbelte af de i § 6 nævnte Beløb.

Med Hensyn til Fastsettelsen af Afgiftens Størrelse har Kommissionen i det Hele ladet sig bestemme af et frit Skøn om, hvad der efter de Grundsatninger, der overhovedet have været de ledende, maatte anses for passende. Et Hensyn er herved paa den ene Side taget til den Naade, hvorpaa Opgaven er løst i den ovennævnte tydske Lov, skjøndt man iøvrigt har ment, at denne, hvad der skyldes særlige Grunde, i det Hele har fastsat Afgifterne for høit. Paa den anden Side har man taget fornødent Hensyn til, hvad der for Liden er paalagt Parterne, i hvilken Henseende man dog har ment at burde afvige fra det nu gjældende System, forsaavidt som de i Henhold til dette fastsatte Afgifter efter Kommissionens Mening falde uforholdsmæssig haardt paa visse Arter af Sager, Sagerne mellem 4 og 800 Kr., og derhos ere forholdsvis meget lave for de betydeligere Sager. Hvorledes iøvrigt de af os foreslaaede Afgifter ville stille sig til de for Liden gjældende, vil det, — henset til de ganske forskellige Procesystemer og Umuligheden af under det nuværende Afgiftssystem at opstille noget Normalgebyr for Sager af en vis Størrelse, idet Gebyret for hver Sag stiller sig forskjelligt efter de forskellige Proceshandlinger, som Sagen foranlediger — være vanskeligt at komme til nogen egentlig Klarhed om. Idet vi iøvrigt skulle henvise til den Oversigt, der ledsager denne Betænkning, skulle vi her til Sammenligning, saavidt den lader sig gjøre, opstille nogle Exempler paa Afgiftsberegning efter de ældre Regler i Sam-

menligning med Forslagets Regler, der kunne veilede, men heller ikke mere, til en Bestemmelse af de Resultater, som de to Systemer medføre.

A. Sag i den ordinære Processens Former.

1. Udenfor Kjøbenhavn.

a. Simpelt Tilfælde.

Stævning.....	Rd. 52 ¹ / ₂ St.
Infamination.....	" — 72 —
Protokolskrivelse.....	" — 64 ¹ / ₂ —
Forudbetaling for 3 Arks Beskrivelse.....	1 — 12 —
3 Anstaaende.....	" — 50 ² / ₅ —
Doms Afgivelse.....	1 — 33 ² / ₅ —
<hr/>	
	4 Rd. 93 ³ / ₅ St.
<hr/>	
	9 Kr. 93 Ore.

Stempelt Papir:

Stævning ...	" Kr. 30 D.
4 Indlæg ...	1 — 20 —
<hr/>	
	1 — 50 —
<hr/>	
	11 Kr. 43 Ore.

b. Thingsvidne.

(3 Vidner.)

Stævning.....	" Rd. 52 ¹ / ₂ St.
Infamination.....	" — 72 —
Protokolskrivelse.....	" — 64 ¹ / ₂ —
Forudbetaling for 3 Arks Beskrivelse.....	1 — 12 —
De to første Vidner.....	" — 86 ² / ₅ —
Det tredje Vidne ..	" — 32 ² / ₅ —
Kontraktaktioner.....	{ " — 16 ¹ / ₂ —
2 Anstaaende.....	" — 33 ² / ₅ —
2 Kjendelser.....	" — 86 ² / ₅ —
<hr/>	
	6 Rd. 9 St.
<hr/>	
	12 Kr. 18 Ore.
10 Ark Udskrift.....	7 — 50 —
<hr/>	
Stempelt Papir:	
2 Indlæg.....	" — 60 —
Udskriften.....	1 — " —
<hr/>	
	21 Kr. 28 Ore.
<hr/>	
Naar hertil lægges Afgifterne under a.....	11 — 43 —
<hr/>	
udkommer...	32 Kr. 71 Ore.

Herefter blive Afgifterne for en Sag, der angaar

	Simpelt Tilfælde.	Sag med Bidnesførel.
Kr.	Kr. D.	Kr. D.
400.....	11. 43	32. 71
4,000.....	15. 43	36. 71
40,000.....	51. 43	72. 71

2. I Kjøbenhavn.

a. Simpelt Tilfælde.

Stævning	1 Rbd.	62 ² / ₅ St.
Inkamination.....	2 —	24 —
Protokolførelse	2 —	2 ² / ₅ —
Jorubbetaling for 3 Arts Beskrivelse	1 —	12 —
3 Anstænde	1 —	55 ¹ / ₅ —
Udskrift af Justitsprotokollen ..	" —	18 —
Doms Afgivelse	4 —	4 ⁴ / ₆ —

12 Rbd. 82⁴/₅ St.

25 Kr. 72 Ore.

Stempelt Papir:

Stævning... 1 Kr. " D.
4 Indlæg .. 4 — " —

5 — " —

30 Kr. 72 Ore.

b. Thingsvidne.

(3 Bidner.)

Samme Gebyrer som de under 1 b nævnte	12 Kr.	18 Ore.
10 Ark Udskrift	7 —	50 —

Stempelt Papir:

2 Indlæg... 2 Kr. " D.
Thingsvidnet.. 1 — " —

3 — " —

22 Kr. 68 Ore.

Naar dertil lægges Afgifterne

under 2 a..... 30 — 72 —

udkommer... 53 Kr. 40 Ore.

Herefter blive Afgifterne for en Sag, der angaar:

	Simpelt Tilfælde.	Sag med Bidnesførel.
Kr.	Kr. D.	Kr. D.
400.....	30. 72	53. 40
4,000.....	38. 72	61. 40
40,000.....	110. 72	133. 40

Efter Udskat vil der i de ommeldte Sager blive at erlægge for Sager, der angaar:

	Simpelt Tilfælde.	Sag med Bidnesførel fra den ene Partis Side.	Sag med Bidnesførel fra begge Sider.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
400	16	20	24
4,000	100	125	150
40,000	280	350	420

B. Sag efter Forordn. 6te Aug. 1824.

a. Sag ang. 40 Kr. og derunder.

Indkaldelse	" Rbd.	19 ¹ / ₅ St.
Inkamination	" —	38 ³ / ₅ —
2 Bidner	" —	43 ¹ / ₅ —
3 Anstænde	" —	25 ¹ / ₆ —
1 Kjendelse	" —	21 ³ / ₅ —
Doms Afgivelse	" —	57 ³ / ₅ —

2 Rbd. 13¹/₆ St.

4 Kr. 27 Ore.

Efter Udskat vil der i deslige Sager være at erlægge henholdsvis 2 Kr., 2 Kr. 50 Ore eller 3 Kr., eftersom der ikke finder Bevisførelse Sted, eller denne finder Sted fra den ene eller begge Parters Side.

b. Sag ang. over 40 Kr.

Indkaldelse	" Rbd.	38 ³ / ₅ St.
Inkamination	" —	76 ⁴ / ₅ —
2 Bidner	" —	86 ² / ₅ —
3 Anstænde	" —	50 ² / ₅ —
1 Kjendelse	" —	43 ¹ / ₆ —
Doms Afgivelse	1 —	19 ¹ / ₅ —

4 Rbd. 26³/₅ St.

8 Kr. 54 Ore.

Stempelt Papir:

Stævning... " Kr. 30 D.
4 Indlæg . 1 — 20 —

1 — 50 —

10 Kr. 4 Ore.

Efter Udfæstet vil der være at erlægge i Sager, der angaa

	Simpelt Til-	Sag med Vid-	Sag med Vid-
	felde.	med Vid- nefsfel fra den ene Part.	med Vid- nefsfel fra begge Sider.
	Kr.	Kr.	Kr.
fra 40 til 100 Kr...	4	5	6
— 100 — 200 —	8	10	12

C. Private Politisager.

1. I Kjøbenhavn.

Indkaldelse	"	Rd. 40	St.
Infamination	"	80	—
2 Vidner	"	60	—
Doms Affigelse	1	20	—
		3 Rd. 8	St.
		6 Kr. 16	Dre.

2. Udenfor Kjøbenhavn.

Indkaldelse	"	Rd. 38 ² / ₅	St.
Infamination	"	76 ⁴ / ₅	—
2 Vidner	"	57 ³ / ₅	—
Doms Affigelse	1	19 ¹ / ₅	—
		3 Rd. "	St.
		6 Kr. "	Dre.

Efter Udfæstet vil i de nærmest hertil svarende Sager, nemlig Sager, der påtales af Private i Henhold til Lov om Strafferetspleien § 39, være at erlægge 4 Kr.

3. Egenbesager.

Til Dommeren	"	Rd. 36	St.
		"	Kr. 75 Dre.

Efter Udfæstet vil der være at erlægge i deslige Sager, der angaa

	Simpelt Til-	Sag med Vid-	Sag med Vid-
	felde.	med Vid- nefsfel fra den ene Part.	med Vid- nefsfel fra begge Sider.
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
indtil 40 Kr....	1.	"	1. 25
fra 40 til 100 Kr.	2.	"	2. 50
— 100 — 200 —	4.	"	5. "
			6. "

4. Paternitetsager.

Disse ere efter den gjældende Ret gebyr-fri og ville vedblivende være det efter Udfæstet. Ved Fastsættelsen af den Bærdi, der skal lægges til Grund for Afgiftsberegningen, har man anset det for rettest i § 7 ganske at henvise til Reglerne i Udfæst til Lov om den borgerlige Retspleie §§ 3, 9, andet Stykke, og 10. Dog har man troet heri at burde foretage en Lempelse, som Billighed synes at tale for, nemlig den, at Afslag i eller Retsfættelse af Paastanden skal komme i Betragtning ved Beregningen af Afgifter, der først forfalde, efterat Afslaget eller Retsfættelsen er fæst. At gaa endnu et Skridt videre, at lade Afslaget eller Retsfættelsen virke tilbage, har man derimod ikke anset for rigtigt, dels vilde dette volde praktiske Vansteligheeder ved Regnskabsføringen, dels kan det meget vel være Tilfældet, at Sagen tidligere har været kompliceret, og at først Retsfættelsen har bevirket en Simplifikation af den.

Da ikke alle Sager kunne anslås til en Pengebærdi, er der i § 8 givet Regel for Størrelsen af Retsafgiften i saadanne Sager, hvis Gjensind ikke er Penge eller Penges Bærd. Den fastsatte Afgift vil vistnok hverken findes generende for Parterne eller for lille. Bestemmelsen i 2det Stykke turde ikke trænge til nærmere Motivering.

Som tidligere bemærket, er det Hensigten at opkræve Afgifterne efter Omfanget af den sted-fundne Behandling og koncentrere Erlæggelsen af dem til Sagens Hovedafsnit. Henset til den Virksomhed, Parterne skulle udvise, maa formentlig Sagens Anhangiggjørelse for Retten, den mundtlige Forhandling og Bevisførelsen betragtes som de afgjørende Hovedpunkter i Sagen, og til disse knytter sig efter § 9 Erlæggelsen af Sælfæst-afgiften. Med Hensyn til Erlæggelsesmomentet

har man anset det for rettest at dele saavel Anhængiggjorelses- som Forhandlingsafgiften. Hvad angaar Anhængiggjorelsesafgiften, er det formentlig naturligt at tilstaa en betydelig Nedsættelse i saame, naar Sagen ved Forlig eller af anden Grund bortfalder inden dens første Foretagelse ved Retten, og denne saaledes ikke har havt Andet med Sagen at gjøre end at beramme en Dag til Sagens Foretagelse og lade den opføre paa Retslisten. Ved Delingen af Forhandlingsafgiften har foruden en lignende Betragtning tillige den Omstændighed gjort sig gjældende, at Halvdelen af denne Afgift i Henhold til § 10 kan bortfalde. Som Følge af Ovenstaaende er der i § 9 fastsat, at Anhængiggjorelsesafgiften erlægges med Halvdelen ved Rettens Berammelse af en Dag til Sagens første Foretagelse, hvilket er det Tidspunkt, da Retten først har at gjøre med Sagen, og med den anden Halvdel ved Sagens første Foretagelse, og Forhandlingsafgiften med Halvdelen ved den mundtlige Forhandlings Begyndelse og Halvdelen ved Sagens Optagelse til Beviskjendelse eller endelig Paakjendelse af Realiteten. At det maa paahvile Sagsøgeren at udrede disse Afgifter, turde være en Selvfølge, jfr. Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie § 125.

Bevisafgiften har man forment bør erlægges ikke for Beviskjendelsen, men for Bevisanordningen, efterjom det kan være Tilfældet, at Parterne, efterat Beviskjendelse er saaden, erklære, at de enten ikke ville eller ikke kunne præstere Bevis, og der altsaa ikke kommer nogen Bevisanordning istand. Man opnaar derved tillige at kunne paalægge den af Parterne Afgiften, efter hvis Begjæring Bevisanordningen finder Sted, hvilket er det Naturlige. Derimod har man ikke troet at burde lade den Omstændighed, at Bevisanordningen ikke leder til en Bevisførelse, bevirke en Nedsættelse af Bevisafgiften, en Væmpelse, der vel er foreskrevet i den tydske Geburlov, men passer mindre godt med det i det foreliggende Udkast fulgte System og derhos med saamegen mindre Betænknelighed kan opgives i dette, som Udkastet ikke i Sighed med den tydske Lov paalægger fuld Bevisafgift, hvor kun en enkelt Part begjærer at maatte føre Bevis, men har opstillet den Regel, at Bevisafgiften kun bliver at udrede med Halvdelen af hver Part, der fremsætter saadan Begjæring.

Den Part, som unblader i det i Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie §§ 180—181 ommeldte Møde at angive sine Beviser, bør selvfølgelig ikke, naar han i Henhold til bemeldte Udkasts § 182 begjærer at stedes til Bevisførelse, slippe for Afgiften. Til at hindre dette sigter Reglen i § 9 i Slutningen. Denne vil vel kunne medføre, at en Part, der oprindeligt har angivet nogle Beviser og følgelig betalt halv Bevisafgift, senere kan komme til at erlægge en lignende Afgift, men

det synes i og for sig praktisk, at Parterne ogsaa herigjennem faae en Opfordring til itide at komme frem med samtlige de Beviser, de ville føre.

Naar Sagsøgte fremsætter nogen Indsigelse mod Sagsøgerens Paastand, og Forhandlingen altsaa ikke bliver kontraktitorisk, synes det naturligt, at det langt ringere Arbejde, som en saadan Sag vil medføre, sammenlignet med Sager, hvor modstridende Paastande ere nedlagte, bør føre til, at ogsaa lavere Afgift opkræves. I Overensstemmelse hermed er i § 10 foreslaaet, at den sidst forfaldne Halvdel af Forhandlingsafgiften i lige Sager skal bortfalde.

Reglen i § 11 følger formentlig af sig selv, ligesaa Bestemmelsen i § 12.

Fremsættes der Modfordringer i en Sag og paastaas der selvfølgelig Dom for dem, er der formentlig ingenfomhelst Grund til ikke at forde de almindelige Retsafgifter for disse fuldtud erlagte. Da Anhængiggjorelsen imidlertid foregaar uden Rettens Medvirkning, jfr. Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie § 100, maa der fastsættes et andet Tidspunkt for Anhængiggjorelsesafgiftens Erleggelse end det i § 9 bestemte. Man har derfor foreslaaet, at denne Afgift for Modfordringens Bedkommende skal erlægges tilligemed Halvdelen af Forhandlingsafgiften forinden Realitetsforhandlingens Paabegyndelse.

Gjøres en Modfordring derimod alene gjældende til Likvidation, har man troet at burde foreslaa modererede Gebyrer herfor. Efter Kommissionens Mening kan der i dette Tilfælde itkun være Tale enten om Afgiftsfrihed eller modererede Afgifter. Hvorvel nu en Del synes at kunne tale for det første Alternativ, idet Forhandlingen angaaende Modfordringen præsumtivt ialtfald ikke ubetinget voldter større Besvær end Forhandlingen angaaende andre Indsigelser, og der ikke bør lægges Hindringer i Veien for Fremsættelsen af velbegrundede Modfordringer, har man dog troet at burde vælge det sidste, hvorved man bliver i Overensstemmelse med den gjældende Ret. Det kan heller ikke negtes, at Forhandlingen ved Fremsættelsen af Modfordringer kan blive besværliggjort, og at den kan medføre, at Retten benytter sig af sin Bemyndigelse til at udbytte Forhandlingen i to, i hvilket Tilfælde det da formentlig vilde findes befyndeligt, om den ene Forhandling var afgiftsfri. I Henhold til det Ansørte er det i § 13 foreslaaet, at der, naar en Modfordring alene gjøres gjældende til Likvidation, herfor skal erlægges halv Forhandlingsafgift og Bevisafgift.

Ligesom det i Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie § 362 er fastsat, at Interventions-søgsmaal anlægges og fremmes efter de om et selvfølgelig Søgsmaal gjældende Regler, forsaavidt ikke Bestemmelserne i de følgende Paragrafer medføre Afvigelse herfra, saaledes har man, da Interventionen gjør en selvfølgelig Fordring gjældende,

i § 14 foreslaaet, at Interventionsfølgemaalet ogsaa i Henseende til Retsafgifter skal behandles som et selvstaendigt Følgemaal og altsaa belægges med de almindelige Afgifter. Interventienten indtræder imidlertid i Sagen uden Rettens Medvirkning, og der maa derfor fastsættes et andet Erlægelsesmoment end den almindelige for Anhangiggjorelsesafgiften. Da Interventienten derhos kan indtræde, indtil den mundtlige Forhandling om Sagens Realitet er begyndt, jfr. Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie § 372, er det Samme tilbøieligt Lidskæbet med den først foresaldne Halvdel af Forhandlingsafgiften. Som Følge heraf er Reglen i § 14, 2det Punktum, truffen.

Swad Hiinterventientens Procedure angaar, da er den efter Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie, jfr. sammes § 369 i Slutningen, kun at betragte som et Tillæg til den Paris Procedure, han vil understøtte. Som Følge heraf bør han ikkun udrede de Retsafgifter, som vilde have været at erlægge af den af ham understøttede Part, saafremt denne selv havde iwerkst at de Hiinterventienten i Sagen foretagne Skridt. Kun naar han indtræder mod Parternes Billie, har man forment af praktiske Hensyn at burde paalægge ham en lille Afgift for Behandlingen og Paakjendelsen af Spørgsmaalet om hans Afgang til at deltage i Sagens Forhandling.

Medens de foregaaende Paragrafer give Regler for de Afgifter, som blive at erlægge i de almindelige borgerlige Domsager, er der i §§ 15—19 truffet Bestemmelse om Afgiften i Lidskæbe, hvor det Retten forelagte Spørgsmaal afgjøres paa en lettere og mindre omstændelig Maade. § 15 forestriver saaledes, at der for Anhangiggjorelsen og Behandlingen i det Hele af Andragender om ny Foretagelse af Sagen ved samme Ret erlægges under Et den almindelige Retsafgift (§§ 6 og 8). Da det forudsættes at være for Parten ubøiydelige Forhold, som medføre den fornøvede Foretagelse af Sagen, se Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie §§ 327—28 jfr. § 262, har man fundet det rettest ikke at fordrø Retsafgifter for selve Sagens fornøvede Foretagelse, og dette er udtrykkelig udtalt i Slutningen af § 15.

Efter § 16 bliver der for Anhangiggjorelse og Behandling af Andragender om Revisers Førelse forinden Hovedforhandlingen, se Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie, Sjette Afsnit, Kap. I., at erlægge en Fjerdedel af den almindelige Retsafgift. At selve Revisersførelsen, forsaavidt den tilstedes, ligeledes bør belægges med Afgift, synes naturligt, da det er muligt, at der ikke under Hovedsagen kommer til at falde Revisersafgift; men paa den anden Side synes det ubilligt, at den paagjældende Part, naar han skal erlægge Revisersafgift under Hovedsagen, maa udrede Revisersafgift to Gange, fordi han har været i den Nødvendighed at maatte føre Reviser forinden Hoved-

forhandlingen. Man har derfor foreslaaet, at den for den foresløjige Revisersførelse erlagte Afgift skal afkortes i Revisersafgiften under Hovedsagen.

Swad angaar Revisersførelse til Brug i udenlandske Retsager, er det i § 17 foreslaaet herfor under Et at beregne almindelig Retsafgift, hvorhos man af praktiske Hensyn har anset det for rigtigt at lade den faste Afgift efter § 8 komme til Anvendelse i alle Lidskæbe, hvor der ikke foreligger Dplysning om Sagens Værdi.

De i § 8 ommeldte Dekreter udsærdiges efter den gjældende Ret administrativt og ere afgiftsfri. Det er imidlertid fundet passende at fastsætte en lille Afgift for de i Lit. 1 og 2 nævnte Andragender for at holde de nu saa hyppigt forkomende umotiverede Andragender borte. Derimod har man ikke forment at burde fordrø nogen Afgift af en Enke, som selv begjærer sig sat under fast Lavværg. — Er det Dørigheden, som i Henshold til Reglen i Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie § 409, 2. Stk., andrager paa en Persons Umyndiggjorelse eller i Henshold til § 419 paa Ophævelse af en Umyndiggjorelse vil der isølge § 21 Nr. 1 ingen Afgift være at erlægge.

Efter Fdg. af 7de Febr. 1823 blive Mortifikationsbevillinger, naar Gjældsrevet lyder paa en ringere Sum end 500 Rdl., at udfæde uden Betaling, ligesom intet Retsgebyr bliver at erlægge under Mortifikationsagen, naar Gjældsrevet er under 200 Rdl. Endelig erlægges ikke Promissegbyr i Mortifikationsager. Den formelle Fremgangsmaade, som efter Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie Sjette Afsnit, Kap. 6 bliver at følge i Mortifikations- og Eiendomsdomsager, synes endnu mere at tale for, at der kun bør opkræves ringe Afgifter i disse Sager. Som Følge heraf er der i § 19 fastsat, at der i deslige Sager kun bliver at erlægge en Fjerdedel af den almindelige Retsafgift for Anhangiggjorelse og Behandling i det Hele dels af Andragendet om offentlig Indbaldelses Udbedelse, dels af den Sag, hvorunder Mortifikations- eller Eiendomsdom søges. At der under den i Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie § 429 ommeldte Sag bliver at erlægge de almindelige Retsafgifter, er en Selvsølge.

I Sager, der optaa af Forholdet mellem Husbond og Lyende, Haandværksmestre og deres Lærlinge eller i Anledning af Dagleie erlægges der efter den gjældende Ret meget nedsatte Gebyrer jfr. Pl. 1ste Mai 1822 § 4, Pl. 6te Sept. 1828 og Pl. 28de Februar 1845 § 2. Saa vel af Hensyn til det hidtil Bestaaende som ogsaa, fordi det synes anbefaleligt, at Hensynet til Afgifterne ikke skal holde de Paagjældende borte fra at søge deres Ret i de omhandlede Forhold, har Kommissionen forment i § 20 at burde foreslaa nedsatte Afgifter i deslige Sager. Man har endog troet at burde udvide Kredsen til Sager mellem Haandværksmestre og Fabrikanter paa den ene

Side og deres Arbeidere eller Lærlinge paa den anden Side, da de samme Grunde, som tale for kun at fordre smaa Gebyrer i hine Sager, ogsaa synes at passe paa disse.

§ 21 indeholder Reglerne for, hvilke Sager der skal være fri for Retssafgifter. Bestemmelsen i § 21 Nr. 1 stemmer i det Besentlige med den gjældende Ret; dog er Afgiftsfrihed indbrømt med Embedsmænd i Sager, som de i Embedsmedfør efter Paalæg af vedkommende Ministerium eller Afdeling af samme anlægge, hvilket synes naturligt. Derimod har man ikke forment at burde optage i Paragrafen de Kasser og Institutioner, som ifølge specielle Bestemmelser nu ere fritagne for Gebyrer; det synes naturligere, at disse henvises til at søge fri Proces, hvorved de da tillige opnaa at faae en Sagsfører bestiftet, og det er en Selvfølge, at det ved Meddelelsen af Bevilling til fri Proces bør toges særligt i Betragtning, at de tidligere have været fri for at erlægge Gebyrer. Reglen i Slutningen af § 21 Nr. 1 1ste Stk. om, at det Afgiftsbeløb, som den offentlige Myndighed eller beneficerede Part fritages for at erlægge, ved Dommen skal tillægges det Offentlige hos Modparten, saafremt denne dømmes til at betale Processens Omkostninger, gjælder nu kun, forsaavidt angaar beneficerede Sager, se Pl. af 20de April 1825 § 1, jfr. Rancelli-Skrivelse 7de Mai 1833; der synes imidlertid ikke at være nogen Grund til ikke at udvide Reglen til alle Tilfælde, hvor den anden Part er fritagen for at erlægge Retssafgifter.

Bestemmelsen i § 21, Nr. 1, 2det Punktum, er hentet fra det tydske Riges Gebyrlov. Den er forekommet Kommissionen at være i den Grad naturlig og billig, at man, stjøndt man ikke har overset, at den maasse rettest høste hjemme i Udfast til Lov om den borgerlige Retsspleie, dog har troet at burde indfætte den i nærværende Forslag.

Reglen i § 21, Nr. 2, stemmer med den gjældende Ret, se Lov om Valg af Borgerrepræsentanter i Kjøbenhavn af 23de Decbr. 1865 § 10, og Lov om Valgene til Rigsdagen af 12te Juli 1867 § 20 jfr. § 58, og det Samme er Tilfældet med Bestemmelsen i § 21, Nr. 3, se Pl. af 28de Mai 1825 og Pl. af 28de Febr. 1845 § 2.

Ifølge Udfast til Lov om den borgerlige Retsspleie, § 594, 2det og 3die Stk., kan Arrestsagen blive at procedere adskilt fra Sagen om den paa gjældende Fordring. At der ikke i disse Tilfælde bør erlægges dobbelte Afgifter, synes Billighed at tale for, og man har som Følge heraf i § 21 Nr. 4 foreslaaet, at Arrestsagen i slige Tilfælde skal være afgiftsfri.

Som tidligere bemærket bør de Afgifter, som skulle erlægges under Sagen, være udsømte med de i § 9 ommeldte, og navnlig maa det, som ogsaa forhen omtalt, anses aldeles utilraadeligt at fastsætte et regulært Gebyr for Udfættelser. Der

gives imidlertid Tilfælde, hvor der efter Kommissionens Formening bør kunne paalægges en extraordinær Afgift, og disse ere saadanne, hvor den mundtlige Retssforhandlings Udfættelse er bleven foranlediget ved en Paris eller Rettergangsfuldmægtigs Forsømmelse. Det er allerede i Indledningen omtalt, at Udfast til Lov om den borgerlige Retsspleie § 134 paalægger den Part, der misbruger Procesforhandlingens fri Former, at erstatte Modparten de ham derved forarsagede Udgifter; paa samme Maade er det i det nævnte Udfasts § 167 fastsat, at de Omkostninger, som forvoldes ved, at en Part i sin Sagsfremstilling er gaaet udenfor eller afvegen fra den foreløbige Skriftvevling, kunne paalægges denne Part. Ligesom disse Bestemmelser skulde skjærme for Misbrug, saaledes er det Samme Tilfældet med Reglen i § 22. At Devisforberedelsen gaar ind under Udtrykkene „mundtlig Retssforhandling“ skal kun her berøres.

For at ikke en Forskjellighed i Anvendelsen af Reglen i § 22 skal uddanne sig ved de forskjellige Retter, navnlig de af Enkeltdommere beklædte, har man anset det for rettest at foreslaa, at der skal kunne iværksettes Bøveling mod Retens Beslutning i fornævnte Henseende.

2.

Om Afgifternes Beregning i Overinstanserne.

Efter den gjældende Ret optrædes der som bekendt ved Overretterne og ved Højesteret betydelig højere Retssafgifter end ved Underretterne. Erlæggelsen af højere Afgifter begrundes selvsagtelig ved den mere bekvemmelige Konstruktion af Retterne i de højere Instanser, de for det meste vanskelige Sager, som her komme for, og den Nødvendighed, som maa siges at være for at beskytte de højere Instanser fra at blive overvældede med Sager af ringe Betydning, samt endelig ved Nødvendigheden af at stærke Ansættelse for umøbig Paaante. Efter Udfast til Lov om den borgerlige Retsspleie er der imidlertid ingen egentlig Forskjel paa Behandlingen af Sagerne ved Landsretterne, hvedenten disse ere 1ste Instans-Sager eller Appellsager, og Kommissionen har derfor heller ikke troet at burde foreslaa forhøiede Afgifter for Sager, der ved Paaante indbringes for disse Retter. Hvad Højesteret derimod angaar, har man af de foran fremhøiede Grunde foreslaaet Afgifterne her forhøiede med 50 pCt, se § 23 Nr. 1, og hertil er der saamegen større Grund, som der for Højesteret ikke vil blive Spørgsmaal om Revisafgift. Reglen i § 23 Nr. 2 vil ligeledes kun finde Anvendelse ved Paaante til Højesteret, da ny Paastand altid skal nedlægges ved Paaante til Landsretterne, se Udfast til Lov om den borgerlige Retsspleie § 356, og en saadan

Bempelse synes Billighed at tale for, hvor den apellerende Part for en Del er fornøjet med den underordnede Rets Dom.

Bestemmelsen i § 23 Nr. 4 stemmer, saavidt angaar de i § 20 og 21 Nr. 2 og 3 ommeldte Sager, med den gjældende Ret og vil ogsaa findes naturlig med Hensyn til de i § 21 Nr. 4 omhandlede Sager.

Ifølge Udskrift til Lov om den borgerlige Retspleie § 306 iværksettes Paaanke derved, at Parten meddeler Modparten en skriftlig Underretning om, at han agter at paaanke. Senest 4 Uger, efterat denne Underretning er given, skal den ankende Part ifølge bemeldte Udskrifts § 307, dersom han ikke vil anses for at have frasaget Paaanke meddele Modparten sit Anskrift. Da nu Meddelelsen af den ommeldte Underretning forhindrer Eksekution af den affagte Dom, er det at befrygte, at den tabende Part, selv om han aldeles ikke har ifinde at appellere Dommen, forat udskyde Eksekutionen stedse vil benytte sig af Bestemmelsen i fornævnte § 306, saafremt der ikke dermed er forbundet en med ikke ganske ubetydelig Udgift. Disse Betragtninger have ført til Forslaget i § 23 Nr. 5. Det er ikke egentlig et Gebyr, som er paalagt i det heromhandlede Tilfælde — et saadant erlægges jo forat faae Noget fremmet af Retten, og her har Retten Intet at gjøre — men en Bøde, og dette medfører da ogsaa, at hvor den paagjældende Part virkelig appellerer, bliver den erlagte Afgift at afstorte i de Retsafgifter, han vil have at erlægge for den paaanede Sags Anhangsgjærelse og Forhandling. Grunden til, at man har valgt Stempling af den nævnte skriftlige Underretning, maa søges i praktiske Hensyn, idet det vil være vanskeligt paa anden Maade at gennemføre Bestemmelsen om Erlægelse af Afgift: ganske vist har man eiheller i Reglen, som den forefindes, nogen absolut Kontrol med dens Overholdelse, men man har dog troet at kunne slaa sig tiltaals med, at Modparten, som jo er den, der skal beskyttes, vil sørge for at anmeldte Overtrædelse af Bestemmelsen; i modsat Fald udsætter han sig endog selv for Stempelmult.

§ 24 indeholder Regler for Afgifterne i Tilfælde af Besværing til høiere Ret, og den deri fastsatte Afgift turde formentlig være passende. Naar Besværingen findes grundet, synes det naturligt, at den, som har iværksat Besværingen, ikke skal have nogen Udgift herved, og det maa da medføre, at naar den ene Part fører Besværing, og det ikke kan paalægges den anden Part at bære Omkostningerne, maa den erlagte Afgift tilbagebetales.

Reglen i § 25 er i Overensstemmelse med Bestemmelsen i § 15.

Andet Kapitel.

Om Afgifterne for Rettens Evang til Forpligtelsers Opfyldelse.

1.

Om Afgifterne for Eksekution og Evangsauktion.

I Overensstemmelse med det tidligere Bemærkede ere Afgifterne for Eksekutionsforretninger § 26 fastsatte i Forhold til det Pengebeløb, for hvilket Fyldestgjærelse søges faaledes, at Beregningen sker efter Tarifen i § 6. Forsaavidt Eksekutionen ikke gaar ud paa Inddrivelse af Penge — et Tilfælde, som efter det nye System dog kun sjældent vil indtræde — ansættes Afgiften efter § 8. Ved Siden af den almindelige Retsafgift, som saaledes bliver at erlægge, vil der da ikke være at opkræve særlige Afgifter for Procedure under Eksekutionen, ligesom eiheller Forretningens Barighed vil faae nogen Indflydelse paa Afgifternes Størrelse. Efter Sportelreglementets § 58 erlægges Gebyrerne for Eksekution almindeligvis af Rekvirenten, men denne Regel synes ubillig; er der noget Tilfælde, hvor Statsmagten synes at burde yde sin Tjeneste uden vederlag, saa turde det være det, hvor den, der henvender sig til samme, møder med en af Statsmagten selv godkjendt Fordring, som det dog af Samfundshensyn ikke er ham tilladt at staffe sig Fyldestgjærelse for uden ved Statsmagtens Bistand. Man har derfor i § 26, 2det Punktum, foreslaet, at Retsafgiften kun skal betaales, forsaavidt den kan erholdes hos Rekviritus, efterat Dækning er tilveiebragt for det Beløb, som behøves til Rekvirentens Fyldestgjærelse og for nødvendige Retsudgifter. Kun i de Tilfælde, hvor der maa siges at være Skyld hos Rekvirenten, har man forment, at Retsafgiften bør erlægges af ham, nemlig naar han tager Rekviritationen tilbage, uden at dette er begrundet i, at Rekviritus har rettet for sig, eller Fogden negter Forretningen Fremme. Dog har man anset det for billigt, at en Medsættelse af Afgiften finder Sted, naar Tilbagebetalelsen eller Regtelten sker, forinden Fogden har forladt sit Hjem for at foretage Forretningen, se § 28. Naar Juldstørelsen af Eksekutionen derimod afværger ved, at Rekviritus forinden retter for sig, bør Afgiften selvfølgelig erlægges af denne, men ogsaa her har man overensstemmende med, hvad der nu er gjældende Ret ved Udpantninger for Skatter, fundet, at Billighed taler for en Medsættelse af Afgiften, naar det, forinden Fogden forlader sit Hjem for at foretage Forretningen, oplyses, at Rekvirenten er fyldestgjort, se § 27.

Det er en Følge af Ovenstaaende, at der ikke kan afkræves Rekvirenten nogen Forubbetaling og eiheller Sikkerhedsstillelse for Retsafgiften i

Almindelighed. Derimod bør der kunne affordres ham Sikkerhedsstillelse for saavel det i § 28 ommeldte Afgiftsansaar som for nødvendige Retsudgifter, og i Overensstemmelse hermed er Reglen i § 26, 2den Stk., affattet.

Bestemmelsen i § 29 stemmer med Reglen i Sportelreglementets § 51 med en enkelt Modifikation, som synes naturlig.

Reglen i § 30 trænger neppe til nærmere Motivering.

Hvad angaar Afgifterne for Auktioner har Kommissionen i det foreliggende Udkast maattet indstrænke sig til at optage Bestemmelser desangaaende. forsaavidt angaar Evangsauktioner; Reglerne om Gebyr for de nødvendige Auktioner maa være henvisne til den eventuelle Lov, som skal give Forfrister om disse Auktioner, se Motiverne til Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie Side 210—212.

Efter Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie fremtræder Evangsauktion som en partiel Konkurs og det uden Hensyn til den i Udkastets §§ 512—13 og § 537 ommeldte Fordeling. Man har derfor troet ikke at burde indstrænke sig til at fordrø Afgift for Fordelingen, men tillige for Evangsauktionen i sig selv, og de samme Grunde, som tale for at lægge Værdiberegningen i det Hele til Grund have ført til, at Retsafgiften ogsaa her er fastsat i Forhold til henholdsvis Auktionskjøbssummen og den Sum, som skal fordeles imellem de i Forsøgningen Interesserede. Ikke heller ved Evangsauktion bør Advokaten erlægge Retsafgiften, men denne bør forlods tages af Kjøbssummen, forsaavidt det ikke ved Konditionerne er paalagt Kjøberen særskilt at udrede samme. I §§ 31 og 32 ere disse Regler gjenneførte saaledes, at der saavel for Evangsauktionen som for Fordelingen erlægges Halvdelen af den almindelige Retsafgift. I Forhold til, hvad der i Henhold til Sportelreglementets § 99 ff. nu erlægges for Auktioner, ville de fastsatte Afgifter være meget moderate.

Hensigten i § 33 til Reglerne i §§ 23 og 24 synes selvfølgelig.

2.

Om Afgifterne for Udpantning samt Indsættelses- og Udsættelsesforretninger.

De i den foregaaende Afdeling givne Afgiftsregler for Eksekution har Kommissionen for at bevirke den størst mulige Simplifikation, og fordi de Betragtninger, der have været levende ved Fastsættelsen af Afgifterne for Eksekution, ialtfald for en væsentlig Del ogsaa finde Anvendelse paa Udpantninger, forment i det Hele at burde oversføre paa Udpantning, dog at Afgifterne, naar det Beløb, for hvilket der udpantes, ikke overstiger 100 Kr., nedsættes til det Halve, hvilken sidste

Bestemmelse er motiveret ved Reglen i Lov om Udpantning m. m. af 29de Marts 1873 § 14, 1ste Stk. i Slutningen. Den saaledes foreslaaede Regel vil føre til, at der ikke vil falde nogen Afgift, naar Forretningen er forjævet, se § 26, 1ste Stk, 2det Punktum, men det Tab, som herved vil forvoldes Sognefogden i de Tilfælde, hvor Udpantningen foretages af ham, og Afgiften selvfølgelig skal tilfalde ham, vil formentlig opveies ved, at Afgiften er sat ikke lidet høiere end efter Lov 29de Marts 1873 § 14. — Desuden vil Reglen medføre, at der i Henhold til § 26, 2det Stk., kan fordres Sikkerhedsstillelse af Advokaten, medens Advokaten isølge den gjældende Bestemmelse i Lov af 29de Marts 1873 § 7, 1ste Punktum, nu ikke er pligtig at forubbetale Gebyrerne, jfr. ogsaa Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie § 562. De Ulemper, som mulig kunne tænkes at kunne optaa heraf, naar Forretningen foretages af Sognefogden, har Kommissionen ikke troet at burde tillægge videre Vægt, da det neppe kan betrykkes, at Sognefogden vil misbruge sin Berettigelse til at fordrø Sikkerhedsstillelse. Reglen i § 34, 2det Stk., er begrundet i, at Realisationen af det Udpantede, forsaavidt den sker ved Fogden, efter Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie § 565 skal foregaa i Overensstemmelse med Reglerne om Evangsauktion.

Bestemmelsen i § 35, der altid vil føre til Afgift efter § 8, turde være selvfølgelig.

Tredie Kapitel.

Om Afgifterne for de foreløbige Retsmidler.

De i dette Kapitel fastsatte Regler om Afgifterne for Arrest- og Forbudsforretninger ere i Overensstemmelse med det i det foregaaende Kapitel fulgte System og trænge neppe til nogen yderligere Motivering. At det bliver Advokaten, som maa erlægge Afgiften, og at denne maa betales forud, er en Følge af de heromhandlede Retsmidlers Karakter.

Fjerde Kapitel.

Om Afgifterne for de til Skiftevesenet hørende Forretninger.

Ligesom Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie i det niende Afsnit om Skifte af Dødsbo og Fællesbo m. m. samt om Konkurs idethale har henholdt sig til de paagjældende Love desangaaende af 25de Marts 1872 og 30te November 1874, og kun har givet de saa nye Bestemmelser, som udtræves for at knytte den bestaaende Ordning af Konkurs og Dødsboforretninger til

det nye Rettergangssystem, saaledes har Kommissionen med Hensyn til Afgifterne for de til Skiftevesenet henhørende Forretninger fulgt det samme System. Man har imidlertid ifødt for at henvise til Skiftegebyrloven af 30te Novbr. 1874 og til denne Henviisning at knytte de enkelte nye Bestemmelser troet af Hensigtsmæssighedshensyn i Udfastet at burde optage samtlige de Bestemmelser, som skulle være gjældende. §§ 40—43 stemme ganske med §§ 1—4 i Skiftegebyrloven, hvorimod der i § 44 er optaget nogle nye Bestemmelser. Da Forauktioneringen af et Boes Giendele efter Udfastet til Lov om den borgerlige Retsspleie §§ 617 og 633 er henlagt til Skifteretten, er det nemlig anset nødvendigt at træffe særlig Bestemmelse for Afgiftsberlæggelse for Lovangsauktions Afholdelse af Skifteretten. Afgiften er sat lige med den i Udfastets § 31 for Lovangsauktion i Almindelighed fastsatte, altsaa til Halvdelen af den almindelige Retssgift. I § 44 b. er derhos for Afgift af Decision i de der omhandlede Dødsboer ifødt for den i Skiftegebyrlovens § 6 a. fastsatte Betaling af $\frac{1}{5}$ af Gjenstandens Værdi for Forhandlingsafgift efter Udfastets § 9.

Reglen i Udfastets § 45 stemmer med Skiftegebyrlovens § 9.

Femte Kapitel.

Om Afgifterne for Thinglæsninger og de til Bestyrelsen af Skjøde- og Pantebøger hørende Forretninger.

Uagtet hverken den nye Rettergangsmaade eller den nye Rettsorganisation medfører Forandring i de for Skjøde- og Panteprotokollernes Førelse gjældende Regler, og nye Bestemmelser for Bestyrelsen for Thinglæsninger og de til Bestyrelsen af Skjøde og Pantewæsenet hørende Forretninger saaledes ikke fremkomme med samme Nødvendighed som for de andre Rettsforretters Vedkommende, er det dog som allerede ovenfor bemærket fundet rettest, at ogsaa denne Del af Sportellovgivningen undergives en Forandring.

Bestemmelserne om Betaling af de til Thinglæsningsvæsenet hørende Forretninger, der findes i Sportelreglementet af 22de Mars 1814 3die Afdeling, have altid givet Anledning til Tvivl, og de heraf fremkommende Vanstigeligheder ere selvsjælgelig tiltagne med Rettslivets og Omsætningsforholdenes stigende Udvikling, saaledes at Forfaaelsen af Beregningen i mange Tilælde for dem, der ikke stadig ere befastigede hermed, vistnok maa siges at være overdentlig vanskelig, hvad der mindre forsaarsages ved de forskellige Tillæg til den egentlige Sporteltarif, som ere indførte til direkte Indtægt for Statskassen, end ved selve Reglementets Opregning af de forskellige Thinglæsningstilfælde, hvorved den meget vanskelig Op-

gave er søgt løst at tarifere de enkelte Thinglæsningstilfælde efter en retfærdig Afveining af deres indbyrdes Vigtighed.

Sportlernes Hovedbestemmelse at afgive det væsentligste Bidrag til Rettsbetjenters Lønning er efterhaanden siden Loven af 19de Februar 1861 traadt mere og mere tilbage, saa at en stadig større Del af dem indflyde i Statskassen, og ligesom de herved fremtræde i deres virkelige Karakter af Afgifter, som optrædes i Anledning af, at Statsmagten tages i Beslag for private Interessers Skyld, men sammenblandede med egentlige Omsætningsafgifter, saaledes medfører denne deres forandrede direkte Bestemmelse, hvor Rettsbetjenten nærmest bliver en Oppebørselsbetjent, en omstændelig Regnskabsførelse med dertil hørende Revision, der netop paa Grund af Afgiftsbestemmelsernes Bestaafenhed er forholdsvis vanskelig.

Der er derfor formentlig Erang til at benytte den Leilighed til Forandring i Reglerne, som frembyder sig ved Rettsforfatningens og de øvrige Sportelbestemmelseres Omdannelse, navnlig naar det herved vil kunne lykkes at bringe en saadan Opkrævning af Afgifterne tilveie, som frembyder den ved indirekte Afgifters Oppebørsel saa store Fordel, at Betalingen erlægges til en anden Autoritet end den, der paafer Afgiftsberlæggelsen, medens selve den beskattede Gjenstand umiddelbart bærer Vidnesbyrd om, at og hvorledes Afgiften er berigtiget, saaledes som det sker ved Stempelbeskatningen.

Naar Anvendelsen af Stempler frembyder sig som den naturlige Opkrævningsmaade, maa selve Stempelbeskatningsreglerne ogsaa frembyde sig som Regler, der naturlig kunne anvendes paa disse Forhold, og man vil herved opnaa Fjernelsen af den praktiske Ulempe, at Thinglæsningsgebyrreglerne ere afvigende fra de Afgiftsregler, som gjælde de indirekte Afgifter, fra hvilke de hverken i Natur eller Forsaldstid ere lette at skille, nemlig de egentlige Stempelafgiftsregler og Overdragelsesafgifter, der siden Loven af 15. Mai 1868 ere bragte i nær Overensstemmelse med Stempelafgiften med Hensyn til Beregningsmaaden.

Den Omstændighed, at Thinglæsningsgebyrernes Berettigelse for en Del ligger i den Privates Forpligtelse til Betaling af det Arbejde, Statsfunktionærer maa præstere for Baretagelsen af hans Interesser, medens Overdragelsesafgift og Stempelafgift ere almindelige indirekte Skatter, lagte paa Omsætningen af faste Giendomme og andre Værdier, antages ikke at være tilstrækkelig Grund til at behandle Afgifter, der, som bemærket, tilbøielig falde ved samme Leiligheder, forskjelligt, — og da det under alle Omstændigheder er g'vet, at en Maalestof til en retfærdig Afpasning af det Bederlag, som skulde ydes for Statsembedsmændenes Buxen for private Interesser, ikke kan findes med dette Arbejde som Udgangspunkt, synes de

Værdier, om hvis Stilling det dreier sig, saameget bedre at kunne afgive Maalestøtten for det, der i denne Anledning skal ydes, som Værdien hidtil har spillet den væsentligste Rolle ved Thinglæsningsgebyrernes Fastsettelse.

Det Arbejde, som ved en Thinglæsning skal udføres, er imidlertid i saa mange Henseender ganske ensartet uden Hensyn til, hvad der thinglæses, eller hvad der ved Thinglæsningen skal ske, at det ligger nær at fastsætte en almindelig Afgift, som skal betales i alle Thinglæsnings-tilfælde og paa en Naade repræsentere Væderlaget for den direkte forvoldte Uleilighed, medens den Afgift, som fastsættes efter Værdien i ens Forhold i alle Tilfælde, tillige indeholder et Væderlag for det af Staten indrettede Ejøde- og Pantevæsen i sin Helhed, som passende kan bæres af de Interesser, som særlig bæres ved denne Institution, og som man i Loven har søgt definere saaledes, at der ikke skal kunne blive Anledning til Tvivl om, hvilke Tilfælde Værdiasgifter hvile paa, og som følge heraf at kun den faste Afgift opkræves i alle andre Tilfælde.

Ligesom Stempling paa samme Naade som ved Stempelbeskatning efter Loven af 19. Febr. 1861 tænkes anvendt sammen med de i nærværende Udkast for Beregningen af Thinglæsningsafgiften opstillede Regler, saaledes har man endvidere ogsaa troet at burde foreslaa Betalingen af Overdragelsesafgifter, der i saamange Henseender falde sammen med Stempelafgifter, berigtiget paa samme Naade ved Stempler, hvorved den ensartede Beregning og Behandling af beslægtede Afgifter yderligere vil fremmes til Lettelse for alle Bedkommende.

I § 47 er fastsat den almindelige Afgift for Thinglæsning af den Hovedgruppe af Dokumenter, hvorved Besiddelses- og Eiendomsforholdene til faste Eiendomme sikres, saaledes at man overfor en mulig Usikkerhed med Hensyn til dette Begrebs Begrænsning har troet særlig at burde nævne Eiender, som det vedblivende er fundet naturligt at henregne til faste Eiendomme, naar visse Lempler med Hensyn til dem, som nedenfor foreslaaet, isærigt bevares.

Værdiasgiften for Thinglæsninger af Overdragelse af faste Eiendomme er sat til $\frac{1}{12}$ pCt., hvorved Stempel- + Thinglæsningsgebyr bliver $\frac{3}{4}$ pCt. af Værdien, og det almindelige hidtil gjældende Thinglæsningsgebyr nedsettes ikke lidt, da det nuværende Sportelreglement for disse Forhold kræver mindst $\frac{1}{10}$ pCt. og mere for Bølbene indtil 6,000 Kr. Foruden denne almindelige Nedsettelse foreslaas derhos den betydelige Nedsettelse i de nuværende Afgifter, at Værdiasgiften for Læsning af Dokumenter sigtende til Eiendomsoverdragelser ogsaa dækker Læsningen af denne Handels endelige Fuldbyrkelse, medens der nu ved begge Læsninger skal erlægges Værdiasgift,

dog for Kontraktens Læsning kun et halvt saa stort Gebyr som ved Ejødets.

For ikke at gøre nogen væsentlig Forandring i de Begunstigelses, der ved forskellige Love ere viste forskellige Forhold, ere derhos som Undtagelsesbestemmelser tilføiede, at Værdiasgiften ved Thinglæsninger af de i Lov af 4. Juli 1850 og 18. Juni 1870 ommeldte Afhændelsesdokumenter ikke kan stige til over 6 Kr., hvilket om trent svarer til den nugældende Regel, at der i dette Tilfælde intet Promillegebyr og ingen Justitsfondsaugift skal erlægges, samt at ingen Værdiasgift skal betales for Thinglæsning af de Arvefæstebrevdokumenter til Brugere, deres Børn og Svigerbørn, der omhandles i Loven af 24. April 1860 om Afhændelse af Stiftellers Bøndergods sammenholdt med Lov af 24. Febr. 1865 om Tillæg til samme.

Under § 48 hører den anden Hovedgruppe af Rettsforhold, til hvis Eifring Ejøde- og Pantevæsenet væsentlig tjener, nemlig Pantereitigheder paa den ene Side og Forpagnings- og Leieforhold paa den anden Side. Disse have hidtil været sportulerede efter forskellige Regler i Sportelreglementet, men i Uigthed med, hvad der gjælder i Stempeloven, har man troet at kunne foreslaa den samme Værdiasgift for deres Thinglæsning, hvorved Gebyret for Læsning af Pantebrev vil blive reduceret til det Halve, nemlig til $\frac{1}{20}$ pCt., ifødetfor at det nu er mere end $\frac{1}{15}$ pCt. Altsaa vil efter Udkastet den samlede Afgift af Pantebrev og Leiekontrakter, for hvilke ogsaa Thinglæsningen skal fuldbyrdes, blive $\frac{1}{5}$ pCt.

Efter Affattelsen af Bestemmelsen vil Thinglæsning af Aktgæstkontrakter ikke fordrer Værdiasgift, medmindre der derved lægges en Behæftelse paa Eiendommen. Hvad angaar Fæstebrev har man vel forment, at Værdiasgift bør erlægges, hvor Thinglæsningen har samme Betydning som ved andre Leie- og Forpagningsforhold, men udenfor disse Tilfælde har man paa den anden Side troet (se § 59, sidste Stykke), at Thinglæsning af Fæstebrev bør være ganske fri, da den er anordnet i offentlig Interesse.

I Henseende til Servituter har man troet, at Thinglæsningen af disse alene burde rammes af den almindelige Afgiftsbestemmelse i § 51.

Bestemmelserne i § 49 ere i Overensstemmelse med de foreslaaede Regler for Erlæggelse af Thinglæsningsgebyr i det Hele, forsaavidt som det saavidt muligt er søgt at sammensmelte disse Gebyrer og Stempelafgifterne. Heraf følger ogsaa, at der ikke skal fordrer Værdiasgift ved Læsning som Udkomst af Nielsesattester, Separationsforeninger, Skilsmisfedokumenter, Dokumenter angaaende Hensind i uskiftet Bo og Arveudlæg, for hvilket intet Væderlag gives.

For at undgaa Glufioner af Bestemmelserne om Gebyr for Thinglæsning efter Værdien, er det

fundet rettest at optage en Bestemmelse som den i § 50 anførte for de forøvrigt i det Hele betydningsløse Thinglæsninger af Transporter.

Ved Fastfættelsen af det faste Gebyr har man i § 51 væsentlig reduceret det i Sportelreglementets § 71 som subsidært ansatte almindelige Gebyr for alle Læsninger, for hvilke ingen af de andre Regler vare anvendelige, af 2 Rd. med 20 pCt. Forhøjelse, og hæver det sig kun ganske lidt over de laveste Gebyrer, der overhovedet kunne fordres efter det nuværende Reglement.

§ § 52—54 ere samlede forskjellige Bestemmelser for de mere kombinerede Thinglæsningstilfælde, hvilke i det Hele ere overensstemmende med det Nøjagtige, undtagen forsaavidt som man i § 52 har foreslaaet en langt lempeligere Afgjørelse, end der nu tør antages for gjældende Ret, da de forskjellige Noteringer, som følge af samme med flere indgaaende Retsforhold, i mange Tilfælde ville blive behandlede som forskjellige Thinglæsninger.

Gebyret for Mangelspaategninger i § 55 har man under Hensyn til Medfættelsen for selve Thinglæsningssafgifterne troet kun at kunne foreslaa til 1 Kr., hvorhos Gebyret for Udsættelse af Paategningen aldeles er frafaldet.

Ved i § 57 aldeles at ophæve Gebyr for Udsættelser og Aflysninger af læste Dokumenter har man troet at kunne bidrage til, at Pantebøgernes Indhold bringes den virkelige Retsstilstand saa nær som muligt, hvorhos det vel ogsaa maa siges, at med det engang erlagte Gebyr maa det paagjældende Retsforhold have erlagt sit fulde Mellemværende med Statskassen. Derimod har man ikke troet at kunne undlade at fastholde et Gebyr for partielle Aflysninger, der let kunde misbruges, naar ingen Betaling blev at erlægge.

Indleveringen af en verificeret Gjenpart af det Dokument, som forlanges thinglæst, som fordret i Sportelreglementets § 77, har væsentlig høvt Betydning som Middelet til at gjøre Retsfivieren mindre afhængig af Parten, som maatte forlange sit Dokument tilbage, inden Protokollationen har kunnet udføres; det maa derfor anses for tilstrækkeligt at gjøre Ubleveringen uden Protokollation afhængig af, at en saadan Gjenpart staffles, og i Overensstemmelse hermed er § 58 affattet.

Som Følge af de i § 60 optagne Regler for Berigtigelsen af Afgifterne ville samtlige i Anledning af en Eiendomsoverdragelse og sammes Thinglæsning pligtige Afgifter kunne berigtiges ved Udfærdigelse af Overdragelsesdokumentet paa Stempelpapir svarende til $1\frac{1}{4}$ pCt. af vedkommende Eiendoms Værdi efter Stempelberegning med et Tillæg af 2 Kr. for hver Gang Thinglæsning begjæres, samt hvor Overdragelsesafgift ikke skal erlægges med $\frac{3}{4}$ pCt. og samme Tillæg af 2 Kr. Med $\frac{1}{8}$ pCt. af en Panteobligations eller Forpagtningskontrakt's stempelpligtige Værdi med Til-

læg af 2 Kr. vil Stempel- og Thinglæsningssgebyr under almindelige Omstændigheder være berigtigede.

Ejette Kapitel.

Om Afgifterne for Notarialforretninger.

De gjældende Regler om Notarialforretninger berøres som bekendt ikke af Bestemmelserne i Udkast til Lov om den borgerlige Retspleie. Kommissionen har derfor, og da det er forudsat, at Notarialembedet i Kjøbenhavns Underretskreds vedvarende skal lønnes med Sportler, anset det for rettest med Hensyn til Afgifterne for de ommeldte Forretninger i det Væsentlige at holde sig til det Bestaaende og kun heri foretage saadanne Forandringer, som af andre Grunde maa anses nødvendige eller tiltraadelige, og Reglerne i nærværende Kapitel vil sølgelig findes at slutte sig paa det Nærmeste til Bestemmelserne i Sportelreglementets VII. Afdeling og de senere hertil sig Inngitende Bestemmelser.

Reglen i § 62 stemmer saaledes med Sportelreglementets § 132 paa en entelt Modifikation nær, der er motiveret ved Bestemmelsen i Forslag til Bælløvs for Danmark § 83, se Motiverne til dette Forslag Side 28. For at bøde paa den Afgiftsforringelse, som paa Grund af den gjældende Bestemmelse i Sportelreglementets § 134 heraf vil være en Følge, har man sat Afgiften for Protester, naar Reglen lyder paa eller angives at angaa en Sum af ikke over 1000 Kr., op fra 2 Kr. til 2 Kr. 50 Øre. § 63 stemmer med Sportelreglementets §§ 133 og 134 samt allerhøjeste Resolution af 26de November 1824, og § 64 med Sportelreglementets § 135 jfr. samme allerhøjeste Resolution, og paa samme Maade ere Bestemmelserne i §§ 65—69 i Overensstemmelse med Reglerne i Sportelreglementets §§ 139, 141, 140, Plakat af 27de November 1845 og Instrux af 28de August 1829 § 4, jfr. Rancelli-Ektrivelse af 9de April 1831. Derimod er Reglen i § 70 ny. I Sportelreglementets §§ 136 og 145 have der henholdsvis for Kjøbenhavn og Kjøbstæderne og for Landet Bestemmelser for de sørstes Vedkommende om Forhøjelse af Afgiften, naar Forretningen foretages paa saadanne Steder under Kjøbenhavns Jurisdiktion, der ikke ere Dele af det egentlige Kjøbenhavn, og paa Steder paa Kjøbstædernes Grund, som ligge udenfor sammes Omkreds, og for Landets Vedkommende om fri Befordring eller Godtgjørelse herfor, naar Notarialforretningen udtværes en Rejse, men disse Regler tvende, navnlig hvad Kjøbenhavn og Kjøbstæderne angaar, ikke være tidssvarende. Man har derfor anset det for rettere at sætte bestemte Grændser, indensfor hvilke Notarius ikke skal kunne

fordre fri Befordring eller Godtgjærelse herfor, men derimod tillægge ham samme i alle Tilfælde, hvor Forretningen begyres foretagen i længere Afstand fra Notarialkontoret.

§ 71 indeholder Reglerne om Betalingen for Beskrivelse af Notarialforretninger. Betalingen er fastsat i Overensstemmelse med den for Udskrifter af Rettsbøger i § 82 foreslaaede, dog at man har bibeholdt Bestemmelsen i Sportelreglementets § 137 om, at første Ark altid leveres frit. Skjøndt man, som nedensfor ved sjerde Afsnit skal blive nærmere udviklet, i det Hele har troet ikke at burde bibeholde Aktsbeskrivelser, har man dog forment at burde foreslaa, at Beskrivelse af Notarialforretninger skal kunne fordras udstedt og bekræftet som Akt, efter som en saadan Beskrivelse for at kunne benyttes i Udlandet ofte maa have den bestemte Form. Derimod har man ikke troet at burde fastsætte høiere Betaling for Aktsbeskrivelser end for andre.

Som det vil fremgaa af det Foregaaende har man ganske strøget den i Sportelreglementets § 156 ommeldte Afgift af 20 pCt. til Justitsvæsenets Fond, der ellers med Hensyn til Notarialforretninger alene vilde staa som en Levning af det Bestaaende. Man har heller ikke optaget Bestemmelsen i Forordningen af 8de Januar 1823 § 8 om Forhøielse af Afgifterne med $\frac{1}{8}$. Denne Bestemmelse havde sin Grund i, at det ved bemeldte Paragraf blev bestemt, at der skulde være toende Bitterlighedsvidner tilstede ved Notarialforretninger, og gjennem det derved vundne Tillæg skulde Notarius betale Vidnerne for deres Umage, men da Forhøielsen nu skal indbetales i Statskassen ved de Embeder, som ere paa fast Gage, se Justitsministeriets Skrivelse af 25de Juli 1862 og Revisions Departementets Skrivelse af 1ste Juli 1865 (i Min Tid. A for 1872 S. 103) § 5a, har dette medført, at der ved disse Embeder intet Vidnegebyr erholdes. Denne Ordning bør selvfølgelig forandres, og man har derfor i § 98 foreslaaet en bestemt Betaling til Notarialvidnerne.

Endelig har man ikke optaget Bestemmelser, svarende til Reglerne i Sportelreglementets §§ 142 og 144, da Notarius her ikke optræder som saadan.

Tredie Afsnit.

Om Rettsafgifterne i Straffesager.

Medens det formentlig er selvfølgeligt, at der ikke skal erlægges Afgifter i Sager, der paatales af det Offentlige, er Forholdet et andet, hvor den Private optræder som Anklager. Er det i Genhold til Reglen i Udkast til Lov om Strafferetspleien § 39, at den Private optræder som Anklager, og Forholdet altsaa er det, at den paa-

gjældende straffbare Handling ved Lovgivning er henviset til Paatale af Private, er der formentlig ingen Grund til at forlode den gjældende Retts Bestemmelser om, at Rettsafgifter erlægges i saadanne Sager. De samme Grunde, som af processuelle Hensyn tale for at belægge borgerlige Domsfager med Afgifter, passe ogsaa paa Sager angaaende straffbare Handlinger, der ere henviset til privat Paatale. Ifølge Bestemmelsen i Udkast til Lov om Strafferetspleien § 40 har imidlertid tillige den ved en Forbrydelse, der er offentlig Paatale undergivet, forurettede Private Ret til at paatale denne, naar Statsanklageren eller Politimesteren har negtet at paatale, og der opstaar altsaa Spørgsmaal om, hvorvidt man i dette Tilfælde skal kræve Rettsafgifter. Kommissionen har forment ikke at burde gjøre dette, og Hovedhensynet, som her har været afgjørende, er det, at den Private ved at benytte den ham indrømmede subsidiaire Paataleret maa siges at varetage en offentlig Interesse, idet han kræver Retten haandhævet i Samfundets Interesse. Det er netop heri, at hans Stilling er forskjellig fra den Private, der paataler i Genhold til Udkast til Lov om Strafferetspleien § 39, se Motiverne til dette Udkast Side 34—35. Hertil kommer endnu, at forsaavidt man vilde kræve Afgifter for derved at hindre Misbrug af den ommeldte Paataleret, vilde Reglen vistnok vise sig ikke at føre til det forønskede Resultat, efter som det Offentlige i Genhold til Udkast til Lov om Strafferetspleien § 480 foreløbig skal udrede Omkostningerne ved deslige Straffesager. Desuden haves i det nævnte Udkast andre Rauteler mod saadanne Misbrug.

I. Om Afgifterne i Straffesager, der paatales af Private i Genhold til Lov om Strafferetspleien § 39.

De i denne Afdeling foreslaaede Afgiftsregler afvige i flere Henseender fra de i andet Afsnits 1ste Kapitel ommeldte. Man har saaledes ladet Devisafgiften ganske bortfalde, da det ikke vil være rigtigt at paalægge den Sigtede Afgift for hans Devisgjærelse, der sker i det Offentliges Interesse, og man, naar den Sigtede fritages for Devisafgift, ikke ret vel kan paalægge Anklageren Afgift for hans Devisgjærelse. Anhængiggjærelses- og Forhandlingsafgiften er derhos sat betydelig lavere, da de her omhandlede Sager ikke godt kunne taale at belægges med saa høie Afgifter. Strafbedelen af disse Sager ere saadanne, som nu behandles som private Politifager, og altsaa belægges med lavere Gebyrer end de sædvanlige, se Plakat 1ste Mai 1822 § 4 og Plakat 28de Februar 1845; vel er Omraadet efter Udkast til Lov om Strafferetspleien § 39 noget videre, men Kommissionen har ikke fundet Grund til at gjøre nogen Søndring i saa Henseende.

Med Hensyn til Erklæggelsen af de i § 72 ommeldte Afgifter er der formentlig heller ingen Grund til som i Udkastets § 9, 2det Stykke, at lade nogen Deling af samme finde Sted. Dommeren skal ifølge Reglen i Udkast til Lov om Strafferetspleien i § 448, førend Forhandlingen begynder, vælge Forlig mellem Parterne, og Følgen heraf er, at Afgiften efter § 72, 1ste Stykke i Slutningen, ifkun vil være at erlægge, forsaavidt Forlig ikke bliver opnaaet, og Sagen derefter gaar til Hovedforhandling.

Reises der under Sagen tillige Paastand paa Erstatning, er der formentlig ingen Grund til ikke at fordrø Anhangiggjorelses- og Forhandlingsafgiften beregnet efter Udkastets § 6, forsaavidt denne Beregning fører til en højere Afgift end efter § 72, 1ste Stykke. I Overensstemmelse hermed er Reglen i § 72, 2det Stykke, affattet.

Bestemmelsen i § 73 følger af det tidligere med Hensyn til Afgifterne for Mobsøgemaal Bemærkede.

Reglen i § 74 er at forstaa i Overensstemmelse med § 72 saaledes, at Afgiften efter § 8, 1ste Stykke, i de Tilfælde, hvor den fastsatte Erstatning paaanføres i Forbindelse med Straffespørgsmaalet, skal dække begge, forsaavidt ikke Beregning efter Erstatningspaastandens Belsb i Henhold til § 6 fører til højere Afgift. Er dette derimod Tilfældet, skulle Afgifterne beregnes efter § 6, jfr. § 8, 2det Stykke.

Reglen i § 76 er i Overensstemmelse med Udkastets § 15.

Bestemmelsen i § 77 stemmer med den gjældende Ret, og Reglerne i §§ 78—80 trænge uæppe til nogen Motivering.

II. Om Afgifterne i andre Straffesager.

Medens der som ovenfor bemærket ikke bør erlægges Afgifter i andre Straffesager end de i forrige Afdeling ommeldte, er der formentlig ingen Grund til at gjøre Indddivning af Erstatning, der under Straffesagen er tilkendt den Foruretede, eller Beslaglæggelse, der foretages efter Andragende af den Foruretede, afgiftsfri. Reglerne om Afgifter for Exekution og Arrest bør her være anvendelige. Eftersaalet er der formentlig Anledning til at fritage den Trebemand, der iværksætter Besværing til højere Ret, fra at erlægge den almindelige Besværingssafgift efter § 24.

Fjerde Afsnit.

Om Udskrifter og Attester.

Som tidligere bemærket har Kommissionen ikke troet at burde bibeholde den gjældende Rets

Regler om Bestrivelser i Aftsform, der efter Udkastene til de nye Rettergangslove ingen Betydning ville faae. Kun med Hensyn til Bestrivelse af Notarialforretninger har man af de ved § 71 ansførte Grunde foreslaaet, at disse skulle kunne fordrø udstedte som Aft. Udkastets § 82 tjeelner derfor kun mellem simple Udskrifter af Retsprotokoller eller af Skjøde- og Panteprotokoller, Attester af Skjøde- og Pantebøgerne eller sammes Registre og andre Udskrifter og Attester, der kræve Koncipering eller Extrahering. Betalingen stemmer i det Bæsentlige med den hidtil gjældende. Hvad særlig Panteattester angaar, har man for at sjerne Lovlismaal, som i den seneste Tid ere fremkomne, anset det for retteft udtryffeligt at udtale, at Betalingen skal erlægges for hoer Eiendom, der har eget Folio i Registret til Skjøde- og Panteprotokollerne. Betalingen er fastsat i Overensstemmelse med Sportelreglementets § 78, dog at der for hvert Halvart eller Del af samme, hvormed Attesten overstiger 3 Art, endvidere skal erlægges 50 Ore, hvorhos man har bibeholdt Reglerne i Lovene af 8de Marts 1856, 15de Mai 1868 § 44 og 14de Mai 1870 § 6 om Betalingen for de der ommeldte Attester. Endelig har man bibeholdt Reglen i Lov af 23de Januar 1862 § 8 i Slutningen om Betalingen for særskilt Attest angaaende den en Eiendom paa hvilende Liendebyrde. En Bestemmelse, svarende til den i Lov om Udlaan af Umyndiges og andre under offentlig Lidsyn staaende Midler m. m. af 19de Marts 1869 § 11 i Slutningen, har man derimod ikke anset det for nødvendig at optage, da de der nævnte Attester ikke ville blive over 1/2 Art, og Betalingen for dem altsaa i Henhold til Udkastets § 82, sidste Stykke, ikke højere end den i den nævnte Lov foreskrevne.

Hvad angaar Bederlaget for Papir, har man anset det for retteft ikke som efter Sportelreglementets § 158 at lade det godtgjøre efter Regning, men derimod sette det til et bestemt Belsb pr. Art. Paa Grund af Belsbets Ubetydelighed har man intet Bederlag fastsat for det Tilfælde, at Udskriften udgjør 3 Art eller derunder, men derimod har man troet ikke ganske at kunne lade Bederlag for Papir bortfalde, da Udgiften hertil, naar Udskriften er stor, kan blive ikke ganske ubetydelig.

Reglen i § 84 vil føre til en noget lavere Betaling end Sportelreglementets § 122, men den fastsatte Afgift synes tilstræffeligt.

Bestemmelsen i § 85 stemmer med Sportelreglementets § 158, 2det Stykke, kun at Marginalbestemmelserne, der formentlig ikke have nogen Betydning, ere udeladte.

Forubetalingsbestemmelsen i § 86 er ogsaa i det Bæsentlige i Overensstemmelse med de hidtil gjældende Regler, og Bestemmelsen § 87 stemmer med Udkastets §§ 21, 30 og 38.

Femte Affnit.

Om Betaling for Forkyndelser og Op-
læsning ved Kirkestævne, samt til
Bidner ved Rets handlinger, Syns- og
Skjønsmænd.

Nærværende Affnit indeholder i sine §§ 88—94 Reglerne om Betalingen for Forkyndelser, i § 95 Bestemmelserne om Betaling for Op-
læsning ved Kirkestævne og i §§ 96—99 Forstrif-
terne om Beberlag til Bidner ved Rets handlinger og til Syns- og Skjønsmænd.

§ Udkastene til Lov om den borgerlige Rets-
pleie og Lov om Strafferetspleien er det Forud-
sætningen, at der skal være et vist Antal Stævning-
smænd og Retsbude til at foretage Forkyndelser,
og i Overensstemmelse hermed er der i Udkast til
Lov om Domsmagtens Ordning m. m. §§ 55—
56 truffet de fornønde Bestemmelser om deres
Ansættelse. Efter den Ordning, som her er tref-
fen, kan der formentlig ikke være Tale om at
gøre Stævningssmandshvervet som efter den gjæl-
dende Ret til et borgerligt Ombud, og da der til
enhver Stævning skal benyttes Stævningssmand,
og der kan benyttes en hvilken som helst Stævning-
smænd i hele Retskredsens, er det formentlig nød-
vendigt at forhøje Betalingen til dem for at faae
deri til egnede Individuer, hvilket ogsaa er udtalt i
Motiverne til Udkast til Lov om Domsmagtens
Ordning m. m., Side 34. Forat ikke Befor-
dringsudgifter i mangfoldige Tilfælde skulle komme
til har man troet, at det maa blive nødvendigt,
at der i hvert Sogn ansættes i det Mindste 2
Stævningssmand.

Den Bei, Kommissionen har troet at burde gaa forat tilsikre Stævningss-
mændene en passende Indtægt, er den, at der dels
tillægges dem Betaling ogsaa for Forkyndelser i
offentlige og beneficerede Sager, hvilke nu skulle
udføres uden Betaling, dels i det Hele fastsættes
en noget højere Betaling end den dem efter den
gjældende Ret tilkommende. Medens Betalingen
for Forkyndelse af en Indkaldelse til Forligs-
kommissionen eller for Mæglere i Lyndesager i Ud-
kastets § 88 ifkun er sat ubetydeligt op, se Plakat
af 9de Juli 1819 og Lov 10de Mai 1834
§ 76, er der i § 89 derimod sat en ikke lidet
højere Betaling for de der omhandlede Forkyndel-
ser end den i Sportelreglementets § 146 fore-
skrevne. Dog har man troet i Riged med den gjæl-
dende Ret at burde fastsætte en modereret Betaling for
Forkyndelser i private Straffesager og i mindre Gjelbs-
sager, jfr. Sportelreglementets § 146, Plakat. 1ste
Mai 1822 § 4 a., Pl. 26de Febr. 1845 § 1
og Fdg. 6te August 1824 § 8 A. Nr. 2 og B.

Den i § 89, 2det Stykke, fastsatte Betaling
er kun forhøjet ubetydeligt fra den iølge Lov om
Udpatning m. m. af 29de Marts 1873 § 14
gjældende.

Da Retsbudene have fast Løn som saadanne
og altid kunne paaregne et større Antal Forret-
ninger end Stævningssmanden i et Landsogn, har
man i § 89, sidste Stykke, troet at burde ned-
sætte Betalingen for Forkyndelser, foretagne af
dem, til det Halve med Undtagelse af Betalingen
for den i Slutningen af 2det Stykke ommeldte
Forkyndelse.

Reglen i § 90 stemmer i det Hele med den
gjældende Ret, se Sportelreglementets § 146,
Pl. 28de Februar 1845 § 2 og Ranc. Skr.
27de Oktbr. 1821.

Foruden de ovenfor nævnte Forkyndelser paa-
hviler der Stævningssmandene at foretage mang-
foldige andre, saasom Tilfjælgelse til Møde for
Landvæsens- og Overlandvæsenskommissioner, Til-
fjælgelse og Forkyndelser i Hønsager o. s. v.;
men Bestemmelserne om Betaling herfor ligge
formentlig udenfor nærværende Udkast. Derimod
har man paa Grund af den lignende Bestemmelse
i Sportelreglementets § 146, sidste Stykke, anset
det for rettest at optage en Regel som den i § 91.

Ifølge Udkast til Lov om den borgerlige
Retspleie § 109, 3die Stykke, og Udkast til Lov
om Strafferetspleien § 96, 2det Stykke, ere de
for en Retskreds bestilte Stævningssmand plig-
tige at besørge de i bemeldte Udkast ommeldte
Forkyndelser og Meddelelser indenfor Retskredsens
Grænser. Hvad angaar de i nærværende Ud-
kast §§ 88 og 91 omtalte Forkyndelser har Kom-
missionen troet ikke at burde udstrække Stævning-
smændenes Forpligtelse i den nævnte Henseende
udover det Sogn eller den Kjøbstad, i hvilken
Stævningssmandene bo, og den samme Indstræk-
ning har man gjort af praktiske Hensyn ved de i
§ 89, 2det Stykke, omhandlede Forkyndelser, ved
hvilken sidste Regel der forsaavidt er gjort For-
andring i Reglen i Udkast til Lov om den bor-
gerlige Retspleie § 109, 3die Stykke.

Det synes selvsjølget, at der bør tillægges
Stævningssmandene, der kunne komme til at fore-
tage Forkyndelser i lang Afstand fra deres Bolig,
Befordringsgodtgjærelse for længere Afstande, og
man har anset det for rettest at fastsætte Godt-
gjorelsens Størrelse til en bestemt Sum pr. hver
løbende halve Mil. Ogsaa efter den gjældende
Ret tages der tilbørlig Hensyn til Afstanden i
hvilken Forkyndelsen skal ske, se Sportelreglemen-
tets § 146, 2det Stykke. Reglen om fri Baad-
befordring er allere hjemlet ved Sportelreglemen-
tets § 146, 3die Stykke. At der ogsaa tillæg-
ges Stævningssmandene Dagpenge, forsaavidt de
maa være fraværende fra deres Hjem over 6 Ti-
mer, synes naturligt og er tilbørlig hjemlet i den
gjældende Ret, se Ranc. Skr. 2den Februar
1828.

Bestemmelsen i Udkastets § 93 trænger ikke
til nogen Forklaring, og Reglen i § 94 stemmer
med den gjældende Ret, se Ranc. Skr. 20de
Febr. 1838.

§ 95 gives Reglerne om Betaling for Løsning til Kirkestævne. Ogsaa her har man holdt sig til den gjældende Regel i Sportelreglementets § 147 med en ringe Forhøjelse.

Ved Fastsættelsen af Væderlaget til Vidner ved Boers Behandling har man i § 96 sluttet sig til Skiftegebyrloven af 30te Nov. 1874 og optagen Reglen i sammes § 7 og § 8, 1ste Stykke. En lignende Bestemmelse er i § 97 optaget angaaende Betalingen til Vidner ved Exekutions-, Udpantnings-, Indsættelses- og Udsættelses-, Arrest- og Forbudsforretninger — ved Lovsauktioner er i Genhold til Lov om den borgerlige Retsspleie § 498 Vidners Tilstedeværelse usfordrungen. Betalingen er ikke meget forhøjet fra den ifølge Sportelreglementets § 149 og Lov om Udpantning m. m. af 29de Marts 1873 § 14 gjældende, og navnlig har man bibeholdt den nedsatte Betaling til Vidnerne ved Udpantningsforretninger, som foretages af Sognefogden.

Reglen i § 98 er tidligere omtalt. — Den i § 99 fastsatte Betaling er sat saa lavt, fordi den iflun har Hensyn til de almindelige Synsforretninger, der ikke kræve særlige Forkundstaber; i Genhold til Udlastene til Lov om den borgerlige Retsspleie § 228 og til Lov om Strafferetspleien § 164 staar det i Rettens Formands Haand at forhøje Betalingen, naar Forretningen har udkrævet særlig Vigt eller Lidssvendelse eller særegne Forkundstaber.

Sjette Afsnit.

Slutningsbestemmelser.

Forfritterne angaaende Kontrolten med Retssagifternes rigtige Indgang og de Lovbestemmelser, som disses Overholdelse udkræver, egne sig formentlig ikke til at fastsættes ved Lov. Man har derfor, ligesom Tilfældet er ved Lov om Betalingen for de til Skiftevesenet hørende Forretninger af 30te Nov. 1874 § 5, i § 101 foreslaaet, at de skulle træffes ved Igl. Anordning.

I Genhold til, hvad der tidligere er bemærket om nærværende Udlasts Omraade, er det bestemt til at omfatte hele Retssportellovgivningen, og i Overensstemmelse hermed ophæves ved § 102 alle de paa dette Omraade hidtil gjældende Love.

Med Hensyn til Ophævelsen af Stempellovens § 71 og Indskrænkningen af sammes § 72 henvises til Bemærkningerne ovenfor Sp. 4026—28.

Reglen i § 103 følger af Bestemmelserne i Udkast til Lov om den borgerlige Retsspleie § 652 og Udkast til Lov om Strafferetspleien § 489, 2det Stykke.

Til Sammenligning undlader Kommissionen ikke fluttelig at meddele nedenstaaende Oversigt over, hvorledes Størrelsen af Retssagifterne vil stille sig efter Udkastet, sammenlignet med den gjældende Ret, hvilket Oversigt er uarbejdet paa Grundlag af Indberetninger fra samtlige Retstjeneste for Finantsaaret 1876—77:

	Efter den gjældende Sportellov- givning.	Efter Kommis- sionens Forslag.
	Rt.	Rt.
1) Egentlige Retshandlinger	c. 147,600.	c. 203,000.
2) Fogedforretninger. 45,666		
3) Auktioner..... 691,858	c. 737,500.	c. 87,500.
4) Skifteafgifter	c. 277,900.	c. 277,900.
5) Thinglæsninger	c. 738,200.	c. 387,000.
6) Notarialforretninger	c. 62,300.	c. 52,000.
7) Andre Sportler og Gebyrer	c. 17,400.	c. 17,400.
	Salt ... c. 1,980,900.	c. 1,024,800.

altsaa en Mindreindtægt af c. 956,000 Rt.

II. Udkast til Lov om Udgifterne i Strafferetspleien.

Den gjældende Rets Regler om Udredelsen af Omkostninger i kriminelle Sager, hvorefter disse i det Hele udredes af Kommunerne, trænge efter Kommissionens Mening i og for sig i flere Retninger til en Reform. Ikke blot synes det mindre rationelt og kun begrundet paa Forudsætninger, der forlangt ere bortfaldne, at de egentlige Delinventomkostninger udredes af Kommunerne, efter som Retsaaandavelsen i den kriminelle Retspleie sler ikke i disse, men i hele Samfundets Interesse, men hertil kommer, dels at de Regler, efter hvilke den enkelte Kommunes Forpligtelse til at bære Omkostningerne ved de kriminelle Sager afgjøres, ialtsald i mange Tilfælde lede til ubillige og haarde Resultater, dels at den nugældende Ordning lægger en usforholdsmæssig stor Byrde paa Kjøbstæderne.

I saa Henseende turde det være tilstrækkeligt, at minde om, at Delinventomkostningerne udenfor Kjøbenhavn, hvor særlige Regler gjælde, og Bornholm, der har en for Kjøbstæderne og Landet fælles Amtsfond, udredes af hvert Amtsrepartitionsfond for de i Amtets Landjurisdiktioner foresaldende Sager og af samtlige Amtets Kjøbstæder for de sammesteds forekommende Sager. se Forordning 5te April 1793 § 3 og Forordning 15de September 1832 § 3, jfr. Lov 20de Juni 1850 § 1 o., og at Værnethingsreglerne i kriminelle Sager medføre, at Omkostningerne, hvor der er Tale om Forsøgning af flere Forbrydelse, begaaede i forskellige Jurisdiktioner, skulle udredes af den Kasse, der paa det Sted, hvor den Gjerning, som har givet nærmest Anledning til Forsøgningen, er begaaet, har at bære slige Omkostninger. se Forordning 3de Juni 1746, Forordning 21de Mai 1751 §§ 6 og 7 og Forordning 29de November 1837 § 5. Hvor der kun er Spørgsmaal om enkelte Forbrydelse, tør det maasse siges, at Forholdet nogenlunde vil jevne sig, men hvor Forsøgningen omfatter flere i forskellige Jurisdiktioner begaaede Forbrydelse, bliver Ordningen lettelig høist ubillig. Det er meget muligt, at den Gjerning, som har givet Anledning til Forsøgningen, er en ubetydelig Forbrydelse, der kun medfører saa Omkostninger, medens de andetseds begaaede Forbrydelse, der blive indbragne under Sagen, ere af en saadan Betsaffenhed, at de paabyrde en Kreds, som de ere ganste uvekkommende, betydelige Udgifter. Ordningen lægger derhos saa at sige en Mvltt paa de Jurisdiktioner, der have særlig nidkjære eller dygtige Embedsmænd, som, naar en Person er anholdt for en Forbrydelse, søge at faae andre af ham begaaede Forbrydelse oplyste, idet denne Virksomhed har tilfølgende, at Jurisdiktionens Kasse kommer til at bære de Omkostninger, som flyde af Undersøgelsen og Forsøgningen

af de i andre Kredse begaaede Forbrydelse. Endelig give de nugældende Regler paa Grund af de betydelige økonomiske Interesser, som knytte sig til Afgjørelsen af Værnethingsspørgsmaal, Anledning til hyppige Værnethingsstridigheder, hvis Afgjorelse forhaler Sagen og forlænger de Sigtedes Fængsling, ligesom de ofte medføre, at Sagens Raadsmælle maa gaa over til en anden Embedsmænd end den, som har ledet Undersøgelsen og herigjennem er bleven fuldkommen bekendt med alle dens Enkeltheder. De ere derhos i og for sig saa ufuldstændige, at de ofte frembyde Vansteligheder ved Afgjørelsen i de enkelte Tilfælde, som maa løses paa en mere eller mindre vilkaarlig Maade.

Hvad den anden Side af Ordningen angaar, nemlig Kjøbstædernes Forpligtelse til at udrede Omkostningerne ved de sammesteds forekommende Sager, da turde det være almindelig anerkendt, at Kjøbstæderne herved ere bleone i høi Grad bebyrdede, og Forslag, sigtende til hert at gjøre Forandring, ere gjentagne Gange bleone forelagte Landssthinget (jfr. Rigsdagstidenden for 1870—71, Anhang A. Spalte 1705—8, Rigsdagstidende for 1872—73, Anhang A. Spalte 1249—1320 og Rigsdagstidende for 1874—75, Anhang A. Spalte 1829—30), men ere ikke komne til Afslutning, formentlig nærmest paa Grund af de Vansteligheder, som frembyde sig, naar kun en enkelt Del af det hele Indbegreb af Regler skal undergives en særlig Behandling.

Borset imidlertid fra disse Betragtninger, er det en Følge af Bestemmelserne i Udkastet til Lov om Domsmagtens Ordning m. m., at man har troet ikke at kunne blive staaende ved de nugældende Regler. Efter det ommeldte Udkast ville Landsretskredsene komme til at omfatte flere Amter, og der vil jevnlig kunne blive Tale om Forsøgning ved Landsretten under Et af forskellige Forbrydelse, begaaede i forskellige Amter under samme Landsretskreds. At dette ikke stemmer med Grundsætningerne for den nuværende Ordning, er klart. Paa samme Maade maa Reglerne i Udkast til Lov om Strafferetspleien §§ 69 og 71 om, at Forsøgningen af en Sag kan gaa over fra eet Værnething til et andet, og at Forsøgningen af flere Forbrydelse kan drages sammen ved det bekvemteste Værnething, formentlig føre til en Forandring. I det Hele kræver den kriminelle Retspleies Interesser, og særlig den mundtlige Procedure, en Frihed i Valget af den Ret, ved hvilken den enkelte Sag eller Dele af samme behandles, der ikke vel lader sig forene med et System af Regler, i hvilket Spørgsmaalet om, ved hvilken Ret en Sag skal behandles, uundgaaeligt paavirkes af Hensynet til, hvilken Kasse de med Sagen forbundne Omkostninger komme til paahvile, og om man end ikke tør benegte Muligheden af, at de nugældende Regler med den fornødne Bempelse kunde gjøres anvendelige

ogsaa under den forandrede Retspleie, er det dog afgjort, at det neppe kunde ske, uden at afføde betydelige Ulemper og Banfælgeligheder; som der er saameget mindre Grund til at underkaste sig, som den nugældende Ordning, bortset fra, at den er tilsvaant, i Henshold til den ovenfor Antybede ellers vistnok ikke fra nogen Side anbefaler sig. Det lader sig neppe betvivle, at jo den Kommission, som har udarbejdet Procesforslagene, bestemt maa have forudsat, at dens Forslag nødvendigvis maatte føre til, at Statens fremtidige Stilling til Delinkventomkostningerne maatte blive ikke lidet forskjellig fra den hidtidige.

Kommissionen har, ledet af disse Betragtninger, forment at burde forlade det hidtil fulgte Grundlag for Delinkventomkostningernes Fordeling og gaa over til at foreslaa, at de fremtidig overtages af Statskassen, og har det, for det Resultat, hvortil man er kommen, heller ikke været uden Betydning, at der i Norge, som tidligere har havt den samme Ordning som vi, ved Lov af 17de December 1836 er foretaget en lignende Forandring, uden at videre Banfælgeligheder vides at være opstaaet heraf.

Som det antydningsvis vil fremgaa af det Ovenstaaende, er imidlertid ikke Mening, at samtlige Udgifter i Strafferetspleien skulle udredes af Statskassen. Ifølge Udkast til Lov om Domsmagtens Ordning m. m. § 108 og 147, er det Rænten, at, med Undtagelse af Lønning m. v. til Politimestrene og Politifuldmægtigene, skulle Udgifterne til det udøvende Polit samt til Underretskrefsenes Lhinge- og Arresthuse vedblivende være kommunale, og heri har Kommissionen ikke troet at burde foreslaa nogen Forandring. Ligesom det i hver Kreds organiserede Polit væsentligt maa siges at komme Kredsen tilgode, hvorhos de Krav, der maa stilles til Politstyrkens Omfang, i særlig Grad bestemmes ved stedlige Hensyn, saaledes tale praktiske Hensyn for at lade Kommunerne afholde Udgifterne til Lhinge- og Arresthusene. Tilveiebringelsen og Vedligeholdelsen af disse Bygninger har fra gammel Tid paahvilet Kommunerne, og der vilde, hvis de skulde overtages af Statskassen, dels opstaa indvillede og brydtsomme Opgjørelser, dels fremkomme Banfælgeligheder med Hensyn til disse Bygningers økonomiske Bestyrelse. Desuden tjene Domsbygningerne oftest tillige til kommunale Niemeo.

Grundlaget for Ordningen efter Kommissionens Forslag er herefter det, at Kommunerne skulle bære Udgifterne dels til det underordnede Politipersonale, dels til Indretningen og Vedligeholdelsen af Arresthusene med Inventarium, Opvarmning, Betjening og Rengjøring og til Arrestanternes Bevogtning samt til Levering af de fornødne Retslokaler med Undtagelse af Lokalerne til Landsretterne. Samtlige øvrige Udgifter — derunder selvfølgelig ogsaa de nye Udgifter, som Proceslovdraftene ville medføre — skulle bæres

af Staten, men dog saaledes, at Kommunerne, ligesom Tilfældet er i Norge, i Arresthusene skulle modtage Arrestanter mod derfor at erholde en fastsat Betaling pr. Dag.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, til hvilket Belsø Udgifterne i Strafferetspleien, naar Procesreformen gennemføres, ville løbe op, og hvor stor en Del heraf der vil falde henholdsvis paa Statskassen og Kommunerne, skal foreløbig bemærkes, at det umuligt paa Forhaand lader sig beregne, hvor stort et Belsø de nye Udgifter, som Procesudkastet vil medføre, vil udgjøre. Til en Beregning af disse Udgifter, der ville bestaa i Rejsegodtgjørelse og Dagpenge til Landsrettens Personale i Anledning af Rettens Møder udenfor dens Hovedsæde, Rejsegodtgjørelser til Rævninger, Rejsegodtgjørelser og Dagpenge til Statsanklageren, Rejsegodtgjørelser og Lærpengene til Vidner og Syns- og Ekjønsmænd m. m., faarves de fornødne Forudsætninger. Svad angaar de Udgifter, der nu udredes af Kommunerne til Justits- og Politivæsenet, skal derhos fremhæves, at ogsaa disse efter Procesreformens Gjennemførelse ville forøges formentlig ikke lidet, i hvilken Henseende man skal henlede Opmærksomheden paa, at Politistyrken efter Udkast til Lov om Domsmagtens Ordning m. m. betydelig skal forøges. Ifølge de Indberetninger, som paa Foranledning af Kommissionen ere blevne indhentede fra samtlige Amter, have de af Amtsrepartitionsfondene (derunder den for Kjøbstæderne og Landet fælles Amtsfond paa Bornholm) i Regnskabsaaaret 1876—77 udredede Udgifter til Lhinge- og Arresthuse udgjort

134,703 Kr. 30 Ø.

Lønninger og Emolumenter til

Politibetjente	136,897	— 61	—
Delinkventomkostninger	118,230	— 41	—
Udgifter til dødfundne Personer	8,165	— 52	—
Befordringsudgifter	33,788	— 66	—
Lønning til Retvidner	44,584	— 61	—

Salt 476,370 Kr. 11 Ø.

I Kalenderaaaret 1876 er der derhos af samtlige Landets Kjøbstæder (med Undtagelse af Kjøbstæderne paa Bornholm) udredet:

Udgifter til Lhinge- og Arresthuse	44,783	Kr. 50 Ø.
Lønninger til Politibetjente	165,785	— 04 —
Delinkventomkostninger	48,135	— 46 —
Lønninger til Retvidner	15,632	— 12 —

Salt 274,336 Kr. 12 Ø.

Af de ommeldte Udgifter ville Lønningerne til Retvidnerne bortfalde, da Retvidneinstitutionen vil ophøre med Procesreformen; Udgifterne

til Thing- og Arresthuse samt Lønningerne til Politibetjente ville i Genhold til det ovenfor Bemærkede vedblive at være kommunale, hvorimod de øvrige Udgifter ville komme til at paahvile Statskassen.

Naar man nu paa den ene Side ser bort fra de nye Udgifter, som den forandrede Retspleie medfører ved de kriminelle Retsfager, og som helt falde Statskassen til Last, og paa den anden Side fra de for Liden ikke anstøttelige Udgifter til Indretning og Vedligeholdelse af Politistationer, der skulle bæres af Kommunerne, hvilke Udgifter isørgt, naar Stationerne først ere indrettede, ikke kunne løbe op til noget stort Beløb aarligt, vil Forholdet mellem de Udgifter, der efter Kommissionens Forslag falde henholdsvis paa Staten og paa Kommunen omtrent stille sig saaledes, naar Udgifterne i Finantsaaret 1876—77 lægges til Grund paa den ene Side for Udgiften til Thing- og Arresthuse, paa den anden Side til egentlige Delinventomkostninger:

Paa Staten falde de egentlige Delinventomkostninger med 208,318 Kr.

Paa Kommunerne:

- 1) Udgifter til Thing- og Arresthuse 179,486 Kr.
 - 2) Udgifter til Politiet*) 556,800 —
- 736,286 —

Det viser sig herefter, at den paa Kommunerne fallende Byrde omtrent vil være den samme som den nuværende (efter det ovenfor Anførte beløber den for 1876—77 for Kjøbstæder og Land, bortset fra Kjøbenhavn, 750,706 Kr.).

S Genhold til det tidligere Bemærkede er det i Udkastets § 1 fastsat, at de Udgifter, som vedblivende skulle være kommunale, ville være at udrede af Amtsrepartitionsfondene og de indenfor Amtsraadskredsen liggende Kjøbstæder i Forhold til Folkemængden, paa Bornholm af den for Kjøbstæder og Land fælles Amtsfond. Udgifterne til den kriminelle Retspleie, der for Liden falde paa Kjøbstæderne med et Beløb af c. 1 Kr. 22 Dre

*) Man er herved gaaet ud fra, at der, bortset fra Kjøbenhavn, naar Folketællingen af 1870, som man har maattet benytte, lægges til Grund, i 55 Politikredse vil være at lønne 42 Overbetjente, 129 gaende Politibetjente og 229 ribende Politibetjente. For Overbetjentens Bedkommende har man regnet Lønning og Uniformering gjennemsnitlig til 1,700 Kr. for hver, for Politibetjentens Bedkommende har man regnet til Lønning og Uniformering gjennemsnitlig 1,100 Kr. for hver og til Hefehold for de beredne Politibetjente 400 Kr. for hver.

pr. Individ, medens de for Landets Bedkommende kun udgjøre c. 0,35 Dre pr. Individ, ville herefter, saafremt Kommissionens Forslag sølges, beløbe overalt c. 0,46 Dre pr. Individ. Med Hensyn til selve de Udgifter, som skulle udredes af Amtsrepartitionsfondene og Kjøbstæderne, bemærkes, at forsaavidt der i § 1 Littr. a er nævnt „den minimale Politistyrke“, er det herved selvfølgelig ikke Meningen, at ikke ogsaa Udgifterne til den mulig større Politistyrke paa de enkelte Stæder skulle være kommunale. Men Spørgsmaalet, om og hvorvidt Politistyrken i det enkelte Distrikt skal sørges udoer den minimale, beror paa, at den kommunale Bestyrelse for dette Distrikt samtykker i Udvikelsen, se Udkast til Lov om Domsmagtens Ordning m. m. § 108 Littr. 2, 3die Stykke i Slutningen, og Udgifterne hertil maa da selvfølgelig bæres af Distriktet og kunne ikke komme ind under den Fordeling paa større Kredse, som Loven hjemler for den minimale Styrke.

Shvovet det er Meningen, at Statskassen skal bære Udgifterne ved Anholdtes samt Varetægts- og Straffangere's Underholdning og Forpleining, har man af praktiske Hensyn forment, at disse Udgifter dog kun bør afholdes af Statskassen paa den Raade, at der for hver af de i Underretskredsenes Anholdelseslokaler og Arresthuse henfiddende Anholdte og Varetægts- eller Straffanger erlægges en ved Loven fastsat Betaling pr. Dag, der er den samme overalt. Paa denne Raade er ogsaa Forholdet ordnet i Norge, og foruden til de Bansteligheeder, som Regnskabsførelsen med saadanne Udgifter vil medføre for Staten, naar de skulle afholdes af Statskassen efter Regning, er der ved Forslaget ogsaa taget Hensyn til, at der ellers neppe af de stedlige Myndigheder vil blive ført en saa nøie Kontrol med Beløbenes Anvendelse eller taget de Bespørgelsesførelser, som Tilfældet vil blive, naar Udgiften udoer en vis Grænsede vil falde de stedlige Raader til Last. Man er isørgt gaaet ud fra, at det i Forslaget opstillede Vederlag, saalange Priserne ikke væsentlig forandre sig, virkelig svarer til den Udgift, som en Varetægtsfanges Underholdning og Forpleining medfører, saa at der regelmæssigt ikke vil falde nogen Udgift paa Kommunerne.

Bestemmelsen i § 2 om, at Forpleiningen stedse skal ydes in natura, gjælder for Liden kun Brødrationen, men ikke Middagsmaden, jfr. Plakat 7de Januar 1819. Den forandrede Regel er grundet væsentlig i de Bansteligheeder og Misligheder, der kunne opstaa, naar Bepisningen er overtagen som en Helhed, t. Ex. af Arrestforvareren. Det skjønnes derhos ikke rettere, end at den, som er formuende nok til selv at sørge for sin Bepisning og foretrækker dette, ikke har noget billigt Krav paa at erholde et Bidrag hertil.

I Sygdomstilfælde ville Udgifterne falde aldeles forskjelligt og vilkaarligt, og disse bør derfor ikke følge Reglen i § 1 Littr. d., ligesom der ikke heller kan fastsættes nogen Tagt herfor.

§ 3 indeholder Hovedreglen om, at samtlige Udgifter i Strafferetspleien med Undtagelse af de udtrykelig nævnte skulle afholdes af Statskassen. Bederlaget for de i § 1 Littr. d ommeldte Anholdte samt Varetægts- og Straffanger er sat efter Gjennemsnittet af, hvad der ialtsald udenfor Rjsbenhavn nu medgaaer til den reglementerede Underholdning. Paa Grund af Stigen og Falden i Priserne maa dette Bederlag vel i Livens Løb undergaa Forandringer, men Kommissionen har dog ikke anset det for heldigt af denne Grund at indføre en Revisionsklausul i Paragrafen, da det er meget muligt, at en Revision til den fastsatte Tid vilde vise sig usødvendig. Efter Kommissionens Mening turde det være det Retteste, at der først foreslaas en Forandring i Bederlaget, naar en virkelig Trang hertil maatte vise sig. Reglen om frugtsommelige og diegivende Kvinder stemmer med Bestemmelsen i Straffelovens § 23 i Slutningen. Ved Paragrafens Indhold opretholdes isøvrigt selvsølgelig det hele System af Regler, der gjennem lange Tider har dannet sig baade med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvilke Udgifter der ere at anse for Delinkventomkostninger og med Hensyn til Spørgsmaalet om Udgifternes Størrelse, forsaavidt denne kan være Gjenstand for faste Regler. Et ikke ringe Spillerum er i saa Henseende ganske vist overladt Administrationen, særligt de i Strafferetspleien virkende Myndigheder. Men ved Lov at fastsætte nye Bestemmelser for Enkeltvederne i saa Henseende vil formentlig vise sig aldeles ugjærligt, naar ikke Straffeforsølgningen, særligt den Virksomhed, som maa udfoldes til Eftersporing af Forbrydere, skal indføres ved Baand, der kunne lægge de betænkeligste Hindringer i veien i mødende Tilfælde for en virksom og energisk Strafferetspleie.

Medens alle Befordringsudgifter i Delinkventfager i Rjsbstæderne henhøre til Delinkventomkostningerne, se Ranc. Cirk. af 3die Februar 1829 og Justitsministeriets Skrivelse af 12te April 1849, er Befordring i Strafferetspleiens Tjeneste i Landjurisdiktionerne Amtsreiser, se Forordningen af 26de Juni 1844 § 4 Nr. 3 Littra a—c., § 4 Nr. 6, § 4 Nr. 7 Littra d—f. og § 4 Nr. 11 og 12. En Bestemmelse, som den i Udlafets § 5 er derfor nødvendig. Det bliver efter det ovenfor Bemærkede selvsølgelig Statskassen, som maa bære Udgifterne til Befordring, hvad enten dette nu sker ved Betaling af Leien for Befordringen i det enkelte Tilfælde, eller der ydes Embedsmændene et aarligt Bederlag for selv at sørge for deres Befordring. Det kan imidlertid tænkes muligt, at der til visse Tider paa Aaret ikke paa Landet kan erholdes de puelikkelig

fornødne Befordringsmidler, uden ialtsald med en urimelig høi Betaling, og Kommissionen har derfor anset det for nødvendigt at foreslaa, at Rjsræder og Budsendelser ved ribende Bud, som ere nødvendige i Strafferetspleiens Tjeneste, skulle, forsaavidt behørig Befordring eller Budsendelse ikke i betimelig Tid kunne faas for en passende Betaling, kunne fordres afgjone in natura efter Reglerne for Sognereiser, dog med saadan Betaling af Statskassen, som Amtmanden skjønner at være passende.

I Rjsbenhavn udreder Kommunen alle Delinkventomkostninger og den største Del af de øvrige Omkostninger ved den kriminelle Rettspleie mod et aarligt Tilskud af Statskassen, se Lov af 11te Februar 1863 § 17, jfr. Forordningen af 28de Februar 1845 § 25. Naar Kommissionen for Rjsbenhavns Bedkommende nu har troet at burde henvise Ordningen af de herhen hørende Forhold til en særlig Lov, ligger Grunden hertil ikke deri, at man har antaget, at de Grundlæggninger, som Forslaget opstiller for det øvrige Land, i og for sig skulde være uanvendelige for Rjsbenhavns Bedkommende. Naarlig har man ikke næret Tvivl om, at jo ogsaa Rjsbenhavn selv bør sørge for de i Forslagets § 1 Littra b. og c. omhandlede Udgifter samt med Hensyn til de i Littra d. omhandlede Udgifter være undergivet samme Forpligtelse som det øvrige Land, Alt saaledes, at Rjsbenhavn, som hidtil danner en egen Ligningskreds med Hensyn til de nævnte Udgifter. Forsaavidt derimod angaar de i § 1 Littra a. ommeldte Udgifter, gjøre de særlige Hensyn, som formentlig væsentlig have foranlediget det aarlige Tilskud af Statskassen isølge Lov af 11te Februar 1863 § 17 sig fremdeles gjældende, og hvad disse angaar, saaner Kommissionen, særligt henfset til, at Politirettsvesen for Rjsbenhavn skal uvrides betydeligt, de nødvendige Forudsætninger til Beparelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt og i hvilket Omfang Staten bør tilstige til Polititudgifterne, et Spørgsmaal, som formentlig naturligt henvises til de Drøftelser og Forhandlinger, som maa gaa forud for den i Udlafet til Lov om Domsmagtens Ordning § 107 bebudede særlige Lov.

Reglen i § 7, 1ste Stykke, stemmer med den gjældende Ret, se Reskript af 27de April 1739 § 2 og Reskript 29de Mai 1824, jfr. Ranc. Cirk. 3die August 1830, 1ste Oktober 1839 og Justitsministerens Skrivelse 20de Juni 1850. Forskrifterne med Hensyn til Regnskabsafleggelse egne sig formentlig bedst til at ordnes ad administrativt Veie.

Ifølge Udlafet til Lov om Strafferetspleien § 475 er den Sigtede, der findes skyldig, pligtig at erstatte det Offentlige de paaførte Udgifter. Som det fremgaar af Paragrafens sidste Stykke, og som ogsaa udtalt i Motiverne hertil, kan her til imidlertid kun henregnes de Udgifter, der for-

anlediges ved den enkelte Sag, og ikke saadanne, som hidrøres ved den almindelige Organisation af de i Straffesager virksomme Myndigheder. Det er heraf en Følge, at der ikke kan være Spørgsmaal om at fordre nogen Del af de i Udskiftets § 1 Litra a - c. nævnte Udgifter refunderede af Domsældte, alene maatte med Undtagelse af Udgifterne til Bevogtning, der efter den gjældende Ret kunne fordres erstattede af den Skyldige. Medens det kunde synes principielt rigtigt at lade samtlige de ved den enkelte Sag foranledigede Udgifter refunderede af den Skyldige, har Kommissionen dog af praktiske Hensyn troet heri at burde gjøre nogle Indskrænkninger. Hvad saaledes angaar de i § 1 Litra d. nævnte Udgifter samt Udgifterne ved den enkelte Persons Ophold i Straffeanstalten, da vil det medføre store

Vidtløftigheder at foretage de fornødne Udregninger i saa Henseende, og stor praktisk Betydning vil den modfatte Regel ikke have. Det Samme gjælder de ovenfor nævnte Udgifter til Bevogtning. Med Hensyn til Udgifterne ved Hjemsendelse fra Statens Straffeanstalter, der efter den gjældende Ret afholdes af Straffeanstaltens Kasse, se Lov af 14de Mars 1867 § 3, da synes det ogsaa naturligt, at disse ikke kunne fordres godtgjorte. Ligeledes finder Kommissionen Reglen om, at Udgifterne til Eksekution af Dødsstraf ikke kunne fordres refunderede af Domsældtes Bo, hvilken Regel er optagen fra den norske Lov af 8de Mai 1869, naturlig.

Reglen i § 8, 2det Stykke, turde være selvfølgelig.

Kjøbenhavn, i Mai 1880.

Ricard.

Lange.

Bach.

Blekingberg.

Poulsen.

Udkast til Lov
om
Retsafgifter.

Første Afsnit.

Almindelige Bestemmelser om Retsafgifter.

§ 1.

Retsafgifter blive for Fremtiden kun at erlægge i de i denne Lov angivne Tilfælde og med de i samme fastsatte Beløb.

§ 2.

Den Part, hvis Afgiftspligt skal bestemmes, kan, forsaavidt han ikke anerkjender Retsfri-
verens Paaftand i saa Henseende, under Sagtagelse af de i Lov om den borgerlige Retspleie § 89,
2det Stykke, foreskrevne Former, begjære Spørgsmaalet afgjort ved Kjendelse af den Ret, som be-
handler den paagjældende Sag. Overværes den Retshandling, for hvilken Afgiften skal bestemmes,
ikke af Retsfriveren, eller forestaar denne selv den paagjældende Retshandling, har den Ret eller
Retsembedsmand, som forestaar den paagjældende Retshandling, i Embedsmedfør at træffe Afgjørelse
om Afgiftspligten. Med Hensyn til Spørgsmaal om Lhingslæringsafgiftens Beregning forholbes
dog efter Reglen i § 60.

Førend Afgjørelse træffes, indhenter vedkommende Ret eller Retsembedsmand de Erklæringer
og yderligere Oplysninger, som efter Omstændighederne maatte findes fornødne. Afgjørelsen kan i
Embeds Medfør forandres af den Ret eller Retsembedsmand, som har truffet den.

Smød den trufne Afgjørelse kan der saavel paa Statskassens Begne som af den Part, hvis
Afgiftspligt er Gjenstand for Afgjørelsen, i værdsættets Besøering efter de i Lov om den borgerlige
Retspleie herom givne almindelige Regler.

§ 3.

Alle Retsafgifter blive — under Sagtagelse af de i det Følgende for enkelte Afgifter
givne særlige Regler — at erlægge forinden Foretagelsen af de Rets handlinger, der medføre Afgifts-
pligten, dog det Offentliges Ret til at fremsætte Efterkrav forbeholden.

Derhos kan Foretagelsen af saadanne Rets handlinger, som medføre Udlæg, betinges af, at
Rekvirenten forud tilveiebringer Dækning for de dertil medgaaende Udgifter.

§ 4.

Forfaavidt Retsafgifterne beregnes i Forhold til Gjenstandens Værdi, ere Parterne pligtige
skriftlig at opgive Værdien saa nøiagtig som muligt. Opgivelsen bliver efter Omstændighederne at
berigtige under Sagens Drift. Alle Spørgsmaal om Værdiberegningen afgjøres overensstemmende
med § 2, hvorved i fornødent Fald Reglen i Lov om den borgerlige Retspleie § 9, 1ste Stykke,
kommer til Anvendelse.

Befindes Noget mod bedre Vidende at have opgivet Værdien urigtig til Skade for Statskassen, erlægges Afgiften af den forfulgte Værdi med det dobbelte Beløb, foruden at Vedkommende isælber den Straf, som den almindelige Straffelovgivning maatte medføre.

§ 5.

Retterne ere befjædede til, dog senest ved Sagens Afslutning, at lade saadanne Afgifter tilbagebetale, som uden Skyld fra Parternes Side ere forarsagede ved urigtig Behandling af Sagen for vedkommende Ret.

Andet Afsnit.

Om Retsafgifterne i den borgerlige Retspleie.

Første Kapitel.

Om Afgifterne i borgerlige Domsager.

I.

Om Afgifternes Beregning i første Instans.

§ 6.

I Domsager, som angaa Penge eller Penges Værd, er den almindelige Retsafgift (Enkeltafgiften):

1.	Naar Gjenstandens Værdi ikke er over 40 Kr.....	1 Kr.
2.	Naar Værdien er over 40 Kr. indtil 100 Kr. inkl.....	2 —
3.	— 100—200	4 —
4.	— 200—300	6 —
5.	— 300—400	8 —
6.	— 400—600	12 —
7.	— 600—800	16 —
8.	— 800—1000	20 —
9.	— 1000—1500	25 —
10.	— 1500—2000	30 —
11.	— 2000—3000	40 —
12.	— 3000—4000	50 —

Er Gjenstandens Værdi over 4000 Kr., forhøies Afgiften med et Tillæg af 5 pro Mille af de første 6000 Kr., hvormed Værdien overstiger 4000 Kr., og af 2 pro Mille af det Overflydende.

Ved Udregningen af dette Tillæg afrundes Værdien til hele Tusinder, saaledes at det, der er under 500 Kr., ikke kommer i Betragtning, medens 500 Kr. eller derover regnes for 1000 Kr.

§ 7.

Ved Fastsættelsen af den Værdi, der lægges til Grund for Afgiftsberegningen efter foranstaaende Paragraf, blive Reglerne i Lov om den borgerlige Retspleie §§ 3, 9, 2det Stykke, og 10 at følge dog med den Bepælselse, at Afslag i eller Nedsættelse af Paastanden kommer i Betragtning ved Beregningen af de Afgifter, som først forfalder, efterat Afslaget eller Nedsættelsen er stet.

§ 8.

I borgerlige Domsager, hvis Ojenstand ikke er Penge eller Penges Værd, er den almindelige Retsafgift 10 Kr.

Reises der under en saadan Sag tillige Paastrand paa Penge eller Penges Værd, bliver der, saafremt de flere Paastrande have samme Retsforhold til Grundlag, ved Afgiftsberegningen kun at tage Hensyn til en af dem, saaledes at den Paastrand, der fører til den høieste Afgift, lægges til Grund for Beregningen.

§ 9.

Den almindelige Retsafgift (§§ 6 og 8) erlægges:

- 1) for en Domsags Anhängiggjørelse ved Retten (Anhängiggjørelsesafgift);
- 2) for en Domsags mundtlige Forhandling for Retten (Forhandlingsafgift);
- 3) for Bevisførelsen i en Domsag (Bevisafgift).

Anhängiggjørelsesafgiften og Forhandlingsafgiften erlægges af Sagsøgeren, den førstnævnte Afgift med Halvdelen ved Rettens Berammelse af en Dag til Sagens første Foretagelse og den anden Halvdel ved Sagens første Foretagelse, Forhandlingsafgiften med Halvdelen ved den mundtlige Forhandlings Begyndelse og den anden Halvdel ved Sagens Optagelse til Bevisførelse eller endelig Paakjendelse af Realiteten.

Bevisafgiften, der bliver at erlægge, naar de i Lov om den borgerlige Retspleie § 181 ommeldte bevisforberedende Bestemmelser træffes, udrebes med Halvdelen af hver Part, der fremsætter Begjæring om at maatte føre Bevis. Begjærer en Part at stedes til Bevisførelse i Genhold til Lov om den borgerlige Retspleie § 182, bliver herfor særskilt at erlægge halv Bevisafgift.

§ 10.

Naar der ikke af Sagsøgte fremsættes nogen Indsigelse imod Sagsøgerens Paastrand, bortfalder den sidst forfaldende Halvdel af Forhandlingsafgiften.

§ 11.

Forhandlingsafgiften bliver, saafremt den ikke allerede er erlagt paa et tidligere Trin af Sagen, ogsaa at erlægge for den i Tilfælde af skriftlig Behandling stedfindende Indlægsoerling.

§ 12.

Hjemvises en Sag til ny Behandling i 1ste Instants, bliver der i Henseende til Beregning af Afgifter for Sagens fornyede Behandling at forholde, som om denne uden mellemkommende Paastranke sluttede sig til Sagens tidligere Behandling i 1ste Instants.

§ 13.

Gjøres en Modfordring gjældende til Likvidation, erlægges for Modfordringen eller den Del af samme, som paastraaes Likvideret, Forhandlings- og Bevisafgift, førstnævnte Afgift dog kun med det Halve af det forestrevne Beløb.

Begjærer den, der gjør Modfordringen gjældende, selvstændig Dom, blive derimod samtlige de i § 9 ommeldte Afgifter med det forestrevne Beløb at erlægge for Modfordringen eller den Del af samme, for hvilken der paastraaes selvstændig Dom. Anhängiggjørelsesafgiften bliver i saa Fald for Modfordringens Vedkommende at erlægge tilligemed Halvdelen af Forhandlingsafgiften forinden Realitetsforhandlingens Paabegyndelse.

§ 14.

Interventionsforismaal behandles i Henseende til Retsafgifter som et selvstændigt Sagsmaal. Intervenienten har som Følge heraf at erlægge saavel Anhängiggjørelsesafgift som halv Forhandlingsafgift, naar han stedes til Forhandling i det i Lov om den borgerlige Retspleie § 364, 1ste Stykke, ommeldte Retssmøde.

Den, der blot indræber i Sagen, for at understøtte en af sammes Parter (Biintervenient), har, forsaavidt nogen af disse paastraar Biintervenienten afvist, under Et at erlægge en Fjerdedel af den almindelige Retsafgift for Behandlingen og Paakjendelsen af Spørgsmaalet om hans Afgang til at deltage i Sagens Forhandling. Iøvrigt bliver der af Biintervenienten kun at udrede de Rets-

afgifter, som vilde have været at erlægge af den af ham understøttede Part, saafremt denne selv havde iværksat de af Hiintervenienten i Sagen foretagne Skridt.

§ 15.

For Anhängiggjørelse og Behandling i det Hele af Andragender om ny Foretagelse af Sagen ved samme Ret erlægges under Et den almindelige Retsafgift. For selve Sagens fornøiede Foretagelse erlægges ingen Retsafgift.

§ 16.

For Anhängiggjørelse og Behandling af Andragender om Bevisers Fjærelse forinden Hovedforhandlingen erlægges under Et en Fjerdedel af den almindelige Retsafgift og for selve Bevisfjærelsen, hvis denne tilfædes, ligeledes en Fjerdedel af den nævnte Afgift, hvilke Afgifter, forsaavidt Gjenstandens Værdi ikke paa den Tid usigtelig kan oplyses, blive at beregne efter § 8. Den for Bevisfjærelsen erlagte Afgift bliver imidlertid at afstorte i den Bevisafgift, som paagjælbenge Part efter den almindelige Regel har at erlægge for Bevisfjærelsen under Hovedforhandlingen.

Fremstættets Begjæring om saadan Bevisfjærelse for flere Retter i Anledning af samme Sag, blive de fornævnte Afgifter dog kun at erlægge een Gang.

§ 17.

Begjæres en Bevisfjærelse til Brug i Retsfager, som ere anlagte eller skulle anlægges i Udlandet (Lov om den borgerlige Retspleie § 380, sidste Stykke), bliver for Sagens Anhängiggjørelse og Behandling i det Hele under Et at erlægge almindelig Retsafgift, som ansættes efter § 8, forsaavidt der ikke foreligger Oplysning om Sagens Værdi.

Skal saadan Bevisfjærelse foregaa ved flere Retter i samme Sag, finder Bestemmelsen i § 16, sidste Stykke, tilsvarende Anvendelse.

§ 18.

Den i § 8 ommeldte Retsafgift erlægges endvidere under Et for Anhängiggjørelse og Behandling i det Hele:

- 1) af Andragender om Umyndiggjørelse, forsaavidt Afgjørelsen sker i Genhold til Lov om den borgerlige Retspleie § 411, 1ste Stykke;
- 2) af Andragender om Ophævelse af en Umyndiggjørelse.

For Anhängiggjørelse og Behandling af de i Lov om den borgerlige Retspleie § 417, sidste Stykke, ommeldte Andragender erlægges ingen Retsafgift.

§ 19.

I Mortifikations- og Eiendomsdomsager bliver en Fjerdedel af den almindelige Retsafgift at erlægge for Anhängiggjørelse og Behandling i det Hele:

- 1) af Andragendet om offentlig Indfaldelses Udstedelse;
- 2) af den Sag, hvorunder Mortifikations- eller Eiendomsdom søges.

§ 20.

I Sager, der opstaa af Forholdet mellem Husbond og Lyende, Gaandværtsmestre og Fabrikanter paa den ene Side og deres Arbeidere eller Lærlinge paa den anden Side, eller i Anledning af Dagleie, erlægges de forestrevne Retsafgifter kun med det Halve.

§ 21.

Afgiftsfri ere:

- 1) Sager anlagte af eller imod et Ministerium eller en Afdeling af samme eller en offentlig Anstalt som saadan, Sager, der i Embedsmedfør anlægges af en Embedsmand i Genhold til et Paalæg af vedkommende Ministerium eller Afdeling af samme, samt beneficerede Sager, forsaavidt angaar vedkommende offentlige Myndigheders eller den beneficerede Parts Process handlinger,

dog at det Afgiftsbælb, som den offentlige Ryndighed eller beneficerede Part herved fritages for at erlægge, ved Dommen tillægges det Offentlige hos Modparten, saafremt denne dømmes til at betale Processens Omkostninger. Er fri Proces meddelt Sagsøgeren i Henhold til Lov om den borgerlige Retspleie § 139, blive derhos de af Modparten erlagte Retsafgifter at tilbagebetale denne, forsaavidt han efter de almindelige Regler for Processomkostningers Tilfjendelse vilde have Krav paa at faae dem erstattede hos den beneficerede Part;

- 2) Sager angaaende Regtelse af Valgret til Rigsdagens Thing samt til kommunale Repræsentationer, forsaavidt Spørgsmaalet herom kan indbringes for Domskolene;
- 3) Sager, hvorved Paterniteten til vægte Børn søges oplyst, for at Underholdningsbidrag kan paalægges Faderen;
- 4) De i Lov om den borgerlige Retspleie § 594, 2det og 3die Stykke, ommeldte Arrestsager.

§ 22.

Er en mundlig Retsforhandlings Udfættelse foranlediget ved en Parts eller Rettergangsfuldmægtigs Forsømmelse, skal Retten i Embeds Medsær paalægge vedkommende Part eller Rettergangsfuldmægtig særskilt at udrede fuld Afgift for den Forhandling, hvis Udfættelse maa tilregnes ham.

Imod Rettens Bestumning herom kan der iværksættes Besværing efter de for dette Retsmiddel i Lov om den borgerlige Retspleie givne almindelige Regler.

II.

Om Afgifternes Beregning i Overinstantserne.

§ 23.

I Domsager, der ved Paaante indbringes for høiere Ret, blive de for Afgiftsberegning i 1ste Instans givne Regler at anvende med de af Forholdets Natur flydende Sempelser samt under Sagttagelse af følgende nærmere Bestemmelser:

- 1) Afgifterne forhøies i Tilfælde af Paaante til Høiesteret med 50 pCt.;
- 2) Omfatter Paaanten ikke den i Underinstansen paafjendte Sag i det Hele, bliver dennes Værdi kun, saavidt Paaanten rækker, at lægge til Grund for Afgifternes Beregning i Paaanteinstansen;
- 3) I Tilfælde af Kortpaaante bliver Anhängiggjørelsesafgiften for dennes Vedkommende at erlægge forinden den mundlige Forhandlings Paabegyndelse;
- 4) Bestemmelserne i § 20 og § 21 Nr 2, 3 og 4 finde ikke Anvendelse i Paaanteitilfælde, men der bliver i de der omhandlede Sager at beregne de samme Afgifter som i andre Sager for Paaanteinstansen;
- 5) Den i Lov om den borgerlige Retspleie § 306 ommeldte skriftlige Underretning stemples til 1ste Klasse's Tægt i Overensstemmelse med Lov 19de Februar 1861, eller, forsaavidt Sagens Omstændigheder ikke er Penge eller Penges Værd, til Tægt 10 Kr., hvilke Stempelafgifter dog blive at afforte i de Retsafgifter, som den vaagjældende Part efter den almindelige Regel vilde have at erlægge for den paaankede Sags Anhängiggjørelse og Forhandling.

§ 24.

For Anhängiggjørelse og Behandling i det Hele af Besværing til høiere Ret erlægges under Et den i § 8 ommeldte Retsafgift. Afgiften erlægges ved Besværingens Indgivelse til eller Fremfættelse for den Ret, over hvis Handling Besværing søres, men tilbagebetales, saafremt Besværingen ved den overordnede Rets Kjendelse tages til Følge, uden at Erstatning for Omkostningerne tilfjendes den, som har fremsat Besværingen.

Samme Regel bliver at anvende paa den i Lov om den borgerlige Retspleie § 89, 2det Stykke, ommeldte Ante over Retskriverens Regtelse af at meddele en forlangt Udskrift.

§ 25.

For Anhängiggjørelse og Behandling af Andragender om ny Foretagelse af Sagen ved den samme Ret erlægges, naar vedkommende Ret tidligere har paafjendt Sagen som Overinstants, samme Afgift som den i § 15 for 1ste Instans foreskrevne. For selve Sagens fornnyede Foretagelse erlægges ingen Retsafgift.

Andet Kapitel.

Om Afgifterne for Rettens Tvang til Forpligtelses Opsyldelse.

I.

Om Afgifterne for Eksekution og Tvangsauktion.

§ 26.

For en Eksekutions Fuldførelse erlægges den almindelige Retsafgift, saaledes at denne beregnes i Forhold til det Pengebeløb, for hvilket Fyldestgjørelse søges, eller, forsaavidt Eksekutionen ikke gaar ud paa Inddrivelse af Penge, ansættes efter § 8. Dog bliver Afgift kun at betale, forsaavidt den af den, hos hvem Forretningen foretages, kan erholdes, efterat Døking er tilveiebragt for det Beløb, som behøves til Rekvirentens Fyldestgjørelse, og for nødvendige Retsudgifter.

Som Følge heraf kan der ikke afkræves Rekvirenten nogen Forudbetaling, men kun Sikkerhedsstillelse for det i § 28 ommeldte Afgiftsansvar samt for Vederlaget til de Vidner, der skulle overvære Forretningens Foretagelse, og de øvrige nødvendige Retsudgifter, som det paahviler Rekvirenten forstudsvis at afholde.

§ 27.

Den i foranstaaende Paragraf fastsatte Afgift bliver ligeledes at erlægges af Rekviritus, naar Fuldførelsen af en rekvireret Eksekution afværges derved, at Rekviritus forinden retter for sig, dog at Afgiften nedsettes til det Halve, saafremt det for Fogden, inden denne forlader sit Hjem for at foretage Forretningen, behørig oplyses, at Rekvirenten er fyldestgjort.

§ 28.

Tager Rekvirenten udenfor det i foregaaende Paragraf ommeldte Tilfælde Rekvifitionen tilbage, eller negter Fogden at fremme Forretningen, har Rekvirenten at erlægges den almindelige Retsafgift, dog med Nedsættelse til det Halve, saafremt Tilbagetagelsen eller Negtelsen sker, inden Fogden forlader sit Hjem for at foretage Forretningen.

§ 29.

Naar Eksekution rekvireres efter flere Domme, Forlig eller Pantebrev hos en Skyldner eller efter samme Dom, Forlig eller Pantebrev hos flere Skyldnere, beregnes de i §§ 26—28 ommeldte Afgifter særskilt for hvert Eksekutionsgrundlag eller hver af de paagjældende Skyldnere.

§ 30.

Foretages Eksekutionsforretninger ifølge en paa Statskassens Vegne eller af en beneficeret Part fremsat Rekvifition, bliver der i intet Tilfælde at afkræve Samme Afgift eller Sikkerhedsstillelse.

§ 31.

For Tvangsauktion erlægges Halvdelen af den almindelige Retsafgift, saaledes at denne beregnes i Forhold til den samlede Auktionskjøbesum og forløbs afholdes af samme, forsaavidt den ikke i Medfør af Auktionskonditionerne bliver særskilt at erlægges af Kjøberen.

I Henseende til Beregningen af Auktionskjøbesummens Størrelse blive Reglerne i Stempelovens §§ 33—34 at følge.

§ 32.

For Fordelingen af det ved en Tvangsauktion indkomne Beløb i Overensstemmelse med Reglerne i Lov om den borgerlige Retspleie §§ 512—513 og 537 erlægges Halvdelen af den almindelige Retsafgift, saaledes at denne beregnes i Forhold til den Sum, der skal fordeles mellem de i Forsøgningen Interesserede, og forløbs afholdes af Auktionssummen.

Samme Afgift erlægges for den i fornævnte Lovs § 517, ifr. §§ 514—516, foreskrevne Fordeling.

§ 33.

For Sværkættelse af Paaante og Besværing imod Exfektions- eller Evangsauktionsforretninger erlægges Afgift efter Reglerne i §§ 23 og 24.

II.

Om Afgifterne for Udpantning samt Indsættelses- og Udsættelsesforretninger.

§ 34.

Paa Udpantningsforretninger blive de i foregaaende Afdeling for Exfektion givne Afgiftsregler at anvende, dog at Afgifterne, naar det Beløb, for hvilket der udpantes, ikke overstiger 100 Kr., nedsættes til det Halve. Foretages Udpantningen af Sognefogden, tilfalder Afgiften denne.

Ligeledes blive de i foranstaaende Afdelings §§ 30—33 givne Afgiftsregler at anvende paa Realisationen af det Udpantebe, forsaavidt denne sker ved Fogden (jfr. Lov om den borgerlige Retspleie § 565).

§ 35.

Paa Indsættelses- og Udsættelsesforretninger, der foretages uden de sædvanlige Exfektionsgrundlag, blive de i foranstaaende Afdeling for Exfektion givne Afgiftsregler i det Hele at anvende.

Tredie Kapitel.

Om Afgifterne for de forelobige Retsmidler.

§ 36.

For en Arrestforretnings Foretagelse erlægges den almindelige Retsafgift, saaledes at Afgiften, der betales af Retvirenten ved Retvositionens Indgivelse, beregnes i Forhold til Verbien af den Fordring, for hvilken Arrest foretages.

§ 37.

For Forbudsforretningers Foretagelse erlægges ligeledes af Retvirenten den almindelige Retsafgift, saaledes at denne i alle Tilfælde ansættes efter § 8.

§ 38.

Foretages Arrest- eller Forbudsforretninger ifølge en paa Statskassens Vegne eller af en beneficeret Part fremjat Retvosition, finder Bestemmelsen i § 30 tilsvarende Anvendelse.

§ 39.

For Sværkættelse af Paaante og Besværing imod Arrest- og Forbudsforretninger erlægges Afgift efter Reglerne i §§ 23 og 24.

Fjerde Kapitel.

Om Afgifterne for de til Skiftevesenet hørende Forretninger.

§ 40.

Af de Boer, som omhandles i Lov om den borgerlige Retspleie 9de Affnit, jfr. Lov af 25de Marts 1872 om Konkurs m. m., samt Lov af 30te November 1874 om Skifte af Dødsbo og Føllesbo m. v., erlægges der en Afgift, naar de behandles af de almindelige Skifteretter eller af Esekutorer eller Skiftekommissærer, forsaavidt Boets Behandling ellers vilde have været at foretage af den almindelige Skifteret.

Fritagne for Afgiften ere dog Boer, hvis Formuemasse — for Dødsboers Bedkommende efter Udbedelsen af Begravelsesomkostninger — ikke udgjør 400 Kroner.

§ 41.

Afgiftspligten indtræder, saasnart Boet er taget under Behandling, hvorefter i denne Henseende fortaas for Konkursboers Bedkommende Konkursens Begyndelse (jfr. Konkurslovens § 50) og for andre Boers Bedkommende den første Forretnings Paabegyndelse.

Kontinuationsliste betragtes som nyt Skifte.

§ 42.

Afgiften udgjør:

- a. af Boer, i hvilke Arv og Gjæld vedgaaes (Kap. 4 jfr. § 8 i Lov om Skifte af Dødsbo m. m.), samt af Dødsboer, i hvilke den efterlevende Hgtefælle skifter med den Førfædtes Arvinger, $\frac{1}{2}$ pCt. og af alle andre Boer $\frac{2}{3}$ pCt. af Boets hele Formuemasse uden Fradrag af Gjæld eller beslige.
- b. desuden af de Boer, hvis beholdne Formue udgjør 400 Kroner eller derover, $\frac{1}{2}$ pCt. af den beholdne Formue.

I følgende Tilfælde finder en Nedsættelse i Afgiften Sted:

1. Naar en efter Skulderens Begjæring fremkaldt Konkursbehandling bortfalder i Medfør af § 50 i Lov af 25de Marts 1872 om Konkurs m. m., erlægges kun $\frac{1}{4}$ af den under Lit. a paabudne Afgift og, naar et Konkursbo udbæres til Skulderens fri Raadighed i Medfør af bemeldte Lovs § 98, kun $\frac{3}{4}$ deraf, forsaavidt Udbæringen sker senest i den første Skiftesamling efter Proklamas Udløb.
2. Naar et Dødsbo udbæres Lødtagerne til videre Behandling eller den længstlevende Hgtefælle til Hensidten i uskiftet Bo, erlægges af den under a og b omhandlede Afgift kun $\frac{1}{4}$, hvis Udbæringen finder Sted paa den første Skiftesamling, $\frac{1}{2}$, hvis den finder Sted derefter, men dog ikke senere end paa den første Skiftesamling efter Proklamas Udløb, og $\frac{3}{4}$, hvis den maatte ske paa et tidligere Trin af Behandlingen, men forinden Boet er optaget til Slutning.

Den Kjenndelse, som i Henhold til den før 1ste April 1875 bestaaende Lovgivning er betalt for at sidde i uskiftet Bo, bliver i sin Tid at afforte i de Afgifter, der blive at svare efter nærværende Lov, naar Boet kommer under Skiftebehandling; dog finder ingen Tilbagebetaling Sted af, hvad der engang er betalt.

§ 43.

Afgiften forfalder til Betaling ved Skiftets Slutning for de Boers Bedkommende, som behandles tilende af Skifteretten, Esekutorer eller Skiftekommissærer, der hver for sig ere ansvarlige for Afgiftens rigtige Beregning og Indbetaling i disse Boer.

Overgaar Boet til at skiftes og deles af Lødtagerne selv, forfalder Afgiften, for hvilken Lødtagerne En for Alle og Alle for En ere ansvarlige, til Betaling 6 Maaneder efter Boets Overgang til saadan Behandling; dog kan der, forsaavidt de efter Førløbet af denne Frist oplyse, at det endnu ikke har været dem muligt at beregne Afgiften, af Skifteretten tiltaas en yderligere Frist til Afgiftens Berigtigelse. Skifteretten (for Kjøbenhavns Stadsrets Omraade Bykriveren) har at føre Tilsyn med Afgiftens Indgang fra Boer, der skiftes og deles af Lødtagerne selv; disse sidste have — forsaavidt de ikke allerede i Medfør af § 78 i Lov om Skifte af Dødsbo m. v. skulle indgive

Bil. t. Lovf. om Retsafgifter m. m.

den i bemeldte Paragraf omhandlede Opgjørelse — til den Tid, da Afgiften forfalder, at afgive til Skifteretten en paa Tre og Love affattet Fortegnelse over Boets Indtjælb og Udjælb og den beholdne Formue, hvilken Fortegnelser Indlevering kan fremtvinges ved Dagsbøder. Det Samme gjælder, naar Boet, efter at være taget under offentlig Skiftebehandling, udleveres den længstlevende Høftesælle til Hensidben i uskiftet Bo.

§ 44.

For de enkelte af Skifteretten udførte Forretninger, Skifteæfnet vedkommende, erlægges der kun i følgende Tilfælde Betaling:

- a. For Lovangsauktions Afholdelse ved Skifteretten erlægges den i denne Lovs § 31 fastsatte Afgift;
- b. for Afgivelse af Kjendelse i Dødsboer, som skiftes og deles af Arvingerne selv eller som behandles af Eftatorer, — hvad de sidstnævnte Boer angaar dog kun, forsaavidt der ikke af Boet betales Afgift efter ovenstaaende §§ 40—42 — erlægges Forhandlingsafgift efter § 9;
- c. for Skifterettens Virksomhed i Anledning af Begjæring om at faae et Bo taget under Behandling, som ikke har saadan Behandling til Følge, betales 12 Kroner;
- d. for Skifterettens Virksomhed i Medfør af § 78 i Loven om Skifte af Dødsbo m. m. betales 1 pro mille af Boets beholdne Formue, dog i intet Tilfælde under 4 Kroner.

§ 45.

Ved Udregningen af de Afgifter, som svares ifølge Bestemmelserne i nærværende Kapitel, afrundes den afgiftspligtige Verdi til hele Hundreder, saaledes at, hvad der er under 50 Kr., bortkastes, og 50 Kr. eller derover regnes for 100 Kr.

§ 46.

For Iverksættelse af Paaante og Besværing imod den tilendebragte Konkurs- eller Skiftebehandling eller isvrigt Kjendelser og Beslutninger af Skifteretten erlægges Afgift efter Reglerne henholdsvis i § 23 og § 24.

Femte Kapitel.

Om Afgifterne for Thinglæsninger og de til Bestyrelsen af Skjode- og Pantebøger hørende Forretninger.

§ 47.

For Thinglæsning af Kjøbekontrakter, Mageskiftekontrakter, Gavekontrakter, Arveskiftekontrakter, forsaavidt Arveskifteren skal have Ret til at sælge og pantsætte den paagjældende Eiendom, eller andet Dokument, hvorved erhverves Ret til at erholde fast Eiendom eller Liende overdraget til Eiendom, erlægges en Afgift af $\frac{1}{12}$ pCt. af vedkommende faste Eiendommers eller Liendes Verdi efter de i Loven af 19de Februar 1861 om Brugen af stemplet Papir givne Regler for Beregningen af Verdien ved lignende Handeler.

Har saadan Læsning fundet Sted, vil Thinglæsningen af de Skjoder, Mageskiftobreve, Gavebreve, Arveskiftobreve eller andre Dokumenter, hvorved Eiendoms erhvervelsen fuldbyrdes, blive iwerkfat uden Erlæggelse af Verdiafgift. Læses derimod saadanne Dokumenter uden foregaaende Læsning af Kontrakt om Eiendoms erhvervelsen, erlægges den i denne Paragraf ommeldte Verdiafgift.

For Thinglæsning af de Arveskiftedokumenter til Brugerne, deres Børn eller Svigerbørn, der ommeldes i Loven af 24de April 1860 om Afhandelse af Stiifters Bøndergods, smh. Lov af 24de Februar 1865 om Tillæg til samme, erlægges ingen Verdiafgift, og for Thinglæsning af de i Loven af 4de Juli 1850 om Begunstigelser ved Afhændelse af Bøndergods til Brugerne eller deres Børn og Svigerbørn og i Loven af 18de Juni 1870 om Begunstigelser ved visse Afhændelser af Huse paa Landet ommeldte Dokumenter vil Verdiafgiften ingensinde være at erlægge med mere end 6 Kr.

§ 48.

For Thinglæsning af Pantebreve, Dokumenter, hvorved Grundbyrder stiftes, Kontrakter om Arvefæste uden Ret til at sælge og pantsætte, Forpagtnings- og Leiekontrakter samt Fæstebreve, forsaavidt Brugsoverdragelsen ikke angaar Hus eller Gaard, som henhører under et samlet Gods, erlægges en Afgift af $\frac{1}{30}$ pSt. af vedkommende Rettigheds Værdi, denne beregnet efter Reglerne i Stempellove.

§ 49.

For Thinglæsning som Adkomst af Udlæg paa Stifte til den længstlevende Afgæfælde eller til Arvinger og Legatarer samt for Thinglæsning af Testamenter og Arvepagter erlægges Værdiafgift kun, forsaavidt Vedkommende for Udlæget skal tilsvare Boet eller Medarvinger noget Bederlag, i hvilket Tilfælde Afgiften bliver at betale efter dette Bederlags stempelpligtige Størrelse.

§ 50.

Forsaavidt en Transport maatte begjæres thinglæst, erlægges samme Art af Værdiafgift, som er anordnet for Hoveddokumentet, Værdien beregnet paa samme Maade som vedkommende Transports stempelpligtige Værdi.

§ 51.

For enhver Thinglæsning — saavel af de i §§ 47—50 ommeldte som af andre Dokumenter dog med Undtagelse af de i § 57, 2det Stykke, og § 59 ommeldte — erlægges derhos en fast Afgift af 2 Kr.

§ 52.

Naar et Dokument forlanges thinglæst til Sikkring af flere ensartede Rettigheder til Fordel for eller mod flere Personer eller Eiendomme, erlægges den i § 51 ommeldte Afgift kun een Gang. Forsaavidt der imidlertid med Hensyn til de flere Rettigheder skal foregaa en Notering paa flere Eiendommers Folio i Realregistret til Skjøde- og Panteprotokollerne betales der yderligere 1 Kr. for hver Eiendom udover en, paa hvis Folio Notering skal finde Sted.

§ 53.

Naar et Dokument forlanges thinglæst til Sikkring af Rettigheder af forskjellig Art (f. Ex. naar der ved Skjødet forbeholdes Sælgeren Behovsret til Lokaler i den solgte Eiendom, eller naar Kjøbekontrakten tillige indeholder en Pantsætning) betales Afgift, som om disse Rettigheder vare overdragne ved særskilte Dokumenter. Det maa i den Anledning ved Paategning paa Dokumentet bestemt opgives, i hvilken Henseende dets Thinglæsning attraas, efter som Dokumentets Læsning ikke kan have Virkning, hvad den Rettighed angaar, i Henseende til hvilken det ikke forlanges thinglæst. Deraf følger, at en Rettighed, som ikke er sikret ved Thinglæsningen ikke bliver at ommelde i de Attester, som maatte forlanges angaaende, hvad der hester paa Eiendommen, eller i Paategninger paa senere Dokumenter.

§ 54.

Skal et Dokument læses i flere Jurisdiktioner, betales Værdiafgiften kun een Gang, ved den først iwerkfattede Thinglæsning, medens den faste Afgift erlægges ved hver Thinglæsning.

§ 55.

Den fornødne Attest om Læsningen bliver at paategne Dokumentet uden Betaling. Men naar nogen Paategning skal gjøres om Hestelser paa den Eiendom, som er Dokumentets Gjenstand, eller om Udsæberens Mangel af Adkomst til at disponere over Eiendommen, eller om Andet, som tjener til at bestemme Dokumentets Værd og Gyldighed, erlægges for en saadan Paategning 1 Kr. For Udslettelse af samme efter fremkommen ny Dplysning eller erhvervet Tilladelse erlægges ingen Betaling.

§ 56.

For Protokollation af et thinglæst Dokument erlægges 40 Ø. for hvert halve Ark eller Del deraf, som det, skrevet med mindst 28 Linier paa hver Side og mindst 32 Bogstaver i hver Linie, indtages i Protokollen.

§ 57.

Aflæsning og Udslettelse af et thinglæst Dokument i dets fulde Omfang foretages med fornøden Protokollation og Paategning paa Dokumentet om Udslettelsen uden Betaling, selv om der maa forevises og i Protokollen antegnes Dokumenter, som hjemle Vedkommende Ret til at kvittere.

For Aflesning og Udslettelse af et Afdrag paa en Panteobligation ligesom for Læsning af en et thinglæst Dokument givne Paategning om enhver anden Moderation, derunder Relaxationer, betales med fornøden Protokollation og Paategning 1 Kr.

§ 58.

Lidbaguelevering af et til Thinglæsning indleveret Dokument kan ikke negtes af Hensyn til Protokollationen, naar der samtidig med Dokumentet er indleveret en Gjenpart af samme, hvis Overensstemmelse med Originalen bliver at verificere af Retsskriveren.

§ 59.

For Thinglæsning af og Paategning paa Skjæder paa Tiender, som sælges til Yberne selv, betales uden Hensyn til den i Skjædet ommeldte Kjøbesums Størrelse 2 Kr.

For de i Lov om Tienderveberlagets Berigtigelse af 23de Januar 1862 §§ 4 og 5 ommeldte Forretninger erlægges en Betaling af 20 Ø. for hver i Fortegnelsen, Foreningen eller Kjødbølsen særskilt opført Tiendom, dog at Kjødbølsen i intet Tilfælde bliver mindre end 4 Kr.

For Notering overensstemmende med samme Lovs § 9 af de i Lov om Forandring i Udredelsen af Tiendeafgiften af 19de Febr. 1861 § 5, jfr. Lov af 26de Marts 1870, ommeldte Udskrifter, erlægges en Kjødbølse af 4 Kr. for hvert Sogns Vedkommende.

I de i denne Paragrafs 3 første Stykker omhandlede Tilfælde bliver den i § 56 ommeldte Betaling for Protokollation ikke at erlægge.

Det har sit Forblivende ved Reglerne i:

Lov om Sandflugtens Dæmpning af 19de Marts 1867 § 23 om Thinglæsning uden Betaling af de der ommeldte Udskrifter af Sandflugtskommissionens Protokol,

Lov om Umyndiges Midlers Forvaltning af 26de Mai 1868 § 14 om Thinglæsninger og Indførelser uden Gebyr paa vedkommende Tiendoms Folium af de i Paragrafen omhandlede Paategninger paa Panteobligationer,

Lov om den almindelige Brandforsikring for Landbygninger af 23de April 1870 § 3, og Lov om Brandforsikring af Kjøbstadsbygninger af 14de Mai 1870 § 6 i Slutningen, om Thinglæsning af de der ommeldte Paategninger, og

Lov om Diger til Beskyttelse for Overensstemmelse fra Havet af 10de April 1874 § 10 om Thinglæsning og Notering uden Gebyr af de sammesteds nævnte Vedtægter m. m.,

hvorhos endelig den Thinglæsning af Anordninger af stedlige Myndigheder, som endnu undertagelsesvis er forestreven (jfr. Lov om Udgivelse af en Lovtidende og en Ministerialtidende af 25de Juni 1870 § 4), saavel som Thinglæsning af Kassebetjentes Bestallinger efter Frdg. om det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen i Almindelighed af 8de Juli 1840 § 9 samt Thinglæsning af Fæstebreve udenfor de i § 48 ommeldte Tilfælde sker uden Betaling.

§ 60.

Alle de i §§ 47—57 samt 59, 1ste og 3die Stykke, ommeldte Betalinger berigtiges gennem Stempeling, enten ved Udsærdigelse af Dokumentet paa stemplet Papir, der dækker den fastsatte Betaling, ved Paaklæbning af tilsvarende Stempelmærker, der uden Betaling ville være at kassere af vedkommende Retsembudsmand, eller ved Dokumentets Belæggelse af denne — ligeledes uden Betaling — med tilsvarende Stempelpapir. Forsaavidt Dokumentet ved dets Indlevering til Thinglæsning ikke er afgiftsberigtiget i Oenhold til §§ 47—54 indsendes det efter Thinglæsningen af Retten

til Generaldirektoratet for Skattevæsenet for Kjøbenhavn og udenfor Kjøbenhavn til Amtet, der bestemmer Spørrelsen af Afgiften for Thinglæsning — og efter Omstændighederne ogsaa Stempelafgiften efter Lov af 19de Februar 1861 samt Lov af 21de Marts 1874 — og Dokumentet udleveres til Bedkommende paa den nærmeste Amtstue i Amtet imod Afgiftens Erlæggelse og Betaling af en Kjendelse af 33 Ore til Amtsforvalteren.

Naar det Stempel, hoormed Dokumentet ved Indleveringen til Thinglæsning er forsynet, er utilstrækkeligt til baade at dække Thinglæsningsafgiften og Stempelafgiften, anses Stempelafgiften først berigtiget.

Ogsaa den ved Forordning af 8de Februar 1810 § 1 paabudne Halvprocentafgift skal her- efter berigtiges paa lignende Maade gennem Stempeling.

Fremkommer ved Beregningen af Thinglæsnings Bærdiasgiften eller af Overdragelsesafgiften Beløb i Ore, der ikke ere dekelige med 5, afrundes saadanne Beløb til det nærmest lavere med 5 dekelige Tal.

For Forsømmelse af disse Bestemmers Overholdelse paadrager Retstbetjenten sig An- svar efter Lov af 19de Februar 1861 § 87, foruden at han ubetinget har at tilsvare den mang- lende Afgift.

§ 61.

For Bepværing imod Underrettens Handlinger vedrørende Thinglæsningsvæsenet og de i Lov om Liendeverlagets Berigtigelse af 23de Januar 1862 §§ 4 og 5 ommeldte Forretninger erlægges Afgift efter § 24.

Sjette Kapitel.

Om Afgifterne for Notarialforretninger.

§ 62.

For at iværksætte nogen af de i Bepællow for Danmark ommeldte Protester erlægges, naar Beglen lyder paa, eller i de i Bepællovens §§ 70 og 75 ommeldte Tilfælde opgives at angaa en Sum af

ikke over 1,000 Kr.	2 Kr. 50 Ø.
over 1,000 Kr., men ikke over 4,000 Kr.	4 — " —
over 4,000 Kr., men ikke over 10,000 Kr.	5 — " —
og naar Beglens Beløb er over 10,000 Kr.	6 — " —

For den anførte Betaling skal Protesten tillige gives in forma bestreven.

Skal Protesten foretages paa flere Steder i samme Underretskreds, betales der kun for een Forretning.

§ 63.

For andre Protester (jfr. dog § 67), Bestiktelser og Fortyndelser betales 3 Kr. 35 Ø.

Skulle de i denne Paragraf ommeldte Forretninger foretages paa flere forskellige Steder i samme Underretskreds, betales ovennævnte Afgift ifkun for Iværksættelsen paa det første Sted, og for hvert af de flere Steder, hvor Forretningen efter Retvirentens Forlangende sker, 1 Kr. 25 Ø.

§ 64.

For hver Gang Notarius under Udsættelsen af de i § 63 omhandlede Forretninger maa gaa forgjæves, samt for hver Gang han, efter Retvirentens Opfordring, maa paaminde Bedkommende om at afgive Svar, betales 1 Kr. 25 Ø.

§ 65.

For at meddele Notarialattest eller en Paategning under Notarii Haand og Segl paa et Dokument betales 2 Kr. 25 Ø.

§ 66.

For at overvære en eller anden Handling og at attestere, at den rigtig er foregaaet, betales 1 Kr. 25 Ø. for hver Time, Forretningen varer, foruden Betalingen for Attestationen.

§ 67.

For at modtage og udstede en Erklæring eller Erklæring til Brug ved Assuranceberegning og Saveriopgjørelse betales 8 Kr.

§ 68.

For Modtagelse af en Anmeldelse om en Erklæring, som Anmelderen ikke ønsker strax iværksat, samt for Anmeldelsens Indsættelse i Notarialprotokollen betales 1 Kr. 25 Ø.

§ 69.

For Indsættelse af et Dokument i Notarialprotokollen udenfor de Tilfælde, hvor Indsættelsen skal ske i den afholdte Forretnings Medfør, betales 40 Øre for hvert halve Ark eller Del af samme.

§ 70.

Begjæres en Notarialforretning foretaget over $\frac{1}{4}$ Mil i lige Linie fra Notarialkontoret, tilkommer der Notarius med Vidner fri Befordring eller Godtgjørelse for samme. Derfor Forretningen sker hos flere Personer paa samme Sted, maa Befordringen dog kun beregnes for een Forretning.

§ 71.

Udenfor det i § 62, 2det Stykke, ommeldte Tilfælde betales for Beskrivelse af Notarialforretninger, hvilken Beskrivelse, naar det begjæres, skal udstedes og bekræftes som Akt, 40 Ø. for hvert halve Ark eller Del af samme, Beskrivelsen udgjør mere end 1 Ark, hvilket altid leveres uden særskilt Betaling.

For Gjenparten af Notarialakter, der allerede een Gang ere givne beskrevne, betales 40 Ø. for hvert halve Ark eller Del af samme, hvilken Betaling ogsaa erlægges for Bekræftelse af Gjenparten af andre Dokumenter, der ere affattede i det danske Sprog.

Tredie Afsnit.

Om Retssafgifterne i Straffesager.

I.

Om Afgifterne i Straffesager, der paatales af Private i Henhold til Lov om Strafferetspleien § 39.

§ 72.

I Domsager, der paatales i Henhold til Lov om Strafferetspleien § 39, har Anklageren at erlægge en Afgift af 2 Kr. for Anklagens Indgivelse til eller Fremfættelse for Retten samt en lige Afgift ved Hovedforhandlingens Paabegyndelse.

Reises der under en saadan Sag i Henhold til Lov om Strafferetspleien § 4 tillige Paastand paa Erstatning, erlægges de ovennævnte Afgifter efter den i § 6 fastsatte Waalestol af Erstatningspaastandens Beløb, forsaavidt denne Beregning fører til en højere Afgift end den i foranstaende Stykke foreskrevne.

§ 73.

For de i Lov om Strafferetspleien § 449, 1ste og sidste Stykke, ommeldte Mobsøgemaal erlægges Afgift efter Reglerne i henholdsvis § 13 og § 72.

§ 74.

I Tilfælde af Domsfagens Paaanke til høiere Ret bliver den i § 8 fastsatte Afgift at erlægge af hver ankende Part (jfr. dog § 77) ved Paaankens Anmeldelse eller det i Lov om Strafferetspleien § 379 ommeldte Andragendes Indgivelse.

Samme Afgift erlægges for Berammelsen af Hovedforhandling.

§ 75.

For Anmeldelse og Behandling i det Hele af Besværing til høiere Ret erlægges Afgift i Overensstemmelse med Reglen i § 24.

§ 76.

For Anhængiggjørelse og Behandling i det Hele af Andragender om ny Foretagelse af Domsfagen ved samme Ret i Henhold til Reglerne i Lov om Strafferetspleien §§ 423—426, jfr. § 455, erlægges under Et den i § 8 fastsatte Afgift. For selve Sagens fornyede Foretagelse erlægges ingen Afgift.

§ 77.

Afgiftsfri er Anvendelse af Retsmidler fra den Sigtedes Side imod Straffespørgsmaalets Afgjørelse, forsaavidt han er anset med høiere Straf end Bøder, samt mod Fængslingstjendelse.

§ 78.

For Inddrivelse af Bøder, som ere tillagte den Forurettede, og Erstatning, der under Straffesagen er tilkjendt ham, erlægges de i 2det Affnit, 2det Kapitel, Afdeling I, fastsatte Afgifter.

§ 79.

Paa Beslaglæggelse i Henhold til Lov om Strafferetspleien § 207, 2det Stykke, finde Afgiftsreglerne i 2det Affnits 3die Kapitel Anvendelse.

§ 80.

Med Anvendelsen af Reglerne i dette Affnit blive iøvrigt Bestemmelserne i 1ste Affnit, 2det Affnits §§ 12, 20, 21 Nr. 1, 22 samt 23 Nr. 1—2 og 4 at iagttage.

II.

Om Afgifterne i andre Straffesager.

§ 81.

I andre Straffesager end de i foranstaaende Afdeling omhandlede bliver Afgift kun at erlægge for Inddrivelsen af Erstatning, der under Straffesagen er tilkjendt den Forurettede, overensstemmende med Reglerne i 2det Affnits 2det Kapitel Afdeling I, for Beslaglæggelse, der i Henhold til Lov om Strafferetspleien § 207, 1ste Stykke, foretages efter Andragende af den Forurettede, overensstemmende med Reglerne i 2det Affnits 3die Kapitel, samt endelig for Besværing til høiere Ret, forsaavidt den iværksettes af Kredmand, i Overensstemmelse med § 24.

Fjerde Afsnit.

Om Udskrifter og Attester.

§ 82.

For simple Udskrifter af Retsprotokoller eller af Skjøde- og Panteprotokoller erlægges 40 Øre for hvert halve Ark eller Del af samme.

For Attester til Dplysning om de en fast Eiendom vedrørende Udkomster og Bæftelser (Panteattest) erlægges 3 Kr. for hver Eiendom, der har eget Folio i Registeret til Skjøde- og Panteprotokollerne, forsaavidt Attesten ikke udgjør over 3 Ark; for hvert Halvark eller Del af samme, hvormed Attesten overstiger 3 Ark, erlægges 50 Øre. Dog har det sit Forblivende ved Reglerne i Lov angaaende Nedsettelse af Gebyret for Attester af Skjøde og Pantebøgerne til Brug for Brandforsikringsforeninger for urørlige Eiendomme paa Landet og Friagelse for Brug af stemplet Papir for saadanne Foreninger af 8de Marts 1856, Lov om Brandvæsenet i Kjøbenhavn af 15de Mai 1868 § 44 og Lov om Brandforsikringer af Kjøbstadsbygninger af 14de Mai 1870 § 6 om Betalingen for de der ommeldte Attester.

For særskilt Attest af Registerne til Skjøde- og Panteprotokollerne om den en Eiendom paa hvilende Eiende, forsaavidt Eienden er noteret paa den i Lov om Eiendomsbeholderets Berigtigelse af 23de Januar 1862 § 5 ommeldte Maade, erlægges en Betaling af 25 Øre.

For andre Udskrifter eller Attester, der kræve Koncipering eller Extrahering erlægges 50 Øre for hvert Halvark eller Del af samme.

§ 83.

Forsaavidt Udskriften eller Attesten udgjør over 3 Ark, skal der, foruden Betaling efter § 82, erlægges Beberlag for Papir, 2 Øre pr. Ark, samt, hvor saadant er forlangt, for Indbinding eller Indhæftning efter Regning.

§ 84.

For at attestere en Auktionsregning erlægges $\frac{1}{5}$ af Betalingen for en tilsvarende Udskrift efter § 82, sidste Stykke.

§ 85.

I enhver Udskrift eller Attest, for hvilken Betaling erlægges efter § 82, skal der paa hver Side findes mindst 28 Linier og i hver Linie mindst 32 Bogstaver.

§ 86.

Naar en Udskrift eller Attest bestilles, er Retskriveren berettiget til at forlange Forudbetaling af indtil $\frac{3}{4}$ af, hvad Betalingen stønnes at ville udgjøre.

§ 87.

Betaling efter §§ 82 og 83 erlægges ikke for Udskrifter og Attester, som begjæres af Statsmyndigheder eller maatte behøves i beneficerede Sager.

Femte Afsnit.

Om Betaling for Forkyndelser og Dplæsning ved Kirkestævne, samt til Vidner ved Retsbehandlinger, Syns- og Skjønsmænd.

§ 88.

For Forkyndelse af en Indkaldelse til Forligskommissionen eller for Mæglerne i Lyndesager betales for hver Person, til hvem Forkyndelsen sker, 40 Øre til lige Deling mellem Stærningsmændene.

§ 89.

For Forkyndelser i de Tilfælde, hvor saadanne i Medfør af Lov om den borgerlige Retspleie eller Lov om Straffepleien, skulle ske ved Stævningsmænd, betales for hver Person, til hvem Forkyndelsen sker, til lige Deling mellem Stævningsmændene, eller, under de i nævnte Love henholdsvis § 108, 1ste Stykke, og § 97, sidste Stykke, indeholdte Forudsætninger, til lige Deling mellem Stævningsmanden og det tiltagne Vidne, 1 Kr. 60 Dre, medmindre Sagen enten er en Straffesag, der forfølges af Private i Medfør af Lov om Straffepleien § 39, eller en borgerlig Rets sag, hvis Gjenstand er under 200 Kr., i hvilket Tilfælde Betalingen til Stævningsmændene ned sættes til 80 Dre, eller, naar Sagens Gjenstand er under 50 Kr. til 40 Dre.

For de i Lov om den borgerlige Retspleie § 559 omhandlede Forkyndelser erlægges 40 Dre til hver af Stævningsmændene, og for de i samme Lovs § 561 omhandlede Forkyndelser 40 Dre til Stævningsmanden, Sognefogden eller Politibetjenten.

For Forkyndelsen ved Retsbude, ned sættes de i denne Paragraf fastsatte Betalinger med Undtagelse af den i Slutningen af 2det Stykke nævnte til det Halve.

§ 90.

I de Tilfælde, i hvilke Bestemmelserne i denne Lovs 2det Afsnit § 20 komme til Anvendelse paa den Rets sag, Forkyndelsen angaar, skulle Forkyndelser med Undtagelse af de i § 88 omhandlede foretages uden Betaling. Det Samme gjaelder, naar de i § 89, 2det Stykke, omhandlede Forkyndelser angaa det Faderen til et uægte Barn ved Forrighedens Beslutning paalagte Bidrag til Barnets Underholdning.

§ 91.

For andre Forkyndelser end de i §§ 88, 89 og 90 ommeldte, og forsaavidt ikke Andet er foreskrevet ved særlig Lov, tilkommer der hver af Stævningsmændene 1 Kr.

§ 92.

De i § 88, 89, 2det Stykke, og i § 91 omtalte Forkyndelser ere Stævningsmændene ikke pligtige at foretage udenfor det Sogn eller den Kjøbstad, i hvilken de have Bopæl. Forsaavidt Forkyndelsen i noget Tilfælde sker over $\frac{1}{2}$ Mil i lige Linie fra Stævningsmandens Bopæl, tilkommer der ham 75 Dre for hver løbende halve Mil, han har at besordre sig. Skal Stævningsmanden for at naae sit Bestemmelsessted benytte Vaad, har Retvirenten af Forretningen at staae ham Vaadbefordring frem og tilbage. Kræver Hverets Udjærelse, at Stævningsmanden maa begive sig udenfor det Sogn eller den Kjøbstad, i hvilken han har Bopæl, og derhos maa være fraværende fra sit Hjem over 6 Timer, tilkommer der ham i Dagpenge 4 Kr. for hver Dag.

§ 93.

I de Sager, som omhandles i denne Lovs 2det Afsnit § 21 Nr. 1 og 3 afholdes den Stævningsmændene tilkommende Betaling af det Offentlige efter Reglerne for beneficerede Sager. Det Samme gjaelder i de nævnte Sager, samt i de Tilfælde, hvor Forkyndelsen efter § 90 sker uden Betaling, det Reberlag, som efter forrige Paragraf tilkommer Stævningsmanden, dog kun forsaavidt han er pligtig at foretage Forretningen.

§ 94.

Stævningsmændene ere udenfor de Tilfælde, hvor Betalingen skal erlægges af det Offentlige, berettigede til at fordrø den dem tilkommende Betaling eller, forsaavidt dens endelige Størrelse ikke strax kan bestemmes, et passende Forstud paa samme erlagt, før de strider til Forretningens Foretagelse.

§ 95.

For ved Kirkestævne at opløse en Bekjendtgjørelse vedrørende Evangsauktioner eller andre Auktioner, som ifølge Lov blive at bekjendtgjøre efter Reglerne for Evangsauktioner, tilkommer der Sognefogden en Betaling af 50 Dre.

Samme Betaling erlægges, naar ellers Noget, som Sognefogden eller Kirkefangeren ikke ere pligtige i Befillings Medfør at besørge læst, begjæres oplæst ved Kirkestævne.

Betalingen kan fordrøes forud erlagt.

§ 96.

Udenfor Kjøbenhavn tilkommer der de Diand, der af Skifteretten benyttes som Vidner ved Boers Behandling, hver 1 Kr. hver Gang Retten sættes. Naar de eller Retsbudet efter § 16 i Lov

om Skifte af Dødsbo og Fællesbo m. v. af 30te Novbr. 1874 benyttes som Burderingsmænd, tilkommer der hver 2 Kr. for hver halve Dag, Forretningen varer, dog aldrig mindre end 2 Kr.; samme Betaling tilkommer der de med Justitsministeriets Billigelse fast ansatte edsvorne Burderingsmænd og Burderingskoner.

For Kjøbenhavns Stadsrets Omraade ordnes Forholdet af Justitsministeriet.

Skifteretten fastsætter Betalingen for de af samme udmeldte særlig kyndige Burderingsmænd, saavel som for Sognefogdens og de af ham medtagne Vidners Forretninger under Skiftebehandlingen.

De i denne Paragraf omhandlede Betalinger erlægges efter Skifterettens Bestemmelse snarest mulig forud for eller umiddelbart efter den paagjældende Forretnings Udførelse.

§ 97.

Udenfor Kjøbenhavn tilkommer der de Mand, som i Medfør af Lov om den borgerlige Retspleie §§ 437, 560, 569, 585 og 613 benyttes af Fogden som Vidner, hver 1 Kr., hver Gang Retten sættes, for hvilken Betaling Vidnerne ogsaa ere pligtige til at foretage de dem af Fogden paalagte Burderinger, forsaavidt disse ikke medtage over en halv Dag; i modsat Fald tilkommer der hvert af Vidnerne 2 Kr. for hver halve Dag, Forretningen varer.

For Kjøbenhavns Stadsret Omraade ordnes Forholdet af Justitsministeriet.

Fogden fastsætter Betalingen for de af ham udmeldte særlig kyndige Burderingsmænd.

De ovennævnte Betalinger erlægges efter Fogdens Bestemmelse snarest mulig forud for eller umiddelbart efter den paagjældende Forretnings Udførelse.

Til ethvert af de Vidner, som af Sognefogden skal medtages ved Udpantninger, betales for hver Udpantningsforretning 20 Ore, som kunne fordres erlagte forud for hver Forretnings Foretagelse.

§ 98.

De Mand, der af Notarius benyttes som Vidner ved Notarialforretninger, tilkommer der hver 50 Ore for hver Forretning.

§ 99.

For Foretagelse af Syns- eller Skjønnsforretninger i den borgerlige Retspleie og Strafferetspleien udenfor de i §§ 96 og 97 nævnte Tilfælde tilkommer der enhver af Synsmændene 6 Kr. for hver Forretning (jfr. derhos Lov om den borgerlige Retspleie § 228 og Lov om Strafferetspleien § 164). Denne Bestemmelse kommer dog ikke til Anvendelse paa Syns- og Skjønnsforretninger, der foretages ifølge Embedspligt, med Hensyn til hvilke det forbliver ved de særlige derfor gjældende Forstrifter.

Den Syns- eller Skjønsmænd tilkommende Betaling kan fordres erlagt, før de skride til Foretagelsen af den dem paalagte Forretning.

§ 100.

Paa de i dette Afsnit ommeldte Betalinger finde Bestemmelserne i 1ste Afsnit §§ 2, 4 og 5 ikke Anvendelse.

Sjette Afsnit.

Slutningsbestemmelser.

§ 101.

Ved Igl. Anordning fastsættes de fornødne Forstrifter angaaende Kontrollen med Retsafgifters rigtige Indgang samt de Evangsbestemmelser, som disses Overholdelse udtræver.

§ 102.

Denne Lov træder i Kraft samtidigt med Loven om den borgerlige Retspleie og Loven om Strafferetspleien.

Fra samme Tid ophæves det almindelige Sportelreglement for Retsspleien og de dermed forbundne Forretninger i Danmark af 22de Marts 1814 og alle dertil sig sluttende Love.

Endvidere ophæves fra samme Tid Lov om Brugen af stemplet Papir af 19de Febr. 1861 § 71, undtagen forsaavidt den angaar Lagationsforretninger, der foretages efter Udmeldelse af Øvrigheden. Fremdeles indskrænkes samme Lovs § 72 til at gjælde for faste Gårdomme, og blive de i denne Paragrafs sidste Punktum ommeldte Udskrifter altid at meddele uden Brug af Stempel.

De i denne Paragrafs 2det og 3die Stykke omhandlede Bestemmelser komme dog fremdeles i deres fulde Udstrækning til Anvendelse paa de Sager, hvis Behandling i Medfør af Lov om den borgerlige Retsspleie § 646 er bragt tilende eller tilendebringes i Overensstemmelse med de hidtil gjældende Regler.

§ 103.

Denne Lov gjælder ikke for Færøerne.

Udkast til Lov

om

Udgifterne i Strafferetspleien.

§ 1.

Af Amtsrepartitionsfondens og de indenfor Amtsrådskredsen liggende Kjøbstæder i Forhold til Folkemængden, paa Bornholm af den for Kjøbstæder og Land sættes Amtsfond, afholdes de Udgifter, som i hver Kreds medgaa:

a) til Rønning, overensstemmende med de i Forhold til Lov om Domsmagtens Ordning m. m. § 108 Nr. 5 udsærdigede Regulativer, af den i saamme Paragraf Nr. 2 omhandlede minimale Politistyrke;

b) til Tilveiebringelsen og Vedligeholdelsen af de i Lov om Domsmagtens Ordning m. m. § 108 Nr. 4 omhandlede Hoved- og Bistationer, med Vagtskue, Kontor og Opholdsstæde for Anholdte, samt disse Lokalers Forsyning med Inventarium, Opvarming, Belysning og Rengjøring;

c) de Udgifter, som, efterat Opgjørelse har fundet Sted i Medfør af Lov om Domsmagten m. m. § 147, medgaa til Tilveiebringelse og Vedligeholdelse af de for Underretskredsenes fornødne Arresthuse og Retsslokaler, samt de nævnte Lokalers Forsyning med Inventarium, Opvarming, Belysning og Rengjøring og til Arrestanternes Bevogtning;

d) de Udgifter, som medgaa til de i Underretskredsenes Anholdelseslokaler og Arresthuse henfaldende Anholdtes samt Baretægts- og Straffangere Underholdning og Forpleining, forsaavidt de ikke kunne afholdes af det i § 3 nævnte Beberlag.

§ 2.

Underholdning og Forpleining for Anholdte, Baretægtsfanger og Straffanger, som udstaa Straffen i Underretskredsenes Arresthuse, sker efter de hidtil gjældende Regler, dog at Forpleining stæfte ydes in natura. Under den Forpleining, som afholdes i Medfør af § 1 Litr. d., er ikke indbefattet den særlige Forpleining, som foranlediges ved Sygdomstilfælde.

§ 3.

Alle andre Udgifter end de i § 1, jfr. § 2, nævnte, der foranlediges ved de Sager og Retshandlinger, som Strafferetspleien medfører, afholdes af Statskassen, der for hver af de i § 1 Litr. d. ommeldte Anholdte og Baretægts- eller Straffanger erlægger en daglig Betaling af 50 Øre, eller, for frugtommelige eller diegivende Kvinders Vedkommende, af 75 Øre.

§ 4.

Dagen regnes med Hensyn til den i § 3 omhandlede Betaling til 24 Timer, regnet fra Kl. 12 Middag; mindre Dele af en Dag regnes for en hel Dag, naar de udgjøre mindst 6 Timer.

§ 5.

Fra den Tid, da denne Lov træder i Kraft, skulle de Reiser, som omhandles i Forordningen angaaende Fribefordringsvæsenet af 26de Juni 1844 § 4 Nr. 3 Littr. a—c, i § 4 Nr. 6, forsaavidt de deri omhandlede Reiser ste i Strafferetspleiens Tjeneste, i § 4 Nr. 7 Littr. d. og e. samt f., forsaavidt sidstnævnte Littra omhandler Reiser, der foretages i Strafferetspleiens Tjeneste, samt i § 4 Nr. 11 og 12, ophøre at være Amtsreiser, og kan Befordring til Reiser i Strafferetspleiens Tjeneste ikke fordres afgiven in natura, men bliver at tilveiebringe ved leiede Befordringer paa Statskassens Regning, forsaavidt ikke Overenskomst er sluttet med de paagjældende Embedsmænd om selv at sørge for deres Befordring. Dog kunne paa Landet Rjæsler og Budsendelser ved ribende Bud, som Ketternes og Politiets Virksomhed udkræver, eller som nødvendiggjøres ved Anholdtes eller Arrestanters Transport, forsaavidt behørig Befordring eller Budsendelse ikke i betimelig Tid kunne faas for en passende Betaling, fordres afgivne in natura efter Reglerne for Sognereiser dog mod saadan Betaling af Statskassen, som Amtmanden skjønner at være passende.

§ 6.

For Kjøbenhavns Stadsrets Omraade ordnes de Forhold, som omhandles i §§ 1—5, ved særlig Lov.

§ 7.

Formændene for Landsretter, Underdommere og Politimestre ere berettigede til passende Forstøb af Statskassen til Afholdelse af de i Strafferetspleien foreskaldende Udgifter, der skulle afholdes af Statskassen. Ketterne ere med Hensyn til Regnskabsafsløggelse for de Beløb, som gjennem samme udbetales til Strafferetspleiens Formaal, underkastede de Forrifter, som nærmere fastsættes ved Anordning.

§ 8.

De Udgifter, der omhandles i denne Lovs § 1, og de Udgifter, som medgaa til Straffangens Ophold i og Hjemsendelse fra Statens Strafanstalter, samt til Exekution af Dødsdømte, kunne ikke fordres godtgjorte af Domsældte eller hans Bo. Det Samme gjælder Udgifterne til Befordring for de i Strafferetspleiens Tjeneste virkende Embedsmænd, forsaavidt deres Ret til fri Befordring er afløst ved Overenskomster om et fast vederlag, jfr. derhos Lov om Strafferetspleien § 475 2det og 3die Stykke.

§ 9.

Denne Lov, der ikke gjælder for Færserne, træder i Kraft samtidig med Loven om Strafferetspleien, dog saaledes at de til Baretægtsfangens og Straffangens Underholdning og Forpleining medgaaende Udgifter, forsaavidt angaar de Straffesjager, der efter det nævnte Tidspunkt i Medfør af Lov om Strafferetspleien fremdeles behandles efter de tidligere gjældende Regler, ogsaa afholdes paa den hidtil brugelige Maade,